

A közoktatás indikátorrendszer 2015



Budapest, 2015. április 10.

Szerkesztette: Varga Júlia

A kötet szerzői

Hajdu Tamás
Hermann Zoltán
Horn Dániel
Varga Júlia

Kutatási asszisztens: Tir Melinda

Olvasószerkesztő: Patkós Anna

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	III
Ábrajegyzék	VIII
Táblázatjegyzék	XVII
Bevezetés	1
A) Kontextusindikátorok	5
A1. Demográfia.....	5
Az óvodás és iskoláskorúak száma.....	5
A1.1. INDIKÁTOR: Az óvodáskorú népesség száma	5
A1.2. INDIKÁTOR: A kötelező iskoláztatási korú népesség száma	5
A1.3. INDIKÁTOR: A középiskolás korú népesség száma.....	5
Az óvodás és iskoláskorúak aránya	8
A1.4. INDIKÁTOR : Az óvodáskorú népesség aránya.....	8
A1.5. INDIKÁTOR: A kötelező iskoláztatási korú népesség aránya	8
A1.6. INDIKÁTOR: A középiskolás korú népesség aránya	8
A2. A tanulók társadalmi-gazdasági háttere	12
A szegénységben, vagy hátránnyal élő óvodás és iskoláskorúak.....	12
A2.1. INDIKÁTOR: A szegény háztartásban élők aránya a 0-5 évesek között.....	12
A2.2. INDIKÁTOR: A szegény háztartásban élők aránya a 0-17 évesek között.....	12
A2.3. INDIKÁTOR: A hátrányos helyzetű (HH) tanulók aránya	14
A2.4. INDIKÁTOR: A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya	14
A2.5. INDIKÁTOR: A veszélyeztetett tanulók aránya	18
A2.6. INDIKÁTOR: Az ingyen étkező tanulók aránya	19
A2.7. INDIKÁTOR: A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya	21
A szülők társadalmi háttere	23
A2.8. INDIKÁTOR: A népesség iskolázottságának megoszlása a 25-50 éves korcsoportban.....	23
A2.9. INDIKÁTOR: Munkanélküliek aránya a 25-50 éves korcsoportban	26
B) Ráfordításindikátorok	28
B1. Pénzügyi ráfordítások.....	28
Közoktatási kiadások makroszinten	28
B1.1. INDIKÁTOR: Egy diákra jutó kiadások a költségvetési szektorban	29
B1.2. INDIKÁTOR: Egy diákra jutó kiadások az egy főre jutó GDP százalékában, nemzetközi összehasonlításban.....	31
B1.3. INDIKÁTOR: Közoktatási kiadások a GDP százalékában, nemzetközi összehasonlításban	36

Különbségek a közoktatási kiadásokban	38
B1.4. INDIKÁTOR: Az óvodák és iskolák egy diákra jutó bevételei forrás szerint	38
B1.5. INDIKÁTOR: Az óvodák és iskolák kiadásai fő kiadási kategóriák szerint	43
B1.6. INDIKÁTOR: Egy tanárra jutó tanári bérkiadás	56
B2. Emberi erőforrások	57
B2.1. indikátor: Az egyes programtípusokban foglalkoztatott tanárok aránya a foglalkoztatás formája szerint	57
A tanárok jellemzői	59
B2.2. INDIKÁTOR: A nők aránya a pedagógusok között	59
B2.3. INDIKÁTOR: Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok aránya.....	62
B2.4. INDIKÁTOR: Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok aránya...	62
Tanári munkaerő-forgalom és foglalkoztatás	66
B2.5. INDIKÁTOR: Belépő tanárok aránya	66
B2.6. INDIKÁTOR: Pályakezdő tanárok aránya	67
B2.7. INDIKÁTOR: Nyugdíjas tanárok aránya	68
B2.8. INDIKÁTOR: Részmunkaidős tanárok aránya	68
B2.9. INDIKÁTOR: Óraadó tanárok aránya.....	70
B2.10. INDIKÁTOR: Tartósan távollevő tanárok aránya.....	70
Diák–tanár arány a közoktatásban	71
B2.11. INDIKÁTOR: Diák-tanár arány	71
Egyéb, segítő foglalkoztatottak	80
B2.12. INDIKÁTOR: A gyermekjólétet segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények aránya.....	80
B2.13. INDIKÁTOR: A pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények aránya	80
B2.14. INDIKÁTOR: A szakképzett pedagógusok relatív keresete	82
B2.15. INDIKÁTOR: A pályakezdő pedagógusok relatív keresete.....	83
B2.16. INDIKÁTOR: Egyes szakképzett pedagógusfoglalkozásokban dolgozók relatív keresete	83
C) Folyamatindikátorok.....	85
C1. Hozzáférés és részvétel.....	85
Az óvodáskorú és középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban	85
C1.1. INDIKÁTOR: Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban	85
C1.2. INDIKÁTOR: A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban	88
C1.3. INDIKÁTOR: Az óvoda nélküli települések aránya.....	90
C1.4. INDIKÁTOR: Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség aránya.....	91
C1.5. INDIKÁTOR: Az általános iskola nélküli települések aránya	92

C1.6. INDIKÁTOR: Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség aránya.....	92
C1.7. INDIKÁTOR: A középfokú iskola nélküli települések aránya	95
C1.8. INDIKÁTOR: A középfokú iskola nélküli településeken élő 14–17 éves népesség aránya.....	95
A diákok területi mobilitása	97
C1.9. INDIKÁTOR: A bejáró diákok aránya	97
C1.10. INDIKÁTOR: A kollégista diákok aránya	99
C1.11. INDIKÁTOR: A nem a lakóhely szerinti körzeti általános iskolában tanuló diákok aránya.....	101
C2. Továbbhaladás és végzettség.....	103
Az évismétlők aránya a közoktatásban.....	103
C2.1. INDIKÁTOR: Az évismétlő diákok aránya.....	103
C2.2. INDIKÁTOR: A legalább egyszer évet ismételt diákok aránya a 8. és a 10. évfolyamon	103
Általános iskola utáni jelentkezések és továbbtanulás	112
C2.3. indikátor: A középfokú továbbtanulásra jelentkezett tanulók megoszlása az 1. helyen történt jelentkezés programtípusa szerint.....	112
C2.4. INDIKÁTOR: Középfokon továbbtanuló tanulók megoszlása programtípus szerint	114
C2.5. INDIKÁTOR: A 10. évfolyamos tanulók megoszlása programtípus és hátrányos helyzet szerint	115
A középfokú végzettség megszerzése	116
C2.6. INDIKÁTOR: Nappali tagozaton középfokú végzettséget szerzők aránya korévenként.....	116
C3. Tanulási környezet.....	120
Az intézményhálózat jellemzői	120
C3.1. INDIKÁTOR: Az intézmények intézményfenntartó szerinti megoszlása.....	120
C3.2. INDIKÁTOR: A tanulók intézményfenntartó szerinti megoszlása	121
C3.3. INDIKÁTOR: Átlagos tanulói létszám az iskolai képzéseken	125
C3.4. INDIKÁTOR: Az 500 főnél nagyobb létszámú iskolai képzésben tanulók aránya	125
C3.5. INDIKÁTOR: 100 főnél kisebb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók aránya	126
C3.6. INDIKÁTOR: Átlagos osztálylétszám	127
C3.7 INDIKÁTOR: A 30 főnél nagyobb létszámú osztályok aránya	127
C3.8. INDIKÁTOR: A legfeljebb 10 fős osztályok aránya	128
Egyenlőség.....	130

C3.9. INDIKÁTOR: Szegregációs index	130
C3.10. INDIKÁTOR: A magántanulók aránya	133
C3.11. INDIKÁTOR: A 30 igazolatlan óránál többet hiányzók aránya.....	134
C3.12. INDIKÁTOR: Az integráltan és gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya	136
Fizikai környezet	138
C3.13. INDIKÁTOR: Az egy férőhelyre jutó óvodások száma.....	138
C3.14. INDIKÁTOR: A szükségtermet is használó iskolák aránya	140
C3.15. INDIKÁTOR: Egy számítógépre jutó tanulók száma	143
C3.16. INDIKÁTOR: Internet hozzáférésű tantermek aránya	143
C3.17. INDIKÁTOR: Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya.....	143
Oktatási minőség	147
C3.18. INDIKÁTOR: A pedagógiai képzés nélküli tanárok aránya egyes pedagógusfoglalkozásokban	147
C3.19. INDIKÁTOR: A matematikatanítást végző tanárok között nem az adott szakra képesítettek aránya.....	150
C3.20. INDIKÁTOR: A fizikatanítást végző tanárok között nem az adott szakra képesítettek aránya.....	150
C3.21. INDIKÁTOR: A nyelvtanítást végző tanárok között nem az adott szakra képesítettek aránya.....	150
C3.22. INDIKÁTOR: Heti 5 vagy több órában idegen nyelvet tanulók aránya.....	152
C3.23. INDIKÁTOR: Emelt szintű oktatásban (tagozat) résztvevő tanulók aránya	154
C3.24. INDIKÁTOR: A fejlesztő foglalkozásban részt vevő tanulók aránya.....	154
C3.25. INDIKÁTOR: Tehetséggondozásban résztvevő tanulók aránya	155
C3.26. INDIKÁTOR: Logopédiai foglalkozásban résztvevő tanulók aránya	156
C3.27. INDIKÁTOR: Gyógytestnevelésben részt vevő tanulók aránya	156
D) Eredmények	158
D1. Belső eredmények	158
A gyengén teljesítő tanulók aránya	159
D1.1. INDIKÁTOR: Gyengén teljesítők aránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika.....	159
D1.2. INDIKÁTOR: Gyengén teljesítők aránya, TIMSS, természettudomány és matematika.....	168
D1.3. INDIKÁTOR: Gyengén teljesítők aránya, PISA, szövegértés és matematika	173
A jól teljesítő tanulók aránya.....	179
D1.4. INDIKÁTOR: Jól teljesítők aránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika.....	179
D1.5. INDIKÁTOR: Jól teljesítők aránya, TIMSS, természettudomány és matematika	188

D1.6. INDIKÁTOR: Jól teljesítők aránya, PISA, szövegértés és matematika.....	193
Felsőfokú továbbhaladás	199
D1.7. INDIKÁTOR: Emelt szintű érettségit szerzett tanulók aránya, magyar, matematika és történelem	199
D1.8. INDIKÁTOR: Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvett aránya.....	200
D1.9. INDIKÁTOR: Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya.....	203
D1.10. INDIKÁTOR: Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvett aránya	205
D2. Külső eredmények.....	208
D2.1. INDIKÁTOR: Nappali tagozaton tanulók aránya a fiatalok korcsoportjaiban	208
D2.2. indikátor: Munkanélküli fiatalok aránya.....	210
D2.3. INDIKÁTOR: Foglalkoztatott fiatalok aránya	212
D2.4. INDIKÁTOR: A nem dolgozó és nem is tanuló fiatalok aránya.....	214
D2.5. INDIKÁTOR: A 20-24 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint.....	216
D2.6. INDIKÁTOR: Felnőttoktatásban, nem nappali tagozatos iskolai képzésben résztvevő 20-24 évesek aránya	218
D2.7. INDIKÁTOR: Mediánkeresetek a végzettség szintje szerint	220
TÁBLÁZATOK.....	222
A) Táblázatok.....	223
B) Táblázatok.....	238
C) táblázatok	262
D) táblázatok.....	302

Ábrajegyzék

1. ábra A törzsindikátorok keretrendszere	4
A1.1.1-A1.3.1 ábra A 3–5 évesek, a 6–16 évesek és a 14–20 évesek létszáma	6
A1.1.2 ábra A 3–5 évesek száma 2003-ban és 2013-ban megyénként.....	7
A1.2.2 ábra A 6–16 évesek száma 2003-ban és 2013-ban megyénként.....	7
A1.3.2 ábra A 14–20 évesek száma 2003-ban és 2013-ban megyénként.....	8
A1.4.1–A1.6.1 ábra A 3–5 évesek, a 6–16 évesek és a 14–20 évesek arány.....	9
A1.4.2 ábra A 3–5 évesek aránya megyénként 2013-ban.....	10
A1.5.2 ábra A 6–16 évesek aránya megyénként 2013-ban.....	10
A1.6.2 ábra A 14–20 évesek aránya megyénként 2013-ban.....	11
A2.1–2.1 ábra A szegény háztartásban élő 0–5 és 0–17 évesek százalékaránya.....	13
A2.1–2.2 ábra A szegény háztartásban élő 0–5 és 0–17 évesek aránya a szülők iskolai végzettsége szerint, 2013	13
A2.3.1–A2.4.1 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya.....	14
A2.3.2–A1.4.2 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya évfolyamonként, 2013.....	15
A2.3.3–A2.4.3 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 1–8. évfolyamos tanulók aránya programtípusok szerint, 2013	16
A2.3.4–A2.4.4 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 9–13. évfolyamos tanulók aránya programtípusok szerint, 2013	16
A2.3.5–A2.4.5 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 1–8. évfolyamos tanulók aránya megyék szerint, 2013.....	17
A2.3.6–A2.4.6 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 9–13. évfolyamos tanulók aránya megyék szerint, 2013.....	17
A2.5.1 ábra A veszélyeztetett tanulók aránya.....	18
A2.5.2 ábra A veszélyeztetett tanulók aránya programtípusok szerint, 2013.....	19
A2.6.1 ábra Az ingyen étkező tanulók aránya	20
A2.6.2 ábra Az ingyen étkező tanulók aránya programtípusok szerint, 2013	20
A2.7.1 ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya	21
A2.7.2 ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya programtípusonként, 2013	22
A2.7.3 ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya évfolyamonként, 2013	22
A2.8.1 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013	24
A2.8.2 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013	24

A2.8.3 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013	25
A2.8.4 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, megyénként, 2013.....	25
A2.9.1 ábra Munkanélküliek aránya a 25–50 éves népességben. 2000–2013.....	26
A2.9.2. ábra Munkanélküliek aránya a 25–50 éves népességben megyénként, 2013	27
B1.1.1. ábra Az egy diákra jutó kiadások alakulása az állami szektorban az oktatás szintje szerint, 2012. évi áron, ezer forint, 2000–2012	30
B1.2.1. ábra Az egy diákra jutó közoktatási kiadások az egy főre jutó GDP százalékában oktatási szintenként nemzetközi összehasonlításban, 2011.....	32
B1.2.2. ábra Az egy diákra jutó közoktatási kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában oktatási szintenként nemzetközi összehasonlításban, 2000-2011	34
B1.3.1. ábra A közoktatási kiadások a GDP százalékában oktatási szintenként nemzetközi összehasonlításban, 2011.....	37
B1.3.2. ábra Az iskolai kiadások a GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, 2005–2011	37
B1.4.1. ábra A fajlagos oktatási bevételek százalékos megoszlása források szerint, oktatási szintenként, 2013	40
B1.4.2. ábra A fajlagos oktatási bevételek százalékos megoszlása forrás szerint, a fenntartó típusa szerint, oktatási szintenként, 2013	41
B1.5.1. ábra A fajlagos oktatási kiadások százalékos megoszlása oktatási szintenként, 2013	44
B1.5.2. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, fenntartók szerint, ezer forint, 2013	45
B1.5.3. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, településtípus szerint, ezer forint, 2013	48
B1.5.4. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, megyék szerint, ezer forint, 2013	49
B1.5.5. ábra A fajlagos oktatási kiadások az óvodai és általános iskolai oktatásban a hátrányos helyzetű diákok aránya szerinti ötödökre,* ezer forint, 2013.....	52
B1.5.6. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, a kistérségek egy lakosra jutó jövedelem szerinti ötödeiben, ezer forint, 2013	53
B1.6. ábra Az egy tanárra jutó bérkiadás oktatási szint és fenntartó szerint, ezer forint, 2013	56
B2.1. ábra Az egyes programtípusokban/feladatokban foglalkoztatott tanárok százalékaránya, 2002-2013.....	58
B2.2.1. ábra A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint, 2001–2013	60
B2.2.2. ábra A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint, programtípusonként, 2001–2013	60
B2.3. ábra Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya. 2001–2013.....	62

B2.4.1. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya az óvodákban, 2003–2013.....	63
B2.4.2. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya az általános iskolákban, 2003–2013.....	64
B2.4.3. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya a szakiskolákban, 2003–2013.....	64
B2.4.4. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya a speciális szakiskolákban, 2003–2013	65
B2.4.5. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya a gimnáziumokban, 2003–2013	65
B2.4.6. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya az óvodákban, 2003–2013.....	66
B2.5. ábra A belépő tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013	67
B2.6. ábra A pályakezdő tanárok aránya programtípusonként,2003–2013	68
B2.7. ábra A nyugdíjas tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013	69
B2.8. ábra Részmunkaidős tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013	69
B2.9. ábra Óraadó tanárok százalékaránya az adott programtípusonként, 2003–2013	70
B2.10. ábra A tartósan távollevő pedagógusok százalékaránya programtípusomként, 2003–2013	71
B2.11.1. ábra Diák–tanár arány az iskola típusa szerint, 2003–2013	73
B2.11.2. ábra Diák–tanár arány oktatási szint és programtípus szerint, 2003–2013.....	74
B2.11.3. ábra Diák–tanár arány az iskola és a fenntartó típusa szerint, 2003–2013	76
B2.11.4. ábra Diák–tanár arány az iskola és a település típusa szerint, 2003–2013.....	78
B2.12. ábra Azoknak az intézményeknek százalékaránya programtípusonként, melyek foglalkoztatnak gyermekjólétet segítő alkalmazottat, 2003–2013	81
B2.13. ábra Azoknak az intézményeknek százalékaránya programtípusonként, ahol foglalkoztatnak a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, 2003–2013	81
B2.14. ábra A szakképzett pedagógusok átlagos bruttó keresete az azonos végzettségű egyéb dolgozók átlagos bruttó keresetének százalékában 2000–2013	82
B2.15. ábra A pályakezdő pedagógusok bruttó keresete az azonos végzettségű egyéb pályakezdők bruttó keresetének százalékában, 2000–2013	83
B2.16. ábra Szakképzett pedagógus munkakörökben dolgozók keresete az azonos végzettségű egyéb diplomások bruttó keresetének százalékában, 2013.....	84
C1.1.1. ábra Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban korévenként, 2001–2013 (százalék).....	87
C1.1.2. ábra A hároméves népesség részvétele az óvodai ellátásban megyénként, 2013 (százalék).....	87
C1.2.1. ábra A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban korévenként, 2001–2013 (százalék).....	89

C1.2.2. ábra A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban korévenként és programtípusonként, 2001, 2013 (százalék).....	90
C1.3–C1.4.1. ábra Az óvoda nélküli települések és az ezeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya, 2001–2012	91
C1.4.2. ábra Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya megyénként, 2012.....	92
C1.5. ábra Az általános iskola nélküli települések százalékaránya, 2001–2012	94
C1.6.1. ábra Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség százalékaránya, 2001–2012	94
C1.6.2. ábra Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség százalékaránya megyénként, 2012.....	95
C1.7. ábra A középfokú iskola nélküli települések százalékaránya, 2001–2012	96
C1.8. ábra A középfokú iskola nélküli településeken élő 14–17 éves népesség százalékaránya, 2001–2012	97
C1.9. ábra A bejáró diákok százalékaránya programtípusonként, 2001–2013.....	98
C1.10.1. ábra A kollégista diákok százalékaránya a középfokú oktatásban programtípusonként, 2002–2013	100
C1.10.2. ábra A kollégista diákok százalékaránya a középfokú oktatásban, megyénként, 2002, 2013	101
C1.11. ábra A nem a lakóhely szerinti körzeti általános iskolában tanuló nyolcadikos diákok százalékaránya a lakóhely településtípusa és a diák halmozottan hátrányos helyzete szerint, 2011.....	102
C2.1.1. ábra Az évisméltő diákok százalékaránya oktatási szintenként, 2001–2013	104
C2.1.2. ábra Az évisméltő diákok százalékaránya nemenként és oktatási szintenként, 2013	105
C2.1.3. ábra Az évisméltő diákok százalékaránya az általános iskolában évfolyamonként, 2001–2013	106
C2.1.4. ábra Az évisméltő diákok százalékaránya a szakközépiskolákban és szakiskolákban, évfolyamonként, 2001–2013	107
C2.1.5. ábra Az évisméltő diákok százalékaránya az alsó és felső tagozaton megyénként, 2013	109
C2.1.6. ábra Az évisméltő diákok százalékaránya az szakközép- és szakiskolákban megyénként, 2013.....	109
C2.2.1. ábra A legalább egyszer és a többször évisméltő diákok százalékaránya a 8. évfolyamon HHH státus és nemek szerint, 2013.....	110
C2.2.2. ábra A legalább egyszer és a többször évisméltő diákok százalékaránya a 10. évfolyamon programtípus és nemek szerint, 2013	111
C2.3.1. ábra Középfokú továbbtanulásra jelentkezett tanulók százalékos megoszlása az első helyen történt jelentkezés programtípusa szerint, 2002–2014.....	113
C2.3.2. ábra Középfokú továbbtanulásra jelentkezett tanulók százalékos megoszlása az első helyen történt jelentkezés programtípusa szerint nemenként, 2002–2014.....	113

C2.4.1. ábra A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint, 2002–2014.....	114
C2.4.2. ábra A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint nemenként, 2002–2014.....	115
C2.5. ábra A 10. évfolyamon tanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus és halmozottan hátrányos helyzet szerint, 2013.....	116
C2.6.1. ábra A különböző életkorban érettségihez nem kötött szakmai végzettséget szerzők százalékaránya születési kohorszonként, 2004–2012.....	118
C2.6.2. ábra A különböző életkorban érettségit szerzők százalékaránya születési kohorszonként, 2004–2012.....	118
C2.6.3. ábra A különböző életkorban érettségihez kötött szakmai végzettséget szerzők százalékaránya születési kohorszonként, 2004–2012.....	119
C3.1 ábra Az intézmények százalékos megoszlása, fenntartó szerint, 2001–2013	121
C3.2.1. ábra A tanulók százalékos megoszlása intézményfenntartó szerint, 2001–2013.....	123
C3.2.2. ábra A középiskolás tanulók aránya intézményfenntartó szerint, programtípusonként, 2013	124
C3.3. ábra Átlagos tanulói létszám az iskolai programtípusokban, 2001–2013.....	125
C3.4. ábra Az 500 fősnél nagyobb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók aránya, 2001–2013	126
C3.5. ábra A 100 fősnél kisebb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók aránya, 2001–2013	127
C3.6. ábra Átlagos osztálylétszám programtípusonként, 2013.....	128
C3.7. ábra A 30 fősnél nagyobb osztályok aránya, 2002–2012.....	129
C3.8. ábra A legfeljebb 10 fős osztályok aránya, 2002–2012	129
C3.9.1. ábra Szegregációs index (országos érték), 2010–2013	131
C3.9.2. ábra HH és nem HHH tanulók települési szegregációs indexeinek átlagos értéke településtípus szerint, 2010–2013.....	132
C3.10.1. ábra Magántanulók aránya programtípusonként, 2013	133
C3.11.1. ábra A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók aránya programtípusonként, 2013	134
C3.11.2. ábra A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók százalékaránya megyénként, 2013	135
C3.12.1. ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya, 2001–2013.....	137
C3.12.2. ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya programtípusonként, 2013.....	137
C3.12.3. ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya évfolyamonként, 2013.....	138
C3.13.1. ábra Az egy férőhelyre jutó óvodások aránya, 2002–2013	139
C3.13.2. ábra Az egy férőhelyre jutó óvodások aránya, megyénként, 2002–2013	139
C3.13.3. ábra Az egy férőhelyre jutó óvodások aránya, településtípus szerint	140
C3.15.1. ábra Egy számítógépre jutó tanulók száma programtípusonként, 2001–2013.....	144

C3.15.2. ábra Egy számítógépre jutó tanulók száma, településtípusonként, általános iskola, 2001–2013	144
C3.16.1. ábra Internet-hozzáférésű tantermek aránya, programtípusonként, 2007–2013	145
C3.16.2. ábra Internet-hozzáférésű tantermek aránya, településtípusonként, általános iskola	145
C3.17.1. ábra Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya, programtípusonként, 2007–2013	146
C3.17.2. ábra Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya, településtípusonként, általános iskola.....	146
C3.18.1. ábra Pedagógiai képzés nélküli óvodai csoportvezetők, osztálytanító és szakos tanítást végző pedagógusok százalékaránya, 2003–2013.....	148
C3.18.2. ábra Pedagógiai képzés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya programtípusonként, 2004–2013	148
C3.18.3. ábra Pedagógiai képzés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya településtípusonként, 2003–2013	149
C3.18.4. ábra Pedagógiai képzés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya fenntartónként, 2003–2013.....	149
C3.19.1.–C3.21.1. ábra A matematika, fizika és nyelvtanítást végzők között a nem az adott tárgyra képesített tanárok százalékaránya, 2003–2013	150
C3.19.2.–C3.21. 2. ábra Nem az adott tárgyra képesített tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013	151
C3.22. ábra Heti öt vagy több órában idegen nyelvet tanulók aránya, 2013	153
C3.23. ábra Emelt szintű oktatásban részt vevő tanulók aránya, 2013.....	154
C3.24. ábra Fejlesztő foglalkozásban részt vevő tanulók aránya	155
C3.25. ábra Tehetséggondozásban részt vevő tanulók aránya.....	156
C3.26. ábra Logopédiai foglalkozásban részt vevő tanulók aránya.....	157
C3.27. ábra Gyógytestnevelésben részt vevő tanulók aránya.....	157
D1.1.1.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, országos átlag	161
D1.1.1.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, országos átlag	161
D1.1.2.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, nemek szerint.....	162
D1.1.2.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, nemek szerint.....	162
D1.1.3.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, HHH státus szerint.....	163
D1.1.3.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, HHH státus szerint.....	163

D1.1.4.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként	164
D1.1.4.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként	164
D1.1.5.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, megyénként, 6., 8., 10. évfolyam (0–5, 5–15, 15–40 százalék)	165
D1.1.5.m ábra A gyengén teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, megyénként, 6., 8., 10. évfolyam (0–5, 5–15, 15–40 százalék)	166
D1.2t ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, természettudomány, 1995, 1999, 2003, 2007	169
D1.2.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, matematika, 1995, 1999, 2003, 2007	171
D1.3.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012	174
D1.3.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012	177
D1.4.1.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, országos átlag	181
D1.4.1.m ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, országos átlag	182
D1.4.2.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, nemek szerint	182
D1.4.2.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, nemek szerint	183
D1.4.3.sz ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, HHH státus	183
D1.4.3.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, HHH státus alapján	184
D1.4.4.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként	184
D1.4.4.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként	185
D1.4.5.sz ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, szövegértés, országos kompetenciamérés, megyénként, 6., 8., 10. évfolyam (0–5, 5–15, 15–30 százalék)	185
D1.5.t ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, természettudomány, 1995, 1999, 2003, 2007	189

D1.5.m ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes országokban, TIMSS, matematika, 1995, 1999, 2003, 2007	191
D1.6.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012	194
D1.6.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012	197
D1.7.1. ábra Emelt szintű érettségit szerzett tanulók százalékaránya az egyes tantárgyakból	199
D1.7.2. ábra Emelt szintű érettségit szerzett tanulók aránya az egyes tantárgyakból, nemek szerint.....	200
D1.8.1 ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya	201
D1.8.2. ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya, finanszírozási forma szerint.....	202
D1.8.3. ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya, nemek szerint	202
D1.8.4. ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya, iskolatípus szerint	203
D1.9.1 ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya.....	204
D1.9.2. ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya, nemek szerint.....	205
D1.10.1 ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya.....	206
D1.10.2 ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya, nemek szerint.....	207
D2.1.1. ábra Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, 2000–2013	209
D2.1.2. ábra Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, nemenként, 2000–2013.....	209
D2.1.3. ábra Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, megyénként, 2013.....	210
D 2.2.1. ábra Munkanélküliek százalékaránya a 16-19 évesek között nemek szerint, 2000–2013	211
D 2.2.2. ábra Munkanélküliek százalékaránya a 20–24 évesek között nemek szerint, 2000–2013	211
D2.2.3. ábra Munkanélküliek százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között megyék szerint, 2013.....	212
D2.3.1. ábra Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 évesek, valamint a 20–24 évesek körében, nemek szerint, 2013	213
D2.3.2. ábra Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében megyék szerint, 2013.....	214
D2.4.1. ábra A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, nemenként, 2013.....	215

D2.4.2. ábra A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, megyék szerint, 2013	216
D2.5.1. ábra A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013.....	217
D2.5.2. ábra A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint megyénként, 2013	218
D2.6.1. ábra A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya nemek szerint, 2001–2013.....	219
D2.6.2. ábra A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya megyék szerint, 2013	219
D2.6.3. ábra A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya településtípusok, 2001 2008, 2013	220
D2.7. ábra Medián bruttó havi keresetek iskolai végzettségi csoportok szerint, 16–19, 20–24 és 25–29 évesek, forint	221

Táblázatjegyzék

A1.1.1 táblázat Az óvodáskorú népesség száma (3–5 korú évesek) ^a	223
A1.2.1 táblázat A kötelező iskoláztatási korú népesség száma (6–16 évesek) ^a	223
A1.3.1 táblázat A középiskolás korú népesség száma (14–20 évesek) ^a	223
A1.1.2 táblázat Az óvodáskorú népesség száma megyénként (3-5 évesek), 2003, 2013 ^a	224
A1.2.2 táblázat A kötelező iskoláskorú népesség száma megyénként (6–16 évesek), 2003, 2013 ^a	224
A1.3.2 táblázat A középiskolás korú népesség száma (14–20 évesek) megyénként (14–20 évesek), 2003, 2013 ^a	225
A1.4.1 táblázat Az óvodáskorú népesség (3–5 évesek) százalékaránya (3–5 évesek) ^a	225
A1.5.1 táblázat A kötelező iskoláztatási korú népesség százalékaránya (6–16 évesek)	226
A1.6.1 táblázat A középiskolás korú népesség százalékaránya (14–20 évesek)	226
A1.4.2 táblázat Az óvodáskorú népesség százalékaránya megyénként (3–5 évesek), 2013a	227
A1.5.2 táblázat A kötelező iskoláztatási korú népesség (6–16 évesek) százalékaránya megyénként (6–16 évesek) , 2013	227
A1.6.2 táblázat A középiskolás korú népesség százalékaránya megyénként (14–20 évesek), 2013a	228
A2.1.1 táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–5 évesek között.....	228
A2.2.1 táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–17 évesek között.....	228
A2.1.22. táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–5 évesek között a szülők legmagasabb iskolai végzettsége szerint	229
A2.2.2 táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–17 évesek között a szülők legmagasabb iskolai végzettsége szerint	229
A2.3.1 táblázat A hátrányos helyzetű (HH) tanulók százalékaránya.....	229
A2.4.1 táblázat A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók százalékaránya.....	229
A2.3.2 táblázat A hátrányos helyzetű (HH) tanulók százalékaránya, évfolyamonként, 2013	230
A2.4.2 táblázat A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók százalékaránya, évfolyamonként, 2013	230
A2.4.3 táblázat A hátrányos helyzetű (HH) tanulók százalékaránya, megyénként, 2013	231
A2.4.4 táblázat A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók százalékaránya, megyénként, 2013.....	231
A2.5. táblázat A veszélyeztetett tanulók százalékaránya.....	232
A2.6. táblázat Az ingyen étkező tanulók százalékaránya	232
A2.7.1 táblázat A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya	232
A2.7.2 táblázat A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya évfolyamonként, 2013	233

A2.8.1 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban, százalék Teljes népesség	233
A2.8.2. táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban, százalék, Nők.....	233
A2.8.3 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban, százalék, Férfiak	234
A2.8.4 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban megyék szerint, százalék,2013 Teljes népesség	234
A2.8.5. táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban megyék szerint, százalék, 2013, Nők	235
A2.8.6 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban megyék szerint, százalék, 2013, Férfiak.....	235
A2.9.1 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves korcsoportban legmagasabb végzettség szerint, , 2000–2013.....	236
A2.9.2 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves korcsoportban legmagasabb végzettség szerint, 2000–2013, Férfiak	236
A2.9.3 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves korcsoportban legmagasabb végzettség szerint, 2000–2013 Nők.....	236
A2.9.4 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves népességben legmagasabb végzettség szerint megyénként, 2013	237
B1.1.1. táblázat Az egy diákra jutó kiadások a költségvetési szektorban az oktatás szintje szerint, 2012. évi árakon, ezer forint, 2000–2012	238
B1.2.1. táblázat Az egy diákra jutó kiadások az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban oktatási szintenként, 2011	239
B1.2.2. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, óvoda, 2000-2011	240
B1.2.3. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, alapfokú oktatás, 2000-2011.....	240
B1.2.4. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, alsó középfokú oktatás, 2000-2011	241
B1.2.5. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, felső középfokú oktatás, 2000-2011	241
B1.3.1. táblázat Közoktatási kiadások a GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban oktatási szintenként, 2011.....	242
B1.3.2. táblázat Iskolai kiadások a GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, 2005–2011	243
B1.4.1. táblázat Az óvodák és iskolák egy diákra jutó bevételei forrás szerint oktatási szintenként, ezer forint, 2013	244
B1.4.2. táblázat Az óvodák és iskolák egy diákra jutó bevételei forrás szerint, a fenntartó típusa szerint, oktatási szintenként, ezer forint, 2013.....	244

B1.5.2. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriák fenntartók és oktatási szintek szerint, ezer forint, 2013	245
B1.5.3. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriánként oktatási szintek és településtípus szerint, ezer forint, 2013	245
B1.5.4. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriánként, oktatási szintek és megyék szerint, ezer forint, 2013	246
B1.5.5. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriánként oktatási szintenként a hátrányos helyzetű diákok aránya szerinti ötödökben, ezer forint, 2013	247
B1.5.6. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriák szerint oktatási szintenként, a kistérségek egy lakosra jutó jövedelem szerinti ötödeiben, ezer forint, 2013	247
B1.5.7. táblázat Az óvodák és általános iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriák szerint a falvak és a városok egy lakosra jutó jövedelem szerinti ötödeiben, ezer forint, 2013.....	248
B1.6. táblázat Az egy tanárra jutó bérkiadás oktatási szint és fenntartó szerint, ezer forint, 2013	248
B2.1. táblázat Az egyes programtípusokban foglalkoztatottak tanárok százalékaránya a foglalkoztatás formája szerint, 2003–2013.....	249
B2.2.1. táblázat A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint, 2001–2013.....	250
B2.2.2. táblázat A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint programtípusonként, 2001–2013	250
B2.3.1 táblázat Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya 2003–2013	251
B2.3.2. táblázat Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013	252
B2.4.1. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, óvoda, 2003–2013	253
B2.4.2. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, általános iskola, 2003–2013	253
B2.4.3. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, szakiskola, 2003–2013.....	253
B2.4.4. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, speciális szakiskola, 2003–2013.....	254
B2.4.5. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, gimnázium, 2003–2013	254
B2.4.6. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, szakközépiskola, 2003–2013	254
B2.5. táblázat Belépő tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013.....	255

B2.6. táblázat Pályakezdő tanárok százalékaránya, programtípusonként, 2003–2013.....	255
B2.7. táblázat Nyugdíjas pedagógusok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013 ...	255
B2.8. táblázat Részmunkaidős pedagógusok százalékaránya programtípusonként 2003–2013	256
B2.9. táblázat Az óraadó pedagógusok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013 ...	256
B2.10. táblázat Tartósan távollévő pedagógusok százalékaránya programtípusonként	256
B2.11.1. táblázat Diák–tanár arány az iskola típusa szerint, fő, 2003–2013	257
B2.11.2. táblázat Diák–tanár arány oktatási szint és programtípus szerint, fő, 2003–2013 ..	257
B2.11.3. táblázat Diák–tanár arány az iskola és a fenntartó típusa szerint, fő, 2003–2013...	258
B2.11.4. táblázat Diák–tanár arány az iskola és a település típusa szerint, fő, 2003–2013...	259
B2.12. táblázat A gyermekjólétet segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények százalékaránya, programtípusonként, 2003–2013.....	259
B2.13. táblázat A pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények százalékaránya, programtípusonként, 2003–2013	260
B2.14. táblázat A szakképzett pedagógusok relatív keresete, százalék, 2000–2013	260
B2.15. táblázat A pályakezdő pedagógusok relatív keresete, százalék, 2000–2013	261
B2.16. táblázat Egyes szakképzett pedagógusfoglalkozásokban dolgozók relatív keresete, százalék, 2013.....	261
C1.1.1. táblázat Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban összesen és nemenként, 2001–2013 (százalék)	262
C1.1.2. táblázat Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban megyénként, 2013 (százalék).....	263
C1.2.1. táblázat A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban összesen és nemenként, 2001–2013 (százalék)	264
C1.2.2. táblázat A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban programtípusonként, 2001–2013 (százalék).....	265
C1.3. táblázat Az óvoda nélküli települések százalékaránya, 2001–2012.....	266
C1.4.1. táblázat Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya, 2001–2012	266
C1.4.2. táblázat Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya megyénként, 2012.....	266
C1.5. táblázat Az általános iskola nélküli települések százalékaránya, 2001–2012.....	267
C1.6.1. táblázat Az általános iskola nélküli településen élő 6–13 éves népesség százalékaránya, 2001–2012.....	267
C1.6.2. táblázat Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség százalékaránya megyénként, 2012	268
C1.7. táblázat A középfokú iskola nélküli települések százalékaránya programtípusonként, 2001–2012	269

C1.8. táblázat A középfokú iskola nélküli településeken élő 14–17 éves népesség százalékaránya programtípusonként, 2001–2012.....	269
C1.9. táblázat A bejáró diákok százalékaránya programtípusonként, 2001–2013	270
C1.10.1. táblázat A kollégista diákok százalékaránya programtípusonként, 2002–2013.....	270
C1.10.2. táblázat A kollégista diákok százalékaránya a középfokú oktatásban, megyénként, 2002, 2013	271
C1.11. táblázat A nem a lakóhely szerinti körzeti általános iskolában tanuló nyolcadikos diákok százalékaránya a lakóhely településtípusa és a diák halmozottan hátrányos helyzete szerint, 2011	271
C2.1.1. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya oktatási szintenként, 2001–2013	272
C2.1.2. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya nemenként és oktatási szintenként, 2001–2013	272
C2.1.3. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya az általános iskolában évfolyamonként, 2001–2013	273
C2.1.4. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya a szakközép- és szakiskolákban évfolyamonként, 2001–2013	274
C2.1.5. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya oktatási szintenként és programtípusonként és megyénként, 2013	275
C2.2.1. táblázat A legalább egyszer, illetve a többször évismétlő diákok százalékaránya a 8. és 10. évfolyamon HHH státus, programtípus és nemek szerint, 2013	275
C2.3.1. táblázat A középfokú továbbtanulásra jelentkező tanulók százalékos megoszlása az 1. helyen történt jelentkezés programtípusa szerint, 2002–2014.....	276
C2.3.2. táblázat Középfokú továbbtanulásra jelentkező tanulók százalékos megoszlása az 1. helyen történt jelentkezés programtípusa szerint nemenként, 2002–2014.....	276
C2.4.1. táblázat A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint, 2002–2014.....	277
C2.4.2. táblázat A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint, nemenként, 2002–2014.....	277
C2.5. táblázat A 10. évfolyamon tanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus és halmozottan hátrányos helyzet szerint, 2008–2013.....	278
C2.6.1. táblázat A különböző életkorban érettségéhez nem kötött szakmai végzettséget szerzők százalékaránya születési kohorszonnként, 2004–2012	278
C2.6.2. táblázat A különböző életkorban érettségit szerzők százalékaránya születési kohorszonnként, 2004–2012.....	278
C2.6.3. táblázat A különböző életkorban érettségéhez kötött szakmai végzettséget szerzők százalékaránya születési kohorszonnként, 2004–2012.....	279
C3.1 táblázat Az intézmények intézményfenntartó szerinti százalékos megoszlása, 2001– 2013	280
C3.2. táblázat A tanulók intézményfenntartó szerinti százalékos megoszlása, 2001–2013 ..	281

C3.3. táblázat	Átlagos tanulói létszám az iskolai képzésekben képzési típus szerint, 2001–2013	282
C3.4. táblázat	Az 500 főnél nagyobb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók százalékaránya, 2001–2013	282
C3.5. táblázat	A 100 főnél kisebb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók százalékaránya, 2001–2013	282
C3.6. táblázat	Átlagos osztálylétszám, 2001–2013	283
C3.7. táblázat	A 30 főnél nagyobb létszámú osztályok százalékaránya, 2002–2012	283
C3.8. táblázat	A legfeljebb 10 fős osztályok százalékaránya, 2002–2012	283
C3.9.1. táblázat	Szegregációs index, 2010–2013	284
C3.9.2. táblázat	Települési szegregációs indexeinek átlagos értéke településtípus szerint, 2010–2013	284
C3.10.1. táblázat	A magántanulók százalékaránya, 2004–2013.....	284
C3.11.1. táblázat	A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók százalékaránya, 2010–2013	285
C3.11.2. táblázat	A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók százalékaránya megyénként, 2013.....	285
C3.12.1. táblázat	Az integráltan és gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya, 2002–2013	286
C3.12.2. táblázat	Az integráltan és gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya évfolyamonként, 2013	286
C3.13.1. táblázat	Egy férőhelyre jutó óvodások száma, 2002–2013	286
C3.13.2. táblázat	Egy férőhelyre jutó óvodások száma, megyénként, 2002–2013	287
C3.13.3. táblázat	Egy férőhelyre jutó óvodások száma, településtípus szerint, 2002–2013	288
C3.14.1. táblázat	Szükségtermet is használó iskolák százalékaránya, 2001–2013	288
C3.14.2. táblázat	Szükségtermet is használó iskolák százalékaránya, megyénként.....	289
C3.15.1. táblázat	Egy számítógépre jutó tanulók száma, 2002–2013	290
C3.15.2. táblázat	Egy számítógépre jutó tanulók száma, településtípusonként, 2007–2013.....	291
C3.16.1. táblázat	Internet-hozzáférésű tantermek aránya, 2007–2013	292
C3.16.2. táblázat	Internet-hozzáférésű tantermek aránya, településtípusonként, 2007–2013	292
C3.17.1. táblázat	Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya, programtípusonként, 2007–2013	293
C3.17.2. táblázat	Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya, településtípusonként és programtípusonként, 2007–2013	293
C3.18.1. táblázat	A pedagógiai képesítés nélkül tanítók százalékaránya az óvodai csoportvezetők, osztálytanítók és szakos tanítást végzők között, 2003–2013	294
C3.18.2. táblázat	Pedagógiai képesítés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya programtípusonként, 2003–2013	294

C3.18.3. táblázat Pedagógiai képesítés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya településtípusonként, 2003–2013	294
C3.18.4. táblázat Pedagógiai képesítés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya fenntartónként, százalék, 2003–2013	295
C3.19.1. táblázat A matematikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesítettek százalékaránya programtípusonként, 2003–2013.....	295
C3.19.2. táblázat A matematikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesítettek százalékaránya településtípusonként, 2004–2013	295
C3.19.3. táblázat A matematikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesítettek százalékaránya az egyes fenntartókhoz tartozó iskolákban.....	296
C3.19–C3.21.4.táblázat A matematika-, fizika- és idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok százalékaránya megyénként, 2013	296
C3.20.1. táblázat A fizikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok aránya programtípusonként, százalék 2003–2013.....	297
C3.20.2. táblázat A fizikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok százalékaránya településtípusonként, 2003–2013	297
C3.19.3. táblázat A fizikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok százalék aránya az egyes fenntartókhoz tartozó iskolákban, 2003–2013.....	297
C3.21.1. táblázat Az idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok aránya programtípusonként, százalék 2003–2013.....	298
C3.21.2. táblázat Az idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok százalékaránya településtípusonként, 2003–2013	298
C3.21.3. táblázat Az idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok aránya az egyes fenntartókhoz tartozó iskolákban, százalék.....	298
C3.22. táblázat Heti öt vagy több órában idegen nyelvet tanulók százalékaránya programtípusonként, 2013	299
C3.23. táblázat Emelt szintű oktatásban részt vevő tanulók százalékaránya programtípusonként, 2011–2013	300
C3.24. táblázat Fejlesztő foglalkozásban részt vevő tanulók százalékaránya programtípusonként, 2002–2013	300
C3.26. táblázat Logopédiai foglalkozásban részt vevő tanulók százalékaránya évfolyamonként, 2009–2013	301
C3.27. táblázat Gyógytestnevelésben részt vevő tanulók százalékaránya programtípusonként, 2002–2013	301
D1.1.1. táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, országos átlag, 2010–2013.....	302
D1.1.2. táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika nemek szerint, 2010–2013	302
D1.1.3. táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika HHH státus szerint, 2010–2013	303

D1.1.4.sz táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként,.....	303
D1.1.4.m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként,.....	303
D1.1.5.sz táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon, országos kompetenciamérés, szövegértés, megyénként, 2010–2013.....	304
D1.1.5m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon, országos kompetenciamérés, matematika, megyénként, 2010–2013.....	305
D1.2.t táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, természettudomány, az egyes években.....	306
D1.2.m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, matematika, az egyes években.....	306
D1.3.sz táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012.....	307
D1.3.m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012.....	308
D1.4.1. táblázat A jól teljesítő (5. szint felett) tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, országos átlag.....	309
D1.4.2. táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, nemek szerint.....	309
D1.4.3 táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, HHH státus alapján.....	309
D1.4.4.sz táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként.....	310
D1.4.4.m táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként.....	310
D1.4.5.sz táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, megyénként.....	311
D1.4.5.m táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, megyénként.....	312
D1.5. táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS.....	313
D1.6.1.sz táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2003, 2006, 2009, 2012.....	314
D1.6.1.m táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012.....	315
D1.7. táblázat Emelt szintű érettségít szerzett tanulók százalékaránya az egyes tantárgyakból, nemek szerint.....	316

D1.8.1. táblázat Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettak százalékaránya, összesen és	317
finanszírozási forma szerint	317
D1.8.3 táblázat Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettak százalékaránya,	317
nemek szerint	317
D1.8.4 táblázat Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettak százalékaránya,	317
iskolátípus szerint,.....	317
D1.9.1 táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők.....	318
százalékaránya	318
D1.9.2. táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya, .	318
nemek szerint százalék.....	318
D1.10.1. táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettak	318
százalékaránya	318
D1.10.2. táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettak százalékaránya, nemek szerint.....	319
D2.1.1. táblázat Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 évesek között	319
D2.1.2. táblázat Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 20–24 évesek között, nemek szerint.....	319
D2.1.3. táblázat Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, megyék szerint.....	320
D2.2.1. táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, 2000–2013	320
D2.2.2. táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között nemek szerint, 2000–2013.....	321
D2.2.3. táblázat Munkanélküli fiatalok százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között megyék szerint.....	322
D2.3.1. táblázat Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 éves és 20–24 éves népességben, 2000–2013	322
D2.3.2. táblázat Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 éves és 20–24 éves népességben, nemek szerint, 2000–2013	323
D2.3.3. táblázat Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 éves és 20–24 éves népességben,	324
megyék szerint, 2013	324
D2.4.1. táblázat A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, 2000–2013	324
D2.4.2.táblázat A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, nemenként, 2000–2013.....	325
D2.4.3. táblázat A nem dolgozó és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között megyék szerint, 2013	326

D2.5.1. táblázat A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség és nemek szerint, 2000–2013.....	327
D2.5.2. táblázat A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség, megyék és nemek szerint, 2013	328
D2.6.1. táblázat A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben részt vevő 20–24 évesek százalékaránya, nemenként, 2000–2013.....	329
D2.6.2. táblázat A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben részt vevő 20–24 évesek százalékaránya, megyénként, 2013.....	330
D2.6.3. táblázat A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya, településtípusonként, 2000–2013	331
D2.7. táblázat Mediánkeresetek a végzettség szintje szerint (forint), 2013.....	331

Bevezetés

„A közoktatás indikátorrendszere” című kiadvány a magyar közoktatási rendszert leíró törzsindikátor-rendszert, az indikátorok 2013. évre és az indikátorok nagy részében a megelőző, 2001-2012. évekre számított értékeit mutatja be. A kötetet kiegészíti a „Technikai útmutató a közoktatás indikátorrendszere című kiadványhoz”, mely minden egyes indikátornak ismerteti számítási módját és az egyes indikátorokhoz felhasznált adatok pontos forrását.

Az elmúlt évtizedben különböző nemzetközi szervezetek komoly erőfeszítéseket tettek egységes, nemzetközi oktatási indikátor-rendszerek kidolgozására. A legismertebbek ezek közül az OECD nemzetközi oktatási indikátorrendszere, melyet minden évben az „*Education at a Glance*” című kiadványban tesznek közzé, és az UNESCO által kifejlesztett oktatási indikátorrendszer a „*World Education Indicators*”. Az EU is megkezdte oktatási indikátorainak kidolgozását, melyet egy-egy közös oktatáspolitikai célkitűzés eredményeinek monitorozása céljából alakítanak ki.

„A közoktatás indikátorrendszere”, bár felhasználta a nemzetközi oktatási indikátorrendszerek, és egyéb, nemzeti oktatási indikátorrendszerek tapasztalatait, nem e kiadványok egyszerű adaptációja. Az indikátor-rendszer a nemzetközi oktatási indikátorrendszerekhez mérten részletesebb képet nyújt a magyar közoktatásról, több indikátor használatával, a nemzetközi kiadványokban nem szereplő dimenziók megjelenítésével. Az indikátor-rendszer kifejlesztése azt a célt szolgálta, hogy létrejöjjön Magyarországon egy évenként megjelentethető kiadvány, amely egyaránt alkalmas arra, hogy a szakpolitikai döntéshozók könnyen és pontosan tájékozódjanak a közoktatás aktuális állapotáról illetve trendjeiről, és hogy az érdeklődő szakértő és nem szakértő közönség megismerje a magyar közoktatást leíró legfontosabb mutatókat.

Olyan indikátorokat alakítottunk ki, melyek amellet, hogy számszerűen leírják a jelenlegi helyzetet, lehetőséget adnak a mutatók ismételt, rendszeres megfigyelésére, mivel rendszeres adatgyűjtéseken alapulnak, melyek lehetővé teszik, hogy a kiadvány évenként frissíthető, megjelentethető legyen. Természetesen, rendszeres megjelenés esetén célszerű - a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően - az indikátor-rendszert időről-időre áttekinteni és esetlegesen újabb indikátorokat is beemlíni az indikátorrendszerbe, vagy korábbiakat elhagyni, ahogy az adatgyűjtések változása, vagy az oktatáspolitikai változások szükségessé teszik.

Az oktatási indikátorok jelzőszámok, olyan statisztikai mutatók, amelyek az oktatási rendszer fontos jellemzőit írják le, a jelenségek lényegi vonásaira kívánnak rámutatni. Az indikátorok arra is lehetőséget nyújtanak, hogy azokat a dimenziókat, jellemzőket, amelyek közvetlenül nem megfigyelhetők, közvetett megfigyelésre alapozva leírassuk és számszerűsíthessük, hogy segítségükkel megfigyelhetők legyenek azok a körülmények, változások, amelyek a hétköznapi megfigyelésekre alapozva félreértelmezhetők vagy esetleg teljesen észrevétlenek maradnának.

Az indikátorok statisztikai mutatók, de nem minden, az oktatással kapcsolatos statisztikai adat indikátor. Az indikátorok értelmező mutatók, amelyek leírják a közoktatási

rendszer egy-egy fontos oldalát, felhívják a figyelmet a közoktatási rendszerben zajló változásokra, annak sajátosságaira, mértékére.

Egy-egy indikátor mögött mindig valamilyen, a korábbi kutatási eredményeket figyelembe vevő feltételezés áll, mivel a közoktatási rendszer számos összetevőjét közvetlenül nem tudjuk megfigyelni, csak közvetett módon következtethetünk a vizsgálni kívánt jelenségre. A „tanítás minősége” például, amelynek javítása általában fontos oktatáspolitikai cél, nem írható le közvetlenül, de nyomon követhetőek a közoktatási rendszer olyan jellemzői, amelyek jelezhetik a minőséget, annak változását – például a tanárok végzettsége, a tanulók mért teszteredményei vagy más tényezők segítségével.

Az indikátorok fontos feladata, hogy csökkentsék az információ mennyiségét a döntéshozók vagy a kérdés iránt érdeklődők számára, mivel egy-egy mutató összefoglalóan jelezheti a változás irányát, esetleg mértékét.

Az indikátorok részletesen leírják a közoktatási rendszert, ugyanakkor nem helyettesítik az értékelő kutatásokat, ugyanis megelőző kutatások nélkül nem lehet megfelelő jelzőszámokat kidolgozni, továbbá az indikátorok nem alkalmasak az oksági összefüggések egyértelmű kimutatására. Az indikátorrendszer leírja az oktatási rendszer állapotát és az alapvető változásokat. Ezáltal rávilágíthat lehetséges összefüggésekre, és hozzásegíthet hipotézisek és releváns kérdések megfogalmazásához. Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolására, az összefüggések igazolására az indikátorrendszerek nem alkalmasak. Ehhez összetettebb statisztikai módszereket és részletesebb adatokat felhasználó célzott empirikus kutatásokra van szükség.

A kötetben bemutatott indikátorrendszer átfogó képet nyújt a magyar közoktatás belső és külső eredményességéről – arról, hogy milyen oktatáspolitikai eszközökkel befolyásolható, illetve milyen oktatáspolitikai eszközökkel nem befolyásolható tényezők járulhatnak hozzá az eredményekhez. A törzsindikátor-rendszer a legfontosabb folyamatok leírására vállalkozik, nem egyes specifikus tanügy-igazgatási kérdéseket vizsgál.

A rendszer olyan indikátorokat tartalmaz, amelyek rendszeres megfigyelését lehetővé teszik a meglévő adminisztratív adatbázisok és egyéb adatgyűjtések, és amelyek segítségével számszerűsíthetők az oktatási rendszerben zajló változások. Az indikátorrendszer a közoktatást öleli fel, kiterjed az óvodai, általános iskolai ellátásra, a középiskolai ellátásra és a nappali rendszerű középfokú szakképzésre. Az indikátorok több szinten mutatják be a közoktatás helyzetét: az országos átlag mellett az oktatási programok/iskolatípusok, valamint fenntartók szintjén. A rendszer olyan indikátorokat is tartalmaz, amelyek a területi különbségeket ragadják meg.

Az indikátorrendszer az indikátorok négy nagy csoportját tartalmazza.

A) KONTEXTUSINDIKÁTOROK. Az iskolai eredményességet befolyásoló, de az oktatáspolitikai, vagy az iskolák által nem befolyásolható társadalmi környezetet leíró indikátorok. E csoport olyan indikátorokat foglal magában, amelyek jelentősen befolyásolhatják a szolgáltatások ráfordítási igényét, az oktatási rendszerben zajló folyamatokat és az iskola eredményességét.

A kontextusindikátorok első csoportját a *demográfiai indikátorok* alkotják, amelyek az iskoláskorú népesség számának és arányának alakulását mutatják be. A népességszám

alakulása a közoktatás iránti kereslet egyik legfontosabb meghatározója, amely oktatáspolitikai eszközökkel nem befolyásolható.

A kontextusindikátorok második csoportja a *tanulók társadalmi, gazdasági háttérének* alakulását írja le, amely szintén adottságként jelentkezik az oktatási rendszer számára. A tanulók társadalmi-gazdasági háttérének változása hatással lehet az iskolai eredményességre, ezért az eredmények értelmezéséhez szükség van e változások bemutatására. Másrészt felhívhatja az oktatáspolitikai döntéshozók figyelmét arra is, hogyan alakul a tanulók összetétele, amelyhez az oktatási rendszernek alkalmazkodnia kell.

B) RÁFORDÍTÁSINDIKÁTOROK. A pénzben mérhető és az egyéb ráfordításokat bemutató indikátorok. Olyan tényezőket írnak le, amelyek oktatáspolitikai eszközök segítségével befolyásolhatók. A ráfordításindikátorok első csoportjába a *pénzügyi ráfordításokat* mérő indikátorok tartoznak, ezek a folyó és beruházási ráfordítások alakulását írják, valamint a bérköltségek és tanári bérköltségek alakulását. A ráfordításindikátorok második csoportja a közoktatási rendszer *emberi erőforrásait* vizsgálja.

C) FOLYAMATINDIKÁTOROK. Ez az indikátorcsoport annak jobb megértését segíti elő, hogy mi okozza az oktatás belső eredményeiben mutatkozó különbségeket.

A folyamatindikátorok első csoportjába tartozó, a *hozzáférs és részvételt* leíró indikátorok egyrészt azt mutatják be, hogy a megfelelő korcsoportok mekkora hányada vesz részt, tanul az egyes oktatási programokban, másrészt a közoktatási intézmények területi elérhetőségét vizsgálják.

A folyamatindikátorok második csoportja az iskolarendszerben a *továbbhaladást és lemorzsolódást* írják le.

A harmadik csoport indikátorai többféle szempontból vizsgálják a *tanulási környezetet*. Bemutatják az intézményhálózatot, a tanulás fizikai környezetét, vizsgálják az oktatás minőségét, valamint a közoktatási rendszer egyenlőségét.

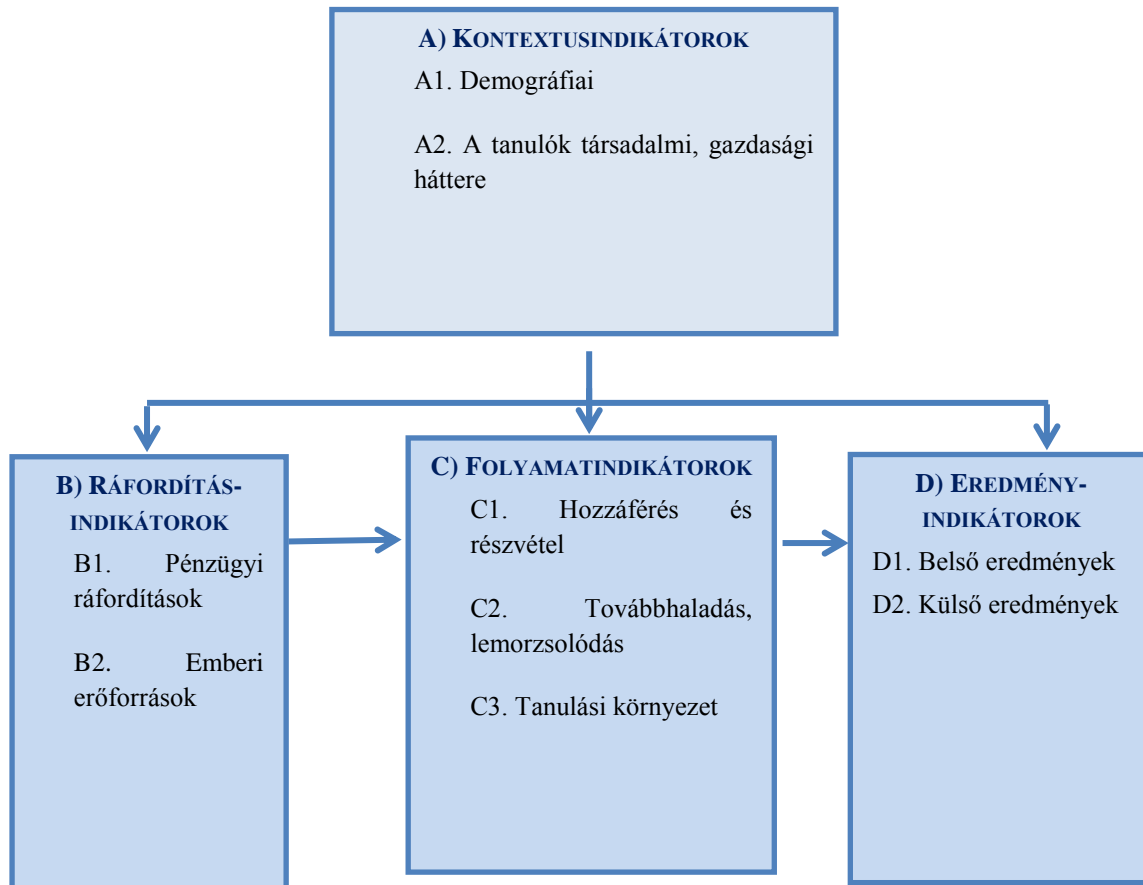
D) EREDMÉNYINDIKÁTOROK. Az indikátorcsoport az oktatási rendszer belső és külső eredményességét jellemzi. Az eredményindikátorok első csoportja a közoktatás közvetlen céljainak megvalósulását, a *belső eredményeket*, a tanulási teljesítmények, a standardizált mérések, a közoktatás és a felsőoktatás közti átmenet alakulását követik nyomon. A *külső eredményeket* leíró indikátorok csoportja az iskolából a munkaerő-piacra történő átmenetet, és a munkaerő-piaci sikerességet, a további képzésekben való részvételt mutatja be, valamint a fiatal, a közoktatási rendszerből nemrég kilépett korcsoportokra vonatkozó, az iskolázottság és keresetek, iskolázottság és munkaerő-piaci státus közötti összefüggéseket jellemzi. A külső eredményeket vizsgáló indikátorok azt mérik, hogy milyen mértékben hasznosul a közoktatási rendszerben megszerzett tudás a képzési rendszeren kívül.

*

Az indikátorrendszer az oktatási rendszerre vonatkozó adatokat közöl, de egyes indikátorok esetében az átlagos tendenciák mellett a (területi, iskolák vagy diákok közötti) különbségek

mértékére vonatkozó információkat is nyújt. A törzsindikátorok keretrendszerének vázát az 1. ábra mutatja be.

1. ábra A törzsindikátorok keretrendszere



A) Kontextusindikátorok

A1. Demográfia

A demográfiai indikátorok az oktatási rendszer jelenlegi, illetve jövőbeli résztvevőinek számáról nyújtanak információt, másképpen fogalmazva a keresleti oldal nagyságának alakulását tükrözik. A három indikátorcsoport az óvodáskorú, a kötelező iskoláztatási korú, illetve a középiskolás korú népesség számát és arányát mutatja be.

Az óvodás és iskoláskorúak száma

A1.1. INDIKÁTOR: Az óvodáskorú népesség száma

A1.2. INDIKÁTOR: A kötelező iskoláztatási korú népesség száma

A1.3. INDIKÁTOR: A középiskolás korú népesség száma

Az A1.1. indikátor az óvodáskorú, 3–5 éves népesség számát, az A.1.2. indikátor a kötelező iskolázási korú, 6–16 éves népesség számát, az A.1.3. indikátor pedig a középiskolás korú, 14–20 éves *népesség számát* mutatja be.

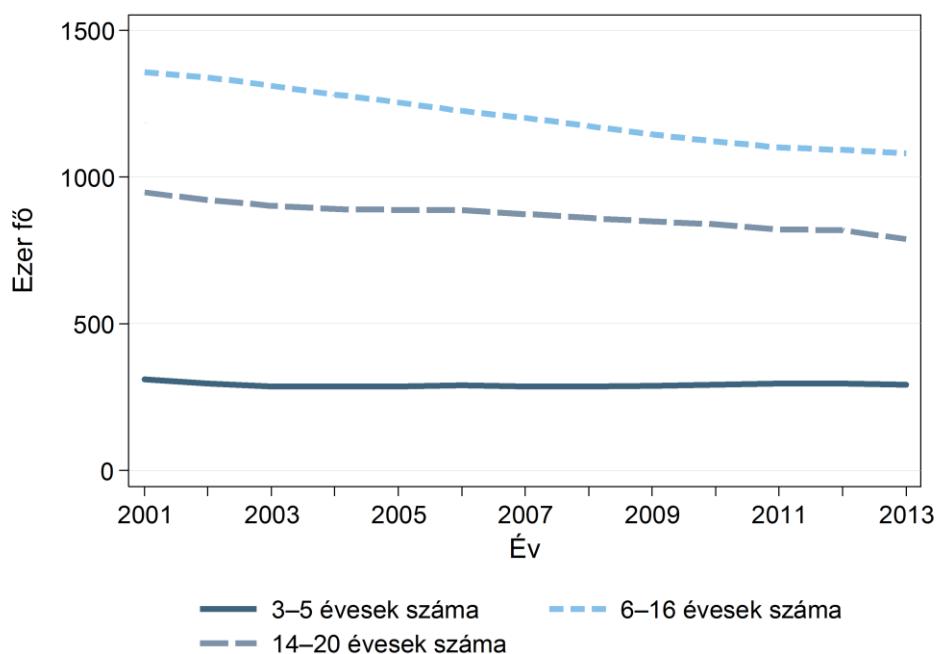
A 3–5 évesek száma az alapfokú oktatási intézmények iránti közeljövőbeli keresletet jelzi előre. Képet ad arról, hogy hányan kezdik meg az elkövetkező néhány évben az általános iskolát. A 6–16 évesek száma az alap- és középfokú oktatás (közoktatás) iránti aktuális kereslet, míg a 14–20 éves száma a középfokú oktatás iránti kereslet mértékét és változását tükrözi. Az indikátorok az adott év január 1-jére vonatkozóan adják meg az adott korcsoport létszámát.

Az elmúlt évtizedben a 3–5 évesek száma kisebb-nagyobb mértékben ingadozott, de nem csökkent jelentősen (A1.1.1–A1.3.1 ábra és A1.1.1 táblázat). 2013-ban 294 ezer óvodáskorú gyerek élt Magyarországon, míg az utóbbi bő tíz évben 290-295 ezer körül ingadozott a számuk. A *megyéenkénti létszámadatok* szerint a közel 300 ezer 3–5 éves gyerek jelentős hányada élt a közép-magyarországi régióban 2013-ban, Budapesten 50 ezer, Pest megyében pedig 42 ezer volt az óvodáskorú gyerekek száma (A1.1.2 ábra és A1.1.2 táblázat). Ezzel szemben több megyében a 10 ezret sem érte el a létszámuk. A 3–5 évesek száma Nógrád (5405), Tolna (6351) és Vas (6738) megyében a legalacsonyabb. Közel 20 ezer vagy azt meghaladó létszámú óvodáskorú gyerek élt Szabolcs-Szatmár-Bereg (18 353) és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (21 259). Míg az elmúlt tíz évben a legtöbb megyében alig változott az óvodáskorúak száma, Budapesten és Pest megyében nagymértékben nőtt, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig jelentősen kevesebb lett.

2001 és 2013 között erőteljesen csökkent a 6–16 éves népesség száma (A1.1.1–A1.3.1 ábra és A1.2.1 táblázat). Ebben az időszakban 1 millió 357 ezerről 1 millió 81 ezerre esett a kötelező iskoláztatási korúak száma, azaz az alap- és középfokú oktatás résztvevőinek száma legalább 276 ezerrel alacsonyabb lett,¹ vagyis 20 százalékkal esett vissza az alap- és középfokú oktatási rendszer iránti kereslet. A csökkenés üteme az időszak során nagyjából végig azonos volt, 2011 és 2013 között látszik némi mérséklődés. A 6–16 évesek száma 2013-ban Budapesten és Pest megyében egyaránt közel 150 ezer volt, míg néhány megyében (Nógrád, Tolna) a 25 ezret sem érte el (A1.2.2 ábra és A1.2.2 táblázat). 2003 és 2013 között szinte minden megyében számottevően csökkent a 6–16 évesek száma, az egyetlen kivételt Pest megye jelenti, ahol csaknem ugyanannyi 6–16 éves élt 2013-ban, mint 2003-ban.

A 14–20 évesek száma 2001 és 2013 között erősen csökkent. 2001-ben 947 ezer 14–20 éves fiatal élt Magyarországon, míg 2013-ban már csak 789 ezer (A1.1.1–A1.3.1 ábra és A1.3.1 táblázat). Összesen tehát 158 ezerrel csökkent a 14–20 évesek száma az elmúlt 12 év alatt. 2013-ban a 14–20 évesek száma Budapesten és Pest megyében volt a legmagasabb (107 ezer és 100 ezer) (A1.3.2 ábra és A1.3.2 táblázat), de az 50 ezres létszámot meghaladó 14–20 éves fiatal élt Borsod-Abaúj-Zemplén (62 ezer) és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (55 ezer) is. A 20 ezret sem érte el a 14–20 évesek száma Nógrád és Vas megyében. 2003 és 2013 között egyedül Pest megyében nőtt a középiskolás korúak száma, minden más megyében jelentős csökkenés figyelhető meg.

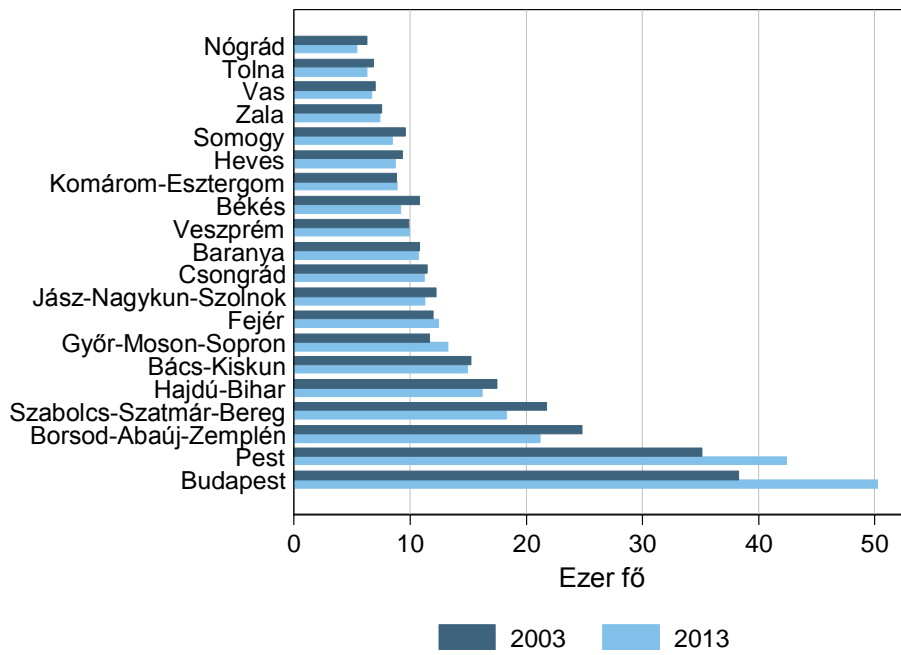
A1.1.1-A1.3.1 ábra A 3–5 évesek, a 6–16 évesek és a 14–20 évesek létszáma



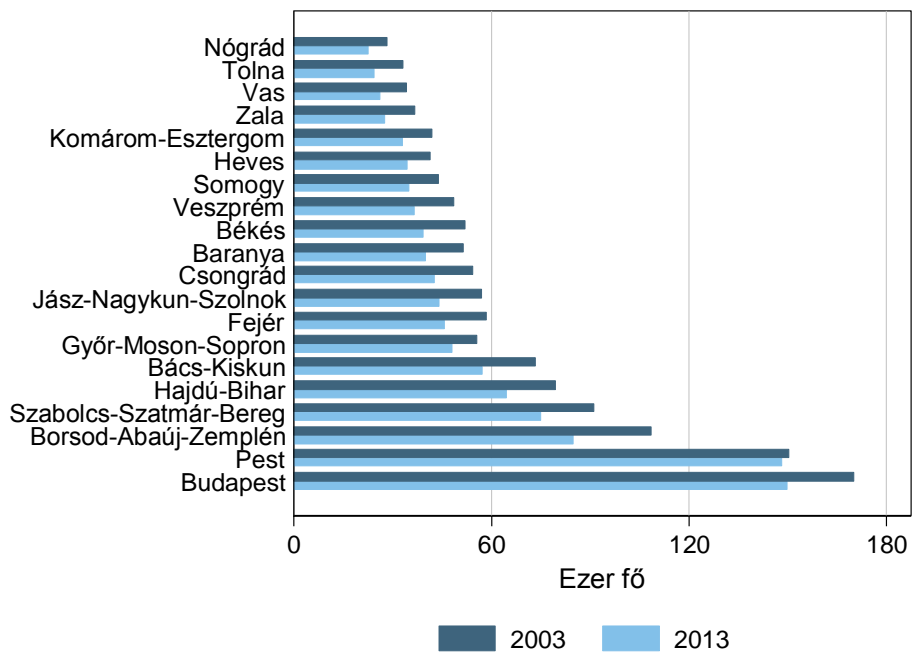
Megjegyzés: Lakónépesség 2013. január 1-jén.

¹ Mivel a 16 évesnél idősebbek is részt vesznek a középfokú oktatásban, ezért az összes igénybe vevőt figyelembe véve a csökkenés ennél nagyobb.

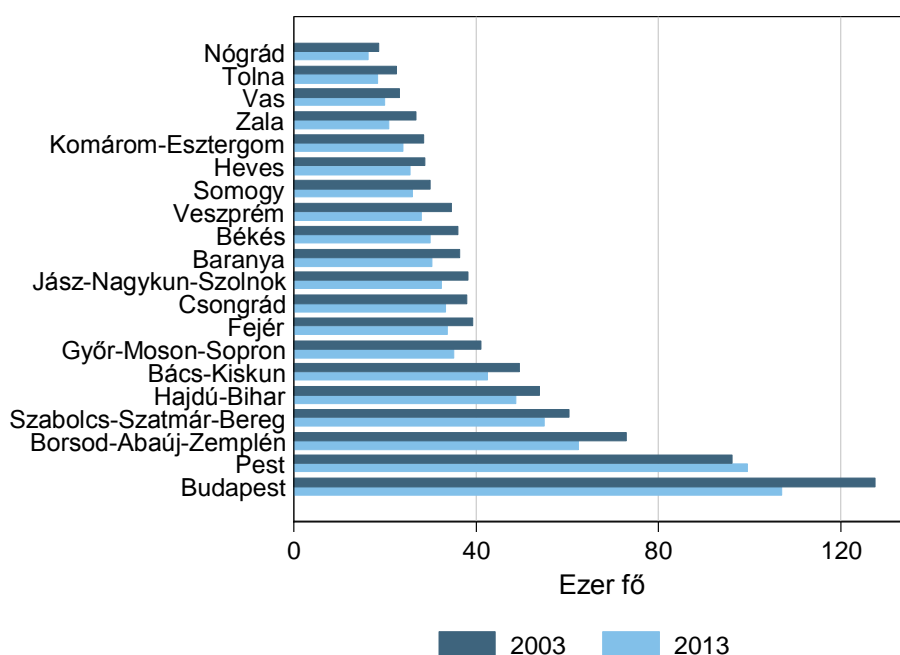
A1.1.2 ábra A 3–5 évesek száma 2003-ban és 2013-ban megyénként



A1.2.2 ábra A 6–16 évesek száma 2003-ban és 2013-ban megyénként



A1.3.2 ábra A 14–20 évesek száma 2003-ban és 2013-ban megyénként



Az óvodás és iskoláskorúak aránya

A1.4. INDIKÁTOR : Az óvodáskorú népesség aránya

A1.5. INDIKÁTOR: A kötelező iskoláztatási korú népesség aránya

A1.6. INDIKÁTOR: A középiskolás korú népesség aránya

Az A1.4., A1.5. és A1.6. indikátorok az óvodáskorú, 3–5 éves *népesség arányát*, a kötelező iskoláztatási korú, 6–16 éves népesség arányát és a középiskolás korú, 14–20 éves népesség arányát mutatják be. Ezek az indikátorok a közoktatás jelenlegi és közeljövőbeli igénybevevőinek aránya az oktatáspolitikai intézkedések közvetlen érintettjeinek teljes népességen belüli súlyát jelzik. Ezek az indikátorok egyfajta mutatói az oktatáspolitikai kérdések társadalmon belüli „súlyának”. Az indikátorok az adott év január 1-jére vonatkozóan adják meg az adott korcsoport arányát.

A 3–5 évesek teljes népességen belüli aránya 2001 és 2013 között 3 százalék körül ingadozott, legalacsonyabb értéke 2,8 százalék volt, legmagasabb értéke pedig 3,1 százalék (A1.4.1–A1.6.1 ábra és A1.4.1 táblázat). 2013-ban a teljes népesség 3 százaléka tartozott az óvodáskorú (3–5 éves) korcsoportba.

A 3–5 évesek aránya Pest (3,5 százalék) és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (3,3 százalék) a legmagasabb, míg Vas, Zala és Békés megyében a legalacsonyabb (egyaránt 2,6 százalék) (A1.4.2 ábra és A1.4.2 táblázat).

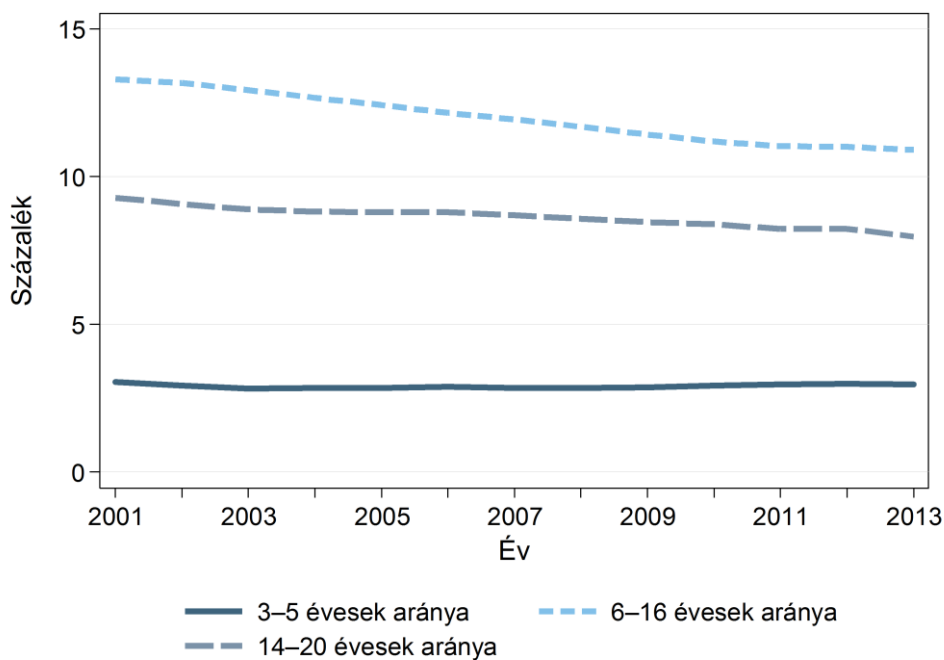
A kötelező iskoláztatási korúak teljes népességen belüli aránya a 2001-es 13,3 százalékról 2013-ra 10,9 százalékra csökkent (A1.4.1–A1.6.1 ábra és A1.5.1 táblázat), mindez a társadalom előregedési folyamatait tükrözi.

A 6–16 évesek aránya 2013-ban Budapesten volt a legalacsonyabb (8,6 százalék), míg Pest megyében és az északkeleti megyékben a legmagasabb (12 százalék feletti) (A1.5.2 ábra és A1.5.2 táblázat). Összességében Nyugat-Magyarországon kissé alacsonyabb a kötelező iskoláztatási korúak aránya, mint Kelet-Magyarországon.

A 14–20 évesek teljes népességen belüli aránya a 2001-es 9,3 százalékos értékről 2013-ra 8 százalékra csökkent (A1.4.1–A1.6.1 ábra és A1.6.1 táblázat).

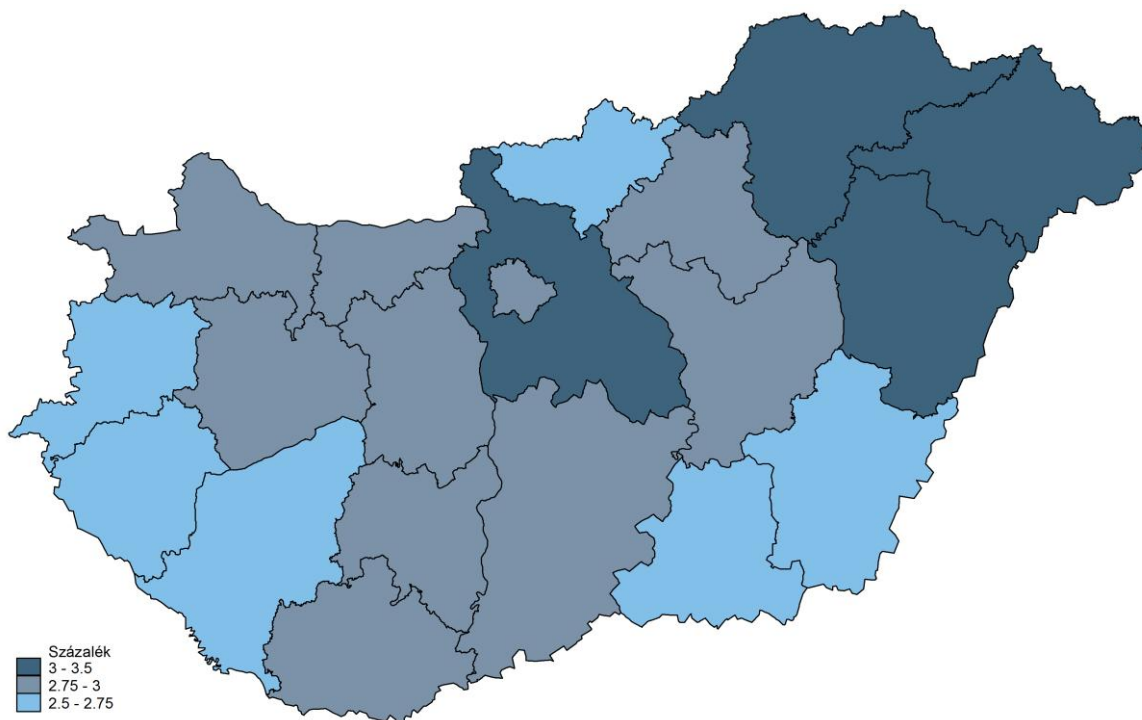
A 14–20 évesek aránya Budapesten a legalacsonyabb a maga 6,2 százalékos értékével, míg Kelet-Magyarországon a legmagasabb: Hajdu-Bihar és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 9,0, illetve 9,1 százalék, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig 9,7 százalék (A1.6.2 ábra és A1.6.2 táblázat).

A1.4.1–A1.6.1 ábra A 3–5 évesek, a 6–16 évesek és a 14–20 évesek arány



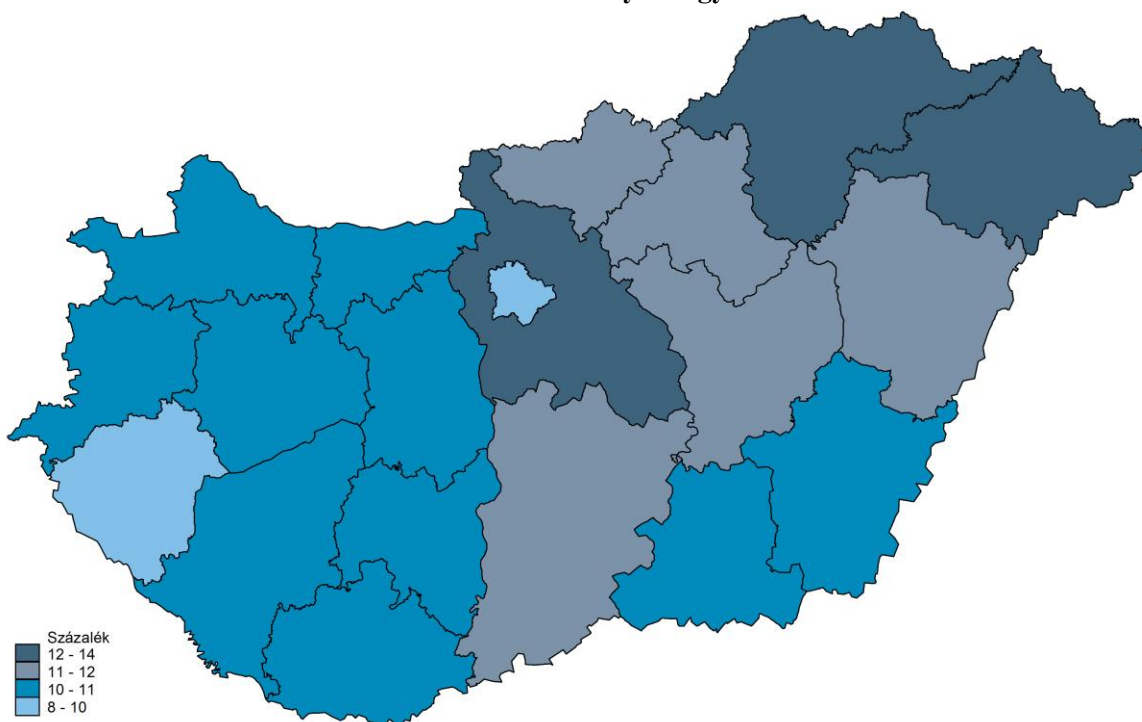
Megjegyzés: Lakónépesség 2013. január 1-jén.

A1.4.2 ábra A 3–5 évesek aránya megyénként 2013-ban



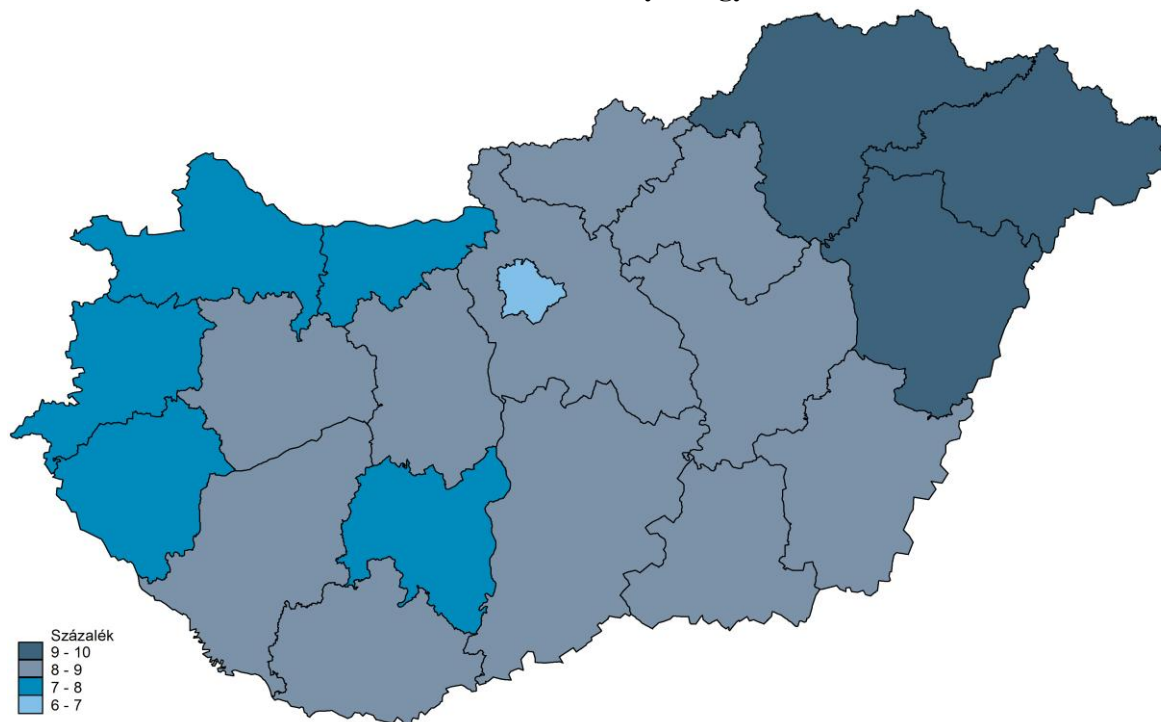
Megjegyzés: Lakónépesség 2013. január 1-jén.

A1.5.2 ábra A 6–16 évesek aránya megyénként 2013-ban



Megjegyzés: Lakónépesség 2013. január 1-jén.

A1.6.2 ábra A 14–20 évesek aránya megyénként 2013-ban



Megjegyzés: Lakónépesség 2013. január 1-jén.

A2. A tanulók társadalmi-gazdasági háttere

A tanulók társadalmi-gazdasági háttere komoly hatással van arra, hogy milyen pedagógiai feladatokkal kell megbirkóznia a közoktatási rendszernek, befolyásolja az oktatás eredményességét. A tanulók társadalmi gazdasági hátterének változása okot adhat az erőforrások oktatásba történő átcsoportosítására, növelésére vagy csökkentésére.

A tanulók társadalmi-gazdasági hátterét leíró indikátorok első csoportja azt méri, hogy a tanulók között mekkora a valamilyen szempontból nehezebb helyzetben lévő, a szegény és hátrányos helyzetű gyerekek aránya. Az indikátorok egyik része a teljes, a gyermek- és a fiatalok kohorszokat méri, egy másik része pedig közvetlenül vizsgálja az iskolai oktatásban résztvevőket. Az indikátorok második csoportja a tanulók családjának helyzetét méri, a szülők iskolázottsága és szülők munkaerő-piaci státusa segítségével, mivel mind az iskolai végzettség, mind a munkaerő-piaci státus alapvető meghatározója a társadalmi gazdasági helyzetnek.

A szegénységben, vagy hátránnyal élő óvodás és iskoláskorúak

A2.1. INDIKÁTOR: A szegény háztartásban élők aránya a 0-5 évesek között

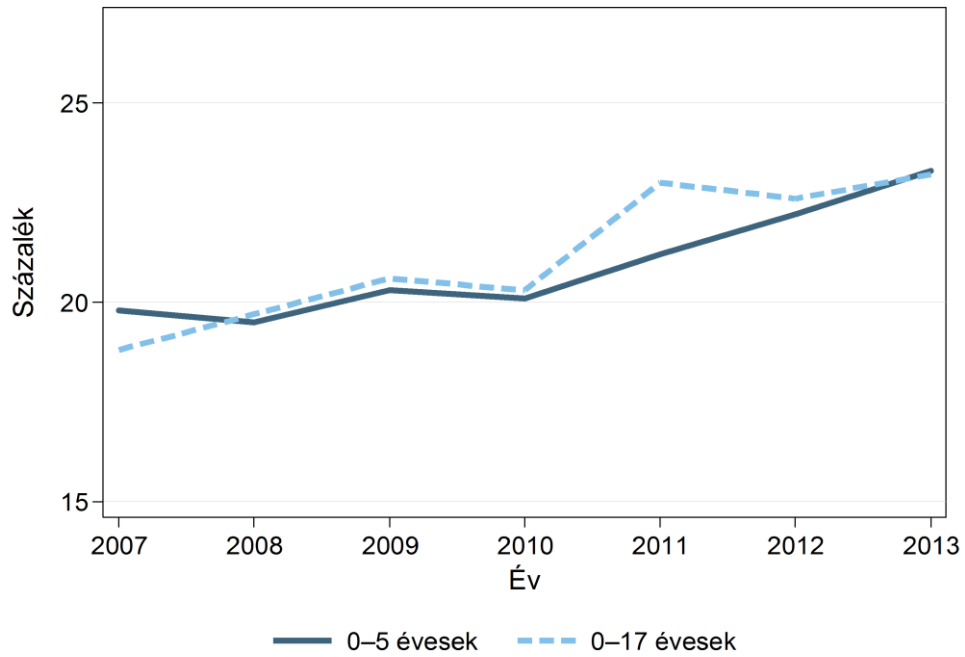
A2.2. INDIKÁTOR: A szegény háztartásban élők aránya a 0-17 évesek között

Szegény háztartásnak az ekvivalens (egy fogyasztási egységre jutó) jövedelem mediánjának 60 százaléka alatti jövedelemmel rendelkező háztartásokat tekintjük. Szegény pedig az a gyermek, aki szegény háztartásban él. A szegénységi indikátorokat az Eurostat számítja a jövedelmekre és életkörülményekre vonatkozó európai adatfelvétel (EU-SILC) alapján.

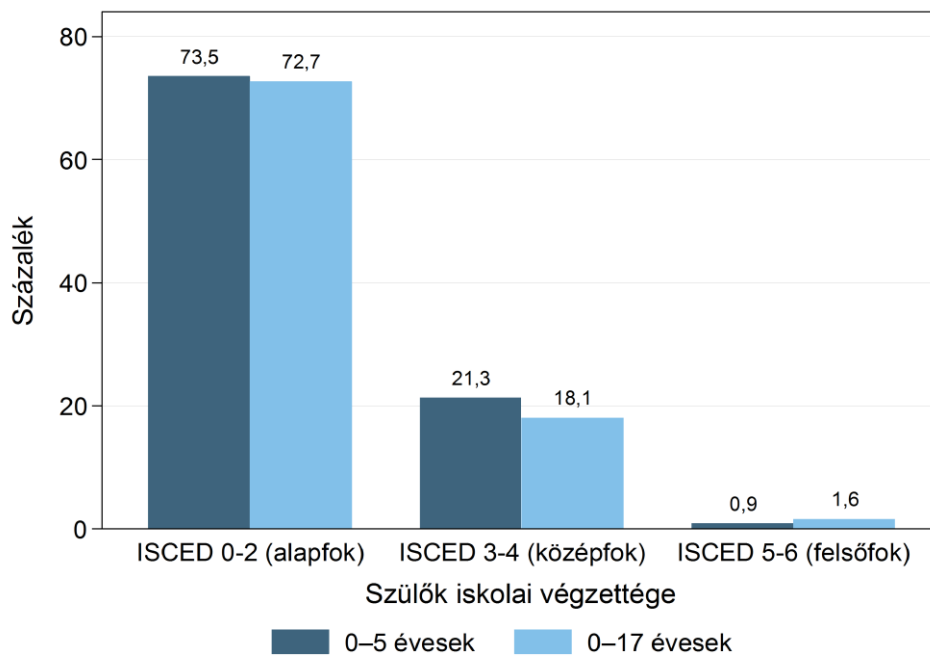
2007 és 2010 között a 0–5 éves gyerekek közül a szegény háztartásban élők aránya stabil volt, 20 százalék körül ingadozott, 2011-től kezdve kissé nőtt a szegény 0–5 évesek aránya, 2013-ban 23,3 százalékuk élt szegény háztartásban (A2.1–2.1 ábra és A2.1.1 táblázat). A 0–17 évesek szegénységi arányában is hasonló folyamatokat látunk: 2007 és 2010 között a 0–17 évesek nagyjából 20 százaléka élt szegény háztartásban, 2011 óta ez az arány kissé magasabb, 23 százalék körüli (A2.1–2.1 ábra és A2.2.1 táblázat).

A jövedelmi szegénység és a *szülők iskolai végzettsége* erősen összefügg. Minél alacsonyabb végzettségűek a szülők, annál nagyobb annak az esélye, hogy egy 0–5 éves gyermek szegény háztartásban nő fel. Az alapfokú végzettségű szülők gyermekeinek 73,5 százaléka él szegénységben, míg a középfokú és felsőfokú végzettségű szülők gyermekeinél ez az arány sorrendben 21,3 százalék és 0,9 százalék (A2.1–2.2 ábra és A2.1.2 táblázat). Ugyanezt látjuk a 0–17 évesek körében is. Míg az alapfokú végzettségű szülők 0–17 éves gyermekeinek közel háromnegyede (72,7 százalék) tekinthető szegénynek, addig a középfokú végzettségű szülők gyermekeinél 18,1 százalék ez az arány, a felsőfokú végzettségű szülők gyermekeinek pedig elhanyagolható hányada (1,6 százalék) él jövedelmi szegénységben (A2.1–2.2 ábra és A2.2.2 táblázat).

A2.1–2.1 ábra A szegény háztartásban élő 0–5 és 0–17 évesek százalékaránya



A2.1–2.2 ábra A szegény háztartásban élő 0–5 és 0–17 évesek aránya a szülők iskolai végzettsége szerint, 2013



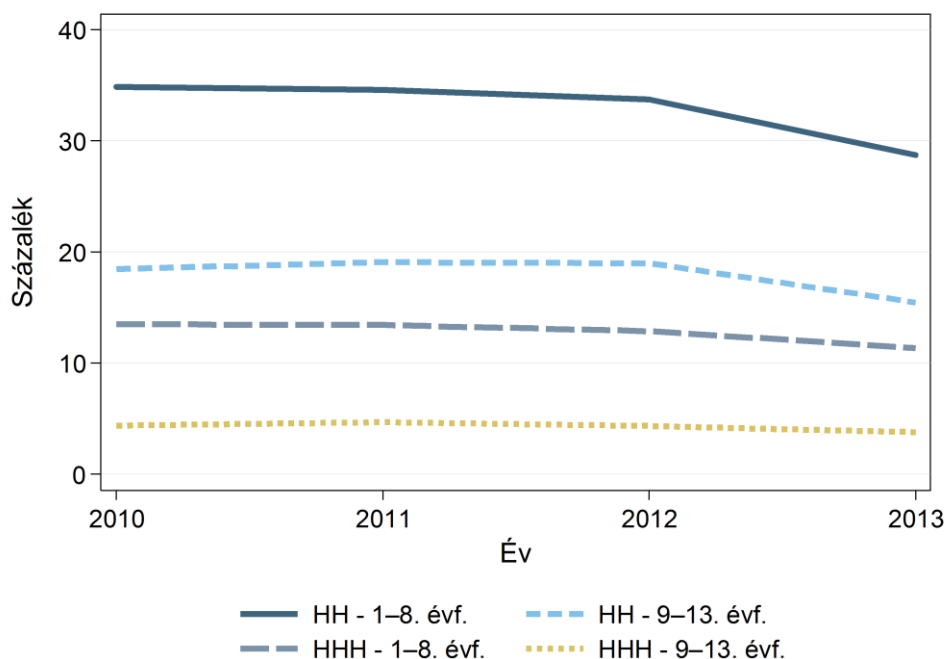
A2.3. INDIKÁTOR: A hátrányos helyzetű (HH) tanulók aránya

A2.4. INDIKÁTOR: A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya

A hátrányos helyzetű (HH) tanulók aránya 2010 és 2012 között az általános iskolákban (1–8. évfolyam) stabilan 34 százalék körüli volt, míg 2013-ban valószínűsíthetően a kategóriába tartozás követelményeinek szigorítása miatt kissé csökken, 28,7 százalékra (A2.3.1–A2.4.1 ábra és A2.3.1 táblázat).² A középiskolás (9–13. évfolyamos) tanulók esetében 2010 és 2012 között a HH tanulók aránya 19 százalékos volt, míg 2013-ban 15,5 százalék.

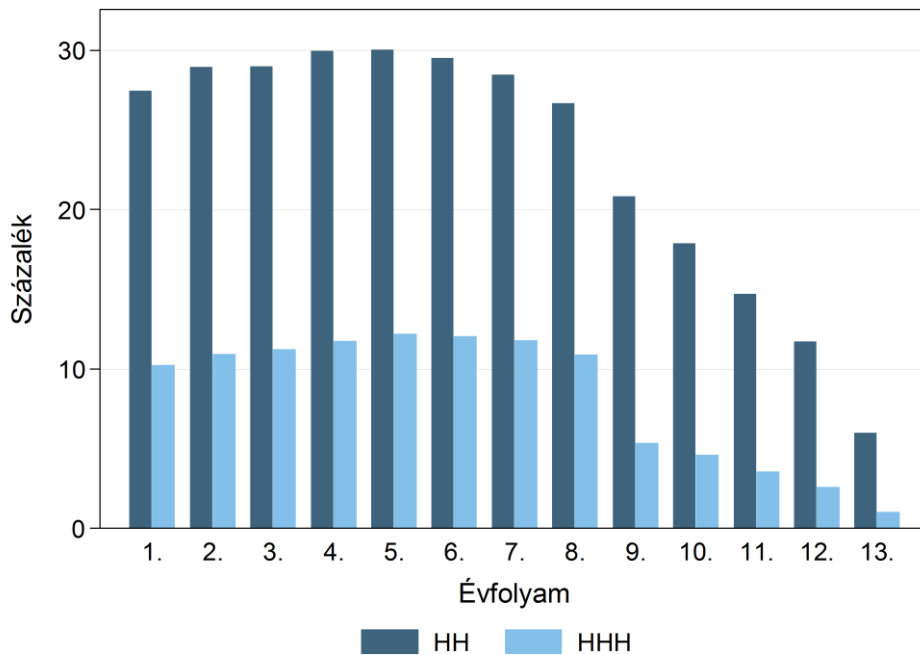
Az általános iskolás és középiskolás tanulók körében jelentős mértékben eltér a HH tanulók aránya. Ez abból fakad, hogy miközben az első 8 évfolyamon a HH tanulók aránya stabilan 27–30 százalék, a 9. évfolyamtól kezdődően évfolyamról évfolyamra meredeken csökken (A2.3.2–A2.4.2 ábra és A2.4.1 és 2.4.2 táblázat). A HH (és HHH) tanulók arányának 9. évfolyamtól bekövetkező csökkenése mögött többek között állhat a regisztráció hatékonyságának visszaesése, de HH és HHH tanulók lemorzsolódása is.

A2.3.1–A2.4.1 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya



² 2013. szeptember 1-től a HH és HHH tanulók jogszabályi meghatározása megváltozott (1997. évi XXXI. törvény), az új szabályozás szigorúbb feltételeket támasztott a HH/HHH kategóriákba soroláshoz.

A2.3.2–A1.4.2 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya évfolyamonként, 2013



Programtípusok szerint is jelentős különbségeket látunk. 2013-ban az 1–8. évfolyamos tanulók esetében az általános iskolai képzésen közel 30 százalék volt a HH tanulók aránya, míg a 6. illetve 8. osztályos gimnáziumokban csak 5,9 százalék (A2.3.3–A2.4.3 ábra). A 9–13. évfolyamos tanulók esetében a szakiskolákban a legmagasabb (27 százalék) a HH tanulók aránya, és a 6. illetve 8. osztályos gimnáziumokban a legalacsonyabb (5 százalék alatti) (A2.3–4.4 ábra).

A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók *aránya* 2010 és 2012 között mind az 1–8. évfolyamos, mind pedig a 9–13. évfolyamos tanulók között stabil volt, előbbieket esetében 13 százalék körüli, utóbbiak esetében 4,5 százalék körüli (A2.3.1–A2.4.1 ábra és A2.4.1 táblázat). 2013-ban mindkét esetben valószínűsíthetően a jogszabályi változások miatt visszaesés volt tapasztalható.

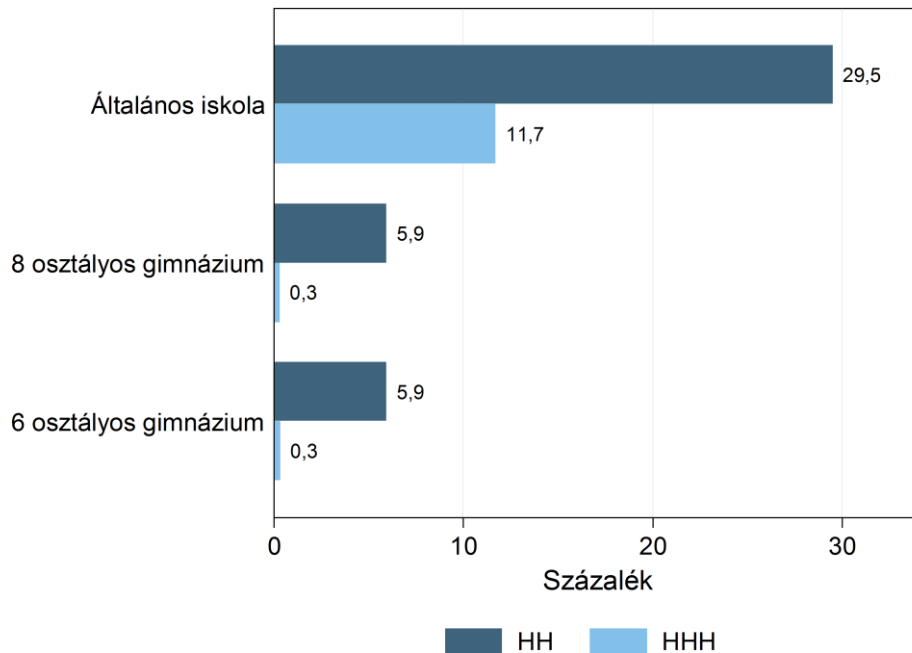
A HHH tanulók aránya az első 8 *évfolyamon* viszonylag egységesen 10–12 százalék körül alakult 2013-ban, míg a 9. évfolyamra jelentősen lecsökkent, és ez a csökkenés a középiskolák későbbi évfolyamain tovább folytatódott (A2.3.2–A2.4.2 ábra és A2.4.2 táblázat).

Az 1–8. évfolyamos tanulók esetében a 6. illetve 8. osztályos gimnáziumok tanulói között csak elvétve találunk HHH tanulót, ugyanakkor az általános iskolai képzéseken közel 12 százalék az arányuk (A2.3–4.3 ábra). A 9–13. évfolyamokon hasonló a helyzet: a 6. illetve 8. osztályos gimnáziumok tanulói között néhány tized százalék a HHH tanulók aránya, míg a szakiskolákban 9,3 százalék, a szakközépiskolákban 2,5 százalék, és a 4. osztályos gimnáziumokban 1,7 százalék (A2.3.4–A2.4.4 ábra).

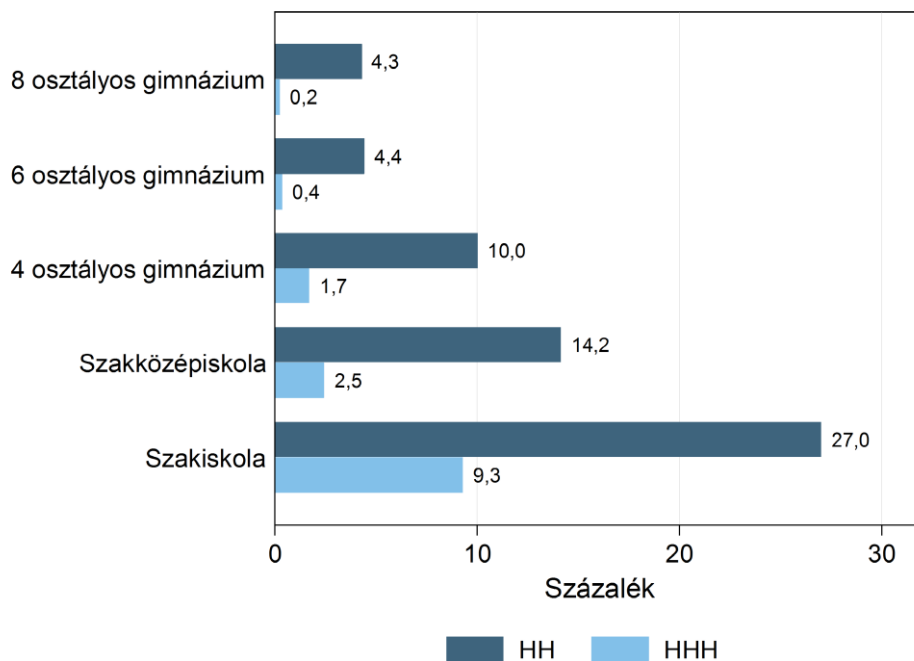
A földrajzi elhelyezkedés szerint vizsgálva az 1–8. évfolyamos HH és HHH tanulók arányát azt látjuk, hogy míg például Budapesten és Győr-Moson-Sopron megyében az

arányuk 10 százalék körüli vagy az alatti, addig a keleti és észak-keleti megyékben jellemzően 40 százalék feletti a HH tanulók aránya és 20 százalék feletti a HHH tanulók aránya (A2.3.5–A2.4.5 ábra). Hasonló eltéréseket látunk a 9-13. évfolyamos tanulók esetében is (A2.3.6–A2.4.6 ábra).

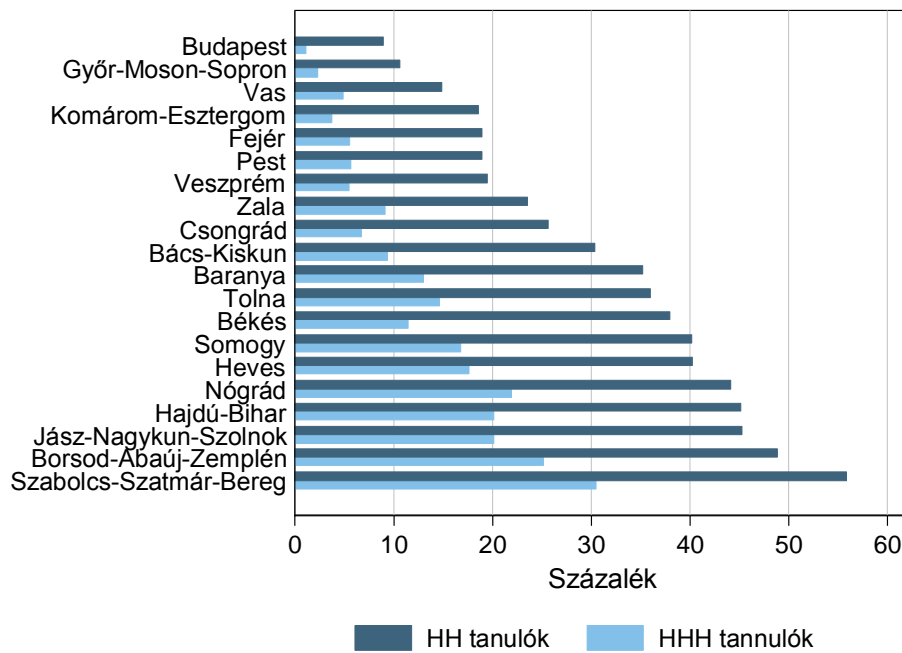
A2.3.3–A2.4.3 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 1–8. évfolyamos tanulók aránya programtípusok szerint, 2013



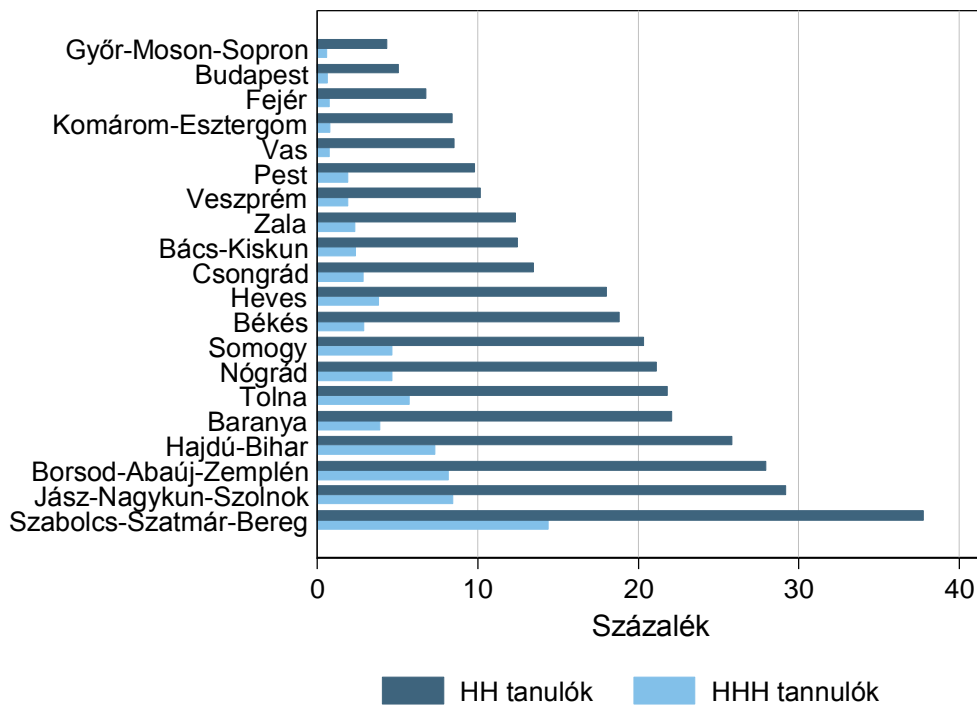
A2.3.4–A2.4.4 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 9–13. évfolyamos tanulók aránya programtípusok szerint, 2013



A2.3.5–A2.4.5 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 1–8. évfolyamos tanulók aránya megyék szerint, 2013



A2.3.6–A2.4.6 ábra A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) 9-13. évfolyamos tanulók aránya megyék szerint, 2013



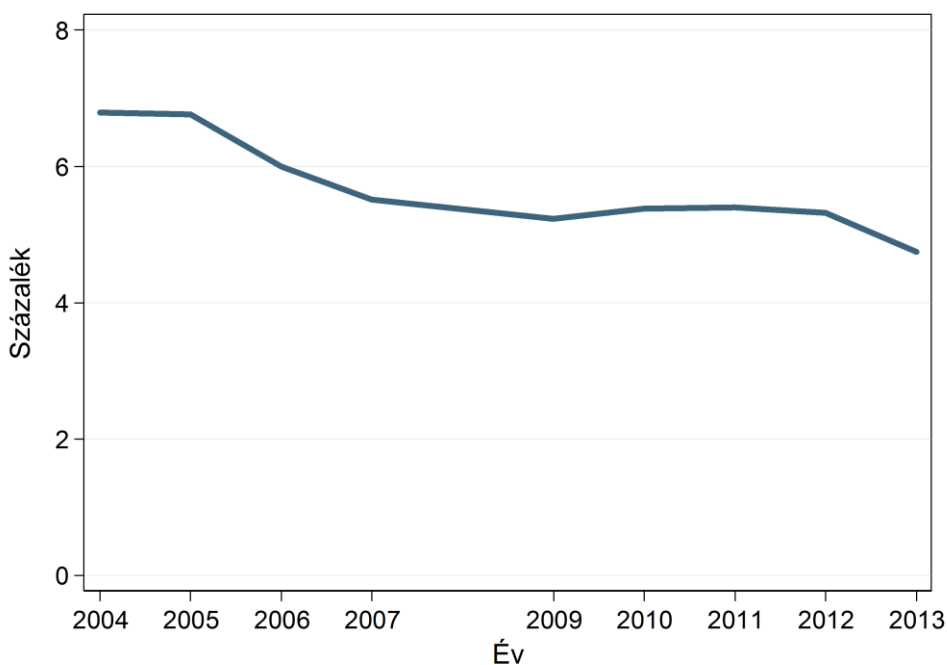
A2.5. INDIKÁTOR: A veszélyeztetett tanulók aránya

Az indikátor a tanító, illetve az osztályfőnök megítélése szerint a családi körülmények miatt veszélyeztetett (alultáplált, otthoni bántalmazásnak kitett, elhanyagolt, drogfüggőség tüneteit mutató) tanulók arányát mutatja.

Az A2.5. indikátor értékei szerint 2004 és 2007 között a veszélyeztetett tanulók *aránya* enyhén csökkent, 2009 és 2012 között stagnált, míg 2013 a korábbi évek 5-5,5 százalékos értékénél kissé alacsonyabb, 4,7 százalék volt (A2.5.1 ábra és A2.5. táblázat).

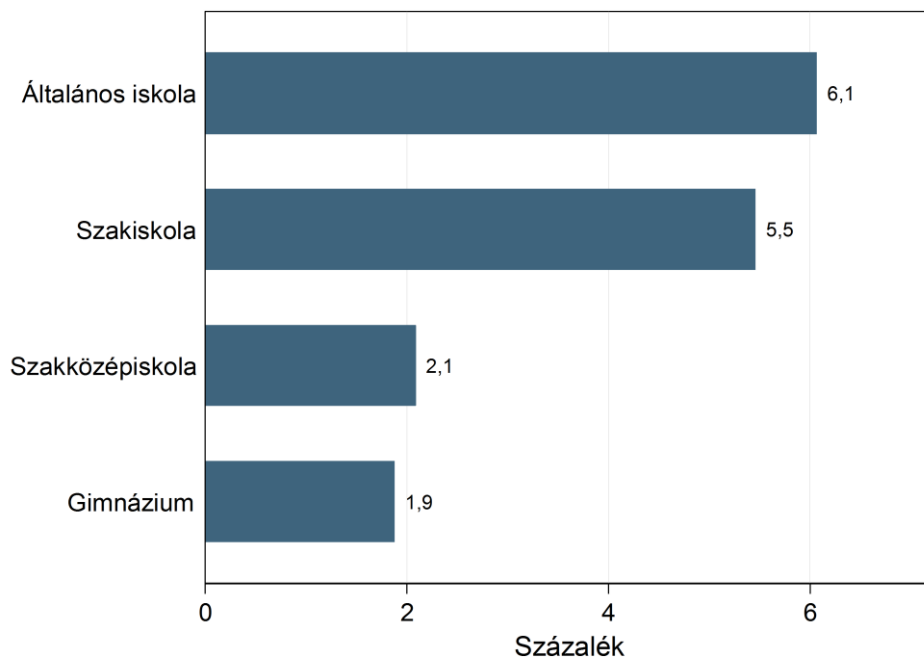
Programtípusok szerint vizsgálva az indikátort, azt látjuk, hogy 2013-ban az általános iskolai képzéseken 6,1 százalék volt a veszélyeztetett tanulók aránya, a szakiskolákban 5,5 százalék, a szakközépiskolákban 2,1 százalék, a gimnáziumokban pedig 1,9 százalék (A2.5.2 ábra).

A2.5.1 ábra A veszélyeztetett tanulók aránya



Megjegyzés: 2008-ra nem áll rendelkezésre adat

A2.5.2 ábra A veszélyeztetett tanulók aránya programtípusok szerint, 2013



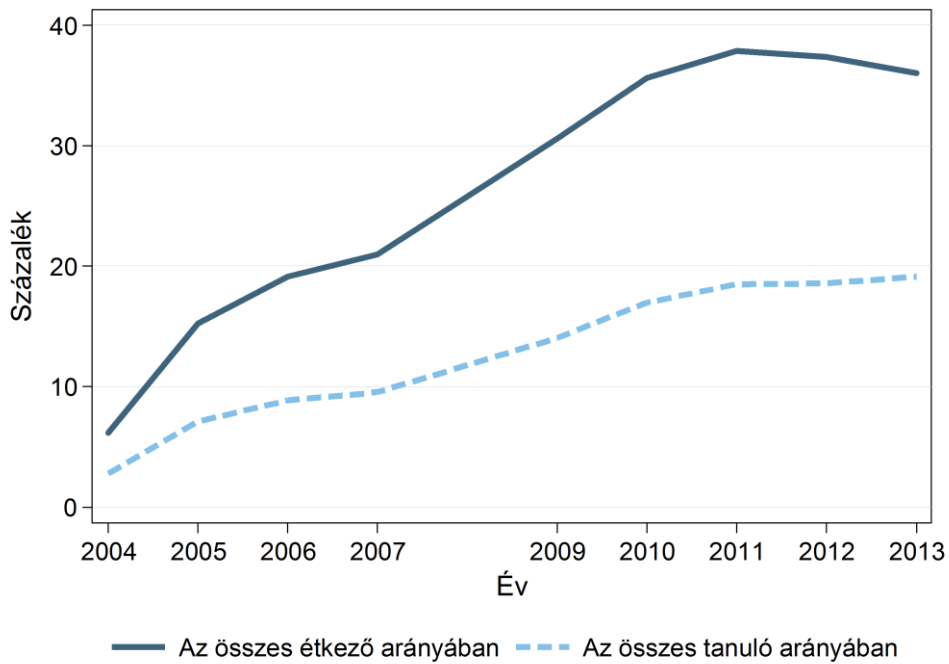
Megjegyzés: a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban tanulók a gimnáziumi képzésben szerepelnek

A2.6. INDIKÁTOR: Az ingyen étkező tanulók aránya

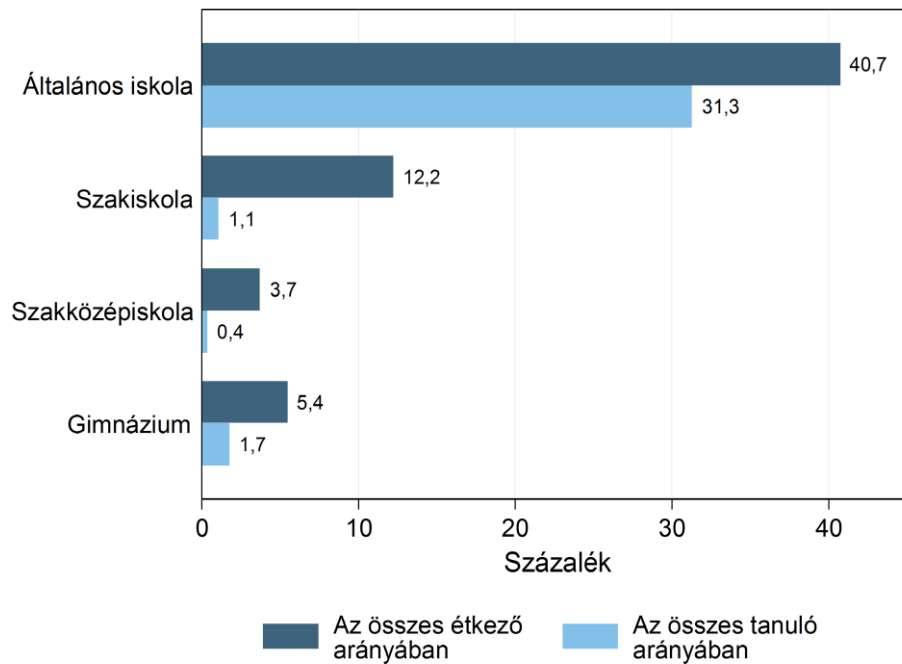
Az ingyen étkező tanulók arányát az összes étkező tanuló és az összes tanuló arányában is megadjuk. Az ingyen étkező tanulók arányának változása a tanulók anyagi helyzetében bekövetkező változásokat és a jogszabályi környezet változását is tükrözi. Az ingyen étkező tanulók *aránya* 2011-ig folyamatosan nőtt (A2.6.1 ábra és A2.6. táblázat). 2011-ben az összes étkező tanuló 37,9 százaléka, míg az összes tanuló 18,5 százaléka étkezett ingyen az iskolákban. 2011 és 2013 között jelentős mértékű változás e tekintetben nem történt.

Programtípusok szerint vizsgálva az indikátort az ingyen étkező tanulók aránya az általános iskolákban a legmagasabb, a tanulók közel egyharmada tartozik ebbe a kategóriába, az összes étkezőnek pedig a 40,7 százaléka (A2.6.2 ábra). A szakiskolákban, szakközépiskolákban és gimnáziumokban az ingyen étkezők aránya lényegesen alacsonyabb.

A2.6.1 ábra Az ingyen étkező tanulók aránya



A2.6.2 ábra Az ingyen étkező tanulók aránya programtípusok szerint, 2013



Megjegyzés: a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban tanulók a gimnáziumi képzésben szerepelnek

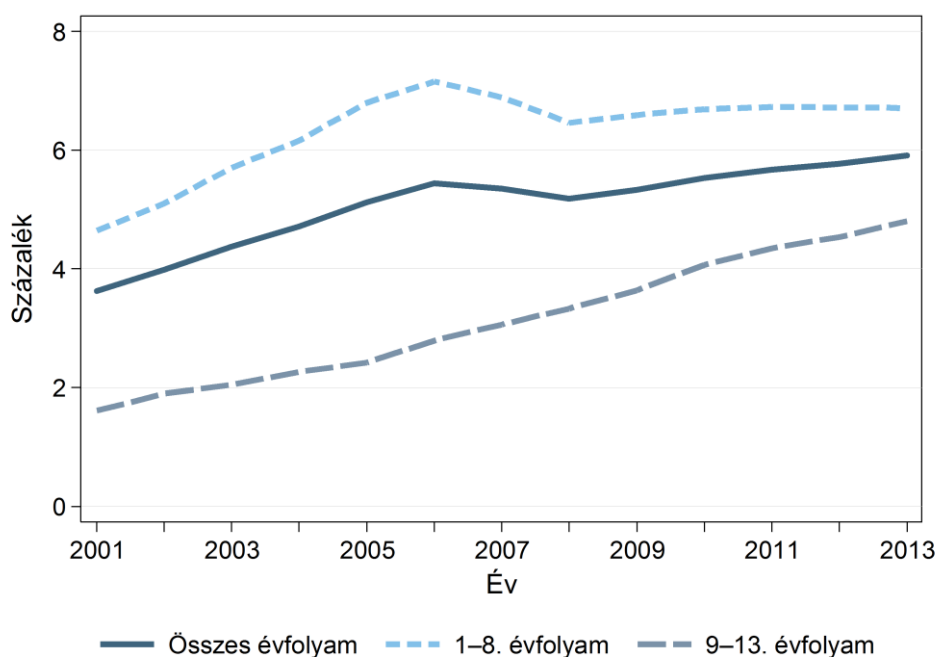
A2.7. INDIKÁTOR: A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya

Az általános iskolai és középiskolai képzéseken tanulók körében a speciális nevelési igényű tanulók aránya 2001 és 2013 között 3,6 százalékról 5,9 százalékra nőtt. Az 1–8. és 9–13. évfolyamokat külön vizsgálva azt találjuk, hogy míg 2005 és 2013 között az 1–8. évfolyamos tanulók között stabil volt az SNI tanulók aránya, a 9–13. évfolyamos tanulók között 2,4 százalékról 4,8 százalékra nőtt az SNI tanulók aránya ugyanebben az időszakban (A2.7.1 ábra és A2.7.1 táblázat).

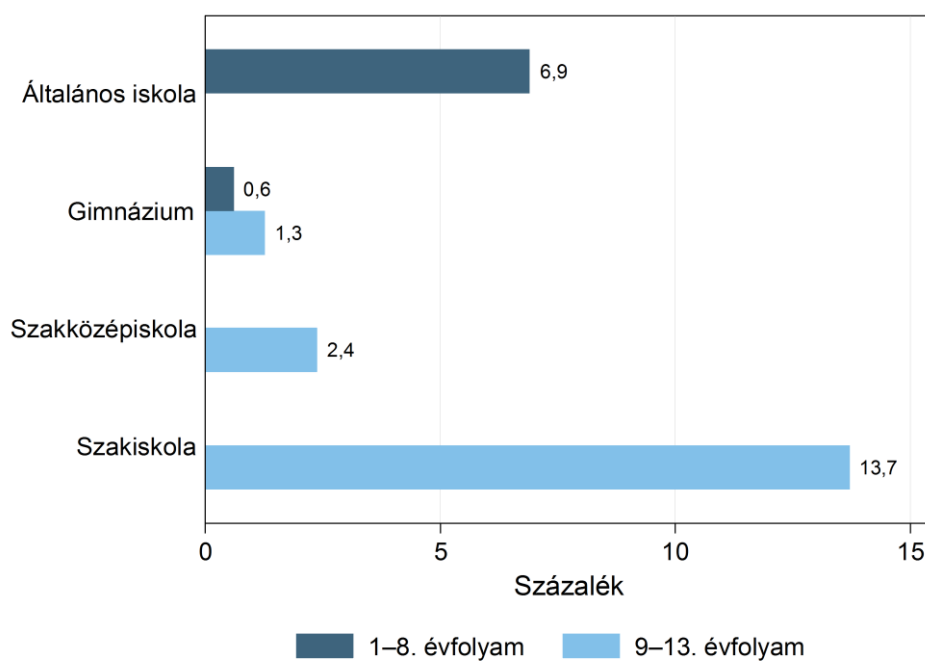
Programtípusok szerint vizsgálva, az 1–8. évfolyamos tanulók közül az általános iskolai képzésen tanulók 6,9 százaléka volt SNI tanuló 2013-ban, míg a 6. illetve 8 osztályos gimnáziumok tanulóinál ez az aránya csak 0,6 százalék (A2.7.2 ábra). A 9–13. évfolyamos tanulók körében a szakiskolába járóknál 13,7 százalék volt az SNI tanulók aránya, a szakközépiskolásoknál 2,5 százalék, míg a gimnazistáknál 1,3 százalék.

Évfolyamonként vizsgálva az SNI tanulók arányát azt látjuk, hogy 1. évfolyamtól a 8. évfolyamig nő az SNI tanulók aránya, majd a 9. évfolyamra jelentősebb mértékben csökken, és ez a csökkenés a 11., 12. és 13. évfolyamon tovább folytatódik (A2.7.3 ábra).

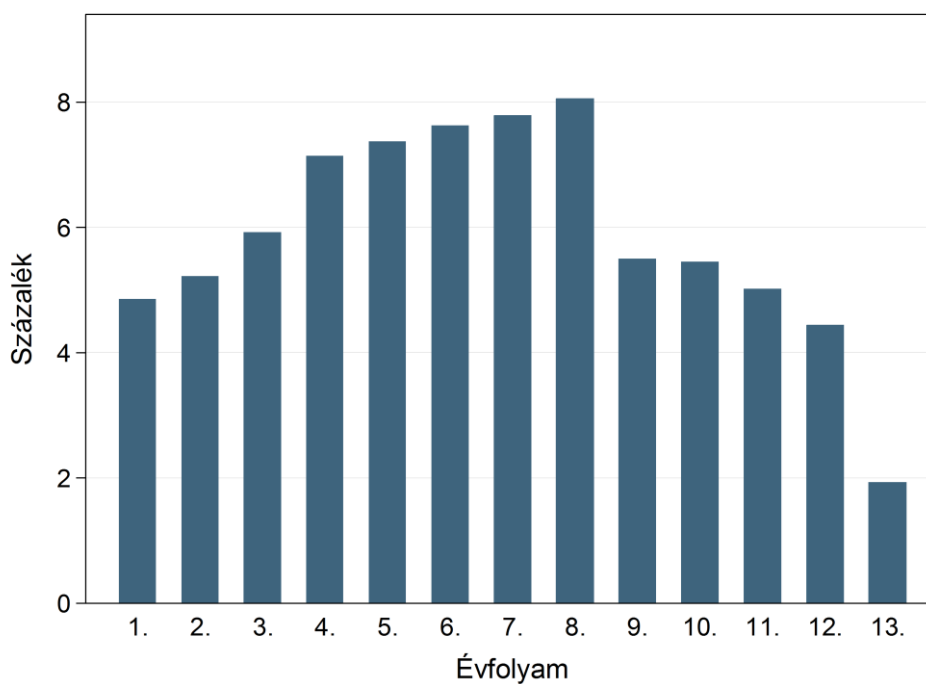
A2.7.1 ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya



A2.7.2 ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya programtípusonként, 2013



A2.7.3 ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya évfolyamonként, 2013



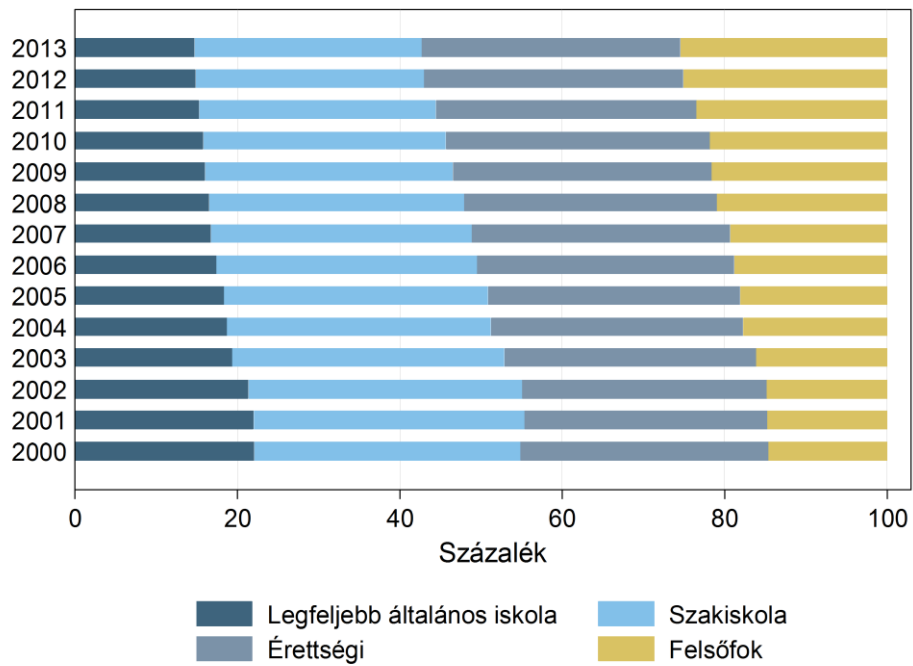
A szülők társadalmi háttere

Az A2.8. és A2.9. INDIKÁTOR annak a korcsoportnak a társadalmi hátterét jellemzi, akik potenciálisan a közoktatásban tanulók szülei lehetnek. A szülői háttér komoly hatást gyakorol arra, hogy milyen feladatokkal kell megbirkóznia az oktatási rendszernek. Az A2.8. INDIKÁTOR a szülők korcsoportjához tartozók végzettség szerinti megoszlását vizsgálja a 25-50 évesek között, az A2.9. INDIKÁTOR pedig a munkanélküliek arányát az egyes iskolai végzettségi csoportokban, ugyanebben a korosztályban.

A2.8. INDIKÁTOR: A népesség iskolázottságának megoszlása a 25-50 éves korcsoportban

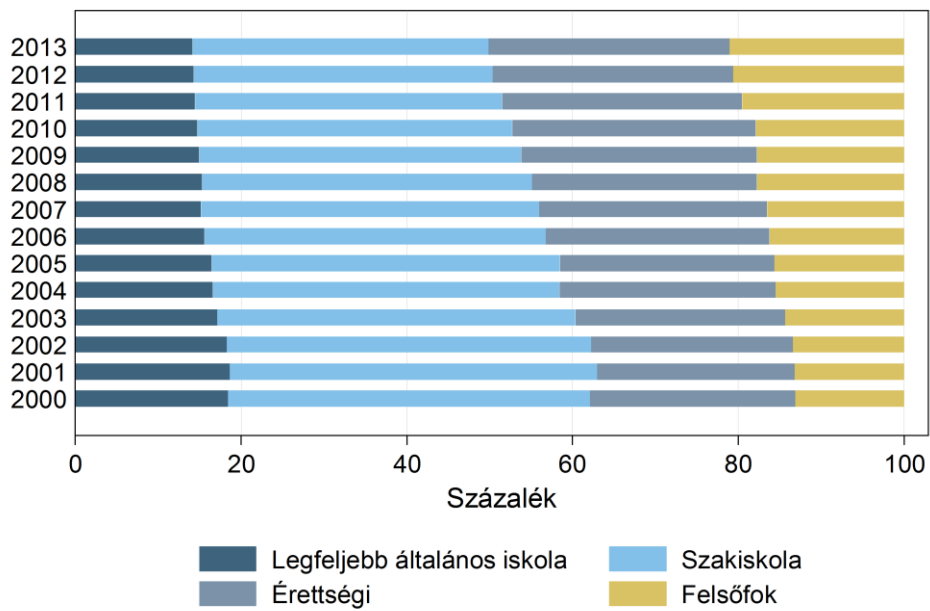
Az A2.8. indikátor változása azt mutatja, hogy 2000 és 2013 között folyamatosan nőtt a szülők korcsoportjának iskolázottsága, a legfeljebb általános iskolai végzettségűek és szakiskolai végzettségűek aránya csökkent, a felsőfokú végzettségűek aránya növekedett. Az érettségizettek aránya ebben az időszakban már gyakorlatilag nem változott (A2.8.1.ábra és A2.8.1.táblázat). A nők iskolázottsága nagyobb mértékben emelkedett, körükben jobban csökkent az általános iskolai végzettségűek aránya és jobban növekedett a felsőfokú végzettségűek aránya, mint a férfiak között (A2.8.2. táblázat, A2.8.3.táblázat, A2.8.2. ábra és A2.8.3.ábra). Megyénként vizsgálva jelentős különbségeket látunk a 25–50 évesek iskolai végzettség szerint megoszlásában. A legiskolázottabbak a szülők Budapesten, Pest és Csongrád megyében, a legiskolázatlanabbak pedig Nógrád, Szabolcs-Szatmár és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (A2.8.4. ábra és A2.8.4. táblázat). 2013-ban a szülők korcsoportjában tartozó nők Nógrád megyében voltak a legiskolázatlanabbak, a szülők korcsoportjához tartozó férfiak pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. A szülők korcsoportjához tartozó férfiak is, és nők is Budapesten voltak a legiskolázottabbak (B2.8.5. táblázat és B2.8.6. táblázat).

A2.8.1 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013

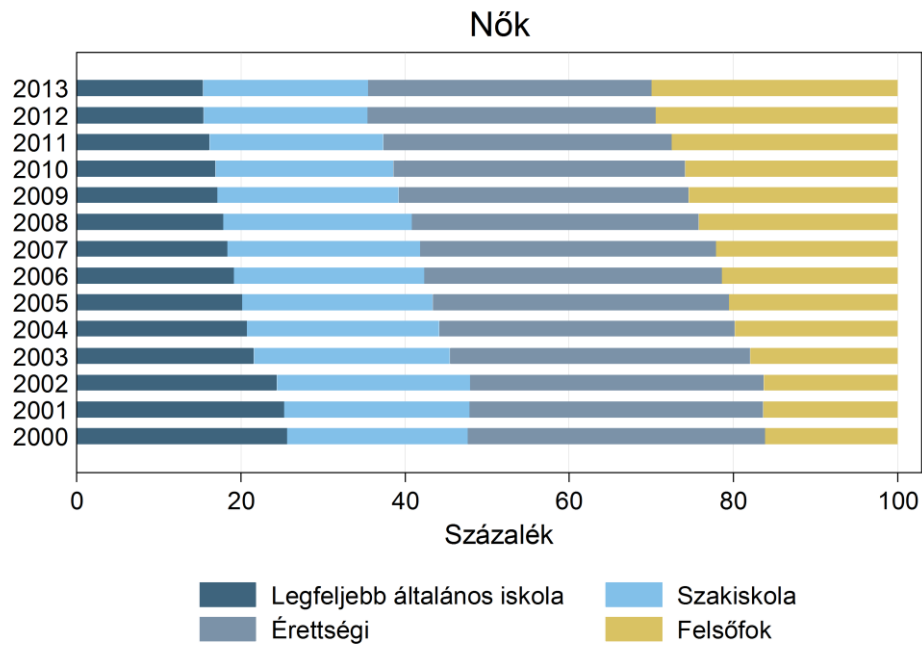


A2.8.2 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013

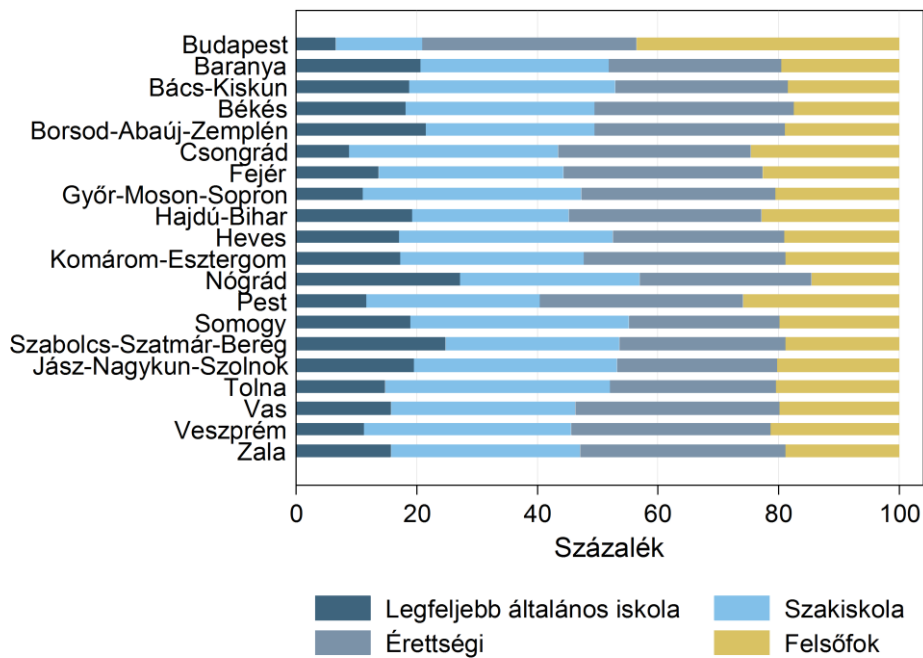
Férfiak



A2.8.3 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013



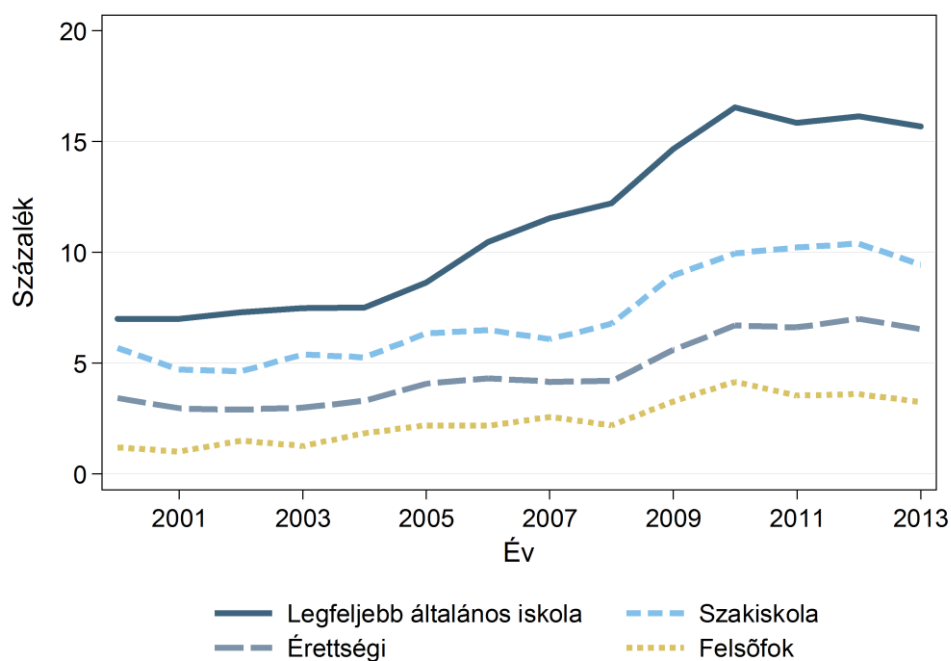
A2.8.4 ábra A 25–50 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, megyénként, 2013



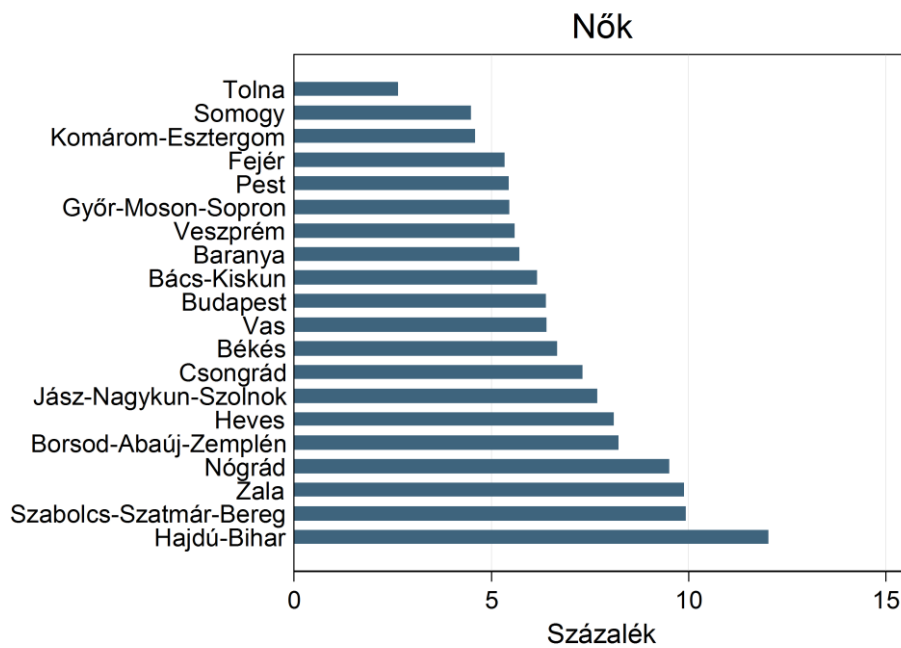
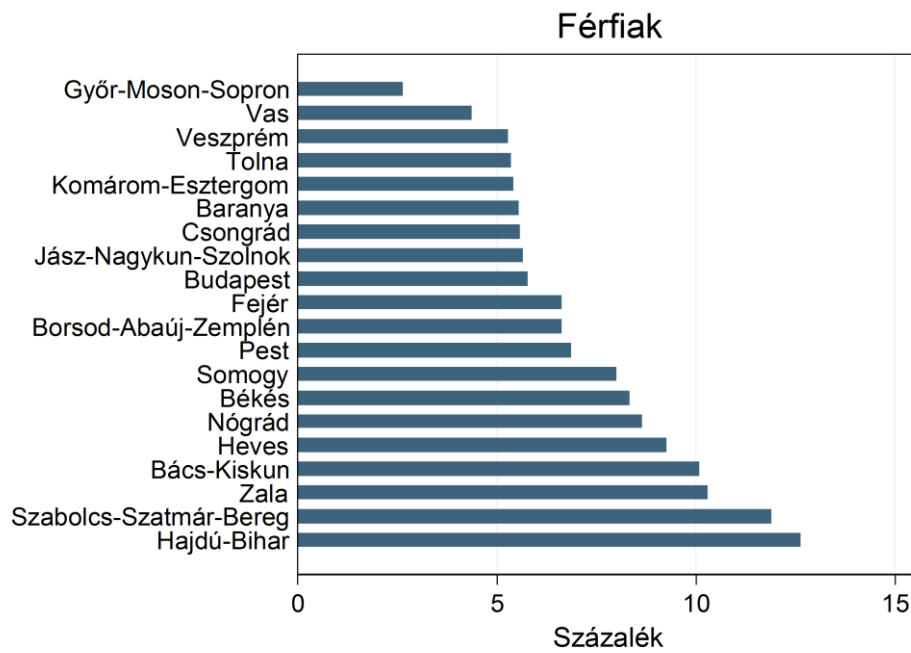
A2.9. INDIKÁTOR: Munkanélküliek aránya a 25-50 éves korcsoportban

Az A2.9. indikátor a szülők korcsoportjában, iskolai végzettségi csoportok szerint a munkanélküliek arányának változását írja le. Az alacsony iskolázottságú csoportokban a munkanélküliek aránya jóval magasabb, mint a magasan iskolázottak között (A2.9.1. ábra és A2.9.1. táblázat)). Megyénként jelentős különbségeket látunk, ami nagy részben az iskolázottságban mutatkozó különbségek következménye. A legmagasabb a munkanélküliek aránya a szülők korcsoportjában Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár Bereg és Zala megyében, a legalacsonyabb Győr-Moson-Sopron, Vas és Veszprém megyében. (A2.9.2. ábra és A2.9.4. táblázat). Nemek és megyék szerint vizsgálva a férfiak között Győr-Moson-Sopron, Vas és Veszprém megyében a legalacsonyabb a munkanélküliek aránya (A2.9.2. ábra és A2.9.2.táblázat), a nők között Tolna, Somogy és Komárom-Esztergom megyében (A2.9.2. ábra és A2.9.3. táblázat).

A2.9.1 ábra Munkanélküliek aránya a 25–50 éves népességben. 2000–2013



A2.9.2. ábra Munkanélküliek aránya a 25–50 éves népességben megyénként, 2013



B) Ráfordításindikátorok

A ráfordításindikátorok első csoportja a *pénzügyi ráfordításokat* mérő indikátorok, amelyek a folyó és beruházási ráfordítások, valamint a bérköltségek és tanári bérköltségek alakulását írják le több. A ráfordításindikátorok második csoportja a közoktatási rendszer *emberi erőforrásait* vizsgálja. Egyrészt a tanárok összetételének alakulását, a tanári munkaerőforgalmat és azt, hogy milyen mértékben foglalkoztat az oktatási rendszer egyéb, a tanulók jólétét vagy a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottakat. Ezek között az indikátorok között szerepelnek a tanárok relatív kereseti helyzetét megragadó indikátorok is. Ez utóbbiak a tanári szelekciós folyamatokra engednek következtetni, azt mutatják be, hogy az egyéb diplomás foglalkozásokhoz képest mennyire lehet vonzó a tanári pálya.

B1. Pénzügyi ráfordítások

A B1. INDIKÁTORCSOPORT a közoktatási kiadások szintjét, változását és különbségeit jellemzi. Először makroszemléletű; makroszintű és nemzetközi összehasonlításban mutatja be a közoktatási kiadások szintjét és változásait. Ez a rész csak (B1.1–B1.3. INDIKÁTOROK) a költségvetési szektor adataira épül. Ezzel szemben a második rész (B1.4–B1.6. INDIKÁTOROK) középpontjában a közoktatási kiadások és az iskolai bevételi források különbségei állnak. Az itt tárgyalt indikátorok kiterjednek a nem állami fenntartású iskolákra és óvodákra is.

Közoktatási kiadások makroszinten

A B1.1–B1.3. INDIKÁTOROK a közoktatási kiadások alakulását és a kiadások szintjét mutatják be nemzetközi összehasonlításban. Ezek a mutatók arról kívánnak képet adni, hogy összességében mennyit költünk az oktatásra a közoktatás különböző szintjein. Az indikátorok kétféleképpen közelítik meg e kérdéskört. 1. Az egy diákra jutó, úgynevezett fajlagos kiadások azt mutatják meg, hogy a költségvetés átlagosan mekkora összeget fordít egy diák oktatására. 2. A GDP százalékában kifejezett oktatási kiadások pedig azt mutatják, hogy az országban megtermelt jövedelemnek összességében mekkora hányada jut a közoktatásra.

Fontos hangsúlyozni, hogy ezek az indikátorok csak a költségvetési szektor adatait tartalmazzák, mivel csak erre a körre vonatkozóan állnak rendelkezésre konzisztens idősoros adatok.³ A B1.1. és – Magyarország esetében – a B1.2. indikátor csak az állami és önkormányzati fenntartású iskolák és óvodák kiadási adatait tartalmazza. A B1.3. indikátorok

³ Az adatok forrása az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott Statisztikai tájékoztató Oktatási évkönyv 2012/2013 és az OECD Education at a glance című 2014-es, 2009-es és 2010-es kötetei, amelyek magyar adatait szintén az Emberi Erőforrások Minisztériuma szolgáltatja az OECD számára.

magyar adataiban ezen felül szerepel a nem állami iskolák és óvodák központi költségvetési támogatása is.

B1.1. INDIKÁTOR: Egy diákra jutó kiadások a költségvetési szektorban

A B1.1. indikátor azt tartalmazza, hogy hogyan alakultak – változatlan, 2012-es árakon – az óvodai ellátás és az iskolai oktatás fajlagos kiadásai a költségvetési szektorban.⁴ A kiadások két összetevőjét külön is bemutatja: egyfelől a működési és felújítási kiadásokat, másfelől a beruházási kiadásokat. 2005 előtt az általános iskolai és középfokú oktatás kiadásai nem választhatók szét, ezt követően a három oktatási szint külön szerepel.

A fajlagos *működési és felújítási kiadások* 2002-ben és 2003-ban a tanári bérek emelésének hatására ugrásszerűen emelkedtek, majd 2007-től, illetve a középfokú oktatásban 2009-től csökkenni kezdtek (B1.1.1. ábra és B1.1.1. táblázat). 2012-ben a fajlagos kiadások szintje hozzávetőlegesen a 2002. évi szintre esett vissza, azaz magasabb volt, mint a 2002. évi béremelés előtti szint, de 20–25 százalékkal alacsonyabb volt a 2003–2006 közötti évek értékeinél.⁵

A 2002 utáni növekedés és a csökkenő tendencia mindhárom oktatási szinten érvényesült, de az óvodák esetében volt a legnagyobb mértékű. Míg a kétezres években az óvodai fajlagos kiadások közel 10 százalékkal magasabbak voltak az általános iskolai kiadásoknál, 2012-re ez a különbség kiegyenlítődt. Figyelemre méltó, hogy a középfokú oktatás fajlagos kiadásai 5–15 százalékkal alacsonyabbak az általános iskolai oktatás kiadási szintjénél.

Az egy diákra jutó összes oktatási kiadás a beruházási kiadások alacsony aránya miatt lényegében azonos tendenciákat mutat a működési és felújítási kiadásokkal (B1.1.1. táblázat). Az egyetlen érdemi különbség, hogy az általános iskolai és középfokú oktatási ráfordítások közötti különbség 2005 és 2008 között az összes kiadást tekintve valamivel kisebb volt, 2007-ben és 2008-ban átmenetileg el is tűnt.

A *beruházási kiadások* alakulása a működési kiadásoktól eltérő képet mutat (B1.1.1. ábra és B1.1.1. táblázat). 2009 előtt jelentős különbség volt az óvodai és iskolai beruházási kiadások alakulásában. Az óvodák esetében ebben az időszakban mindvégig alacsony, 2 százalék körüli volt a beruházási szint. Az iskolákban ezzel szemben a kétezres évek elején még ennél magasabb volt a beruházások szintje; az összes kiadás hozzávetőlegesen 6 százaléka, ami azután erősen lecsökkent. 2005-től kezdve már szétválaszthatók az általános iskolai és középfokú oktatás adatai, s az utóbbiak javára kétszeres különbség van a beruházásokban 2008-ig.

2009-től kiegyenlítődték az oktatási szintek közötti különbségek. 2009-ben és 2010-ben ugrásszerűen nőttek a beruházási kiadások az óvodák és az általános iskolák esetében, és elérték a középfokú oktatás – csökkenő – szintjét. A 2010. évi 5-5,5 százalékos beruházási csúcs után a következő két évben visszaestek a kiadások a 2 százalékos szint környékére, ami

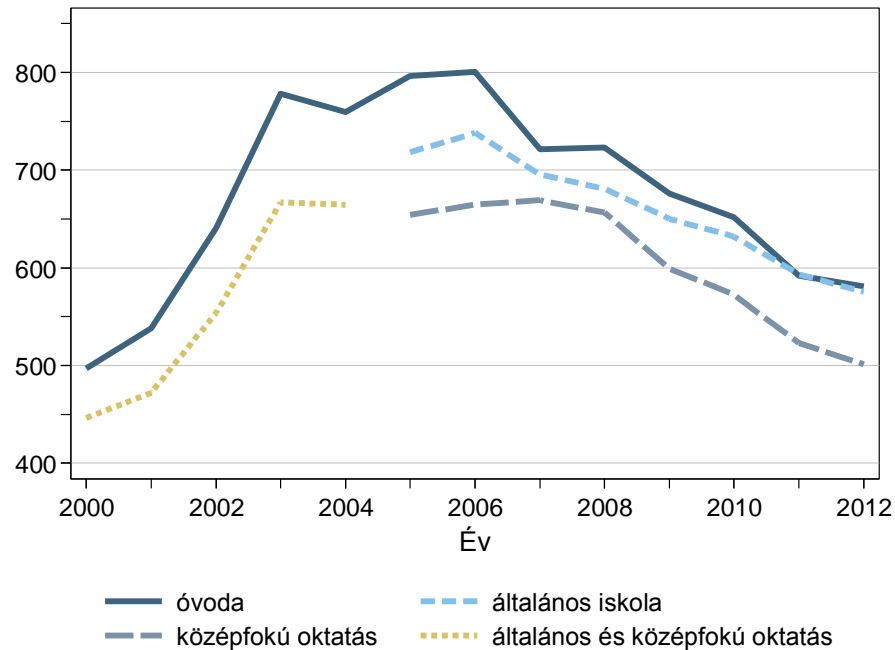
⁴ A KSH által közölt fogyasztói árindex alapján.

⁵ A 2002. évi kiadások egy köztes állapotot mutatnak a tanári bérek emelése előtti és utáni időszak határán, mivel tanárok a 2002 utolsó hónapjaiban kaptak először megemelt béreket.

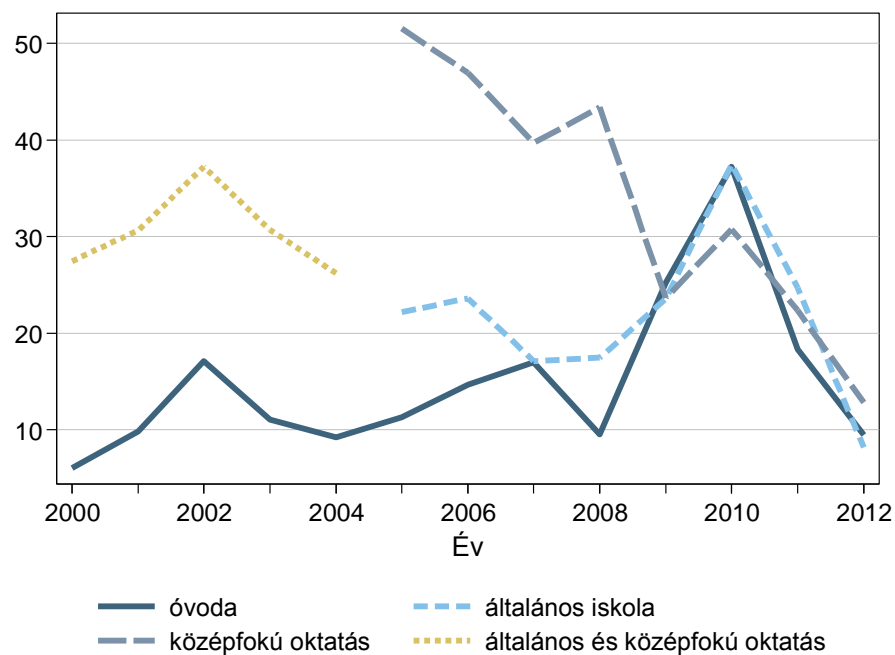
az óvodák esetében a kétezres évek korábbi jellemző szintje, míg az általános és középfokú iskolákat tekintve a vizsgált időszak legalacsonyabb értéke.

B1.1.1. ábra Az egy diákra jutó kiadások alakulása az állami szektorban az oktatás szintje szerint, 2012. évi árakon, ezer forint, 2000–2012

Működési és felújítási kiadások



Beruházási kiadások



B1.2. INDIKÁTOR: Egy diákra jutó kiadások az egy főre jutó GDP százalékában, nemzetközi összehasonlításban

A B1.2. INDIKÁTOR azt mutatja meg, hogy a fajlagos kiadások mennyire magasak vagy alacsonyak európai összehasonlításban. A kiadásokat az összehasonlíthatóság érdekében célszerű az *egy főre jutó GDP-hez* mérni; ez sokkal reálisabb összevetést tesz lehetővé, mint az azonos pénznemre – akár vásárlóerő-paritáson – átszámított kiadások, mivel az utóbbi esetben a gazdagabb országok kiadásai mindig kiugróan magasak. Ugyanakkor ezekben az országokban a bérek szintje is magasabb, így a diplomások bére, azaz egy diplomás alkalmazásának költsége is, ami az oktatási kiadások *árának* meghatározó eleme. Ezt az árkülönbséget, a tanárok alkalmazásának magasabb költségét nem veszi figyelembe az azonos pénznemben történő összehasonlítás, míg az egy főre jutó GDP százalékában kifejezett kiadások nagyjából mentesek ettől a torzítástól.

A nemzetközi összehasonlítás azt mutatja, hogy 2011-ben a fajlagos óvodai kiadások Magyarországon megközelítették az európai országok átlagát az iskolai kiadások azonban kiugróan alacsonyak voltak (B1.2.1. ábra és B1.2.1. táblázat).⁶ Már az általános iskolai alsó tagozat (a nemzetközi terminológiában alapfok) esetében is az alsó harmadhoz tartozik Magyarország, de a tipikusnak tekinthető kiadási szinthez mérten 2-3 százalékpontnyi a különbség.

Különösen messze elmaradnak viszont az európai országok átlagától az általános iskolai felső tagozat (alsó középfokú oktatás) és a középfokú iskolák (felső középfok) kiadásai. Míg az országok többségében a fajlagos kiadások az egy főre jutó GDP 25 és 30 százaléka közöttiek, Magyarországon 20-21 százalékos szinten mozogtak, ami tetemes különbségnek tekinthető.

Figyelemre méltó, hogy az országok többségében a magasabb oktatási szinteket egyre magasabb kiadások jellemzik az óvoda, az alapfok és az alsó középfok esetében; ezt jelzi az ábrákon az országok átlagát jelölő egyenes jobbra tolódása is. Magyarországon azonban ez nincs így, az egyes oktatási szintekhez lényegében azonos fajlagos kiadások tartoznak. Azt is érdemes megjegyezni, hogy az iskolai oktatást tekintve a kelet-európai országok neve mellett csak egy-egy esetben szerepelnek a magyarországinál alacsonyabb fajlagos kiadási értékek; az alsó tagozaton Csehország, a felső tagozaton és középfokon pedig Szlovákia esetében. Lettországbán, Észtországbán és – az alsó tagozat kivételével – Csehországbán közepes, Lengyelországbán és Szlovéniában pedig európai összehasonlításban közepes vagy magas a kiadások szintje.

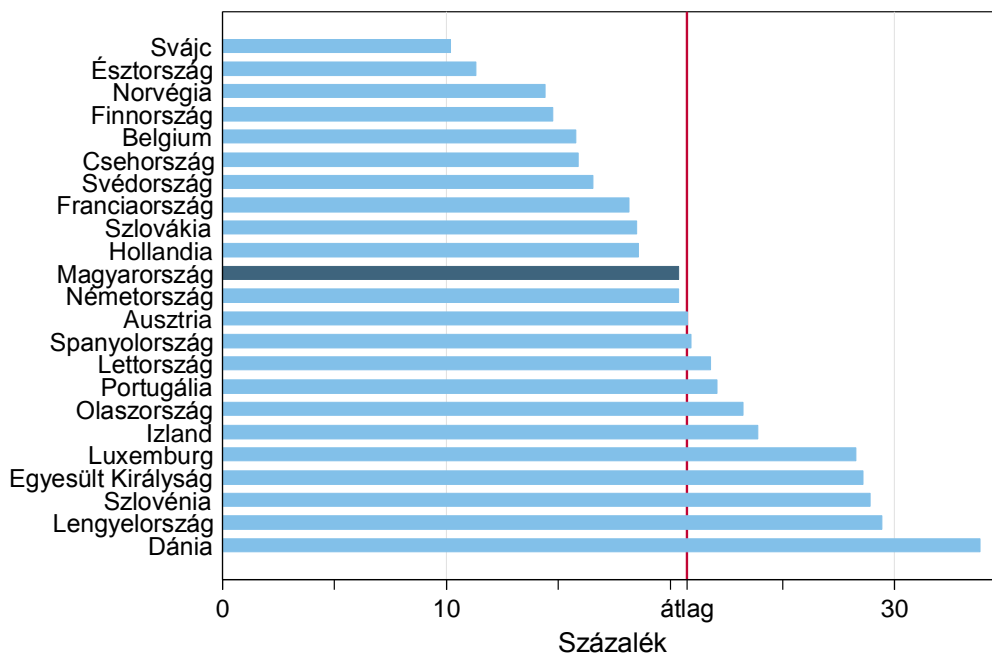
Az időbeli változások azt mutatják, hogy Magyarországon a kétezres évek közepétől kezdve csökkentek az egy főre eső GDP-re vetített fajlagos kiadások, az alsó középfokú oktatás kivételével minden oktatási szinten (B1.2.2. ábra és B1.2.2.- B1.2.5. táblázatok). Az alsó középfokon, azaz a felső tagozaton is csökkentek a kiadások az időszak végén, 2010-ben és 2011-ben, néhány évnnyi stagnálást követően. Figyelemre méltó, hogy a nyugat-európai

⁶ Az adatok forrása az OECD Education at a glance 2014 című kiadványa. Az ábrákon és a táblázatokban azok az országok nem szerepelnek, amelyekre nem terjed ki az OECD adatgyűjtése (Bulgária, Románia, Litvánia), vagy nem szolgáltatott kiadási adatokat (Görögország).

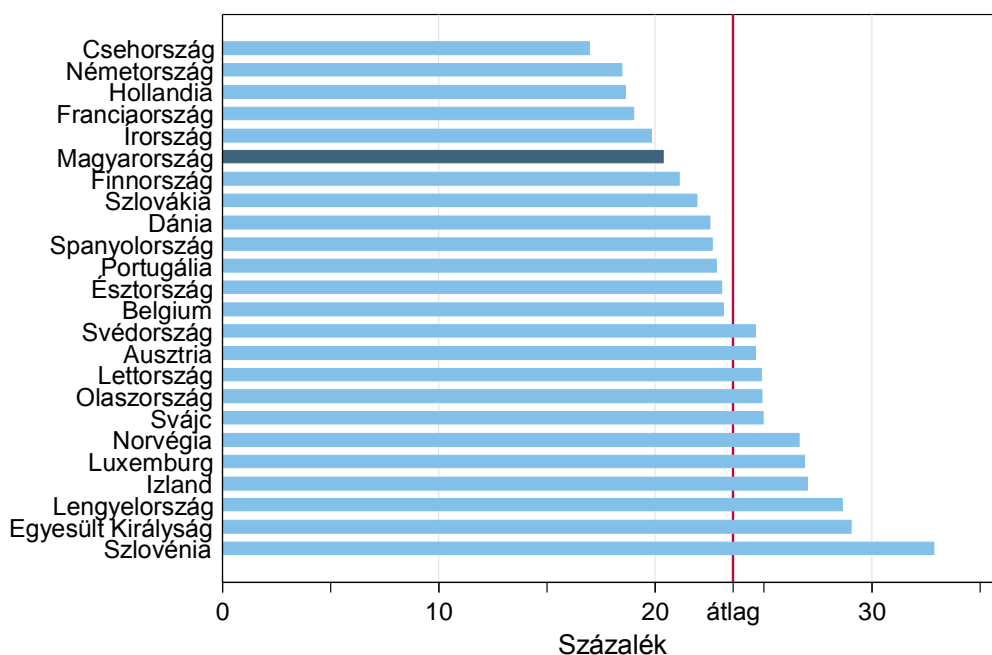
országokra számított átlagokat, és a közép-kelet-európai országok egy részét a magyarországitól eltérő tendenciák jellemzik.

B1.2.1. ábra Az egy diákra jutó közoktatási kiadások az egy főre jutó GDP százalékában oktatási szintenként nemzetközi összehasonlításban, 2011

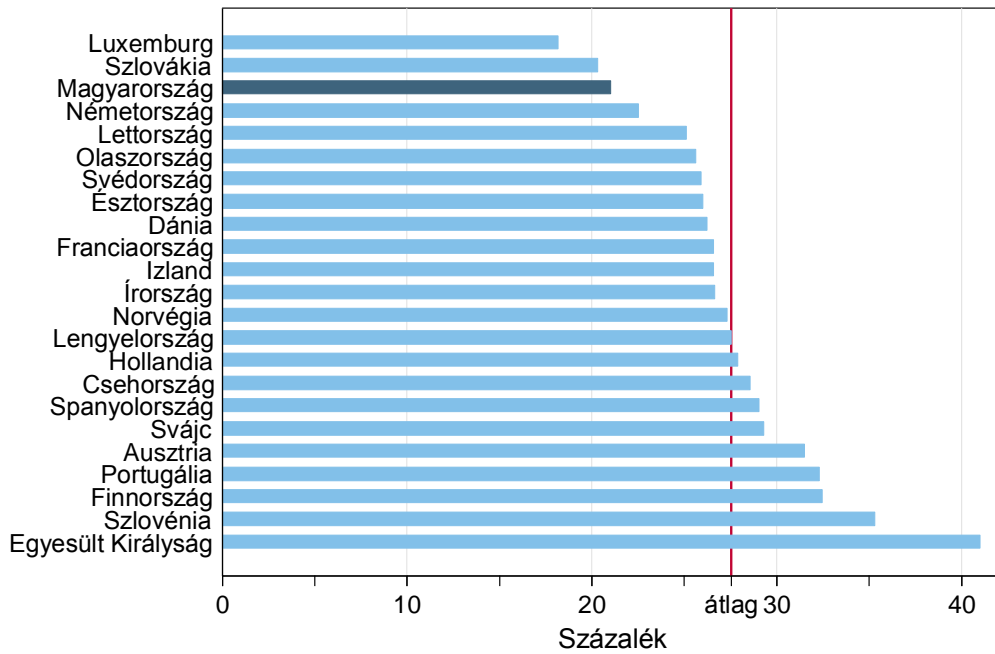
Óvodai, iskola előtti ellátás



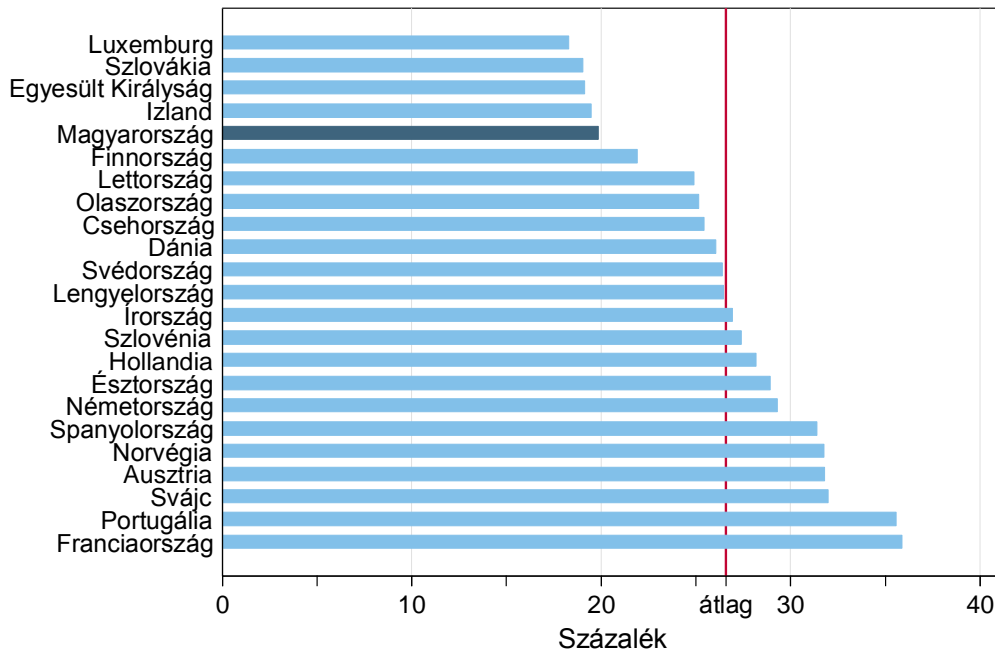
Alapfokú oktatás (Magyarországon: általános iskola alsó tagozata)



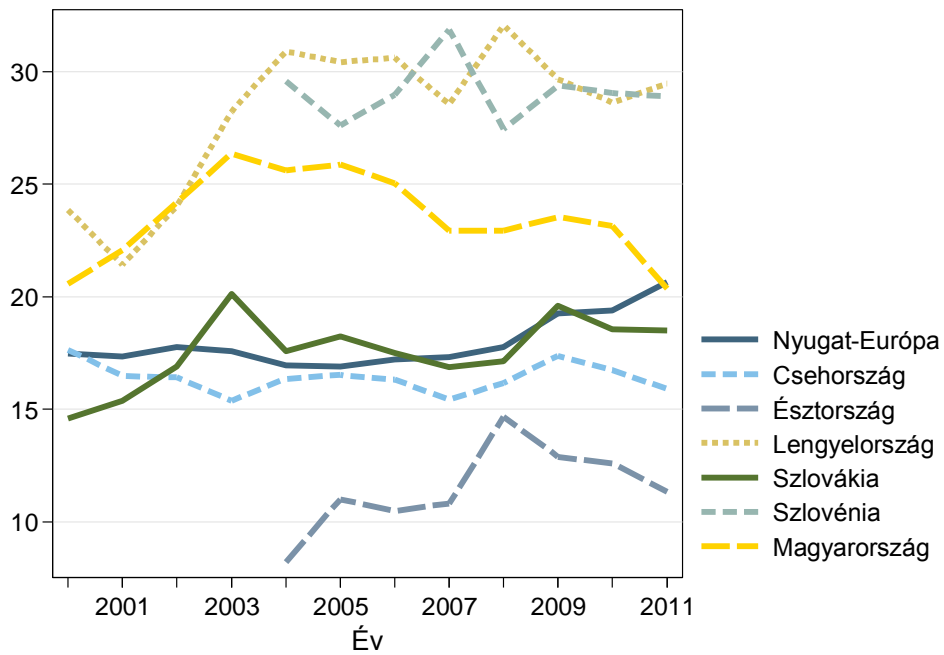
Alsó középfokú oktatás (Magyarországon: általános iskola felső tagozata)



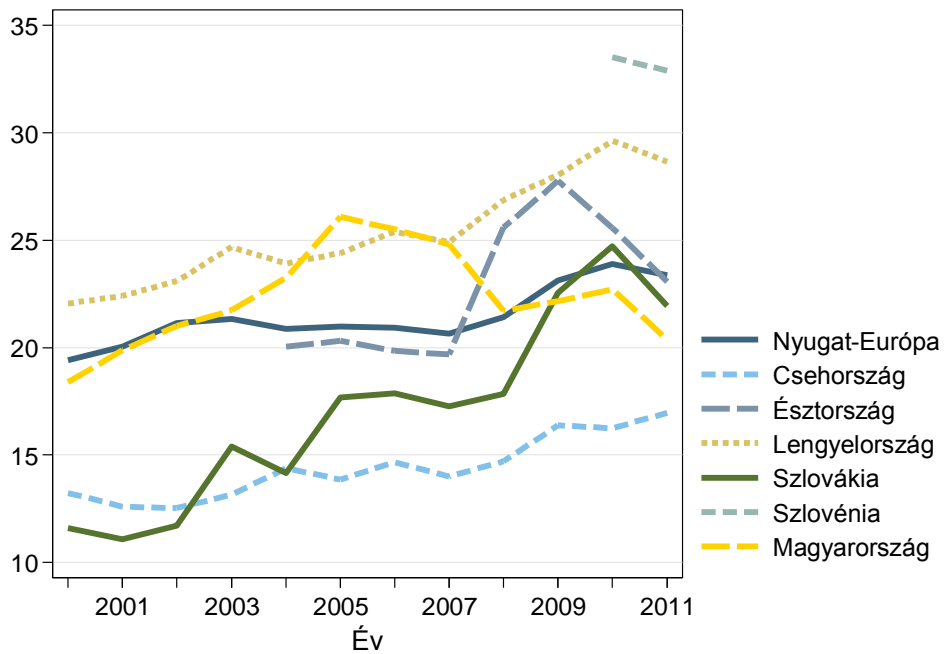
Felső középfokú oktatás (Magyarországon: középfokú oktatás)



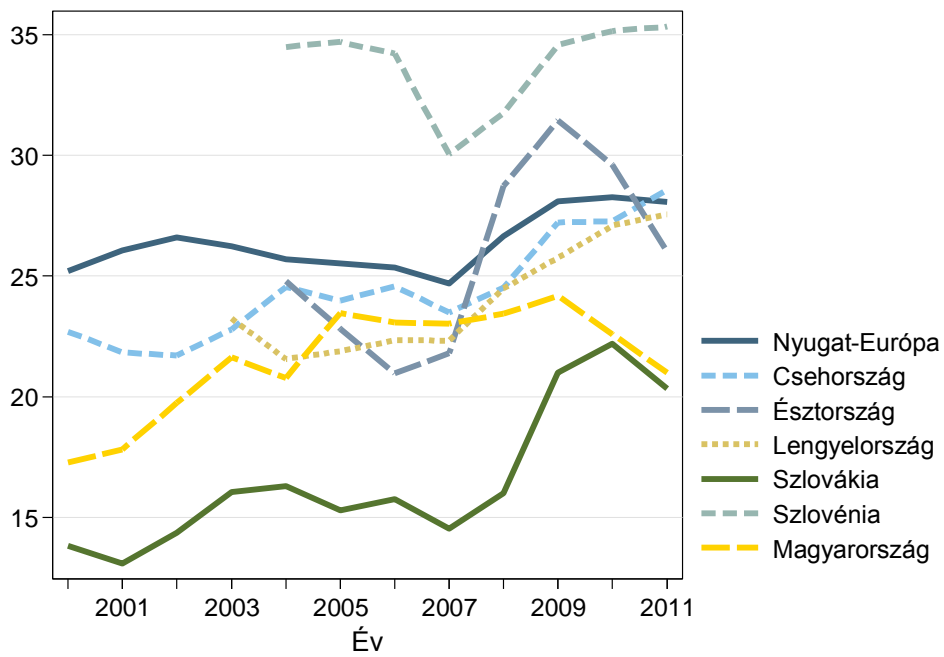
B1.2.2. ábra Az egy diákra jutó közoktatási kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában oktatási szintenként nemzetközi összehasonlításban, 2000-2011
Óvodai, iskola előtti ellátás



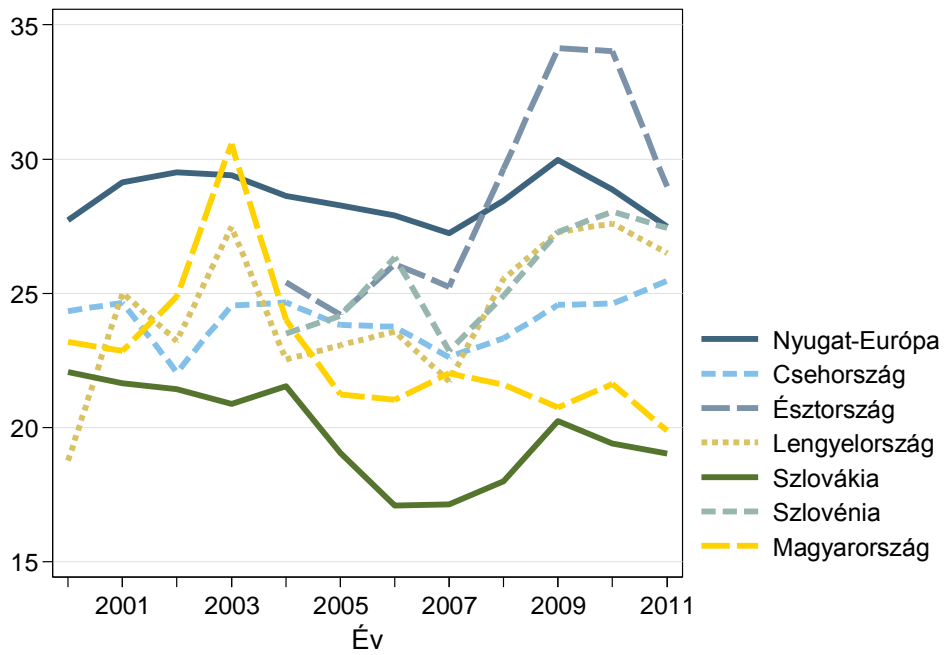
Alapfokú oktatás (Magyarországon: általános iskola alsó tagozata)



Alsó középfokú oktatás (Magyarországon: általános iskola felső tagozata)



Felső középfokú oktatás (Magyarországon: középfokú oktatás)



B1.3. INDIKÁTOR: Közoktatási kiadások a GDP százalékában, nemzetközi összehasonlításban

A B1.3. indikátor azt mutatja meg, hogy az ország teljes megtermelt jövedelmének mekkora részét teszik ki a közoktatási kiadások. Ennek időbeli változása és nemzetközi összehasonlítása egyaránt alapvetően fontos fogódzókot nyújt a ráfordítások szintjének megítéléséhez.

Európai összehasonlításban a közoktatási kiadások GDP-hez viszonyított aránya Magyarországon a legutolsó, 2011. évi adatok szerint kiugróan alacsony (B1.3.1. ábra és B1.3.1. táblázat). A tipikusnak tekinthető kiadási szint 3,9 és 4,6 százalék közötti, ebbe a sávba esik az országok többsége. Magyarország a legalacsonyabb, 3,2 százalékos kiadási szinttel szerepel.

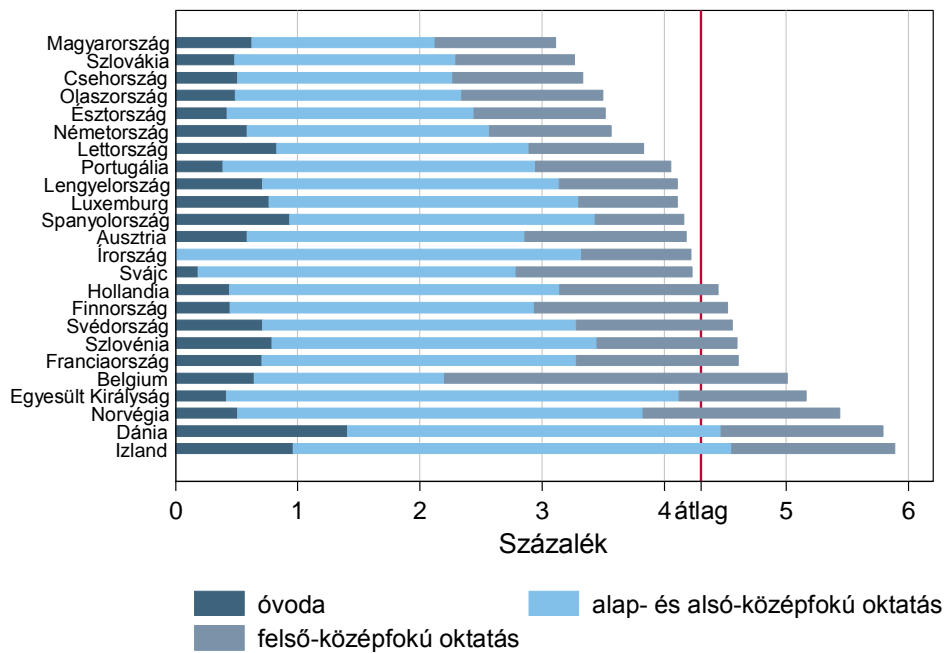
Fontos megjegyezni, hogy a magyar adatok (néhány másik országhoz hasonlóan) csak a költségvetési szektor óvodáinak és iskoláinak kiadásait tartalmazzák teljes körűen. A nem állami iskolákra vonatkozóan csak a központi költségvetési támogatások összege szerepel a kiadásokban, az iskolák fenntartói által más forrásból finanszírozott további kiadások nem⁷. A nem állami kiadásokat is figyelembe véve tehát a kiadási adatok valamivel magasabbak lennének, de ez aligha jelent néhány század százaléknál nagyobb különbséget.

A közoktatási kiadások GDP-n belüli részesedésének időbeli alakulása azt mutatja, hogy a Magyarország relatív helyzete a nyugat-európai országok átlagához és a kelet-európai országokhoz mérten megváltozott 2005 és 2011 között (B1.3.2. ábra és B1.3.2. táblázat).

Az iskolai kiadások a kelet-európai országokban nem érik el a nyugat-európai átlagot (kivételet csak Szlovénia jelent 2005-ben és 2006-ban). Ugyanakkor a kiadások szintje alapján az országok két csoportba sorolhatók. Lengyelországban, Szlovéniában és Észtországban az iskolai kiadások GDP-n belüli aránya nem sokkal marad el a nyugat-európai átlagtól. Ezzel szemben Csehországban és Szlovákiában a ráfordítások szintje jóval alacsonyabb. A kiadások szintje a válság éveiben mindkét csoportban emelkedett a GDP visszaesése miatt, ahogyan Nyugat-Európában is, majd 2011-re az időszak elejének szintjére tért vissza. Ezzel szemben Magyarországon 2007 és 2011 között folyamatosan csökkent az iskolai kiadások GDP-re vetített aránya. Míg az időszak elején Magyarország az első csoporthoz tartozott, 2009-re Szlovákiához és Csehországhoz csatlakozott, 2011-ben a legalacsonyabb kiadási szinttel.

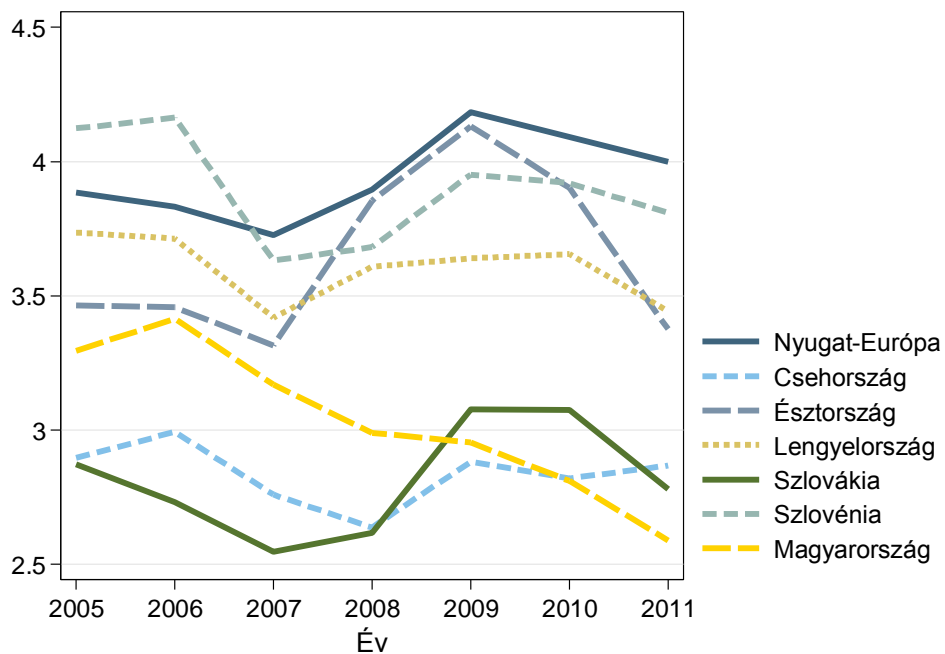
⁷ Az egyházi iskolákkal szemben az alapítványi és egyéb magán fenntartású iskolák esetében ezeknek a ráfordításoknak az aránya jelentős lehet, összességében azonban ezeknek az iskoláknak a súlya az iskolarendszer egészében viszonylag alacsony [erről lásd a C3.1. indikátorcsoportról írottakat a C) részben].

B1.3.1. ábra A közoktatási kiadások a GDP százalékában oktatási szintenként nemzetközi összehasonlításban, 2011



Megjegyzés: az átlag a teljes közoktatási kiadás az országokra számított súlyozatlan átlaga.

B1.3.2. ábra Az iskolai kiadások a GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, 2005–2011



Különbségek a közoktatási kiadásokban

Az itt következő indikátorok az óvodai ellátás és iskolai oktatás kiadásait, valamint a kiadások forrását mutatják be, elsősorban az iskolák különböző csoportjai közötti eltérések szerint. Ezek megközelítése a B1.1–B1.3. indikátoroktól több szempontból is eltér: iskolai szintű *mikroadatokra* épülnek, és a 2013. évi állapotot írják le. Bár az adatgyűjtés teljes körű, az indikátorok kiszámításánál az iskolák egy részét nem vettük figyelembe.⁸ A kiadások és bevételek esetében is csak az óvodai ellátáshoz és iskolai oktatásához tartozó szakfeladatok adatai szerepelnek a indikátorok kiszámításaiban. Ez azt jelenti, hogy az indikátorok nem tartalmazzák az iskolák más közoktatási szolgáltatásainak (például kollégium, alapfokú művészetoktatás) vagy más ágazathoz sorolt tevékenységeinek kiadásait.⁹

Ennyiben tehát ezek az indikátorok szűkebbek, mint az előző három indikátorcsoport mutatói. Ugyanakkor itt képet kapunk az állami és nem állami iskolák és óvodák nem központi vagy helyi költségvetésből származó forrásairól és az ezekből finanszírozott kiadásokról is, amit a makroszintű oktatási kiadási adatok nem tartalmaznak. A továbbiakban az indikátorok először az *egy diákra jutó bevételek forrás szerinti* megoszlását, majd a *fajlagos kiadásokat* mutatják be¹⁰. Mind a bevételek, mind a kiadások három oktatási szintre – az óvodai ellátásra, az általános iskolai és a középfokú oktatásra – vonatkoznak. Ezek az oktatási szintek nem iskolákat, hanem tevékenységeket jelölnek, melyek közül több is folyhat egy iskolában, de az iskoláknak a tevékenységeket elkülönítve kell beszámolniuk a bevételekről és kiadásokról.

B1.4. INDIKÁTOR: Az óvodák és iskolák egy diákra jutó bevételei forrás szerint

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy milyen forrásból finanszírozzák az óvodák és az iskolák oktatás kiadásaikat. A bevételek szerkezete szerint látható, hogy az iskolai kiadások túlnyomó többsége mögött állami források állnak (B1.4.1. ábra és B1.4.1. táblázat). A központi költségvetési támogatások az óvodák bevételeinek 76, az iskolákénak 85-86 százalékát teszik ki. Az óvodák esetében jelentős, és az általános iskolákban is számottevő az önkormányzati források aránya (17, illetve 9 százalék). Fontos megjegyezni, hogy az önkormányzati források mögött is részben központi költségvetési támogatások állnak, részben pedig helyi bevételek.

⁸ A pénzügyi adatokat az iskolák naptári évre adják meg, a fajlagos adatok kiszámításánál felhasznált diáklétszám pedig tanévenként áll rendelkezésre. Az elemzésből kimaradtak azok az iskolák, amelyek nem működtek mindkét tanévben. Kimaradtak azok is, amelyek kiugróan magas vagy alacsony fajlagos bevételi vagy kiadási adatokat adtak meg.

⁹ Az adatszolgáltatás fenntartók szerinti különbségei miatt az óvodai és iskolai étkeztetés kiadásait és bevételeit sem vettük figyelembe az indikátorok kiszámításánál.

¹⁰ A B1.5. indikátor a kiadások szintjének és megoszlásának különbségeit is bemutatja, míg a B1.4. indikátor csak a bevételek források szerinti megoszlását. A bevételek szintje azért nem szerepel, mert ez lényegében megegyezik az összes kiadással – eltérések csak technikai okokból (pl. éven áthúzódó bevételi vagy kiadási tételek, ill. adathibák) fordulnak elő.

A további források között az intézmények saját bevételei képviselik a legnagyobb részt a középfokú oktatásban és az óvodai ellátásban. A nem önkormányzati, azaz az államháztartáson kívülről érkező fenntartói támogatás csak a középfokú iskolák esetében éri el a 2 százalékot. A szülők által fizetett tandíj és térítési díjak részesedése is a középfokú oktatásban a legmagasabb, közel 2 százalék.¹¹

A bevételek szerkezete a fenntartók csoportjai között jelentős eltéréseket mutat (B1.4.2. ábra és B1.4.2. táblázat). Az állami források aránya az alapítványi és egyéb magánintézmények esetében a legalacsonyabb, az általános iskolai oktatásban és óvodai ellátásban nem haladja meg a bevételek felét, míg a középfokú oktatásban valamivel több, mint a bevételek háromnegyedét teszi ki. Ezzel szemben az egyházi intézményekben az állami támogatás részaránya megközelíti az állami szektorban működő intézményekét; a központi költségvetési támogatások aránya az óvodai ellátásban és az általános iskolai oktatásban még magasabb is. Végző soron a bevételek szerkezete nagyon hasonló az állami és az egyházi fenntartású iskolákban, az utóbbiak esetében hozzávetőlegesen 3–5 százalékponttal magasabb az államháztartáson kívülről származó bevételek aránya.

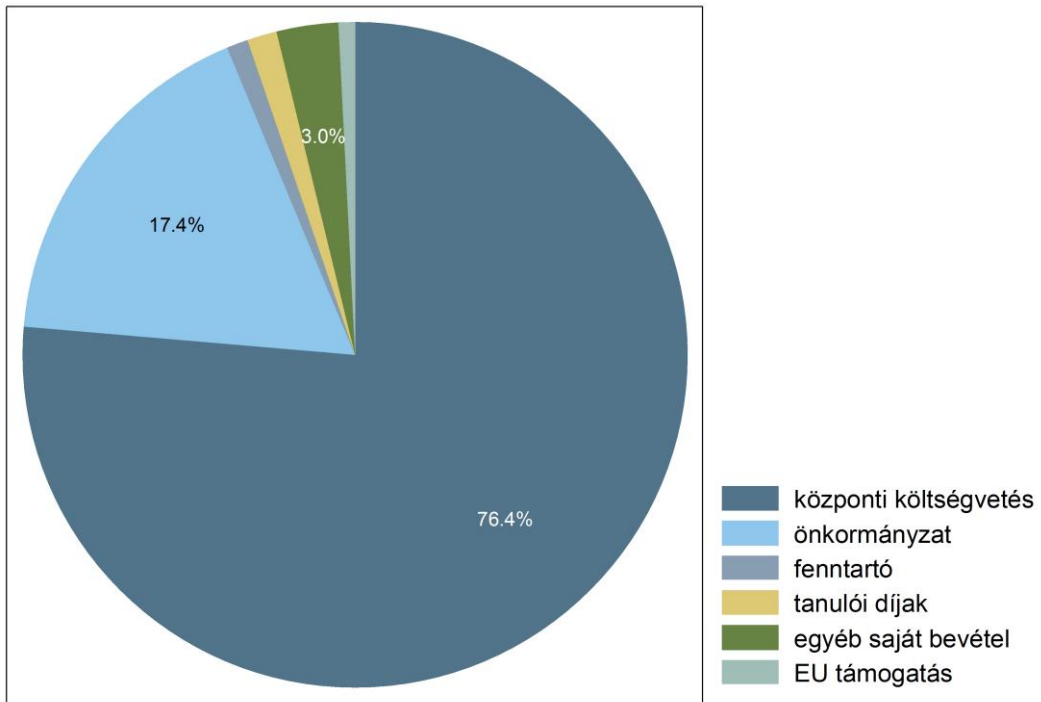
A szülők által fizetett tandíj és térítési díjak részesedése az alapítványi és egyéb magántulajdonú óvodák és általános iskolák esetében számottevő, ugyanebben a fenntartói csoportban középfokon lényegesen kisebb.

Az iskolák térítési díjakon túli egyéb saját bevételeinek részesedése az állami szektorban a legalacsonyabb, az alapítványi és egyéb magánintézmények esetében pedig a legmagasabb. A középfokú oktatásban a legkisebbek a különbségek a fenntartói csoportok között ebben a tekintetben.

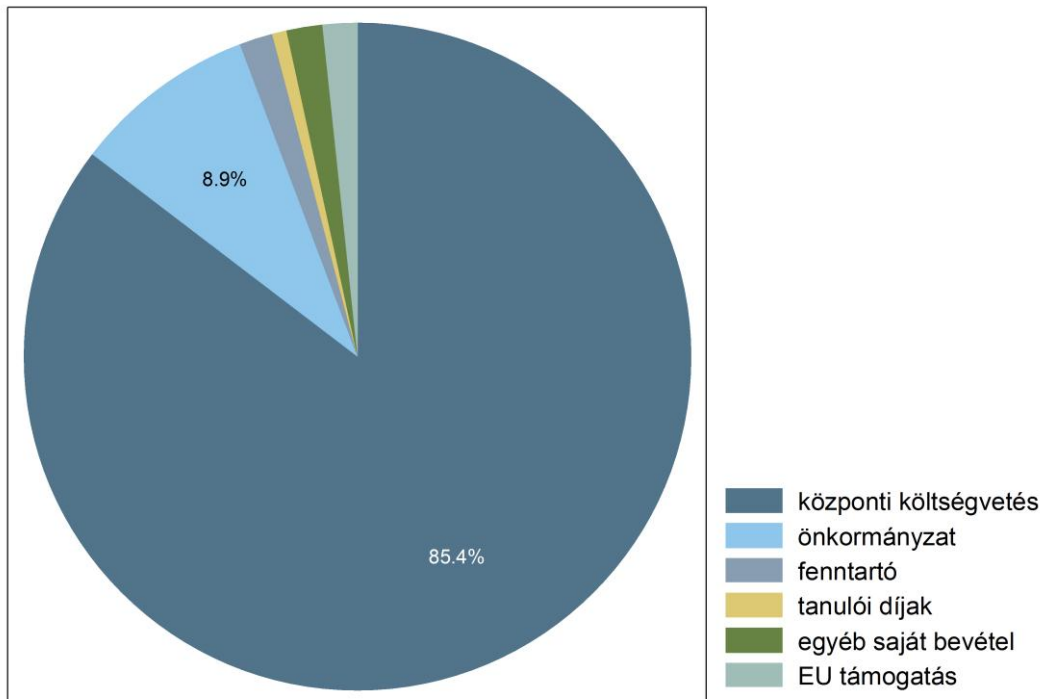
¹¹ A bevételi és kiadási indikátorok számításai nem tartalmazzák az étkezéshez kapcsolódó tételeket, így az étkezés térítési díját sem.

B1.4.1. ábra A fajlagos oktatási bevételek százalékos megoszlása források szerint, oktatási szintenként, 2013

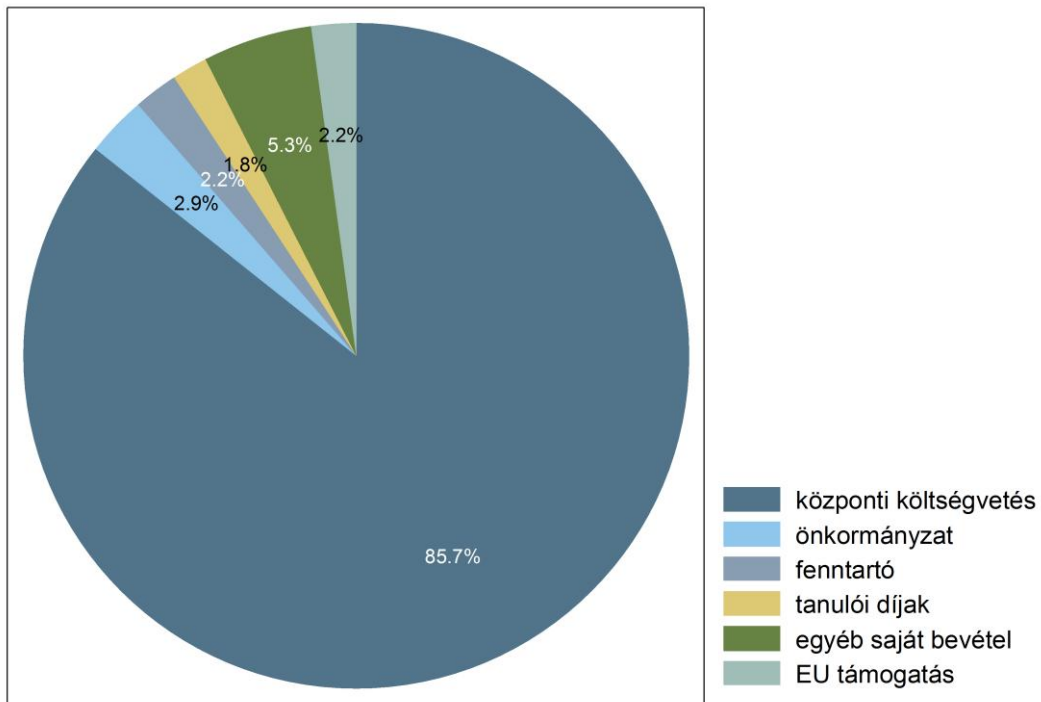
Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás

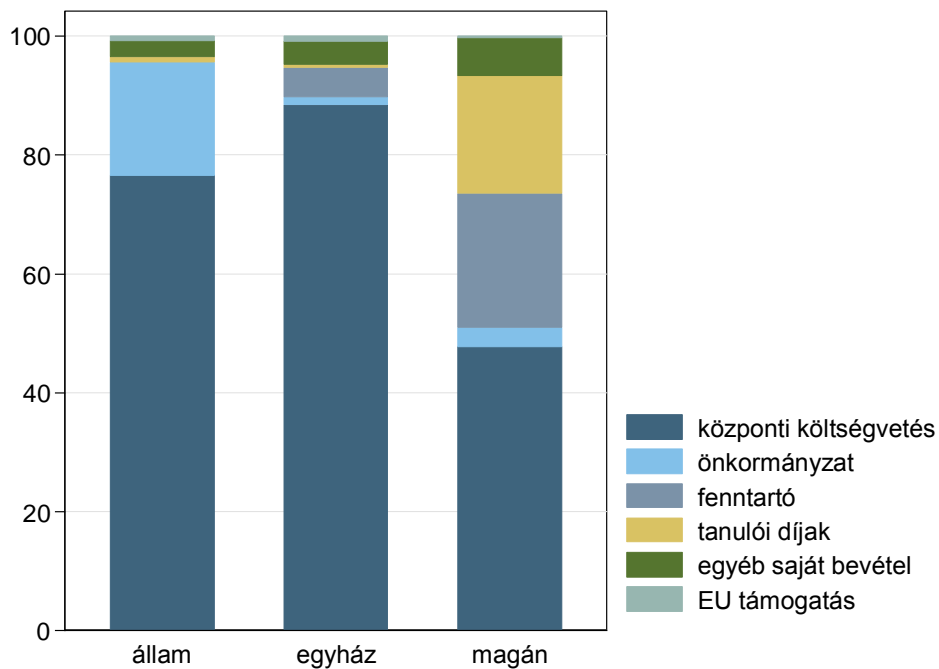


Középfokú oktatás

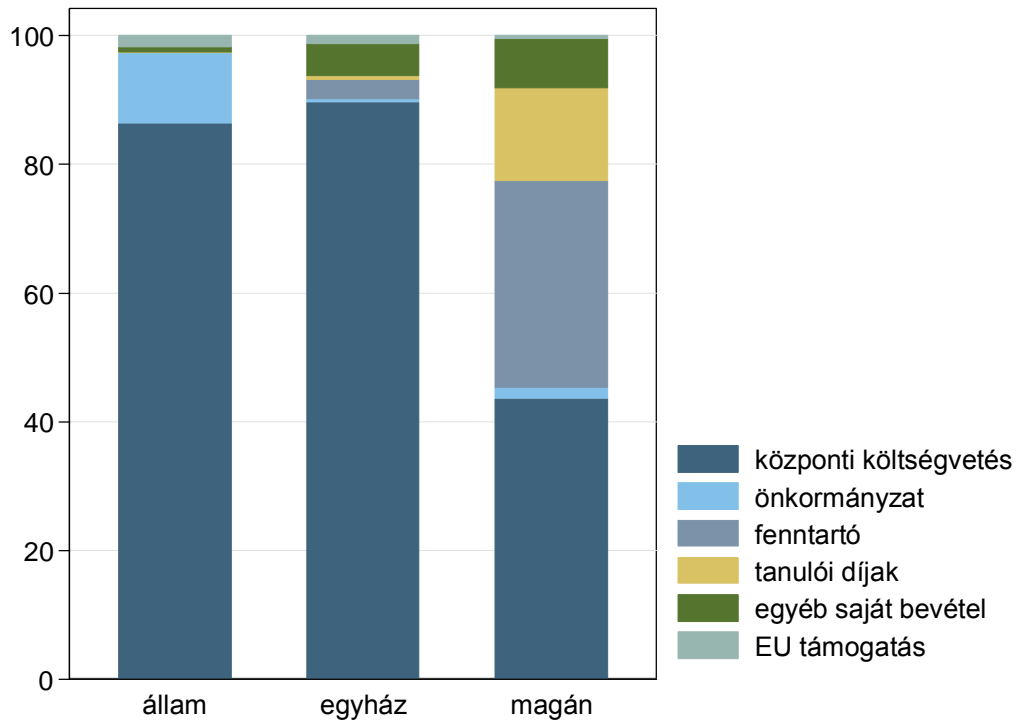


B1.4.2. ábra A fajlagos oktatási bevételek százalékos megoszlása forrás szerint, a fenntartó típusa szerint, oktatási szintenként, 2013

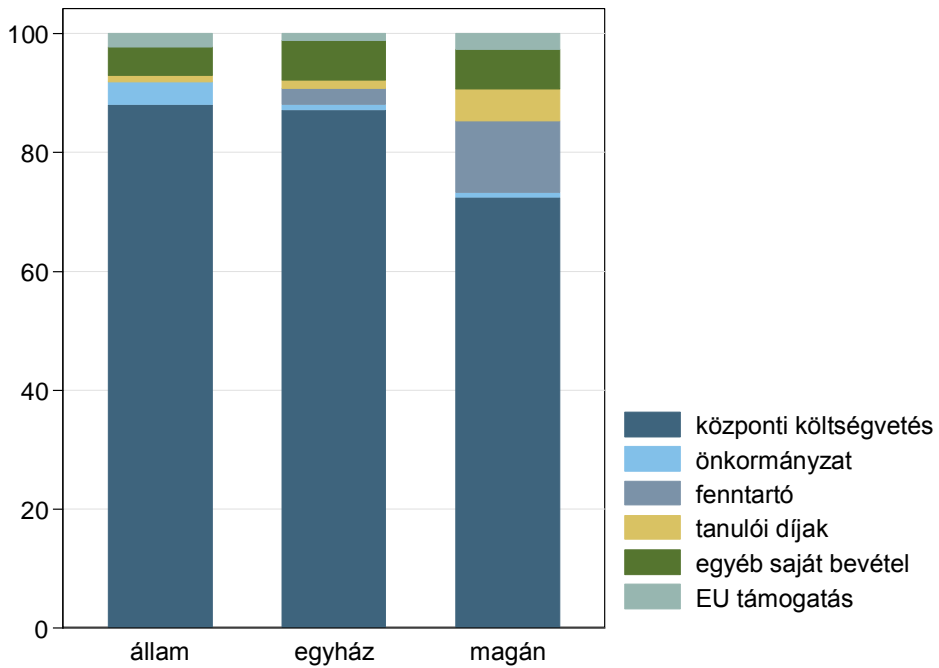
Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás



Középfokú oktatás



B1.5. INDIKÁTOR: Az óvodák és iskolák kiadásai fő kiadási kategóriák szerint

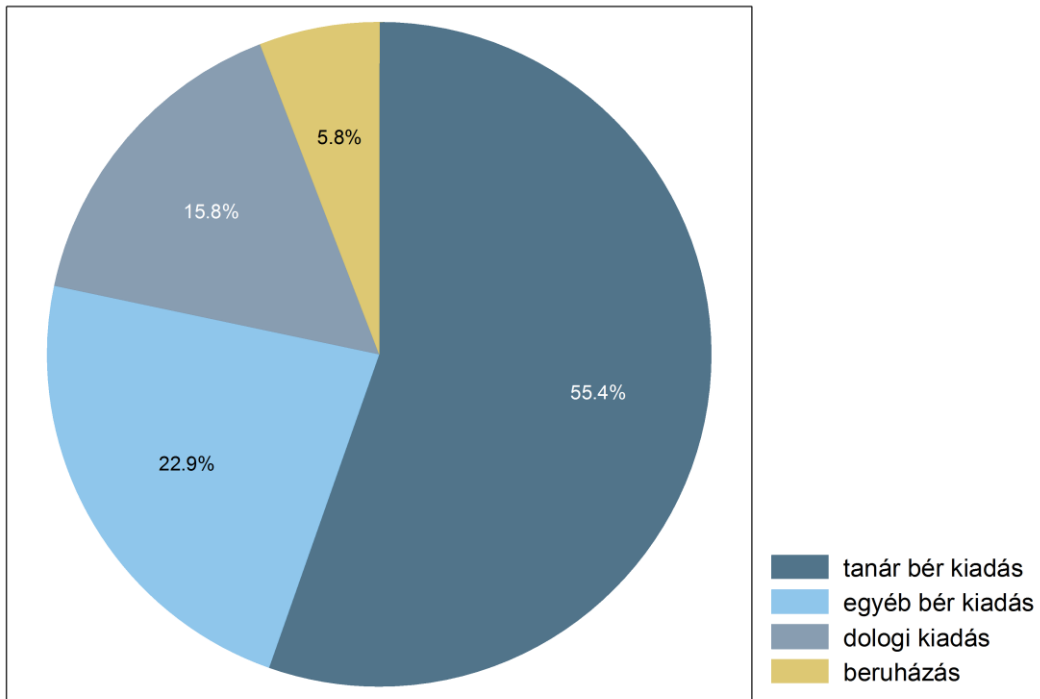
Az indikátor azt mutatja be, hogy az egyes kiadási kategóriákban mennyit költenek az óvodák és az iskolák az oktatásra. Ezen indikátor szerint a pedagógusok bére és az ehhez kapcsolódó kiadások (beleértve a járulékokat is) meghatározó szerepet játszanak a *közoktatási kiadásokban*: az általános iskolai kiadások közel háromnegyedét teszik ki, középfokon valamivel kevesebb, mint a kiadások kétharmadát, az óvodai ellátásban pedig a kiadások több mint felét (B1.5.1. ábra és B1.5.1. táblázat). A nem pedagógus munkakörben dolgozók bérkiadásai az óvodákban a legjelentősebbek, az arányuk egyötöd felett van, míg az iskolai oktatás csak a kiadások egytizede. A dologi kiadások aránya a középfokú oktatásban a legmagasabb. Végül figyelemre méltó a beruházási és felújítási kiadások alacsony aránya a középfokú, és különösen az általános iskolai oktatásban. A 2013. évi adatok csak az óvodák esetében jeleznek számottevő beruházást.

A kiadások jelentős különbségeket mutatnak a *fenntartók típusa* szerint (B1.5.2. ábra és B1.5.2. táblázat). Az óvodai ellátásban az egyházi intézmények kiugróan alacsony szintű kiadásokról számoltak be, a működési kiadások minden elemére kevesebbet költöttek, mint az állami vagy az alapítványi és egyéb magánóvodák. Ezzel szemben az iskolai oktatás kiadásai az egyházi fenntartók esetében magasabbak, mint az állami szektorban, alapfokon és középfokon egyaránt. Az egy diákra jutó tanári bérkiadások is magasabbak, de ennél is nagyobb különbsége van a nem tanári bérkiadásokban, és a dologi és beruházási kiadásokban. Összességében az állami szektorban az iskolai oktatáshoz kapcsolódó beruházási kiadások 2013-ban alig érzékelhető méretűek.

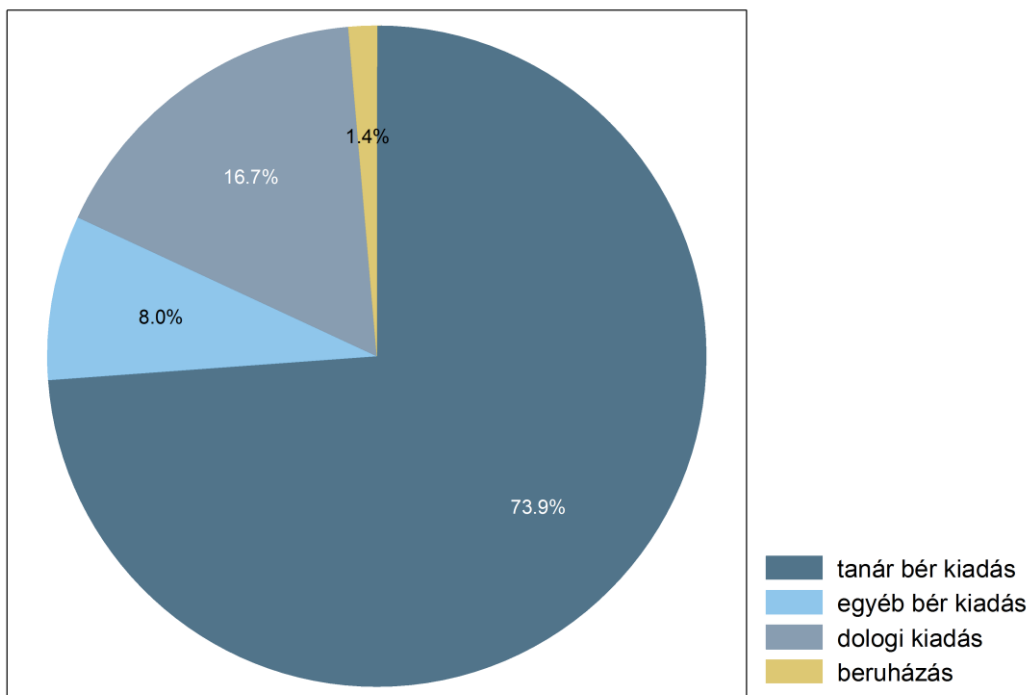
Az alapítványi és más magánfenntartású óvodák és középfokú iskolák kiadásai az állami szektorhoz hasonló szintűek, de alacsonyabbak a pedagógus bérek kiadásai, és magasabbak a dologi kiadások. Középfokon az egy diákra jutó összes működési kiadás kevesebb, mint az állami iskolákban. Ezzel szemben az általános iskolai oktatásban kiugróan magasak az alapítványi és magániskolák kiadásai. Az egy diákra jutó tanári bérkiadások is jelentősen meghaladják az állami iskolákra jellemző értéket, az egyéb bérkiadások és dologi kiadások pedig többszöröse annak.

B1.5.1. ábra A fajlagos oktatási kiadások százalékos megoszlása oktatási szintenként, 2013

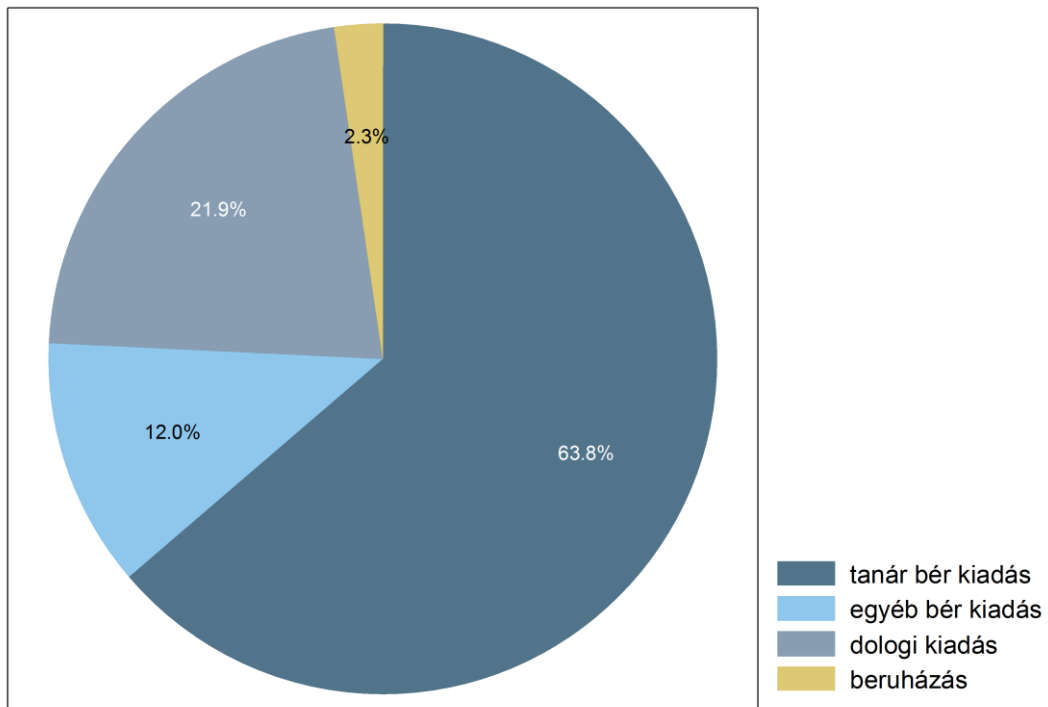
Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás

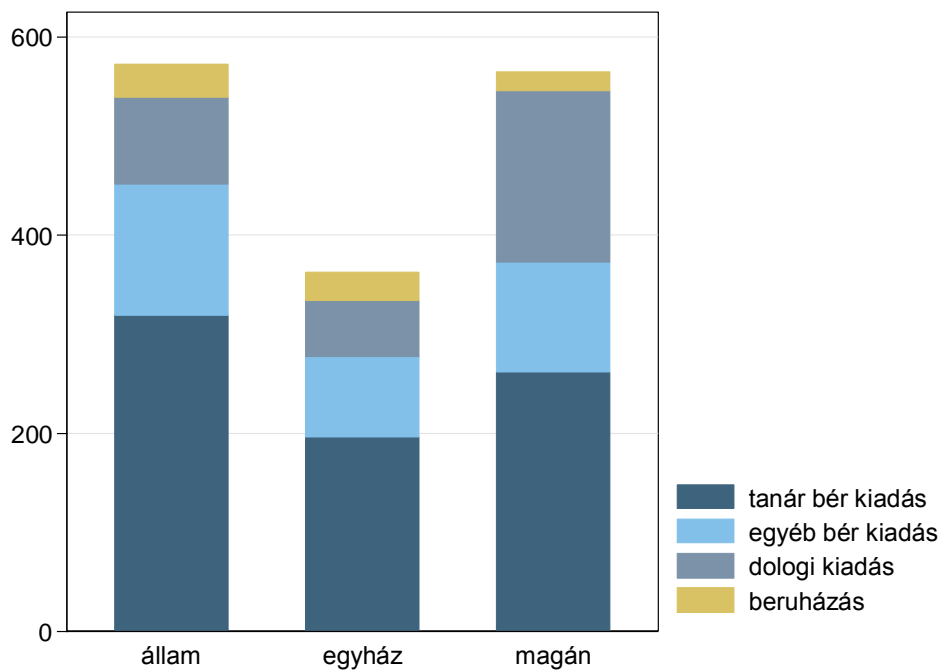


Középfokú oktatás

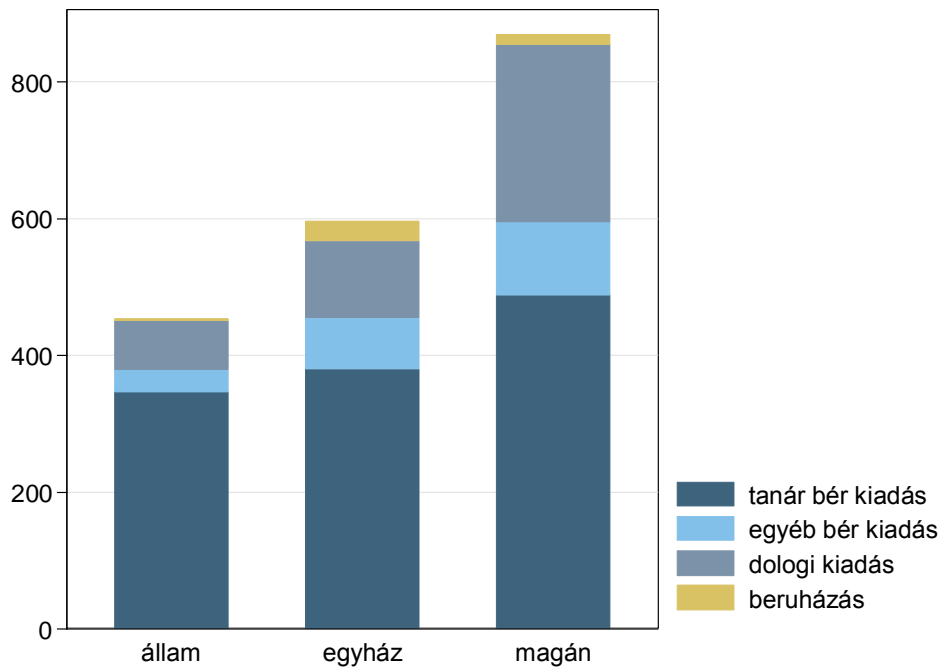


B1.5.2. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, fenntartók szerint, ezer forint, 2013

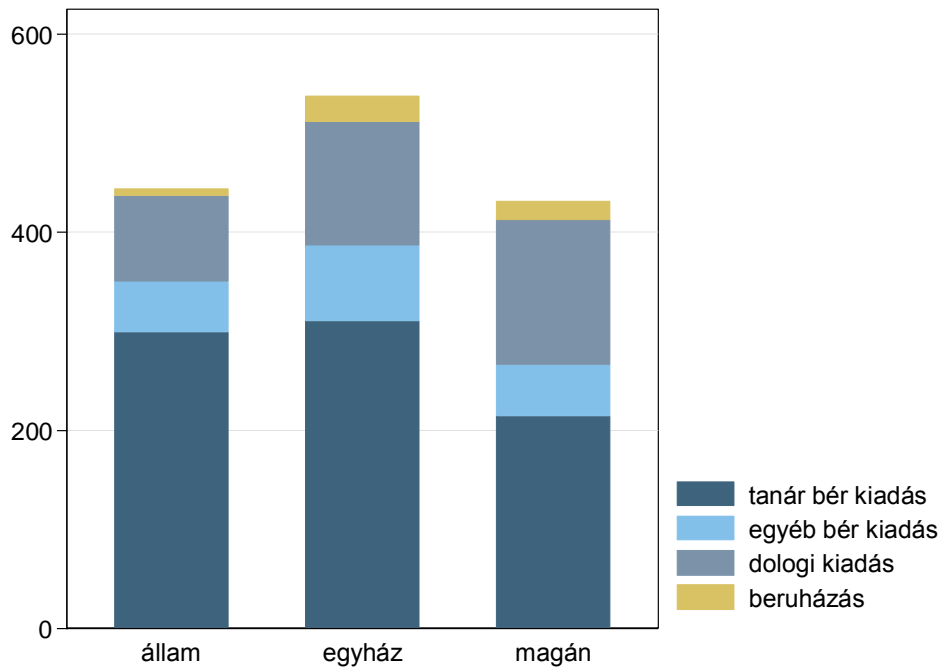
Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás



Középfokú oktatás



A fajlagos kiadásokban számottevő területi különbségek is vannak. A *településtípusokat tekintve* a városok között Budapesten a legmagasabbak a fajlagos kiadások mindhárom oktatási szinten (B1.5.3. ábra és B1.5.3. táblázat). A legmarkánsabb különbségek az óvodai ellátásban figyelhetők meg, a budapesti óvodák kiadásai közel 20 százalékkal magasabbak a többi város átlagos kiadási szintjénél, elsősorban a magasabb nem pedagógus bérkiadások és dologi kiadások miatt. Az iskolai oktatásban kisebbek a különbségek, ugyanakkor az általános iskolai oktatásban az egy diákra jutó tanári bérkiadások Budapesten számottevően magasabbak, mint a többi városban. Figyelemre méltó az is, hogy az óvodai ellátáshoz kapcsolódó beruházási és felújítási kiadások is Budapesten a legmagasabbak.

A fajlagos óvodai és általános iskolai kiadások a falvakban kismértékben haladják meg a városok átlagát. A középfokú oktatásban sokkal nagyobb a különbség, itt azonban a falvakban csak néhány, jellemzően kis létszámú iskoláról van szó.

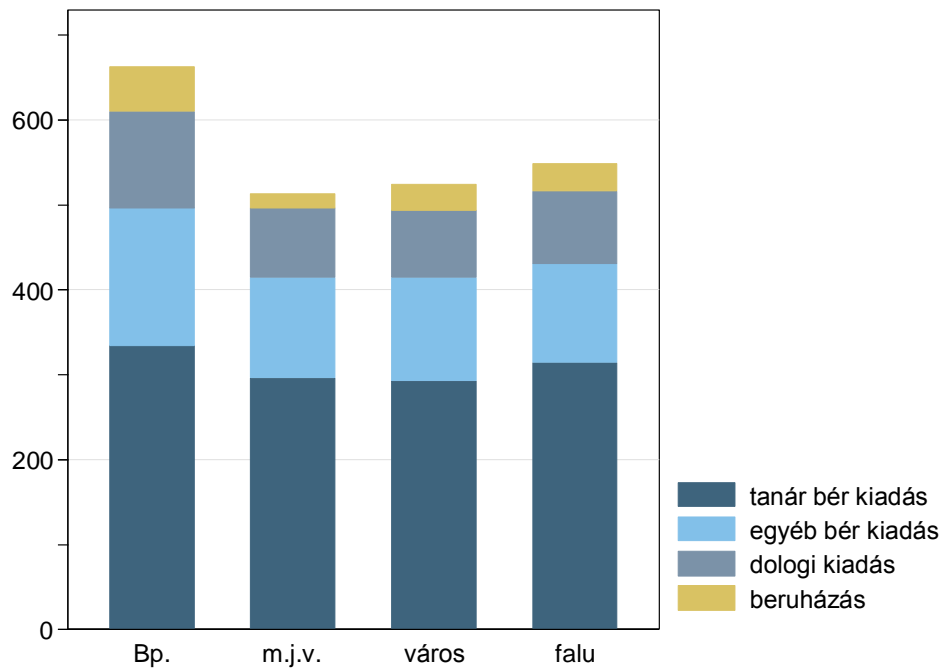
A megyék közötti különbségek (B1.5.4. ábra és B1.5.4. táblázat) viszonylag kicsik az *egy diákra jutó bérkiadásokban*, ebben a tekintetben csak Tolna és Baranya megye kiugróan magas kiadásai jelentenek kivételt az általános iskolai oktatásban. A *beruházási kiadásokban* sem jellemzőek a nagy eltérések, de az óvodai ellátást esetében néhány megyében itt is kiemelkedően magasak a kiadások. A beruházások esetében – különösen alacsony átlagos szint mellett – ez nem meglepő, hiszen egy-egy nagyobb beruházási projekt is jelentősen megemelheti az adott megye átlagát.

A *fajlagos működési kiadások* megyék közötti különbségeit elsősorban a nem pedagógus bérkiadások és a dologi kiadások határozzák meg, az előbbi különösen az óvodai ellátásban, míg az utóbbi a középfokú oktatásban.

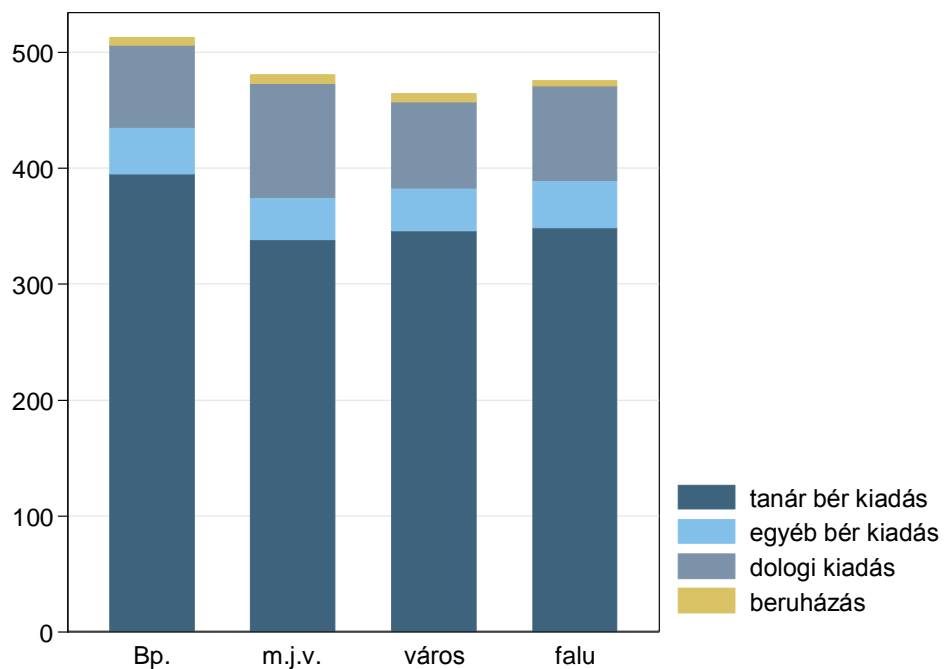
Végül érdemes megjegyezni, hogy fajlagos kiadások szerinti relatív helyzete meglehetősen eltérő a három *oktatási szinten*, ami arra utal, hogy nem elsősorban a településszerkezet adottságai határozzák meg ezeket a különbségeket. Előfordul például, hogy az általános iskolai kiadásokat tekintve kiemelkedő megyékben az óvodai kiadások nem túlságosan magasak (Baranya, Tolna), vagy éppen fordítva, magasak az óvodai és nem kiemelkedők vagy alacsonyak az általános iskolai kiadások (Nógrád, Fejér, Komárom-Esztergom).

B1.5.3. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, településtípus szerint, ezer forint, 2013

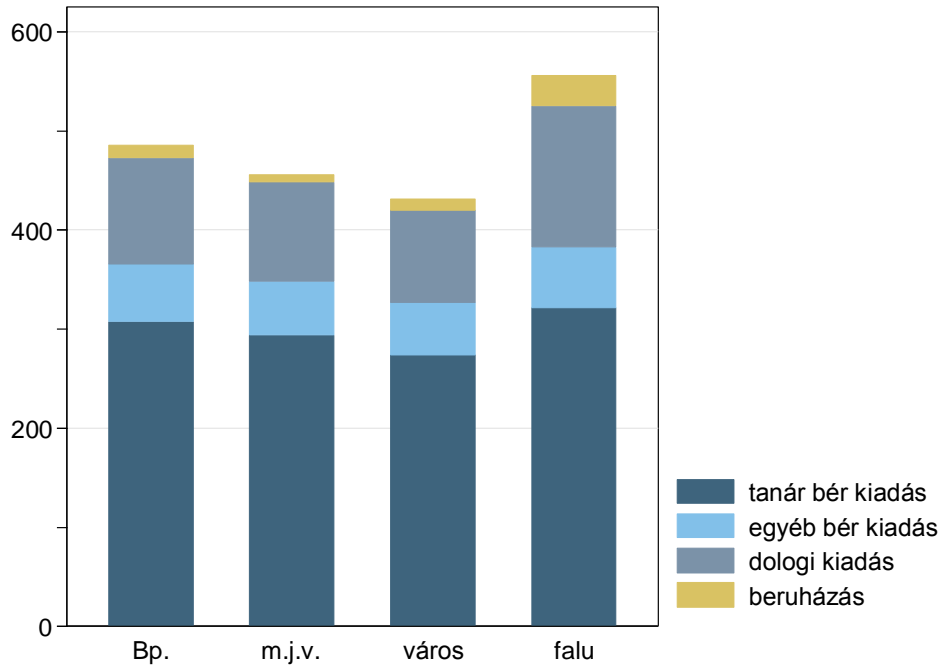
Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás

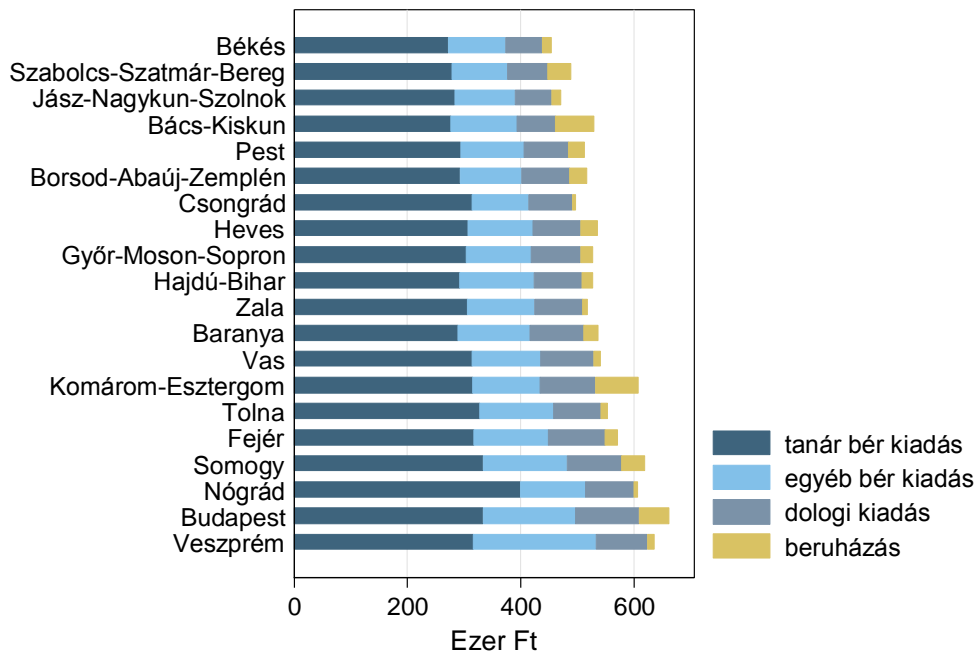


Középfokú oktatás

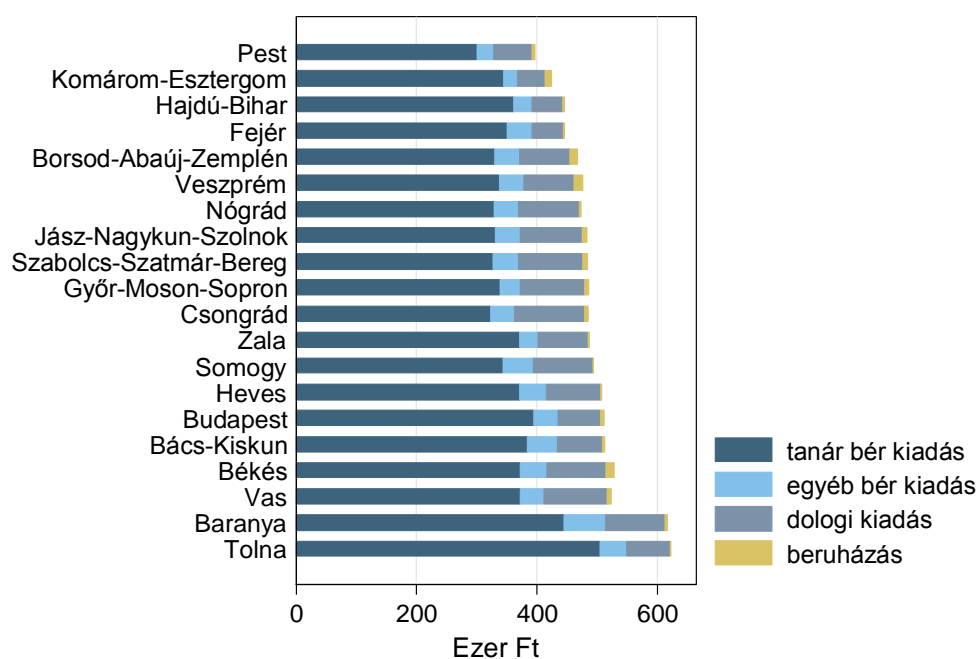


B1.5.4. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, megyék szerint, ezer forint, 2013

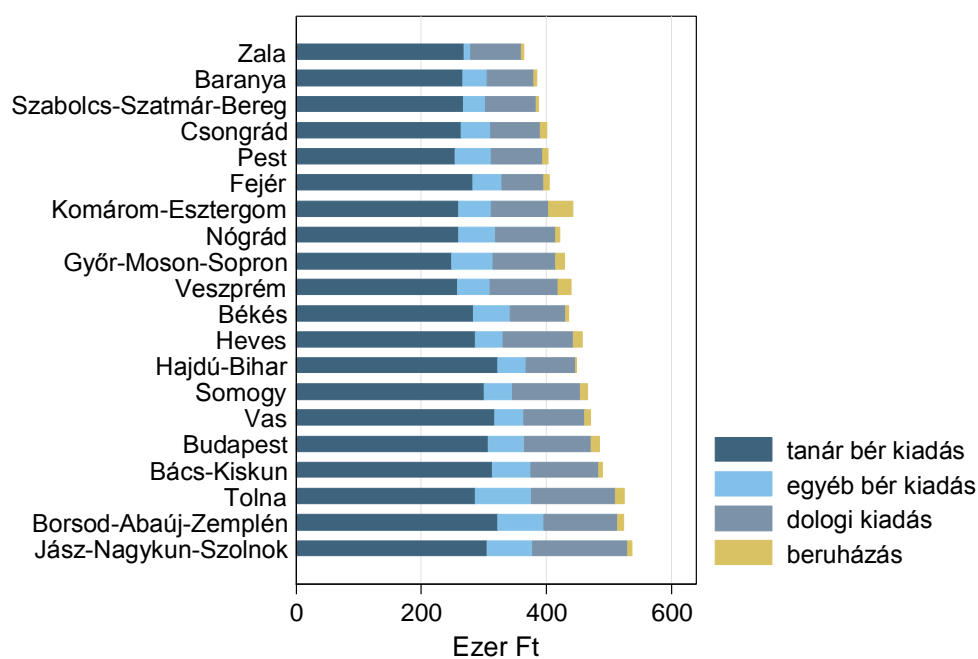
Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás



Középfokú oktatás



A kiadások területi különbségeit érdemes a településtípusokon és megyéken túl részletesebben is megvizsgálni. Méltányossági szempontból különösen fontos, hogy milyen szintűek a hátrányos helyzetű diákokat nagyobb arányban oktató iskolák fajlagos kiadásai. Az esélyegyenlőség biztosítása magasabb kiadásokat feltételez ott, ahol több hátrányos helyzetű diák tanul, noha a magasabb kiadások önmagukban nem garantálják az esélyegyenlőség javítását, inkább szükséges, de nem elégséges feltételnek tekinthetők.

A B1.5.5. ábra az óvodák és általános iskolák, a B1.5.5. táblázat mindhárom szint hátrányos helyzetű diákok részaránya szerinti ötödeire mutatja be a fajlagos kiadások szintjét. Minden ötödben a diákok hozzávetőlegesen 20 százaléka tanul.¹² Az első ötödbe tartoznak azok az iskolák, ahol a hátrányos helyzetű diákok aránya a legalacsonyabb (azaz ahol csak elvétve fordulnak elő hátrányos helyzetű diákok), az ötödik ötödbe pedig azok, ahol az arány a legmagasabb; ezekben az iskolákban jellemzően szegény diákok tanulnak.

Az *óvodák* esetében a fajlagos működési kiadások ott a legalacsonyabbak, ahol a legtöbb a hátrányos helyzetű gyerek. Ennek hátterében elsősorban a nem pedagógusokra fordított bérkiadások és kisebb részben a dologi kiadások különbségei állnak, a pedagógus-bérkiadásokban egy diákra vetítve nincsen számottevő különbség. A beruházási kiadások esetében is hasonló jellegű az összefüggés, az egy gyerekre jutó beruházási kiadások azokban az óvodákban a legmagasabbak, ahol a legkisebb a hátrányos helyzetűek aránya.

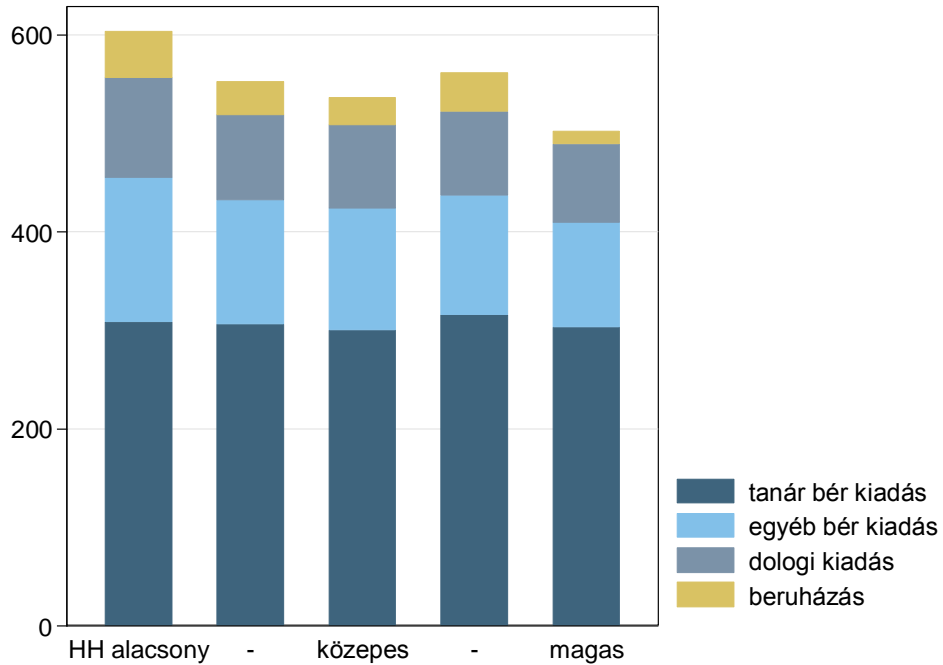
Az *általános iskolák* esetében az adatok kissé eltérő képet mutatnak. A fajlagos működési kiadások azokban az iskolákban a legmagasabbak, ahol a legtöbb hátrányos helyzetű diák tanul. A többi csoporthoz mérten magasabbak az egy diákra jutó nem tanári és a tanári bérkiadások is. Ezekben jellemzően azért magasabbak a kiadások, mert kevesebb diák jut egy tanárra; a tanárok átlagos keresete nem tér el az ötödök között (lásd a B1.6. indikátort). Ez éppúgy lehet a ráfordításokat allokáló döntések eredménye, mint ahogyan adódhat ezeknek az iskoláknak az alacsonyabb kihasználtságából is (ha például ezek kevésbé népszerű iskolák a diákok körében, vagy nagyobb arányban működnek kisebb településeken).

Ugyanakkor az iskolák másik olyan csoportja, ahol a működési kiadások kiemelkedően magasak az, ahol a hátrányos helyzetű diákok aránya a legalacsonyabb. Figyelemre méltó az is, hogy a beruházási kiadások azokban az ötödökben magasabbak, ahol alacsonyabb a hátrányos helyzetű diákok aránya.

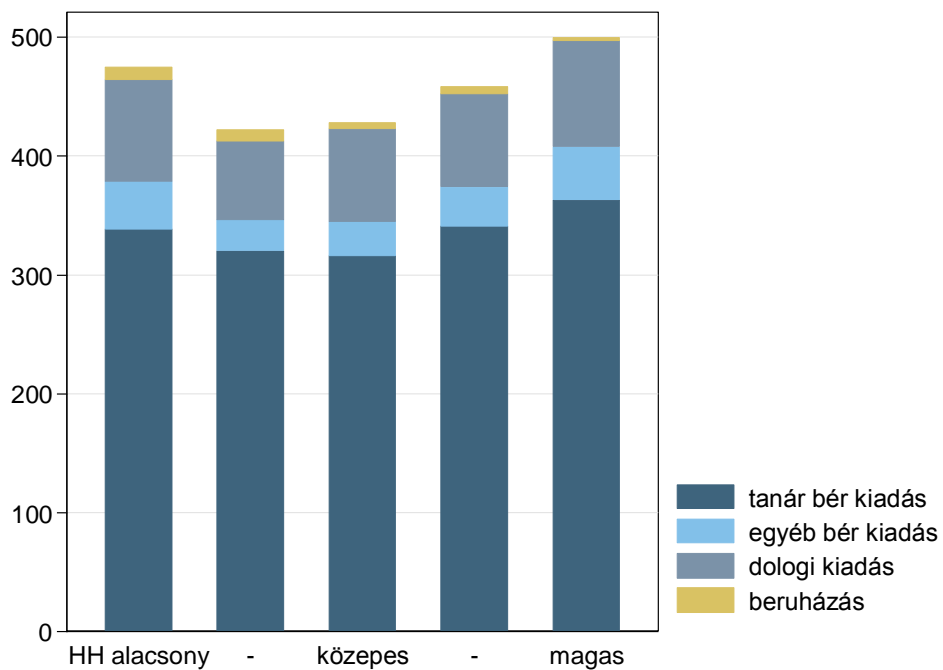
¹² Az iskolák ötödei a diákok számával súlyozott csoportok, azaz hozzávetőlegesen a diákok 20-20 százaléka tanul minden ötödben, függetlenül a jellemző iskolamérettől. Az ábrákon és a táblázatban nem szerepelnek az SNI programot (azaz külön osztályban folyó gyógypedagógiai oktatást) működtető iskolák és óvodák (hozzávetőlegesen az általános iskolák 11 és az óvodák 3 %-a). Az ilyen programokban különösen magas a hátrányos helyzetű diákok aránya, ugyanakkor a fajlagos kiadások is messze meghaladják az átlagos szintet. Az adatokban ugyanakkor szerepelnek azok az intézmények, ahol SNI diákok integráltan tanulnak.

B1.5.5. ábra A fajlagos oktatási kiadások az óvodai és általános iskolai oktatásban a hátrányos helyzetű diákok aránya szerinti ötödökre,* ezer forint, 2013

Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás



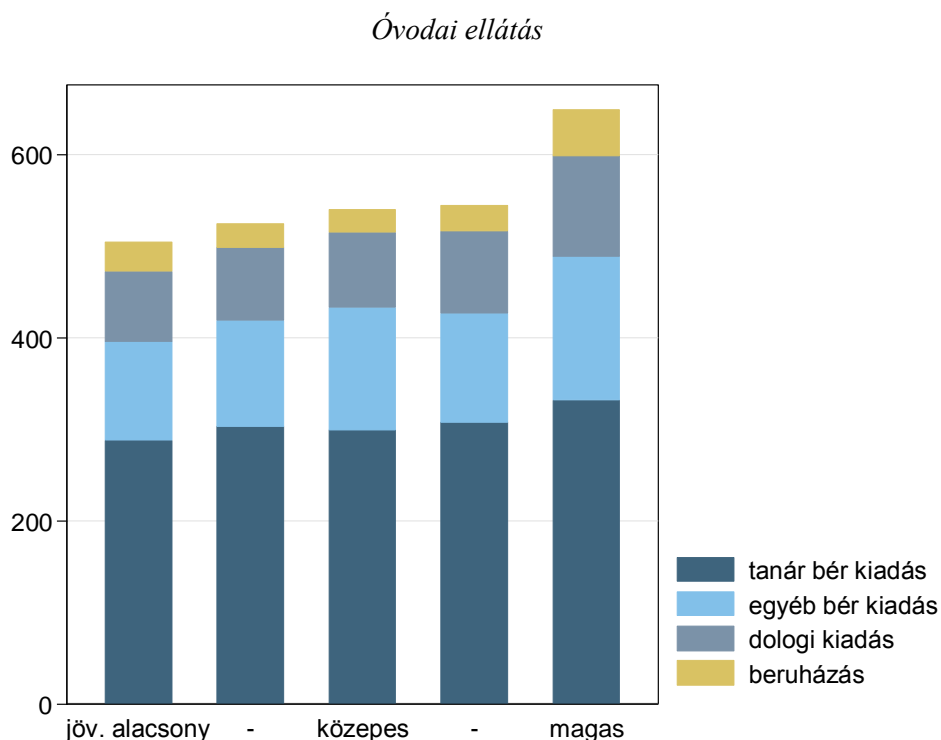
*Az 1. ötödben legkisebb a HH diákok aránya, az 5. ötödben legnagyobb.
Megjegyzés: SNI programot működtető óvodák és iskolák nélkül.

Más megközelítésben jellemzi az kiadások elosztásának méltányosságát a B1.5.6. ábra, B1.5.6. táblázat, B1.5.7. ábra és B1.5.7. táblázat. Ezek az ábrák a kistérségek, illetve a települések az ott élők jövedelme szerinti ötödeiben mutatják be az oktatási kiadásokat. Az átlagjövedelem itt a személyi jövedelemadó adóalapjának egy lakosra vetített értéke, ami egyaránt függ a keresettel rendelkezők jövedelmi szintjétől és a jövedelemmel rendelkezők arányától.

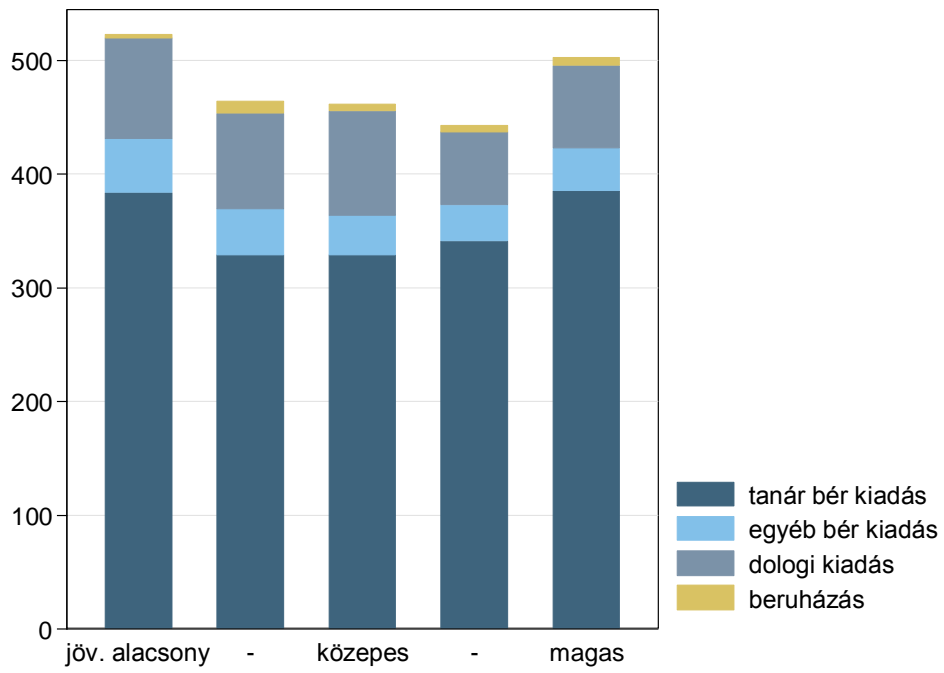
Az óvodai ellátásban a fajlagos kiadások magasabbak ott, ahol a kistérség lakói több jövedelemmel rendelkeznek (B1.5.6. ábra és B1.5.6. táblázat). Kiugró a különbség a legmagasabb jövedelmű és a többi ötöd között, ebben Budapest játszik meghatározó szerepet. Az általános iskolai oktatásban ezzel szemben a kistérségek legalacsonyabb és legmagasabb jövedelmű ötödeiben a legmagasabbak a kiadások. Hasonló a helyzet a középfokú oktatásban; a fajlagos kiadások itt a leggazdagabb ötödben a legmagasabbak, de ezen túl a kistérség jövedelmének csökkenésével a kiadások nőnek.

A falvak és városok jövedelmi ötödei közötti különbségek a kistérségi szinthez hasonló képet mutatnak, megerősítve azt, hogy a kistérségi szintű összefüggések háttérben nem a kistérségek településszerkezete és jövedelmi viszonyai közötti összefüggés áll (B1.5.7. ábra és B1.5.7. táblázat). Figyelemre méltó a fajlagos óvodai kiadások és a települések jövedelmi helyzete közötti erős összefüggés, különösen a falvakban.

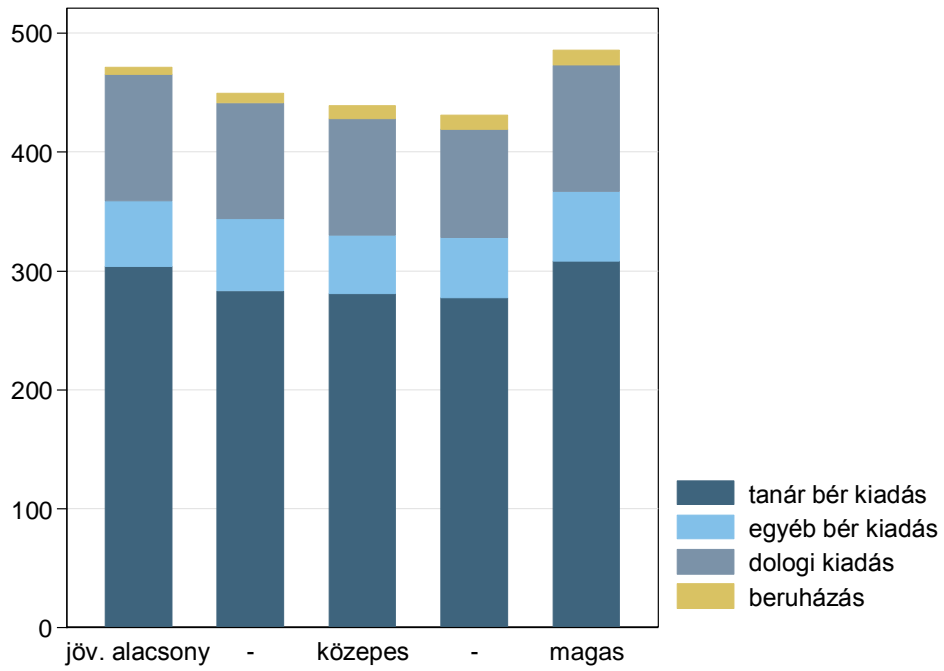
B1.5.6. ábra A fajlagos oktatási kiadások oktatási szintenként, a kistérségek egy lakosra jutó jövedelem szerinti ötödeiben, ezer forint, 2013



Általános iskolai oktatás

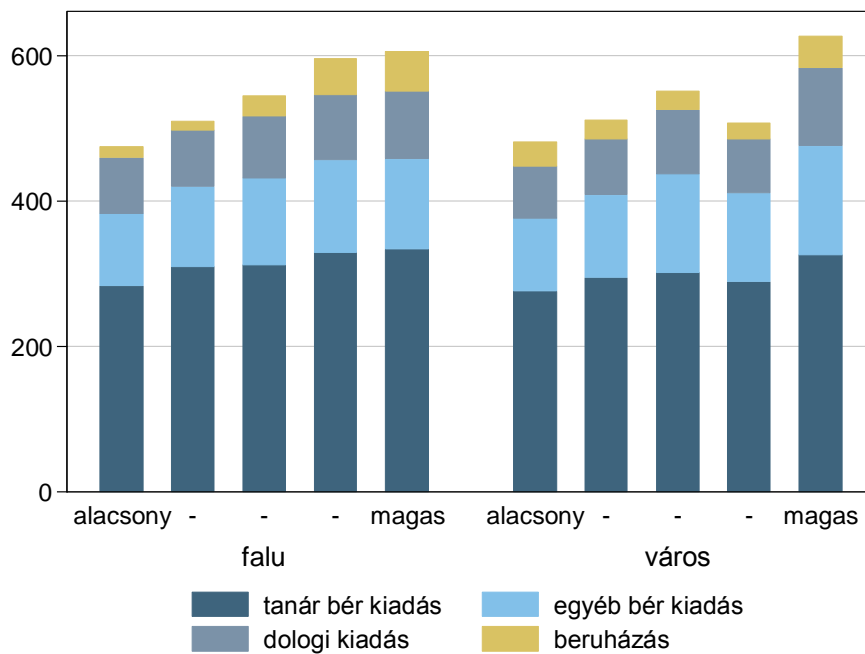


Középfokú oktatás

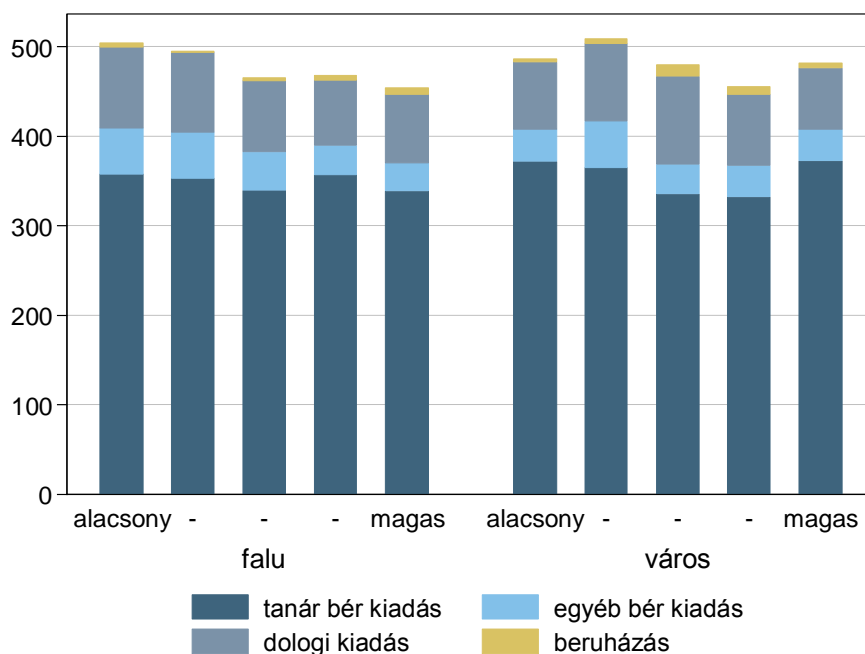


B1.5.7. ábra A fajlagos oktatási kiadások az óvodai és általános iskolai oktatásban, a falvak és a városok egy lakosra jutó jövedelem szerinti ötödeiben (ezer forint), 2013

Óvodai ellátás



Általános iskolai oktatás



B1.6. INDIKÁTOR: Egy tanárra jutó tanári bérkiadás

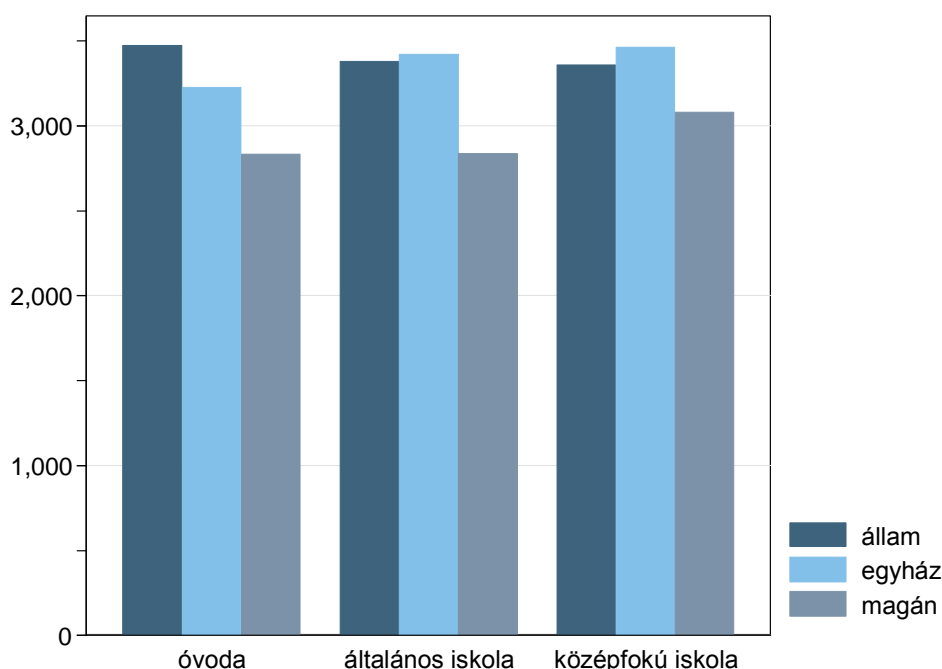
Ez az indikátor a tanári bérek szintjének különbségeiről ad információt. Azt is megmutatja, hogy az egy diákra jutó tanári bérkiadás különbségei mennyiben jelentik azt, hogy a tanári munkát különböző mértékben fizetik meg az egyes iskolákban, illetve azt, hogy elsősorban a diák–tanár arány eltérései állnak a háttérben.

Általánosságban az *egy tanárra jutó bérkiadások* nagyon kiegyenlített, homogén képet mutatnak. Nem jellemzők olyan területi különbségek, amelyek a fajlagos kiadásokban és annak összetevőiben megjelennek. Nincsenek érdemi különbségek a hátrányos helyzetű diákok iskolán belüli arányai alapján kialakított ötödök között sem (lásd a B1.5. indikátor értékeinek alakulását).

Számottevő eltérés egyedül a *fenntartó típusa* szerint tapasztalható (B1.6. ábra és B1.6. táblázat). Az alapítványi és egyéb magánóvodákban és magántulajdonú iskolákban lényegesen alacsonyabbak az egy tanárra jutó bérkiadások, mint az állami szektorban vagy az egyházi intézményekben. Érdemes megjegyezni, hogy az alapítványi és egyéb magániskolákban különösen magas a rész munkaidős és óraadó tanárok aránya, ugyanakkor a tanári bérkiadások és a létszámadatok is tartalmazzák a főállású és az óraadó tanárokat is (a létszám esetében teljes munkaidősre átszámítva).

A másik két csoport között kicsi a különbség, de míg az óvodai ellátásban az állami szektorban, addig az iskolai oktatás esetében az egyházi intézményekben magasabbak az egy tanárra jutó bérkiadások.

B1.6. ábra Az egy tanárra jutó bérkiadás oktatási szint és fenntartó szerint, ezer forint, 2013



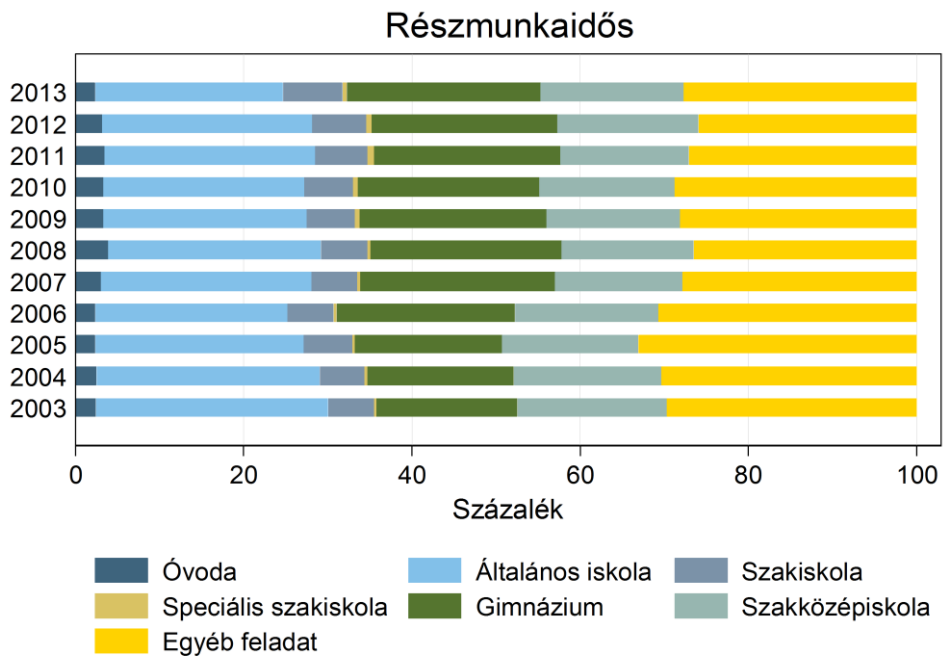
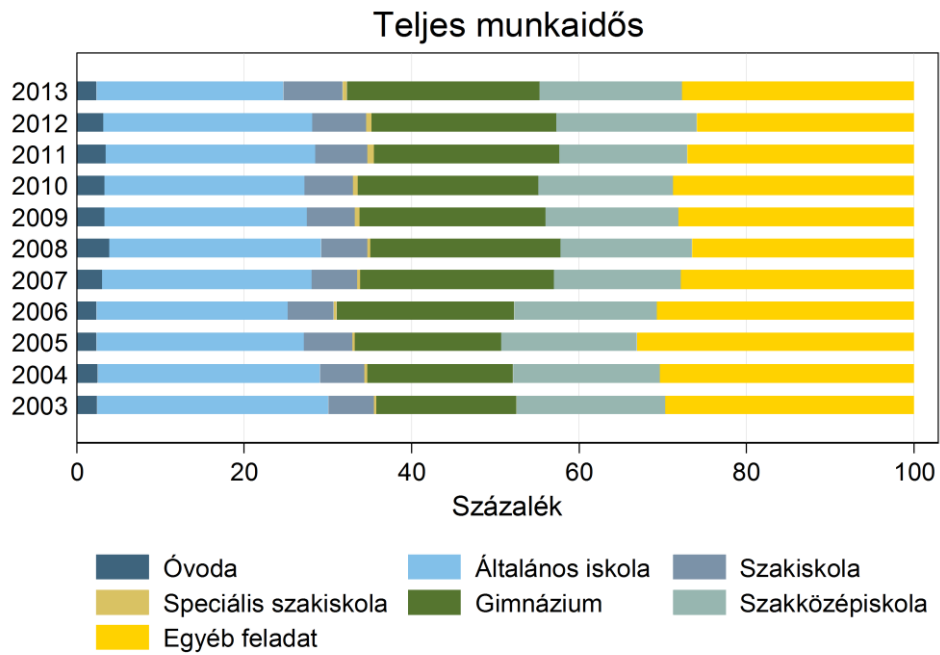
B2. Emberi erőforrások

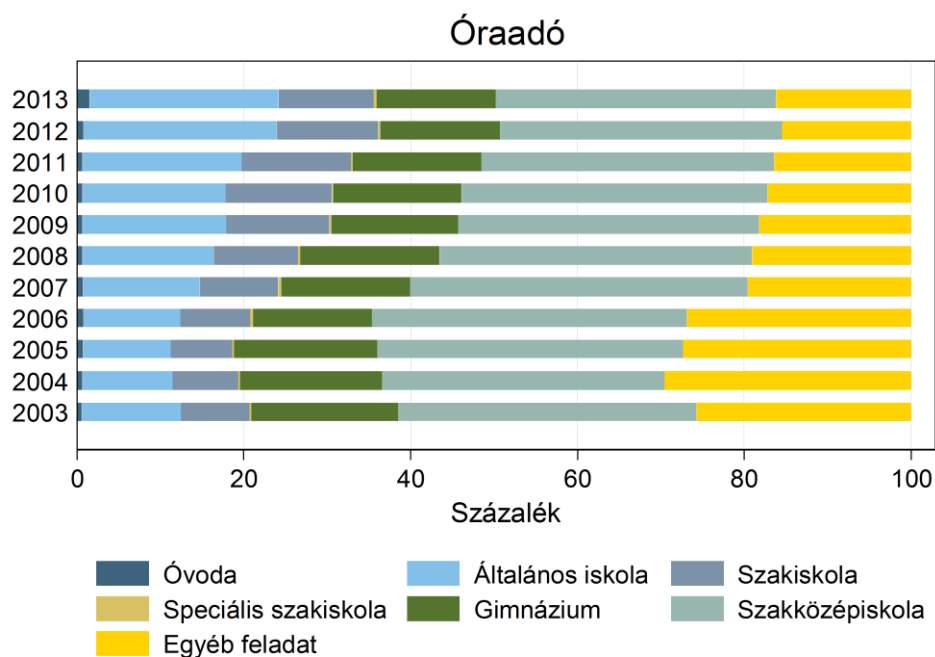
Ez az indikátorcsoport a közoktatási rendszer *emberi erőforrásait* vizsgálja. A B2.1. INDIKÁTOR azt mutatja meg, hogy mekkora hányadát foglalkoztatják a pedagógusoknak az egyes programtípusokban, feladatokban az egyes foglalkoztatási formákban (teljes munkaidős, részmunkaidős, óraadó). Ez az indikátor – a kötetben szereplő többi indikátortól eltérően – nemcsak a óvodai és iskolai oktatási feladatokat öleli fel, hanem valamennyi közoktatási feladatot, abból a célból, hogy megmutatható legyen hogyan változik a teljes közoktatási rendszerben a különböző feladatokban foglalkoztatottak aránya. A B2.2–B2.10. INDIKÁTOROK egyrészt az óvodai nevelésben és iskolai oktatásban foglalkoztatott pedagógusok profilját írják le (nemek, életkor és végzettség szerinti összetételét), másrészt a tanári munkaerő-forgalmat. A B2.11. INDIKÁTOR a diák–tanár arány alakulását foglalja össze. A B2.12. és a B2.13. INDIKÁTOR azt írja le, hogy az egyes programtípusokban a feladatellátási helyek mekkora hányada foglalkoztat olyan alkalmazottat, aki gyermekjóléti szolgáltatásokat nyújt, vagy akit a pedagógiai munkát közvetlenül segítő munkakörökben foglalkoztatnak. Végül, a B2.14–B2.16. INDIKÁTOROK a tanárok relatív kereseti helyzetét megragadó mutatók. Ez utóbbiak a tanári szelekciós folyamatokra engednek következtetni, azt mutatják be, hogy más diplomásfoglalkozásokhoz képest mennyire lehet vonzó a tanári pálya.

B2.1. indikátor: Az egyes programtípusokban foglalkoztatott tanárok aránya a foglalkoztatás formája szerint

A B2.1. indikátor bemutatja, hogy a teljes munkaidős, a részmunkaidős és az óraadó tanárok mekkora hányadát foglalkoztatják az egyes programtípusokban vagy feladatokban. Ez az indikátor nem csak az *óvodai* nevelésben és az iskolai oktatásban foglalkoztatott pedagógusok megoszlását, hanem a közoktatási rendszer összes feladatában foglalkoztatott pedagógusok megoszlását vizsgálja. A főállású pedagógusok legnagyobb hányadát, nagyjából felét az általános iskolai oktatás foglalkoztatja, a teljes munkaidős pedagógusok 20 százaléka dolgozik az óvodai programokban. A *középfokú* oktatási intézmények közül a szakközépiskolák a teljes munkaidős pedagógusok nagyjából 10, a szakiskolai programok 5 százalékat foglalkoztatják. A gimnáziumokban és speciális szakiskolákban a teljes munkaidős pedagógusoknak nagyjából 1-1 százaléka dolgozik, és az egyéb feladatokban foglalkoztatják a teljes munkaidős pedagógusok majdnem 9 százalékát. Ez utóbbi arány növekedett az elmúlt években (B2.1. ábra és B2.1. táblázat felső része). A részmunkaidős pedagógusokat majdnem egyharmadát az egyéb feladatokban foglalkoztatják, de több mint 20 százaléku dolgozik a gimnáziumokban és az általános iskolákban is (B2.1. ábra és B2.1. táblázat középső része). Az óraadó tanárok legnagyobb részét a szakközépiskolák foglalkoztatják. Jelentősen csökkent az egyéb feladatok részesedése az óraadó tanárok foglalkoztatásában 2003 és 2013 között. (B2.1. ábra és B2.1. táblázat)

B2.1. ábra Az egyes programtípusokban/feladatokban foglalkoztatott tanárok százalékaránya, 2002-2013



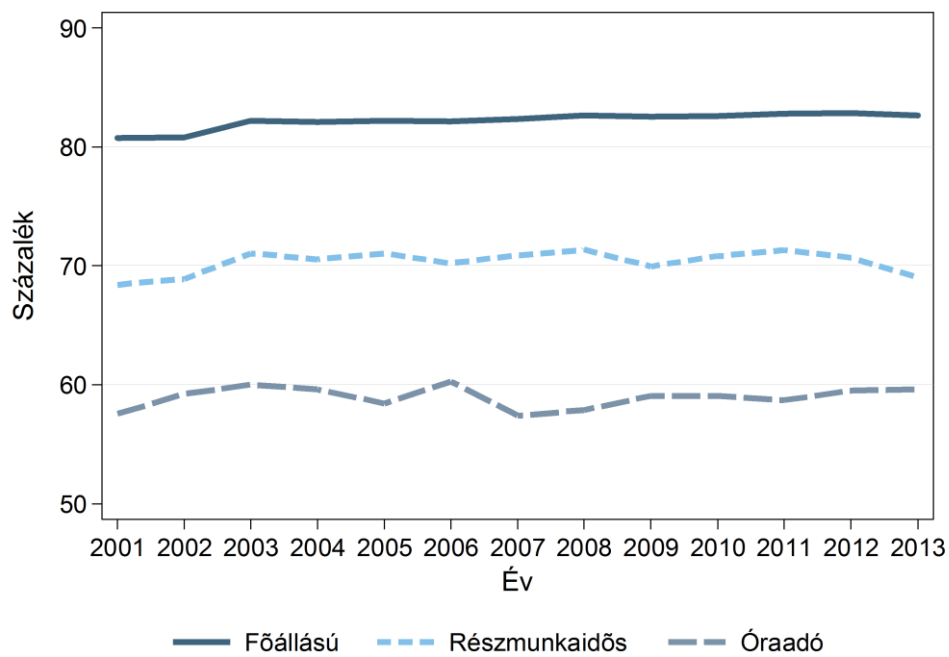


A tanárok jellemzői

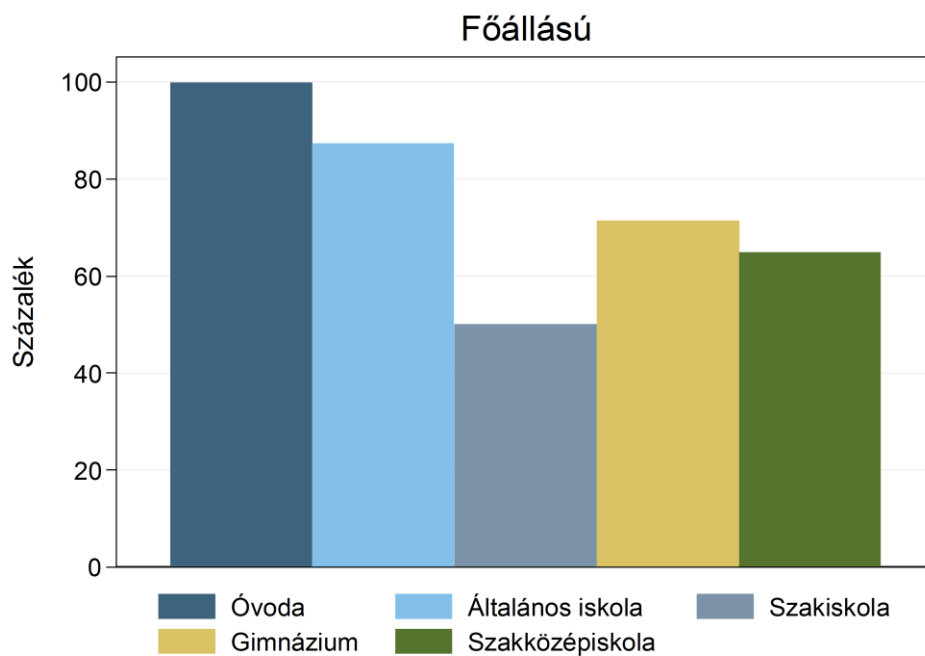
B2.2. INDIKÁTOR: A nők aránya a pedagógusok között

Az összes főállású (teljes munkaidős) pedagógus több mint 80 százaléka nő, a részmunkaidős pedagógusok között az arány 70, az óraadók között 60 százalék körüli. Az arányok 2001 óta gyakorlatilag nem változtak (B2.2.1. ábra és B2.2.1. táblázat). Programtípusonként is vizsgálva a teljes munkaidős pedagógusok között az óvodákban majdnem 100 százalék a nők aránya, az általános iskolákban 80 százaléknál nagyobb. A legalacsonyabb az arány a szakiskolákban, ahol a teljes állású pedagógusoknak kevesebb mint fele nő. A részmunkaidős és óraadó tanárok között kiegyenlítettebb a nemek közötti arány (B2.2.2. ábra és B2.2.2. táblázat).

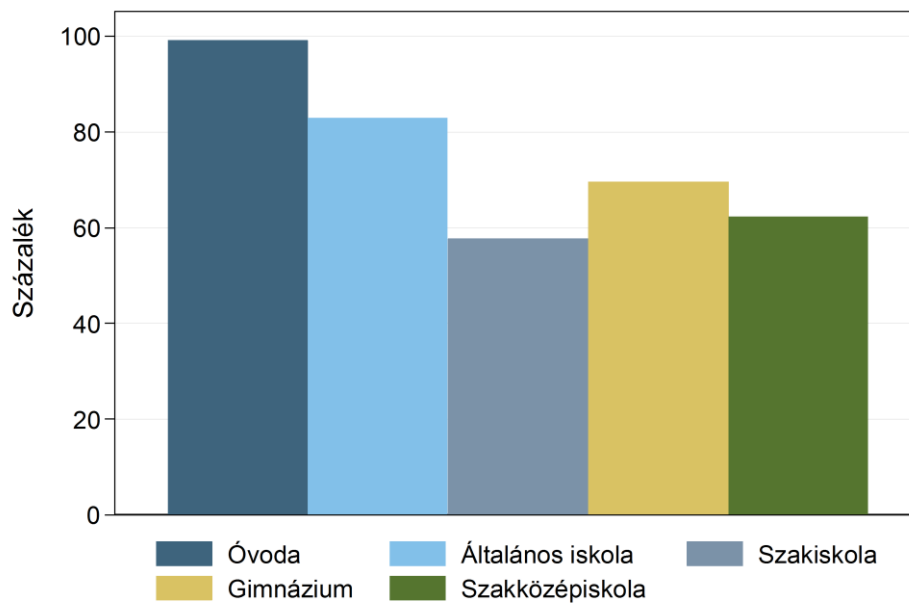
B2.2.1. ábra A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint, 2001–2013



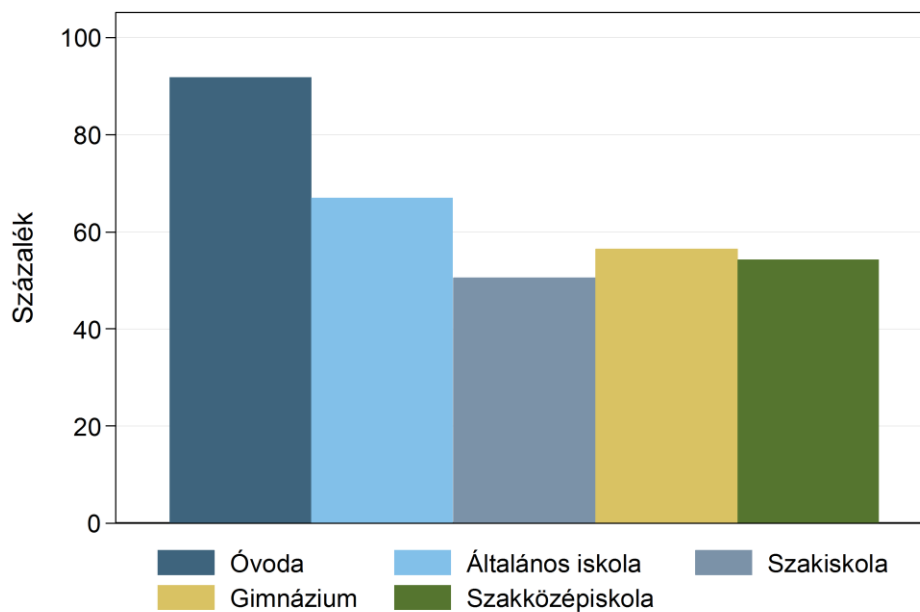
B2.2.2. ábra A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint, programtípusonként, 2001–2013



Részmunkaidős



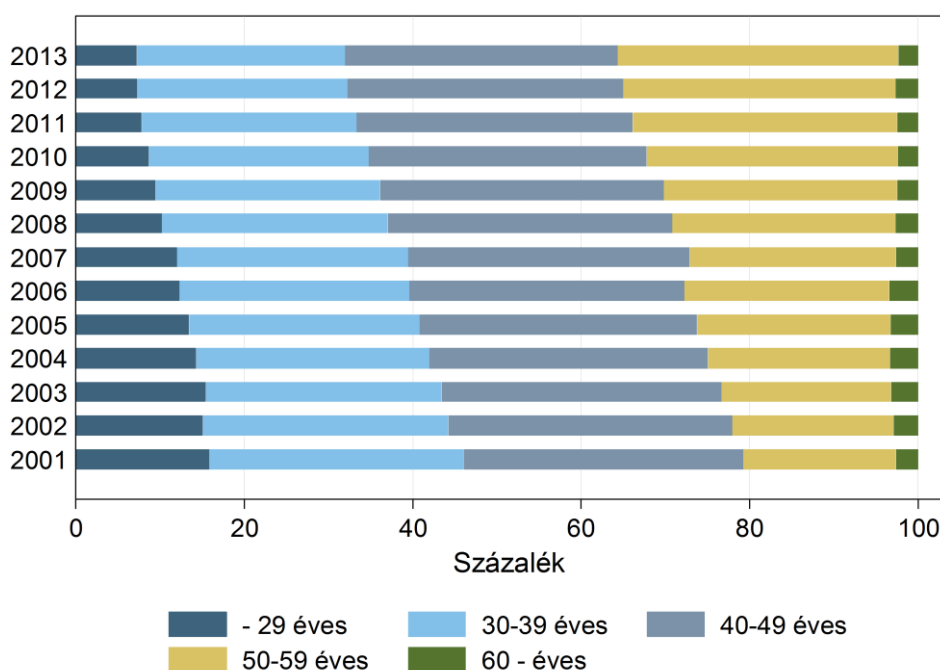
Óraadó



B2.3. INDIKÁTOR: Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok aránya

A B2.3. indikátor a tanárok korcsoportok szerinti megoszlását mutatja: a 30 évesnél fiatalabb, a 30-39 éves, a 40-49 éves, az 50-59 éves és 60 éves, vagy idősebb pedagógusok arányát. A B2.3. ábra és B2.3.1. táblázat adatai szerint 2001 és 2013 között folyamatosan csökkent a fiatal 30 évesnél fiatalabb tanárok aránya és jelentősen nőtt az 50-59 éves korcsoportba tartozóké. Valamennyi programtípusban megfigyelhető a 30 évesnél fiatalabb tanárok arányának csökkenése és az idősebb tanárok arányának növekedése (B2.3.2. táblázat).

B2.3. ábra Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya. 2001–2013



B2.4. INDIKÁTOR: Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok aránya

A B2.4. indikátor azt vizsgálja, hogy milyen végzettségi csoportokhoz tartoznak az adott programtípusban dolgozó pedagógusok.

Az *óvodában* foglalkoztatott pedagógusok több mint 90 százalékának felsőfokú óvodapedagógusi végzettsége van, 2–3 százalékuk középfokú végzettségű és 4 százalék körül tartoznak az egyéb végzettségi csoportokhoz (B2.4.1. ábra és B2.4.1. táblázat).

Az *általános iskolában* dolgozó pedagógusok 43–45 százalékának tanítói vagy speciális képesítésű tanítói végzettsége van. Növekvő arányuknak van középiskolai tanári végzettsége, és csökkenő arányuknak általános iskolai tanári végzettsége, 8 százalékuk egyéb végzettségi csoportokhoz tartozik (B2.4.2. ábra és B2.4.2. táblázat).

A *szakiskolában* a szakoktató tanári végzettségű pedagógusok aránya 17 százalék körüli. 2003 és 2013 között növekedett körükben a szakmai, nem pedagógus végzettségű tanárok aránya, növekedett a középiskolai tanári végzettségű és csökkent az általános iskolai tanári

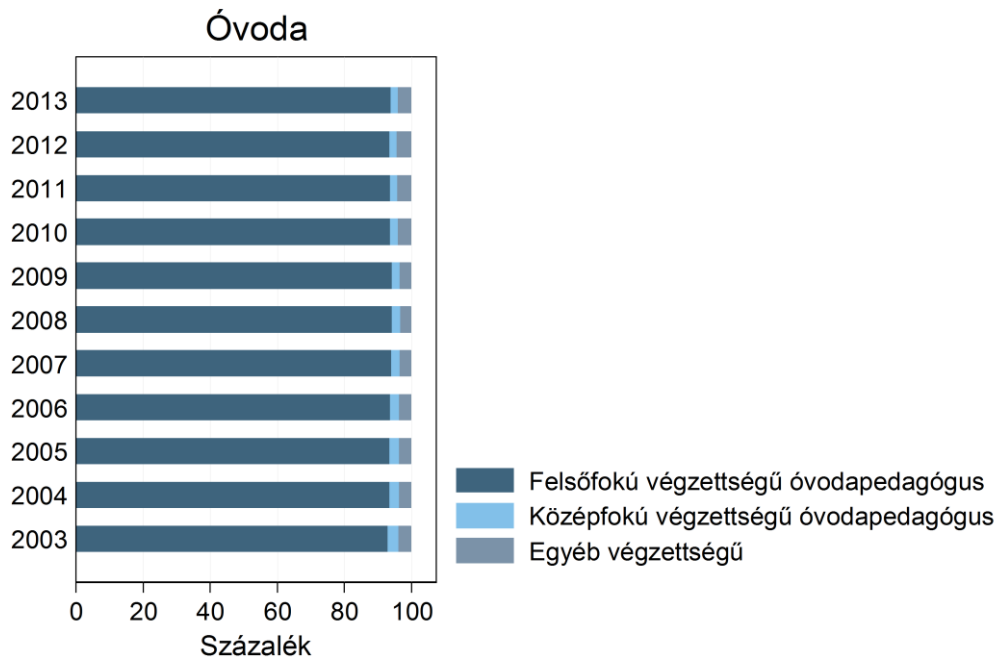
végzettségű tanárok aránya. A *középfokú*, nem pedagógus végzettségű tanárok aránya pedig 2003 és 2012 között csökkent, majd 2013-ban csaknem 3 százalékponttal növekedett. 2013-ban a szakiskolákban, pedagógus munkakörökben foglalkoztatott tanárok több mint 8 százalékanak volt középfokú végzettsége, pedagógiai képesítés nélkül (B2.4.3. ábra és B2.4.3. táblázat).

A *speciális szakiskolákban* pedagógus munkakörökben foglalkoztatottak több mint felének gyógypedagógusi végzettsége van, arányuk 2003 és 2013 között 10 százalékponttal nőtt (B2.4.4. ábra és B2.4.4. táblázat).

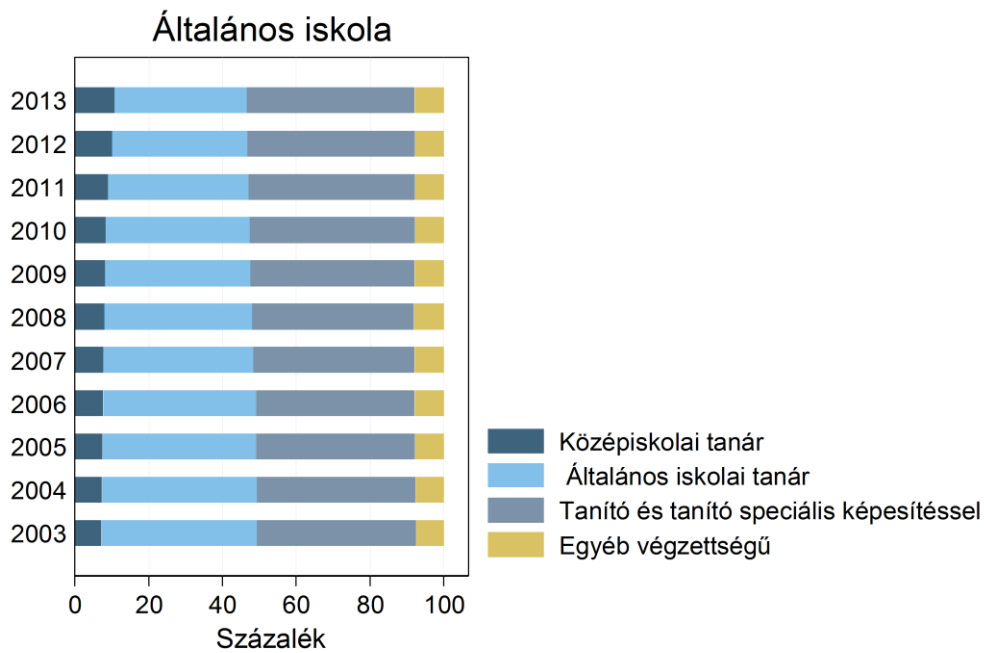
A *gimnáziumokban* javult a tanárok végzettség szerinti megoszlása, 2013-ban már 84 százaléku középiskolai tanári végzettségű volt (B2.4.5. ábra és B2.4.5. táblázat).

A *szakközépiskolákban* is nagyjából 10 százalékponttal nőtt a középiskolai tanári végzettségű pedagógusok aránya és majdnem hasonló mértékben csökkent az általános iskolai tanári végzettségű pedagógusok aránya (B2.4.6. ábra és B2.4.6. táblázat)

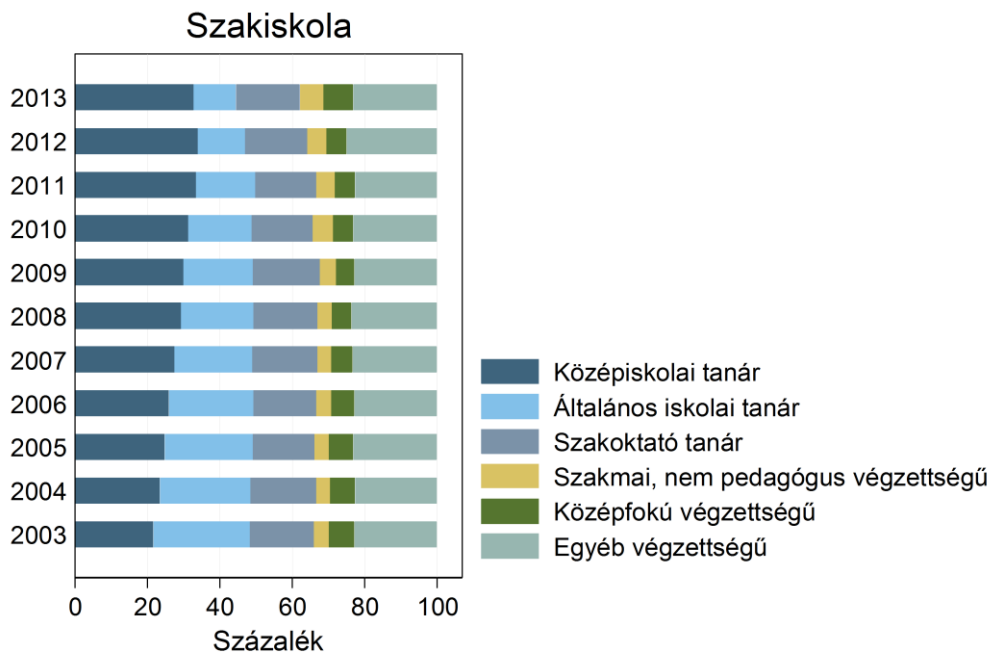
B2.4.1. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya az óvodákban, 2003–2013



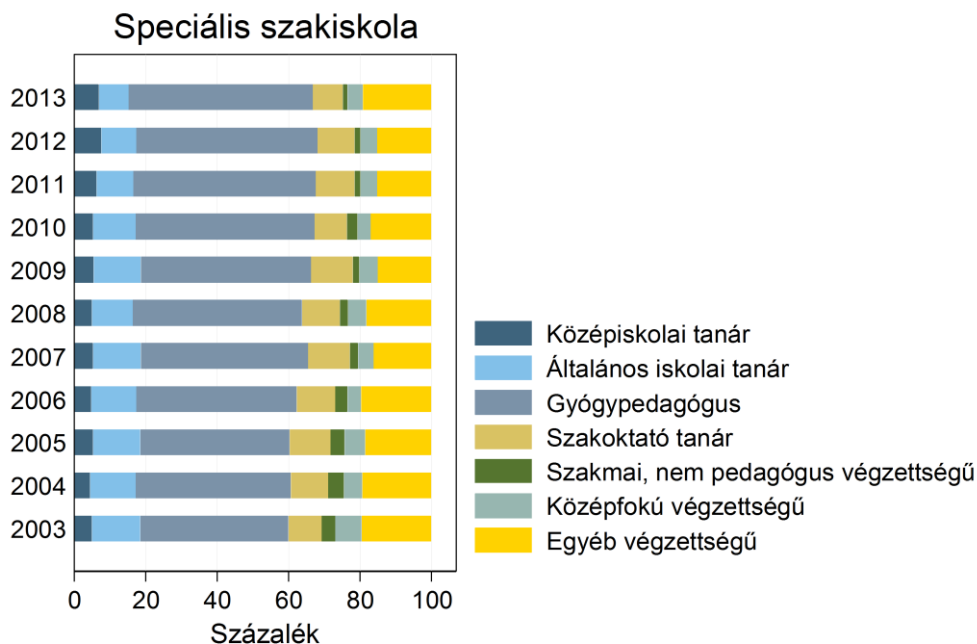
B2.4.2. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya az általános iskolákban, 2003–2013



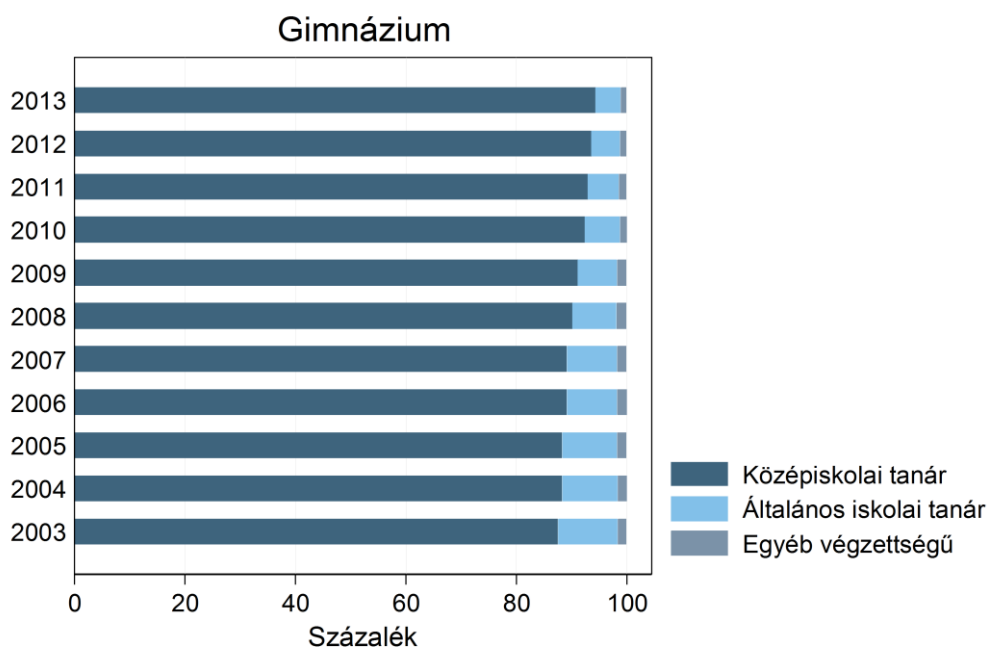
B2.4.3. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya a szakiskolákban, 2003–2013



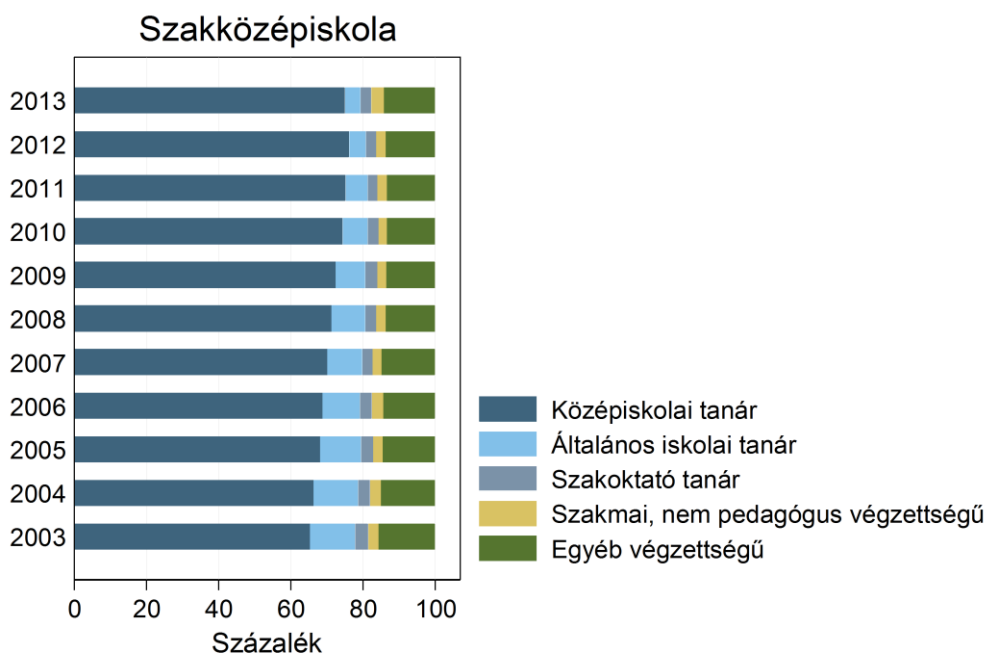
B2.4.4. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya a speciális szakiskolákban, 2003–2013



B2.4.5. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya a gimnáziumokban, 2003–2013



B2.4.6. ábra Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya az óvodákban, 2003–2013



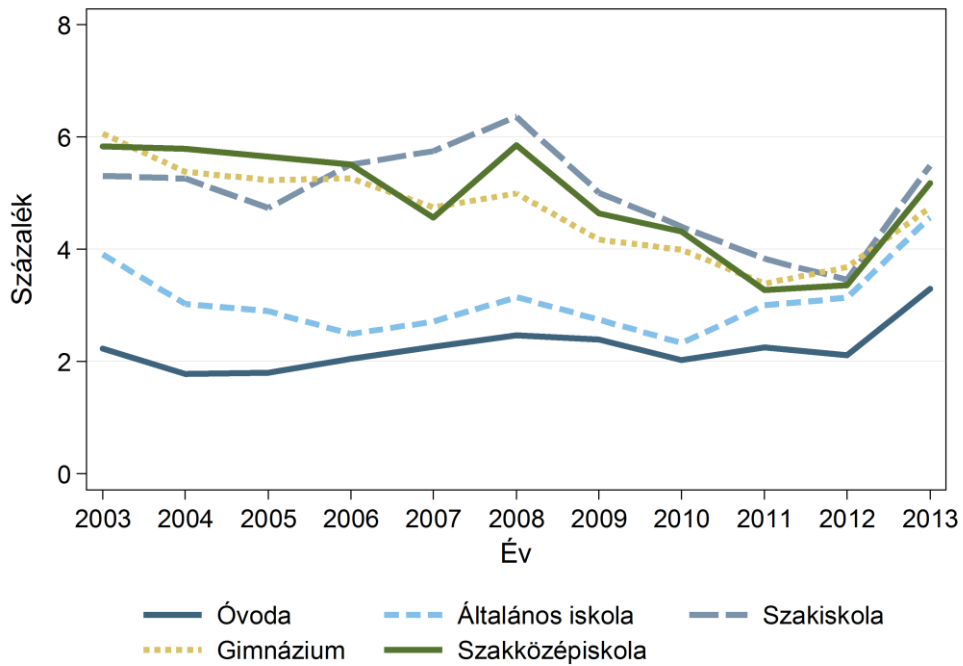
Tanári munkaerő-forgalom és foglalkoztatás

A B2.5.-B2.10. indikátorok egyrészt a tanári munkaerőforgalmat jellemzik: az adott évben belépő tanárok és pályakezdő tanárok arányát, másrészt a különböző foglalkoztatási formákban foglalkoztatottak arányát mutatják be programtípusonként, valamint a tartósan távol lévő pedagógusok arányát.

B2.5. INDIKÁTOR: Belépő tanárok aránya

A B2.5. indikátor azt mutatja be, hogy mekkora az adott munkahelyre újonnan belépő tanárok aránya az egyes programtípusokban. Az indikátor az összes újonnan belépők arányát mutatja, függetlenül attól, hogy az újonnan belépő pályakezdő, vagy idősebb, korábban is tanárként dolgozott, vagy más munkakört töltött be. Az adatok szerint 2012 és 2013 között valamennyi programtípusban jelentősen nőtt a belépő tanárok aránya. 2013-ban a szakiskolákban és szakközépiskolákban volt a legmagasabb a belépő tanárok aránya, a tanárok több mint 5 százaléka új belépő volt ezekben a programtípusokban. A legkisebb arányban az óvodai programokba léptek be tanárok. (B2.5. ábra és B2.5. táblázat).

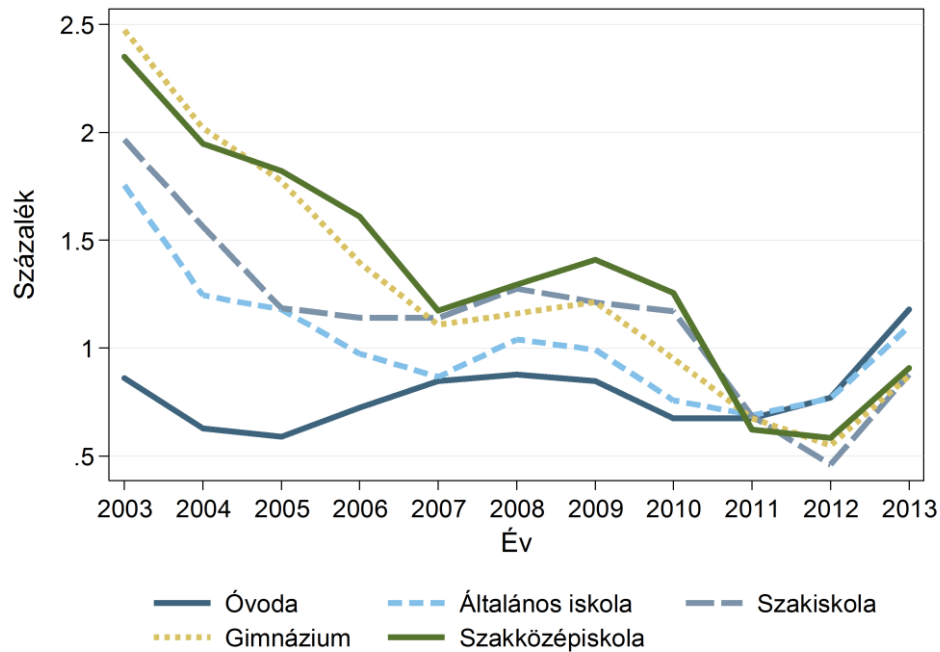
B2.5. ábra A belépő tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013



B2.6. INDIKÁTOR: Pályakezdő tanárok aránya

A B2.6. indikátor a pályakezdő, tehát az adott évben az oktatásban újonnan elhelyezkedő, korábban nem dolgozó tanárok arányát mutatja. A pályakezdők aránya minden programtípusban nagyon kicsi és 2003 és 2012 között kisebb hullámzással folyamatosan csökkent a pályakezdők hányada, majd 2013-ban kismértékben nőtt, de így sem éri el egyik programtípusban sem, vagy alig haladja meg az 1 százalékot. (B2.6. ábra és B2.6. táblázat).

B2.6. ábra A pályakezdő tanárok aránya programtípusonként, 2003–2013



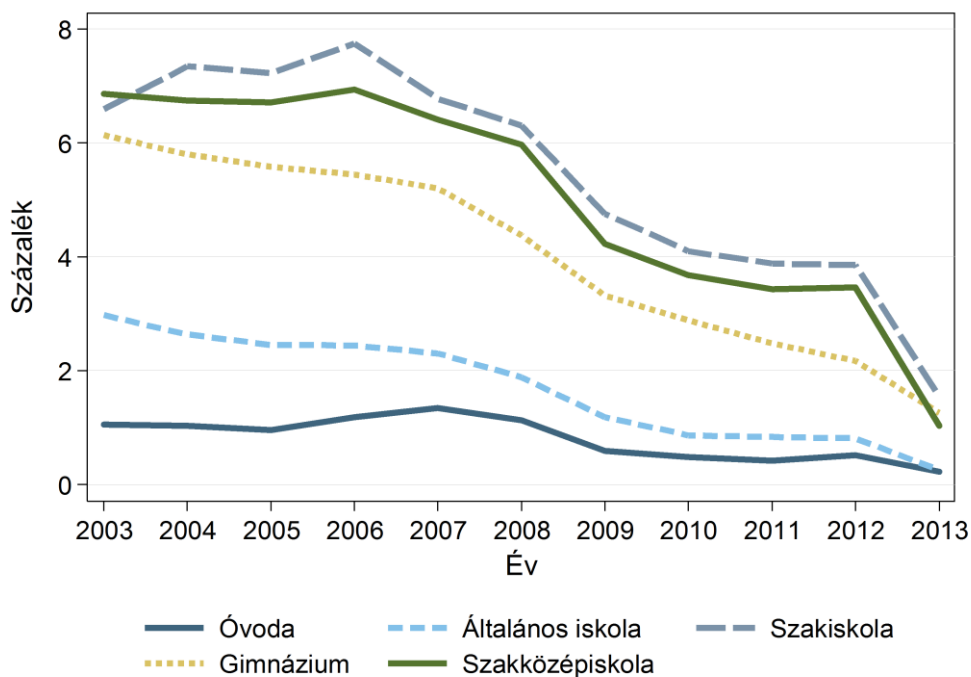
B2.7. INDIKÁTOR: Nyugdíjas tanárok aránya

A nyugdíjas tanárok aránya 2006 után valamennyi programtípusban folyamatosan csökkent. 2013-ban a csökkenés üteme felgyorsult, és az arány már egyik programtípusban sem éri el a 2 százalékot (B2.7. ábra és táblázat).

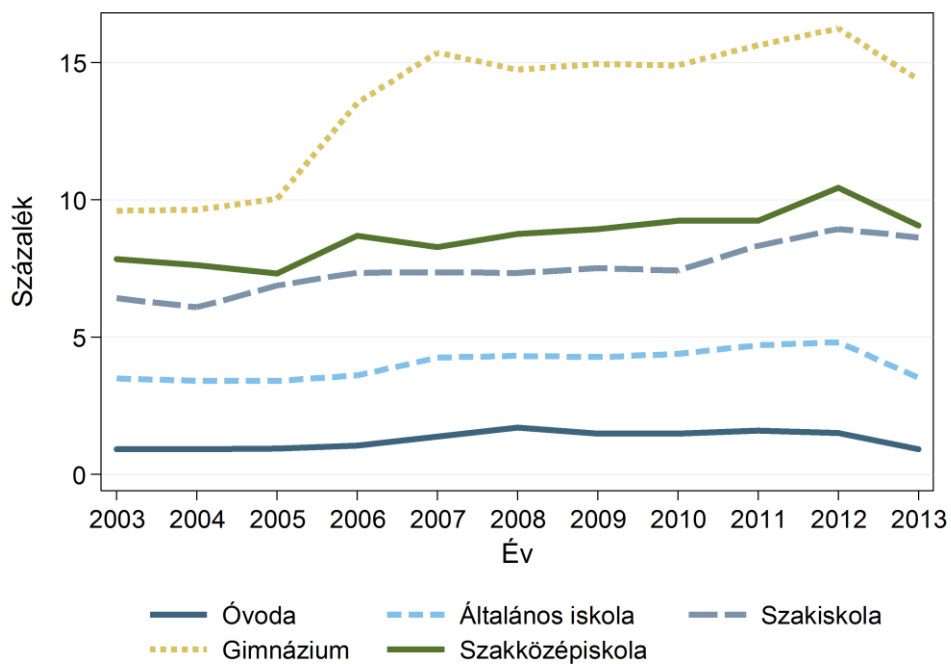
B2.8. INDIKÁTOR: Részmunkaidős tanárok aránya

Legnagyobb arányban a gimnáziumok élnek a részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségével, ahol a foglalkoztatott tanárok 15 százaléka részmunkaidős. 10 százalék körüli az arány a szakközépiskolákban és szakiskolákban, 5 százalék alatti az általános iskolákban mindössze 1-2 százalék az óvodai programokban (B2.8. ábra és B2.8. táblázat).

B2.7. ábra A nyugdíjas tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013



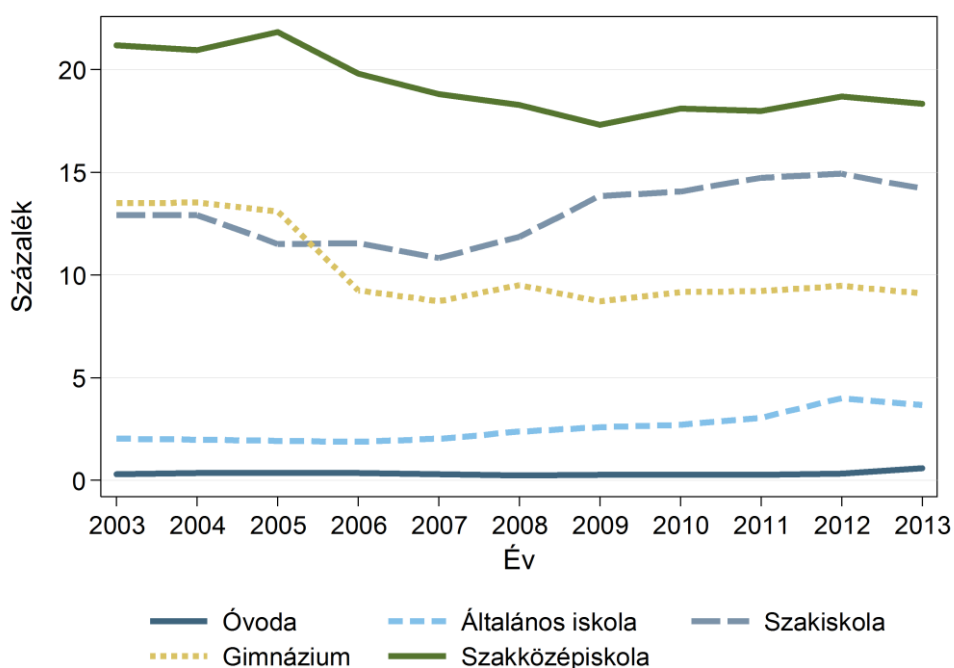
B2.8. ábra Részmunkaidős tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013



B2.9. INDIKÁTOR: Óraadó tanárok aránya

Programtípusonként jelentős különbségeket figyelhetünk meg az óraadó tanárok arányát tekintve. Az óvodákban gyakorlatilag nem dolgoznak óraadó pedagógusok, az általános iskolákban kevesebb, mint 5 százalék az arányuk. A gimnáziumokban 2005 után jelentősen, csaknem 5 százalékponttal csökkent arányuk és 10 százalék alatt állandósult az arány. Óraadó tanárokat a szakközépiskolák és szakiskolák alkalmaznak a legnagyobb arányban (B2.9. ábra és B2.9. táblázat).

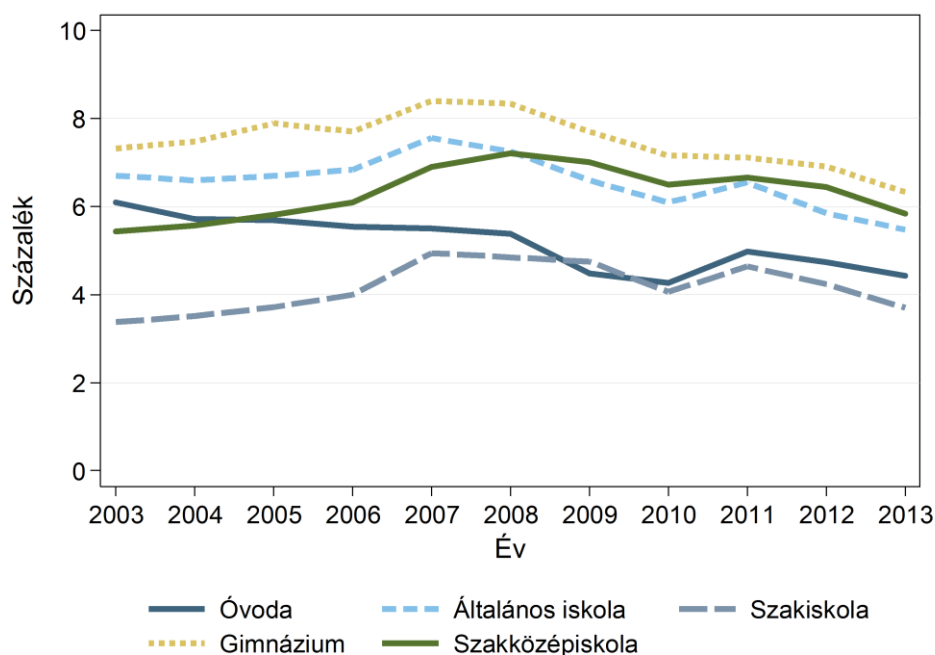
B2.9. ábra Óraadó tanárok százalékaránya az adott programtípusonként, 2003–2013



B2.10. INDIKÁTOR: Tartósan távollevő tanárok aránya

A tanárok tartós távolléte komoly munkaszervezési problémákat jelenthet. Mivel a pedagógusok között jelentős a nők aránya, a tartós távollét legfontosabb oka a gyermekgondozással függ össze, a GYES, vagy GYED igénybevételével. A pedagógusok között a tartósan távol lévő tanárok aránya 2007 után kismértékben csökkent. 2013-ban a gimnáziumokban, szakközépiskolákban és az általános iskolákban a tanárok nagyjából 6 százaléka volt tartósan távol, az óvodákban 4, a szakiskolákban 3 százalék körüli az arány (B2.10. ábra és B2.10. táblázat).

B2.10. ábra A tartósan távollevő pedagógusok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013



Diák–tanár arány a közoktatásban

B2.11. INDIKÁTOR: Diák-tanár arány

Az egy diákra jutó kiadások mellett a diák–tanár arány a fajlagos oktatási ráfordítások másik alapvető és általánosan használatos mutatószáma. A kiadási indikátoroknál ez a mutató jellemzően időben stabilabb, mivel rövid távon nem befolyásolja a tanári bérek vagy a GDP évről évre történő – esetenként jelentős – változása.

Ez az indikátorcsoport – a kötetben bemutatott indikátorok zömétől eltérően – nemcsak a nappali tagozatos, hanem a teljes közoktatásra vonatkozik. Ennek az az oka, hogy azokban az iskolákban, ahol nappali és nem nappali képzés is folyik, a tanárokat nem lehet egyértelműen az egyik képzési formához rendelni, és így nem lehet külön-külön pontosan kiszámítani a diák–tanár arányt. Mivel azonban a nem nappali tagozatos diákok óraszámát alacsonyabb, ezeket a diákokat kisebb súllyal szerepeltetik a számított diák–tanár arányban.¹³

Hasonló problémák merülnek fel a programtípusonkénti diák–tanár arány meghatározásakor. Azokban az iskolákban, ahol többféle programban is folyik oktatás, az egyes tanárokat nem lehet egyértelműen (például a gimnáziumi vagy a szakközépiskolai) egy adott képzéshez rendelni, hiszen adott esetben a tanárok több programban taníthatnak. Az

¹³ Az esti tagozatos diákok 0,5-ös, a levelező és egyéb nem nappali tagozatos diákok pedig 0,2-es szorzóval szerepelnek, az oktatási évkönyvek gyakorlatát követve.

oktatásstatisztikai és adminisztratív iskolai szintű adatok a megtartott tanórák száma alapján, többségi elv szerint sorolják a tanárokat az egyes programokhoz, ami nem teszi lehetővé a diák–tanár arány pontos kiszámítását az egyes programtípusokra. Ezért a diák–tanár arányt az óvodákra és az iskolák két típusára vonatkozóan közöljük. Az *óvodai* programok jól elkülöníthetők. Az iskolák között megkülönböztetjük a tiszta profilú általános iskolákat, ahol nem folyik középfokú képzés (a B2.11. INDIKÁTOR esetében ezek az *általános iskolák*) és a középfokú képzést nyújtó iskolákat, beleértve azokat is, ahol általános iskolai oktatás is folyik (a B2.11. INDIKÁTOR esetében ezek a *középfokú iskolák*). A következőkben erre a három típusra vonatkozóan mutatjuk be a diák–tanár arányt, de kiegészítésképpen, röviden kitérünk a programtípusok szerinti bontásra is, de ezek értékelésekor figyelemmel kell lenni a fent összefoglalt pontatlanságokra.

A diák–tanár arány kiszámításánál a részmunkaidős és óraadó tanárok számát teljes munkaidős tanári létszámra számítottuk át.¹⁴ A diák–tanár arányok a tartósan távol lévő tanárokat is tartalmazzák, de 2012–2013-ra az összefoglaló adatok esetében bemutatjuk a tartósan távol lévők és helyettesítők számával korrigált diák–tanár arányt is.¹⁵ A tartósan távol lévő tanárok arányának alakulását a már ismertetett B2.10. indikátor foglalja össze. A tartósan távol lévők pótlására az iskolák helyettesítő tanárokat alkalmaznak. Az adatok azt mutatják, hogy a helyettesítő tanárok száma valamivel alacsonyabb, mint a tartósan távol lévőké. Mivel a helyettesítőkre vonatkozóan csak 2011 után állnak rendelkezésre adatok, ezért a korrekciót a korábbi évekre nem lehet elvégezni.

A B2.11.1. ábra és B2.11.1. táblázat az iskola típusa szerint mutatja be a diák–tanár arányt. A diák–tanár arány az általános iskolákban valamivel alacsonyabb, mint az óvodákban, míg a középfokú iskolákban jut a legtöbb diák egy tanárra. Az óvodákban 2003 és 2011 között egyenletesen nőtt az arány, azaz egyre több gyerek jutott egy óvodapedagógusra. 2013-ban ugyanakkor jelentősen csökkent a diák–tanár arány, elsősorban az óvodások számának csökkenése miatt, noha csekély mértékben az óvodapedagógusok létszámának növekedése is hozzájárult ehhez. Az óvodások számának csökkenése összefügg a beiskolázási korhatár csökkentésével, aminek hatására 2013-ban több gyerek kezdte el az általános iskolát hatévesen, mint korábban.

Az általános és középfokú iskolák diák–tanár arányai hullámzó képet mutatnak. 2005-ben és 2006-ban csökkent az arány, majd 2007-ben és 2008-ban a korábbi szint fölé emelkedett. Ezt követően az általános iskolák esetében lassan, a középfokú iskolákban pedig 2012-ben és 2013-ban meredeken csökkent. A két görbe szinte párhuzamosan fut, azonban némileg eltérő folyamatok állnak a háttérben. Az általános iskolákban 2003 és 2013 között minden évben kisebb-nagyobb mértékben csökkent a diákok és a tanárok száma is, de nem azonos ütemben, ezért ingadozott a diák–tanár arány. A középfokú iskolákban ugyanakkor 2009-ig nőtt a diákok, és 2004-től 2010-ig a tanárok száma is. Ezt követően – különösen 2012-ben és 2013-ban – azonban csökkentek létszámok, de a tanárok számának csökkenése nem tartott lépést a diákokéval. A demográfiai változások mellett a diákok számának

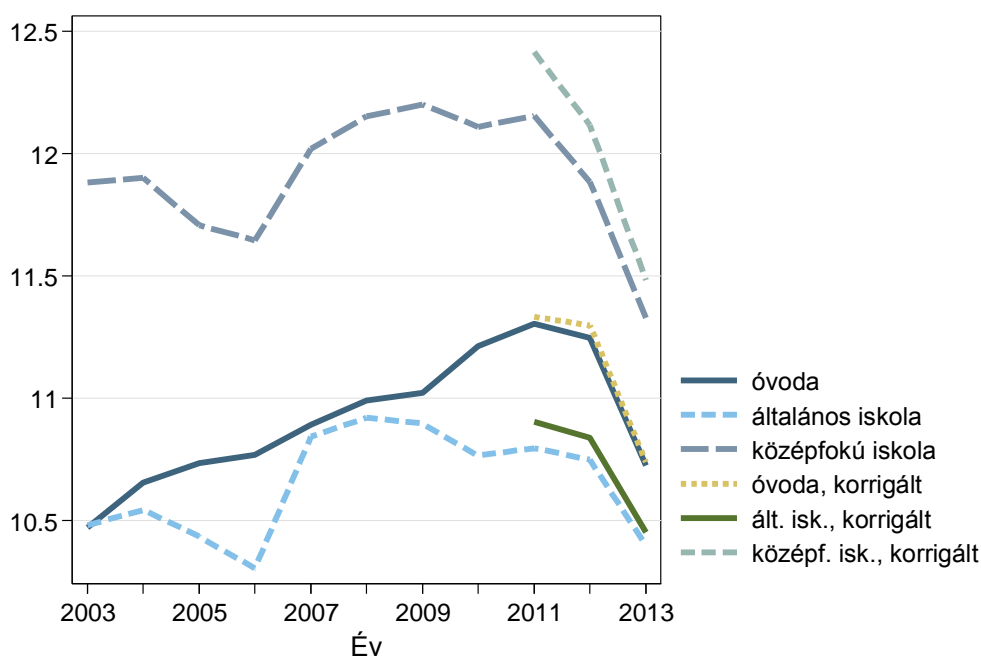
¹⁴ A részmunkaidős tanárokat 0,5-ös, az óraadókat 0,3-as szorzóval számítottuk át teljes munkaidős létszámra, az oktatási évkönyvek gyakorlatát követve.

¹⁵ Ebben az esetben a teljes tanári létszámból levontuk a tartósan távol lévők és hozzáadtuk az őket helyettesítők létszámát, feltételezve, hogy mindkét csoport teljes munkaidőben dolgozó tanárokból áll.

csökkenésében feltételezhetően szerepet játszott, hogy rövidebb lett a szakiskolai képzés időtartama, de hozzájárulhatott a tankötelezettségi kor 16 évre csökkentése is.

A tartósan távol lévőkkel tartalmazó és a távol lévőkkel és helyettesítőkkel korrigált diák–tanár arányok az óvodák esetében lényegében azonos értékeket mutatnak, azaz a tartósan távol lévőkkel azonos számú helyettesítő pótolja. Az általános iskolák és különösen a középfokú iskolák esetében a korrigált diák–tanár arányok valamivel magasabbak, ami arra utal, hogy a helyettesítést kisebb létszámmal oldják meg az iskolák. A különbségek azonban még a középfokú iskolák esetében sem nagyok, és a kétféle módon számított indikátor azonos trendeket mutat, ami azt jelzi, hogy a teljes időszakra bemutatott trendek valószínűleg nem változnának számottevően akkor sem, ha a korábbi évekre is kiszámíthatók lennének a pontosabb, korrigált diák–tanár arány értékek.

B2.11.1. ábra Diák–tanár arány az iskola típusa szerint, 2003–2013

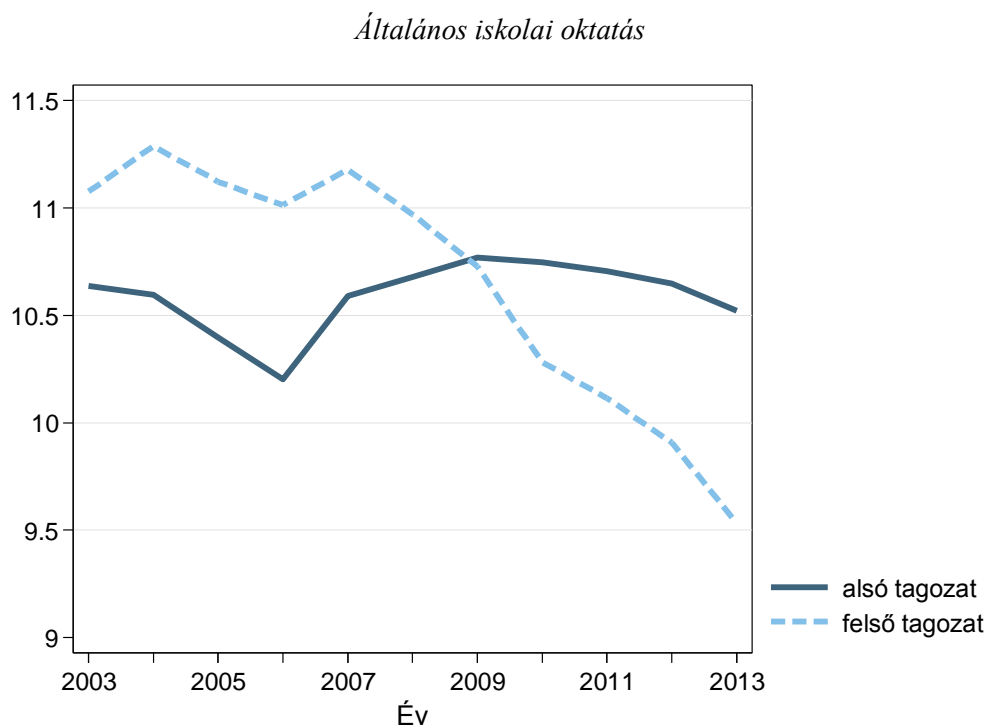


Az általános iskolai és középfokú oktatáson belül a programtípusok között is jelentős különbségek vannak a diák–tanár arány alakulásában oktatási szintenként és programtípusonként (B2.11.2. ábra és B2.11.2. táblázat). Az általános iskolai oktatásban¹⁶ az alsó tagozaton csak kismértékben változott a diák–tanár arány 2003 és 2013 között. Ezzel szemben a felső tagozaton 2007 és 2013 között jelentősen, 11-ről 9,5-re csökkent az egy tanárra jutó diákok száma. Ennek háttérében az áll, hogy a tanárok létszáma 2012-ig lassabban csökkent, mint a diákoké, 2013-ban pedig valamelyest növekedett is.

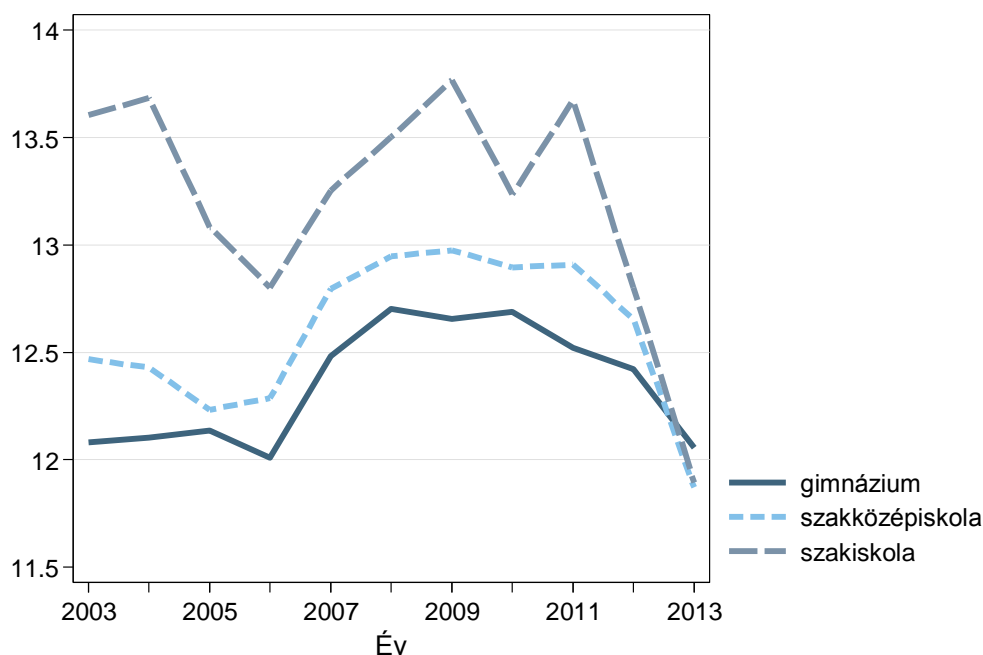
¹⁶ Az oktatási szint és programtípus szerinti diák–tanár arány nem veszi figyelembe azt, hogy tiszta vagy vegyes profilú iskolákban folyó oktatásról van szó; az általános iskolai alsó és felső tagozatos oktatás tehát a középfokú oktatást is nyújtó iskolákban folyó általános iskolai oktatást is tartalmazza, a hat és nyolc évfolyamos gimnáziumi oktatást azonban nem, az a gimnázium kategóriában szerepel.

A középfokú oktatásban a gimnáziumok és a szakközépiskolák nagyon hasonló diák–tanár aránnyal működtek 2003 és 2013 között. A szakiskolák ettől eltérő képet mutatnak. Egyrészt 2011-ig ezekben a programokban hozzávetőlegesen eggyel több diák jutott minden tanárra, mint a gimnáziumokban, ami számottevő különbség. Ez a különbség azonban 2013-ra eltűnt, a programtípusok közötti különbségek kiegyenlítődték. Ezzel is összefügg az, hogy a diák–tanár arány a szakiskolai programok esetében változott legnagyobb mértékben 2003 és 2013 között. 2005-ben és 2006-ban jelentősen csökkent a diák–tanár arány, 2007–2009-ben, a diákok számának növekedésével újra visszakapaszkodott a korábbi szintre, majd 2013-ra, a diáklétszám zuhanásával az érettségít adó programokra jellemző értékre csökkent.

B2.11.2. ábra Diák–tanár arány oktatási szint és programtípus szerint, 2003–2013



Középfokú oktatás



A diák–tanár arány nem csak oktatási szintenként és programtípusonként, de az iskolák fenntartói szerint is eltérő. Három fenntartói csoportot vizsgálunk, az állami és önkormányzati iskolákat együtt, az egyházi és az alapítványi és egyéb magánfenntartók iskoláit (B2.11.3. ábra és B2.11.3. táblázat).

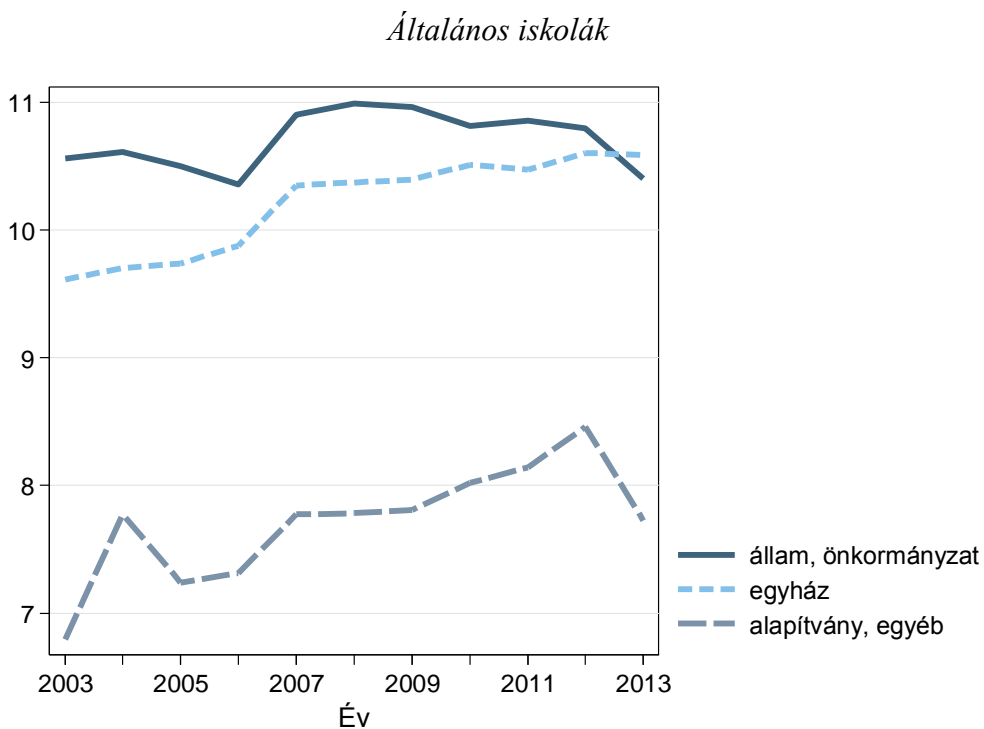
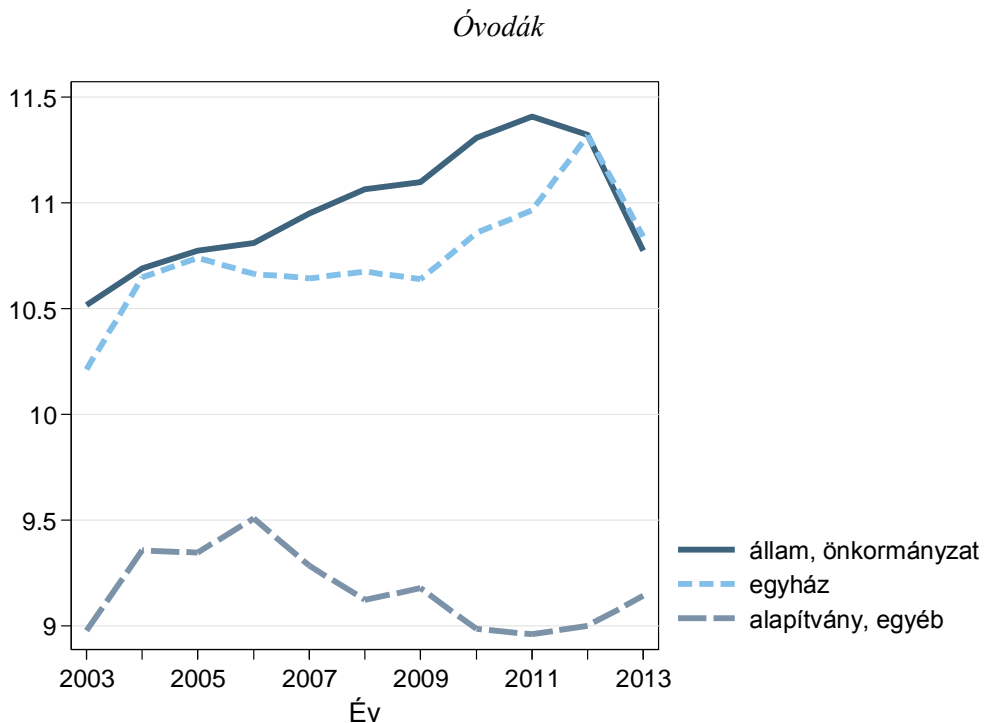
Az egyházi óvodákban és iskolákban 2012 előtt jellemzően valamivel kevesebb diák jutott egy tanárra, mint az állami és önkormányzati szektorban, 2012-13-ra azonban ez a különbség az óvodák és az általános iskolák esetében kiegyenlítődött, a középfokú iskolákban pedig megfordult. Az egyházi óvodákban és iskolákban lényegében a teljes időszakban nőtt valamelyest a diák–tanár arány (kivéve az óvodákat 2013-ban). Ezzel szemben az állami és önkormányzati általános iskolákban nem változott jelentősen az arány, a középfokú iskolákban pedig 2008 után csökkent.

Az alapítványi és egyéb magánfenntartók csoportja teljesen eltérő képet mutat. Az ebbe a csoportba tartozó kisszámú óvodában sokkal kevesebb gyerek jut egy óvodapedagógusra, mint az egyházi vagy állami és önkormányzati óvodákban, és 2004 után az arány lényegében változatlan maradt. Az általános iskolák esetében is kiugróan ebben a csoportban a legalacsonyabb az arány, ugyanakkor ezekben az iskolákban is nőtt legnagyobb mértékben. Ennek következtében az állami és önkormányzati iskolákhoz mért különbség 2013-ra a 2003-as értéknek kevesebb, mint a felére zsugorodott, és az egyházi iskolákhoz viszonyítva is csökkent.

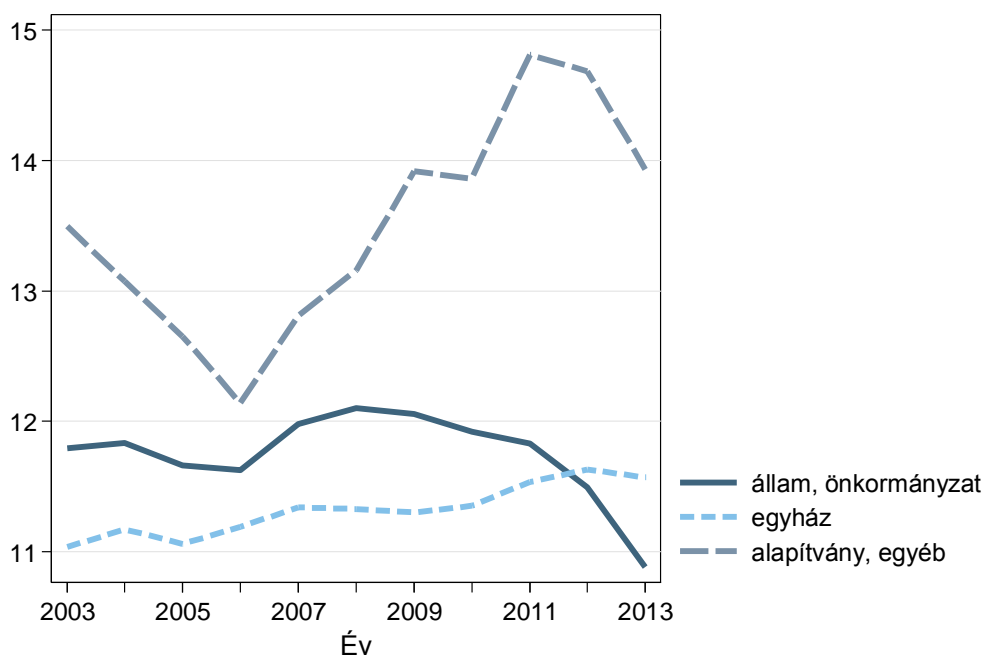
Az alapítványi és egyéb magánfenntartók középfokú iskoláiban a diák–tanár arány 2006-ig csökkent, ezután 2011-ig meredeken emelkedett, végül 2013-ban újra csökkent. 2009-től kezdve messze ebben a fenntartói csoportban jut a legtöbb diák egy tanárra, és az állami és önkormányzati iskolákhoz mért különbség 2012-ig növekedett. Ebben az iskolacsoportban magas a részmunkaidős és óraadó tanárok aránya, és a nem nappali tagozaton tanulók

diákoké is. Így a diák–tanár arány szintje itt függ leginkább attól, hogy mekkora súllyal számítjuk át ezeket a tanárokat, illetve diákokat teljes munkaidős létszámra.

B2.11.3. ábra Diák–tanár arány az iskola és a fenntartó típusa szerint, 2003–2013



Középfokú iskolák



A B2.11.4 ábra és B2.11.4. táblázat szerint a diák–tanár arányok a település típusa szerint is különböző értékeket mutatnak.¹⁷ Összességében a megyei jogú városokban és a kisebb városokban nagyon hasonlóak a diák–tanár arányok és szinte azonos trendet követnek; Budapest és a falvak mutatnak ezektől helyenként eltérő képet.

Az óvodákban a településméret növekedésével csökken a diák–tanár arány; Budapesten kiugróan a legkevesebb gyerek jut egy óvodapedagógusra, míg az arány 2012-ig a falvakban volt a legmagasabb. 2013-ban Budapest kivételével erősen csökkent a diák–tanár arány, így a főváros és a másik három településkategória közötti különbség szűkült.

Az általános iskolákat tekintve szintén Budapesten a legalacsonyabb a diák–tanár arány, ennél átlagosan magasabb a falvakban, még magasabb a megye jogú városokban, míg a kisebb városokban jut a legtöbb diák egy tanárra. Ugyanakkor a falvakban 2013-ban jelentősen csökkent a diák–tanár arány és megközelítette a budapesti szintet.

A középfokú oktatásban a falvakban működő nem túl nagyszámú iskolában jut a legkevesebb, a megyei jogú és a kisebb városokban pedig a legtöbb diák egy tanárra; Budapest 2001-ig köztes helyzetet foglalt el, de 2013-ra a kisebb városokban is a budapesti szintre csökkent a diák–tanár arány.

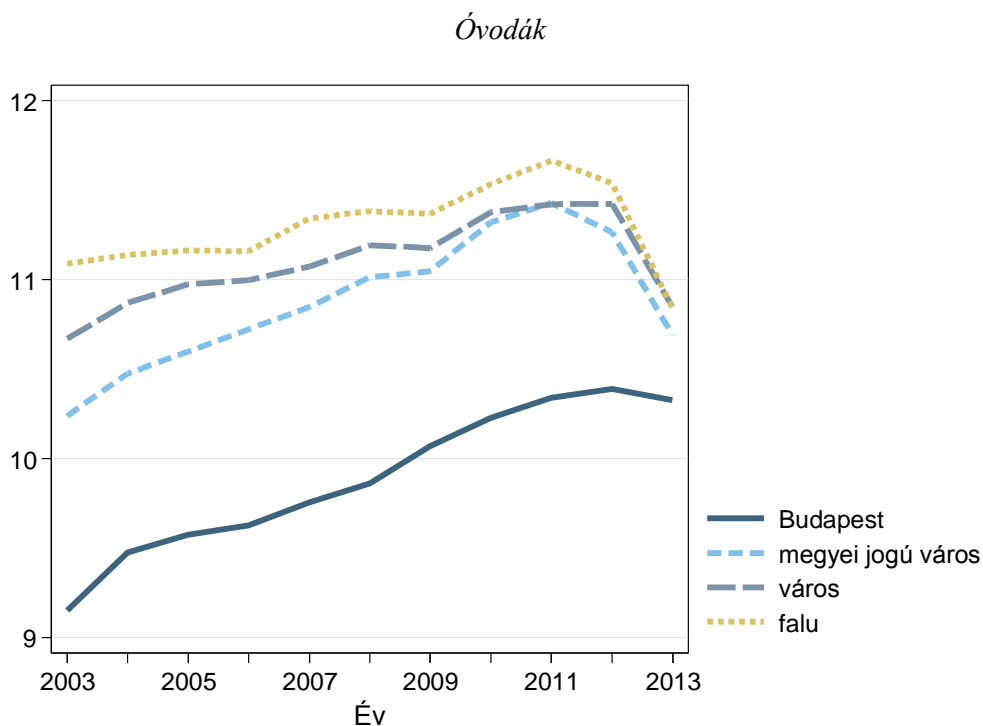
A fővárosban a legmagasabb az alapítványi és egyéb magánfenntartású óvodák és iskolák aránya; és ez hozzájárul a településtípusok közötti különbségekhez is. Ugyanakkor nem elsősorban emiatt ilyen alacsony a diák–tanár arány Budapesten. Az állami és önkormányzati szektoron belül hasonló különbségeket találunk Budapest és a másik három településcsoport között. Az óvodák és az általános iskolák esetében a budapesti átlagos diák–

¹⁷ A településeket a 2006. évi jogállásuk szerint soroltuk négy csoportba, így az eredményeket nem befolyásolja az, hogy egyes falvak időközben városi rangot kaptak.

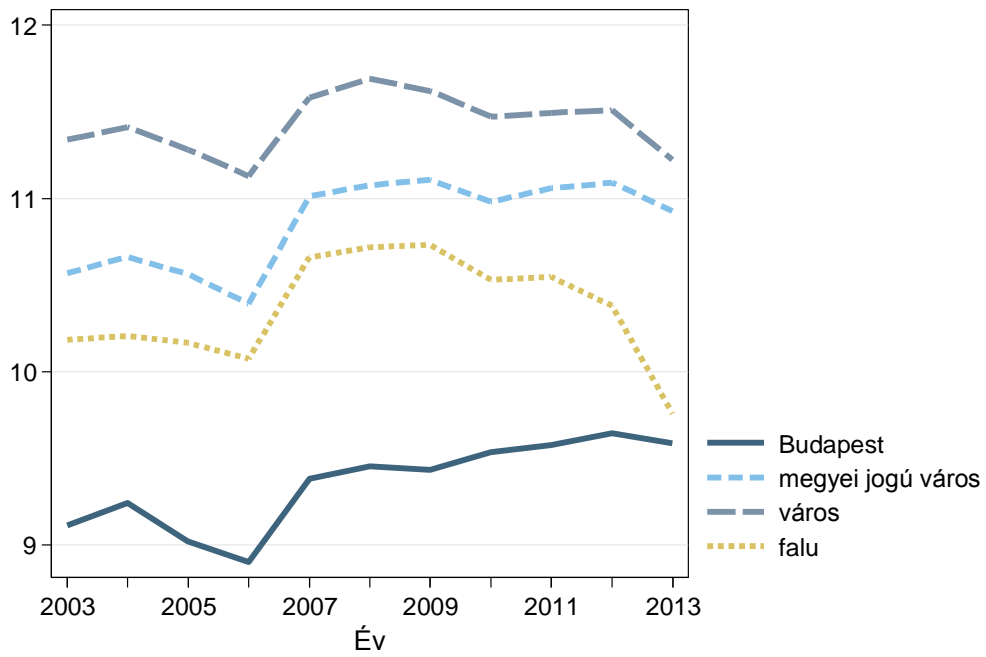
tanár arány valamivel (körülbelül 0,3–0,5-del) magasabb az állami szektorban, és mivel a másik három településkategóriában nem változik az átlag számottevően a nem állami óvodák és iskolák elhagyásával, a különbség valamivel kisebb. De az állami szektoron belül is a budapesti arány a legalacsonyabb, bár 2013-ban az általános iskolákban már éppen eléri a falvak átlagát.

A középfokú iskolák esetében az állami szektoron belül nagyobbak a főváros és a többi város közötti különbségek. Összhangban azzal, hogy a diák–tanár arány az alapítványi és egyéb magániskolákban nőtt ugrásszerűen 2006 és 2011 között, az állami szektoron belül Budapesten is csökkenő tendenciát látunk (szemben a teljes budapesti arány növekvő trendjével). Így a Budapest és a többi város közötti különbség is csak kis mértékben csökkent az állami szektorban.

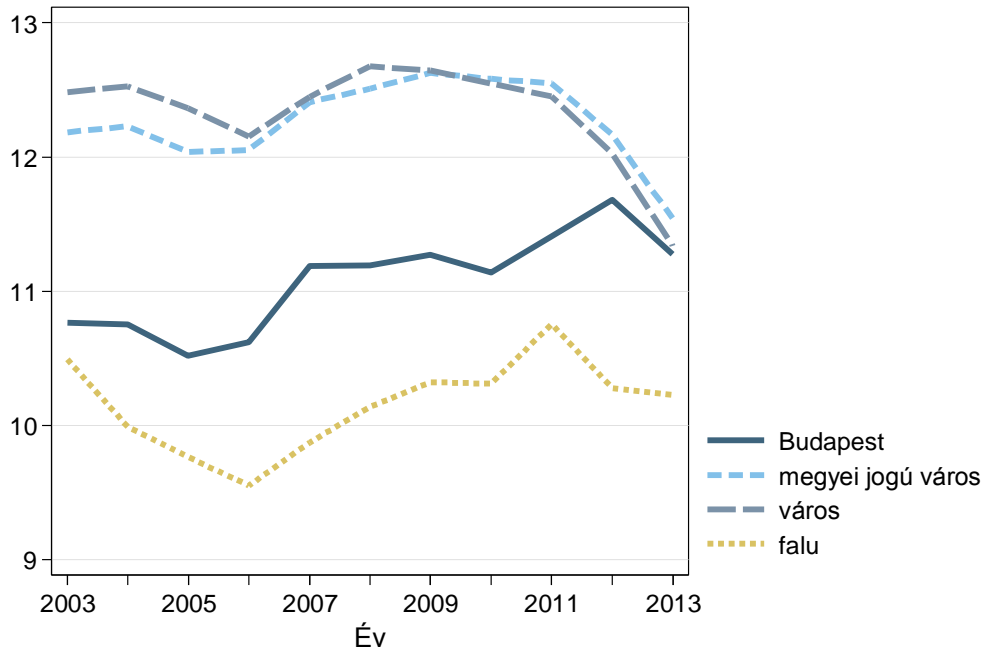
B2.11.4. ábra Diák–tanár arány az iskola és a település típusa szerint, 2003–2013



Általános iskolák



Középfokú iskolák



Egyéb, segítő foglalkoztatottak

A B2.12 és B2.13., indikátor azt írja le, hogy az iskolákban mennyire férnek hozzá a tanulók olyan ellátáshoz, melyek testi vagy lelki egészségük megőrzését szolgálja, valamint hogy milyen mértékben alkalmaznak az iskolák a tanári munkát közvetlenül segítőket. Az első csoportba, a jóléti szolgáltatásokat nyújtó foglalkozásokba a következő foglalkozásokat soroltuk: szakorvos, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, gyógytornász, családgondozó, védőnő, ápoló, szociális munkás, iskolapszichológus, óvodapszichológus. A pedagógiai munkát segítő foglalkozásokhoz a következő foglalkozásokat soroltuk: dajka, gondozónő, pedagógiai asszisztens, szabadidő-szervező. Az indikátoroknál nem különböztettük meg a teljes és részmunkaidős foglalkoztatottakat, mivel azt kívántuk mérni, hogy van-e egyáltalán hozzáférésük a tanulóknak ezekhez a szolgáltatásokhoz az iskolákban.

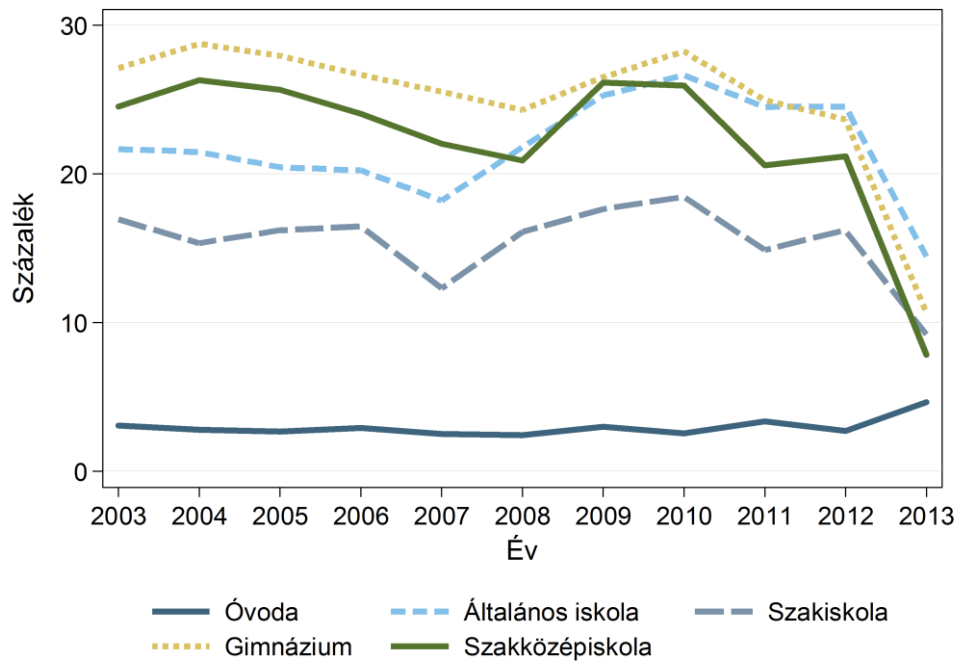
B2.12. INDIKÁTOR: A gyermekjólétet segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények aránya

A B2.12. indikátor azt írja le, hogy az egyes programtípusokban működő intézmények mekkora hányada foglalkoztat gyermekjólétet vagy pedagógiai munkát segítő alkalmazottat. A B2.12. ábra és B2.12. táblázat szerint 2003 és 2010 között a gimnáziumok csaknem egyharmada, az általános iskolák és szakközépiskolák egynegyed–egyötöde foglalkoztatott teljes vagy részmunkaidőben legalább egy, a gyermekjólétet segítő alkalmazottat. 2013-ban az arány jelentősen csökkent ezekben a programtípusokban.

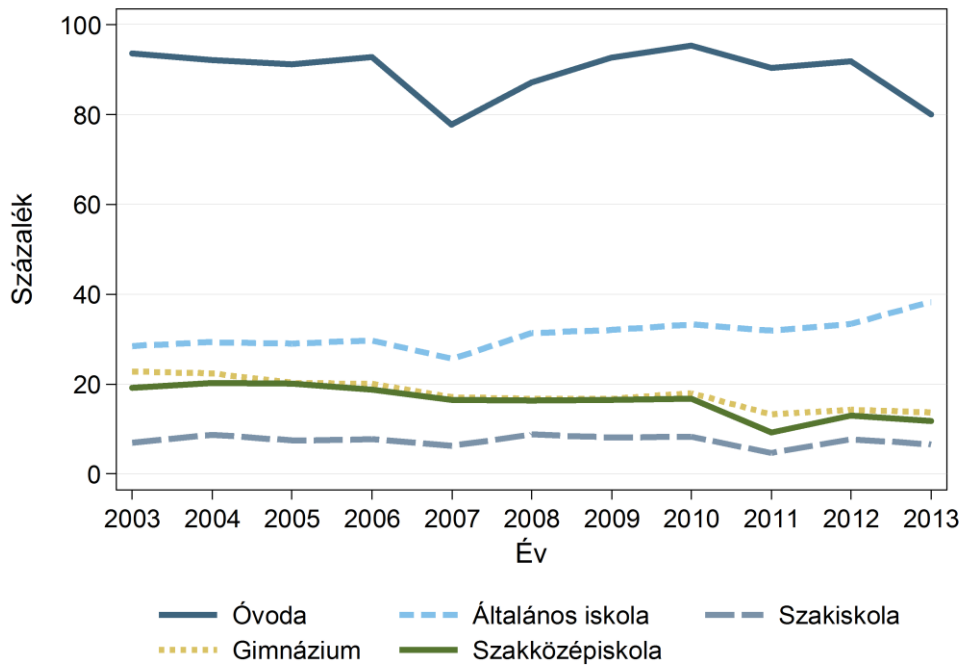
B2.13. INDIKÁTOR: A pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények aránya

Pedagógiai munkát segítő alkalmazottat legnagyobb arányban az óvodák foglalkoztatnak, mivel az óvodák nagy része alkalmaz dajkát. 2012-ig a – 2007 kivételével – az óvodai programok több mint 90 százaléka olyan intézményben működött, ahol volt legalább egy, a pedagógiai munkát segítő alkalmazott. 2013-ban az arány 80 százalékra csökkent. Az egyéb programtípusok közül az általános iskolai programok foglalkoztatnak a legnagyobb és növekvő arányban a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottat (B2.13. ábra és táblázat).

B2.12. ábra Azoknak az intézményeknek százalékaránya programtípusonként, melyek foglalkoztatnak gyermekjólétet segítő alkalmazottat, 2003–2013



B2.13. ábra Azoknak az intézményeknek százalékaránya programtípusonként, ahol foglalkoztatnak a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, 2003–2013



A tanárok kereseti helyzete

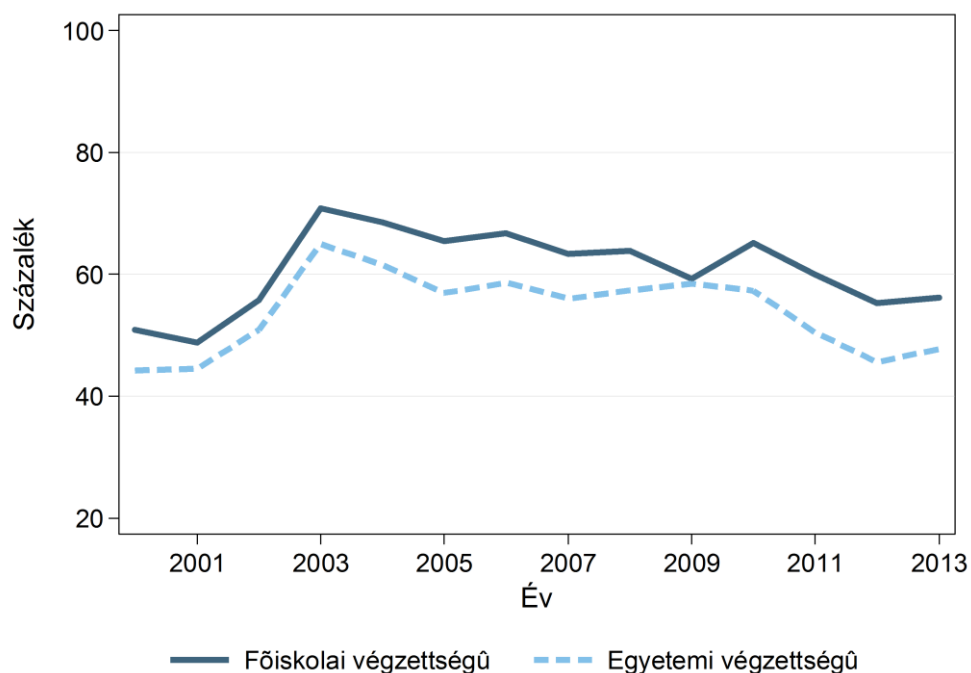
A B2. 14–B2. 16. indikátorok a tanárok relatív kereseti helyzetét bemutató indikátorok. Ezek az indikátorok a tanári kereseteket az azonos végzettségű (főiskolai, egyetemi végzettség) egyéb diplomások keresetével vetik össze. A keresetek az éves teljes bruttó keresetet jelentik, tehát az alapbér mellett az összes rendszeres, vagy nem rendszeres pótlékot, jutalmat és egyéb kereseti elemeket tartalmazzák.

B2.14. INDIKÁTOR: A szakképzett pedagógusok relatív keresete

A B2.14. indikátor a szakképzett pedagógusok bruttó átlagkeresetét hasonlítja össze az egyéb foglalkozásokban dolgozó diplomások bruttó átlagkeresetével. Az indikátor iskolai végzettségi szint szerinti bontásban vizsgálja a tanárok relatív kereseti helyzetét, tehát a főiskolai végzettségű pedagógusok bruttó átlagkeresetét a főiskolai végzettségű egyéb munkakörben dolgozók bruttó átlagkeresetének arányában, az egyetemi végzettségű pedagógusok bruttó átlagkeresetét az egyetemi végzettségű egyéb munkakörben dolgozók bruttó átlagkeresetének arányában mutatják.

A főiskolai végzettségű pedagógusok relatív helyzete valamivel jobb az egyéb diplomásokhoz képest, mint az egyetemi végzettségűeké. 2013-ban az előbbi csoport 56, az utóbbi 48 százalékát kereste az egyéb foglalkozásokban dolgozó diplomások keresetének.

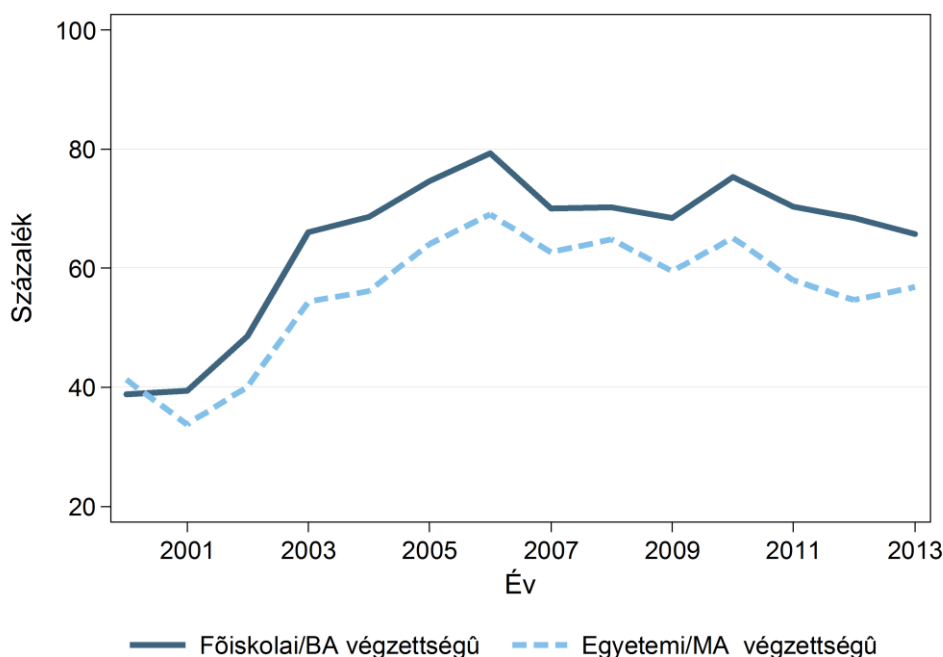
B2.14. ábra A szakképzett pedagógusok átlagos bruttó keresete az azonos végzettségű egyéb dolgozók átlagos bruttó keresetének százalékában 2000–2013



B2.15. INDIKÁTOR: A pályakezdő pedagógusok relatív keresete

A B2.15. indikátor pályakezdő pedagógusok keresetét hasonlítja össze a pályakezdő, egyéb munkakörökben foglalkoztatott diplomások keresetével. Pályakezdőknek a 0-5 gyakorlati idejű diplomásokat tekinti az indikátor. A pályakezdő pedagógusok relatív kereseti helyzete valamivel kedvezőbb, mint a pedagógusok átlagáé. Közöttük a főiskolai végzettségűek 2013-ban 66, az egyetemi végzettségűek 57 százalékát keresték az egyéb munkakörökben dolgozó pályakezdő diplomásoknak.

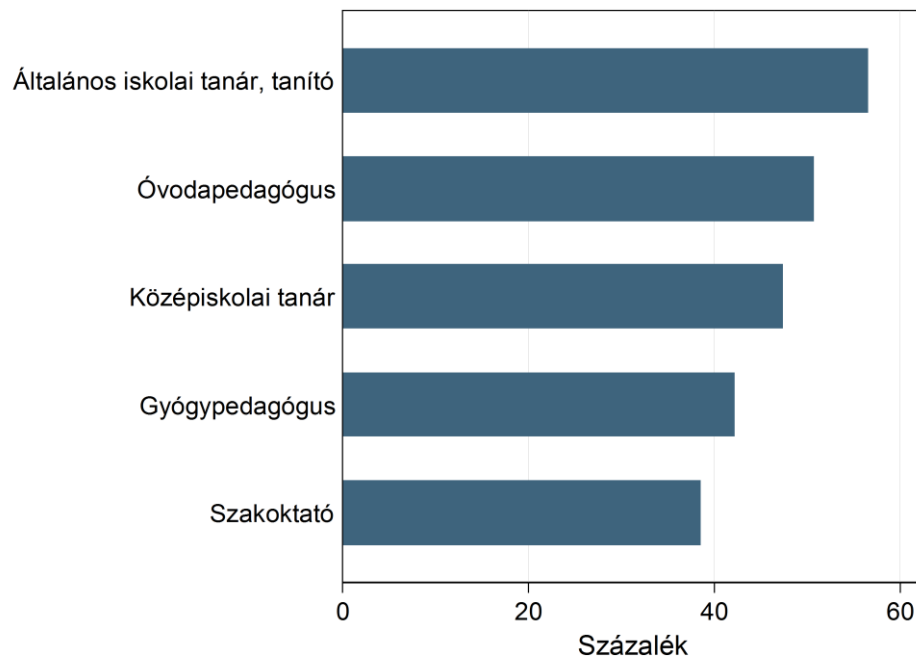
B2.15. ábra A pályakezdő pedagógusok bruttó keresete az azonos végzettségű egyéb pályakezdők bruttó keresetének százalékában, 2000–2013



B2.16. INDIKÁTOR: Egyes szakképzett pedagógusfoglalkozásokban dolgozók relatív keresete

A B2.16. indikátor egyes pedagógusfoglalkozásokban dolgozók átlagos keresetét veti össze az azonos végzettségű egyéb diplomások keresetével. Tehát az óvónők, tanítók és általános iskolai tanárok és szakoktatók átlagos keresetét a főiskolai végzettségű, egyéb munkakörökben dolgozók átlagos keresetével hasonlítja össze, míg a középiskolai tanárok átlagos keresetét az egyetemi végzettségű, egyéb munkakörökben dolgozók átlagos keresetével. 2013-ban az általános iskolai tanár, tanító és az óvodapedagógusok kereseti lemaradása a legkisebb az ugyanolyan végzettségű, nem pedagógus munkakörben dolgozókhoz képest.

B2.16. ábra Szakképzett pedagógus munkakörökben dolgozók keresete az azonos végzettségű egyéb diplomások bruttó keresetének százalékában, 2013



C) Folyamatindikátorok

A folyamatindikátorok segítségével jobban megérthetjük azokat az okokat, amelyek az oktatás eredményeiben mutatkozó különbségek mögött húzódnak meg. A folyamatindikátorok első csoportja (C1. INDIKÁTOROK) a *hozzáférést és részvételt* leíró indikátorok egyrészt azt mutatják be, hogy a megfelelő korcsoportok mekkora hányada vesz részt, tanul az egyes oktatási fokozatokban, oktatási programokban), másrészt a közoktatási intézmények területi elérhetőségét vizsgálják. A folyamatindikátorok második csoportjához (C2. INDIKÁTOROK) az iskolarendszeren belüli *továbbhaladást* és a *végzettség* megszerzését jellemző mutatók tartoznak. A harmadik csoport (C3. INDIKÁTOROK) a *tanulási környezetet* kívánja bemutatni többféle szempontból: egyrészt az *intézményhálózat* (C3.1. INDIKÁTOROK) jellemzőit írja le, emellett vizsgálja a közoktatási rendszer *egyenlőségét* (C3.2. INDIKÁTOROK), jellemzi a tanítás/tanulás *fizikai környezetét* (C3.3. INDIKÁTOROK) és végül az *oktatás minőségét* (C3.4. INDIKÁTOROK).

C1. Hozzáférés és részvétel

A hozzáférés és részvételt jellemző indikátorok első csoportja azt mutatja be, hogy az egyes korosztályokban a népesség milyen arányban vesz részt a nappali rendszerű közoktatásban. A második indikátorcsoport a közoktatási intézményekhez helyben – a gyerekek lakóhely szerinti településén – való hozzáféréseinek korlátait jellemzi. A harmadik indikátorcsoport a diákok területi mobilitásáról nyújt képet.

Az óvodáskorú és középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban

A C1.1. és C1.2. indikátorok azt mutatják be, hogy az általános iskolás kor előtt és azt követően a gyerekek milyen aránya vesz részt a közoktatásban. Az általános iskolás korosztályokban, 7 és 14 év között a részvétel gyakorlatilag teljes körű, ezért ezt itt nem vizsgáljuk. Az óvodás és középiskolás korú népesség egy része azonban, mivel erre a tankötelezettségi szabályok is lehetőséget adnak, nem vesz részt a közoktatásban.

C1.1. INDIKÁTOR: Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban

A C1.1. indikátor azt mutatja meg, hogy az óvodáskorú népesség mekkora része vesz részt a nappali rendszerű közoktatásban az őszi félév kezdetén. A részvételi arányt az indikátor koréves bontásban mutatja be, a 3–6 éves népességre.¹⁸

¹⁸ A korévek az adott évben december 31-ig betöltött életkort jelölik. Így például a hatévesek egy része az őszi félév kezdetén még nem töltötte be a 6. életévét.

A négy- és ötévesek korosztályában a részvétel az óvodai ellátásban csaknem teljes körű, 2013-ban 95 százalék körüli volt (C1.1.1. ábra és C1.1.1. táblázat). A három- és a hatévesek körében alacsonyabb a részvételi arány, 2013-ban az értéke 79, illetve 62 százalék volt. Egyrészt a hatévesek egy része már általános iskolás, másrészt az adott évben a 3. életévüket betöltő gyerekek egy része a tanév kezdetén még nem jogosult óvodai ellátásra. Ugyanakkor az, hogy mind a három-, mind a hatévesek között messze 50 százalék feletti a részvételi arány, azt jelzi, hogy a gyerekek jelentős része négy évig jár óvodába.

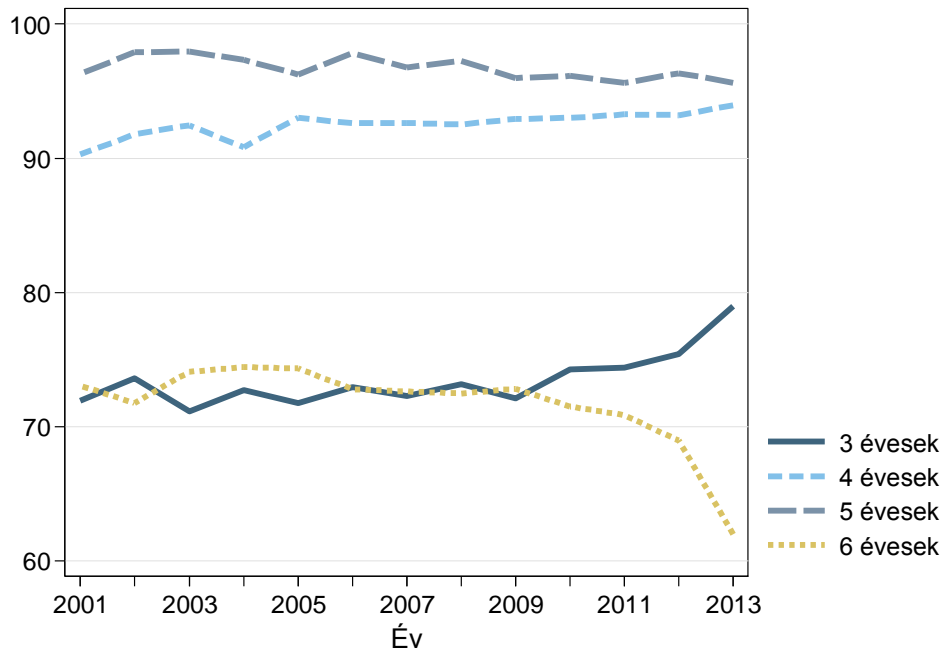
A 2001 és 2013 közötti részvételi arányok alakulásában egy jelentős töréspontot figyelhetünk meg: 2010-től a hatévesek között csökkent, a háromévesek között pedig nőtt az óvodai ellátásban részt vevők aránya (C1.1.1. ábra és C1.1.1. táblázat). A hatévesek esetében ez minden bizonnyal összefügg az iskolakezdésre vonatkozó szabályok változásával. Ugyanakkor az, hogy több gyerek kezdte el az általános iskolát hatéves korban, a háromévesek számára elérhető óvodai férőhelyek számának növekedésével járt együtt. Feltételezhető, hogy ez vezetett a részvételi arány növekedéséhez a háromévesek körében. Ez egyben azt is jelzi, hogy a háromévesek korábban jellemző, 75 százalék alatti óvodai részvételi aránya részben a férőhelyek szűkösségének tulajdonítható.

A *nemek szerinti* részvételi arányokat tekintve csak a hatévesek között vannak számottevő különbségek (C1.1.1. táblázat). Úgy tűnik, hogy a lányok nagyobb arányban minősülnek iskolaérettnek hatévesen.

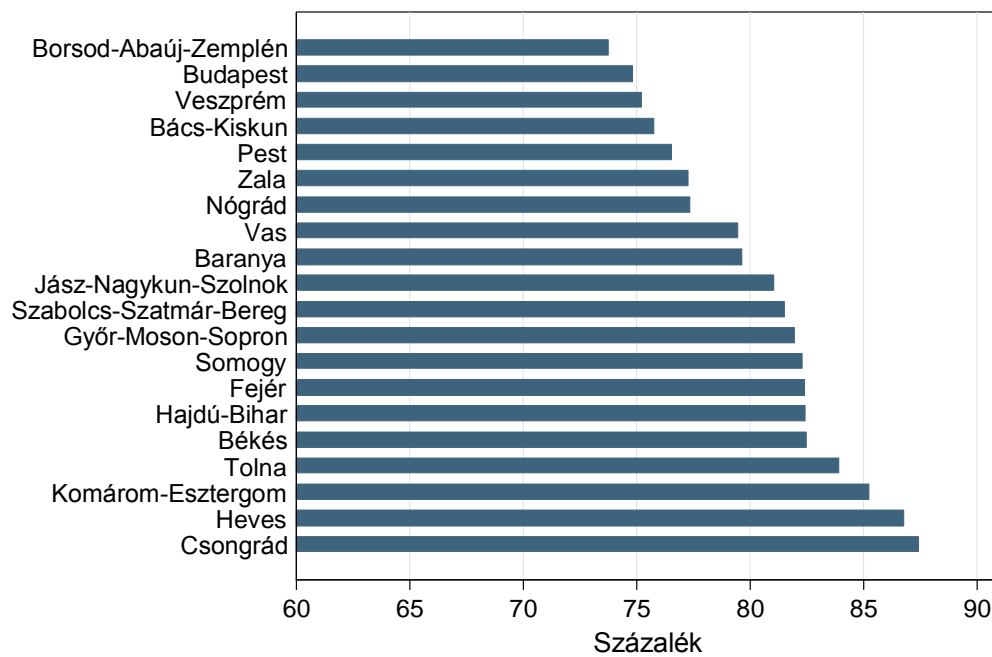
Az óvodai részvételi arányok területi különbségei nem elhanyagolható mértékűek. A háromévesek esetében jelentősnek tekinthetők a megyék közötti különbségek (C1.1.2. ábra és C1.1.2. táblázat).¹⁹ Négy megyében (Budapest, Bács-Kiskun, Borsod-Abaúj-Zemplén és Veszprém) ez az arány nem vagy alig éri el a 75 százalékot, míg három esetben (Csongrád, Heves, Komárom-Esztergom) 85 százalék feletti.

¹⁹ A megyei részvételi arányok arra a feltételezésre épülnek, hogy a lakóhelyüktől eltérő megyében óvodába járók száma jelentéktelen.

C1.1.1. ábra Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban korévenként, 2001–2013 (százalék)



C1.1.2. ábra A hároméves népesség részvétele az óvodai ellátásban megyénként, 2013 (százalék)



C1.2. INDIKÁTOR: A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban

Az indikátor azt mutatja be, hogy a középiskolás korú népesség mekkora része vesz részt a nappali rendszerű közoktatásban az őszi félév kezdetén. A részvételi arányt az indikátor a 15–23 éves népességre koréves bontásban mutatja be.²⁰ Az indikátor átfogó képet ad arról, hogy a diákok milyen életkorban lépnek ki a közoktatásból. Információt nyújt a korai iskolaelhagyók arányáról, illetve a közoktatásban eltöltött időtartam változásáról.

A C1.2.1. ábrából és a C1.2.1. táblázatból láthatjuk, hogy a részvétel a nappali középfokú oktatásban 15 éves kor fölött az életkorral csökken. A 16 és 17 éves korosztályok döntő többsége még tanul középfokon, de 2013-ban 6, illetve 10 százalékuk már kilépett a nappali oktatásból. A 18 évesek részvételi aránya közel 75 százalék. Az idősebb korosztályokban a részvétel lényegesen alacsonyabb, de messze nem elhanyagolható mértékű. A 19 évesek kétötöde, a 20 évesek egyötöde és a 21 évesek csaknem egytizede is még középfokon tanul.

Két lényeges változás történt 2001 és 2013 között a részvételi arányokban (C1.2.1. ábra és C1.2.1. táblázat). Az egyik a részvételi arányok jelentős növekedése a 19–23 éves korosztályban. Ez azt mutatja, hogy kitolódott a középfokú oktatásból való kilépés életkora, azaz a diákok jellemzően később fejezik be a tanulmányaikat. Ennek háttérében több tényező is állhat, például a középfokú oktatási programok hosszabbá válása (előkészítő évfolyamok terjedése, szakképző programok átlagos időtartamának változása) vagy az általános iskola elkezdésének későbbre tolódása.

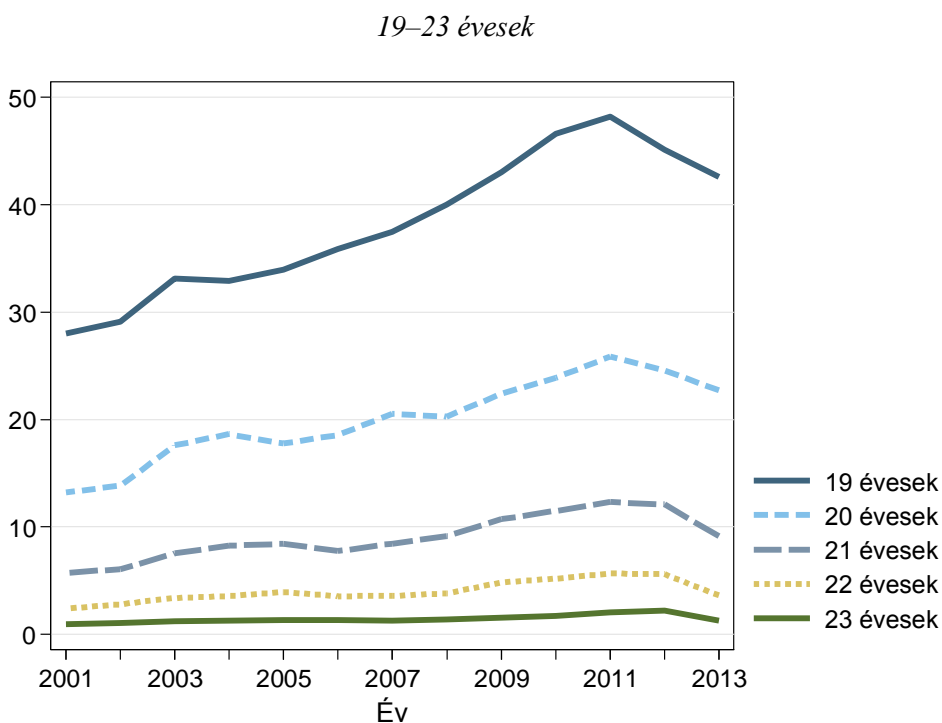
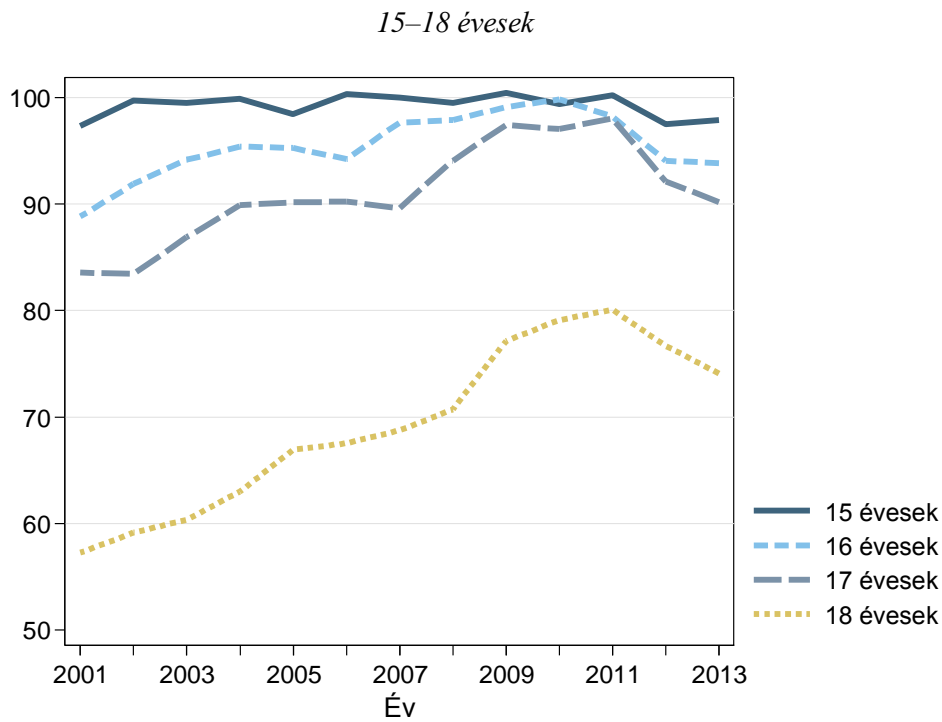
Ugyanakkor a részvételi arányok növekedése nem volt teljesen egyenletes; a 17 évesek körében 2007 és 2009 között, amikor a 18 éves tankötelezettség által érintett első korosztályok elérték ezt az életkort, a növekedés ugrásszerű volt. A másik fontos változás, hogy 2011 után, a tankötelezettségi kor 16 évre csökkentését követően megtört a korábbi növekvő trend, és 2012-ben és 2013-ban csökkent a részvételi arány²¹. Különösen figyelemre méltó ez a csökkenés a 16 és 17 évesek körében, hiszen ezek a diákok feltehetően középfokú végzettség nélkül léptek ki a nappali oktatásból.

A nemek szerinti részvételi arányokat tekintve nincsenek számottevő különbségek (C1.2.1. táblázat).

²⁰ A korévek az adott évben december 31-ig betöltött életkort jelölik. Így például a 17 évesek egy része az őszi félév kezdetén még nem töltötte be a 17. életévét.

²¹ Fontos megjegyezni, hogy az indikátor kiszámításához felhasznált, a KSH által közölt népességadatokban éppen a 2012-es évben egy törés figyelhető meg a középiskolás korúak esetében, feltehetően a továbbvezetett népességadatoknak a 2011-es Népszámlálás alapján történt korrigálásának köszönhetően. Egy-egy kohorsz népességszáma 2011-ről 2012-re valamelyest növekedett. A részvételi indikátor csökkenése *részben* ennek a következménye, és ez által a tényleges csökkenésnél nagyobb mértékű lehet. Ugyanakkor a részvételi indikátor csökkenése *részben* ettől független, azaz a részvételi arányok akkor is csökkenőek, ha a nyilvántartott népességadatokban nem történt volna változás.

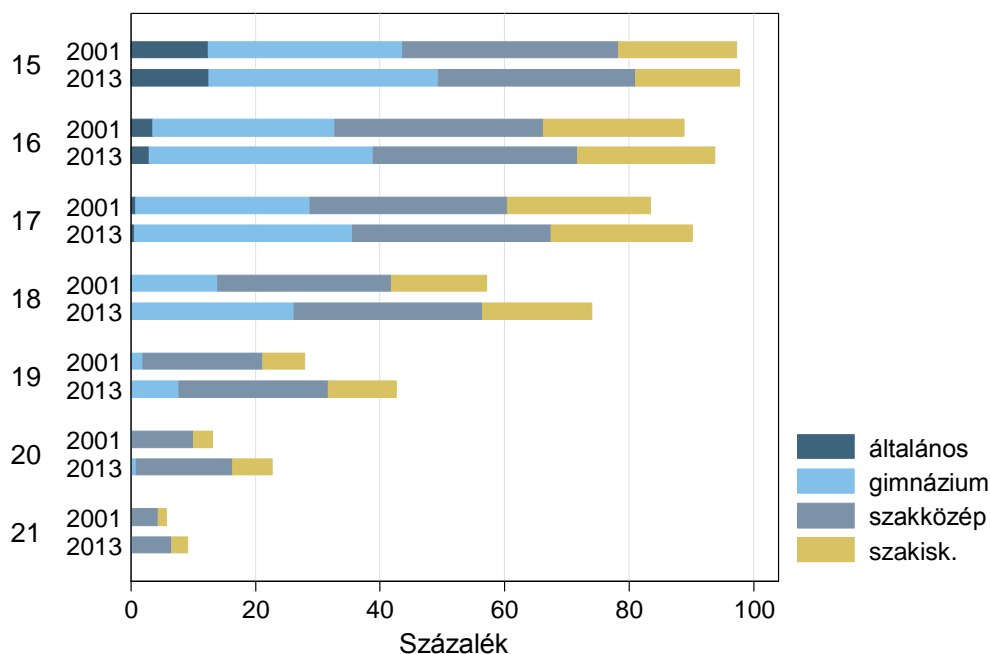
C1.2.1. ábra A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban korévenként, 2001–2013 (százalék)



A részvételi arányok *programtípus szerinti* bontása azt mutatja, hogy 18 év felett a diákok többsége szakközépiskolában tanul (C1.2.2. ábra és C1.2.2. táblázat). Ugyanakkor 2013-ban a gimnáziumban és szakiskolában tanulók aránya is magasabb volt a 18 és 19 éves

népességben, mint 2001-ben, ami azt jelzi, hogy a középfokú tanulmányok befejezésének ideje különböző mértékben, de mindhárom programtípusban kitolódott.

C1.2.2. ábra A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban korévenként és programtípusonként, 2001, 2013 (százalék)



Hozzáférés az óvodai, általános iskolai és középiskolai oktatáshoz a lakóhely településén

A C1.3–C1.8. INDIKÁTOROK a közoktatási intézményekhez helyben, a gyerekek lakóhely szerinti településén való hozzáféréseinek korlátait jellemzik. Az indikátorok mindhárom oktatási szint esetében bemutatják egyfelől az óvoda és iskola nélküli települések, másfelől az ilyen településen lakó gyerekek arányát²². Az indikátorok az állandó lakóhely szerinti népességre és a január elsején betöltött életkor szerinti korcsoportokra épülnek.

C1.3. INDIKÁTOR: Az óvoda nélküli települések aránya

Az indikátor azt mutatja be, hogy mekkora azoknak a településeknek az aránya, ahol nincsen óvodai ellátás.

²² Azokról a településekről van szó, ahol helyben nem elérhető az óvodai ellátás, ill. iskolai oktatás, azaz nem működik óvodai, ill. iskolai feladatellátási hely.

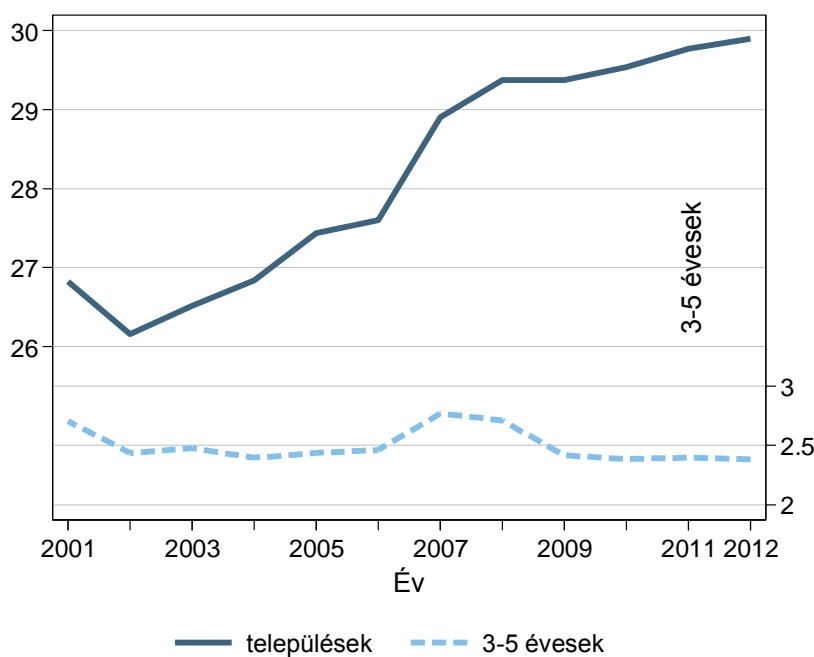
C1.4. INDIKÁTOR: Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség aránya

Ez az indikátor az óvoda nélküli településeken élő, azaz a lakóhelyükön óvodai ellátáshoz biztosan hozzá nem férő gyerekek arányát mutatja a 3–5 évesek között.

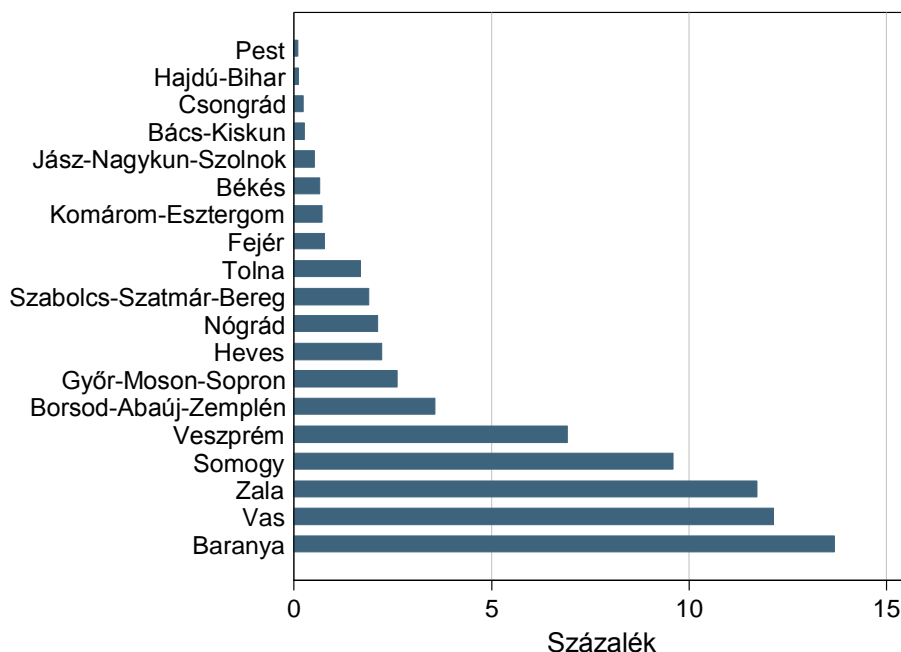
Az óvoda nélküli településeken élő gyerekek aránya 2012-ben nem érte el a 2,5 százalékot (C1.3–C1.4.1. ábra, C1.3. táblázat és C1.4.1. táblázat). Ez az arány a kétezres években lényegében változatlan. Bár az arány alacsony, az érintett gyerekek száma nem kevés: 7500 és 9000 közé tehető (attól függően, hogy átlagosan hány éves óvodai részvétellel számolunk).

Az óvoda nélküli településeken élők aránya öt megyében kiugróan magas; Baranyában, Vasban és Zalában 10 százalék feletti, Somogyban csaknem 10 százalék, Veszprémben pedig 7 százalék. Ezzel szemben a következő legmagasabb érték, Borsod-Abaúj-Zemplén megyéé, nem éri el a 4 százalékot (C1.4.2. és C1.4.2. táblázat).

C1.3–C1.4.1. ábra Az óvoda nélküli települések és az ezeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya, 2001–2012



C1.4.2. ábra Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya megyénként, 2012



Megjegyzés: Pest megye Budapest nélkül.

Az érintett gyerekeknél sokkal magasabb – 2012-ben 30 százalék – volt az óvoda nélküli települések aránya. Ez az arány több mint 900 települést jelent, ami azt mutatja, hogy az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása sokkal nagyobb beruházási és működési kiadásokkal járna, mint amit az érintett gyerekek 2,5 százalékos aránya sugall. Ráadásul az óvoda nélküli települések aránya 2002 és 2012 között folyamatosan emelkedett, azaz az érintett gyerekek egyre több településen oszlanak meg.

C1.5. INDIKÁTOR: Az általános iskola nélküli települések aránya

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy mekkora azoknak a településeknek az aránya, ahol nem működik általános iskola.

C1.6. INDIKÁTOR: Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség aránya

Ez az indikátor az iskola nélküli településeken élő, azaz a lakóhelyükön alapfokú oktatáshoz biztosan hozzá nem férő gyerekek arányát mutatja a 6–13 évesek között.

A C1.5. és C1.6.indikátor alsó és felső tagozatos bontásban mutatja be az általános iskolához való helyi hozzáférést, mivel a települések egy részében csak alsó tagozaton folyik az oktatás. Az iskola nélküli településeken élő általános iskoláskorú gyerekeknek az aránya 2012-ben 5 százalék volt (C1.5. és C1.6.1. ábra és C1.5. és C1.6.1. táblázat). A gyerekek

további közel 2,5 százaléka – összesen tehát közel 7,5 százaléka – élt olyan településen, ahol működött ugyan általános iskola, de felső tagozatos oktatás nem folyt.

Az általános iskola nélküli települések aránya az érintett gyerekek részarányának többszöröse. 2012-ben a települések közel 42 százalékában nem működött általános iskola, felső tagozatos oktatás pedig csak minden második településen folyt.

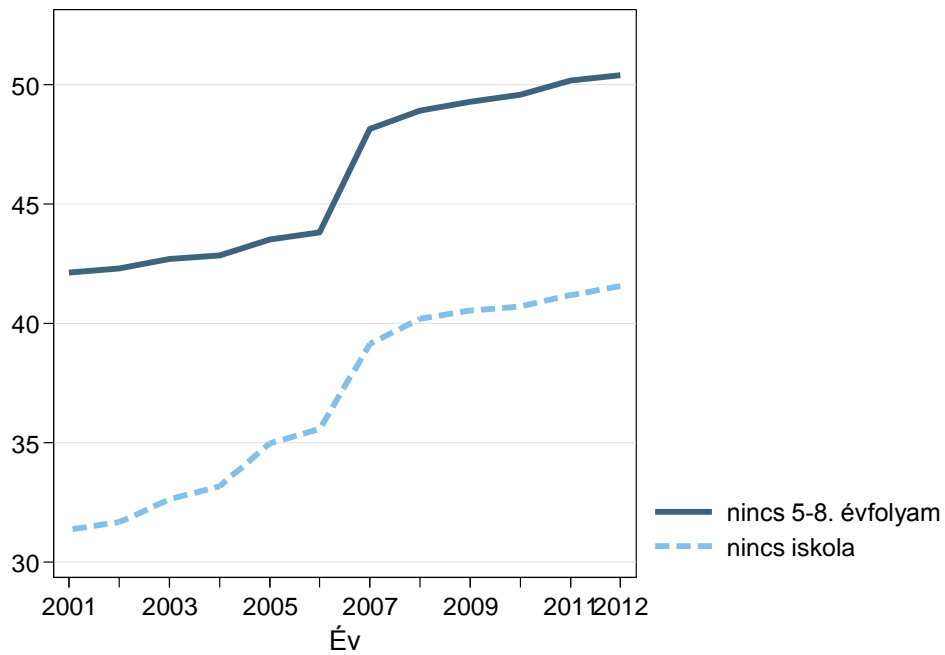
Az időbeli változásokat tekintve a kétezres években három szakaszt különböztethetünk meg. Az évtized első felében lassan, de egyenletesen növekedett mind az iskola nélküli települések, mind az ezeken élő diákok aránya. A növekedés valamivel gyorsabb volt az iskolával egyáltalán nem rendelkező településeket tekintve, azaz ebben az időszakban több iskola zárt be, mint ahányszor csak a felső tagozatos képzés szűnt meg.

2007-ben, miután az iskolákra vonatkozó minimális létszámkövetelmények bekerültek a közoktatási törvénybe, illetve az oktatási és önkormányzati társulási normatív támogatások és az „Önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatok támogatása” jogosultsági feltételei közé, ugrásszerűen megnőtt az iskola nélküli települések és az ezeken élő diákok aránya. Számos általános iskolát bezártak, és még több olyan hely volt, ahol ugyan továbbműködött az alsó tagozatos oktatás, de megszűnt a felső tagozat.

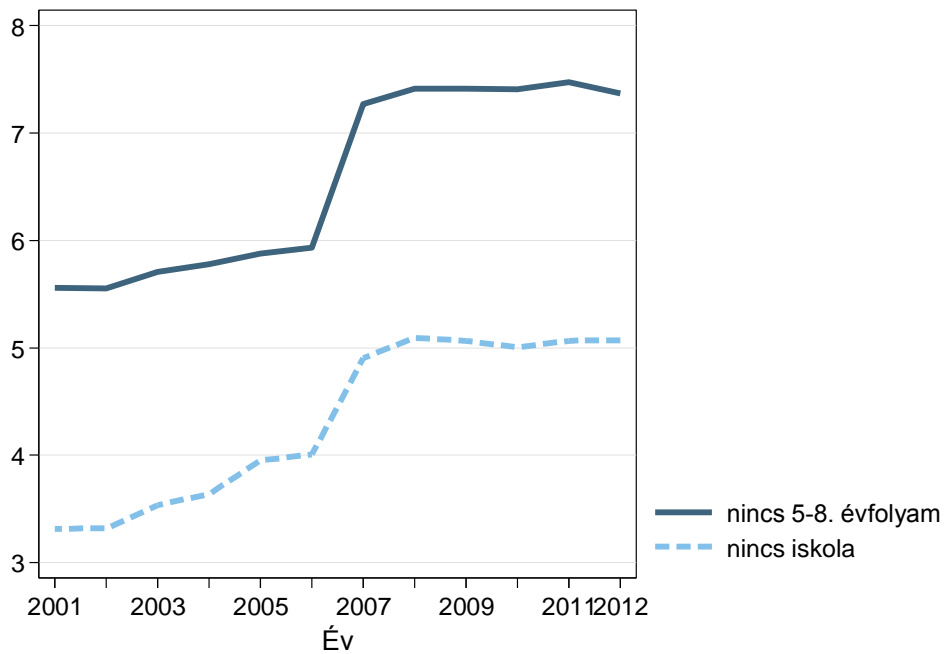
Az időszak harmadik részében, 2008 és 2012 között tovább folytatódott az általános iskola nélküli települések számának lassú növekedése, az ilyen településen élő diákok aránya azonban változatlan maradt. Ez arra utal, hogy ezekben az években jellemzően elnéptelenedő falvakban működő iskolák szűntek meg.

Az óvodai ellátás és általános iskolai oktatás hiánya a lakóhely településén nem ugyanolyan mértékű probléma az ország különböző területein. Megyei szinten is jelentős különbségek figyelhetők meg, elsősorban nyilvánvalóan a településszerkezettel összefüggésben (C1.4.2. és C1.6.2. ábra és C1.4.2. és C1.6.2. táblázat). Minél inkább jellemző az aprófalvas településszerkezet az egy-egy megyére, annál magasabb az óvoda és általános iskola nélküli településeken élők aránya.

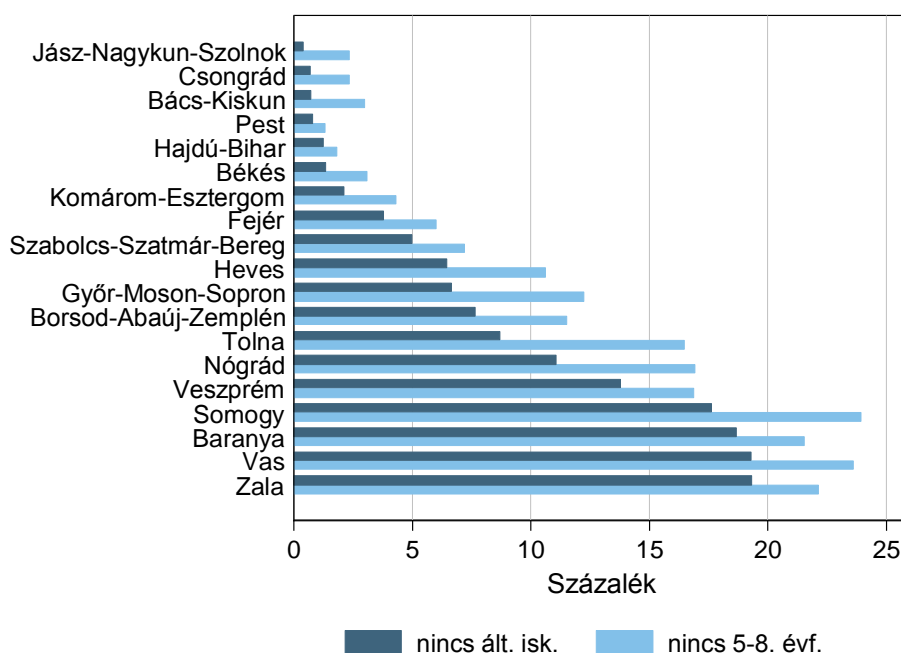
C1.5. ábra Az általános iskola nélküli települések százalékaránya, 2001–2012



C1.6.1. ábra Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség százalékaránya, 2001–2012



C1.6.2. ábra Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség százalékaránya megyénként, 2012



Megjegyzés: Pest megye Budapest nélkül.

Az iskola nélküli településeken élők aránya hasonló, de nem teljesen azonos képet mutat. A felső tagozat nélküli településeken élő diákok aránya Baranya, Vas és Zala megyéket megelőzve Somogyban a legmagasabb, mind a négy megyében 20 százalék feletti. Ezekben a megyékben a diákok 17–19 százalékának lakóhelyén alsó tagozatos oktatás sincs. Három további megyében is magas, 10 százalék körüli az iskola nélküli településeken élők aránya; egyrészt Veszprém, másrészt Nógrád és Tolna; két olyan területen, ahol az óvodai ellátás a gyerekek döntő többsége számára helyben elérhető. Összességében a megyék felében legalább minden tízedik gyerek olyan településen lakik, ahol nincsen teljes, nyolc évfolyamos általános iskolai oktatás.

C1.7. INDIKÁTOR: A középfokú iskola nélküli települések aránya

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy mekkora azoknak a településeknek az aránya, ahol nem működik középfokú iskola.

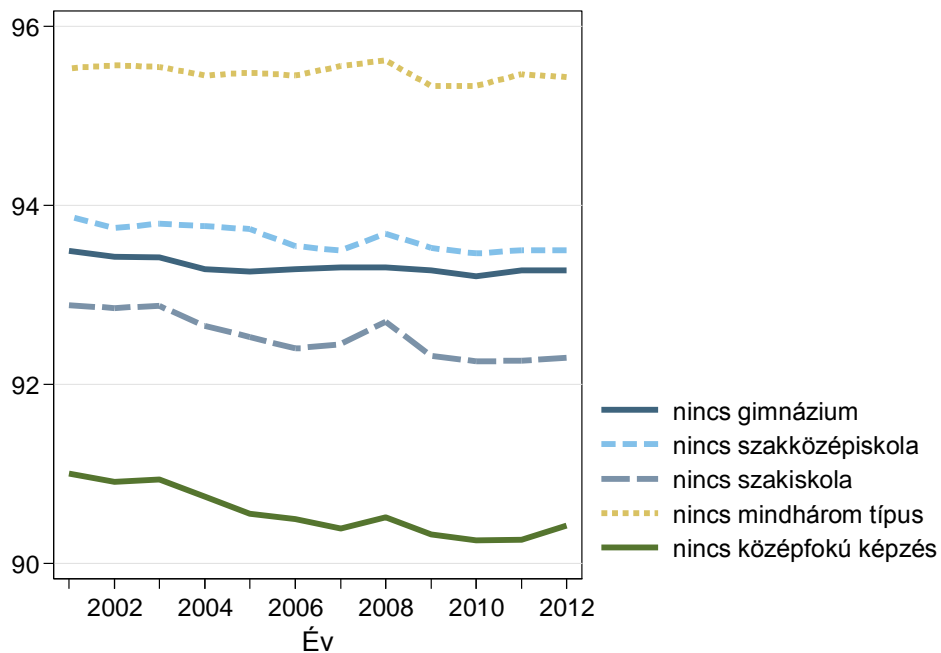
C1.8. INDIKÁTOR: A középfokú iskola nélküli településeken élő 14–17 éves népesség aránya

Az indikátor a középfokú iskola nélküli településeken élő, azaz a lakóhelyükön középfokú oktatáshoz biztosan hozzá nem férő gyerekek arányát mutatja a 14–17 évesek között.

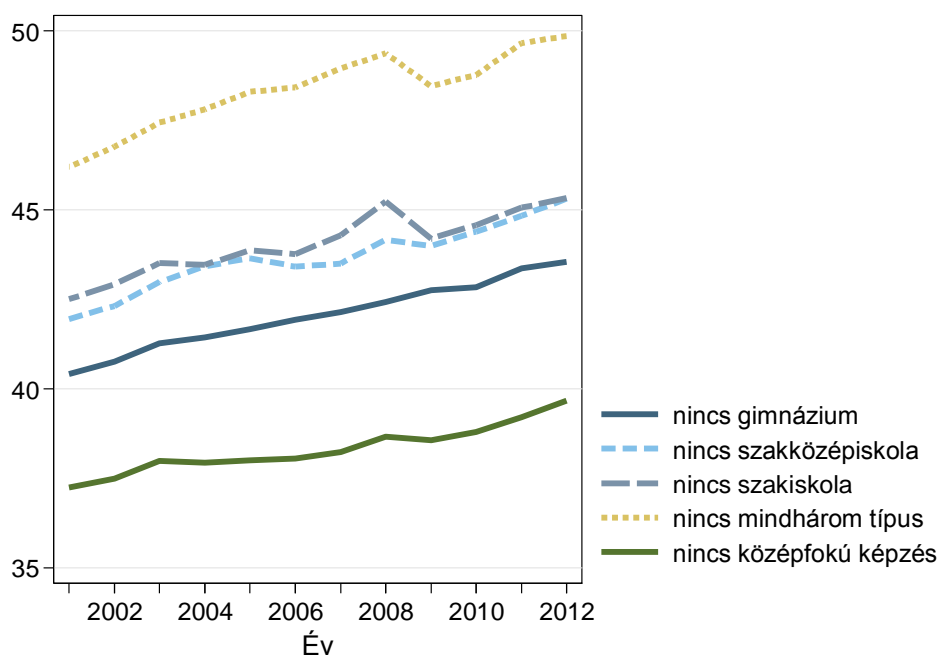
A középfokú oktatáshoz való hozzáférés szűkebben értelmezve azt jelenti, hogy a lakóhely településén mindhárom programtípus (gimnázium, szakközépiskola és szakiskola) elérhető, míg tágabban azt, hogy legalább egy a három közül. Ezen túl az indikátorok külön-külön is bemutatják a három programtípus hozzáférhetőségét a lakóhely településén.

2012-ben a települések több mint 95 százalékában nem volt elérhető mindhárom középfokú programtípus, több mint 90 százalék esetében semmilyen középfokú oktatás (C1.7. és C1.8. ábra és C1.7. és C1.8. táblázat). Minden második diák lakott olyan településen, ahol nem volt teljes középfokú oktatási kínálat, közel 40 százalék lakóhelyén pedig egyáltalán nem volt középfokú iskola.

C1.7. ábra A középfokú iskola nélküli települések százalékaránya, 2001–2012



C1.8. ábra A középfokú iskola nélküli településeken élő 14–17 éves népesség százalékaránya, 2001–2012



Az egyes programtípusok helyben való elérhetőségében csekélyek a különbségek. A települések arányát tekintve a szakiskolai programok valamivel több településen érhetőek el, mint a középiskolai oktatás. Ugyanakkor a 14–17 éves népességben valamivel kevesebben vannak azok, akik helyben nem találnak gimnáziumi képzést, mint azok, akik szakiskola vagy szakközépiskola nélküli településen élnek.

Az időbeli változások tendenciái vegyes képet mutatnak. A középfokú iskolák nélküli települések részaránya stagnált, illetve valamelyest csökkent 2001 és 2012 között. Ezzel szemben az ezeken a településeken élő középiskolás korú népesség aránya egyenesen, noha nem nagymértékben (2–4 százalékponttal) növekedett ebben az időszakban.

A diákok területi mobilitása

A C1.9–C1.11. indikátorok a diákok területi mobilitását jellemzik. Azt mutatják be, hogy a diákok milyen arányban tanulnak a lakóhelyüktől eltérő településen, illetve a nem a lakóhelyük szerinti körzeti általános iskolában.

C1.9. INDIKÁTOR: A bejáró diákok aránya

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy mekkora azoknak a diákoknak az aránya, akik nem az állandó lakóhelyük vagy tartózkodási helyük településén tanulnak. A bejáró diákok aránya a középfokú oktatásban a legmagasabb, de az általános iskolások és az óvodások között sem elhanyagolható mértékű (C1.9. ábra és C1.9. táblázat). Középfokon 2013-ban majdnem

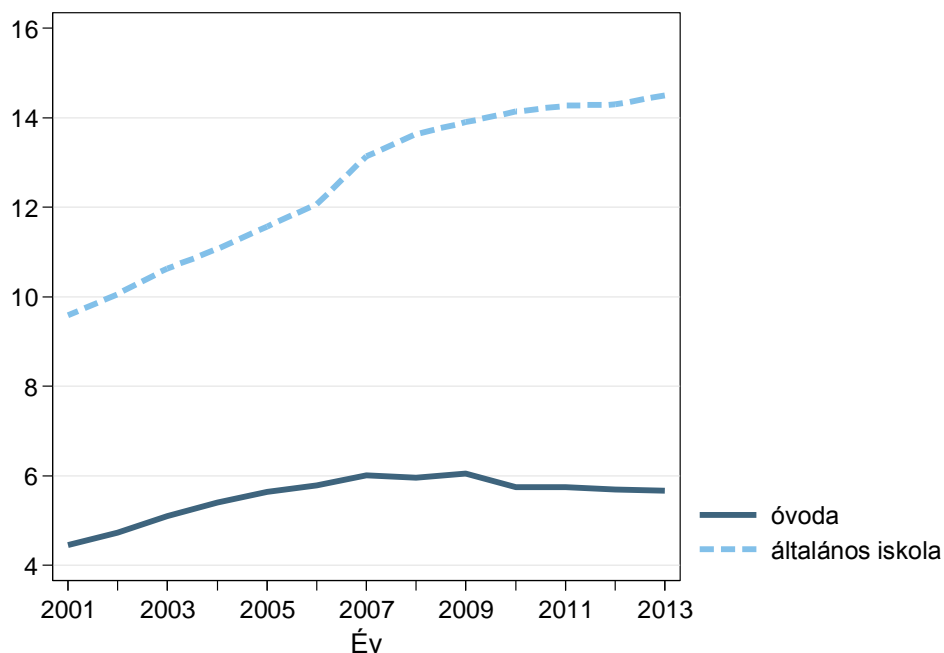
minden második diák bejáró volt. Míg a gimnazisták egyharmada volt bejáró, a szakközépiskolások fele, a szakiskolásoknak pedig közel 60 százaléka nem a lakóhelye településén tanult.

Az általános iskolások között az arány 14, az óvodások között pedig közel 6 százalék. Bár ezek az arányok nem közvetlenül összehasonlíthatóak az óvoda és iskola nélküli településeken élő népesség arányával,²³ úgy tűnik, hogy hozzávetőlegesen kétszer annyi diák tanul más településen, mint akinek a lakóhelyén nincs általános iskola vagy óvoda.

Az időbeli változások azt mutatják, hogy a bejáró diákok aránya 2001 és 2013 között egyenletesen nőtt középfokon és az általános iskolások között is, az utóbbi esetben a másfélszeresére. Ezek a tendenciák összefügghetnek az iskola nélküli településeken élők arányának növekedésével.

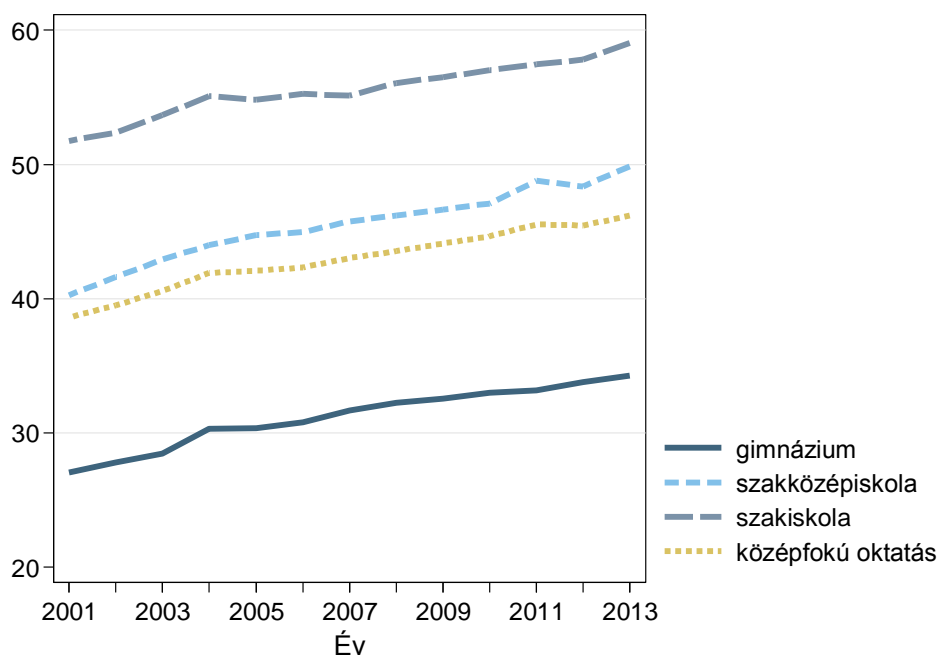
C1.9. ábra A bejáró diákok százalékaránya programtípusonként, 2001–2013

Óvoda és általános iskola



²³ Az egyik esetben a diákok közötti, a másik esetben pedig a népességhez mért arányról van szó. Ugyanakkor, mivel az általános iskolai és az óvodai részvétel is közel teljes körű, ez csak csekély eltérésekhez vezet.

Középfokú oktatás



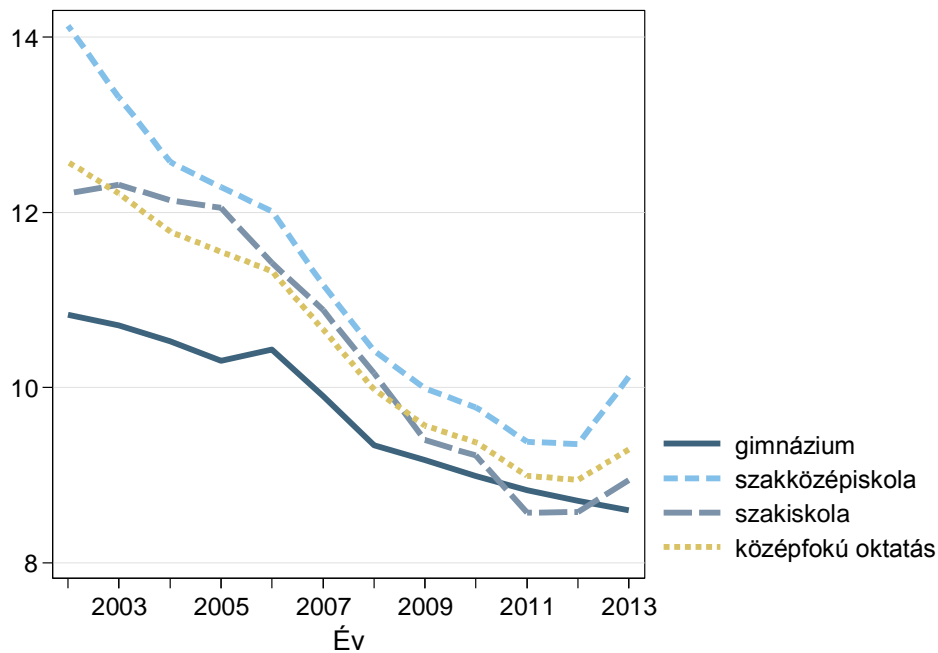
C1.10. INDIKÁTOR: A kollégista diákok aránya

Ez az indikátorcsoport azt mutatja meg, hogy mekkora a kollégiumban lakó diákoknak az aránya a nappali tagozaton tanuló diákok között.

A kollégisták aránya a középfokú oktatásban 2013-ban összességében 9 százalék körül alakult (C1.10.1. ábra és C1.10.1. táblázat). A szakközépiskolások között volt a legtöbb kollégista, a szakiskolások és gimnazisták között a legkevesebb, de a programtípusok közötti különbségek csekélyek. Az általános iskolások kevesebb, mint 1 százaléka kollégista.

Az időbeli összehasonlítás azt mutatja, hogy a kollégisták aránya jelentősen csökkent 2002 és 2013 között; a szakközépiskolások és szakiskolások körében a korábbi érték háromnegyedére, illetve kétharmadára. Ugyanakkor 2013-ban megfordulni látszik ez a csökkenő tendencia, a szakközépiskolások és szakiskolások között ebben az évben valamelyest nőtt a kollégisták aránya.

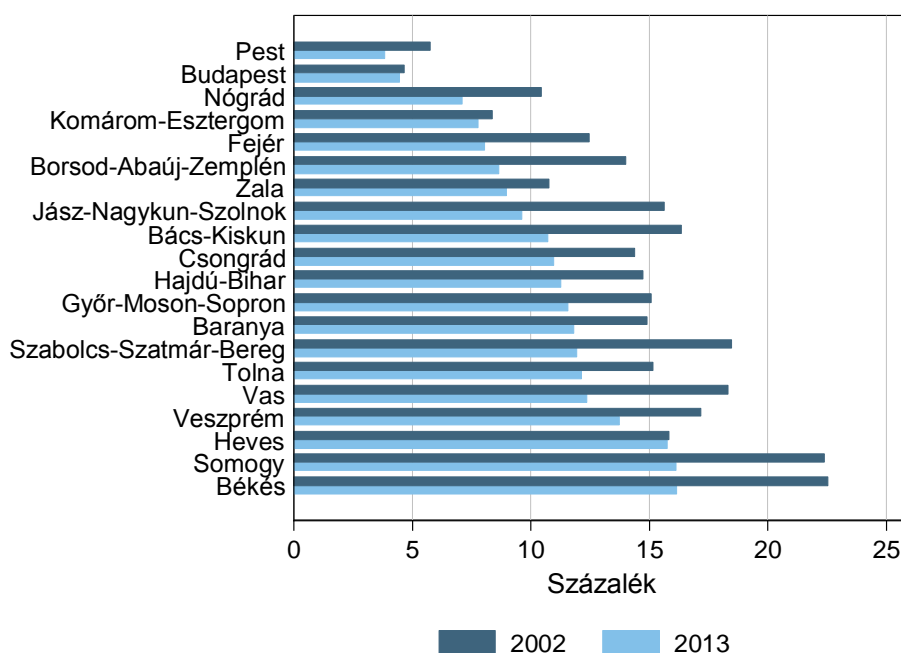
C1.10.1. ábra A kollégista diákok százalékaránya a középfokú oktatásban programtípusonként, 2002–2013



A kollégisták arányának megyék közötti összehasonlítása azt mutatja, hogy mind a kollégiumi részvétel szintjében, mind pedig a 2002 és 2013 közötti csökkenés mértékében igen nagy területi különbségek vannak (C1.10.2. ábra és C1.10.2. táblázat). A kollégisták aránya 2013-ban három megyében, Békésben, Hevesben és Somogyban volt kiemelkedően magas, 15 százalék feletti.

2002 és 2013 között szinte mindenhol csökkent a kollégisták aránya, csak három megyében maradt gyakorlatilag változatlan. A csökkenés jellemzően azokban a megyékben volt a legnagyobb mértékű, ahol legmagasabb arányban tanultak kollégisták, de ez a tendencia nem mindenhol érvényesült, Heves megyében például nem csökkent a kollégisták aránya.

C1.10.2. ábra A kollégista diákok százalékaránya a középfokú oktatásban, megyénként, 2002, 2013



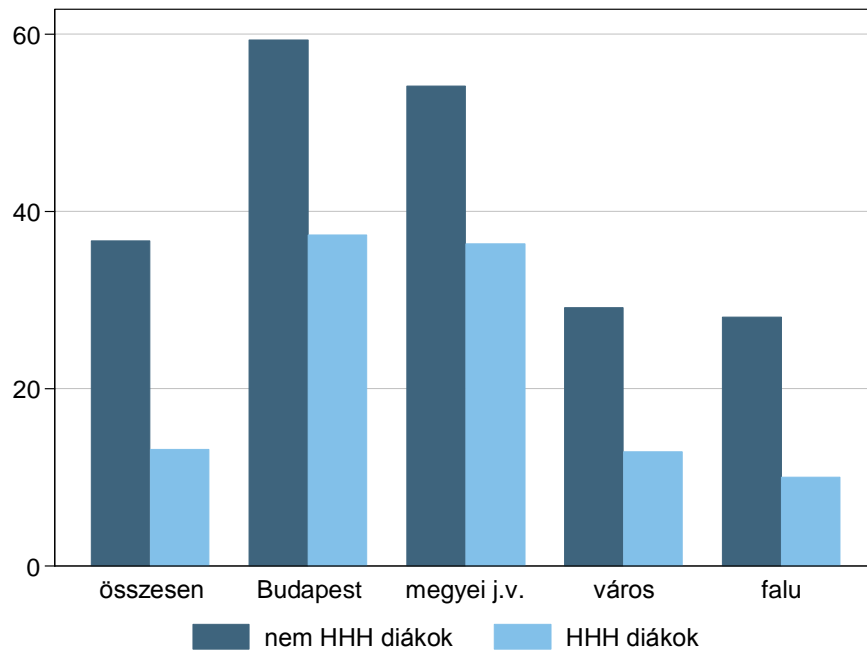
C1.11. INDIKÁTOR: A nem a lakóhely szerinti körzeti általános iskolában tanuló diákok aránya

Ez az indikátorcsoport azt mutatja meg, hogy mekkora azoknak a diákoknak az aránya a nyolcadik évfolyamosok között, akik nem a lakóhelyükhöz tartozó körzeti általános iskolában tanulnak. Az adatok az Országos Kompetenciamérés tanulói háttérkérdőívéből származnak, tehát nem adminisztratív, hanem kérdőíves adatokról van szó, ahol a válaszadási arány 80 százalék körüli.

2011-ben a diákok több mint egyharmada válaszolt úgy, hogy nem a körzeti általános iskolában tanult (C1.11. táblázat). Bár ez az arány a kisgimnazistákat is tartalmazza, és azokat is, akik időközben esetleg elköltöztek, de nem váltottak iskolát, de ezzel együtt is nagyon sokan vannak azok, akik a körzeti helyett másik iskolát választanak. Budapesten és a megyei jogú városokban minden második diák azt válaszolta, hogy nem a körzeti iskolában tanul, míg a falvakban csak a diákok egynegyede.

Számottevők a családi háttér szerinti különbségek is. A halmozottan hátrányos helyzetű diákok között csak 13 százalék a nem körzeti iskolában tanulók aránya; alig több mint egyharmada a nem halmozottan hátrányos helyzetű diákok közötti arálynak (C1.11. ábra és C1.11. táblázat). Ez a különbség jelentős részben azzal függ össze, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű diákok nagyobb része él a falvakban, ugyanakkor az egyes településkategóriákon belül is megfigyelhető, hogy ezek a diákok nagyobb arányban tanulnak a körzeti általános iskolában.

**C1.11. ábra A nem a lakóhely szerinti körzeti általános iskolában tanuló nyolcadikos diákok
százalékaránya a lakóhely településtípusa és a diák halmozottan hátrányos helyzete szerint,
2011**



C2. Továbbhaladás és végzettség

A továbbhaladást és végzettséget leíró C2.1. INDIKÁTORCSOPORT azt mutatja be, hogy az egyes oktatási szinteken és programtípusokban milyen gyakori az évismétlés. A C2.2. INDIKÁTORCSOPORT az általános iskola utáni jelentkezések és továbbtanulók megoszlását mutatja be a három középfokú programtípusban. A C2.3. INDIKÁTORCSOPORT az általános, illetve szakmai középfokú végzettséget szerzők életkor szerinti megoszlásáról nyújt képet.

Az évismétlők aránya a közoktatásban

A C2.1. és C2.2. indikátorok azt mutatják be, hogy milyen mértékű az évismétlés a közoktatásban a különböző oktatási szinteken és programtípusokban.

C2.1. INDIKÁTOR: Az évismétlő diákok aránya.

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy egy-egy tanévben milyen gyakorisággal fordul elő, mennyire jellemző az évismétlés. Az egyes oktatási szinteken az indikátor az évismétlés az évfolyamok elemi adataiból számított átlagos előfordulását mutatja az adott tanévben. Például az évismétlő diákok aránya az alsó tagozaton az 1., 2. 3. és 4. évfolyamos évismétlési arányok átlaga az adott évben.

C2.2. INDIKÁTOR: A legalább egyszer évet ismételt diákok aránya a 8. és a 10. évfolyamon

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy a diákok mekkora része kényszerült legalább egyszer évismétlésre bármikor a korábbi iskolai pályafutása során, mielőtt elérte a 8., illetve a 10. évfolyamot.

Míg tehát a C2.1. indikátor azt mutatja meg, hogy mennyire jellemző az évismétlés évfolyamonként, oktatási szintenként vagy programtípusok szerint, a C2.2. indikátor arról ad információt, hogy a közoktatásbeli pályafutásuk során a diákok mekkora része ismételt évet. A kétféle megközelítésre azért van szükség, mert a diákok egy része egynél többször ismételt évet.

Az évismétlés nagyon eltérő mértékű az egyes oktatási szinteken és programtípusokban.²⁴ Az alsó és felső tagozaton 2013-ban 2 százalék körül volt az évismétlők aránya, míg a középfokú oktatásban megközelítette az 5 százalékot (C2.1.1. ábra és C2.1.1. táblázat). Ugyanakkor az évismétlők aránya eltérő *tendenciát* is mutat a kétezres

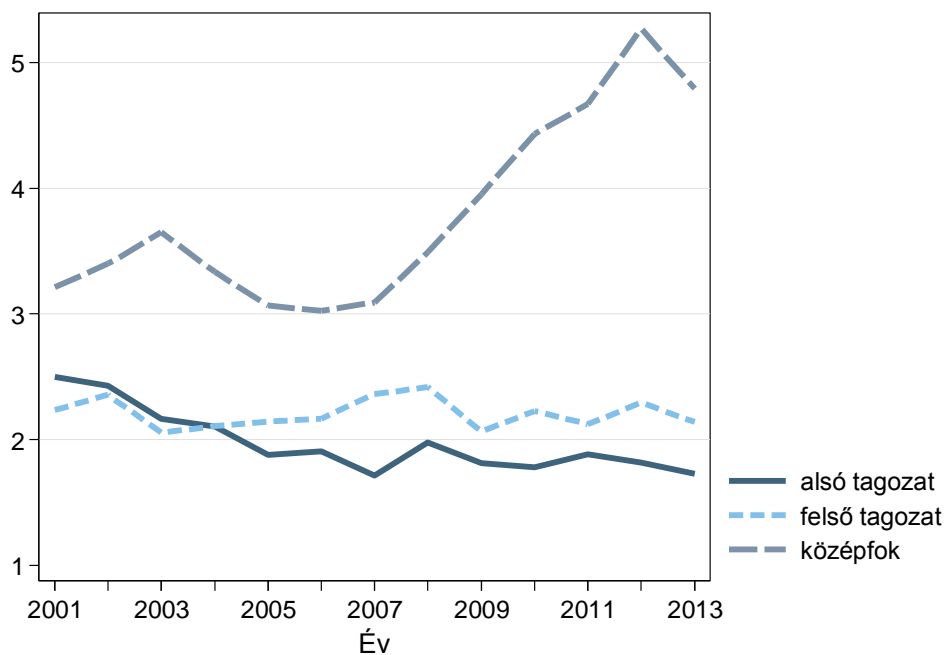
²⁴ Itt most nem különböztetjük meg a kisközművelődési és az általános iskolai képzést a felső tagozaton; mindkettőt a felső tagozat kategóriába soroljuk, illetve néhol az egyszerűség kedvéért összefoglalóan általános iskolai képzésként hivatkozunk rájuk.

években. Az alsó tagozaton 2001 és 2007 között kevésbé gyakorivá vált az évismétlés, majd lényegében változatlan maradt. A csökkenés nem elhanyagolható mértékű volt, a 2007. évi érték a 2001. évinek hozzávetőlegesen háromnegyede. Ezzel szemben a felső tagozaton nem látunk egyértelmű tendenciát, az évismétlők aránya mindvégig valamivel 2 százalék felett ingadozott. Jelentős volt a növekedés ugyanakkor középfokon: 2007 és 2012 között az arány 3-ról 5 százalék fölé emelkedett, majd 2013-ra valamelyest csökkent.

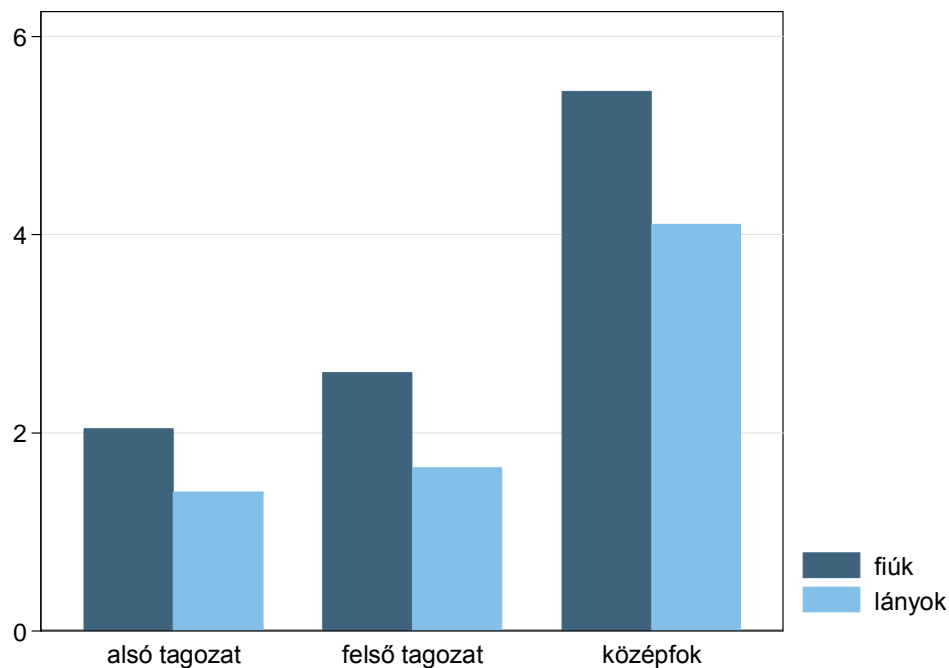
Számottevők a *nemek közötti* különbségek, a lányok között kevesebb az évismétlő (C2.1.2. ábra és C2.1.2. táblázat). A különbség középfokon a legnagyobb, 2013-ban több mint 1 százalékpont, az arányokat tekintve azonban a felső tagozaton a legszámottevőbb, 2013-ban a fiúk között a lányokénak több mint másfélszerese volt az évismétlés gyakorisága.

A nemek közötti különbségek a középfokon lényegében nem változtak 2001 és 2013 között, az általános iskolában – és különösen a felső tagozaton – azonban kisebb lett az eltérés (C2.1.2. táblázat). Az évismétlők aránya nemcsak oktatási szintenként tér el nagyon egymástól, de azokon belül az egyes évfolyamokon és a programtípusok szerint is, és ráadásul esetenként az időbeli változások is különböző irányúak.

C2.1.1. ábra Az évismétlő diákok százalékaránya oktatási szintenként, 2001–2013



C2.1.2. ábra Az évismétlő diákok százalékaránya nemenként és oktatási szintenként, 2013



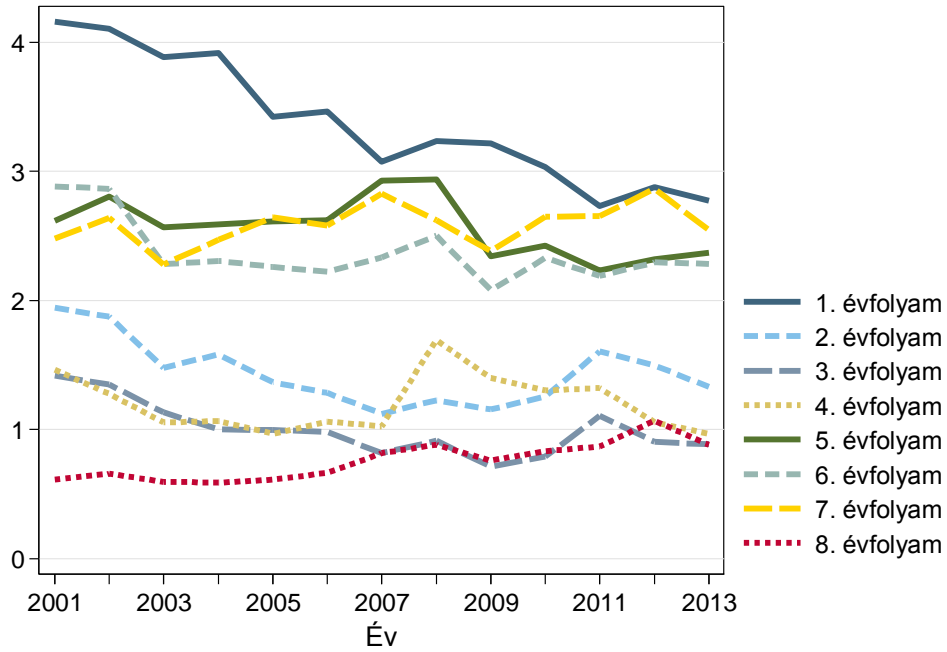
Az *általános iskolai* oktatásban kiugróan magas az évismétlés gyakorisága a *gyógypedagógiai* (speciális nevelési igényű, SNI) programokban: 2013-ban a 2–8. évfolyamokon 5–7 százalékos volt ez az arány, míg a nem *gyógypedagógiai* programokban ugyanezek az évfolyamokon 1–2,5 százalék között (C2.1.3. ábra és C2.1.3. táblázat). Az első évfolyamon a *gyógypedagógiai* programokban 2013-ban minden negyedik diák évismétlő volt, míg a nem csak SNI diákokat oktató osztályokban az arány nem érte el a 3 százalékot. A *gyógypedagógiai* programokban annyival gyakoribb az évismétlés, hogy az ilyen programokban tanulók viszonylag alacsony száma ellenére is számottevő hatásuk van a teljes népességre számított évismétlési arányra, különösen az alsó tagozaton.

Az évfolyamok közötti különbségek és az időbeli változások mintázata is eltérő. A *gyógypedagógiai* programokban a 3–8. évfolyamok évismétlési arányai a teljes időszakban viszonylag hasonlóak, és a 2. évfolyam is csak az időszak elején lóg ki felfelé ebből a csoportból. Az évismétlési arány a 4–8. évfolyamokon 2008-ig másfél-kétszeresére nőtt, majd stagnált. A 2. és 3. évfolyamon az arány lényegében nem változott. Ezzel szemben az 1. évfolyamon az évismétlési arány kiugróan magas, és 2010 és 2013 között jelentősen nőtt.

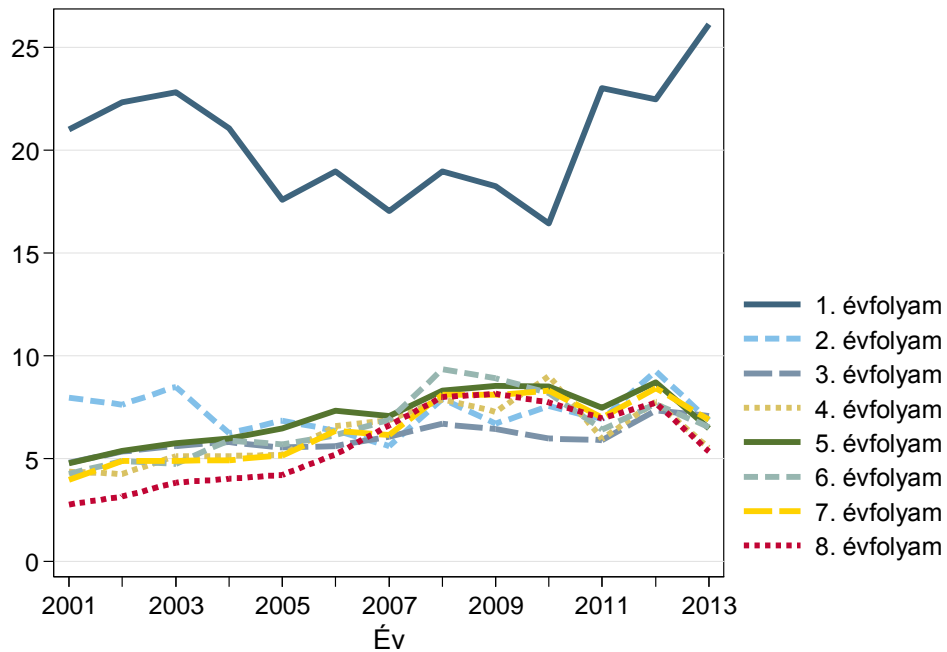
A *nem gyógypedagógiai* programokban az 1., illetve az 5., 6. és 7. évfolyamon a legmagasabb az évismétlési arány. A kétezres évek elején még kiugróan magas volt az arány az 1. évfolyamon, de folyamatosan csökkent és az időszak végére elérte a 7. évfolyamra jellemző szintet. A többi évfolyamon csak kismértékben változott az évismétlés gyakorisága. A 2. és 5. évfolyamon például az időszak elején, illetve közepén csökkent, a 8. évfolyamon pedig lassan emelkedett, bár még 2013-ban is a legalacsonyabbak között volt.

C2.1.3. ábra Az évismételő diákok százalékaránya az általános iskolában évfolyamonként, 2001–2013

Nem speciális nevelési igényű (nem SNI) oktatási programok



Speciális nevelési igényű (SNI) oktatási programok



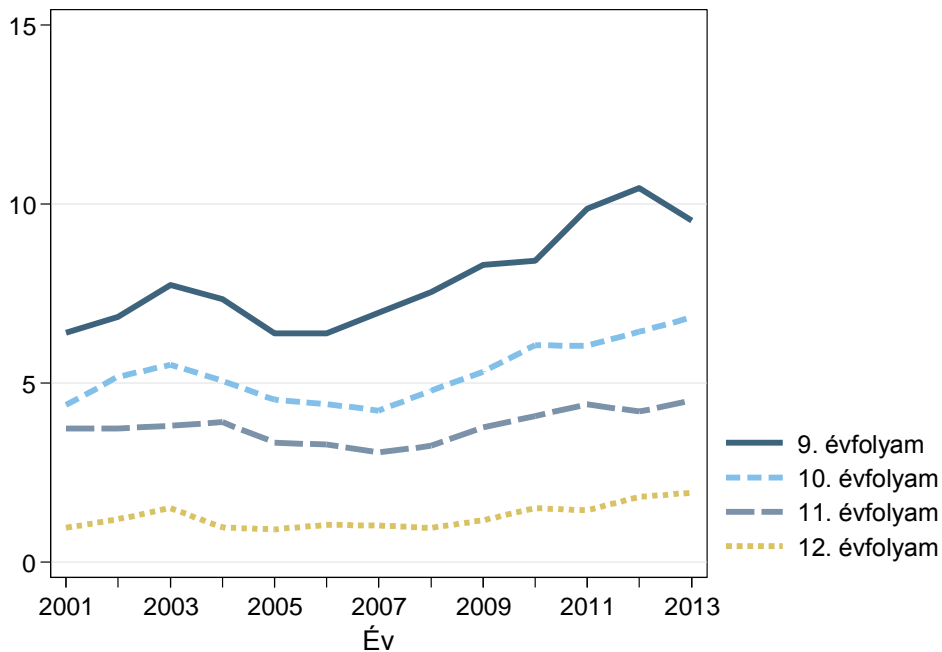
A középfokú programokat tekintve első pillantásra szembevető, hogy óriásiak a programtípusok közötti különbségek (C2.1.4. ábra és C2.1.4. táblázat). Az évismétlés a szakiskolákban a leginkább és a gimnáziumokban a legkevésbé jellemző. A gimnáziumokban az általános iskolai szint alatti, a szakközépiskolákban és különösen a szakiskolákban azt meghaladó az arány (2013-ban 1,4, 4,3, illetve 10,3 százalék, szemben az alsó és felső tagozat 1,7 és 2,1 százalékos átlagértékével) (C2.1.4. táblázat).

Az évismétlés mindhárom programtípusban egyértelműen csökken a magasabb évfolyamokon, ugyanakkor az évfolyamok közötti különbségek eltérő mértékűek.

C2.1.4. ábra Az évismétlő diákok százalékaránya a szakközépiskolákban és szakiskolákban, évfolyamonként, 2001–2013



Szakközépiskola



A szakiskolákban a 9. évfolyamon kiugróan gyakori az évismétlés, ráadásul az arány 2007 és 2012 között meredeken nőtt (C2.1.4. ábra és C2.1.4. táblázat). 2013-ban minden ötödik diák évismétlő volt ezekben az osztályokban; az időszak elején még csak minden kilencedik. A 10. és 11. évfolyamon is magas az arány, és itt is közel a duplájára nőtt, de így is kevesebb, mint fele a 9-edikes értéknek. A 12. évfolyamon még alacsonyabb az évismétlők aránya; lényegében a felső tagozatra jellemző szintű.

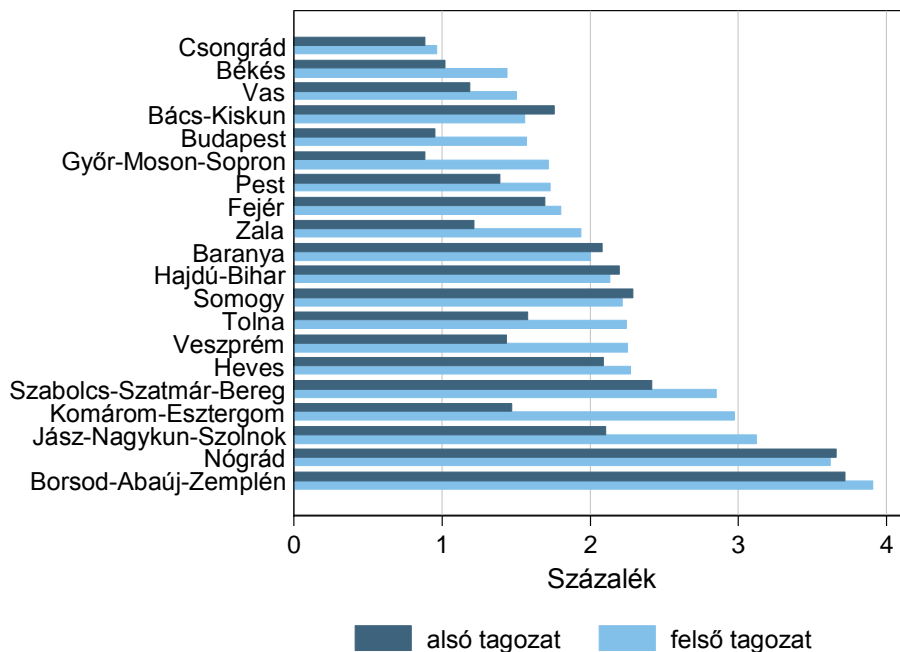
A szakközépiskolákban hasonló a mintázat, de kisebbek az arányok. 2007 után az évismétlés gyakorisága itt is minden évfolyamon nőtt. Figyelemre méltó, hogy 2013-ban a 9. évfolyamon már a diákok tizede évismétlő volt. Ez ugyan csak a fele a 9-edikes szakiskolások értékének, de valamivel magasabb a szakiskolák 10. és 11. évfolyamait jellemző aránynak.

Az évismétlési arányt tekintve jelentősek a területi különbségek (C2.1.5., C2.1.6. ábra és C2.1.5. táblázat). A legalacsonyabb és legmagasabb évismétlési arányú megyék között hozzávetőlegesen kétszeres-háromszoros különbségeket figyelhetünk meg. Az általános iskolai oktatásban kiugróan gyakori az évismétlés Borsod-Abaúj-Zemplén és Nógrád megyében, míg a legalacsonyabb az arány Csongrádban, illetve az alsó tagozaton Budapesten és Győr-Moson-Sopron megyében. A megyék egy részében az alsó és felső tagozat között lényegében nincs különbség, máshol azonban akár kétszeresére is nőhet az évismétlések aránya (például Komárom-Esztergom vagy Győr-Moson-Sopron megyében).

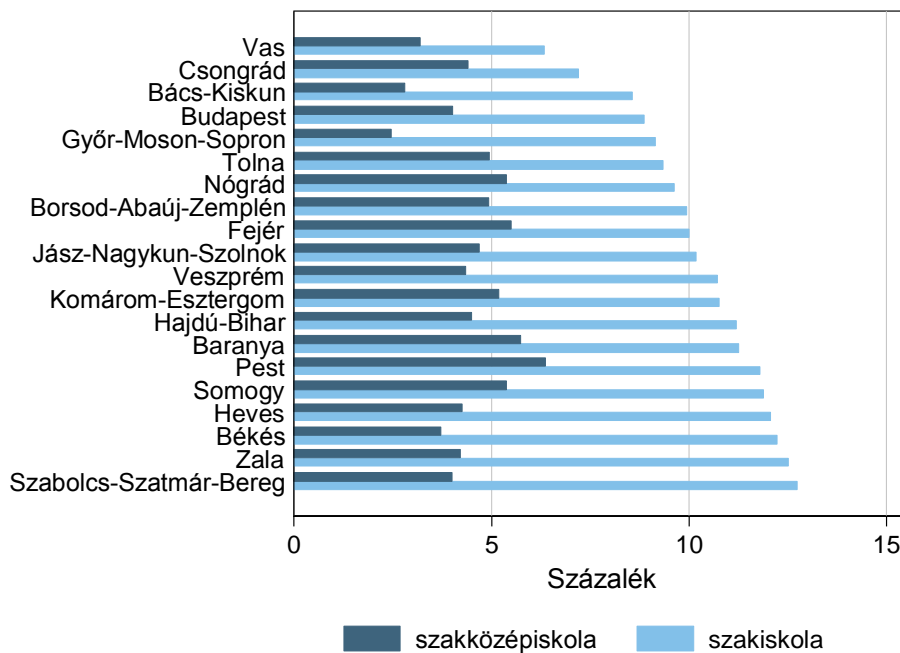
A szakközépiskolai és szakiskolai évismétlési arányokban is jelentősek a területi különbségek, de itt nem azonosíthatunk egy-két olyan megyét, ahol az arány kiugróan magas volna. Inkább az alacsony évismétlésű megyék különíthetők el; a szakiskolák esetében Vas és Csongrád, a szakközépiskolákat tekintve pedig Győr-Moson-Sopron és Bács-Kiskun megye.

Figyelemre méltó, hogy abban a négy megyében, ahol a szakiskolákban a leggyakoribb az évismétlés, a szakközépiskolai értékek viszonylag alacsonyak.

C2.1.5. ábra Az évismétlő diákok százalékaránya az alsó és felső tagozaton megyénként, 2013



C2.1.6. ábra Az évismétlő diákok százalékaránya az szakközép- és szakiskolákban megyénként, 2013

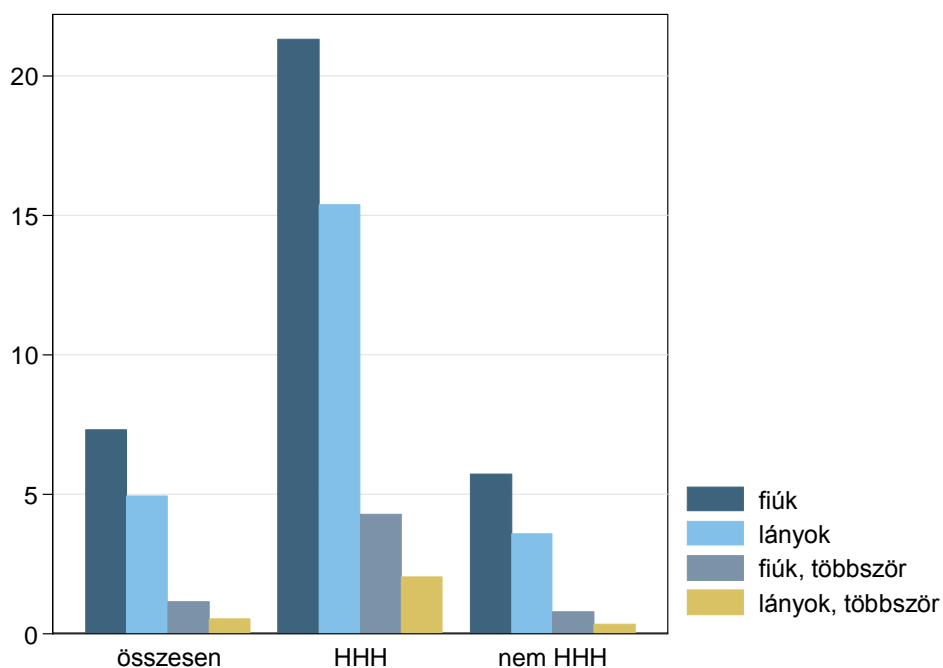


A C2.2. indikátor valamelyest más szempontból mutatja be az évismétlést; nem az évismétlés egy tanéven belüli előfordulási gyakoriságát méri, hanem azt, hogy a 8. és 10. évfolyam eléréseig a diákok mekkora része ismételt évet a korábbi iskolai pályafutása során. Ezt az indikátort csak 2013-ra vonatkozóan mutatjuk be, mivel egyrészt az Országos Kompetenciamérés kérdőíves adataira épül, és így a válaszmegtagadás miatt az adatok kevésbé pontosak, másrészt mert az adatok összességében az adminisztratív adatokra épülő C2.1. indikátorhoz nagyon hasonló képet mutatnak.

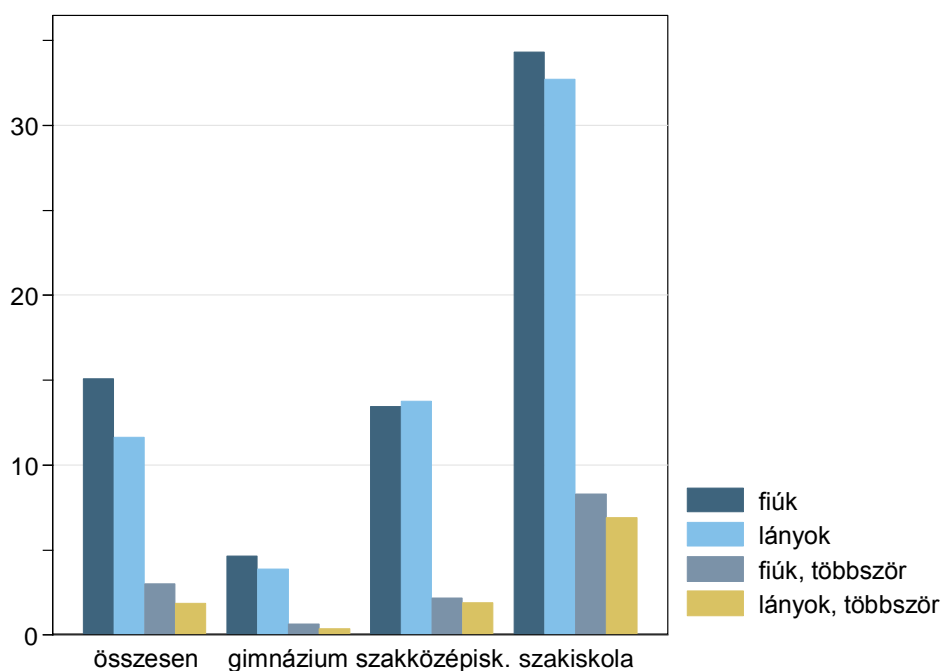
A 8. osztályosok között 2013-ban 6 százalék volt azoknak az aránya, akik legalább egyszer évet ismételtek, és 1 százalék alatti a többszörös évismétlőké (C2.2.1. ábra és C2.2.1. táblázat). Érdeemes megjegyezni, hogy ezek az arányok alacsonyabbak, mint ami C2.1. indikátor adataiból következne (C2.1.1. ábra és C2.1.1. táblázat), ami minden bizonnyal annak tulajdonítható, hogy a gyógypedagógiai programban tanuló diákok, akik körében az évismétlés a leggyakoribb, nagy része nem vesz részt a kompetenciamérésben.

A 8. osztályosok között ugyanakkor óriási a különbség a diákok halmozottan hátrányos helyzetű státusa szerint (C2.2.1. ábra és C2.2.1. táblázat). A HHH diákok közel egyötöde ismételt évet az általános iskolában, 3 százalékuk többször is. Különösen magas az évismétlők aránya a HHH fiúk körében; 20 százalék, míg a lányok között 15.

C2.2.1. ábra A legalább egyszer és a többször évismétlő diákok százalékaránya a 8. évfolyamon HHH státus és nemek szerint, 2013



C2.2.2. ábra A legalább egyszer és a többször évismétlő diákok százalékaránya a 10. évfolyamon programtípus és nemek szerint, 2013



A 8. és 10. évfolyam között több mint kétszeresére nő azoknak az aránya, akik legalább egyszer ismételték már évet; 10-ben az arány már 13 százalék felett volt 2013-ban (C2.2.1. táblázat). A programtípusok közötti különbségek óriásiak; a 10. évfolyamos szakiskolások egyharmada ismételt évet korábban, közel 8 százalékuk többször is (C2.2.1. ábra és C2.2.1. táblázat). A szakközépiskolások között 14, a gimnazisták körében 4 százalék a legalább egyszer évet ismételték aránya.²⁵

A nemek szerinti különbség összességében 3 és fél százalékpontnyi a legalább egyszer évet ismételték arányában. Ugyanakkor az egyes programtípusokon belül nincsen számottevő különbség a fiúk és lányok között, a szakiskolában tanuló lányoknak is közel egyharmada ismételt már évet. Az összességében jelentős különbség a programtípusok eltérő nemek szerinti összetételéből adódik; a lányok között kevesebb az évismétlő, ugyanakkor kevesebben is tanulnak szakiskolában, mint a fiúk.

²⁵ A gimnazisták között lehetnek olyanok is, akik csak az 5. vagy a 7. évfolyam után felvételiztek sikeresen 6 vagy 8 évfolyamos gimnáziumba, de a 4 százalékos arány nekik tulajdonítható, mivel az évismétlők aránya a 4 osztályos gimnáziumban tanulók között a legmagasabb.

Általános iskola utáni jelentkezések és továbbtanulás

A C2.3 INDIKÁTOR a középfokú jelentkezésekről, míg a C2.4 és C2.5. INDIKÁTOROK a már középfokra felvett tanulók programtípus, nem és hátrányos helyzet szerinti megoszlásáról ad képet.

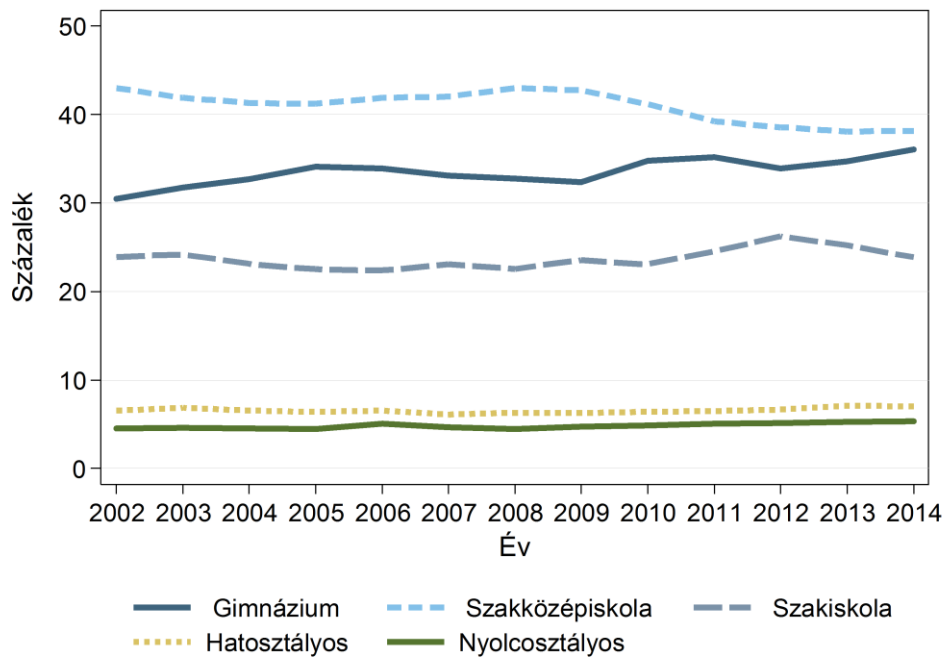
C2.3. indikátor: A középfokú továbbtanulásra jelentkezett tanulók megoszlása az 1. helyen történt jelentkezés programtípusa szerint²⁶

A C2.3. indikátorcsoport azt mutatja, hogy a 2002–2014 közötti időszakban a jelentkezések átlagos rangsoraiban alapvető változások nem figyelhetők meg. A legtöbb tanuló első helyen szakközépiskolába jelentkezik, majd a négyosztályos gimnázium, a szakiskola és végül a hat-, illetve a nyolcosztályos gimnázium következnek. Bár az iskolatípusok sorrendje változatlan, az elmúlt fél évtizedben folyamatosan csökkent a szakközépiskolai és nőtt a gimnáziumi jelentkezések aránya. 2014-re a két iskolatípusba közel azonos mennyiségű tanuló jelentkezik: az adott kohorsz körülbelül 36-38 százaléka. A hat-, illetve a nyolcosztályos gimnáziumokba történő jelentkezések aránya változatlan és 5-7 százalék körüli (C2.3.1. ábra és C2.3.1. táblázat).

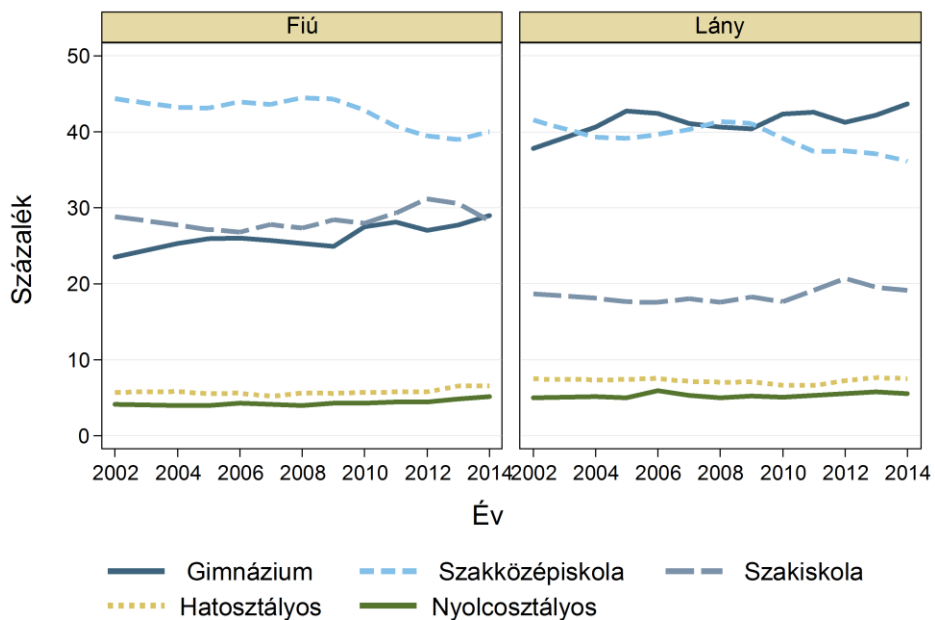
Az első helyre jelentkezésekben jelentősek a nemek közötti különbségek. A lányok inkább a négyosztályos gimnáziumokba, illetve szakközépiskolákba jelentkeznek – bár az időszak elejéhez képest az időszak végére a gimnáziumokat valamelyest többen választják. Ezzel szemben a fiúk egyértelműen a szakközépiskolát helyezik az első helyre, míg a szakiskolába, illetve a gimnáziumba átlagosan azonos arányban jelentkeznek első helyen. A fiúknál is tapasztalható azonban, hogy míg a szakközépiskolába az elmúlt öt évben folyamatosan egyre kevesebb tanuló jelentkezik első helyen, a gimnáziumi, illetve a szakiskolai jelentkezések aránya is enyhén nő. A hat- és nyolcosztályos gimnáziumokba fiúk és lányok is hasonló arányban jelentkeznek, bár ezeket is körülbelül 1 százalékkal valószínűbben jelölik meg első helyen a lányok (C2.3.2. ábra és C2.3.2. táblázat).

²⁶ A négyosztályos gimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolai jelentkezések száma az előző évben 8. évfolyamos tanulók számához van viszonyítva, míg a hat- és nyolcosztályos gimnáziumi jelentkezések az előző évi 6., illetve 4. évfolyamos tanulók számához. Lásd bővebben a Közoktatás indikátorrendszere (MTA KRTK KTI, 2014) – szakmai kiadvány indikátorsablonjait.

C2.3.1. ábra Középfokú továbbtanulásra jelentkező tanulók százalékos megoszlása az első helyen történt jelentkezés programtípusa szerint, 2002–2014



C2.3.2. ábra Középfokú továbbtanulásra jelentkező tanulók százalékos megoszlása az első helyen történt jelentkezés programtípusa szerint nemenként, 2002–2014

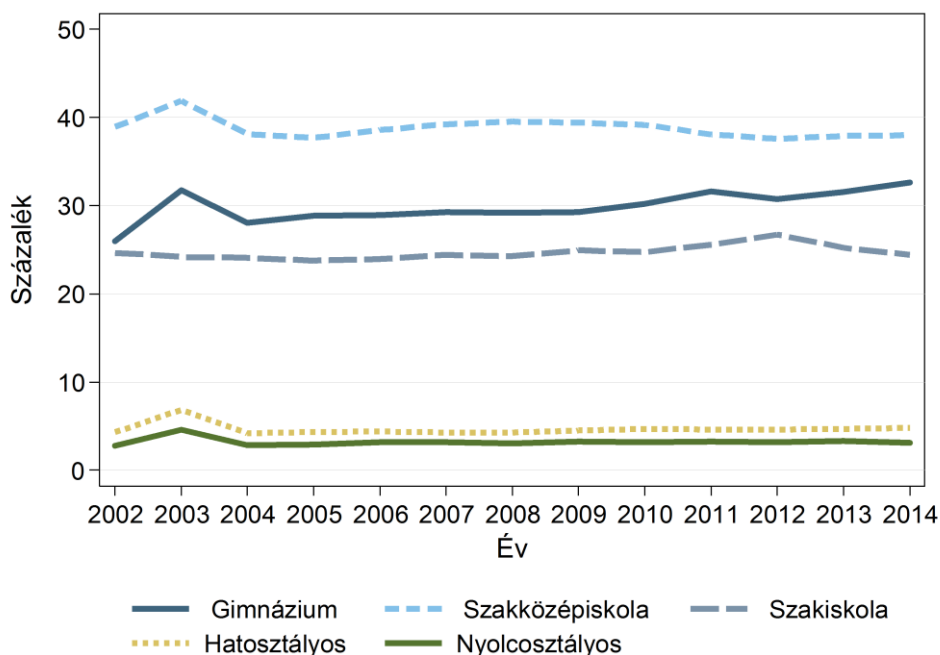


C2.4. INDIKÁTOR: Középfokon továbbtanuló tanulók megoszlása programtípus szerint

Hasonlóan a jelentkezések arányához a felvett tanulók aránya sem változott jelentősen az elmúlt években. *Programtípusonként* vizsgálva, a 2002 és 2014 közötti időszakban szakközépiskolába vették fel a legtöbb tanulót, majd gimnáziumba és szakiskolába. A hat-, illetve nyolcosztályos gimnáziumba járó tanulók aránya nem változott jelentősen: 5 százalék alatti, illetve 3 százalék körüli (C2.4.1. ábra és C2.4.1. táblázat).²⁷

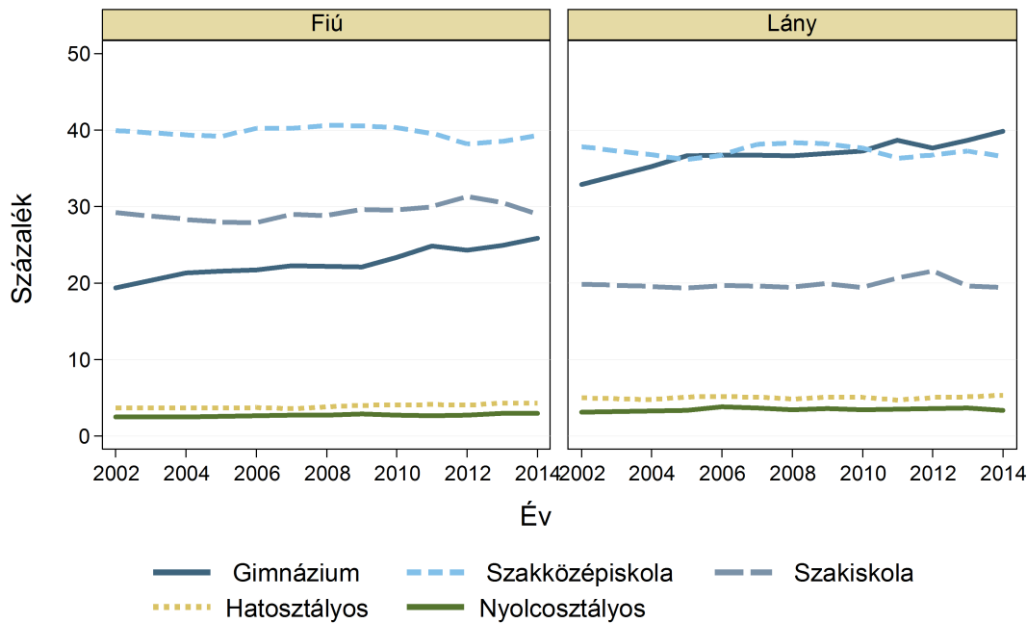
A *nemek közti különbségek* a felvettek arányában is jelentősek. Lányok gimnáziumba és szakközépiskolába közel azonos arányban (kb. 37 százalék) járnak, bár míg a vizsgált időszak elejére a szakközépiskola volt a kedveltebb az időszak végére a gimnáziumba járók aránya már majd 3 százalékkal meghaladta a szakközépiskolába járókét. A fiúk jellemzően szakközépiskolába járnak, és bár a jelentkezések aránya a szakiskola és gimnázium esetében közel azonosan alakult: jóval több fiút vesznek fel szakiskolába, mint gimnáziumba. A vizsgált időszakban azonban e két iskolatípus aránya közeledett egymáshoz: 2002-ben a szakiskolába járó fiúk és a gimnáziumba járó fiúk aránya 10 százalékkal tért el egymástól, 2014-re a különbség 4 százalékra csökkent. A hat-, illetve nyolcosztályos gimnáziumba 1 százalékkal több lány jár, mint fiú, és a különbség nem változik jelentősen 2002 és 2014 között (C2.4.2. ábra és C2.4.2. táblázat).

C2.4.1. ábra A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint, 2002–2014



²⁷ Az indikátor, a felvételi rendszer sajátosságai miatt, csak a normál eljárás keretében felvett tanulókról tartalmaz adatokat, a rendkívüli eljárás keretében felvettekről nem.

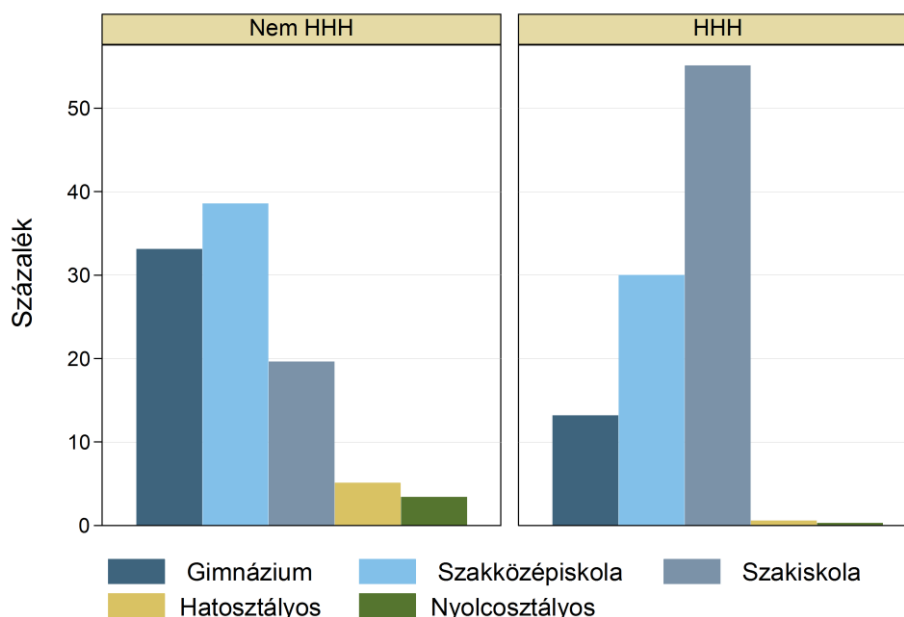
C2.4.2. ábra A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint nemenként, 2002–2014



C2.5. INDIKÁTOR: A 10. évfolyamos tanulók megoszlása programtípus és hátrányos helyzet szerint

Jól látható, hogy míg a nem halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya a programtípusok közt megegyezik a teljes népesség programtípusok közti megoszlásával (C2.4.1. ábra), addig a HHH tanulók több mint fele szakiskolába, harmada szakközépiskolába és csupán kevesebb, mint hatoda járt négyosztályos gimnáziumba 2013-ban (C2.5. ábra). A hat-, illetve nyolcosztályos gimnáziumokba járó HHH tanulók aránya elenyésző. Az évek során ez a programtípusok közötti különbség nem változott jelentősen. (C2.5. táblázat)

C2.5. ábra A 10. évfolyamon tanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus és halmozottan hátrányos helyzet szerint, 2013



A középfokú végzettség megszerzése

A diákok zömének pályafutása a közoktatásban valamilyen középfokú végzettség megszerzésével zárul, ez alól csak a lemorzsolódók jelentenek kivételt. A különféle középfokú végzettséget szerzők és a közoktatásból középfokú végzettséggel kilépők részarányát a népességben a – közoktatási rendszer külső eredményeit a leíró – D2. indikátorcsoport mutatja be a kötet D) részében. Míg azok az indikátorok a végeredményt, az itt tárgyaltak a középfokú végzettség megszerzésének folyamatát írják le – azt, hogy milyen életkorban szerzik meg a diákok a középfokú végzettségeket.

C2.6. INDIKÁTOR: Nappali tagozaton középfokú végzettséget szerzők aránya korévenként

Ez az indikátor azt mutatja meg, hogy milyen arányban szereznek érettségit és érettségihez kötött, illetve azt nem igénylő szakmai végzettséget a diákok nappali tagozaton a közoktatásban. Az adott életkorban végzettséget szerzők arányát születési kohorszonként, az adott kohorszban 13 éves korban a közoktatásban tanulók létszámára vetítve vizsgáljuk. Tehát például a 18 éves korban érettségizettek aránya az 1990-es kohorszban azt mutatja meg, hogy az 1990-ben született és 2003-ban (azaz 13 évesen) a közoktatásban tanult diákok számának hány százaléka szerzett érettségit nappali tagozaton 18 évesen, azaz 2008-ban.

Az indikátor értelmezésekor fontos két tényezőt figyelembe venni. Először, az indikátor nem veszi figyelembe a nemzetközi migrációt, de valószínűnek tűnik, hogy ebben az időszakban ez nem befolyásolja számottevően az indikátor értékét.²⁸

Másodsor, lényeges, hogy az egyes korévekben végzettséget szerzők összege nem azonos az adott kohorszban végzettséget elérők arányával. Ez azért van, mert az indikátor az egy-egy tanévben végzettséget szerzők számára épül, és egy adott diák többször is végzettséget szerezhethet a pályafutása során; például egy második szakmai végzettséget vagy megismételheti az érettségi vizsgát. Így ez az indikátor nem alkalmas a lemorzsolódás mérésére sem, a különböző végzettségeket szerzők arányát nem adhatjuk össze. Az érettségizettek között vannak olyanok, akik érettségit megelőzően szakmai végzettséget szereztek, a szakmai végzettséget szerzők egy része pedig korábban már érettségizett.

Az C2.6. indikátor azt mutatja, hogy 2006 és 2011 között mindhárom végzettség megszerzésének életkora feljebb tolódott valamelyest, miközben a különböző életkorban végzettséget szerzők összege alig változott a kohorszok között.

Egyre kevesebben szereztek *érettségihez nem kötött szakmai végzettséget* 18 évesen, és többen 20 vagy 21 éves korban (C2.6.1. ábra és C2.6.1. táblázat). Míg végzettség megszerzésének tipikus életkora az 1988-as kohorsz esetében 18, 19 és 20 év volt, hasonló arányokkal, az 1991-es kohorszban ez már 19, 20 és 21 év.

Ehhez hasonlóan kevesebben *érettségiztek* 18 évesen és többen 19 vagy 20 évesen (C2.6.2. ábra és C2.6.2. táblázat). A legtöbben persze továbbra is 18 vagy 19 éves korban érettségiznek, de az arányok érzékelhetően eltolódtak.

Az *érettségihez kötött szakmai végzettségek* esetében történt a legkisebb változás, de itt is nőtt a 21 évesen és csökkent a 19 évesen végzettséget szerzők aránya (C2.6.3. ábra és C2.6.3. táblázat).

2011 után a végzettség megszerzése életkorának felfelé tolódása megállt. Úgy tűnik, hogy a 19 vagy 20 éves korukig érettségit szerzők aránya valamelyest csökkenni kezdett,²⁹ a korévek közötti megoszlás pedig lényegében nem változott évesen (C2.6.2. ábra és C2.6.2. táblázat).

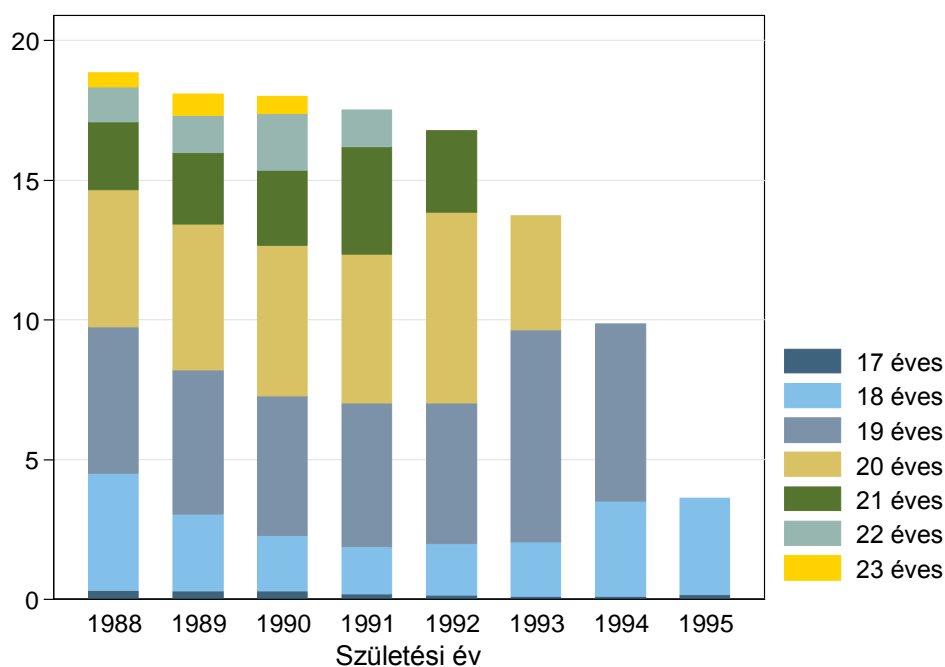
Igazán jelentős változást az érettségihez nem kötött szakmai végzettség megszerzésének kormegoszlásában láthatunk (C2.6.1. ábra és C2.6.1. táblázat). A szakiskolai képzés időtartamának lerövidítésével 2011-ben megnőtt a 19 és 18 évesen végzettséget szerzők aránya (1993-as, illetve 1994-es kohorsz). Ugyanakkor az ezt követő évben az adott kohorszban kevesebben szereztek végzettséget. Összességében tehát 20 éves korukig hozzávetőlegesen ugyanannyian szereztek végzettséget az 1992-es és 1993-as kohorszban,³⁰ csupán 20 évesről 19 évesre csökkent a végzettség megszerzésének tipikus életkora.

²⁸ A migráció akkor torzítja az indikátor értékét, ha a 13 éves kor és a végzettség megszerzésének éve között eltelt években a kohorsz létszáma migráció következtében jelentősen változott volna.

²⁹ Itt feltételezzük, hogy a többször érettségizők érdemben nem befolyásolják a kohorszok közötti összehasonlítást.

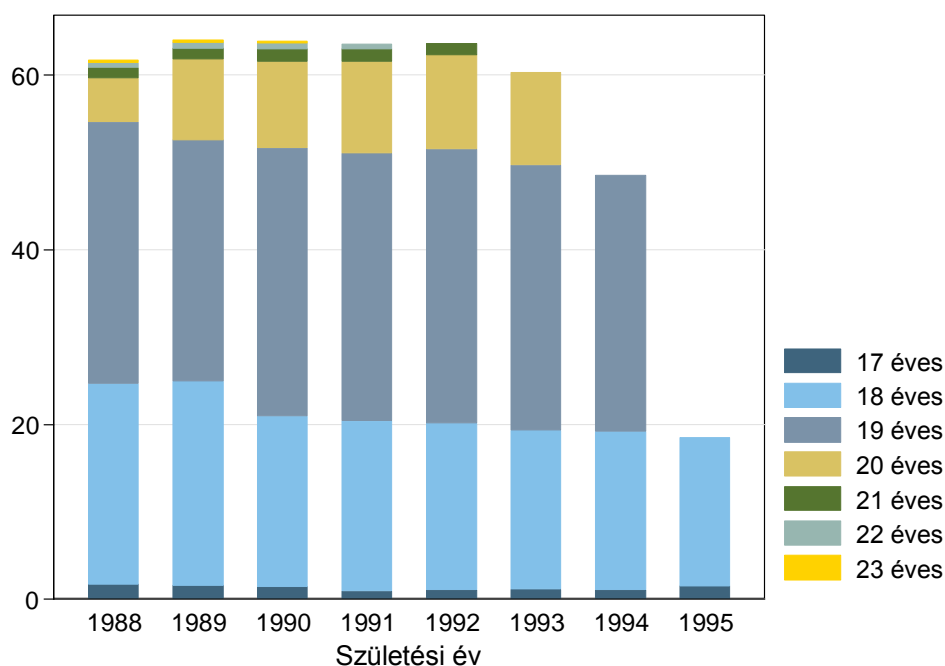
³⁰ Feltételezve, hogy az első szakmai végzettségüket szerzők aránya nem változott lényegesen.

C2.6.1. ábra A különböző életkorban érettségihez nem kötött szakmai végzettséget szerzők százalékaránya születési kohorszonként, 2004–2012



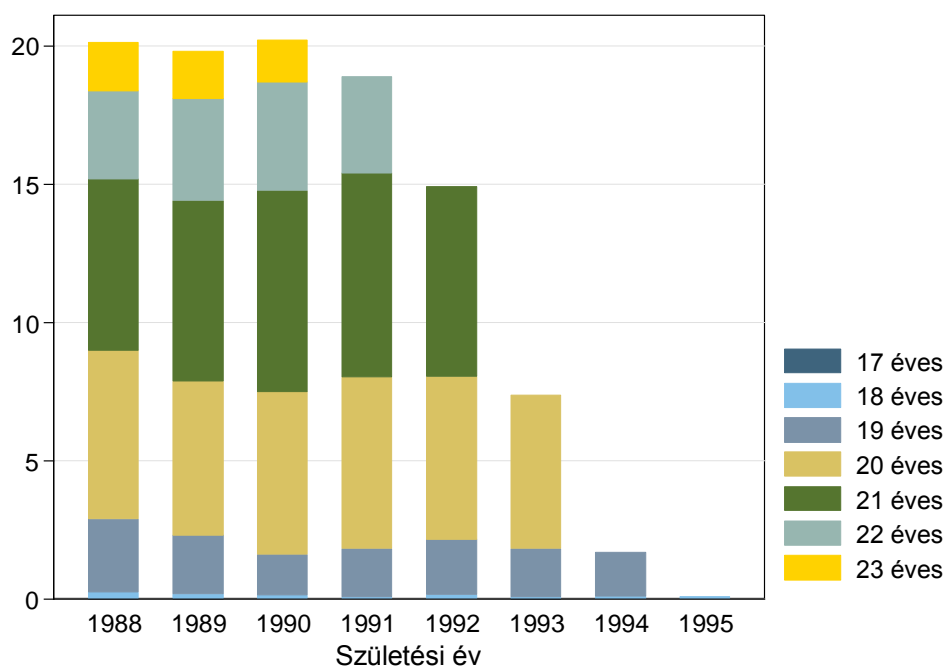
Megjegyzés: a fiatalabb kohorszok estében a magasabb életkorban megszerzett végzettségadatok azért hiányoznak, mert 2012/13-as tanévben még nem érték el azt az életkort.

C2.6.2. ábra A különböző életkorban érettségit szerzők százalékaránya születési kohorszonként, 2004–2012



Megjegyzés: a fiatalabb kohorszok estében a magasabb életkorban megszerzett végzettségadatok azért hiányoznak, mert 2012/13-as tanévben még nem érték el azt az életkort.

**C2.6.3. ábra A különböző életkorban érettségihez kötött szakmai végzettséget szerzők
százalékaránya születési kohorszonként, 2004–2012**



Megjegyzés: a fiatalabb kohorszok estében a magasabb életkorban megszerzett végzettség-adatok azért hiányoznak, mert 2012/13-as tanévben még nem érték el azt az életkort.

C3. Tanulási környezet

A tanulási környezet indikátorai négy nagyobb csoportot foglalnak magukban. Az indikátorok első csoportja *az intézményhálózatot* mutatja be (C3.1 INDIKÁTOROK), a második csoport az egyenlőség témakörét vizsgálja (C3.2 INDIKÁTOROK), a harmadik csoport a fizikai környezetet méri fel (C3.3. INDIKÁTOROK), míg a negyedik csoport az *oktatás minőségének* kérdésével foglalkozik (C3.4. INDIKÁTOROK).

Az intézményhálózat jellemzői

A következő két indikátor az állami, önkormányzati, egyházi és egyéb fenntartású intézmények arányát, illetve ezen intézményekben tanulók arányát mutatják be.³¹ Az intézmények önálló igazgatási szervezetek, amelyek saját alapító okirattal és intézményi OM-azonosítóval rendelkeznek. Az indikátorokat külön számoltuk az óvodákra, az alapfokú képzést végző intézményekre (általános iskolák) és középfokú képzést végző intézményekre (középiskolák).

C3.1. INDIKÁTOR: Az intézmények intézményfenntartó szerinti megoszlása

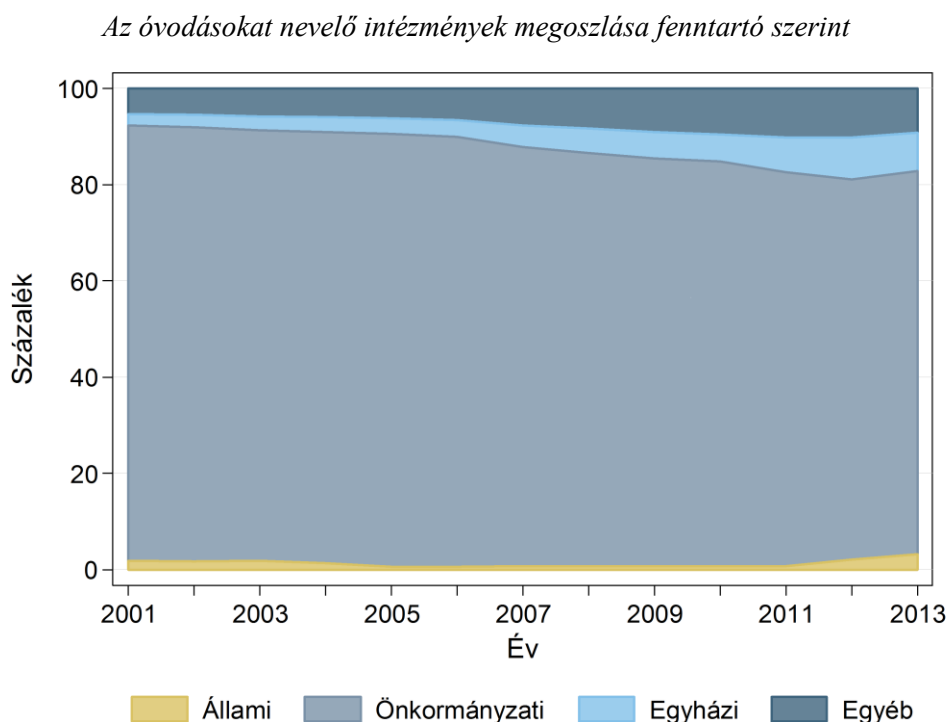
C3.1 ábra és C3.1 táblázat alapján látható, hogy 2001 és 2013 között *az általános iskolákat oktató* intézmények között 88,6 százalékról 1 százalékra csökkent az önkormányzati fenntartású intézmények aránya, míg 2,9 százalékról 79 százalékra nőtt az állami fenntartású intézmények aránya. A fenntartóváltások döntő része 2013-ban történt. Az egyházi fenntartású intézmények aránya 5,7 százalékról 15,9 százalékra nőtt, míg az egyéb fenntartású intézmények aránya 2,7 százalékról 4 százalékra változott. Az egyházi intézmények aránya 2006 és 2008 2,5 százalékponttal nőtt meg, míg 2010 és 2013 között 5,6 százalékponttal lett magasabb. A *középfokú képzést nyújtó intézmények* esetében hasonló tendenciákat láthatunk. Az állami intézmények aránya 2001-ben 4,1 százalék volt, míg 2013-ban 64,4 százalék, az önkormányzati fenntartású intézmények aránya pedig 71,9 százalékról 0,7 százalékra csökkent. Az egyházi fenntartású intézmények aránya ugyanebben az időszakban 10,1 százalékról 17,9 százalékra nőtt; a növekedés számottevő része 2010 és 2013 között ment végbe. Az *óvodák* estében a legnagyobb változást az egyházi és egyéb fenntartású intézmények arányának növekedése jelenti.

³¹ Állami intézményfenntartónak az államot és a felsőoktatási intézményeket tekintettük. Az önkormányzati intézményfenntartók közé soroltuk a települési önkormányzatokat, megyéket, fővárost, önkormányzati társulásokat és kisebbségi önkormányzatokat.

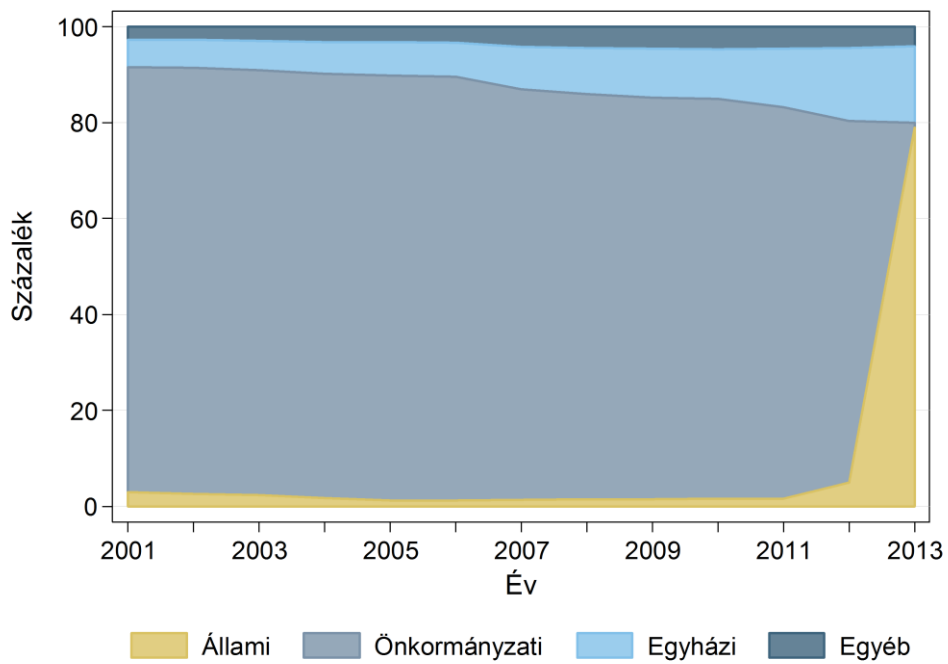
C3.2. INDIKÁTOR: A tanulók intézményfenntartó szerinti megoszlása

Az C3.2. indikátorcsoport alakulása a fentiekhez hasonló változásokat mutat a tanulók intézményfenntartó szerinti megoszlásában. Az általános iskolások jelentős része (84,5 százalék) 2013-ban állami fenntartású intézményben tanult (C3.2.1. ábra és C3.2. táblázat). Az egyházi intézményekben tanulók aránya 2001 és 2013 között csaknem a háromszorosára emelkedett (4,5 százalékról 13,3 százalékra). A középiskolákban tanulók esetében 2001 és 2013 között az egyházi fenntartású intézmények aránya jelentősen megnőtt, 5,3 százalékról 13 százalékra, míg az „egyéb” fenntartású intézmények aránya nem változott érdemben, de a vizsgált időszakban végig számottevő (10 százalék körüli) arányt képviselt (C3.2.1. ábra és C3.2. táblázat). Programtípusonként vizsgálva a középiskolás tanulók intézményfenntartó szerinti megoszlását, azt látjuk, hogy 2013-ban a gimnazisták között volt a legmagasabb az egyházi intézményben tanulók aránya (20,4 százalék) és a legalacsonyabb az állami vagy önkormányzati intézményben tanulók aránya (73,3 százalék) (C3.2.2. ábra). A szakiskolások és szakközépiskolások között nem mutatkozik érdemi különbség.

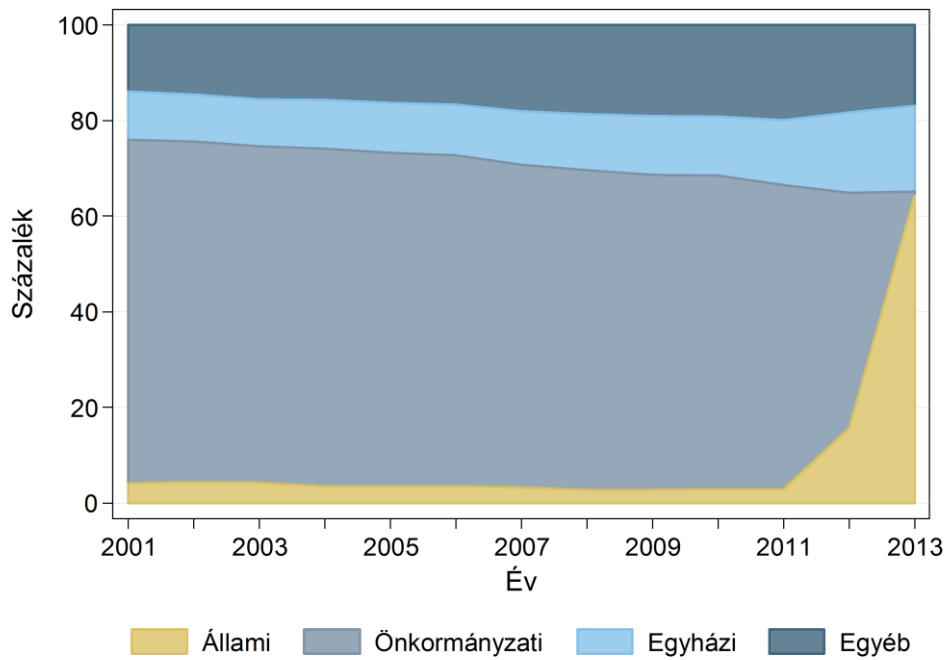
C3.1 ábra Az intézmények százalékos megoszlása, fenntartó szerint, 2001–2013



Az általános iskolásokat oktató intézmények megoszlása fenntartó szerint

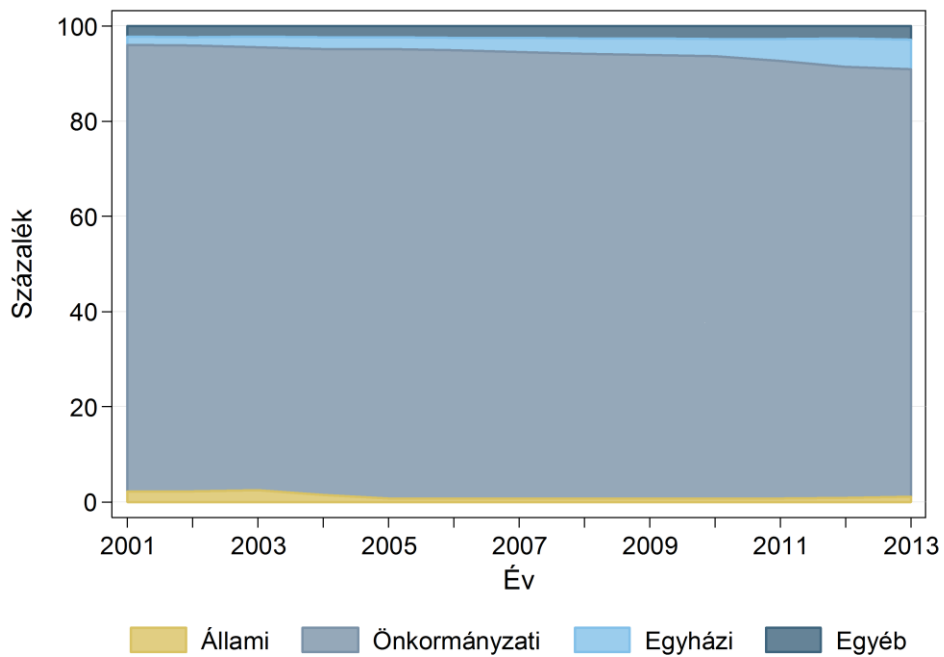


A középiskolásokat oktató intézmények megoszlása fenntartó szerint

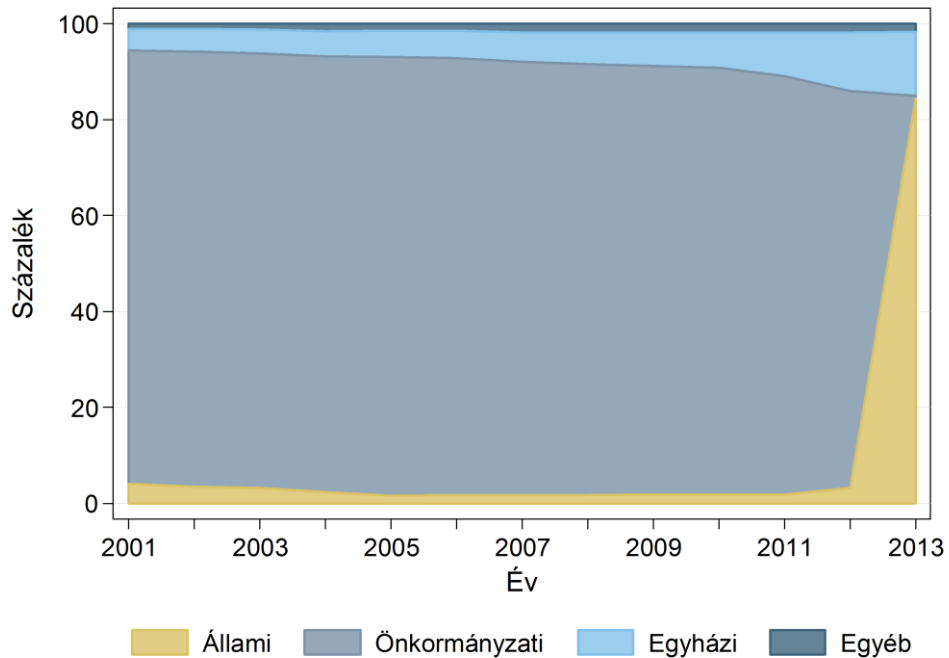


C3.2.1. ábra A tanulók százalékos megoszlása intézményfenntartó szerint, 2001–2013

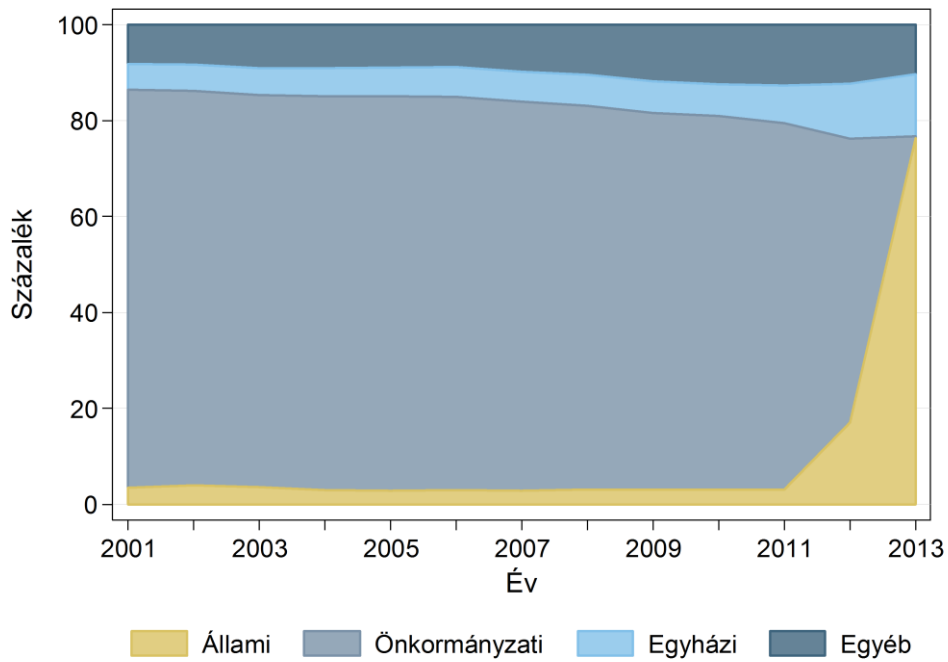
Az óvodások aránya intézményfenntartó szerint



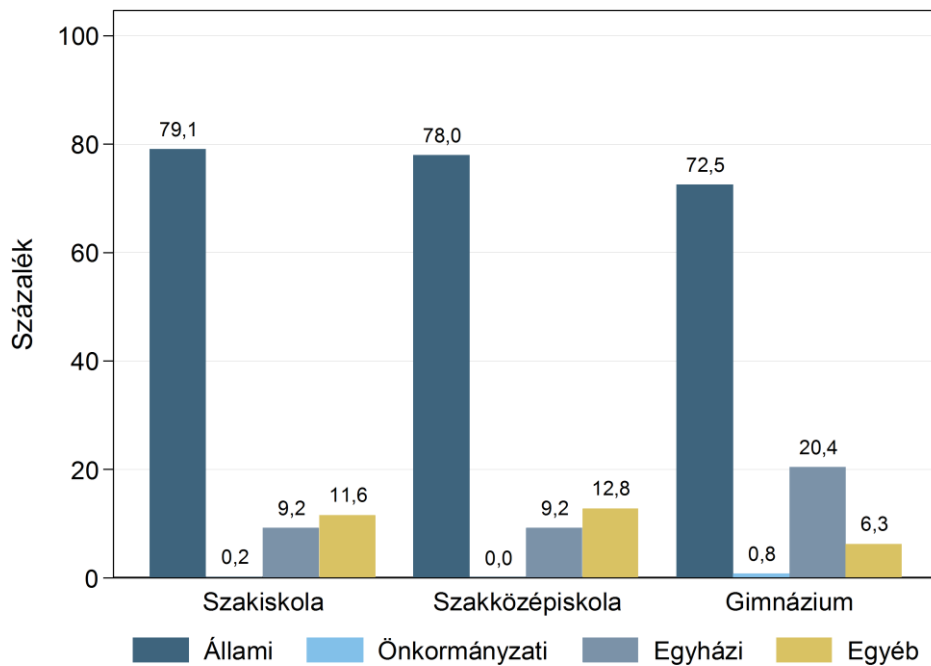
Az általános iskolás tanulók aránya intézményfenntartó szerint



A középiskolás tanulók aránya intézményfenntartó szerint



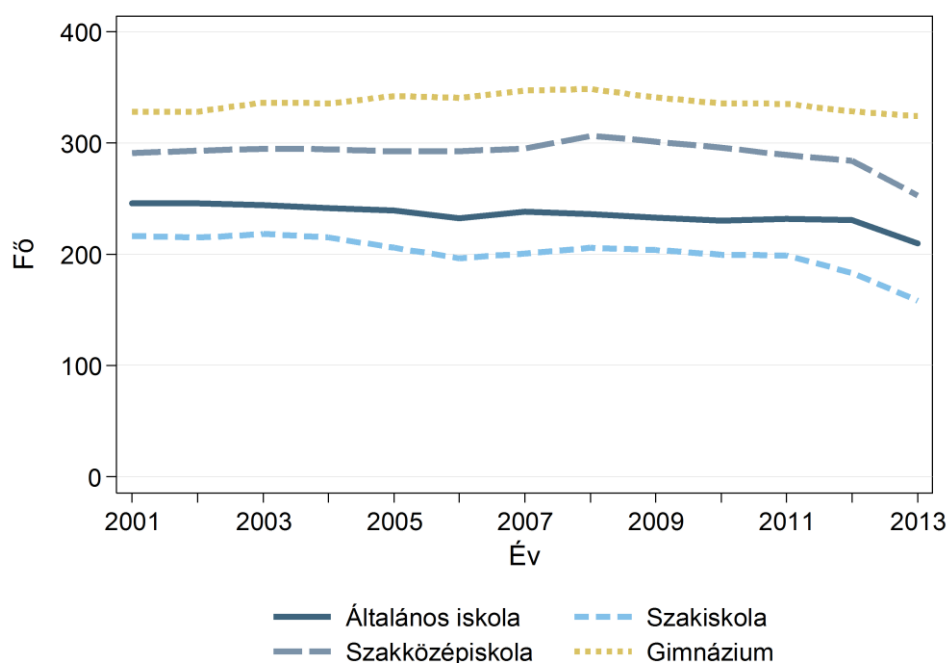
C3.2.2. ábra A középiskolás tanulók aránya intézményfenntartó szerint, programtípusonként, 2013



C3.3. INDIKÁTOR: Átlagos tanulói létszám az iskolai képzéseken

A C3.3. indikátor az egyes iskolai programtípusokban (általános iskola, szakiskola, szakközépiskola, gimnázium) tanulók átlagos iskolai létszámát mutatja. Az indikátor értékei szerint 2001 és 2012 között a négy vizsgált programtípusban tanulók átlagos iskolai létszáma jellemzően stabil volt, 2013-ban ugyanakkor a gimnáziumi képzés kivételével számottevő csökkenést lehetett tapasztalni (C3.3. ábra és C3.3. táblázat). Az általános iskolai képzés átlagos iskolai létszáma közel 20 fővel csökkent, a szakiskolai és szakközépiskolai képzések esetében pedig a csökkenés sorrendben 25 és 30 fő.

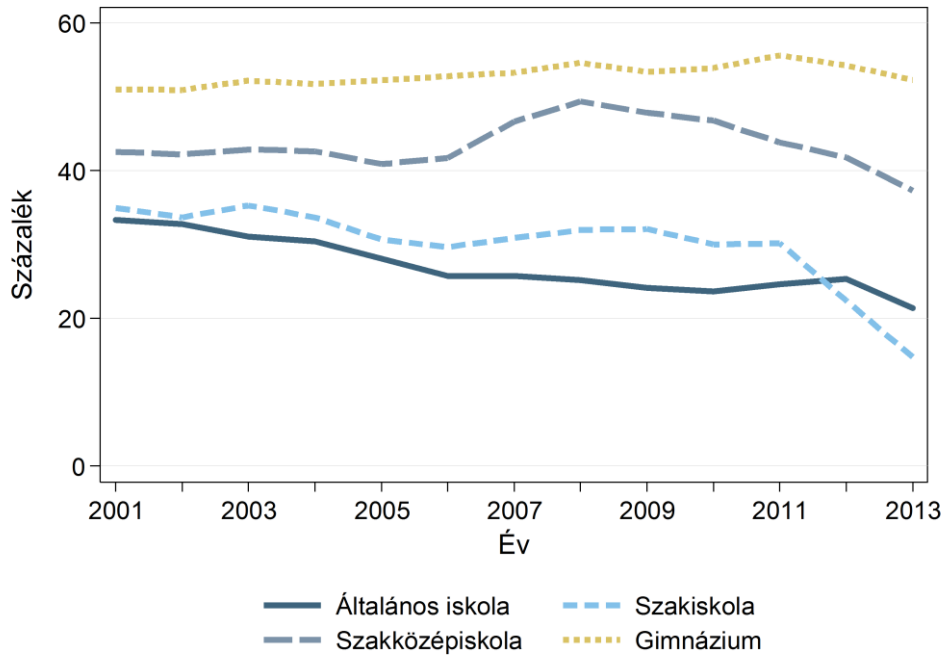
C3.3. ábra Átlagos tanulói létszám az iskolai programtípusokban, 2001–2013



C3.4. INDIKÁTOR: Az 500 fősnél nagyobb létszámú iskolai képzésben tanulók aránya

Az indikátor értékei szerint a gimnazisták között a legmagasabb, 50–55 százalék között ingadozott 2001 és 2013 között (C3.4. ábra és C3.4. táblázat). A szakközépiskolások közel 40 százaléka tanult 500 fősnél nagyobb iskolai képzésben 2013-ban; arányuk 2008 után kezdett csökkenni. Az általános iskolások és szakiskolások körében a vizsgált időszak egészében csökkent az 500 fősnél nagyobb iskolai képzésben tanulók aránya: 35 százalék körüli érékről 21 százalékra (általános iskola) illetve 15 százalékra (szakiskola).

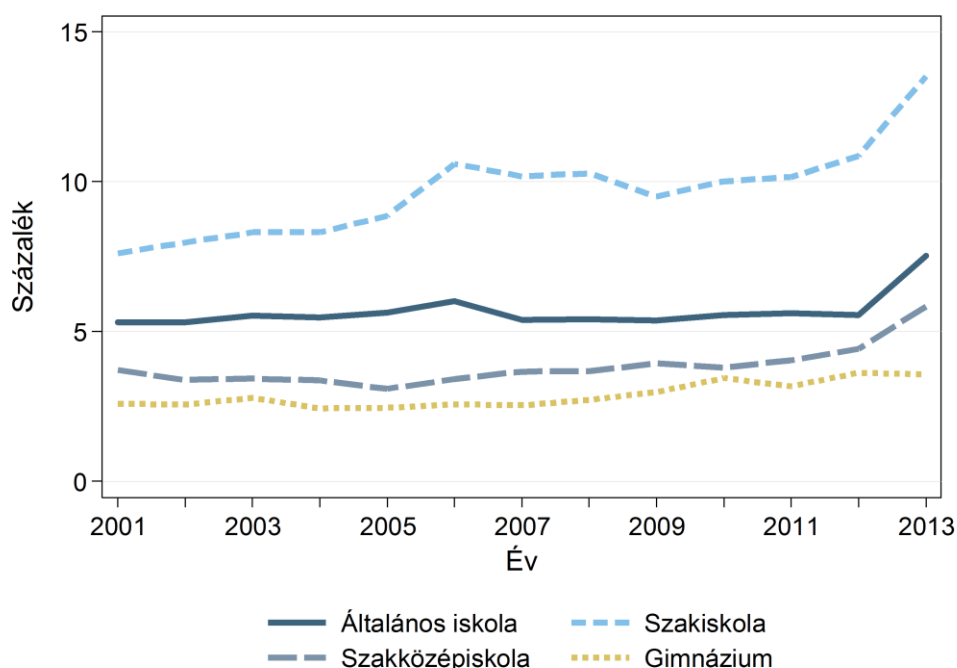
C3.4. ábra Az 500 főnél nagyobb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók aránya, 2001–2013



C3.5. INDIKÁTOR: 100 főnél kisebb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók aránya

Az indikátor értékei szerint a gimnazisták körében a legalacsonyabb (3 százalék körüli), és nem változott érdemben 2001 és 2013 között (C3.5. ábra és C3.5. táblázat). Az általános iskolások és szakközépiskolások esetében 2013-ban nőtt meg az indikátor értéke, a 2001 és 2012 közötti években nem mutatkozott érdemi változás. A vizsgált 13 év mindegyikében a szakiskolások között volt a legmagasabb a 100 főnél kisebb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók aránya, továbbá csaknem folyamatosan növekedett az indikátor értéke.

C3.5. ábra A 100 főnél kisebb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók aránya, 2001–2013



C3.6. INDIKÁTOR: Átlagos osztálylétszám

Az alapfokú képzésben külön vizsgáljuk a hagyományos általános iskolai képzést és a 6–8. osztályos gimnáziumokat.

Az átlagos osztálylétszám 2001 és 2013 között minden képzési típus esetében jellemzően stabil volt, kisebb mértékű csökkenés a szakiskolai és szakközépiskolai képzés esetében tapasztalható; mindkét esetben közel 3 fővel csökkent az indikátor értéke (C3.6. táblázat). Az egyes programtípusok között jelentősen eltér az átlagos osztálylétszám (C3.6. ábra). Közel 30 főek az osztályok a 6–8. osztályos gimnáziumok alapfokú képzési szintjén (7–8., illetve 5–8. osztály), míg a hagyományos általános iskolai képzésben átlagosan 19,6 fős osztályokban tanulnak a diákok. A középiskolák közül a gimnáziumokban a legmagasabb az átlagos osztálylétszám (26,1 fő), míg a szakiskolákban a legalacsonyabb (19,1 fő).

C3.7 INDIKÁTOR: A 30 főnél nagyobb létszámú osztályok aránya³²

Az indikátor értéke a gimnáziumi képzésekben a legmagasabb (C3.7. ábra és C3.7. táblázat). A hat- és a nyolcosztályos gimnáziumok alapfokú képzési szintjén (7–8., illetve 5–8. osztály) 50 százalék közeli vagy feletti volt 2002 és 2012 között, míg a gimnáziumok középfokú

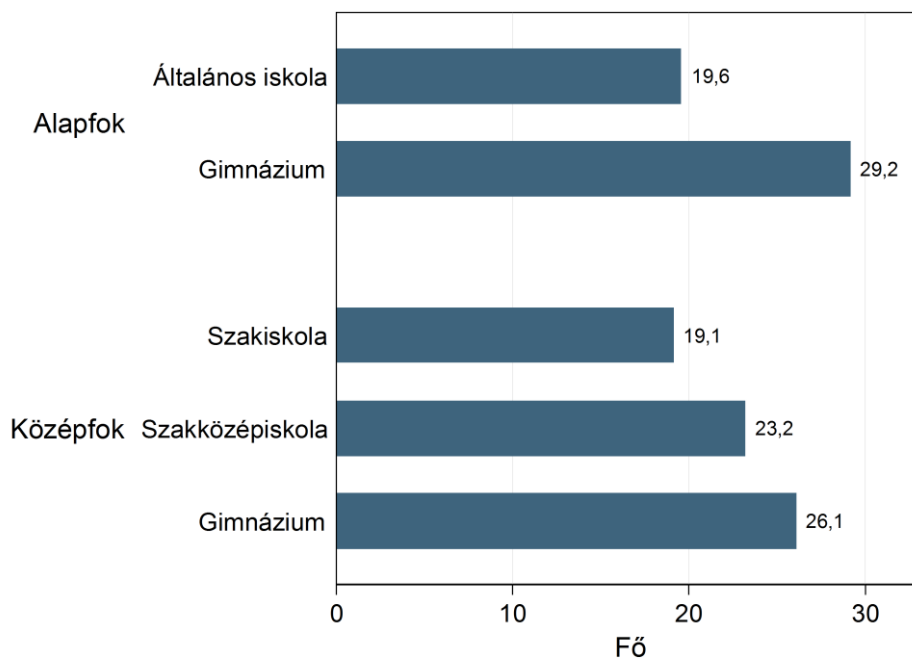
³² A C3.7. és C3.8. indikátorok értékei nem állnak rendelkezésre 2013-ban, így változásukat 2002 és 2012 között vizsgáljuk. Az alapfokú képzésen külön vizsgáljuk a hagyományos általános iskolai képzést és a hat- és nyolcosztályos gimnáziumokat.

képzési szintjén 42 százalék 2012-ben, ami az időszak eleji 50 százalékhoz közeli értékhez képest enyhe csökkenést jelent. Mind a szakiskolai képzés, mind a szakközépiskolai képzés esetében csökkenő tendenciát mutat a 30 fő feletti osztályok aránya; 2013-ban előbbi esetben 22,6 százalék, utóbbi esetben 28,6 százalék volt az indikátor értéke. Az általános iskolai osztályoknak elenyésző része 30 fő feletti, 2002 és 2012 között mindvégig 2-3 százalék volt ez az arány.

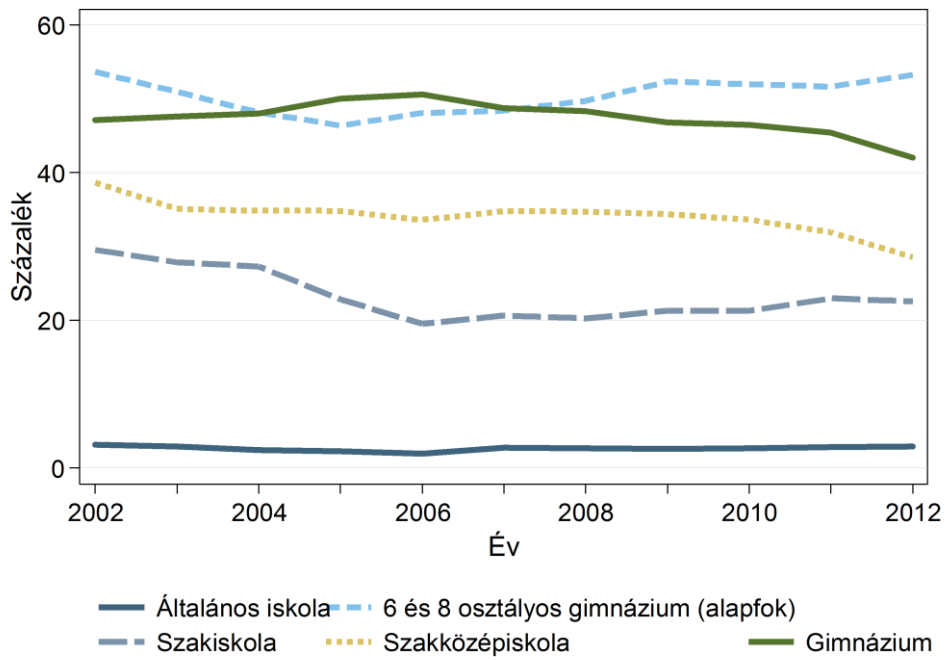
C3.8. INDIKÁTOR: A legfeljebb 10 fős osztályok aránya

Az indikátor értéke a szakiskolai képzés esetében a legmagasabb (13,4 százalék 2012-ben), és a vizsgált időszakban végig növekedett (C3.8. ábra és C3.8. táblázat). A gimnáziumi és szakközépiskolai képzések esetében is megfigyelhető egy enyhén emelkedő tendencia, de ennek mértéke elmaradt a szakiskola esetében tapasztalttól. E képzési típusokban a kis létszámú osztályok aránya 5 százalék alatti. A hagyományos általános iskolai képzésben kissé csökkent a legfeljebb 10 fős osztályok aránya, így 2012-ben 6,7 százalék volt az indikátor értéke.

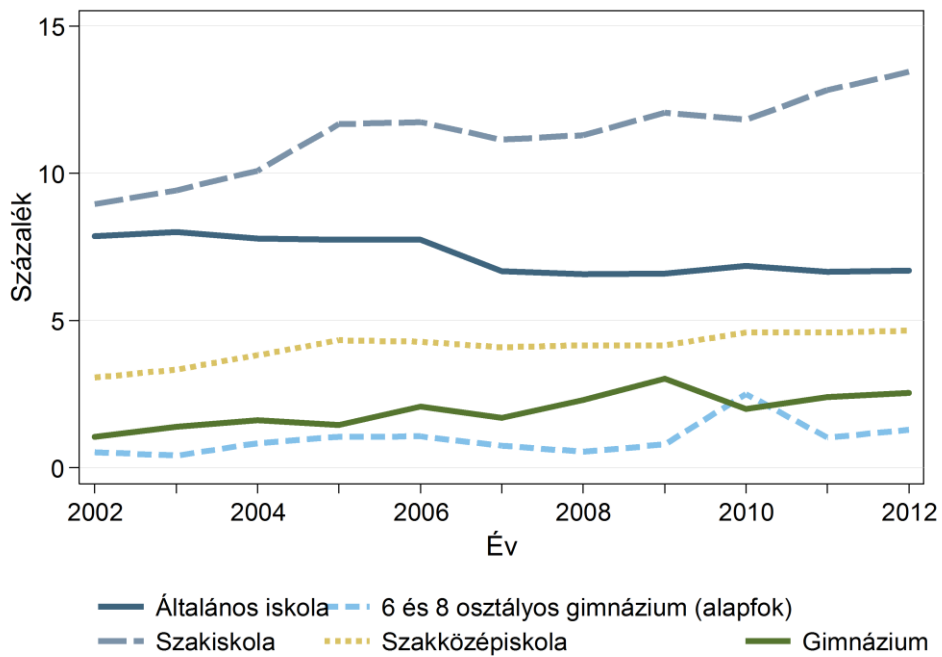
C3.6. ábra Átlagos osztálylétszám programtípusonként, 2013



C3.7. ábra A 30 főnél nagyobb osztályok aránya, 2002–2012



C3.8. ábra A legfeljebb 10 fős osztályok aránya, 2002–2012



Egyenlőség

Az oktatási rendszer egyenlőségét mérő indikátorok közül a C3.9. INDIKÁTOR az iskolarendszerben megfigyelhető szegregációt méri, a többségi és a kisebbségi tanulók közötti interakciók kialakulásának valószínűségét. A szegregációs index az egyenlőség mérésének általánosan elfogadott mérőszáma, amelynek mérését az OECD és az EU indikátor-keretrendszere is javasolja. Az indikátorcsoport további indikátorai egyrészt a magántanulók arányának változását vizsgálják (C3.10. INDIKÁTOR), mivel az iskolák egy része a magántanulóvá nyilvánítás igénybevételével próbál megszabadulni a problémásabbnak tekintett tanulóktól, emellett további indikátorok vizsgálják az igazolatlan hiányzásokat (C3.11. INDIKÁTOR) és az integráltan és a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI tanulók arányát (C3.12. INDIKÁTOR).

C3.9. INDIKÁTOR: Szegregációs index

Ez az indikátor az 1–8. évfolyamos HH, illetve HHH tanulók alapján számított szegregációs indexeket tartalmazza. A szegregáció a különböző családi háttérű tanulók eltérő iskolákban való oktatását jelenti. Az itt bemutatott szegregációs index azt mutatja meg, hogy a HH(HHH) és nem HH(HHH) tanulók közötti lehetséges kontaktusok hány százaléka hiúsul meg az iskolai elkülönülés következtében az alapfokú képzésben. Az index magasabb értéke jelentősebb mértékű iskolai elkülönülést jelez, azaz minél magasabb a szegregációs index értéke, annál jellemzőbb az, hogy a HH(HHH) tanulók és a nem HH(HHH) tanulók eltérő iskolákba járnak. Az index maximumértéke 100, a minimumértéke 0. Előbbi értéket akkor veszik fel, ha a HH(HHH) tanulók teljes mértékben elkülönített iskolákba járnak, utóbbi értéket pedig akkor, ha a vizsgált földrajzi egységen belül minden egyes feladat-ellátási helyen azonos a HH(HHH) tanulók aránya. Az 1–8. évfolyamos HH, illetve HHH tanulóokra vonatkozó adatok megbízhatósága miatt az indikátort 2010 és 2013 között tudjuk kiszámítani.

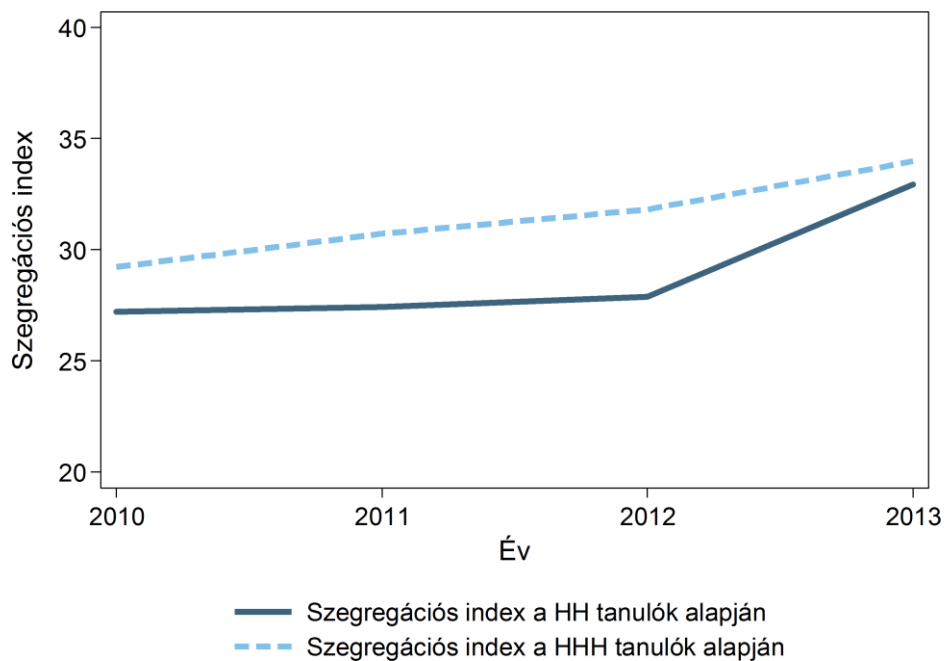
Az egész országra számított szegregációs index értéke 2010 és 2013 között enyhén növekedett (C3.9.1. ábra és C3.9.1. táblázat). A HH tanulók alapján számított szegregációs index értéke a vizsgált négy év során 27,2-ről 32,9-re nőtt, míg a HHH tanulók alapján számított szegregációs index értéke 29,2-ről 34-re emelkedett.

A szegregációs index *településtípus szerinti* vizsgálata során első lépésként a településekre számítottuk ki az index értékét, majd ennek átlagos értékét határoztuk meg a nem megyei jogú városokra, megyei jogú városokra és Budapestre.³³ Budapesten és a nem megyei jogú városokban mind a HH, mind pedig a HHH tanulók alapján számított szegregációs index növekedett 2010 és 2013 között. A megyei jogú városokban a HH tanulók alapján számított index növekedett, míg a HHH tanulók alapján számított indexek kissé csökkent (C3.9.2. ábra és C3.9.2. táblázat).³⁴

³³ A települési besoroláshoz a 2013. évi települési jogállást vettük figyelembe.

³⁴ A különböző településtípusokra számított átlagos szegregációs indexek összehasonlítása félrevezető lenne, mivel nagyobb (több iskolával rendelkező) földrajzi egységen belül hasonló jellegű szegregációs folyamatok

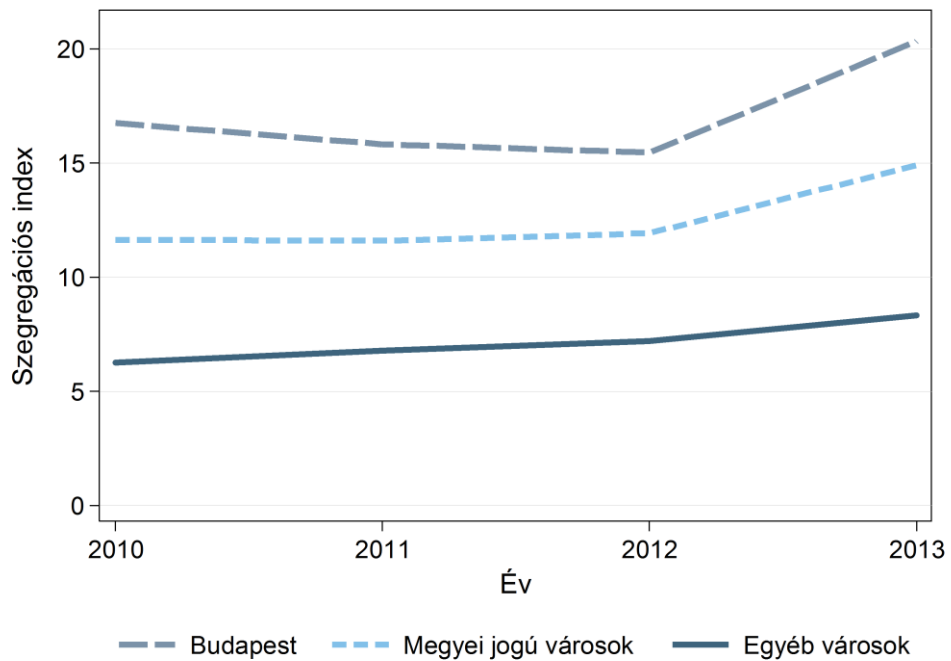
C3.9.1. ábra Szegregációs index (országos érték), 2010–2013



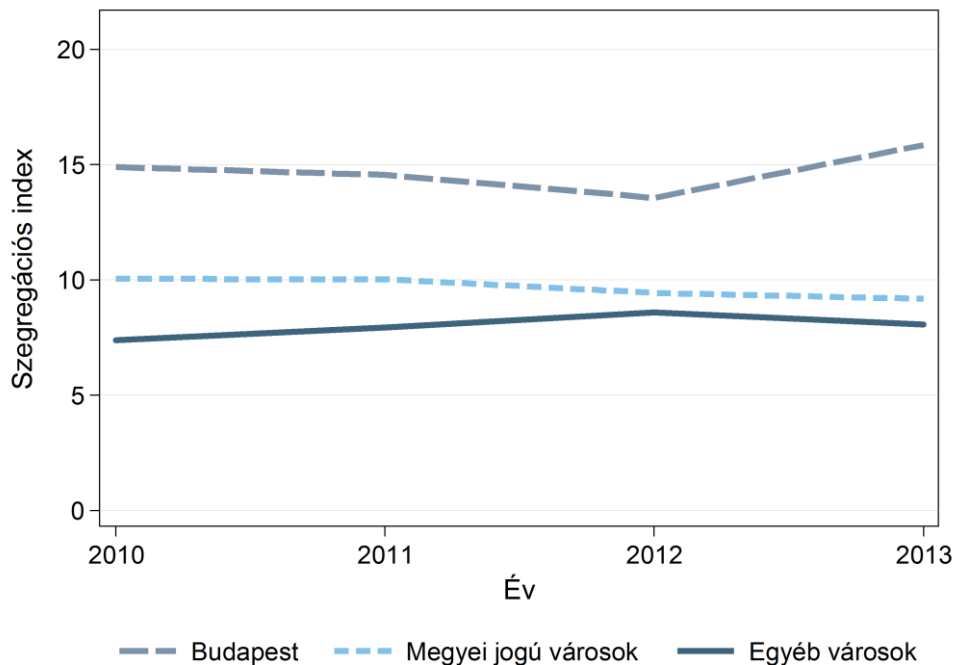
esetén is magasabb lesz a szegregációs index. A településtípusok vizsgálatokoz ezért az index időbeli változása hordoz információtartalmat.

C3.9.2. ábra HH és nem HHH tanulók települési szegregációs indexeinek átlagos értéke településtípus szerint, 2010–2013

HH tanulók



HHH tanulók



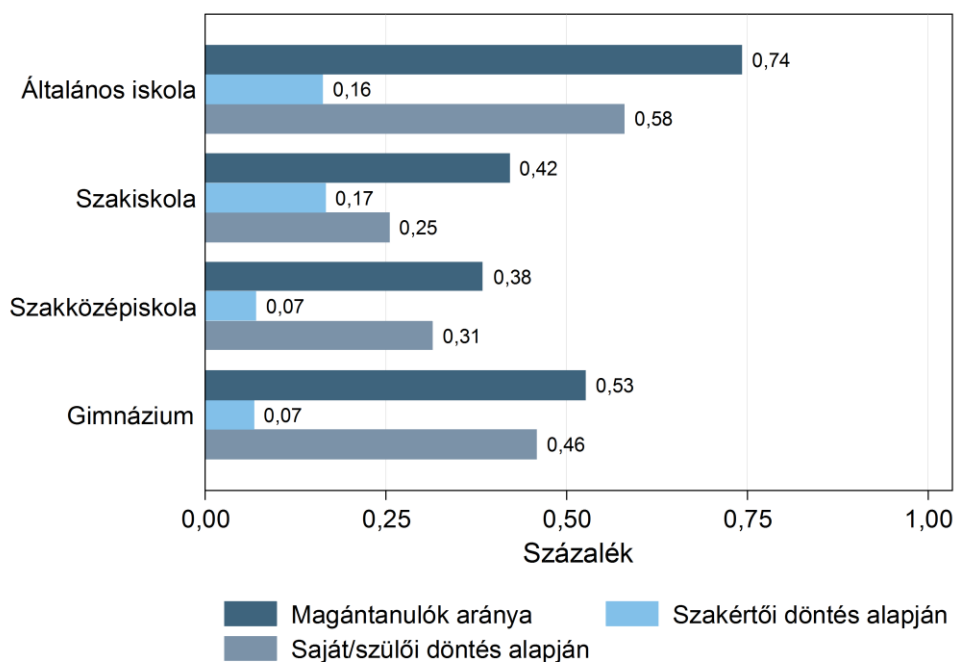
C3.10. INDIKÁTOR: A magántanulók aránya

Ez az indikátor a magántanulók számát az év eleji nappali tagozatos tanulólétszámhoz viszonyítva mutatja be. Az indikátor az összes magántanuló aránya mellett a szakértői³⁵ és saját/szülői döntés alapján magántanulóvá nyilvánítottak arányát is bemutatja.

A *magántanulók aránya* 2004 és 2013 között 0,47 százalékról 0,62 százalékra nőtt (C3.10.1. táblázat). Ez a növekedés 2006 és 2008 között következett be, forrása pedig a saját, illetve szülői döntés alapján magántanulóvá nyilvánítottak arányának növekedése volt. A szakértői döntés alapján magántanulóvá nyilvánítottak aránya az időszak egészében stabilan 0,14 százalék körül alakult.

Programtípusok szerint vizsgálva a magántanuló arányát azt láthatjuk, hogy 2013-ban az általános iskolások között volt a legmagasabb az arányuk (C3.10.1. ábra). A saját/szülői döntés alapján magántanulóvá nyilvánítottak aránya jellemzően lényegesen meghaladta a szakértői döntés alapján magántanulóvá nyilvánítottak arányát, az egyetlen kivételt a szakiskolások jelentik, ahol közel azonos volt a kétféle kezdeményezésű magántanulóvá nyilvánítási arány.

C3.10.1. ábra Magántanulók aránya programtípusonként, 2013



Megjegyzés: a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban tanulók a gimnáziumi képzésben szerepelnek

³⁵ Szakértői és rehabilitációs bizottsági, illetve szakorvosi javaslat alapján.

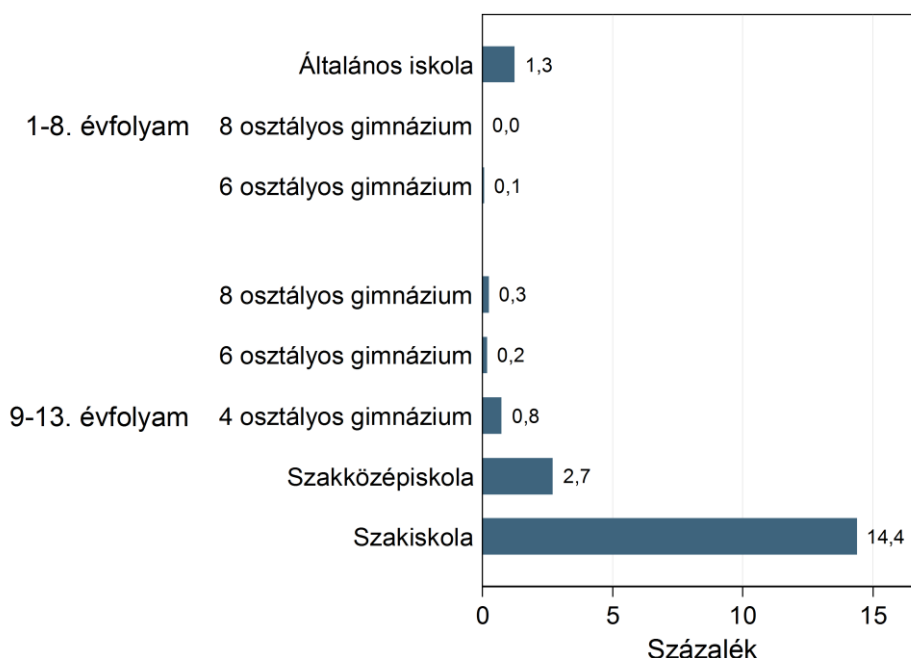
C3.11. INDIKÁTOR: A 30 igazolatlan óránál többet hiányzók aránya

A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók száma az év végi tanulólétszám arányában – a 2010 óta rendelkezésre álló adatok szerint – 2010 és 2013 között 3,6 százalékról 2,5 százalékra csökkent (C3.11.1. táblázat). A csökkenés elsősorban az 1–8. évfolyamos tanulók esetében volt jelentős, 1,4 százalékpontos. A 9–13. évfolyamos tanulók esetében 0,5 százalékponttal volt alacsonyabb a 2013. évi arány a 2010. évinél.

Programtípus szerint vizsgálva a 2013-as adatokat, azt látjuk, hogy az 1–8. évfolyamos tanulók esetében az általános iskolai képzésben 1,3 százalék a 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók aránya, míg a gimnáziumi képzésekben nullához nagyon közeli (C3.11.1. ábra). A 9–13. évfolyamos tanulók esetében a szakiskolai képzésben tanulók 14,4 százaléka hiányzott legalább 30 órát igazolatlanul, a szakközépiskolai képzésben 2,7 százalék ez az arány, míg a gimnáziumi képzésekben tanulók körében 1 százalék alatti.

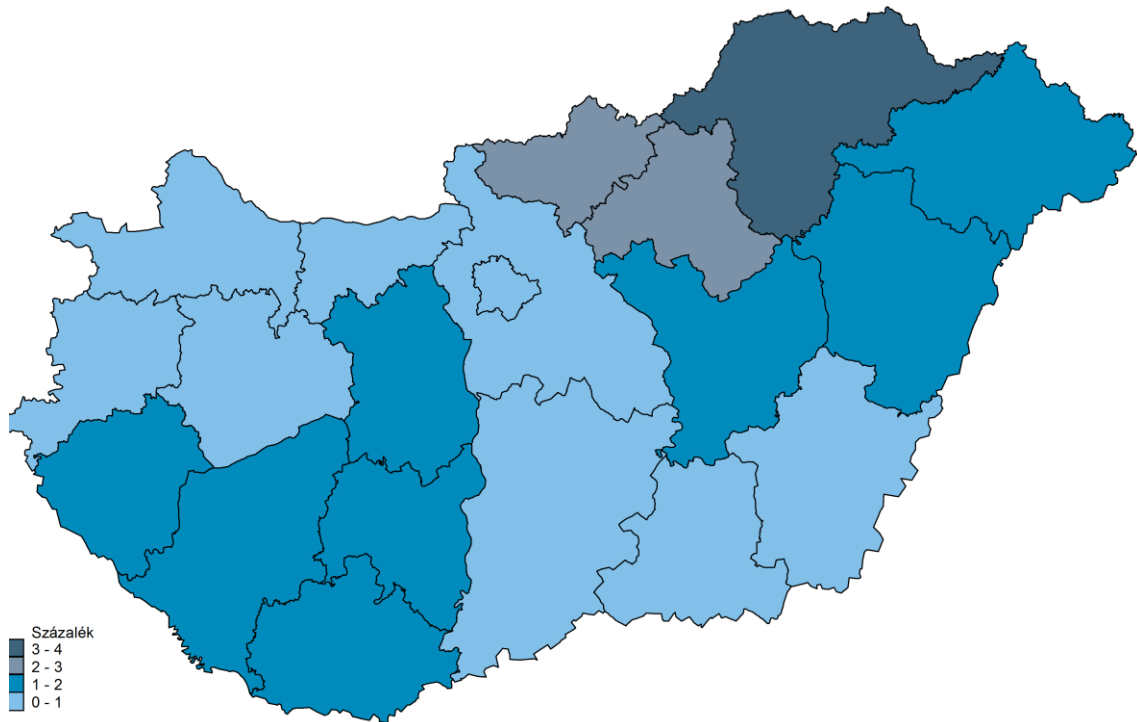
Az indikátor értékében mutatkozó területi különbségek sem elhanyagolható mértékűek (C3.11.2. ábra és C3.11.2. táblázat). Az 1–8. évfolyamos általános iskolai képzés és a 9–13. évfolyamos szakiskolai képzés esetében is a keleti, északkeleti megyékben volt a legmagasabb a 30 órát vagy többet igazolatlanul hiányzó tanulók aránya 2013-ban. A 9–13. évfolyamos szakiskolai képzés esetében például a legalább 30 igazolatlan órával rendelkező tanulók aránya Nógrád megyében 24 százalék, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 18,4 százalék, míg Fejér, Győr-Moson-Sopron és Vas megyében kevesebb, mint 8 százalék.

C3.11.1. ábra A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók aránya programtípusonként, 2013

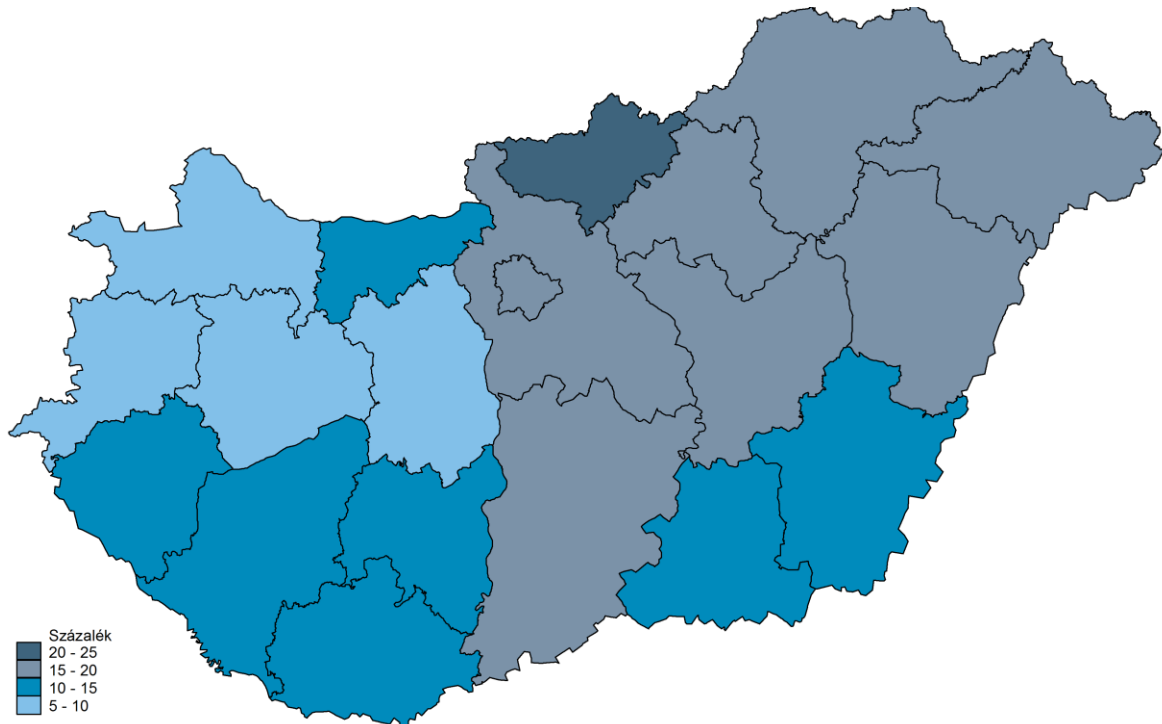


C3.11.2. ábra A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók százalékaránya megyénként, 2013

Általános iskola



Szakiskola



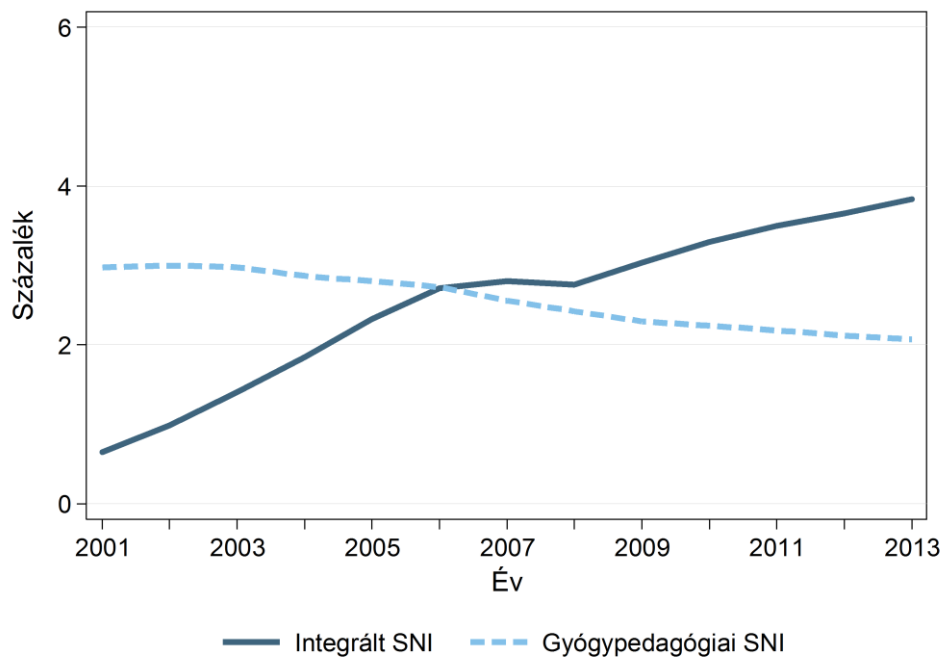
C3.12. INDIKÁTOR: Az integráltan és gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya

Az integráltan oktatott SNI tanulókat a többi gyerekkel, tanulóval együtt tanítják, míg a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI diákok külön gyógypedagógiai tanterv szerint működő iskolában, tagozaton vagy osztályban tanulnak.

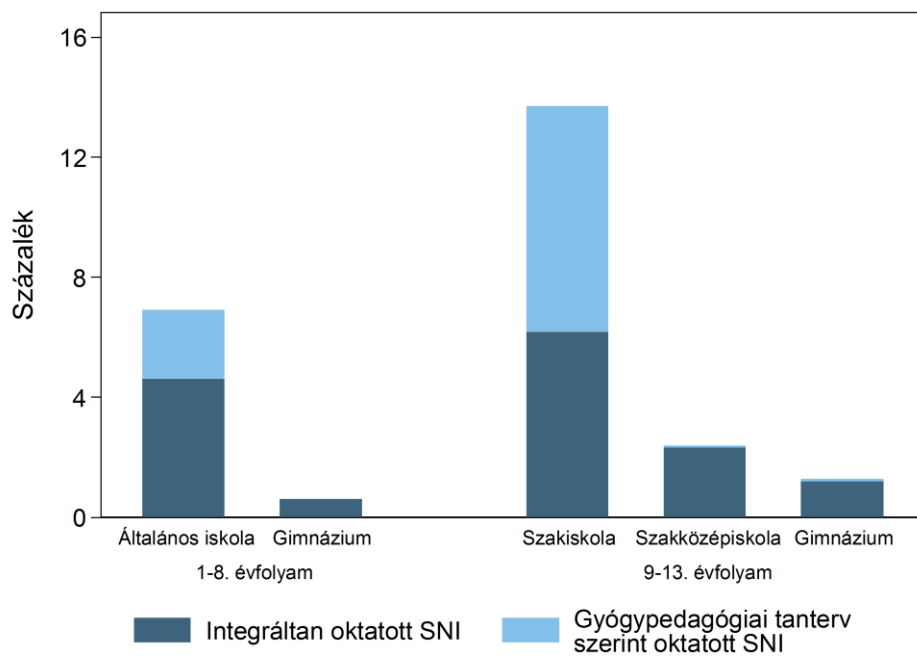
Az integráltan oktatott SNI tanulók aránya 2001 és 2013 között 0,7 százalékról 3,9 százalékra nőtt, míg a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI tanulók aránya 3 százalékról 2,1 százalékra csökkent (C3.12.1. ábra és C3.12.1. táblázat). Többnyire hasonló folyamatot látunk 2001 és 2013 között az 1–8. évfolyamos és a 9–13. évfolyamos tanulók esetében is. Az integráltan oktatott 1–8. évfolyamos SNI tanulók aránya 2001 és 2013 között 0,9 százalékról 4,5 százalékra emelkedett, míg a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott 1–8. évfolyamos SNI tanulók aránya 3,8 százalékról 2,2 százalékra csökkent. Ugyanebben az időszakban az integráltan oktatott 9–13. évfolyamos SNI tanulók aránya 0,3 százalékról 2,9 százalékra emelkedett, míg a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott 9–13. évfolyamos SNI tanulók aránya kismértékben nőtt (1,3 százalékról 1,9 százalékra) (C3.12.2. táblázat. A kedvező folyamatok ellenére 2013-ban az 1–8. évfolyamos SNI tanulók egyharmada, míg a 9–13. évfolyamos SNI tanulók kétötöde tanult elkülönülve a többi tanulótól.

Az 1–8. évfolyamos tanulók esetében az általános iskolai képzésben az integráltan oktatott SNI tanulók aránya 4,6 százalék, a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatottaké 2,3 százalék volt 2013-ban (C3.12.2. ábra). A hat-, illetve nyolcosztályos képzésekben tanuló 1–8. évfolyamosok között elvétve találni gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI tanulót, míg 0,6 százalék az integráltan tanított SNI tanulók aránya. A 9–13. évfolyamos tanulók esetében a szakközépiskolások és gimnazisták között elenyésző a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI tanuló, míg az integráltan tanított SNI tanulók aránya 1-2 százalék körüli. A szakiskolások között az integráltan oktatott SNI tanulók aránya 6,2 százalék, a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatottaké 7,5 százalék. Évfolyamonként vizsgálva az arányokat, azt látjuk, hogy az integráltan oktatott SNI tanulók aránya az 1. és 8. évfolyam között nő, majd erősebben csökken, míg a gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI tanulók aránya nem csökken az 1. és 12. évfolyam között (C3.12.3. ábra).

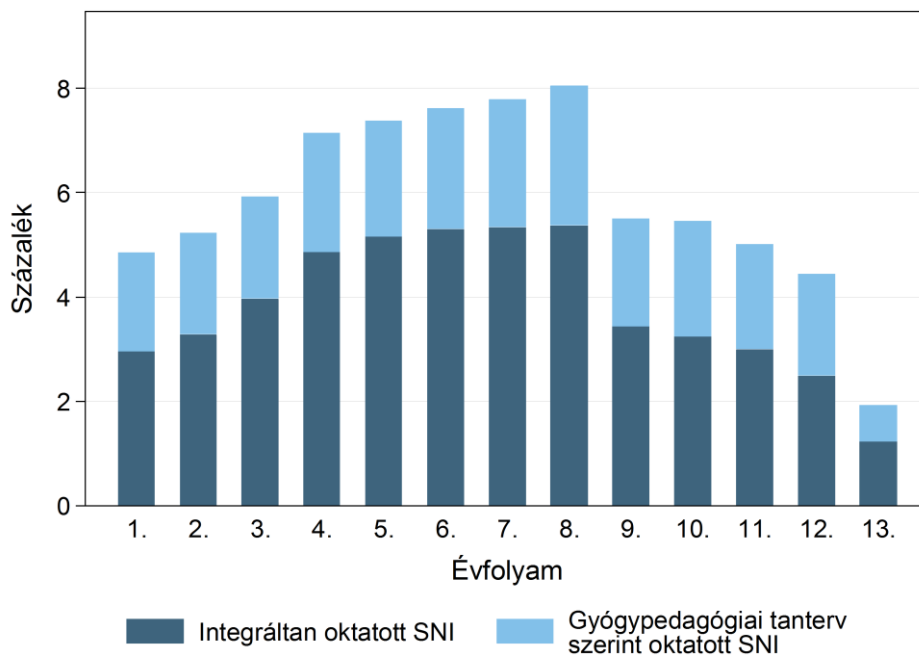
C3.12.1. ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya, 2001–2013



C3.12.2. ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya programtípusonként, 2013



C3.12.3. ábra A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók aránya évfolyamonként, 2013



Fizikai környezet

A fizikai környezetet leíró indikátorok a közoktatási rendszer olyan lényeges fizikai jellemzőit írják le, amelyek alapvetően befolyásolhatják a tanulás/tanítás folyamatát. Az óvodai férőhelyek esetleges hiánya vagy a szükségtermek nagy aránya akadályozhatja, a számítógépek, az internet, illetve a modern technológia hozzáférhetősége pedig feltehetően elősegíti a hatékonyabb tanulási/tanítási folyamatot.

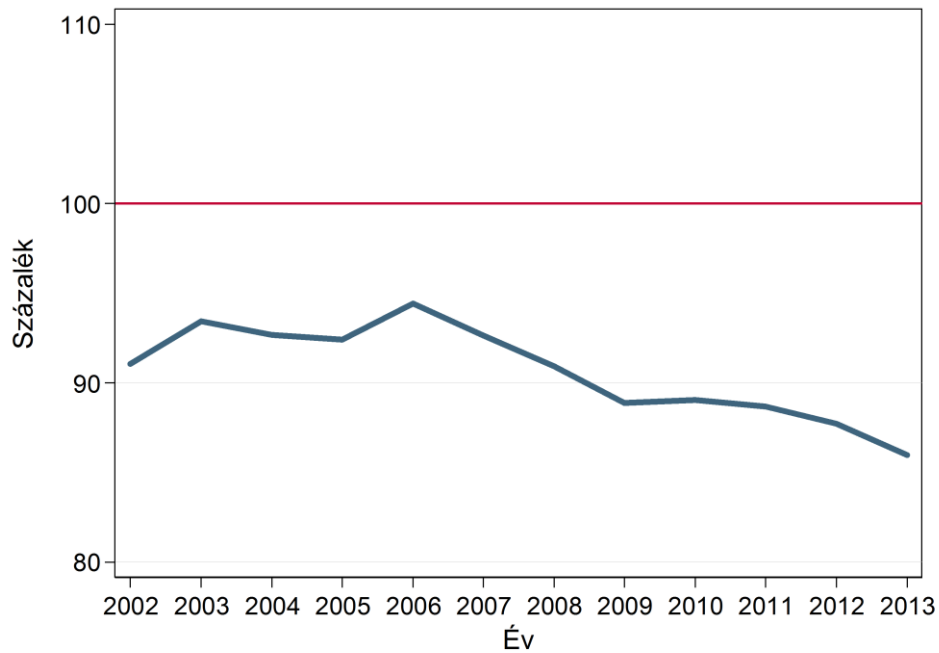
C3.13. INDIKÁTOR: Az egy férőhelyre jutó óvodások száma

C3.13. indikátor értékei alapján jól látható, hogy országos szinten nincs jelentős férőhelyhiány (C3.13.1. ábra és C3.13.1. táblázat). Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ország egyes régióin belül vagy egyes településeken belül ne okozott, okozhatott volna gondot a relatíve kevés óvodai férőhely. A vizsgált időszak elején csak Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében volt 100 százaléknál nagyobb az egy férőhelyre jutó óvodások száma, bár a vizsgált időszakban Pest megyében, Budapesten és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében is voltak olyan évek, amikor 100 százalék feletti volt a férőhely-kihasználtság (C3.13.2. ábra és C3.13.2. táblázat).

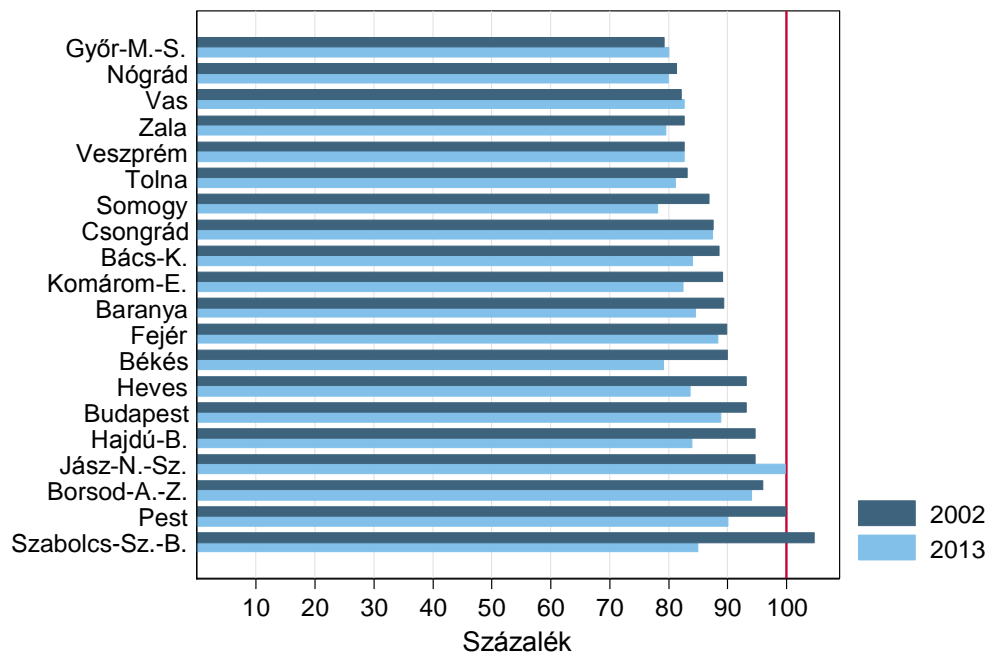
Bár az országos átlagban az óvodai férőhelyek kihasználtsága sohasem haladta meg a 100 százalékot 2002 és 2008 között 90 százalék feletti volt, de a 2008 utáni időszakban jóval 90 százalék alá esett. A településtípus szerinti bontás (C3.13.3. ábra és C3.13.3. táblázat) megmutatja, hogy a 2000-es évek közepén a férőhelyhiány problémája különösen a

városokban volt komoly, de a megyeszékhelyeken és Budapesten is 100 százalék körüli volt a kihasználtság. A falvakban, nagy átlagban, a férőhely-kihasználtság sohasem haladta meg a 90 százalékot; ez azonban nem jelenti azt, hogy ne lett volna olyan település, ahol nem volt óvoda (C3.13.3. ábra és táblázat; lásd még C1.3. és C1.4. indikátor).

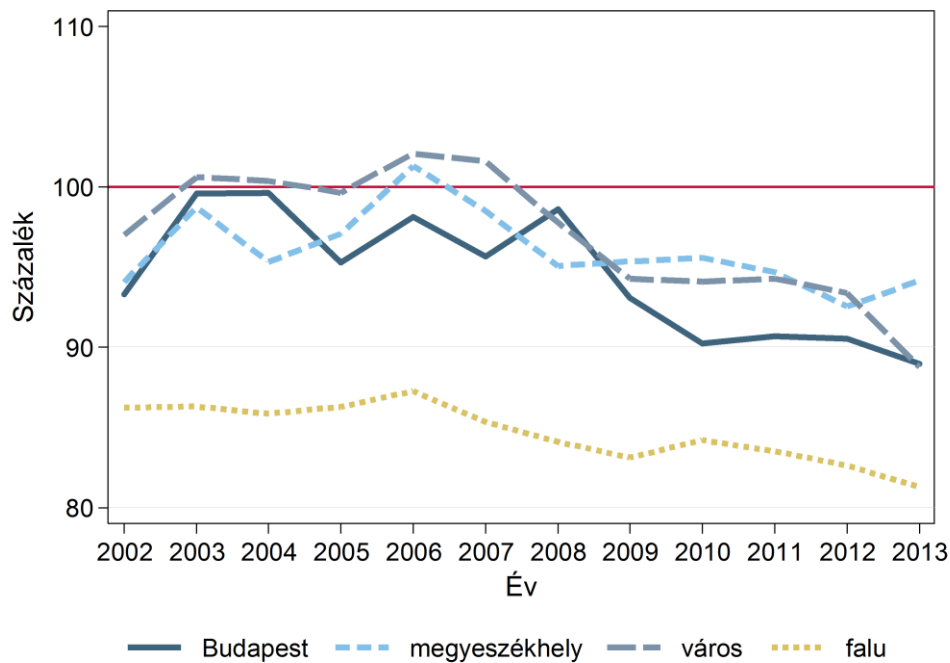
C3.13.1. ábra Az egy férőhelyre jutó óvodások aránya, 2002–2013



C3.13.2. ábra Az egy férőhelyre jutó óvodások aránya, megyénként, 2002–2013



C3.13.3. ábra Az egy férőhelyre jutó óvodások aránya, településtípus szerint



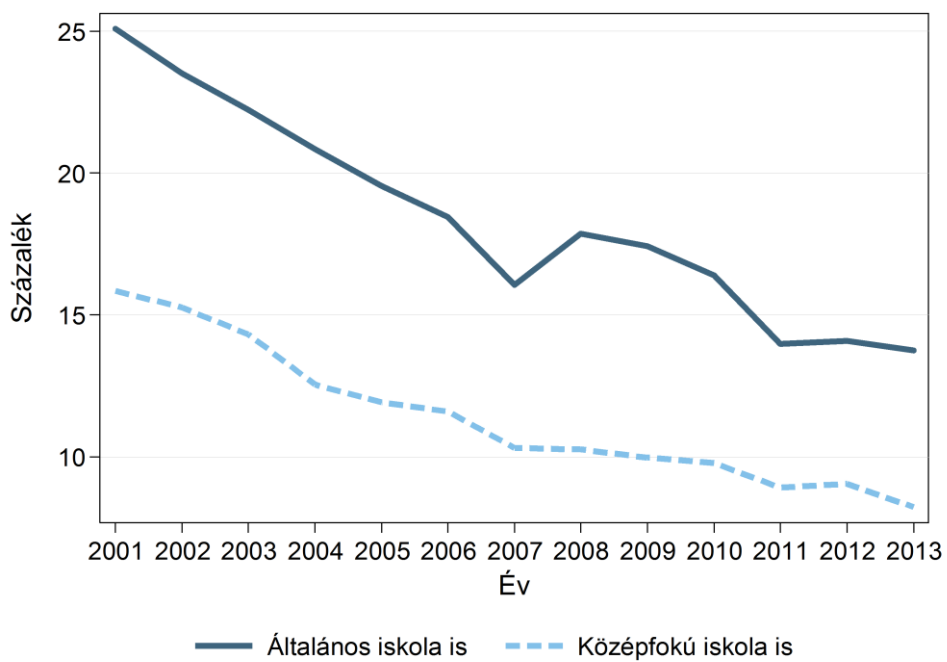
C3.14. INDIKÁTOR: A szükségtermet is használó iskolák aránya

C3.14.1. ábra és táblázat az *országos átlagot* mutatja. A C3.14.1. ábrán és a C3.14.1. táblázatban jól látható, hogy a szükségtermetet is használó iskolák aránya jelentősen csökkent a 2001 és 2013 közötti időszakban. Azokban az oktatási intézményekben, ahol általános iskola is üzemelt, a szükségtermet aránya 2001-ben még 25 százalék feletti volt, de 2003-ra ez az arány 15 százalék alá csökkent. A középfokú iskolát is működtető kevésbé voltak rászorulva szükségtermet használatára.³⁶ A vizsgált időszakban arányuk 15 százalékos körülről ennek majdnem a felére (8,2 százalék) csökkent.

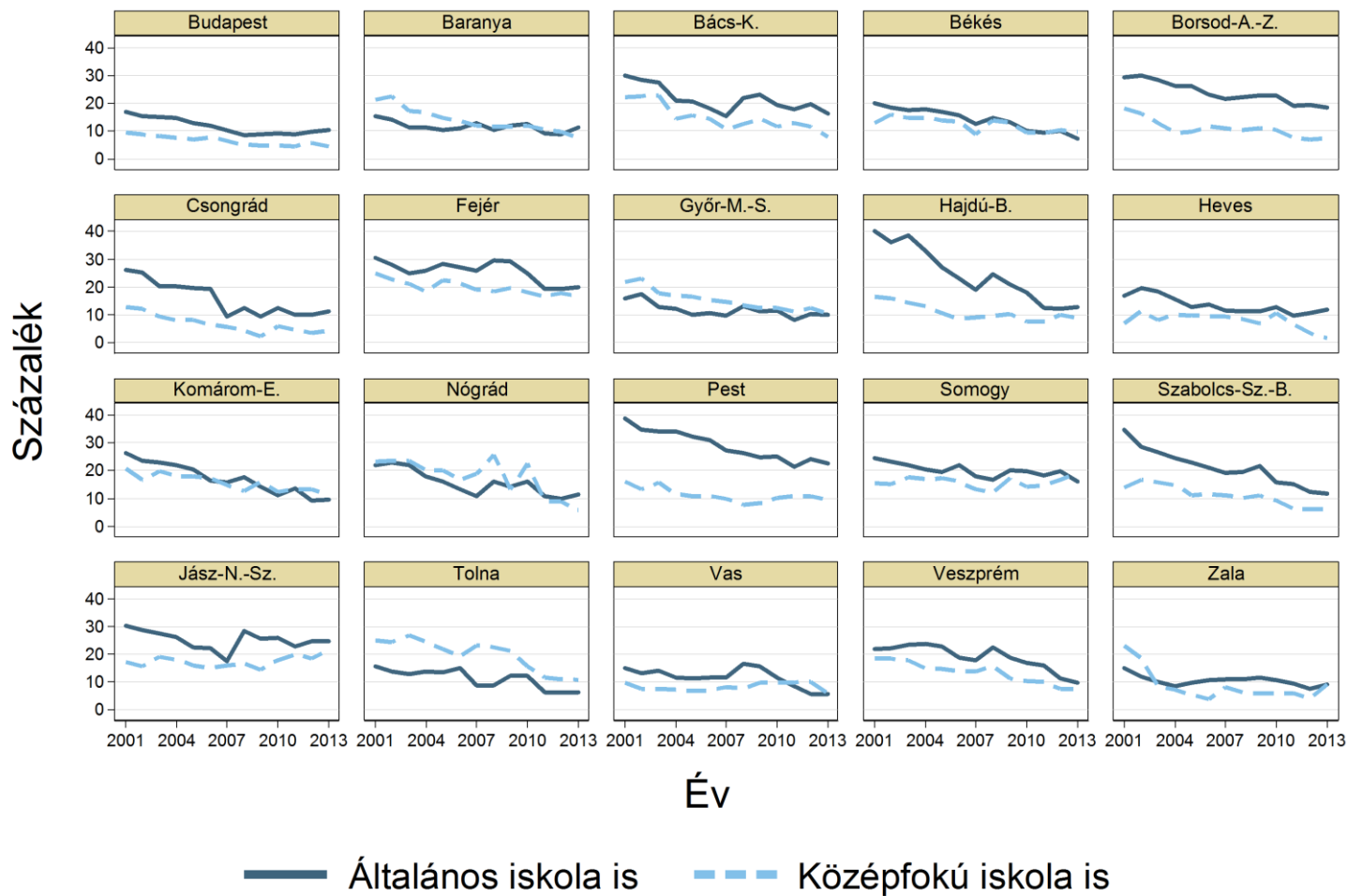
A C3.14.2. ábra és C3.14.2. táblázat a megyék között jelentős eltéréseket mutat. Míg Budapesten összességében sem az általános iskolai programot is működtető iskolák, sem a középfokot is működtető iskolákban 20 százaléknál nem volt nagyobb a szükségtermet is használó iskolák aránya, sőt az időszak végére 10 százalékra csökkent, addig a Pest megyei településeken az általános iskolát is működtető iskolák az időszak elején 40 százalék, illetve az időszak végére több mint 20 százalék használt szükségtermet. De például Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun vagy Fejér megyékben is nagyobb gondot okozhatott a teremhiány, mint Vas vagy Zala megyékben.

³⁶ Mivel a termék (tanterem, tornaterem, szükségterem... stb.) az iskolához és nem az iskola típusához vannak rendelve, ezért az iskolatípusonkénti bontást csak „Általános iskolát is” illetve „Középfokú iskolát is” üzemeltető csoportokra tudtuk bontani. Így azok az iskolák ahol mind általános mind középfokú oktatás szerepel a bontás mindkét kategóriájában szerepelnek.

C3.14.1. ábra Szükségtermet is használó iskolák aránya



C3.14.2. ábra Szükségtermet is használó iskolák aránya, megyénként



C3.15. INDIKÁTOR: Egy számítógépre jutó tanulók száma

C3.15.1. és C3.15.2. bontások az egy számítógépre jutó tanulók *számát programtípusonként, illetve településtípusonként mutatják*. Ez a mutató a vizsgált időszak során átlagosan csökkent. Míg a 2000-es évek első felében – iskolatípustól függően – 10–20 diák jutott egy számítógépre, addig 2010 után már csak 5–10. Bár a gimnáziumokban ez a szám a vizsgált időszak minden évében magasabb volt (C3.15.1. ábra és C3.15.1. táblázat). Településtípus szerinti bontásban is láthatók különbségek (C3.15.2. ábra és C3.15.2. táblázat). A falusi, átlagosan kisebb méretű iskolákban 7–15 tanuló jutott egy számítógépre, míg a nagyobb iskolákat üzemeltető nagyobb városokban ez a szám 10–20 fő körül mozgott.

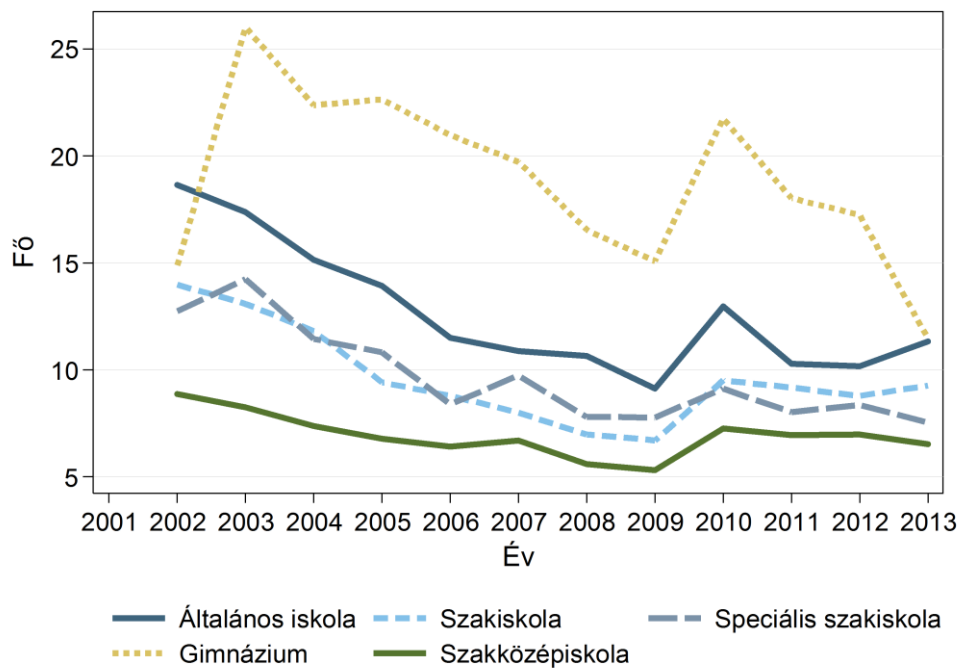
C3.16. INDIKÁTOR: Internet hozzáférésű tantermek aránya

C3.16.1. és C3.16.2. bontások az internet-hozzáférésű tantermek *arányát programtípusonként, illetve településtípusonként mutatják*. A számítógépek elérhetőségének növekedésével együtt nőtt az internet térnyerése is az iskolákban. 2007 és 2013 között az internet-hozzáférésű tantermek *aránya* majdnem megduplázódott. A legnagyobb arányban a szakközépiskolákban elérhető az internet, a kezdeti 47 százalékról 2013-ra majdnem elérte a 80 százalékot; de a speciális szakiskolák tantermeinek a felében is volt már internet 2013-ra (C3.16.1. ábra és C3.16.1. táblázat). Az internet-hozzáférésű tantermek *településtípus szerinti* bontása. Csak Budapesten eltérő az internet elterjedési üteme. Míg 2007-ben ott volt a legtöbb tanterem bekötve az internethálózatba, 2013-ra a többi településtípus iskoláinak tantermeiben nagyobb arányban volt internet (C3.16.2. ábra és C3.16.2. táblázat).

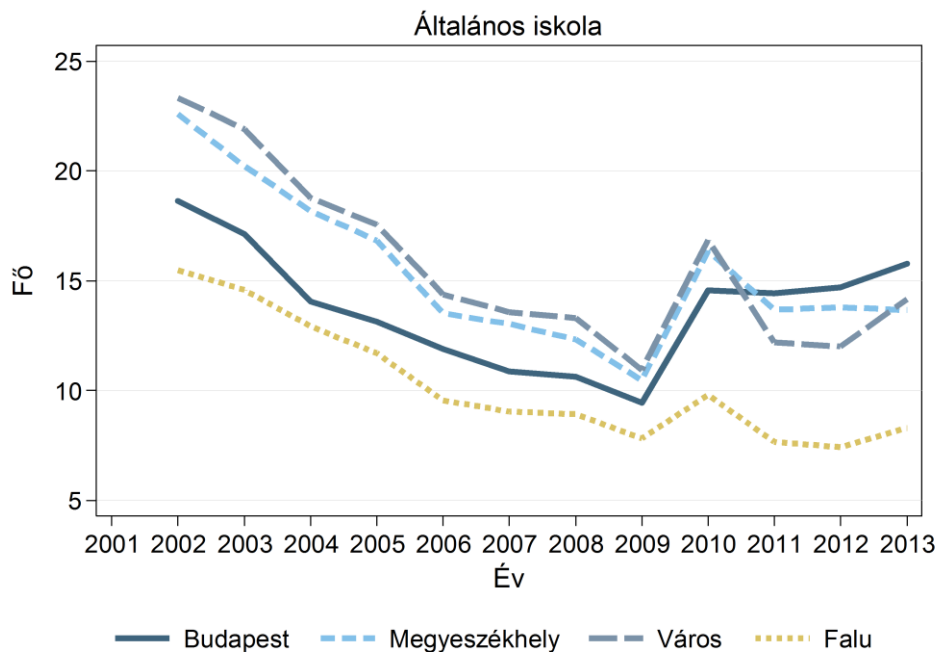
C3.17. INDIKÁTOR: Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya

C3.17.1. és C3.17.2. bontások az interaktív táblával való felszereltséget mutatják *programtípusonként és településtípusonként*. Az interaktív táblák jelentős ütemben terjedtek el a tantermekben 2007 után. Míg a vizsgált időszak elején az iskolák 5–10 százalékban volt interaktív tábla, addig 2013-ra már 25–40 százalékukban volt (C3.17.1. ábra és C3.17.1. táblázat). Különösen az általános iskolák ellátottsága nőtt. 2010 és 2011 között majdnem 30 százalékkal nőtt azon általános iskolák tantermeinek aránya, ahol volt interaktív tábla. Ez elsősorban a falusi, városi és megyeszékhelyi iskolák tantermeinek felszerelésének tudható be (C3.17.2. ábra és C3.17.2. táblázat), Budapesten a tantermek interaktív táblával való felszerelése folyamatos volt.

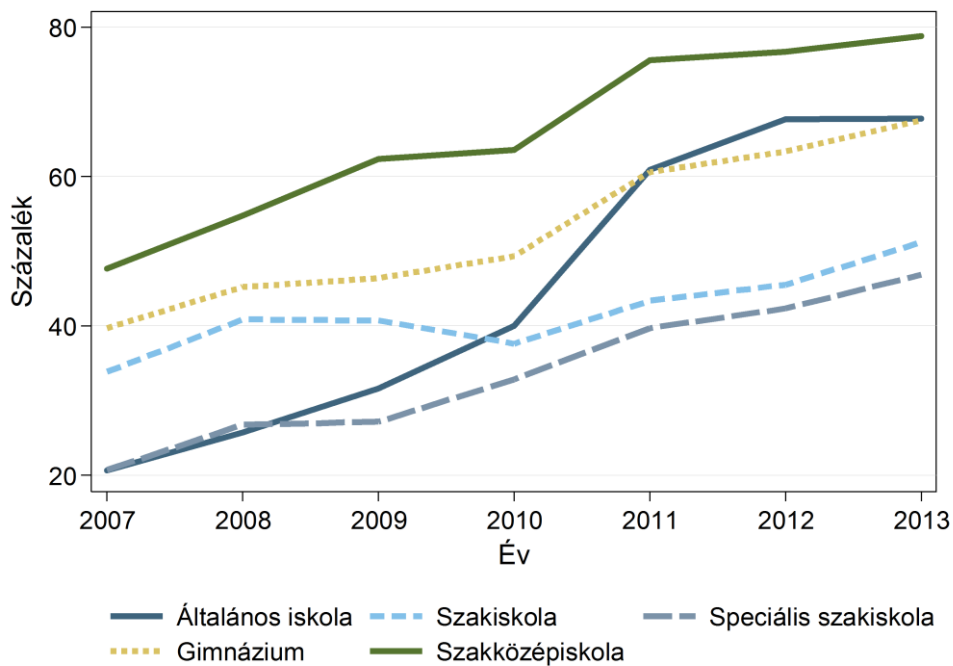
C3.15.1. ábra Egy számítógépre jutó tanulók száma programtípusonként, 2001–2013



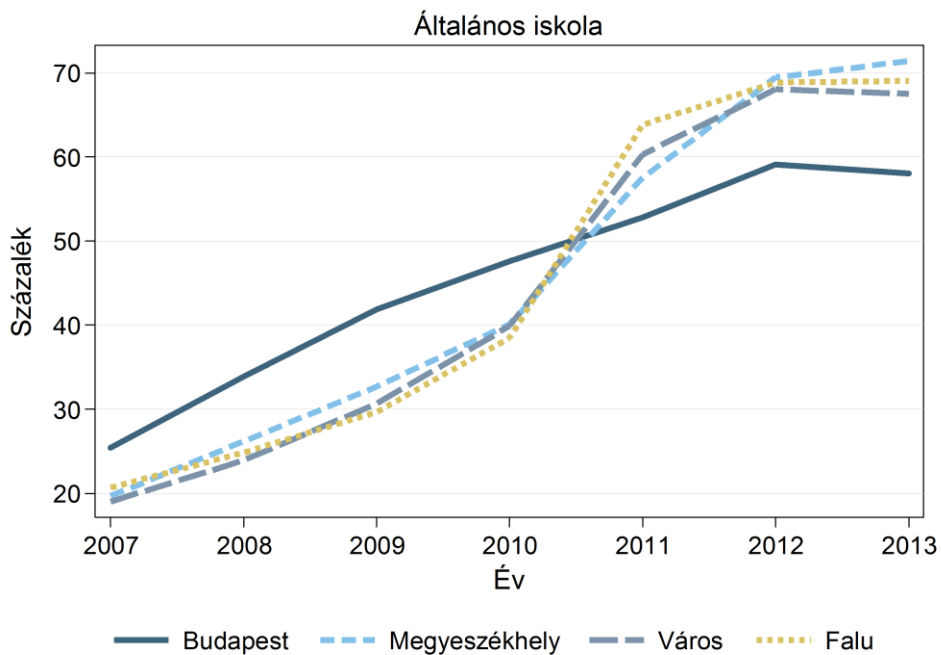
C3.15.2. ábra Egy számítógépre jutó tanulók száma, településtípusonként, általános iskola, 2001–2013



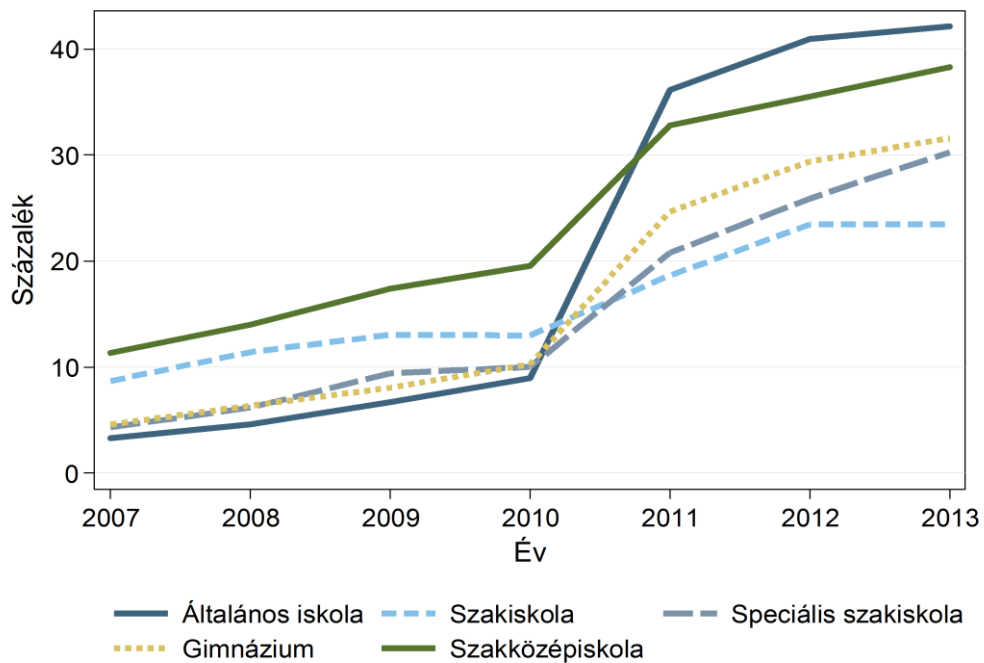
C3.16.1. ábra Internet-hozzáférésű tantermek aránya, programtípusonként, 2007–2013



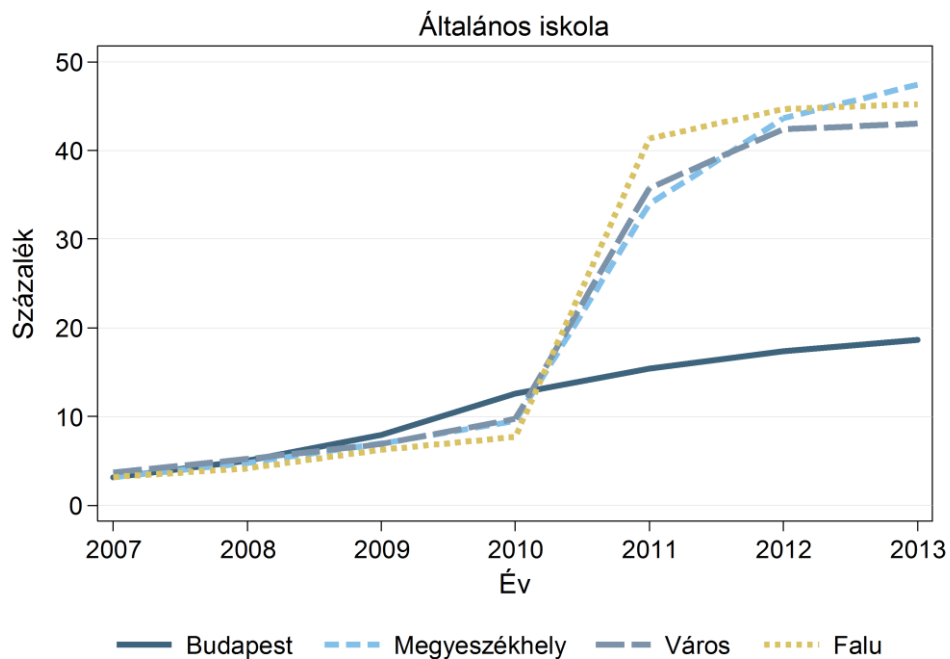
C3.16.2. ábra Internet-hozzáférésű tantermek aránya, településtípusonként, általános iskola



C3.17.1. ábra Interaktív táblával felszerelt tanterem aránya, programtípusonként, 2007–2013



C3.17.2. ábra Interaktív táblával felszerelt tanterem aránya, településtípusonként, általános iskola



Oktatási minőség

Az oktatás minőségét leíró indikátorok első csoportja a valamilyen szempontból képesítés nélküli pedagógusok arányát írják le (C3.18. INDIKÁTOR). Egyrészt az egyes pedagógus munkakörökben a pedagógiai képesítés nélkül dolgozók arányát, másrészt az egyes szaktárgyakat (C3.19. INDIKÁTOR: matematikát, C3.20. INDIKÁTOR: fizikát, C3.21. INDIKÁTOR: nyelvet) oktató pedagógusok között a nem az adott szakra képesített tanárok *arányát*. A tanítás minőségét ronthatja mind a pedagógiai képesítés hiánya, mind az, ha egy pedagógus rendelkezik ugyan pedagógiai képesítéssel, de nem a saját szaktárgyát tanította. A minőséget jellemző indikátorok következő csoportja (C3.22. INDIKÁTOROK) azt írja le, hogy milyen mértékben kapnak az átlagostól eltérő szolgáltatást az iskolarendszerben a jobb képességű, a felzárkóztatásra szoruló vagy egyéb okok különleges szolgáltatást igénylő tanulók (például ide tartozik az idegen nyelvet heti öt vagy több órában tanulók aránya).

C3.18. INDIKÁTOR: A pedagógiai képesítés nélküli tanárok aránya egyes pedagógusfoglalkozásokban

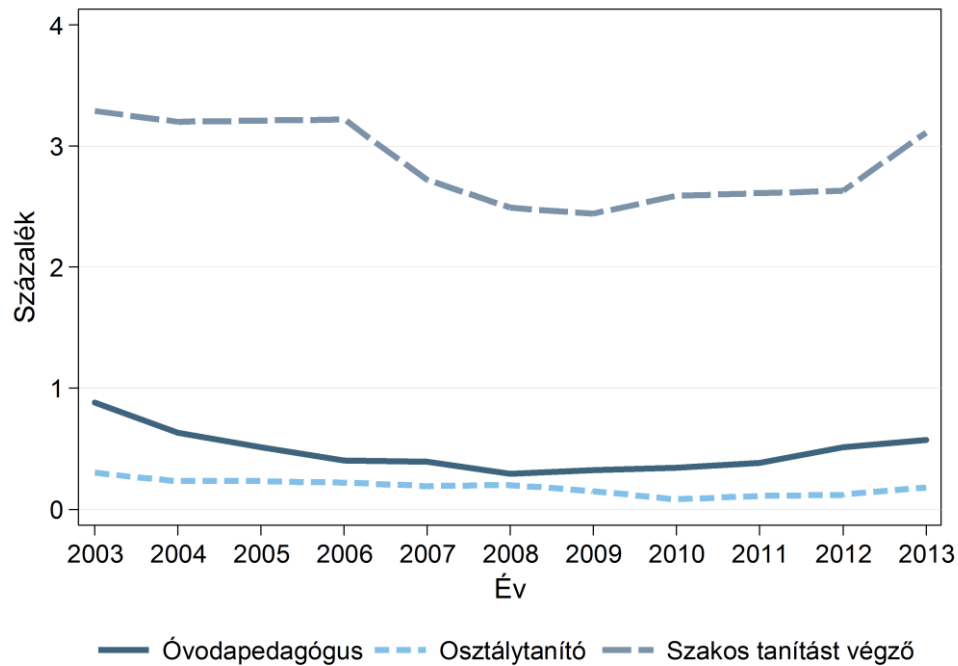
A C3.18. indikátor azoknak az óvodai csoportvezető, osztálytanító és szakos tanítást végző pedagógusoknak az arányát írja le, akik pedagógiai képesítés nélkül tanítanak, akár felsőfokú, akár alacsonyabb végzettséggel. Az óvodai csoportvezetők és az osztálytanítók között nagyon alacsony, 1 százalék alatti a pedagógiai képesítés nélkül tanítók aránya, a szakos tanítást végzők között nagyobb, átlagosan 3 százalék körüli (C3.18.1. ábra).

A szakos tanítást végző tanárok között *programtípusonként* jelentős különbségek figyelhetők meg. Míg az általános iskolákban és gimnáziumokban a szakos tanítást végző pedagógusok kevesebb mint 1 százaléka tanít pedagógiai képesítés nélkül a speciális szakiskolákban és szakközépiskolákban 5-6 százalék körüli a pedagógiai képesítés nélkül szakos tantárgyat oktatók aránya. A szakiskolákban találjuk legnagyobb arányban azokat a tanárokat, akik pedagógiai képesítés nélkül tanítanak, 2003 és 2009 között arányuk 10 százalék körül volt, majd ezt követően az arány először lassan, majd 2013-ban gyorsan növekedni kezdett és 2013-ban a szakiskolákban szakos tanítást végző tanárok már több mint 16 százalékának nem volt pedagógiai képesítése (C3.18.2. ábra).

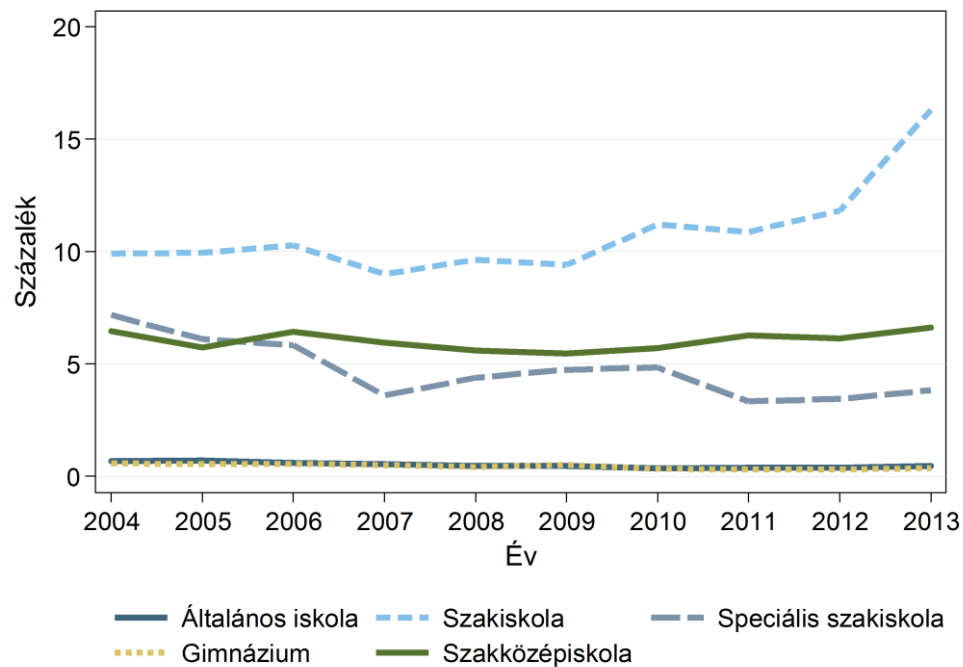
A *megyei jogú városokban és a városokban* a szakos tanítást végzők több mint 3 százalékának nincs pedagógiai végzettsége, Budapesten és falvakban kevesebb mint 2 százalékuknak. A falvakban 2005-től kezdődően jelentősen csökkent az arány (C3.18.3. ábra és C3.18.3. táblázat).

Fenntartónként vizsgálva a legalacsonyabb a pedagógiai képesítés nélkül szakos tanítást végző tanárok aránya az egyházi fenntartásban működő és az önkormányzati iskolákban, ahol 2 százalék körüli arányuk. Az állami fenntartásban működő iskolákban valamivel nagyobb az arány, de 2011-et követően csökkent. A legmagasabb az arány az alapítványi és egyéb fenntartásban működő iskolákban, ahol erőteljes csökkenés után 2009 óta növekszik az arány, 2013-ban már 10 százalék volt (C3.18.4. ábra és C3.18.4. táblázat).

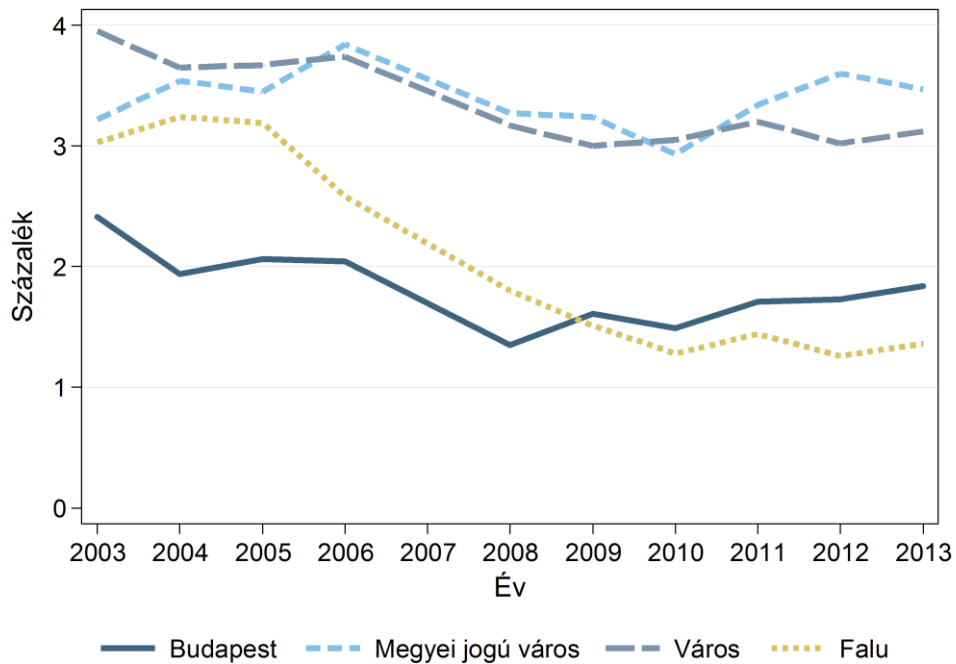
C3.18.1. ábra Pedagógiai képzés nélküli óvodai csoportvezetők, osztálytanító és szakos tanítást végző pedagógusok százalékaránya, 2003–2013



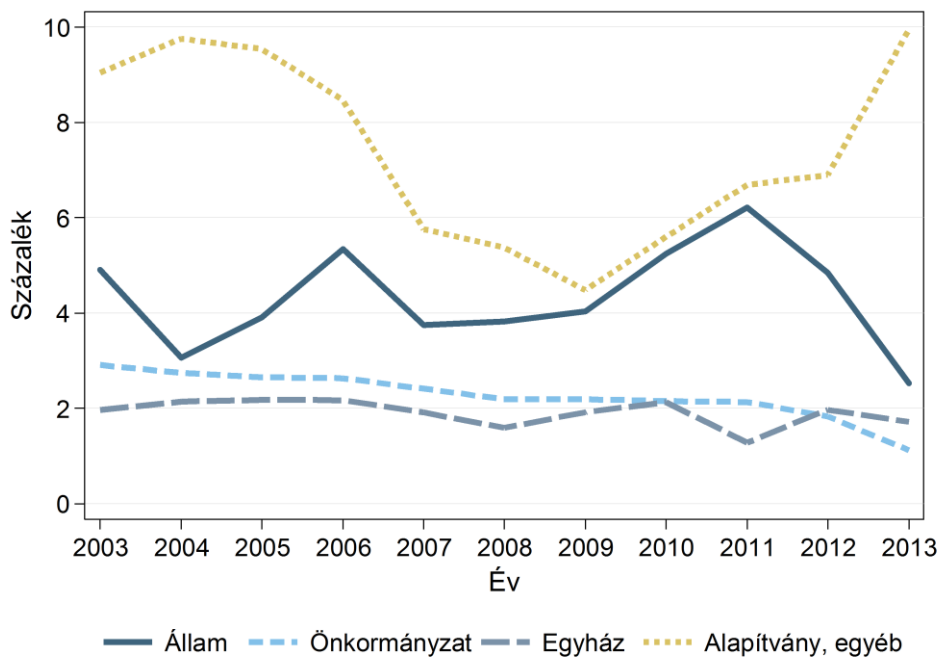
C3.18.2. ábra Pedagógiai képzés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya programtípusonként, 2004–2013



C3.18.3. ábra Pedagógiai képzés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya településtípusonként, 2003–2013



C3.18.4. ábra Pedagógiai képzés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya fenntartónként, 2003–2013



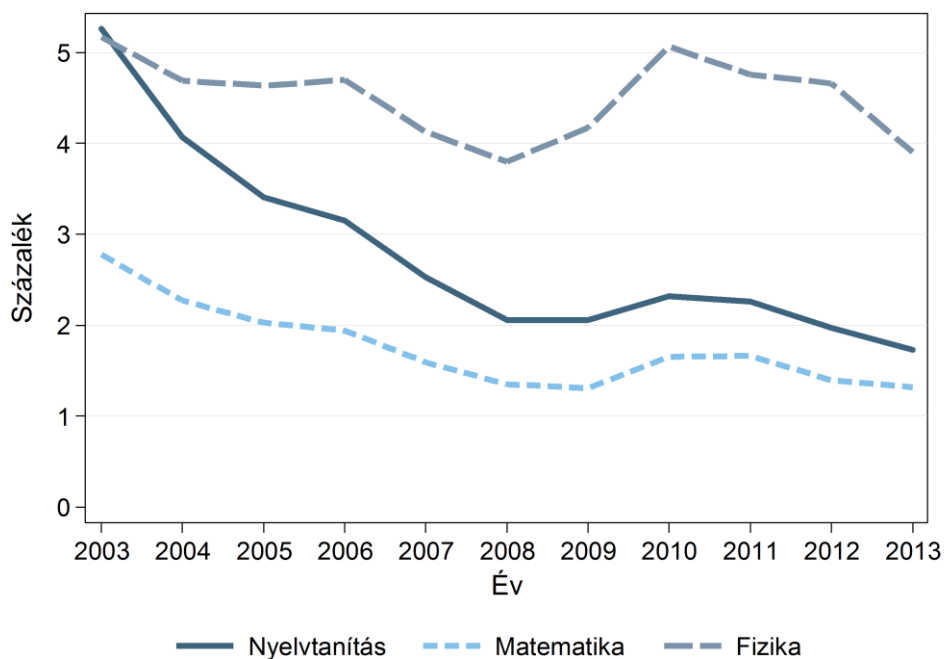
C3.19. INDIKÁTOR: A matematikatanítást végző tanárok között nem az adott szakra képesítettek aránya

C3.20. INDIKÁTOR: A fizikatanítást végző tanárok között nem az adott szakra képesítettek aránya

C3.21. INDIKÁTOR: A nyelvtanítást végző tanárok között nem az adott szakra képesítettek aránya

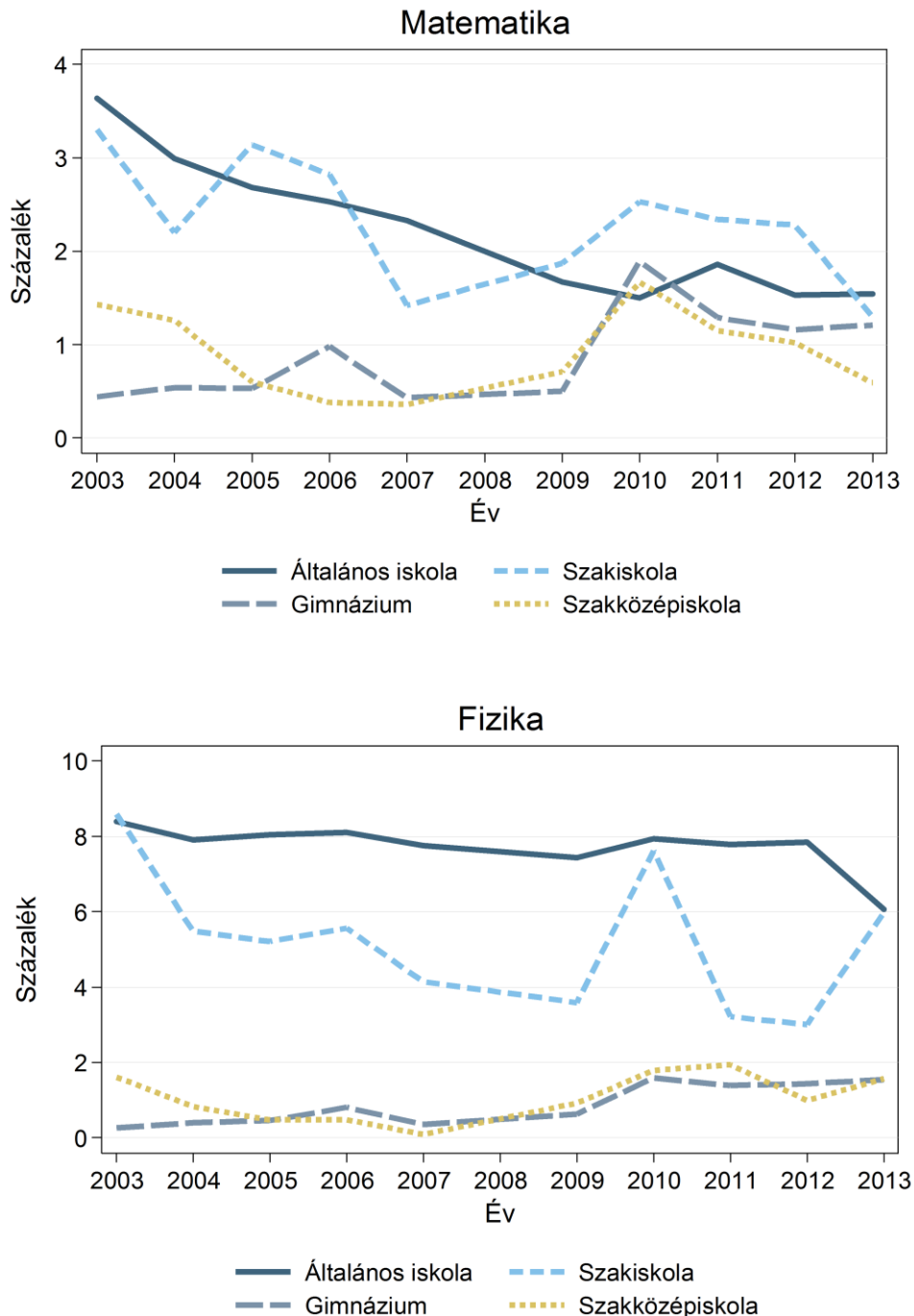
A C3.19. indikátor, a matematika, a C3.20. indikátor a fizika, a C3.21. indikátor pedig a nyelvtanítást végző pedagógusok között mutatja azok arányát, akinek nincs a tanított szakra képesítésük, tehát lehet, hogy pedagógiai képesítéssel rendelkeznek, de más szaktárgyból. E három indikátor alakulását a C3.19.1.-C3.21.1. ábrán együtt tüntettük fel. A három vizsgált szaktárgy közül legnagyobb arányban fizikát tanítanak olyanok, akiknek nincs hozzá képzettségük. Matematikából és idegen nyelvből 2003 és 2008 között meredeken, azóta kis mértékben csökkent a nem az adott szakra képesített tanárok aránya. Fizikát az előbbi két tantárgynál, tantárgycsoportnál nagyobb arányban tanítanak nem az adott szakra képesített tanárok, ami arra hívhatja fel a figyelmet, hogy az adott feltételek mellett természettudományos tárgyakban pedagógushiány mutatkozik (C3.19.1.-C3.21.1. ábra és C3.19.1., C3.19.2. és C3.19.3. táblázat).

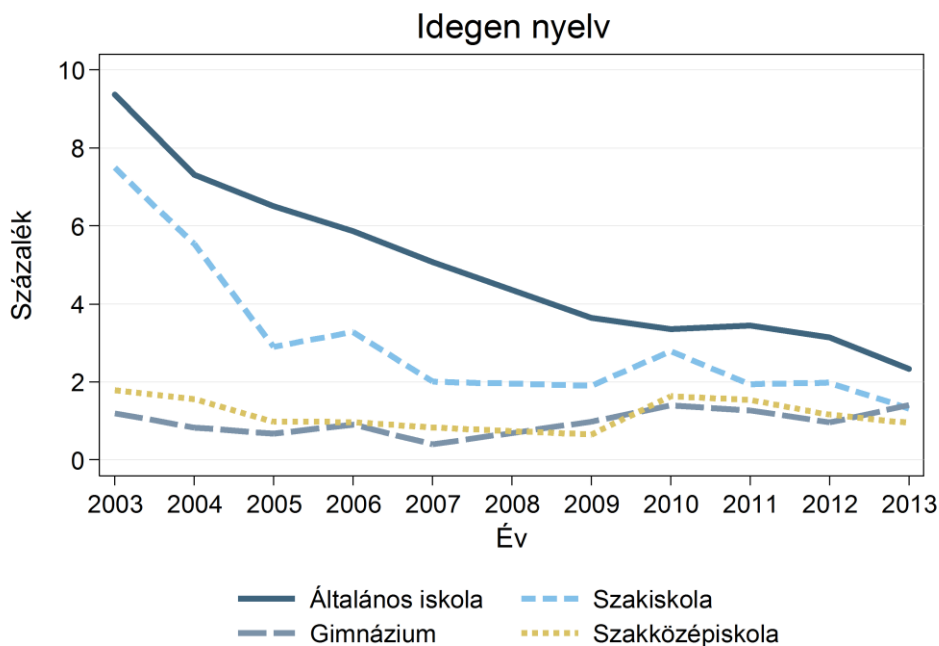
C3.19.1.–C3.21.1. ábra A matematika, fizika és nyelvtanítást végzők között a nem az adott tárgyra képesített tanárok százalékaránya, 2003–2013



Programtípusonként vizsgálva mind matematikából, mind fizikából és az idegennyelv-tanítást végzők körében is az általános iskolai és szakiskolai programokban magasabb azoknak a pedagógusoknak az aránya, akiknek nem rendelkeznek az adott szaktárgyból képesítéssel. A gimnáziumokban és szakközépiskolákban pedig csak 1-2 százalék között mozog az arány (C3.19.2.–C3.21.2. ábra és C3.19.2.–C3.21.2. táblázat).

C3.19.2.–C3.21. 2. ábra Nem az adott tárgyra képesített tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013





Jelentős területi különbségeket figyelhetünk meg településtípusonként (C3.19.2; C3.20.2. és C3.21.2. táblázat) és csak az általános iskolai programokat vizsgálva megyék szerint is (C3.19–3.21. táblázat).

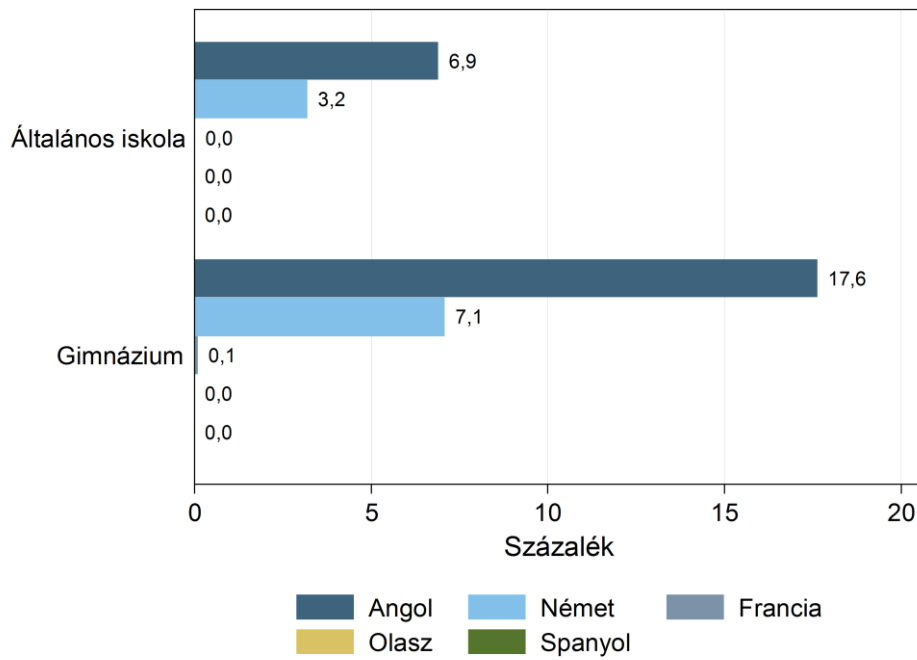
C3.22. INDIKÁTOR: Heti 5 vagy több órában idegen nyelvet tanulók aránya

Az idegen nyelvek közül az angol, német, francia, olasz és spanyol esetében mutatjuk be a heti öt vagy több órában tanulók arányát (C3.22. táblázat).³⁷ Az *alapfokú képzésekben* a heti öt vagy több órában nyelvet tanulók aránya csak az angol és a német esetében számottevő. A hat-, illetve nyolcosztályos gimnáziumok alapfokú évfolyamaira járók között az idegen nyelvet intenzíven tanulók aránya lényegesen magasabb, mint a hagyományos általános iskolai képzésben tanulók között. Az angolt heti öt vagy több órában tanulók aránya például két és félszer nagyobb a hat-, illetve nyolcosztályos gimnazisták között (17,6 százalék vs. 6,9 százalék.) A *középfokú* képzések között is nagy különbségek mutatkoznak (C3.22. ábra). A szakiskolások körében elhanyagolható az idegen nyelvet legalább heti öt órában tanulók aránya. Ezzel szemben például a heti öt vagy több órában angolul tanulók aránya 31,8 százalék a gimnazisták és 12,9 százalék a szakközépiskolások között.

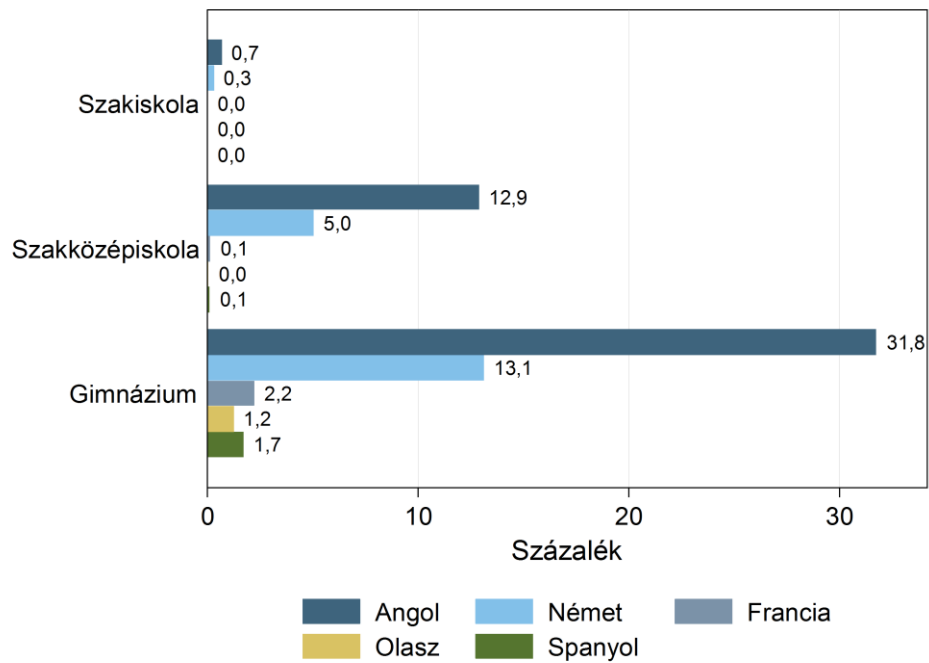
³⁷ A két tanítási nyelvű képzésen tanulókat és a nyelvi előkészítőbe járókat az adott nyelvet heti 5 vagy több órában tanulók közé számítottuk.

C3.22. ábra Heti öt vagy több órában idegen nyelvet tanulók aránya, 2013

Alapfokú képzés



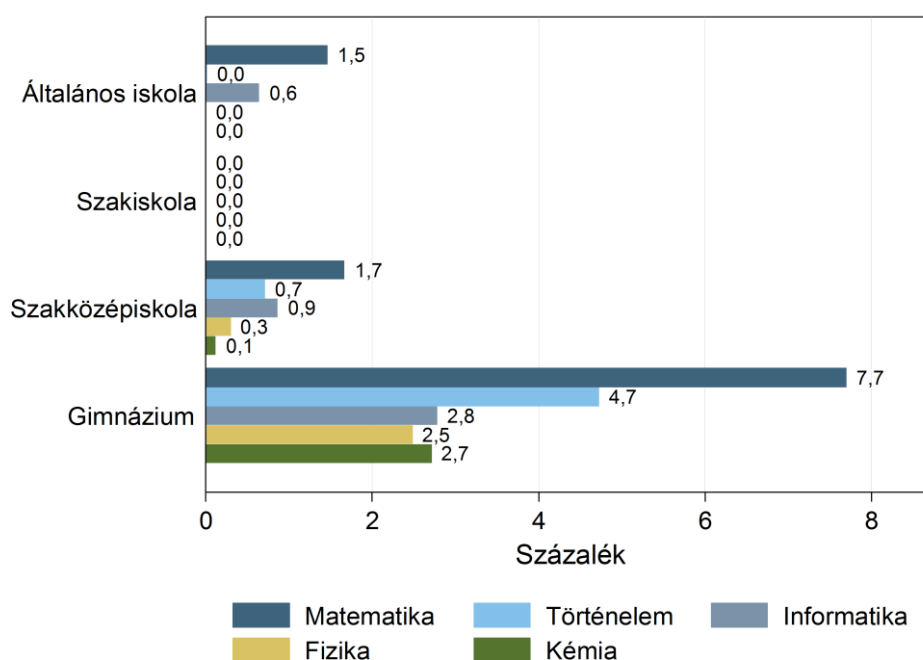
Középfokú képzés



C3.23. INDIKÁTOR: Emelt szintű oktatásban (tagozat) résztvevő tanulók aránya

Az emelt szintű oktatásban részt vevők arányát az elérhető adatok okozta korlátok miatt tantárgyanként vizsgáljuk.³⁸ A kiválasztott tantárgyak a következők: matematika, történelem, informatika, fizika és kémia. Minden egyes tantárgy esetében a gimnazisták körében találjuk a legnagyobb arányban az emelt szintű oktatásban részesülőket (C3.23. ábra és C3.23. táblázat). A szakiskolások közül senki sem részesül emelt szintű oktatásban, de a szakközépiskolások körében is alacsony az indikátor értéke.

C3.23. ábra Emelt szintű oktatásban részt vevő tanulók aránya, 2013



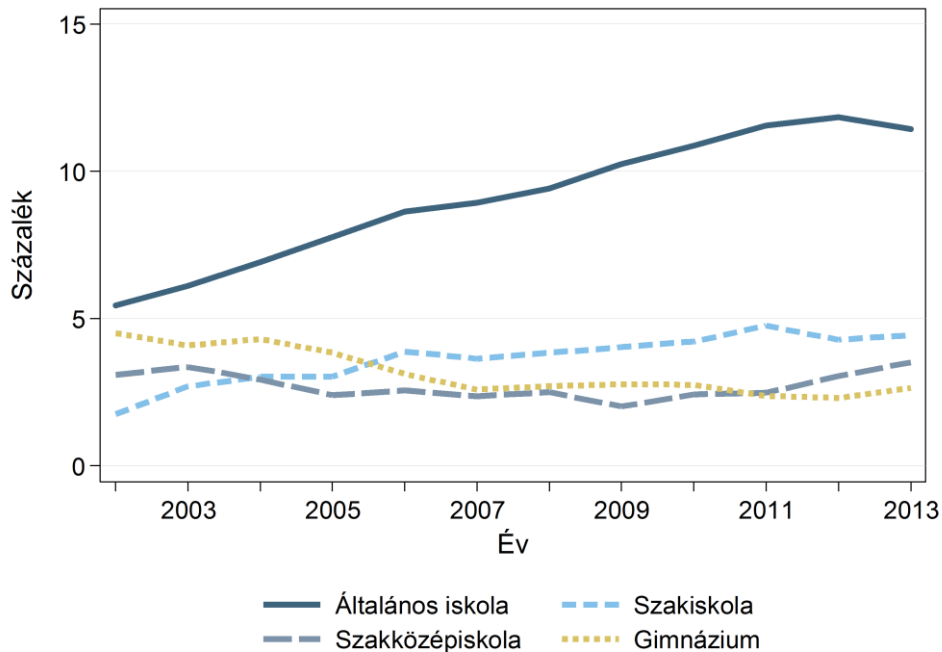
Megjegyzés: a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban tanulók a gimnáziumi képzésben szerepelnek

C3.24. INDIKÁTOR: A fejlesztő foglalkozásban részt vevő tanulók aránya

2002 és 2013 között az általános iskolai képzésben tanulók körében a fejlesztő foglalkozásban részt vevők aránya 5,5 százalékról 11,4 százalékra nőtt (C3.24. ábra és C3.24. táblázat). A szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi képzésekben, az időszakban végig 5 százalék alatt mozgott a fejlesztő foglalkozásban részt vevő tanulók aránya; a szakiskolákban kissé nőtt, míg a gimnáziumokban kissé csökkent az indikátor értéke.

³⁸ Emelt szintű képzés = meghatározott tantárgy ismeretanyagának a helyi tanterv szerinti magasabb követelményekkel történő oktatása.

C3.24. ábra Fejlesztő foglalkozásban részt vevő tanulók aránya



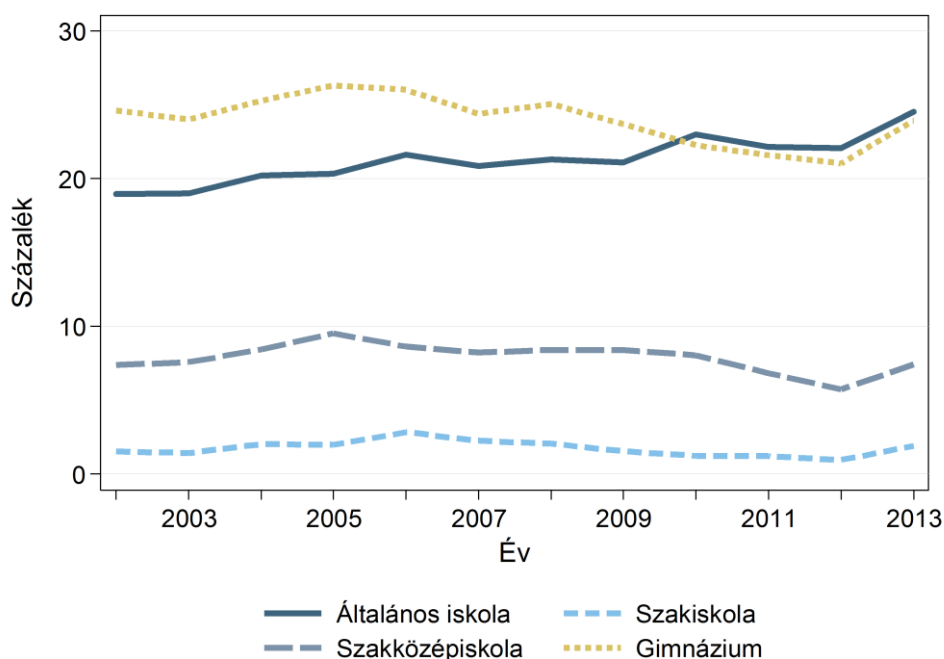
Megjegyzés: a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban tanulók a gimnáziumi képzésben szerepelnek

C3.25 INDIKÁTOR: Tehetséggondozásban résztvevő tanulók aránya

A C3.25. indikátor a tehetséggondozásban részt vevő tanulók arányát mutatja be programtípusonként.³⁹ 2002 és 2013 között a tehetséggondozásban részt vevő tanulók aránya szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi képzésekben jellemzően stabil volt, míg az általános iskolások körében kissé nőtt: 19 százalékról 24,5 százalékra (C3.25. ábra és C3.25.. táblázat). A tehetséggondozásban részt vevő tanulók aránya a szakiskolások között elenyésző (2 százalék alatti), míg az általános iskolások és gimnazisták körében közel 25 százalék.

³⁹ Tehetséggondozás = a tantervi keretben tanított (emelt szintű) plusz órák (például az alapóraszám fölötti nyelvórák, matematika órák), amelyeket nem mindenki vesz igénybe.

C3.25. ábra Tehetséggondozásban részt vevő tanulók aránya



Megjegyzés: a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban tanulók a gimnáziumi képzésben szerepelnek

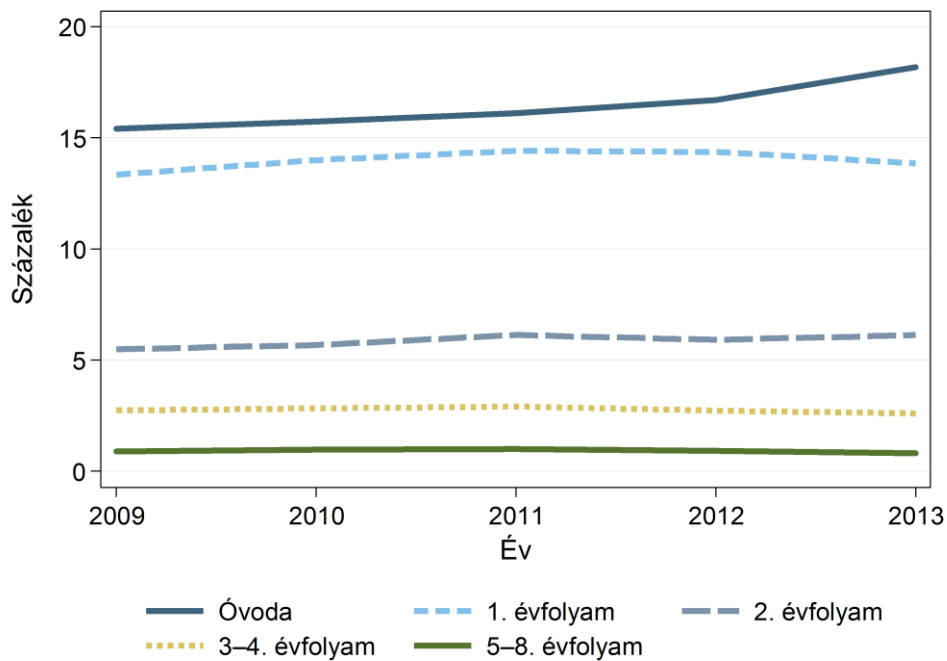
C3.26. INDIKÁTOR: Logopédiai foglalkozásban résztvevő tanulók aránya

A logopédiai foglalkozáson részt vevő gyerekek aránya a vizsgált időszakban jelentősen nőtt az óvodások esetében: 15,4 százalékról 18,2 százalékra (C3.26. ábra és C3.26. táblázat). Az 1. és 2. osztályosok között is kissé magasabb volt a logopédiai foglalkozáson részt vevők aránya 2013-ban, mint 2009-ben. Az általános iskola magasabb évfolyamain az indikátor értéke stabil volt a 2009 és 2013 között.

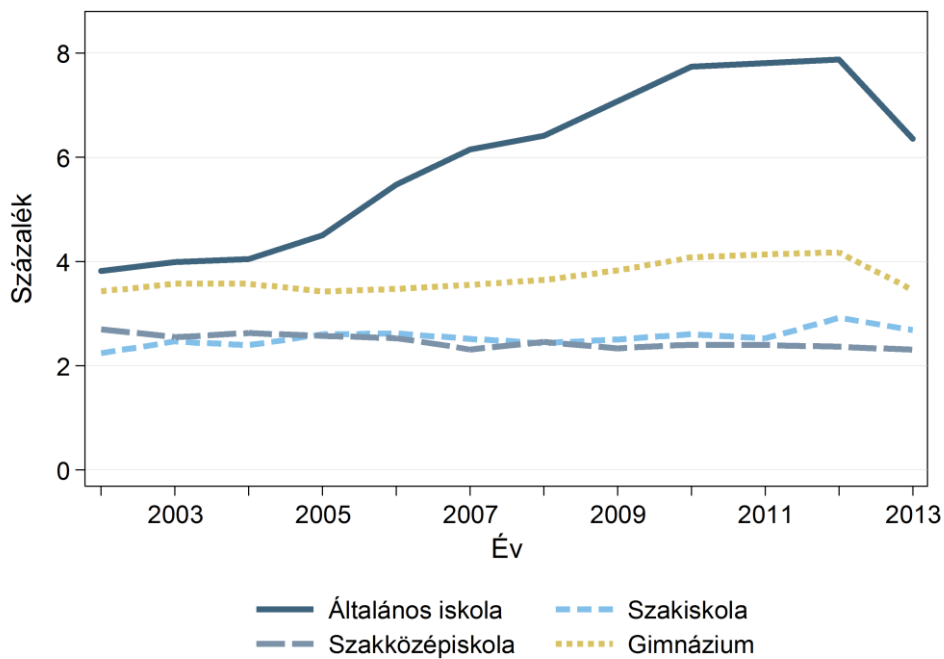
C3.27. INDIKÁTOR: Gyógytestnevelésben részt vevő tanulók aránya

A 2002 és 2013 közötti adatokat vizsgálva, jól látszik, hogy a szakiskolai, szakközépiskolai és gimnáziumi képzésekben nem változott érdemben a gyógytestnevelésben részt vevő tanulók aránya, ugyanakkor az általános iskolások körében 3,8 százalékról 6,4 százalékra nőtt (C3.27. ábra és C3.27. táblázat).

C3.26. ábra Logopédiai foglalkozásban részt vevő tanulók aránya



C3.27. ábra Gyógytestnevelésben részt vevő tanulók aránya



Megjegyzés: a 6 és 8 osztályos gimnáziumokban tanulók a gimnáziumi képzésben szerepelnek

D) Eredmények

Az oktatás eredményeit mérő indikátorok első csoportja a közoktatás közvetlen céljainak megvalósulását, a *belső eredményeket*, a tanulási teljesítményeket méri. Az eredményeket mérő indikátorok második csoportja pedig az iskolarendszeren túlmutató hatásokat, az oktatás *külső eredményeit* írják le, az iskolázás hatását a munkaerő-piaci sikerességre, az átmenetet a tanulásból a munkába.

D1. Belső eredmények

A belső eredményeket mérő indikátorok a tanulási eredmények alakulását írják le.

Az első indikátorcsoport a gyengén teljesítő tanulók arányát mutatja meg különböző bontásokban. Bár a gyengén teljesítő tanulókat minden mérés másként definiálja, összességében azt a tanulót lehet gyengén teljesítőnek nevezni, aki a legalapvetőbb szövegértési/matematikai/természettudományi ismereteknek sincs a birtokában, aki számára az adott területen a legegyszerűbb feladatok megoldása is nehézségekbe ütközik.

A második indikátorcsoport a jól teljesítő tanulókat arányszámait tartalmazza. A jól teljesítő tanulók azok, akik a teljesítményskála tetején helyezkednek el; akik számára kihívást csak a legnehezebb feladatok jelentik az adott mérésben. E két indikátorcsoport a rendelkezésre álló hazai és nemzetközi standardizált méréseken alapul. Míg a hazai mérések lehetőséget teremtenek részletesebb, tanulócsoporthoz közti összevetésekre is, a nemzetközi mérések az idősoros, illetve a többi országgal történő összevetésre adnak lehetőséget. A harmadik és negyedik indikátorcsoport, a tanulók számára közvetlenül nagyobb tétellel járó felsőfokú továbbhaladást, illetve az ehhez szorosan kapcsolódó emelt szintű érettségi eredményeit tekinti át.

Az első két indikátorcsoport számszerűsítését négy különálló adatbázis segítségével végeztük el. Bár mind a négy mérés a tanulók teljesítményét méri, eltérő módszertanuk miatt nem feltétlenül ugyanazokat az eredményeket mutatják. Az Országos Kompetenciamérés és az OECD Programme for International Student Assessment (PISA) vizsgálata a tanulók felhasználható szövegértési és matematikai képességeit vizsgálja, míg az International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS) vizsgálata és különösen a hazai központi érettségi sokkal inkább az iskolákban tanított tananyag ismeretanyagára kérdez rá. Továbbá, míg a nemzetközi vizsgálatok, a PISA és a TIMSS, egy nemzetközileg elfogadott „legnagyobb közös osztóra” kérdeznek rá – azaz olyan mérési eszközt használnak, amelyek a részt vevő országok mindegyikében értelmezhetők – az Országos Kompetenciamérés és az érettségi magyar sajátosságokat is figyelembe tudnak venni. A mérési módszertan mellett a mérések eltérnek a gyengén és jól teljesítő tanulók meghatározásában is. Ezeket az egyes indikátoroknál külön bemutatjuk.

A gyengén teljesítő tanulók aránya

D1.1. INDIKÁTOR: Gyengén teljesítők aránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika

Az *Országos Kompetenciamérés*ben a tesztpontszámok alapján minden tanulót összesen nyolc szintre sorolnak (0–7. szint). Gyengén teljesítőnek azt a tanulót tekintjük, aki a 2. szint alatt teljesít, azaz 0. vagy az 1. szinten van.⁴⁰

A gyengén teljesítő tanulóakra a *szövegértés* mérési területén az jellemző, hogy legfeljebb a szövegben kiemelt vagy többször előforduló információ visszakeresésére, az elbeszélés alapvető tér- és időbeli körülményeinek kikövetkeztetésére, a szöveg két tartalmi eleme közötti egyszerű kapcsolat felismerésére és a szövegben explicit módon megfogalmazott fő gondolatmenet vagy téma, illetve alkalmi szókapcsolat jelentésének felismerésére képesek. Ennél magasabb szintű szövegértési képességekkel nem rendelkeznek.

A *matematika* területén gyengén teljesítők jellemzője: csak arra képesek, hogy legfeljebb ismerős, főként konkrét matematikai feladatokban, gyakran kontextus nélküli helyzetben feltett matematikai kérdéseket válaszoljanak meg; egyértelmű, jól körülírt és minden szükséges információt tartalmazó feladatokat oldjanak meg; közvetlen utasításokat követve hajtsanak végre rutinszerű eljárásokat, és csak olyan lépéseket végezzenek el, amelyek a feladat kontextusából nyilvánvalóan következnek. Ennél magasabb szintű matematikai gondolkodásra nem képesek.

A D1.1. indikátor és ennek bontásai szövegértésből és matematikából mutatják a 2. szint alatt teljesítő tanulók arányát. Az alábbi ábrákból és a függelékben található táblázatokból látható, hogy a gyengén teljesítő tanulók aránya az évek során egyik mérési területen sem igen változott. Bár a két kompetenciaterület nem közvetlenül összehasonlítható, jól látható, hogy a matematika területén nagyobb arányban teljesítenek gyengén, mint a szövegértés területén.

Szövegértésből a 6. évfolyamon nagyon enyhe esés látható az évek során *országos átlagban*, de a gyengén teljesítők aránya a 2010-es 11 százalékról 2013-ra is csak 10,1 százalékig csökkent. A 8. évfolyamon ezzel szemben emelkedés látható. A 2010-es 4,1 százalékról 2013-ra 5,3 százalékra nőtt a gyengén teljesítő tanulók aránya. A 10. évfolyamon a szint 2,5 százalék és 3,2 százalék között mozog (D1.1.1.sz ábra).

Az évfolyamok között azonban a gyengén teljesítők arányának stabil csökkenése tapasztalható mindkét szakterületen. Szövegértésből a 6. évfolyamon tanulók több mint 10 százaléka képtelen az írás-olvasás magasabb szinten való művelésére, 10. évfolyamra ez az arány 2,5-3 százalék körülire csökken. Matematikából is jól érzékelhető a gyengén teljesítők arányának évfolyamok közötti stabil csökkenése. Míg 6. évfolyamon majd minden ötödik-

⁴⁰ Lásd: Változások az Országos Kompetenciamérés skáláiban.

http://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/meresek/orszmer2010/valt_orszmer_skala_110228.pdf

hatodik tanuló képtelen a matematikai műveletek magasabb szintű végrehajtására, 10. évfolyamra ez az arány 5 százalék körülire csökken (D1.1.1.m ábra).

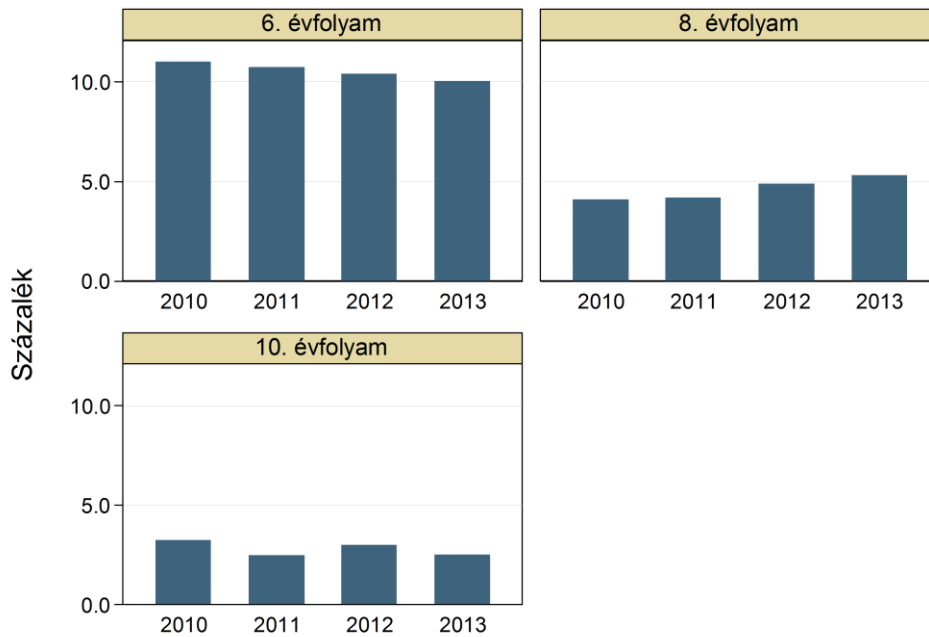
A *nemek közötti* különbséget tekintve a legfeltűnőbb, hogy szövegértésből a lányok sokkal kisebb arányban teljesítenek gyengén, mint a fiúk. Míg 6. évfolyamon a fiúk 13-15 százaléka gyengén teljesít, addig a lányoknak csak 7-8 százaléka. Jól látható azonban, hogy ez a különbség az évek során folyamatosan csökken. A fiúk és a lányok közötti különbség 2010-ben a 6. évfolyamon még 8 százalékpont volt, 2013-ra azonban 3,5 százalékpontra csökkent. Ez a folyamat minden évfolyamon észlelhető, de 6. évfolyamon a legmarkánsabban. Szemben a szövegértéssel, a matematika területén gyengén teljesítők aránya nem különbözik jelentősen a nemek között. Ez a vizsgált évfolyamokra és minden vizsgált évre egyaránt érvényes (D1.1.2.sz és D1.1.2.m ábra).

A D1.1.3. indikátor bontás a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulókat vetik össze a nem hátrányos helyzetűekkel. A két tanulócsoporthoz közti eltérés minden évfolyamon drasztikus: a 6. évfolyamon a HHH tanulók több mint 30 százaléka gyengén teljesítő szövegértésből és közel fele matematikából. Ez az arány a 10. évfolyamra sem csökken 13 százalék alá szövegértésből, és matematikából 20 százalék körül mozog. Szövegértésből az évek során a HHH és nem HHH tanulók közti különbség a 6. és a 10. évfolyamon stagnál, de a 8. évfolyamon egyre nagyobb lesz: 2010-ben a különbség 11,5 százalékpont volt, de 2013-ra 18,5 százalékpontra nőtt. Matematikából a különbség a 6. és 8. évfolyamon nemigen változott, azonban a 10. évfolyamon az évek során a szakadék még nagyobb lett: 2010-es 12 százalékpontos különbség 2013-ra 19 százalékpontra nőtt (D1.1.3.sz és a D1.1.3.m ábra).

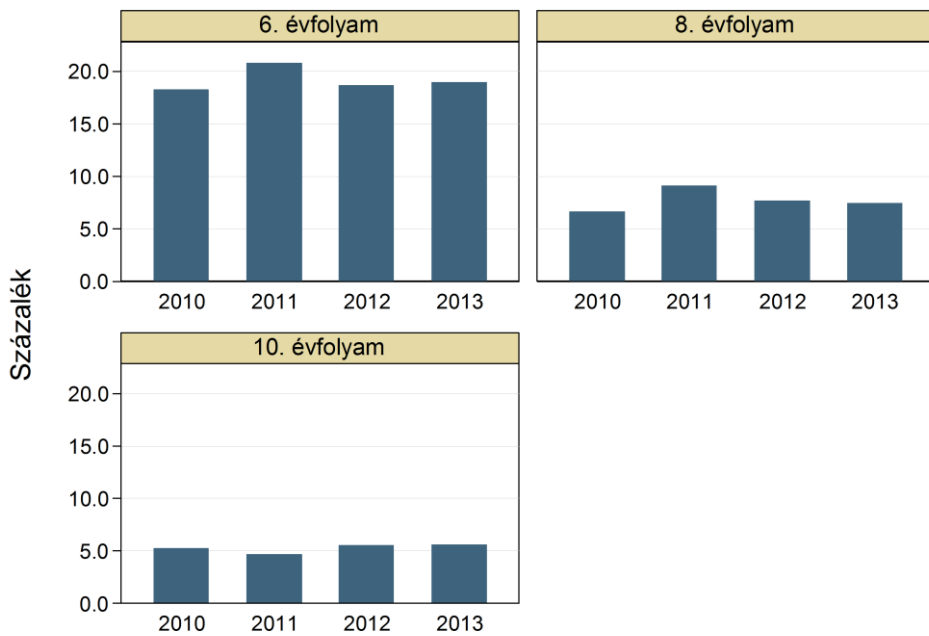
A gimnáziumokban – és különösen a 6. illetve 8. évfolyamon is működő 6, illetve 8 évfolyamos gimnáziumokban – elenyésző, 0,5 százalék alatti a gyengén teljesítők aránya. Ezzel szemben a szakiskolás tanulók között még a 10. évfolyamon is 10 százaléknál többen teljesítenek gyengén szövegértésből, és majdnem minden ötödik tanuló matematikából. Vagyis a 10. évfolyamos szakiskolás tanulók az átlagos 6. évfolyamos tanuló szintjén teljesítenek ennek a mutatóknak alapján (D1.1.4.sz és a D1.1.4.m ábra).

Míg szövegértésből Budapesten már 6. évfolyamon, illetve matematikából a 8. évfolyamon is már 5 százalék alatt van a gyengén teljesítők átlagos aránya, addig szövegértésből Heves és Vas megyékben még 10. évfolyamon is 5 százalék feletti volt ez az arány. Ugyanezen megyékben, illetve még Tolna és Győr-Moson-Sopron megyében a 6. évfolyamon nagyon magas, 15 százalék feletti a gyengén teljesítők aránya. Matematikából egy-egy évben Békés, Veszprém, Fejér, Somogy, Jász-Nagykun-Szolnok és Nógrád megyében teljesítenek átlagosan jól a tanulók 8. évfolyamon. A megyék felében azonban 10. évfolyamra sem csökken a gyengén teljesítők aránya 5 százalék alá. Jelentős évenkénti elmozdulások nincsenek (D1.1.5.sz és D1.1.5.m ábra).

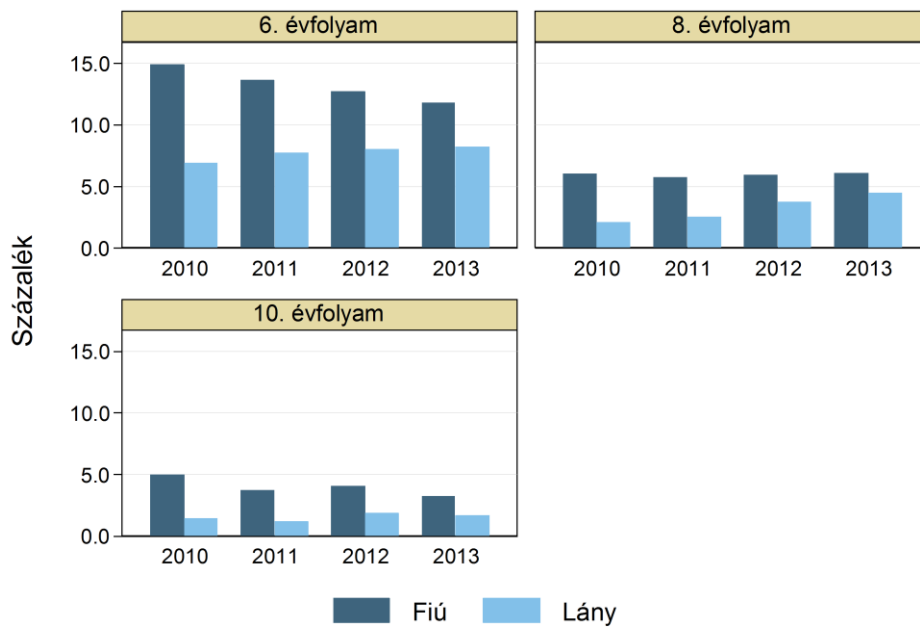
D1.1.1.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, országos átlag



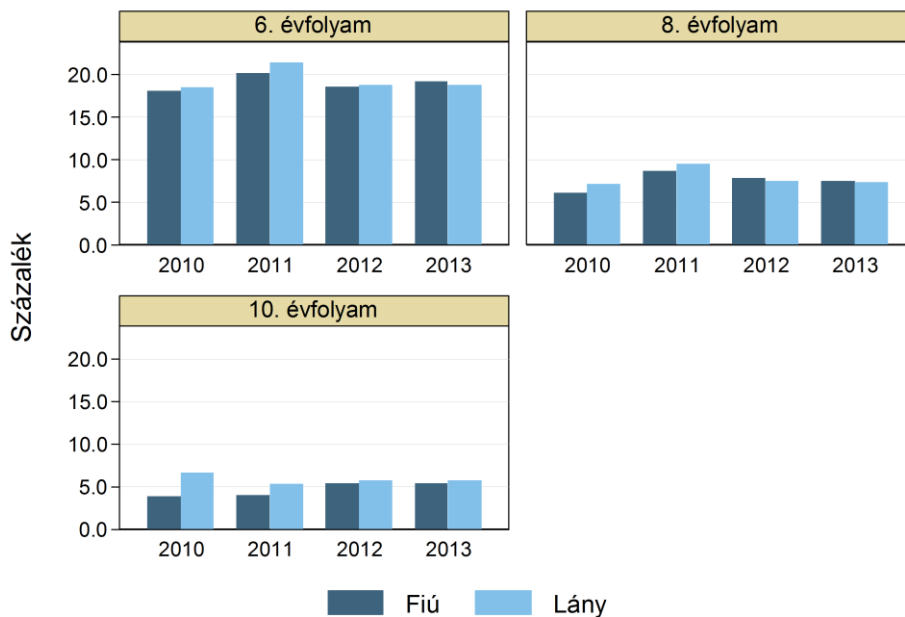
D1.1.1.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, országos átlag



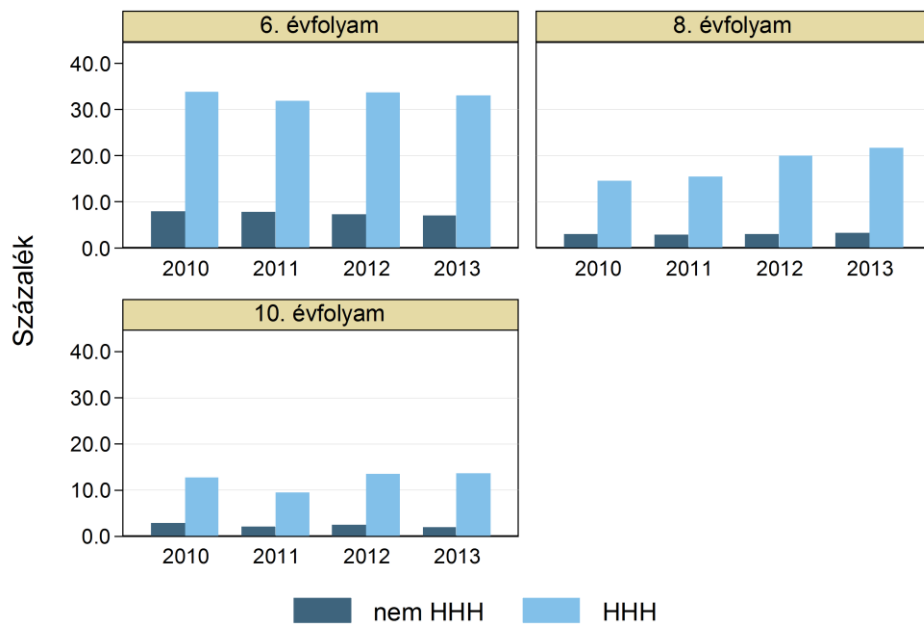
D1.1.2.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, nemek szerint



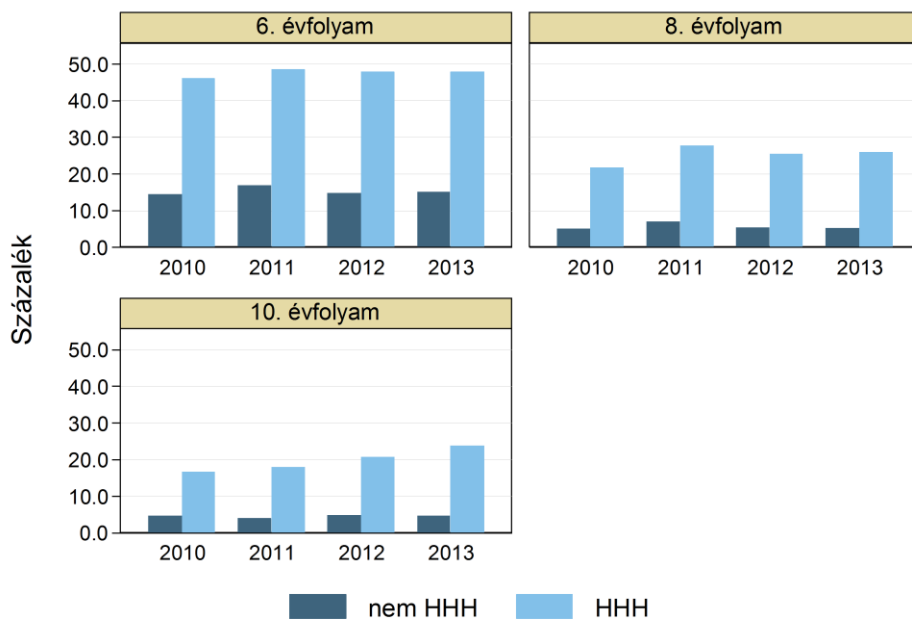
D1.1.2.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, nemek szerint



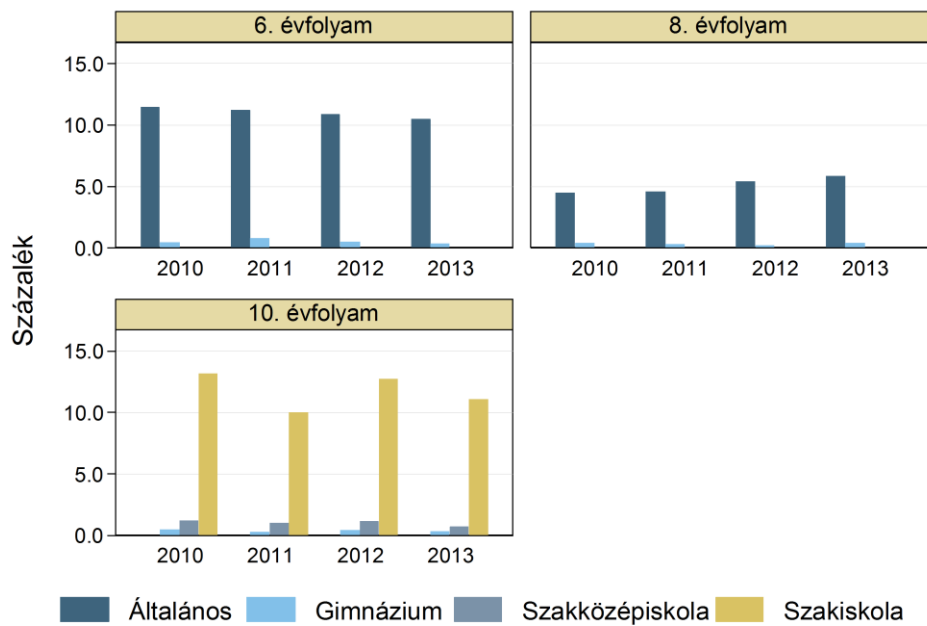
D1.1.3.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, HHH státus szerint



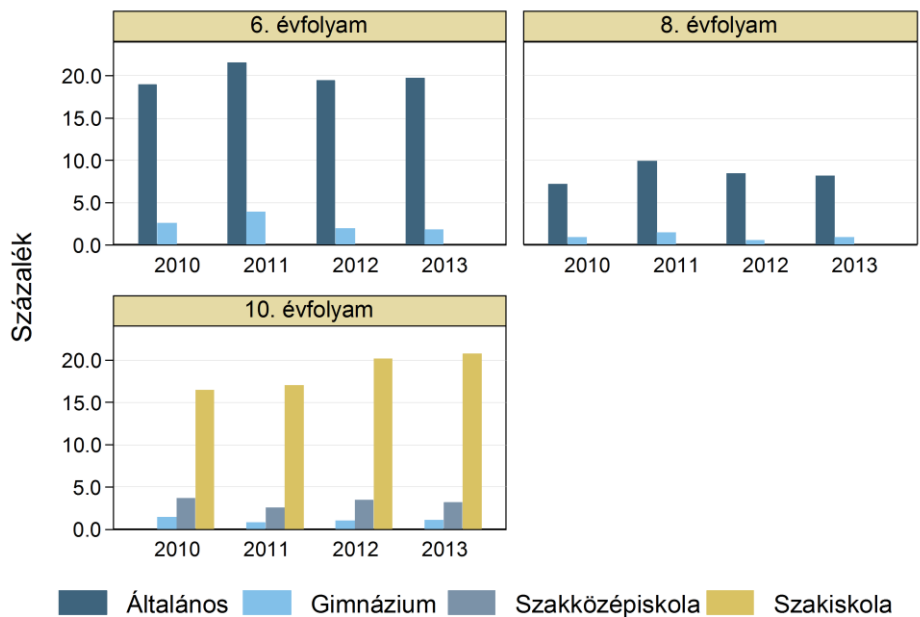
D1.1.3.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, HHH státus szerint



D1.1.4.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként

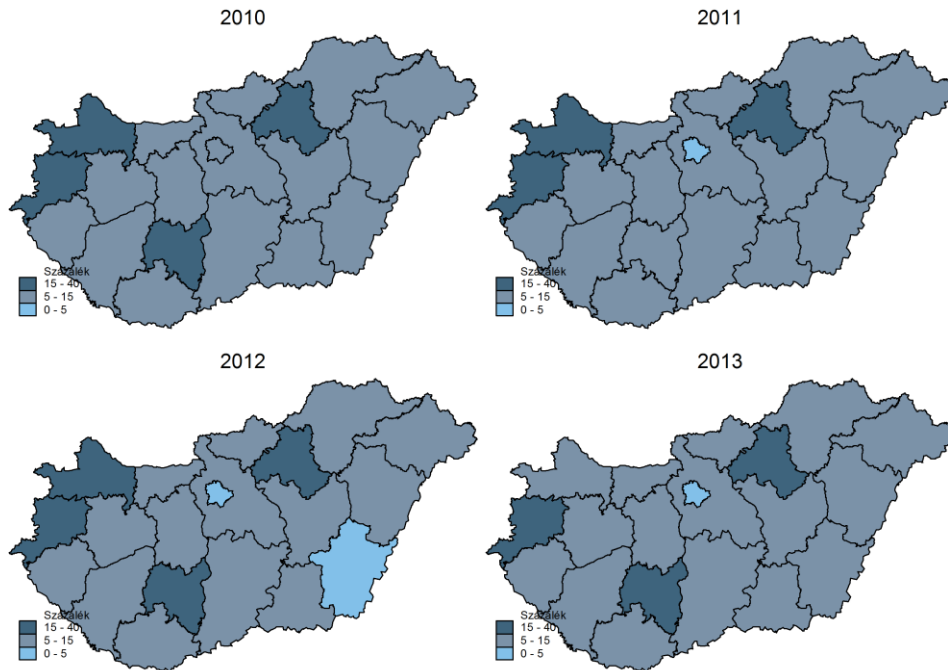


D1.1.4.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként

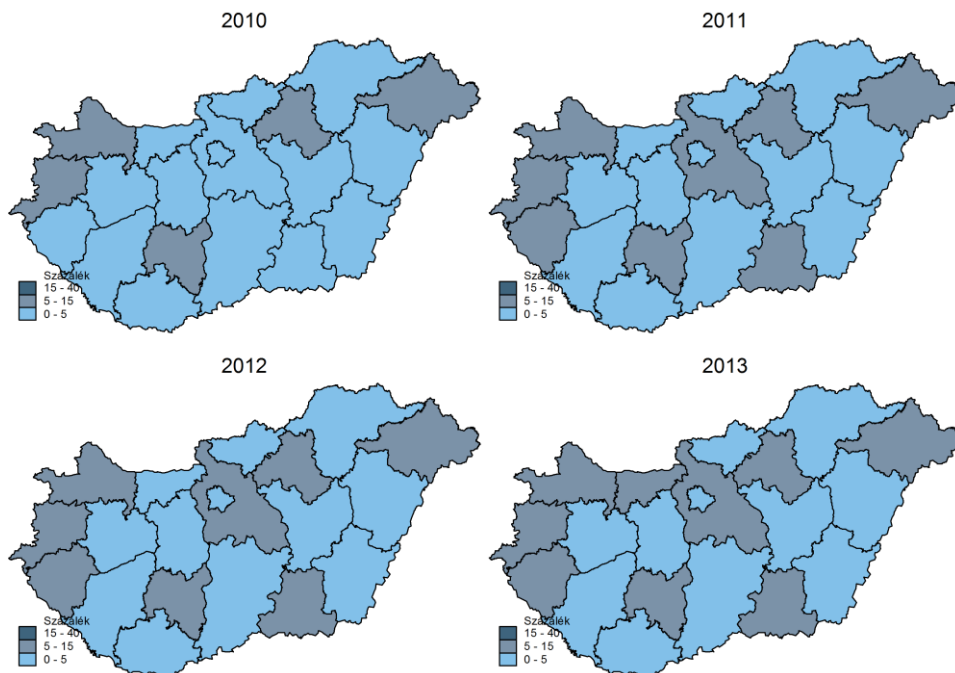


D1.1.5.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, megyénként, 6., 8., 10. évfolyam (0–5, 5–15, 15–40 százalék)

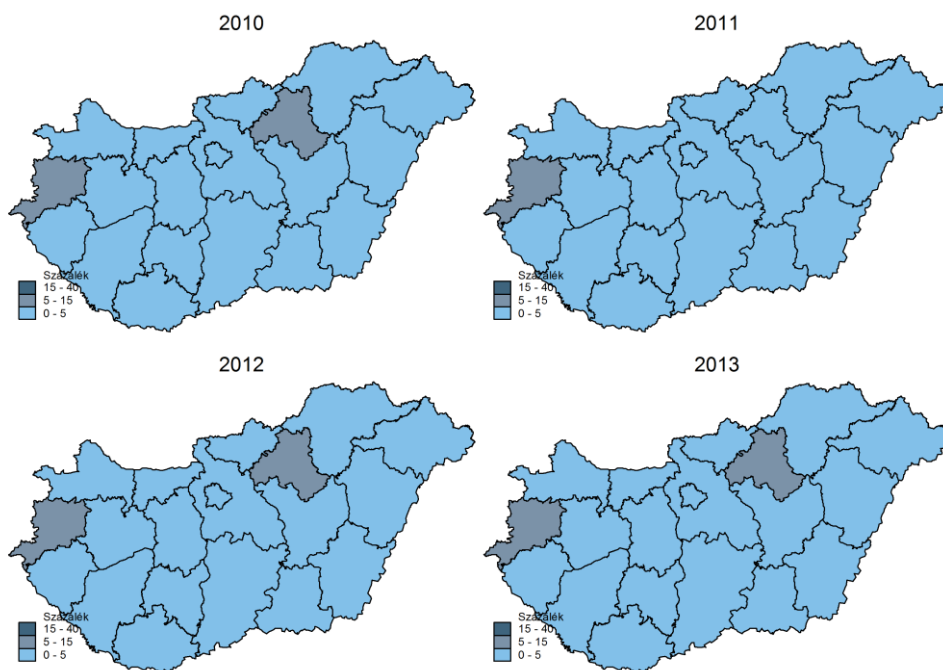
6. évfolyam



8. évfolyam

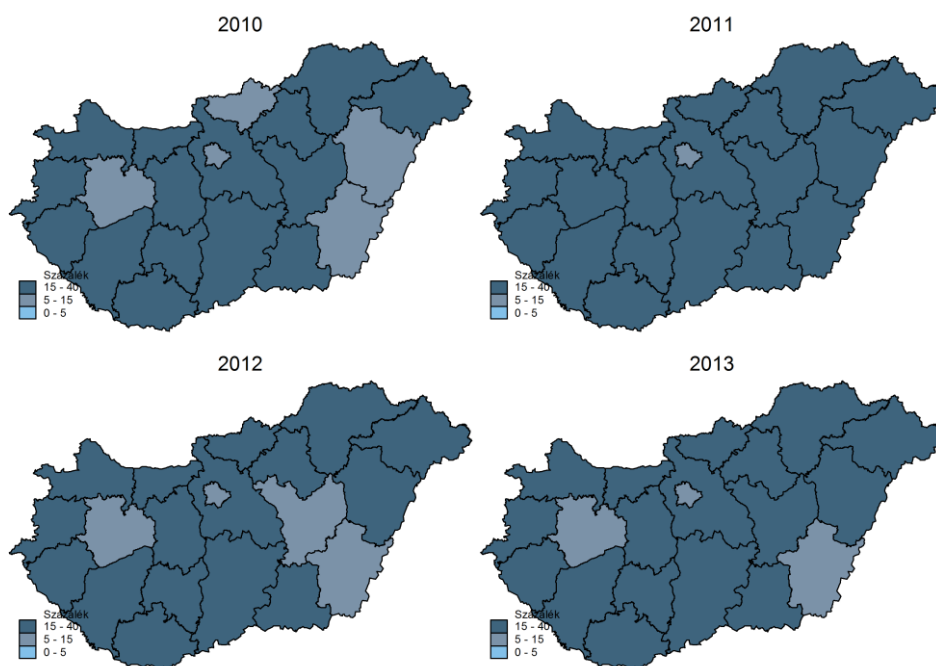


10. évfolyam

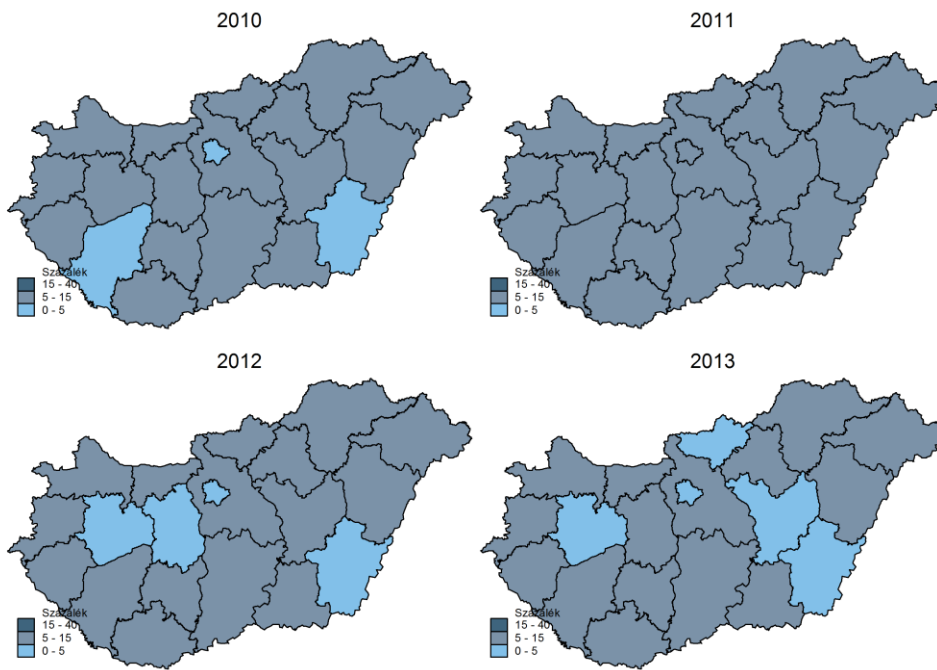


D1.1.5.m ábra A gyengén teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, megyénként, 6., 8., 10. évfolyam (0–5, 5–15, 15–40 százalék)

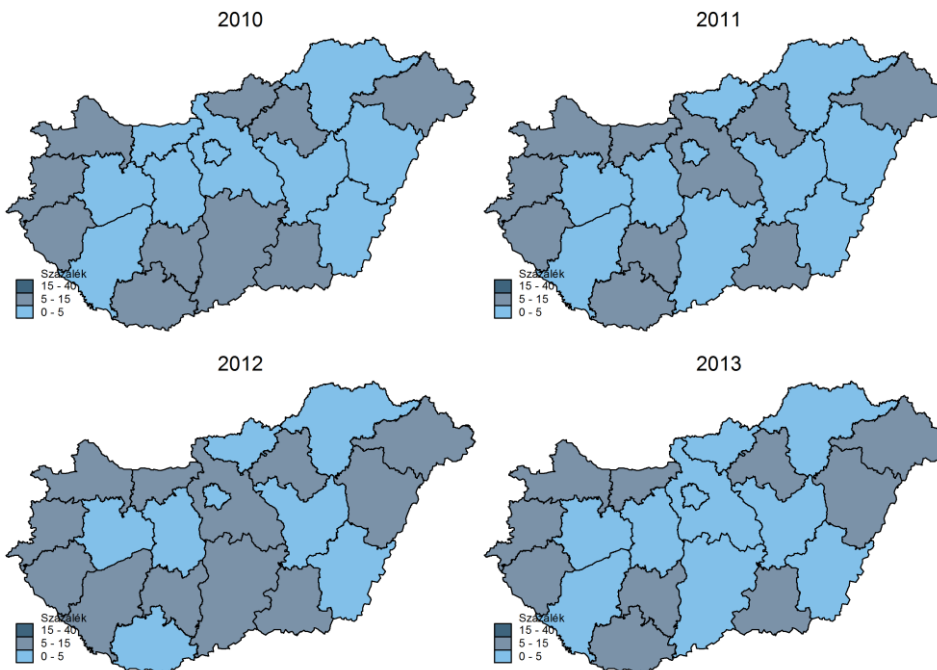
6. évfolyam



8. évfolyam



10. évfolyam



D1.2. INDIKÁTOR: Gyengén teljesítők aránya, TIMSS, természettudomány és matematika

TIMSS-felmérés. Az International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) nemzetközi szervezet már 1995 óta felméri a tanulók tudását a világ különböző országaiban. A Trends in Mathematics and Science Study (TIMSS) a tanulók természettudományi és matematikai ismereteit méri fel. Az IEA minden részt vevő országban azokat a tanulókat sorolja a gyengén teljesítő kategóriába, akik 400 pont alatt teljesítenek az eredeti mérésben, amelyben a skálát úgy alakították ki, hogy átlaga 500 és szórása 100 legyen.

E tanulók csupán alacsony tudással rendelkeznek a természet- és élettudományok területén. A diákok legfeljebb csak néhány alapvető tényt ismernek az emberek és az állatok biológiájáról és viselkedéséről. Legfeljebb az anyagok nagyon egyszerű tulajdonságaival vannak tisztában, és csupán kezdik megérteni az erő fogalmát. Ezek a diákok csupán nagyon egyszerű diagramok és ábrák megértéséről tettek tanúbizonyságot, és legfeljebb rövid írásos anyagot tudtak produkálni.

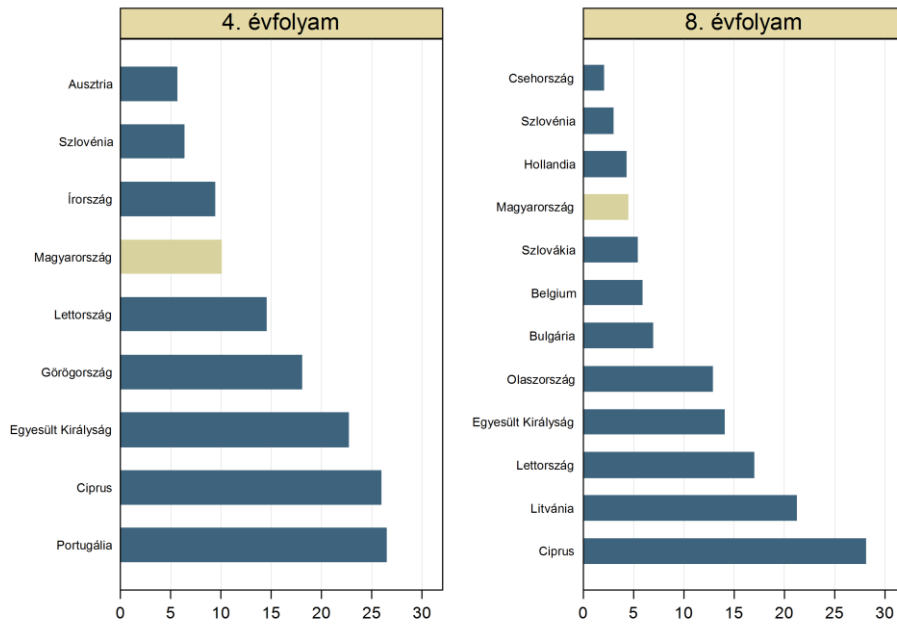
A matematikai területén a diákok legfeljebb az egész számokat és a tizedeseket ismerik. Csupán az alapvető műveleteket tudják használni, és a legegyszerűbb ábrákat értelmezni.

A D1.2. indikátorok különböző évekre mutatják meg, hogy az egyes országokban a 4. illetve a 8. évfolyamos diákok hány százalékának természettudományos és matematikai tudása tekinthető gyengén teljesítőnek. (D1.2.t táblázat és D.1.2.m táblázat). A D1.2.t és D1.2.m ábrán Magyarországot az adott évben a TIMSS-felmérésben részt vevő európai országokhoz viszonyítjuk.

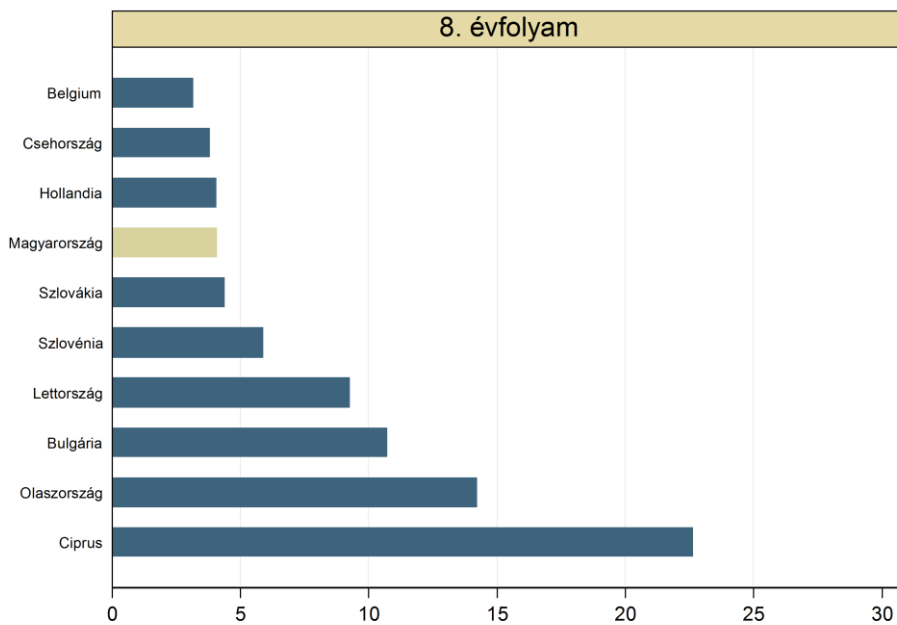
1995-ben Magyarország mind természettudományok, mind matematika területén a TIMSS-felmérésben részt vevő európai országok első felében foglalt helyet. A gyengén teljesítő tanulók aránya a 4. évfolyamon 10 százalék alatt volt valamivel, a 8. évfolyamon pedig 5 százalék körül. 1999-ben a 4. évfolyamosokat nem mérte fel az IEA, de 8. évfolyamon hasonlóan 1995-höz, a magyar tanulók kevesebb mint 5 százaléka teljesített gyengén természettudományból és valamivel 5 százalék felett matematikából. 2003-ra a 8. évfolyamos eredmények nem változtak jelentősen, de a 4. évfolyamosok közül mindkét tudományterületen jóval kevesebben teljesítettek gyengén. 2007-re ez a javulás természettudományból megmaradt, de matematikából a teljesítmények az 1995-ös szint alá estek vissza. A 2007-ben a 8. évfolyamosok közül is jóval többen (9 százalék) teljesítettek gyengén matematikából, mint ezt megelőzően.

D1.2t ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, természettudomány, 1995, 1999, 2003, 2007

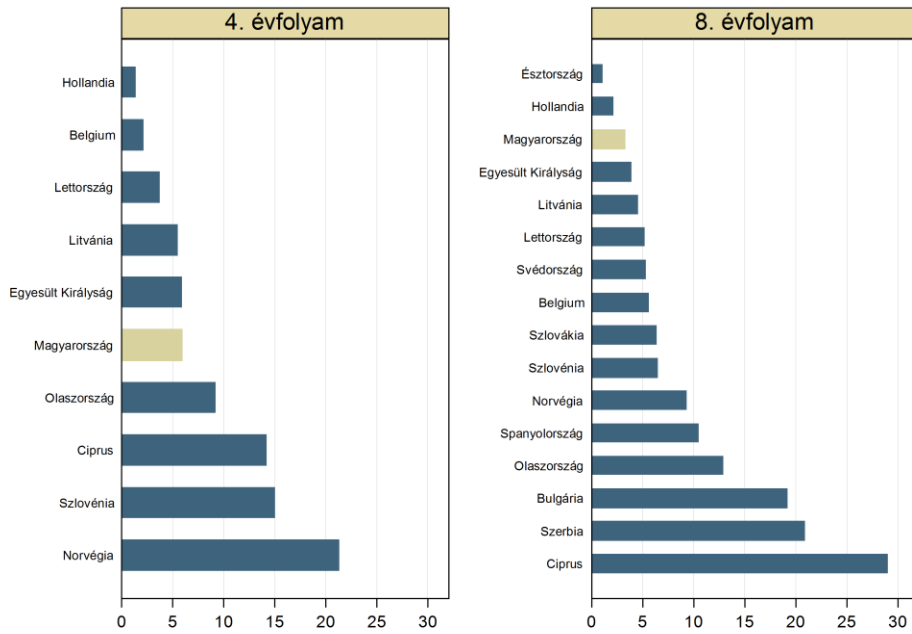
1995



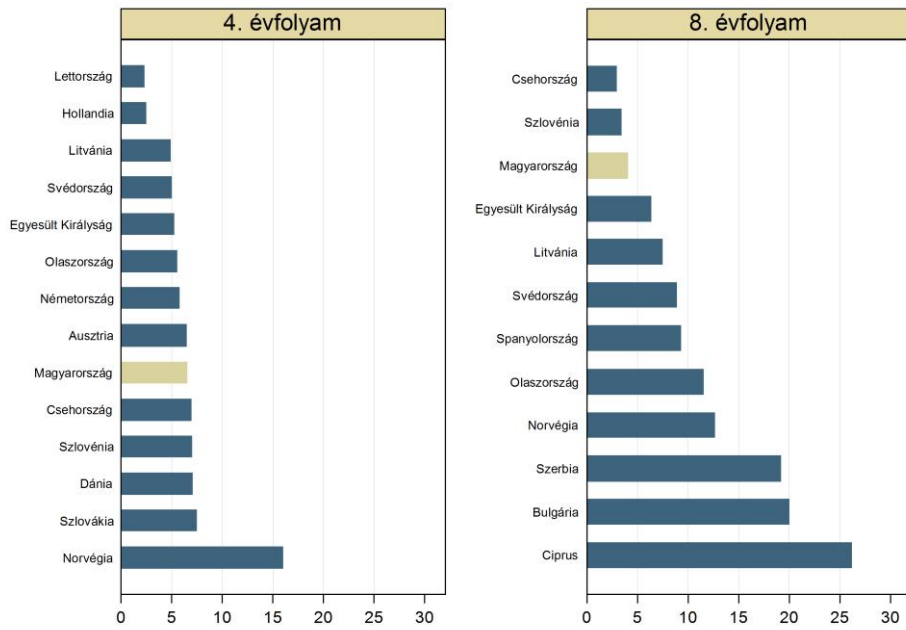
1999



2003

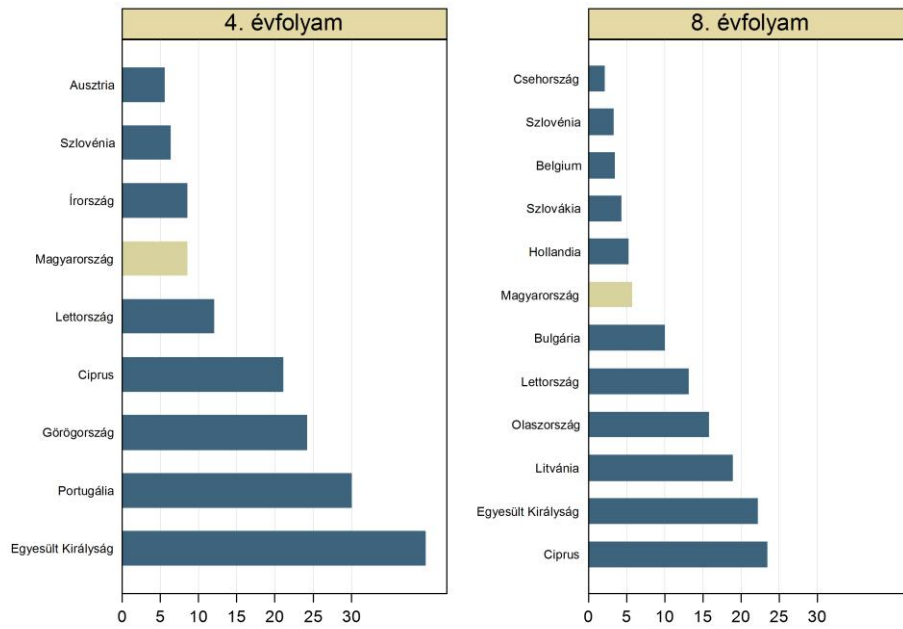


2007

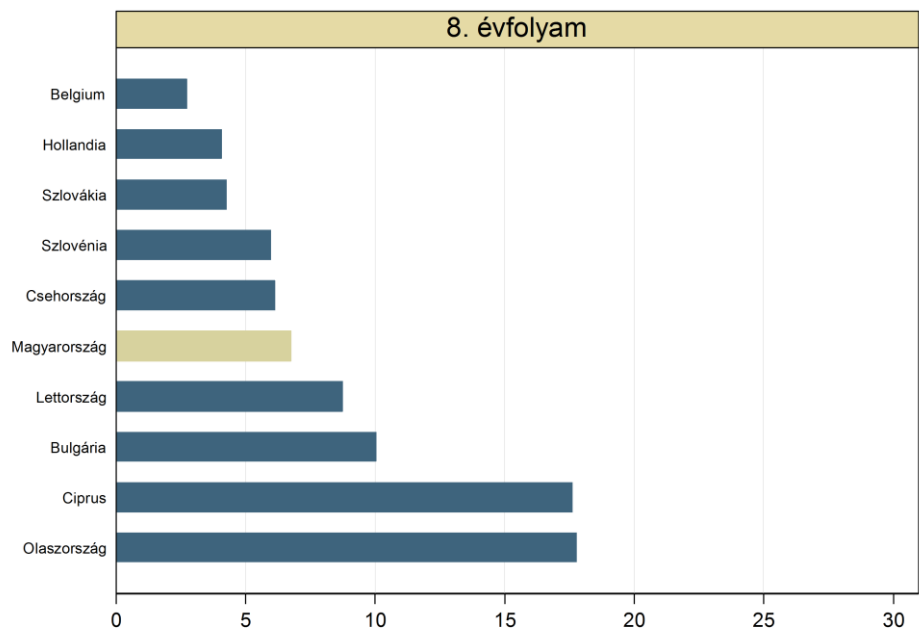


D1.2.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, matematika, 1995, 1999, 2003, 2007

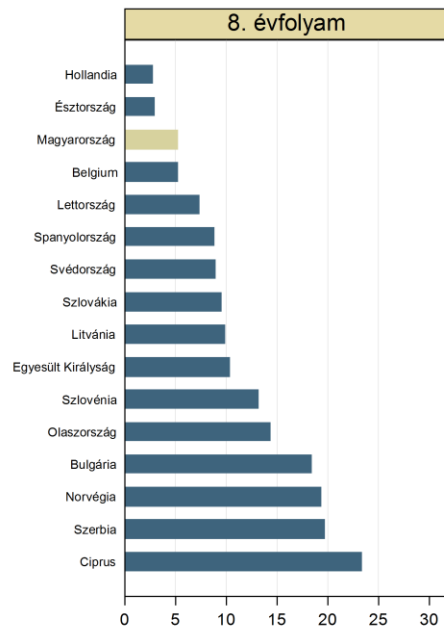
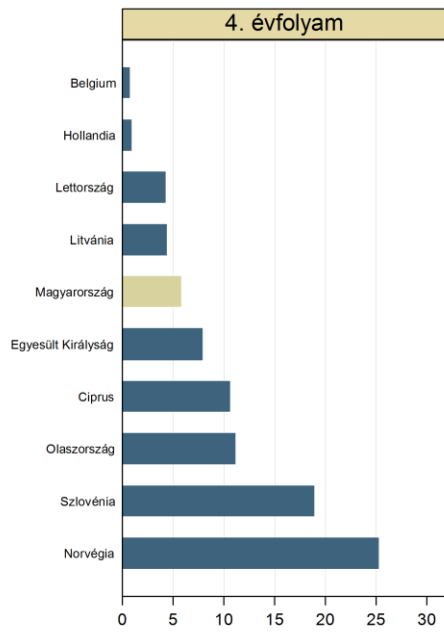
1995



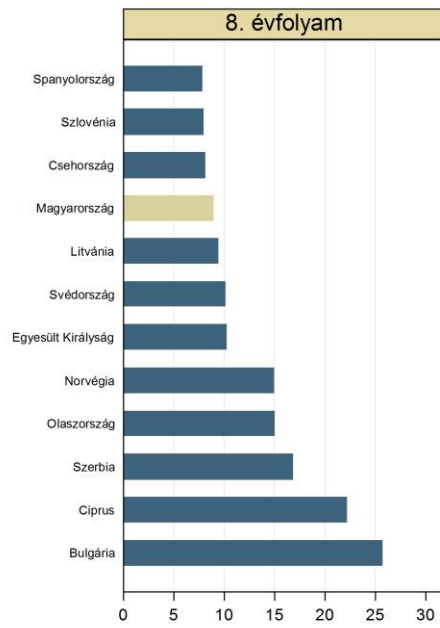
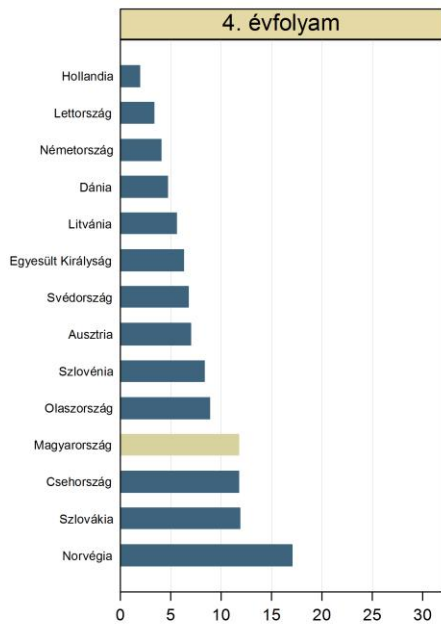
1999



2003



2007



D1.3. INDIKÁTOR: Gyengén teljesítők aránya, PISA, szövegértés és matematika

PISA-felmérés. Az OECD Programme for International Student Assessment (PISA) felmérése 2000 óta háromévente méri fel a tanulók szövegértési, matematikai és természettudományi felhasználható tudását. A mérés egyik fő célja – szemben az IEA TIMSS-felmérésével –, hogy ne a tanított tananyag, hanem a mindennapokban is használható tudás, a képességek vagy kompetenciák felmérésére törekedjen. A mérés nem egy adott évfolyamot, hanem a 15 éves korosztályt méri fel. Az OECD PISA-felmérésében a tesztpontszámok alapján minden tanulót összesen hat szintre sorolnak (1–6. szintig). Gyengén teljesítő tanulónak itt is azt tekintjük, aki a 2. szint alatt teljesít, azaz az 1. szinten van.⁴¹

Az OECD PISA-felmérés szövegértési részében a 2. szint alatt teljesítő diákok csak a szövegértés legszükségesebb szintjén állnak, vagy még azon sem. Az 1. szinten lévő diák képes kikeresni a szövegből egy vagy több különálló, explicit módon leírt információt; képes felismerni egy már ismert szöveg legfontosabb mondanóját vagy a szerző mondanivalóját; képes összekötni egy, a szövegben explicit módon megjelenő információt egy egyszerű, hétköznapi információval. Jellemzően ez az információ jól megjelenik a szövegben, és nincs mellette más ezzel párhuzamos információ. Ezen a szinten lévő tanulók a feladatokat akkor tudják végrehajtani, ha a feladat direkt módon utasítja őket a releváns információk összekötésére.

Matematikából a gyengén teljesítő diákok csak a legalapvetőbb matematikai műveleteket képesek elvégezni, illetve ezeknek mindennapi használatára csak minimális szinten képesek. Az 1. szinten lévő diákok olyan kérdések megválaszolására képesek csupán, amely számukra ismerős, minden releváns információ a rendelkezésre áll, és a kérdések egyértelműek. Akkor képesek megfelelően azonosítani a feladatból az információt és a rutin feladatot végrehajtani, ha az instrukciók egyértelműek, és közvetlenül az adott feladathoz tartoznak. Olyan feladatok végrehajtására képesek, amelyek majdnem mindig nyilvánvalóan következnek az adott instrukcióból.

A D1.3. indikátorok és ezek éves bontásai az 1. szinten lévő tanulók arányát mutatják szövegértésből és matematikából. A D1.3. ábrákból és a D) rész végén található táblázatokból látható, hogy Magyarország az elmúlt évtizedben mindkét mérési területen az OECD átlaga körül mozgott. Sajnos az OECD a 2000-es felmérésében még nem számolt szinteket a matematikai tesztpontszámhoz, így ezeket nem tudjuk közölni (D1.3.sz. ábra, D1.3.m. ábra., D1.3.sz. táblázat és D1.3.m. táblázat)

A szövegértés területén a 2000-es felmérésen még 22,7 százalék volt az 1. szinten teljesítő tanulók aránya, ami 3,5 százalékkal magasabb, mint az OECD 2000. évi átlaga. Ez az arány 2009-ig fokozatosan csökkent. 2003-ban és 2006-ban 20,5 százalék körül mozgott, majd 2009-re 17,6 százalékra esett. 2012-ben visszaemelkedett a 2003. és 2006. évi szintre. A 2003 és 2009-es évek között matematikából a gyengén teljesítő 15 éves tanulók aránya nem változott: mindhárom felmérésen 21–23 százalék között alakult. 2012-re azonban 28,1

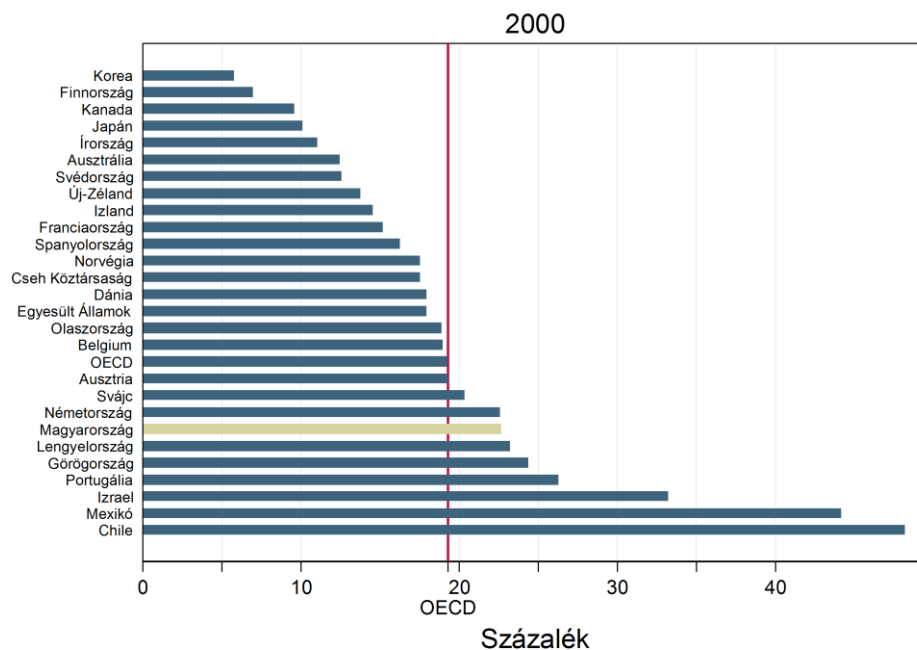
⁴¹ Lásd: PISA 2012 Results: What Students Know and Can Do Student Performance in Mathematics, Reading and Science, Volume I. <http://www.oecd.org/pisa/keyfindings/pisa-2012-results-volume-I.pdf>, Figure I.4.8, 1.2.21.

százalékra ugrott, ami egybevág a szövegértés-teszten mutatott emelkedéssel, bár annál jóval nagyobb mértékű.

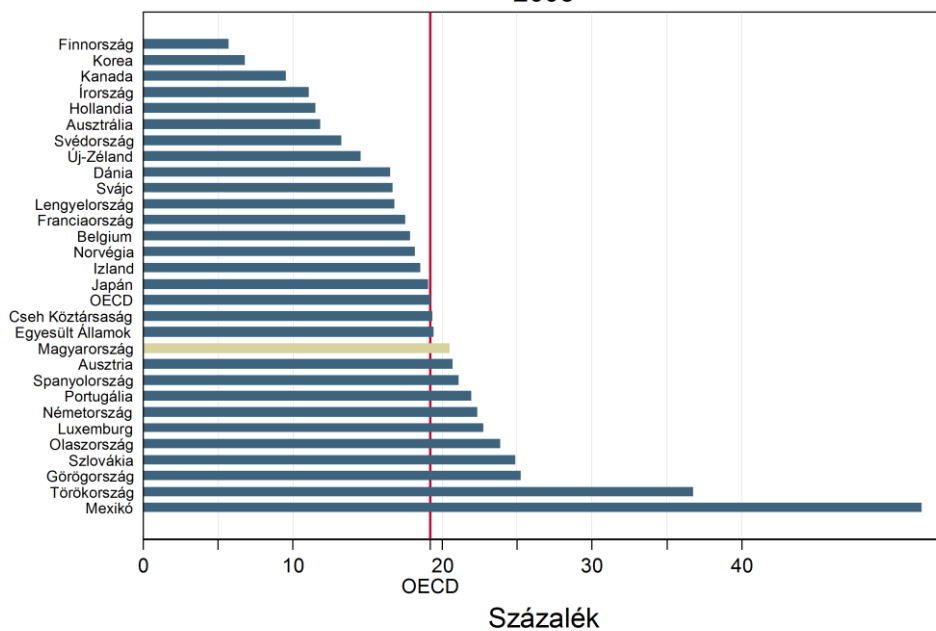
Szövegértéssel a gyengén teljesítő tanulók aránya Magyarországon csak 2009-ben volt kisebb, mint az OECD adott évi átlaga. A környező országok közül Szlovákia és Szlovénia statisztikai kissé a magyarországi alatt vannak, míg Lengyelország folyamatos javulást mutat. A Cseh Köztársaság épp ellenkező utat járt be, mint a magyar: a 2000-es OECD-átlagnál jobb eredmények után rendre rosszabb eredményeket mutatott, majd 2012-re a trend visszafordult, és ismét javulást mutat.

Matematikából a 2003-as felmérésben a gyengén teljesítő tanulók aránya 1,5 százalékkal volt csupán magasabb, mint az OECD átlaga. Az 23 százalékos eredmény azonban így is azt jelenti, hogy a 15 éves tanulóknak több mint 20 százalékanak matematikai műveltsége alacsony szintű volt. Ráadásul az OECD-átlagot jelentős mértékben megnövelik a „kiugró értékek” – Törökország, Chile, Mexikó, Izrael és Görögország –, ahol a gyengén teljesítő tanulók arány bőven 30 százalék felett mozgott. A PISA-felmérésben részt vett OECD-tagállamok közül Magyarország minden évben a sor vége felé helyezkedett el. A környező országok közül mindegyik jobb eredményt ért el, mint Magyarország. Míg Szlovákiában csak alig kevesebb a gyengén teljesítő diák, a Cseh Köztársaságban, Ausztriában és Lengyelországban az arányuk jóval kisebb.

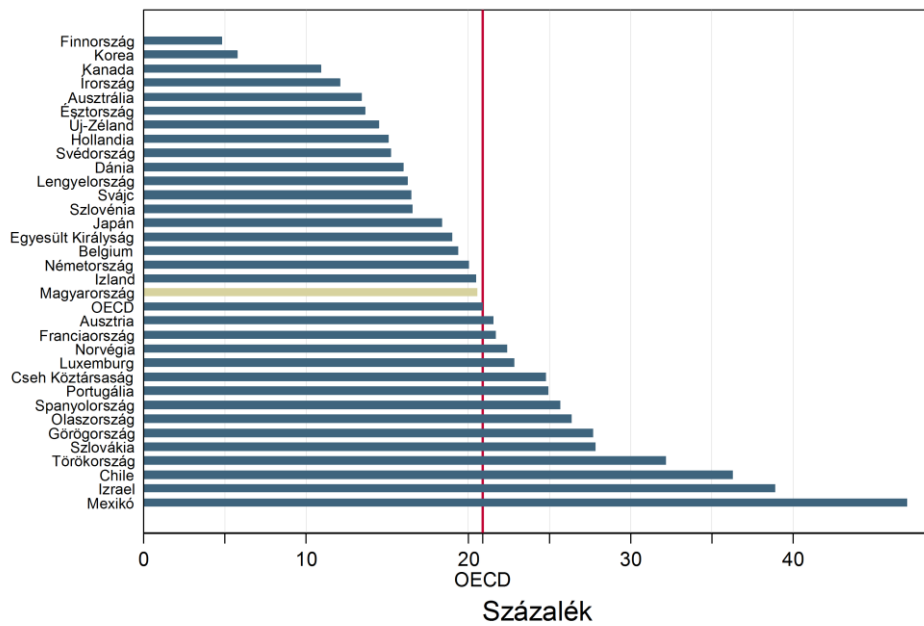
D1.3.sz ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012



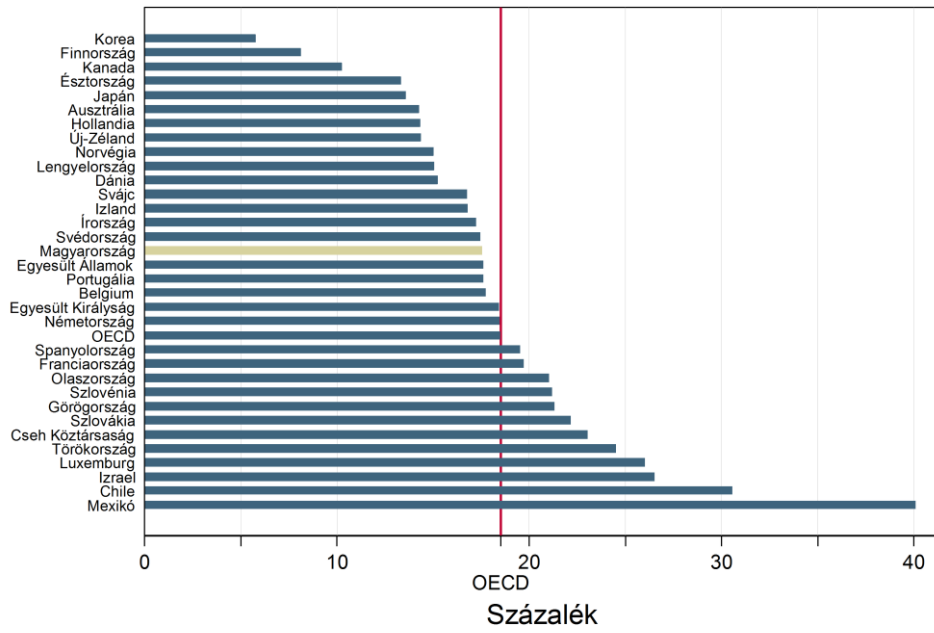
2003



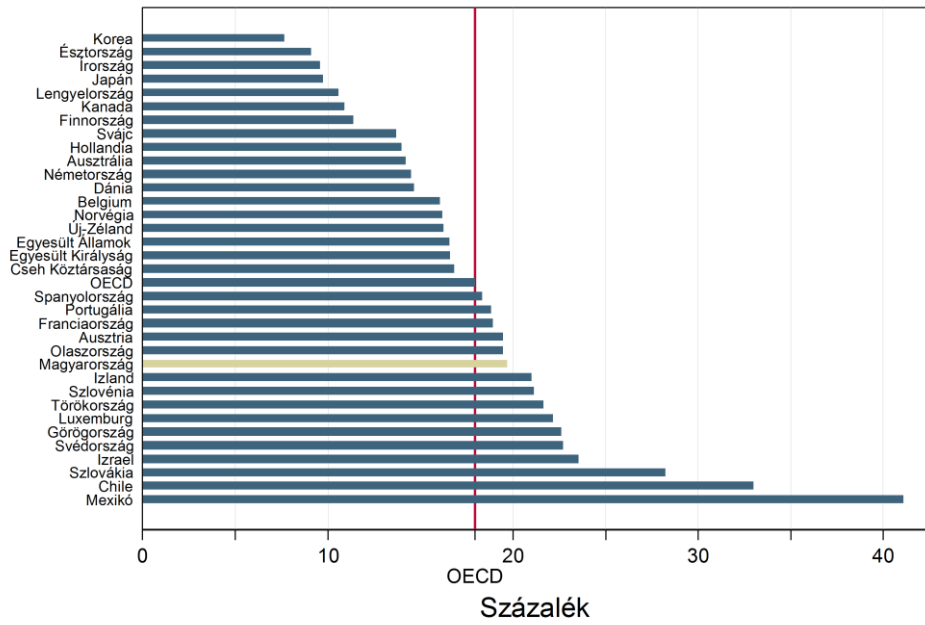
2006



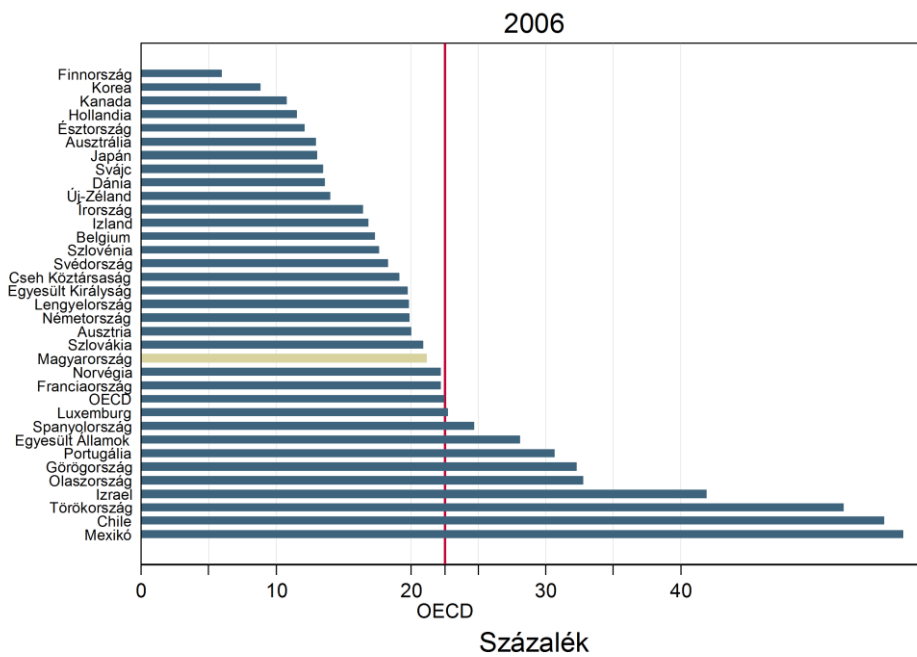
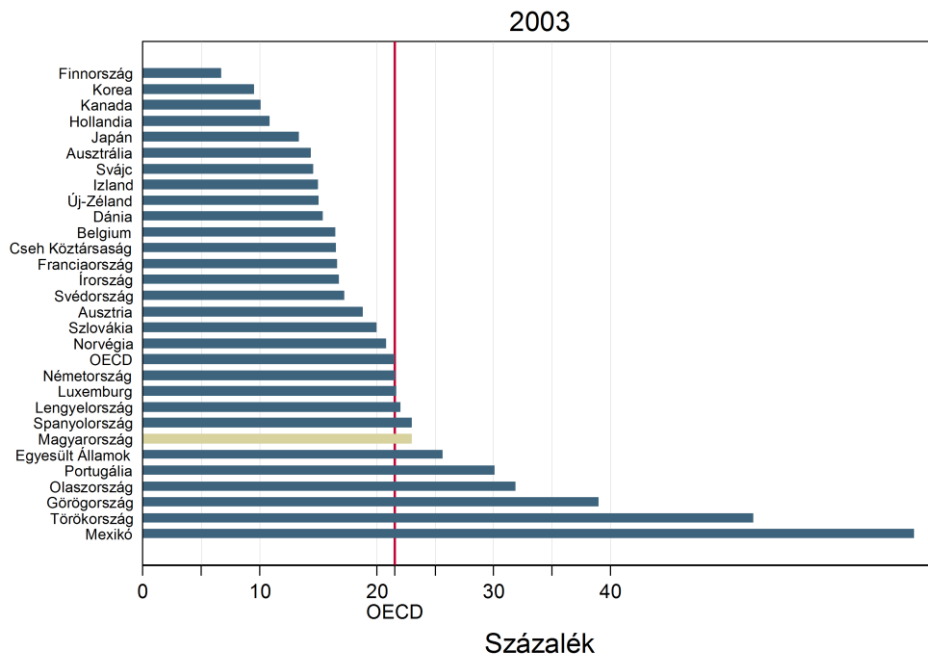
2009



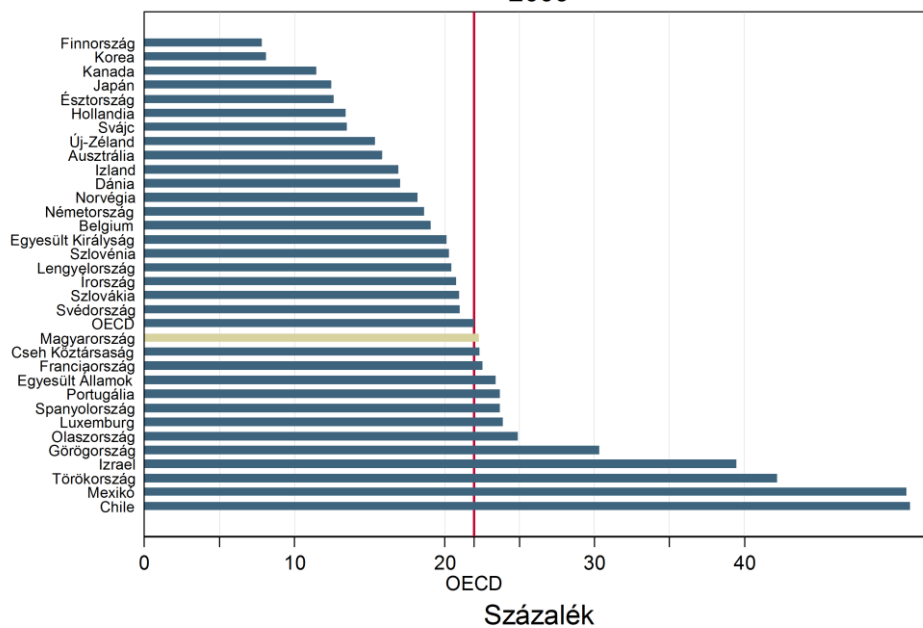
2012



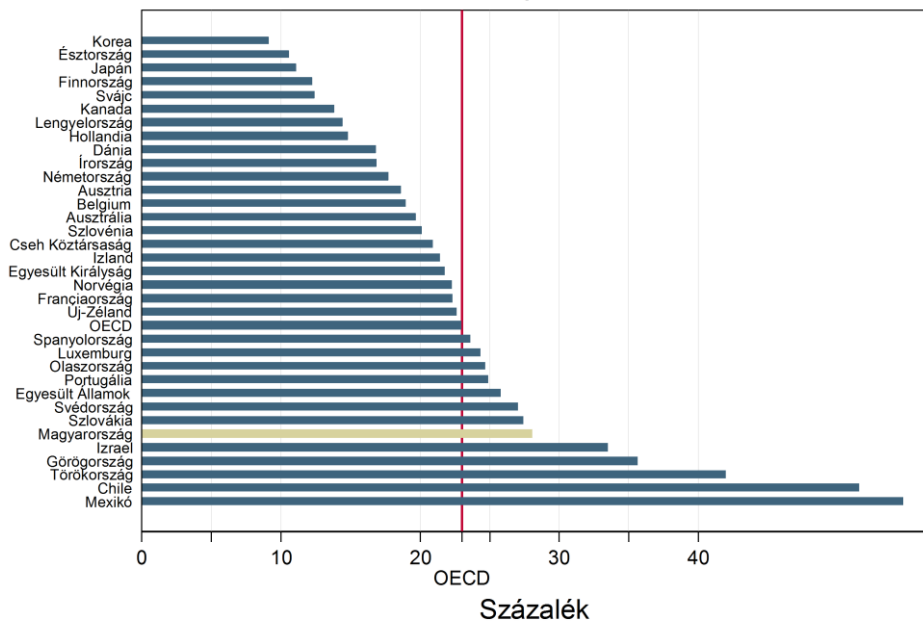
D1.3.m ábra A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012



2009



2012



D1.4. INDIKÁTOR: Jól teljesítők aránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika

Az Országos kompetenciamérésben a tesztpontszámok alapján minden tanulót összesen nyolc szintre sorolnak (0–7. szintig). Jól teljesítő tanulónak azt tekintjük, aki az 5. szint felett teljesít, azaz 6. vagy a 7. szinten van.⁴²

A jól teljesítő tanulóakra a szövegértés mérési területén az jellemző, hogy képesek legalább egy meghatározott szempont alapján, a szövegben (vagy több szövegben) szereplő információk és kategóriák kapcsolatrendszerét átlátva, a szövegben mélyen beágyazott információk azonosítására és összekapcsolására; implicite megfogalmazott információk azonosítására a figyelmet erősen elvonó tartalmi elemek között eligazodva; az ellentmondás felismerésére egy szereplő viselkedésében; a szöveg egységei közötti tartalmi megfelelés meglátására; a szövegváltozatok közös elemeinek felismerésére; a szöveg tartalmi elemei közötti kijelentés–érv viszony felismerésére, a probléma–megoldás viszony magyarázatára; a szövegben alkalmazott speciális jelrendszerek működésének magyarázatára; a kétértelműség vagy szójáték nyelvi alapjainak magyarázatára; a szöveg stiláris vagy tartalmi jellemzőinek egy adott céllal való megváltoztatásával kapcsolatos állásfoglalásra; az olvasó előismereteire alapozó figyelemfelhívó jellegű címadás felismerésére. Vagyis magas szinten képesek szöveget értelmezni és képezni.

A matematikából jól teljesítő tanulók matematikai kompetenciáik segítségével képesek újszerű, komolyabb értelmezést igénylő szövegkörnyezetben megjelenő, önálló stratégiával megoldható többlépcsős feladatok megoldására; modellalkotásra összetett problémaszituációban; a modell alkalmazhatósági feltételeinek meghatározására, majd annak helyes alkalmazására; a modellekhez kapcsolódó összetett problémák lehetséges megoldási módjainak kiválasztására, összehasonlítására és értékelésére; a kiválasztott megoldási stratégia és matematikai módszer értékelésére, az elvégzett lépések végrehajtására. Széles körű és jó színvonalú gondolkodási és érvelési képességeik, készségeik vannak. Különböző adatmegjelenítéseket, szimbolikus és formális leírásokat és problémamegjelenítéseket nagy biztonsággal tudnak értelmezni és kezelni.

D1.4. indikátor és ennek bontásai az 5. szint felett teljesítő tanulók arányát mutatják szövegértésből és matematikából. A D1.4.1–D1.4.5. ábrákból és e rész végén található D1.4.1–D1.4.5. táblázatokból látható, hogy a jól teljesítő tanulók aránya az évek során csak kicsit változott, de az egyes évfolyamokon eltérő módon.

Szövegértésből a 6. évfolyamon nagyon enyhe csökkenés látható 2010 és 2011 között, ám 2013-ra majd megduplázódik a jól teljesítő tanulók aránya: a 2011-es 4,9 százalékról 2013-ra 9,3 százalékra. Ez a trend azonban 8. évfolyamon éppen ellentétes: 2010-es 16,8 százalékról 2013-ra 13,5 százalékra csökken. 10. évfolyamon 21 százalék és 26 százalék

⁴² Lásd: Változások az Országos kompetenciamérés skáláiban.

http://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/meresek/orszmer2010/valt_orszmer_skala_110228.pdf

között mozog (D1.4.1.sz ábra). Az évfolyamok összevetésével látható, hogy a jól teljesítő tanulók aránya a 6. osztályos szintről a 10. osztályosra több mint duplájára nő. Bár a két kompetenciaterület nem hasonlítható össze közvetlenül, jól látható, hogy a matematika területén sokkal kisebb a jól teljesítő tanulók aránya, mint a szövegértés területén. Arányuk az évek során matematikából a 10. évfolyamon nőtt meg valamelyest, körülbelül 3-4 százalékkal. Az évfolyamok között azonban a jól teljesítők arányának stabil növekedése itt is látható. Míg 6. évfolyamon a tanulók 5 százalékánál jóval kevesebben teljesítettek jól, a 10. évfolyamra ez az arány 15 százalék körülire nőtt (D1.4.1.m ábra).

A D1.4.2. szövegértési és matematikai ábrák a nemek közti különbséget mutatják. Az előbbiben a lányok sokkal nagyobb arányban teljesítettek jól, mint a fiúk. A különbségek a 6. évfolyamon a legkisebbek, de 8. és 10. évfolyamra jelentősen megnőnek. Átlagosan 6-7 százalékkal több lány teljesít jól szövegértésből, mint a fiú. A különbségek azonban az évek során jelentősen csökkentek. Míg 2010-ben a 8. évfolyamon a lányok 8,7 százalékpontos előnyre tettek szert, és a 10. évfolyamon 10,3 százalékpontosra, addig 2013-ra a két arány közötti eltérés 4,3 százalékpontra és 5,1 százalékpontra csökkent. Vagyis hasonlóan a gyengén teljesítőkhöz, a fiúk és a lányok közötti különbségek szövegértésből a jól teljesítők közt is csökkentek. Szemben a szövegértéssel, a matematika területén a fiúk között több a jól teljesítő. A különbség a két nem között az évfolyamok közt egyre inkább nő. Míg a 6. évfolyamon a fiúk között csak 1-2 százalékponttal többen teljesítenek jól, a 10. évfolyamra a különbség akár 7 százalékpontos is lehet.

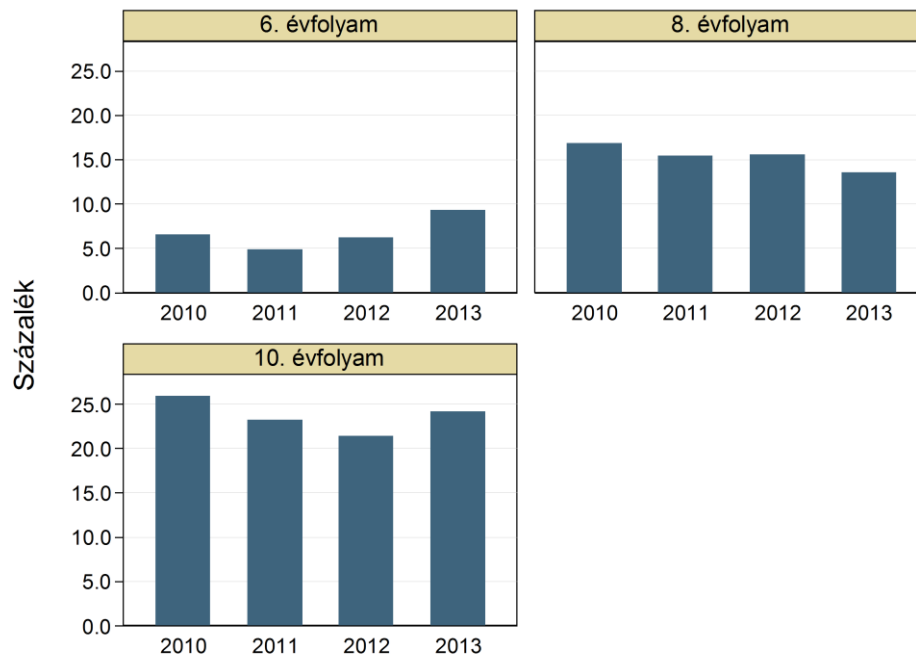
A D1.4.3. szövegértési és matematikai ábrák a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulókat veti össze a nem hátrányos helyzetűekkel. A két csoport közötti különbségek különösen szövegértésből óriásiak, de matematikából is jelentősek. A 6. évfolyamon gyakorlatilag alig van jól teljesítő HHH tanuló, de 10. évfolyamra is csupán a HHH tanulók 4-5 százaléka teljesít jól szövegértésből és 2 százaléka matematikából. Ráadásul, ha a két csoport közti különbség egy-egy évben csökken is, azt nem a HHH tanulók teljesítményének növekedése, hanem a nem HHH tanulók teljesítményének csökkenése okozza.

A D1.4.4. ábrák a jól teljesítők programtípus szerinti bontását mutatja. Jól látható, hogy a gimnáziumokban, és különösen a 6. illetve 8. évfolyamon is működő 6 illetve 8 évfolyamos gimnáziumokban jelentős a jól teljesítők aránya. A 8. évfolyamon a gimnáziumokban jól teljesítő tanulók aránya szövegértésből 40 százalék, míg matematikából 30 százalék körüli. Ez csupán a 6 illetve 8 osztályos gimnáziumokban tanuló diákok teljesítményét mutatja. A 10. évfolyamra az arány csak hajszálnyival emelkedik. Ez azért lehet mert ekkor már a hagyományos 4 osztályos gimnáziumok is belekerültek a mintába, amelyek lehúzzák a 6 és 8 osztályos gimnáziumok statisztikáit. A szakiskolás tanulók között azonban elvétve találni csak jól teljesítő diákokat. 1 százalék alatti a jól teljesítők aránya a szakiskolákban, vagyis az átlagos 10. évfolyamos szakiskolás kisebb valószínűséggel jól teljesítő, mint az átlagos 6. évfolyamos általános iskolás.

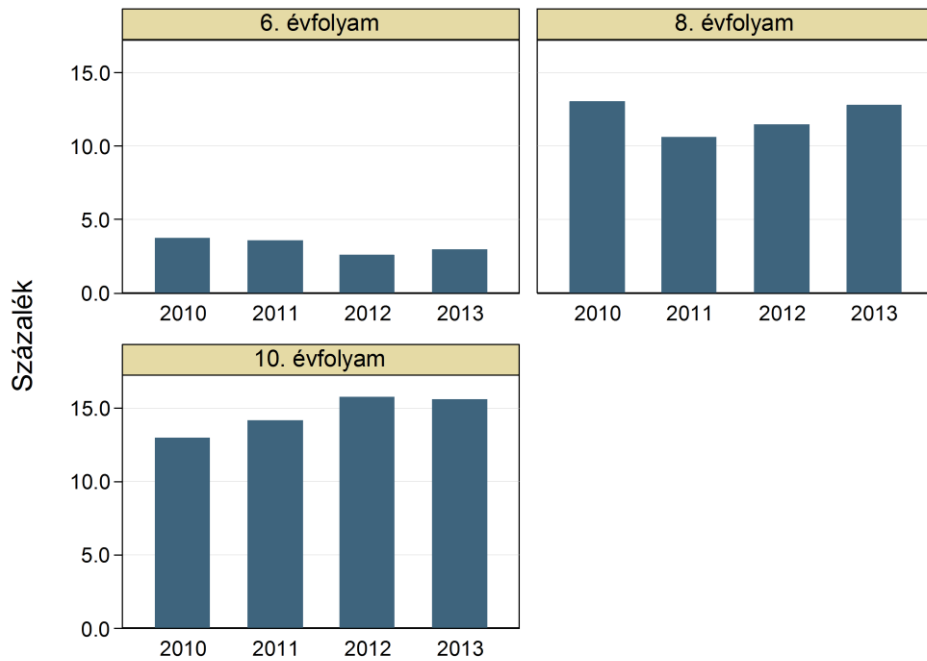
A D1.4.5 ábrák a jól teljesítők megyénkénti megoszlását mutatják szövegértésből és matematikából. Jól látható, hogy szövegértésből a 6. évfolyamos javulás főleg Budapestnek, illetve észak-nyugat (Vas, Zala, Győr-Moson-Sopron) és észak-kelet (Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg) megyéknek köszönhető. De 2013-ra minden megyében 5 százalék felé került a jól teljesítők átlagos aránya. Ennek a folyamatnak épp az ellenkezőjét mutatja az ábra. középső része: 8. évfolyamon 2013-ra Budapest, Nógrád és Békés megye kivételével minden

megyében 15 százalék alatt van a jól teljesítők aránya. 10. évfolyamon a megyék között jelentős eltérések nem láthatók. Matematikából összességében nem látni nagy eltéréseket a megyék között. Jól észrevehető, hogy Budapest itt is felfelé lóg ki a megyék közül: már 6. évfolyamon 5 százalék feletti, 8. évfolyamon meg már 15 százalék feletti a jól teljesítő. A megyék közül csupán Békés megye mutat hasonló paramétereket.

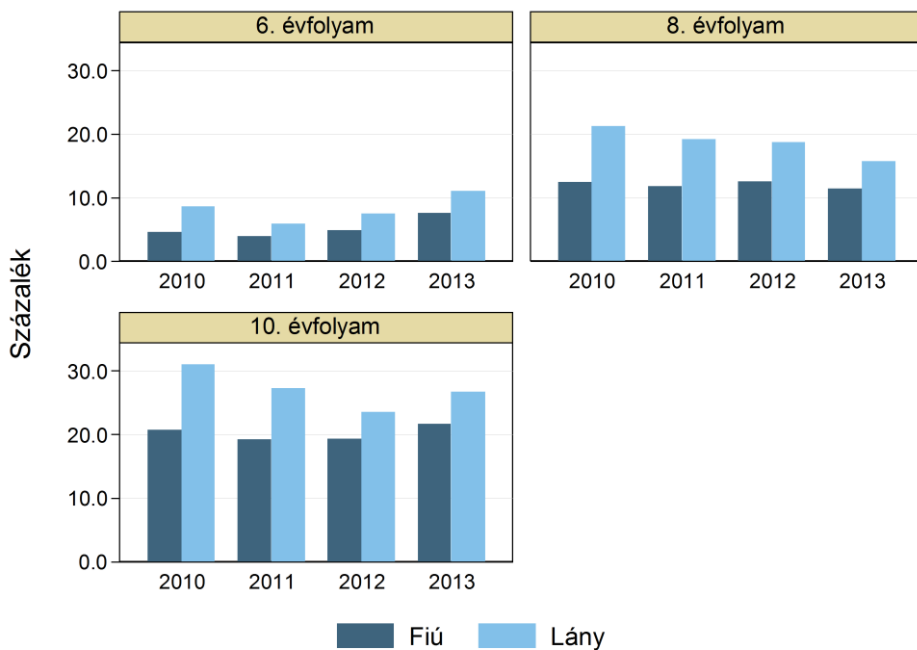
D1.4.1.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, országos átlag



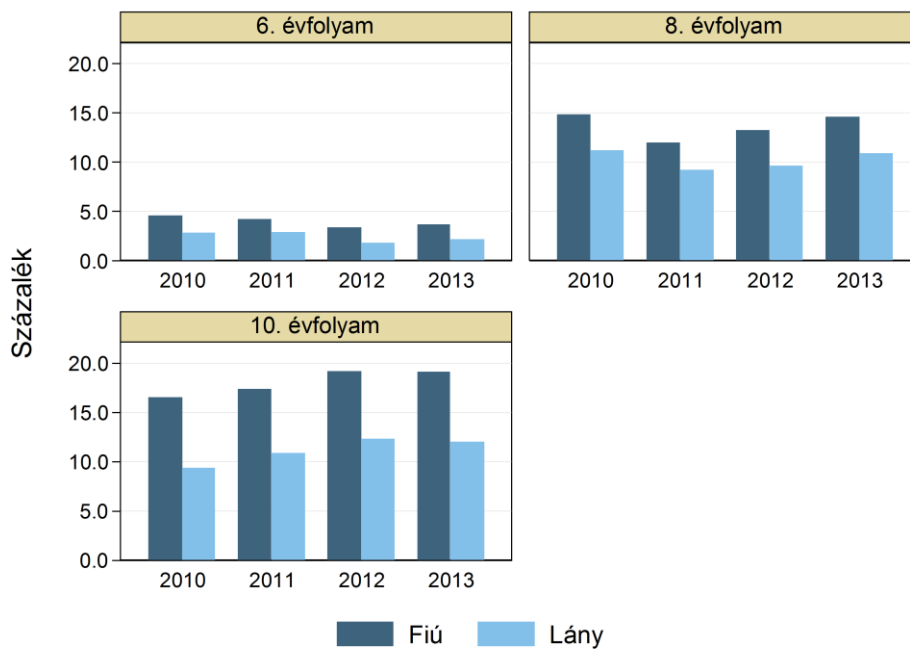
D1.4.1.m ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, országos átlag



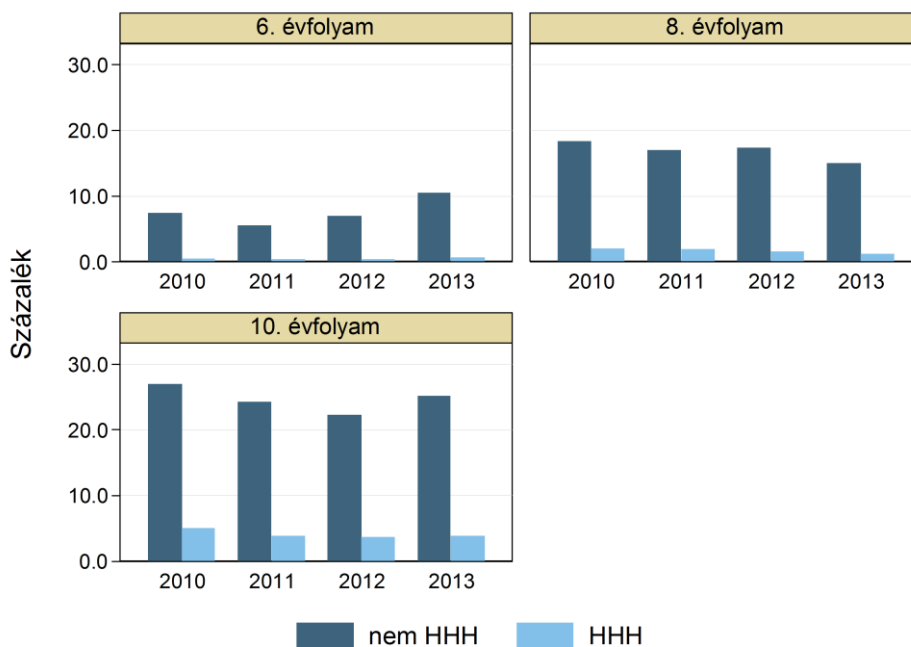
D1.4.2.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, nemek szerint



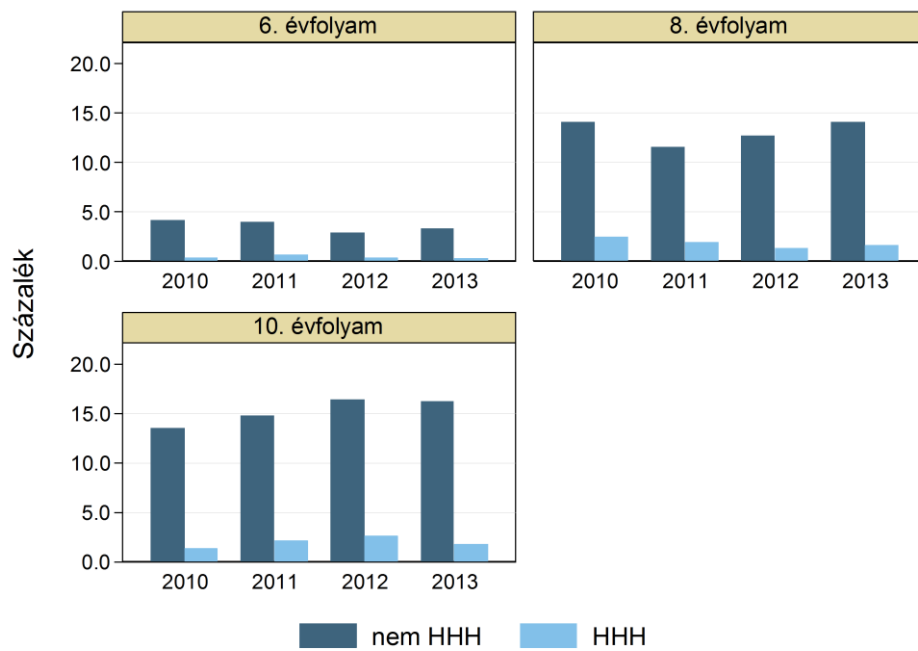
D1.4.2.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, nemek szerint



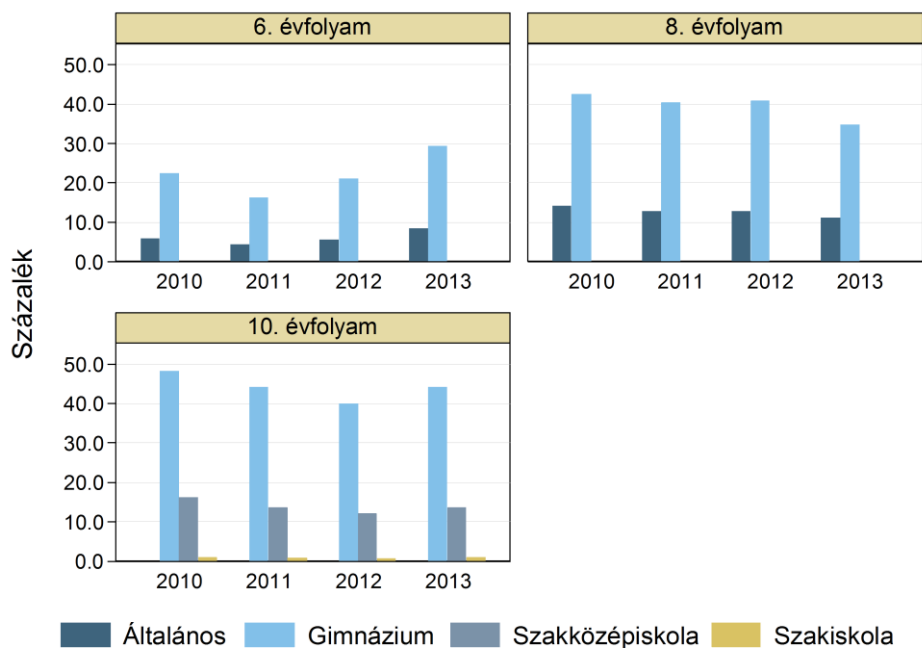
D1.4.3.sz ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, HHH státus



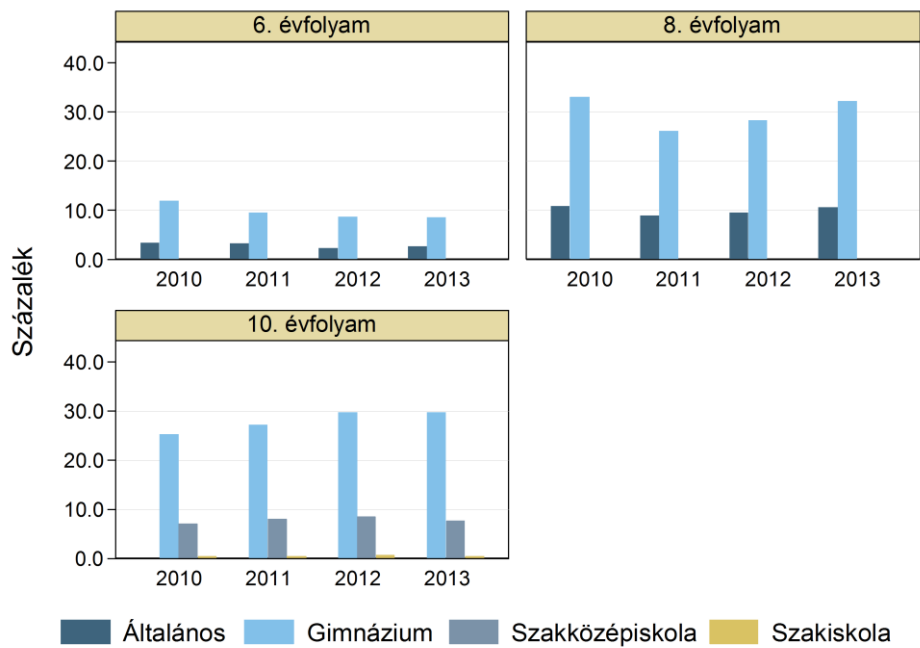
D1.4.3.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, HHH státus alapján



D1.4.4.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként

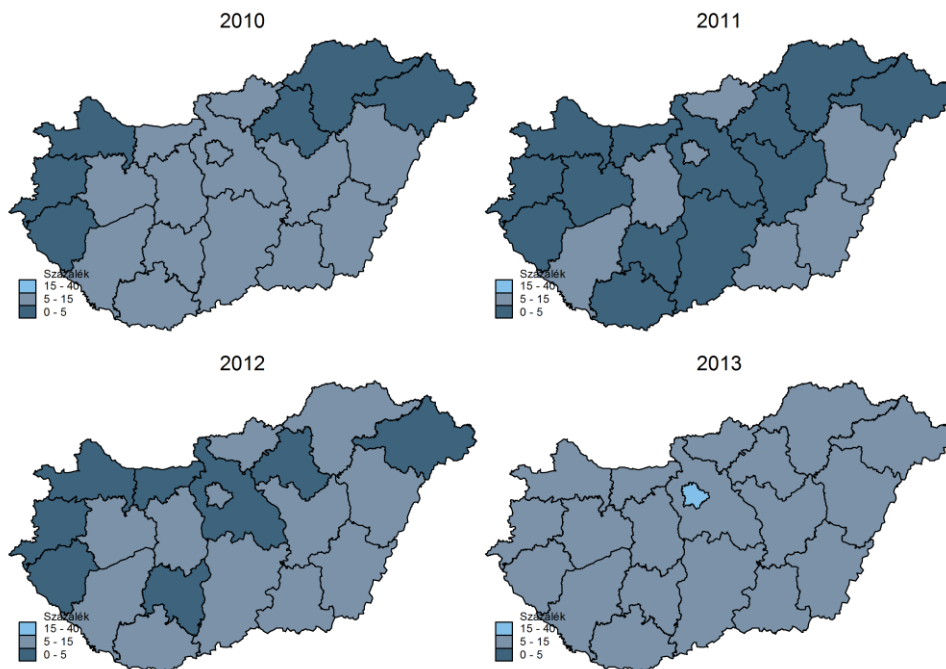


D1.4.4.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként

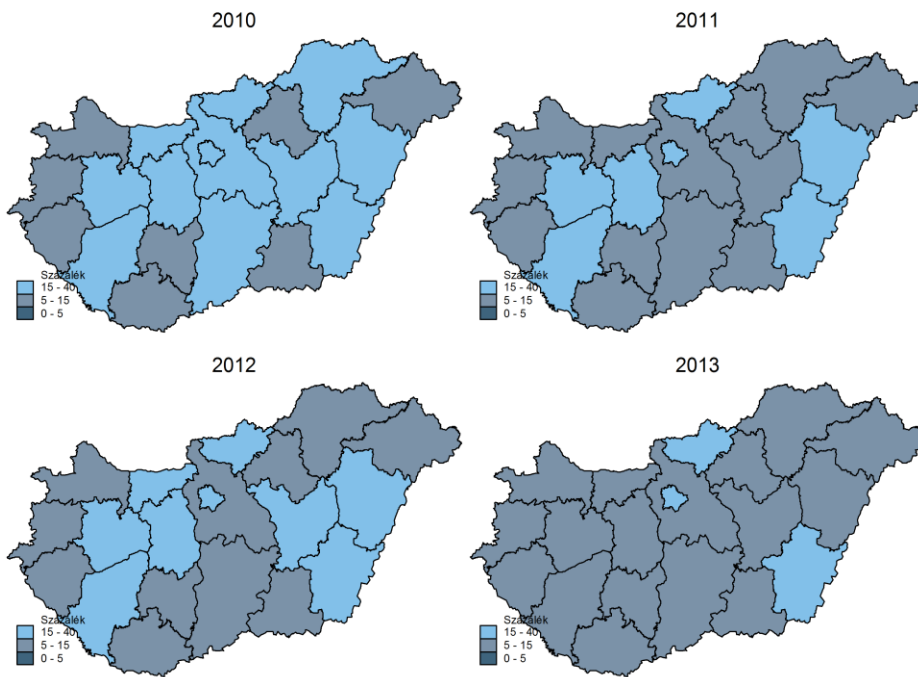


D1.4.5.sz ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, szövegértés, országos kompetenciamérés, megyénként, 6., 8., 10. évfolyam (0–5, 5–15, 15–30 százalék)

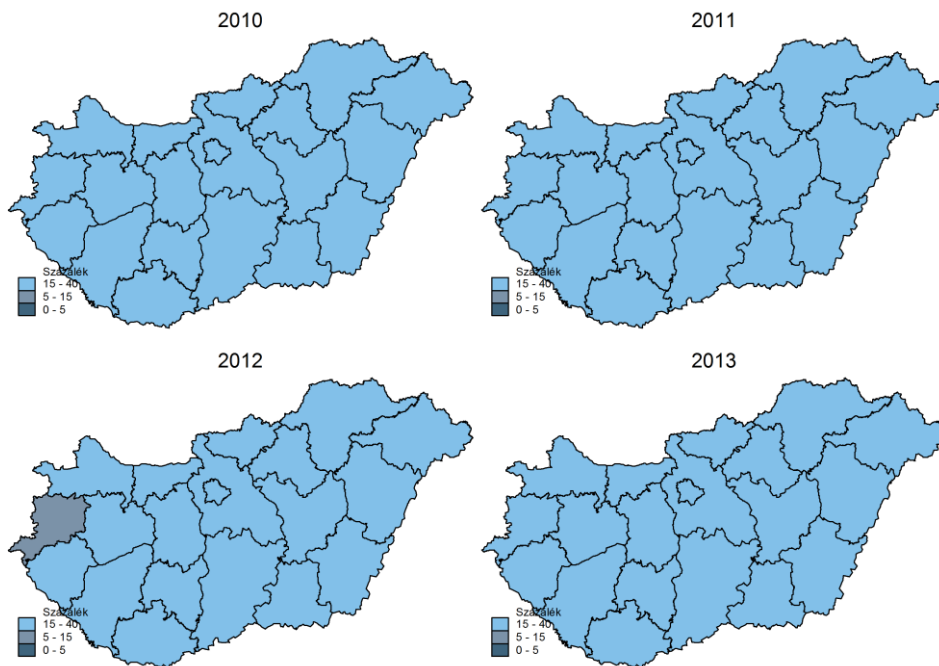
6. évfolyam



8. évfolyam

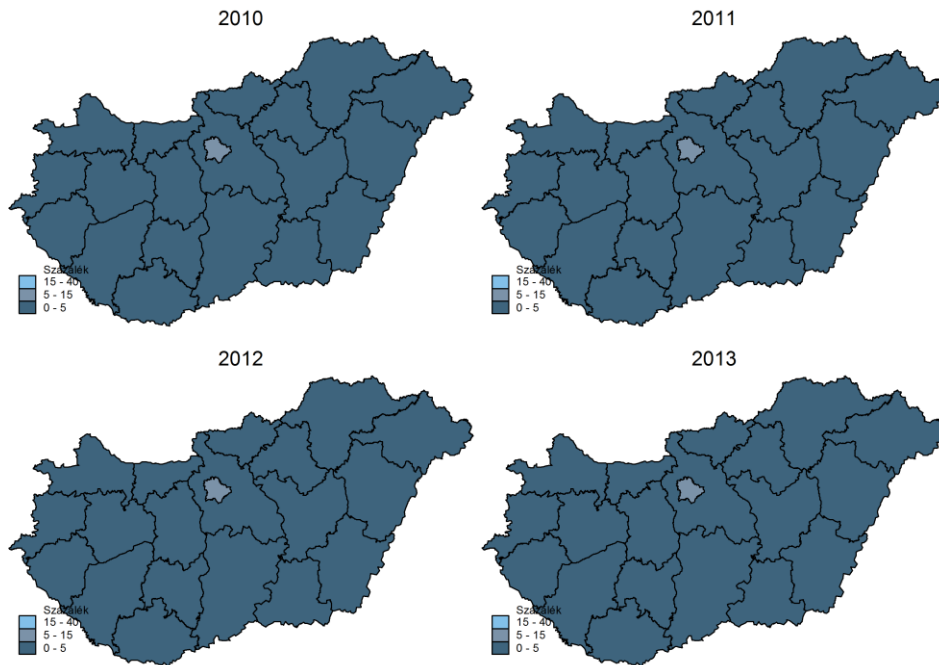


10. évfolyam

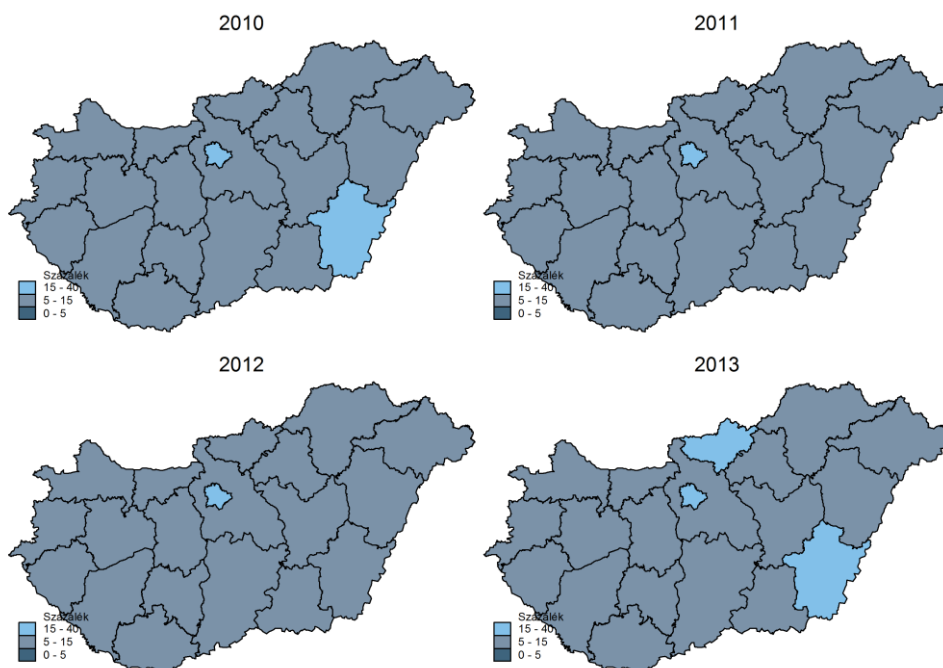


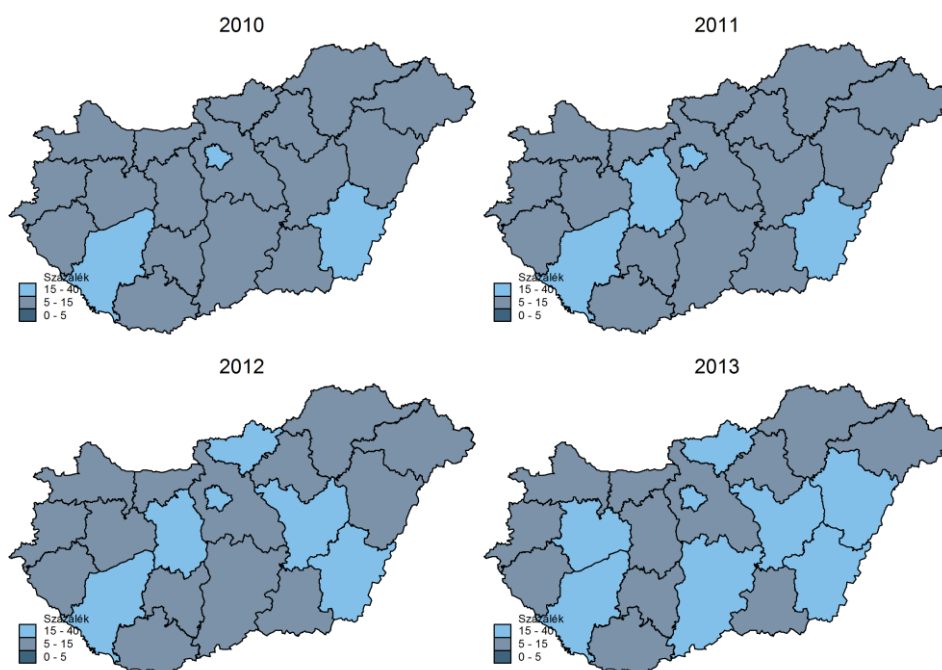
D1.4.5.m ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, megyénként, 6., 8., 10. évfolyam (0–5, 5–15, 15–30 százalék)

6. évfolyam



8. évfolyam





D1.5. INDIKÁTOR: Jól teljesítők aránya, TIMSS, természettudomány és matematika

TIMSS-felmérés. Itt jól teljesítőknek azok számítanak, akik 625 pont feletti tesztet írtak. Ők azok, akik a természettudományok területén értik a tudományos folyamatokat, és képesek alkalmazni a tudományos fogalmakat és összefüggéseket. E diákok elő tudják adni az élet működéséről, az emberi egészségről és az ehhez kapcsolódó jelenségekről szóló tudásukat. A teszteken bizonyosságot tettek arról, hogy értik az anyagok különböző fizikai tulajdonságait, és van bizonyos fokú ismeretük az elektromosságról, a Naprendszeréről, a Föld fizikai jellemzőiről és folyamatairól. Kialakulóban van az a képességük, hogy értelmezzék a tudományos eredményeket, belőlük következtetéseket vonjanak le, értékeljék és érveikhez felhasználják őket.

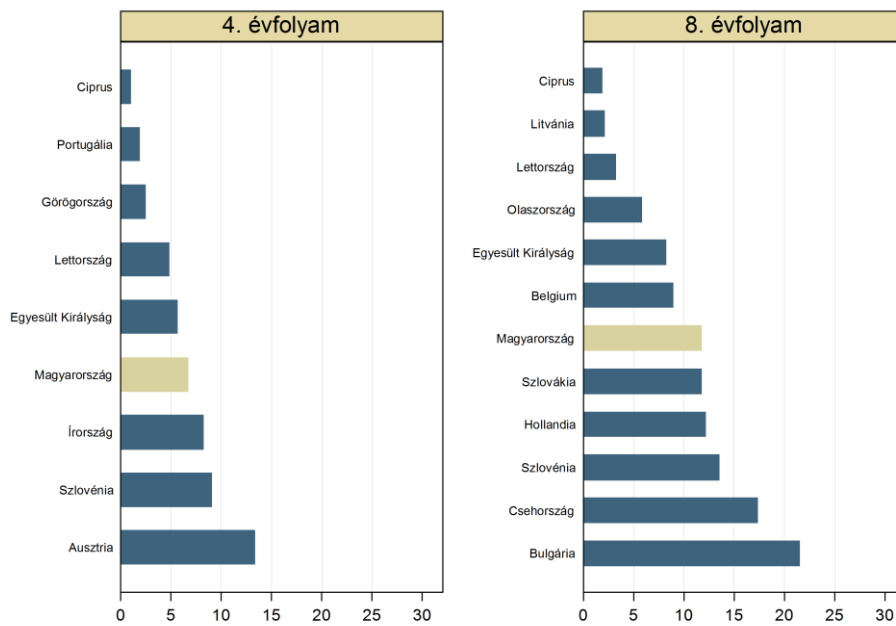
A matematika területén jól teljesítők képesek különböző információkat rendszerezni, ezekből következtetéseket levonni, és megoldani nem rutin jellegű feladatokat. Különböző aránnyal és százalékkal kapcsolatos feladatokat meg tudnak oldani. Használják a számolási és algebrai tudásukat. Az algebra eszköztárával képesek általánosítani és modellezni problémákat. A geometriai tudásukat alkalmazni tudják komplex problémák megoldására. A diákok különböző forrásokból származó információkkal akár többlépcsős feladatokat is képesek megoldani.

A jól teljesítő magyar diákok európai társaikhoz viszonyított arányát a D1.5. ábrák mutatják. A jól teljesítő magyar diákok aránya a legtöbb TIMSS-felmérésben az európai országokénál magasabb. 1995-ben mind 4. mind 8. évfolyamon az átlag körül volt a jól teljesítő tanulók aránya természettudományból, de matematikából 8. évfolyamon az átlag feletti és 4. évfolyamon pedig a legmagasabb volt.

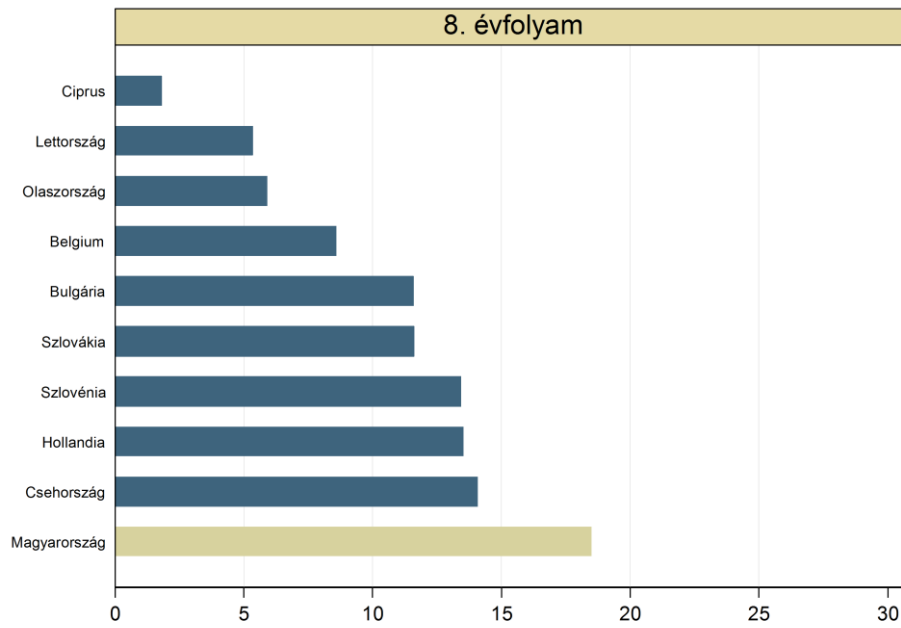
1999-től a jól teljesítő 8. évfolyamosok mindkét tudományterületen a felmért európai országoknál magasabb arányban voltak Magyarországon. Matematikából 10-12 százalék körül volt ez az arány, míg természettudományból az extrém magas 18,5 százalék visszaesett 13 százalék körülire, ami azonban még mindig magasnak számított Európában. A 4. évfolyamosok közül a jól teljesítő természettudomány területén egyre több van: az 1995-ös 6,8 százalék 2007-re megduplázódott. Matematikából azonban nem változott jelentősen.

D1.5.t ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, természettudomány, 1995, 1999, 2003, 2007

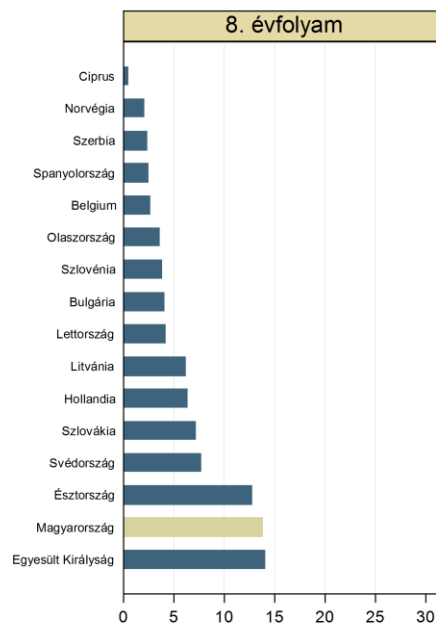
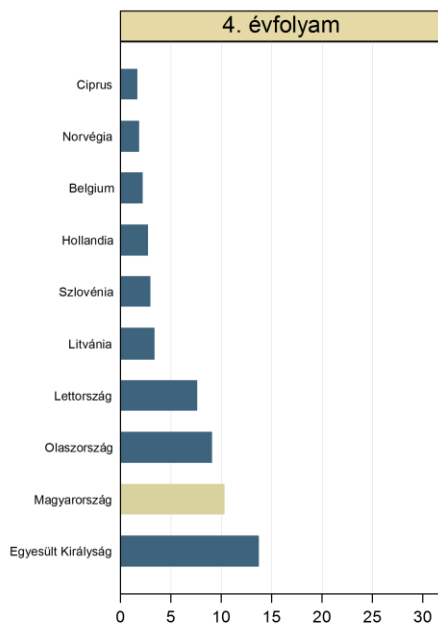
1995



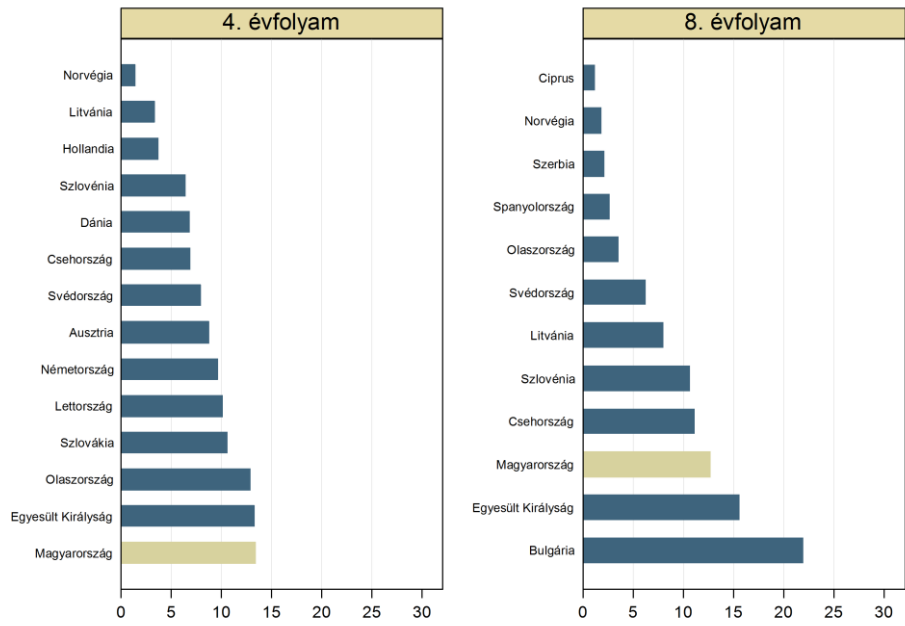
1999



2003

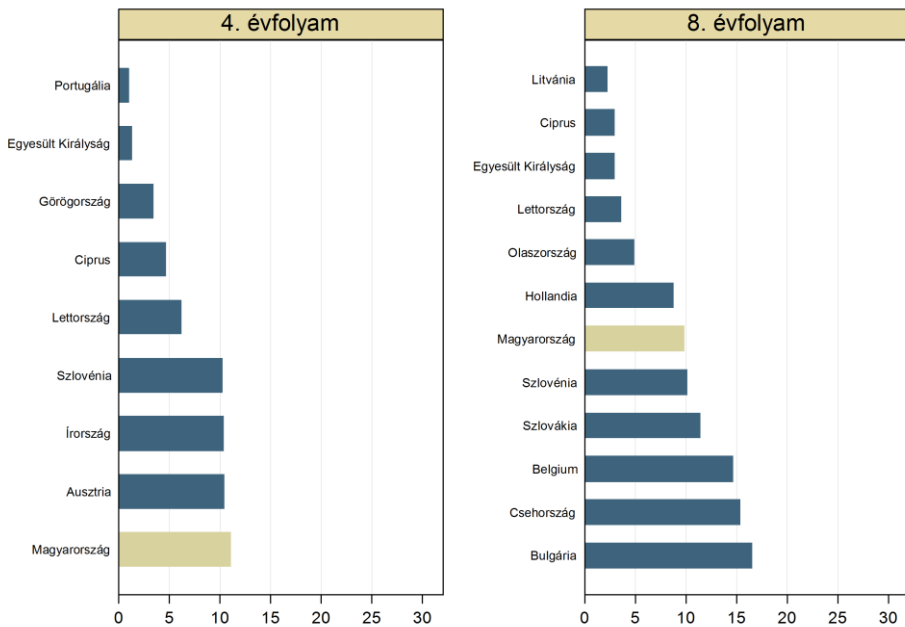


2007

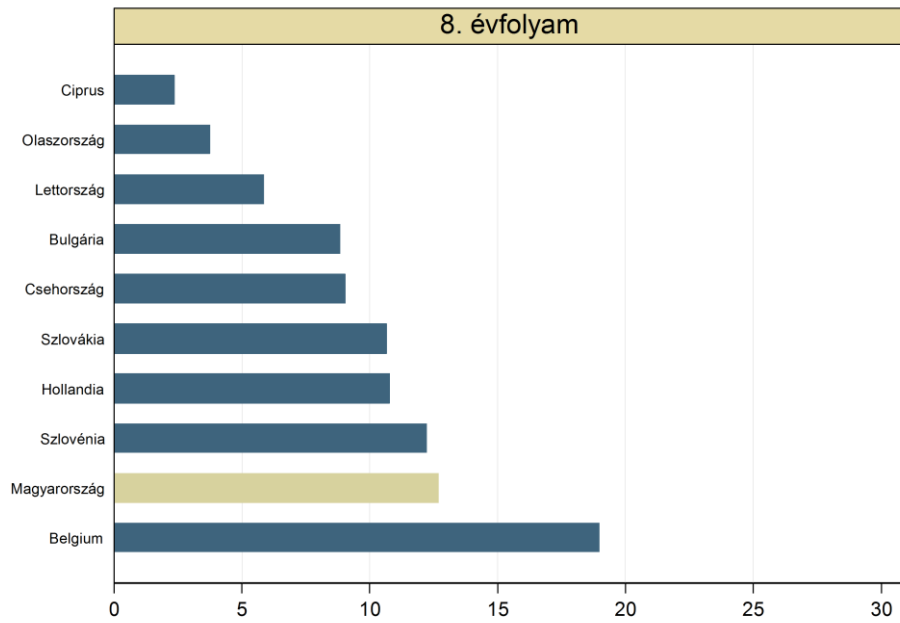


D1.5.m ábra Jól teljesítő tanulók aránya az egyes országokban, TIMSS, matematika, 1995, 1999, 2003, 2007

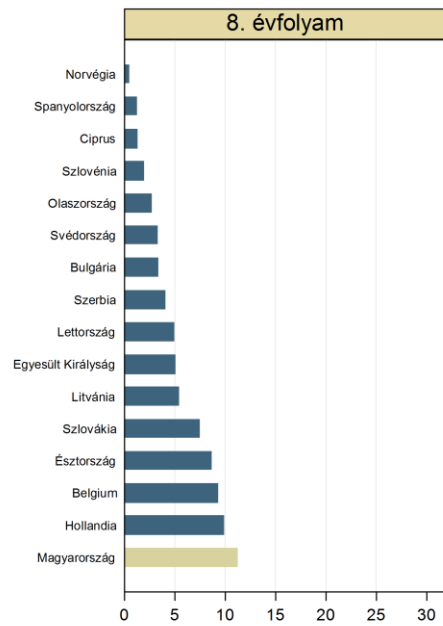
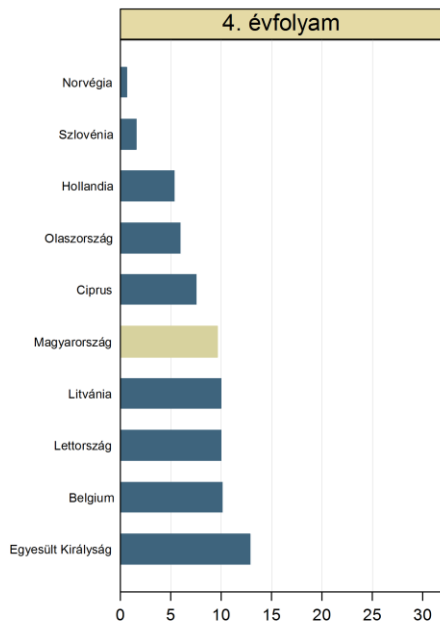
1995

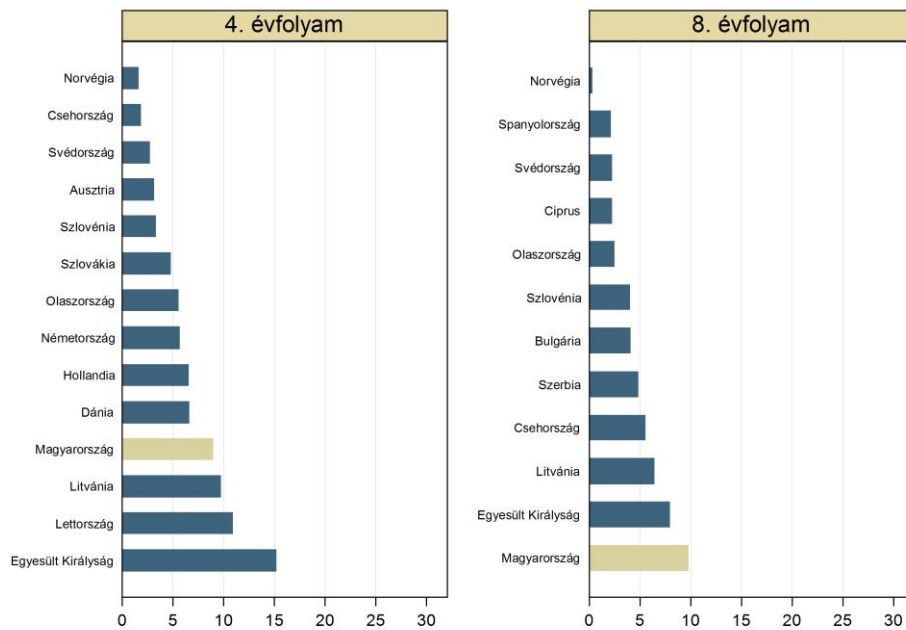


1999



2003





D1.6. INDIKÁTOR: Jól teljesítők aránya, PISA, szövegértés és matematika

PISA-felmérés. Az OECD PISA-felmérésében a tesztpontszámok alapján minden tanulót összesen 6 szintre sorolnak (1–6. szintig). A jól teljesítő tanulónak itt azt tekintjük, aki az 5. vagy e feletti szint felett teljesít, azaz az 5. vagy a 6. szinten van.⁴³

Az OECD PISA-felmérésein az 5. vagy a maximális 6. szinten teljesítő tanulók szövegértési képességei kiválóak. Képesek egyszerre több következtetés levonására, információk részletes és precíz megfogalmazására, és ezen információk összevetésére is előzetesen ismeretlen szöveg alapján. Képesek ismeretlen szövegből szövegben elrejtett információkat felismerni; előzetesen ismeretlen fogalmakat azonosítani, jelentésüket kitalálni, absztrakt kategóriákat alkotni. Képesek összetett, előzetesen ismeretlen szöveget kritikailag megközelíteni, a szöveg alapján hipotéziseket felállítani, illetve azt továbbgondolni.

A PISA-felmérésen jól teljesítő tanulók a matematikai eszközeit magas szinten használják a hétköznapi életben is. Képesek modellek felépítésére és ezekkel való munkára, felismerik a korlátokat, és meg tudnak fogalmazni feltevéseket. Komplex problémákat oldanak meg kiválasztanak, összehasonlítanak és értékelnék stratégiákat. Képesek stratégiaileg gondolkodni és dolgozni. Jól kifejlett gondolkodási és érvelési képességeik

⁴³ Lásd: PISA 2012 Results: What Students Know and Can Do Student Performance in Mathematics, Reading and Science, Volume I. <http://www.oecd.org/pisa/keyfindings/pisa-2012-results-volume-I.pdf>; Figure I.4.8, 1.2.21.

vannak. Tudnak reflektálni saját munkájukra, elő tudják adni és meg tudják védeni saját interpretációikat.

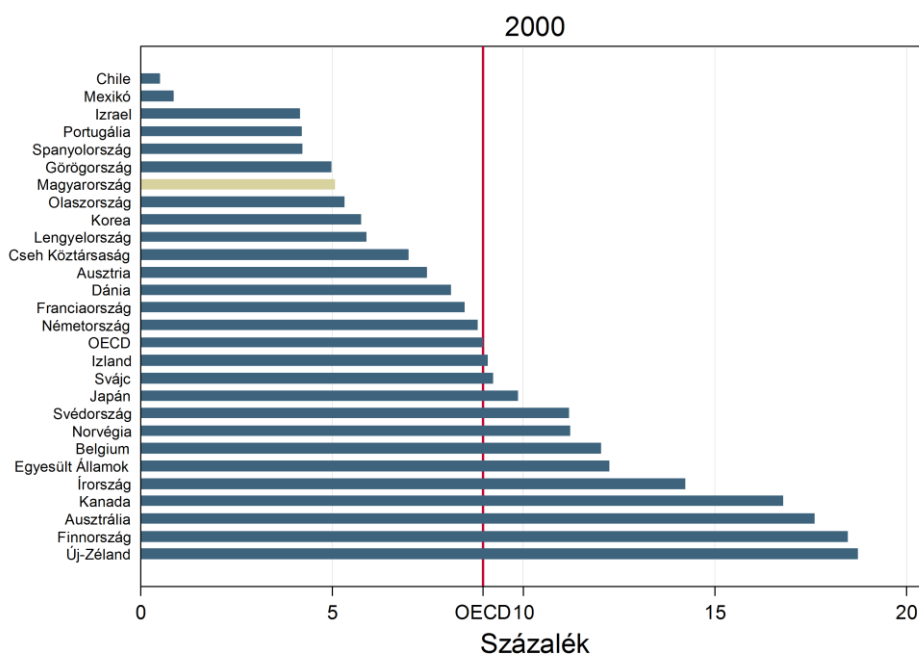
A D1.6. indikátorok az 5–6. szinten lévő tanulók arányát mutatják szövegértésből és matematikából. A D1.6. ábrából és a függelékben található táblázatokból látható, hogy Magyarországon a 15 éves jól teljesítő tanulók aránya, szemben a gyengén teljesítő tanulók arányával, az elmúlt évtizedben messze OECD átlag alatt volt mindkét mérési területen.

Míg az átlagos OECD országban a tanulók 8 százaléka teljesít jól a teszteken szövegértésből, azaz 100-ból minden 12. tanuló jól teljesít, addig Magyarországon ez az arány 5 százalék körül mozgott az elmúlt évtizedben. Bár a 2000-2006-os stabil 5 százalék alatti szint után 2009-ben már meghaladta a 6 százalékot ez az arány 2012-re ismét lecsökkent kissé 5,6 százalékra. Ezzel Magyarország az OECD országok utolsó negyedében helyezkedik el.

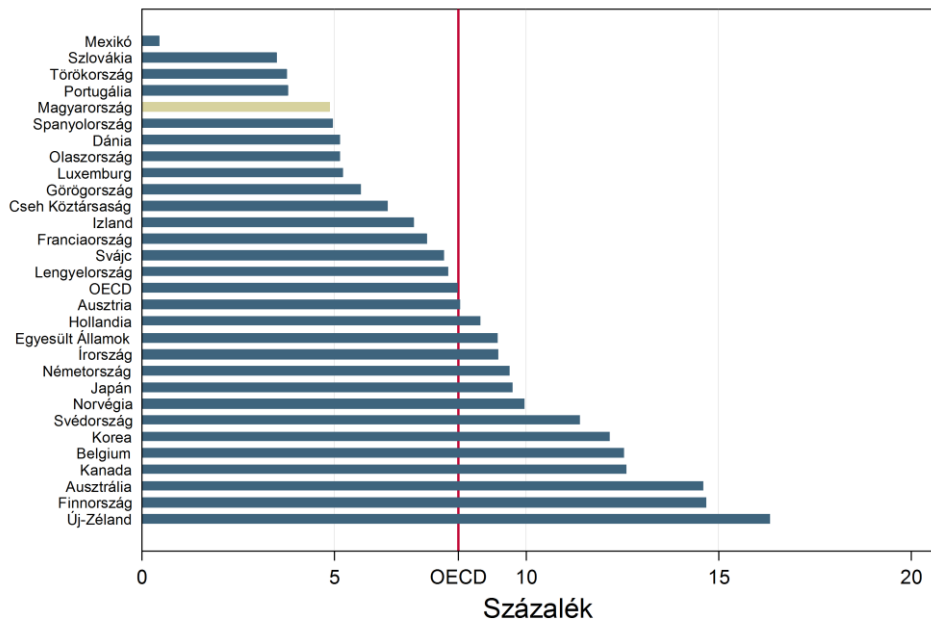
Matematikából is hasonló a kép. Míg az átlagos OECD országban a tanulók 13 százaléka teljesít jól a teszteken, Magyarországon ez az arány 10 százalék körül mozgott az elmúlt évtizedben, és folyamatos csökkenést mutat. Míg 2000-ben a tanulók 10,7 százaléka volt jól teljesítő, addig 2003-ra 10,3, 2006-ra 10,1 2012-re pedig 9,3 százalék.

A környező országokhoz viszonyítva szövegértésből a jól teljesítő magyar tanulók aránya átlagosnak tekinthető, de matematikából elmarad ettől. Szövegértésből a szlovák és a szlovén eredmények is a magyarhoz hasonlóak, sőt az utóbbi két mérésen a cseh és az osztrák tanulók sem teljesítettek jobbra. Matematikából azonban a lengyel, szlovák, cseh és osztrák jól teljesítő tanulók is arányaiban sokkal többen voltak, mint a magyarok. Lengyelország mindkét mérési területen jobban teljesít.

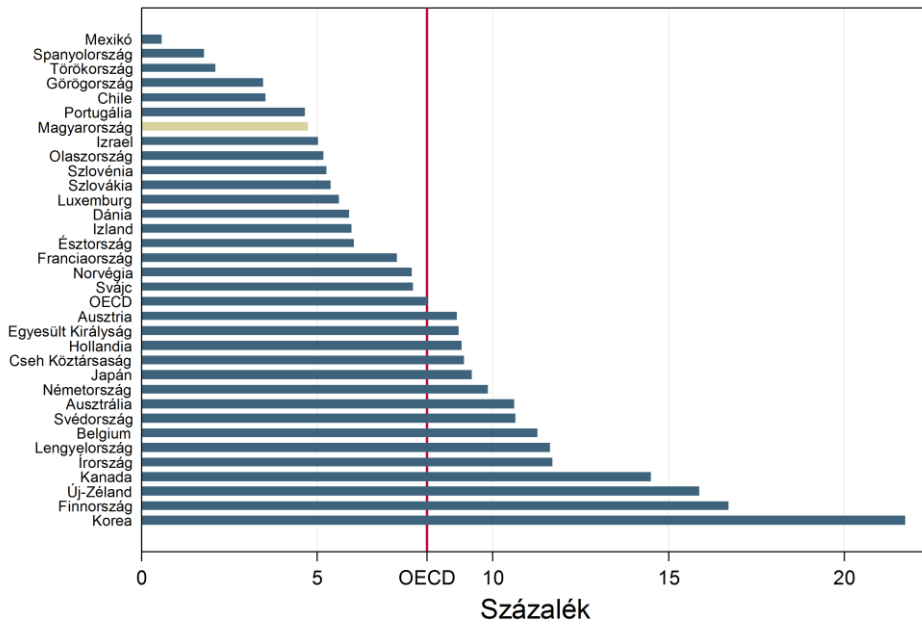
D1.6.sz ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012



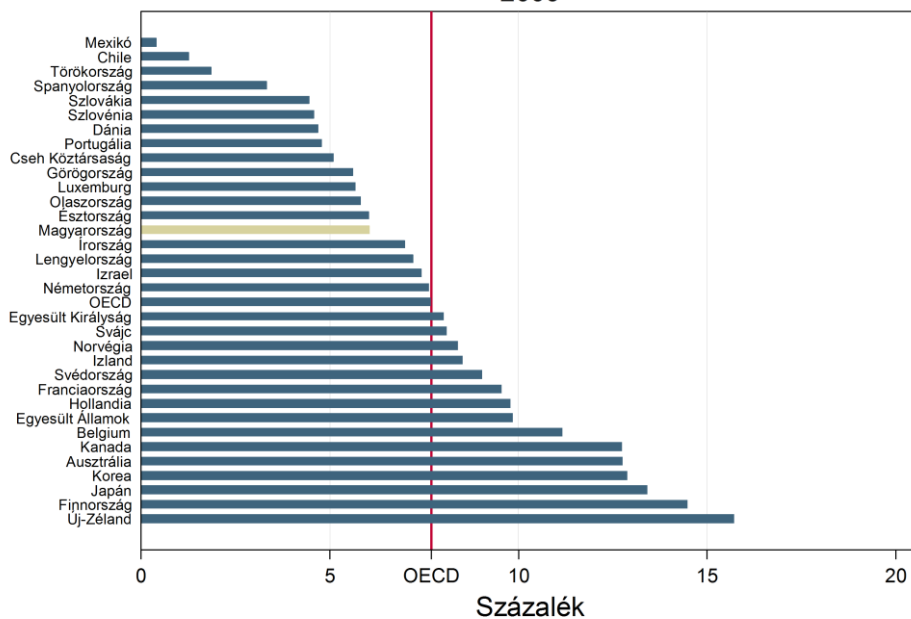
2003



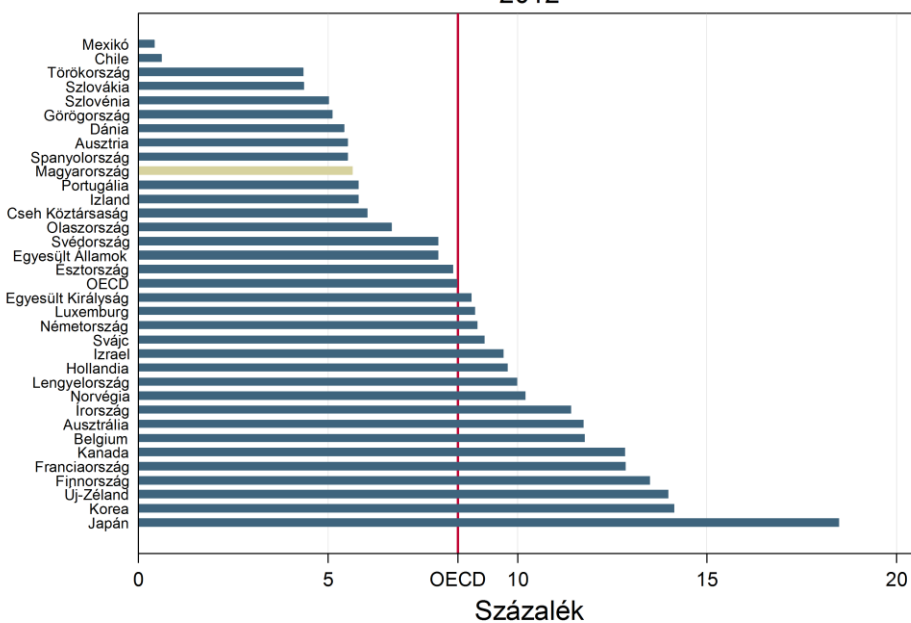
2006



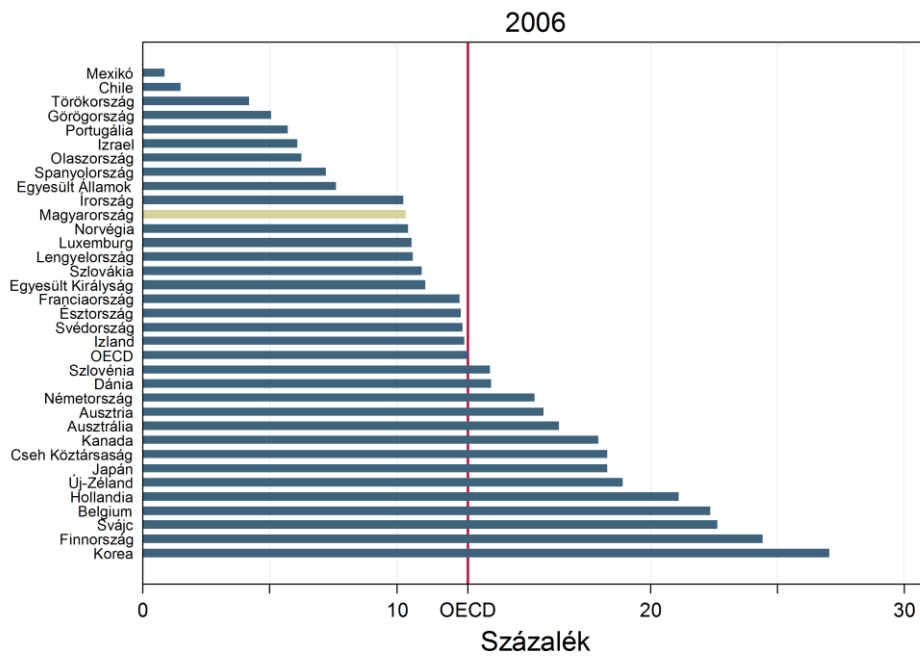
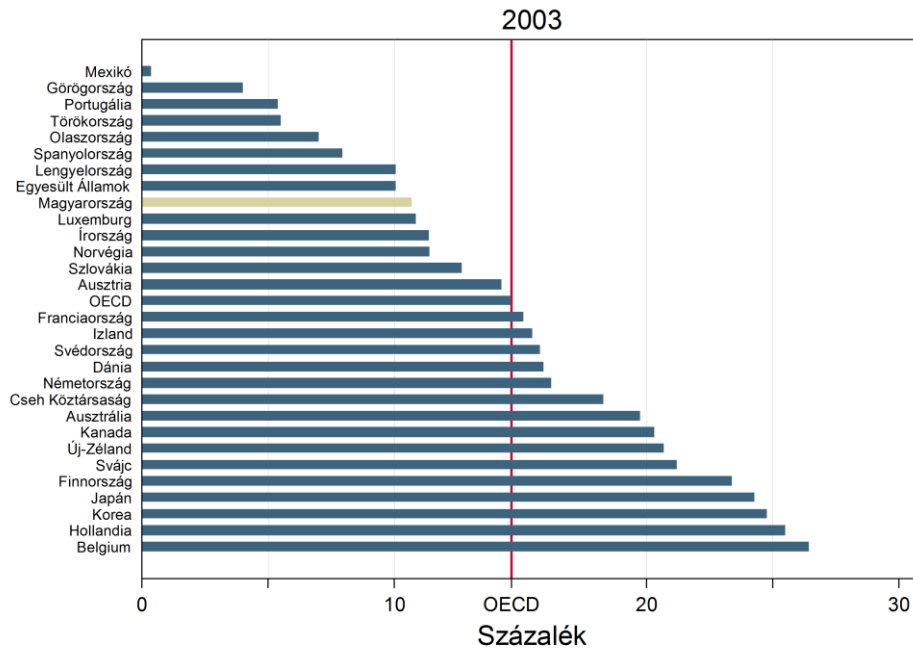
2009



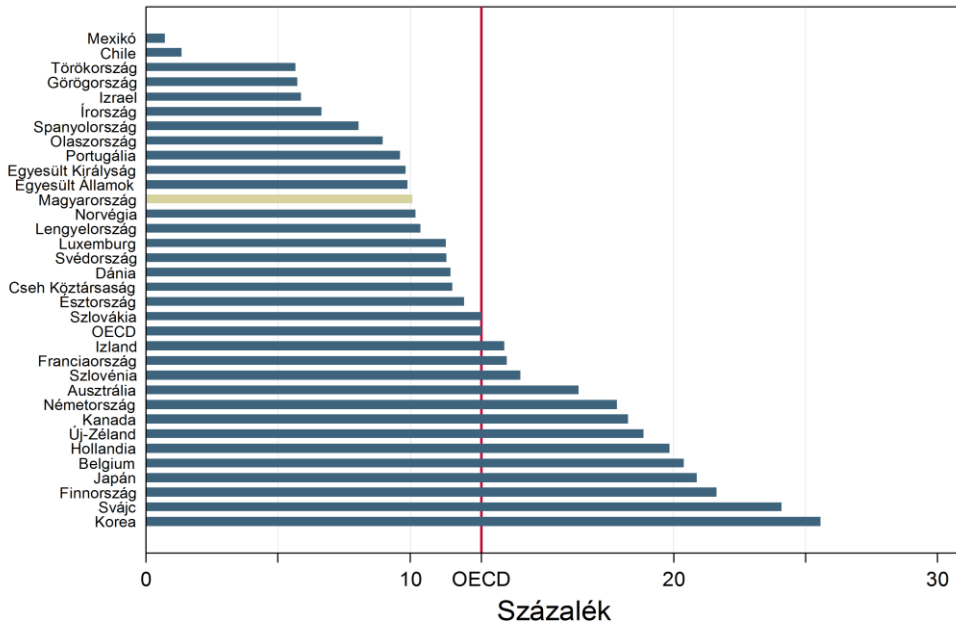
2012



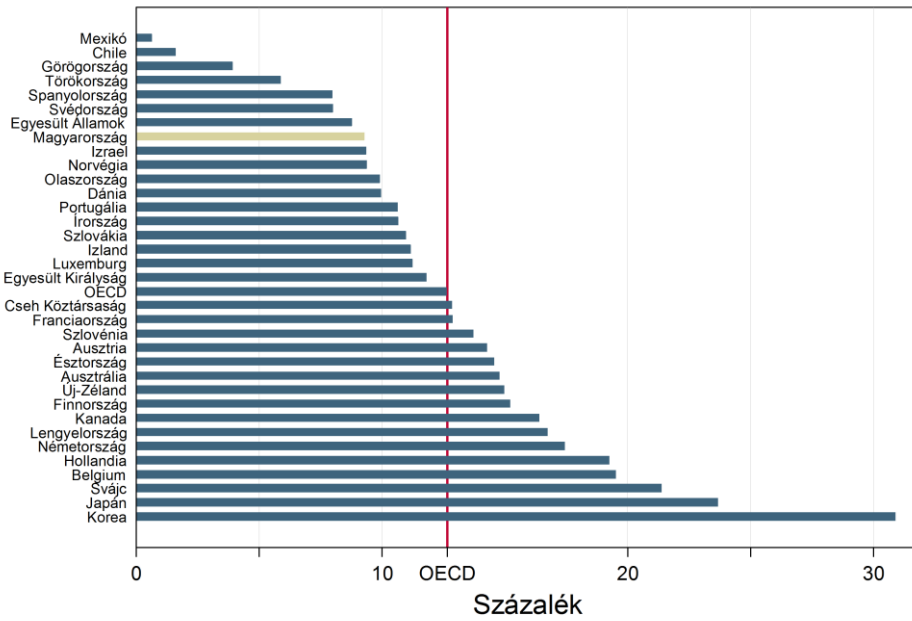
D1.6.m ábra Jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012



2009



2012



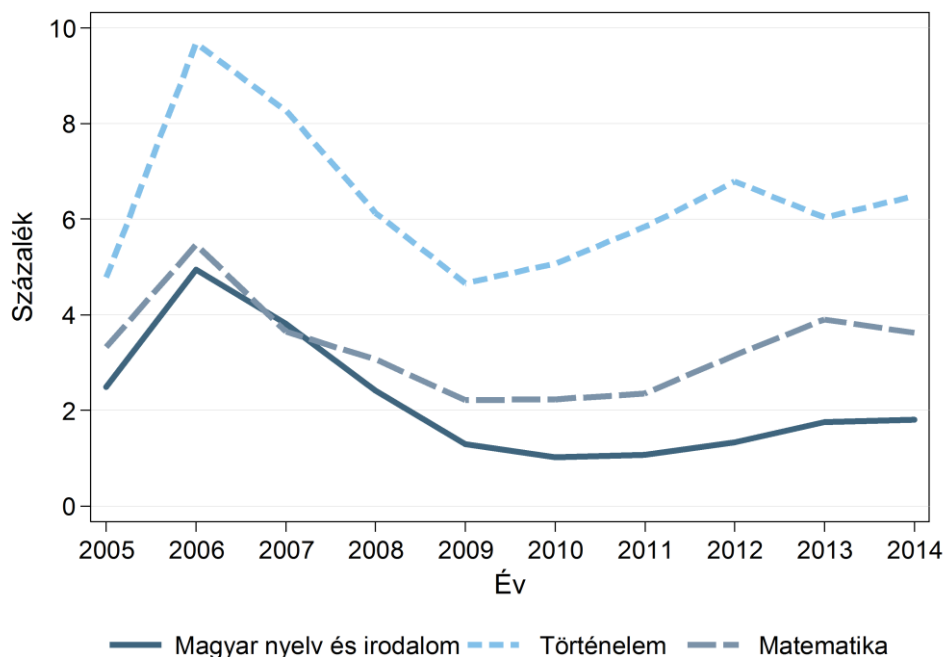
D1.7. INDIKÁTOR: Emelt szintű érettségit szerzett tanulók aránya, magyar, matematika és történelem

Emelt szintű érettségi megszerzésére 2005 óta van lehetőség Magyarországon. Az emelt szintű érettségit néhány felsőoktatási intézmény, illetve felsőoktatási intézmény adott szakja felvételi követelményként ír elő, de sikeres (45 százalék feletti) elvégzéséért többletpontok járnak a felvételin. Ennek alapján azt lehet mondani, hogy az emelt szintű érettségi egyfajta fokmérője a középfokú iskolák sikerességének: minél nagyobb arányban vállalkoznak – illetve képesek – az érettségizők emelt szintű érettségit tenni, annál eredményesebbnek mondható egy adott iskola.

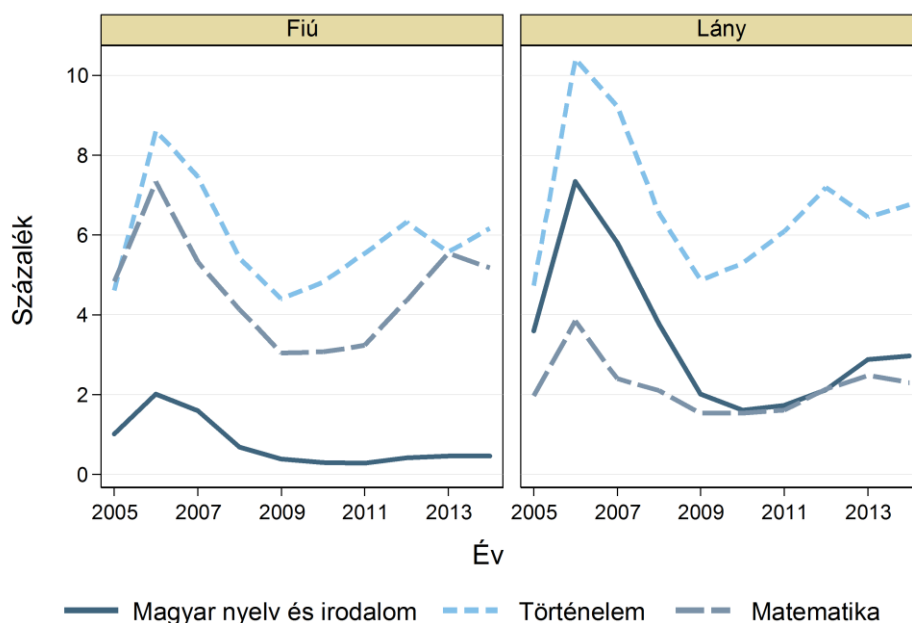
A D1.7.1. ábra az emelt szintű érettségi vizsgát szerzett tanulók arányát mutatja az adott évben érettségizett tanulók között három alapvető fontosságú tantárgyból. Jól látható, hogy a bevezetést követően nagymértékben emelkedett az emelt szinten érettségizettek aránya, ami a 2006-os csúcst követően folyamatosan csökkent, és alacsony szinten stabilizálódott. Magyar irodalomból nagyon kevés, csak 2–4 százalék tanuló tesz emelt szintű érettségit. Matematikából 2014-re ennek duplája, 4 százalék, míg történelemből a tanulók körülbelül 6 százaléka tesz emelt szinten érettségit.

Jelentős különbségek láthatóak a lányok és a fiúk között (D1.7.2. ábra). Magyar nyelvből és irodalomból a lányok, míg matematikából inkább a fiúk érettségiznek emelt szinten; bár a magyar irodalomban mért nemek közötti különbségek 2009 után eltűnnek. Történelemből mindkét nem azonos arányban érettségizik emelt szinten.

D1.7.1. ábra Emelt szintű érettségit szerzett tanulók százalékaránya az egyes tantárgyakból



D1.7.2. ábra Emelt szintű érettségít szerzett tanulók aránya az egyes tantárgyakból, nemek szerint

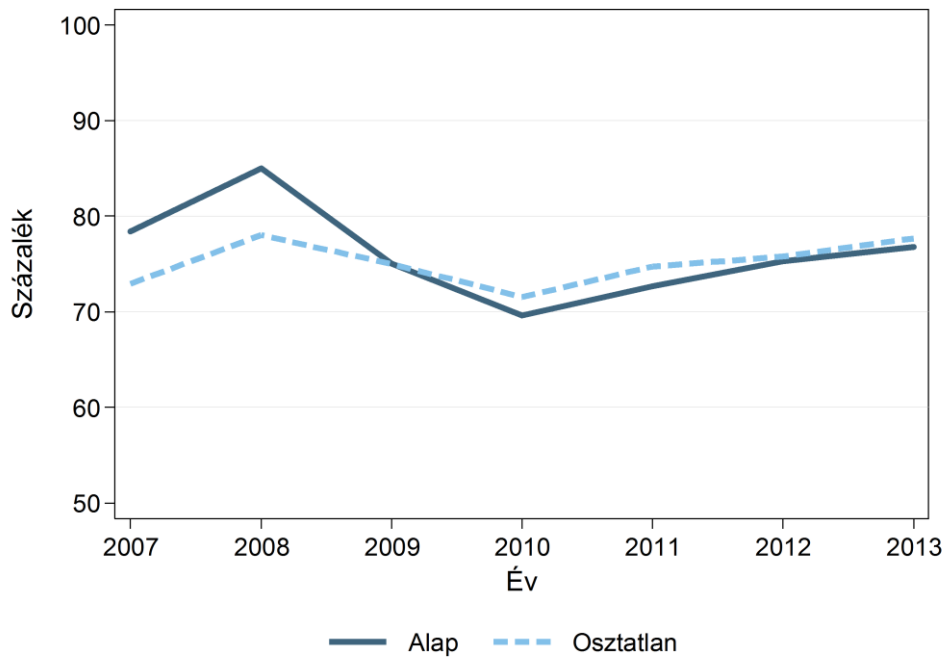


D1.8. INDIKÁTOR: Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya

A D1.8. indikátorok az összes jelentkező közül azokat mutatják, akiket a jelentkezés évében valamilyen felsőoktatási szakra alap- vagy osztatlan képzésre felvettek. Az indikátorok nem csak az adott évben érettségizetteket, hanem az összes adott évben felsőoktatási intézménybe legalább egy jelentkezést leadott tanulót mutatja. Ez az indikátor egyfajta „sikeresség” mutatónak is tekinthető.

A D1.8.1. ábrán látható, hogy az alapképzésre felvettek aránya 2007 után (a bolognai rendszer bevezetését követően) 80–85 százalék volt, ami 2009 után 70–75 százalékra esett vissza. Az osztatlan képzésre jelentkezett és ebből felvett tanulók aránya 2007 és 2012 között nem változott jelentősen.

D1.8.1 ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya

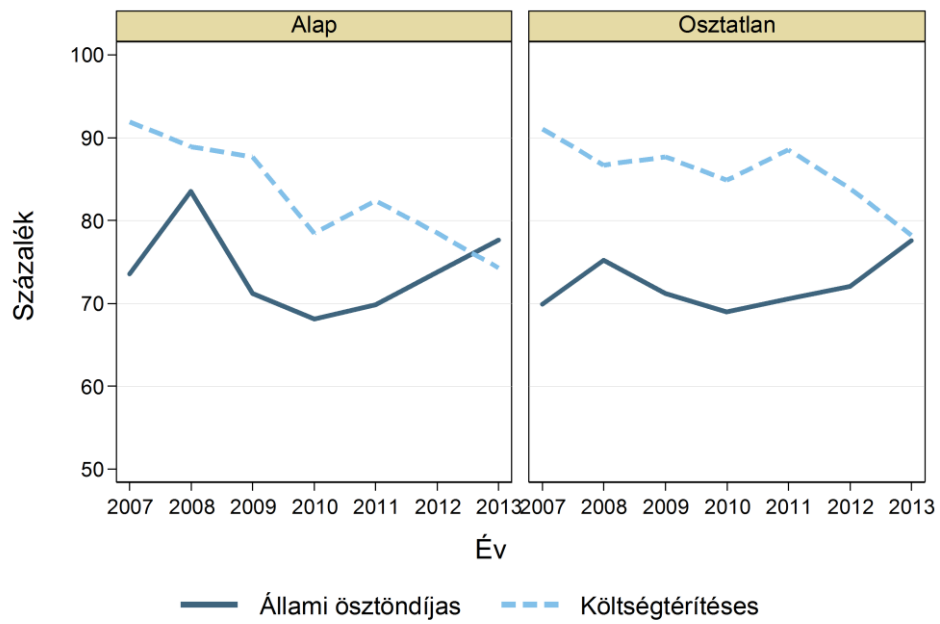


A D1.8.2. ábrán látható, hogy az alapképzésen belüli visszaesés – a 2008-as évet leszámítva – különösen a költségtérítéssel hallgatók arányának csökkenése miatt történt. Míg 2007-ben a tanulók bő 90 százalékát felvették költségtérítéssel képzésre, addig 2013-ra ez az arány mind alap-, mind osztatlan képzésben 80 százalék alá esett, vagyis egyre nehezebb volt a költségtérítéssel szakokra bekerülni. Alapképzésben 2013-ban már az államilag finanszírozott helyekre a jelentkezők közül többet vettek fel, mint a költségtérítéssel helyekre. A két képzéstípusban a folyamatok hasonlóak, csak az osztatlan képzésben kisebb mértékűek.

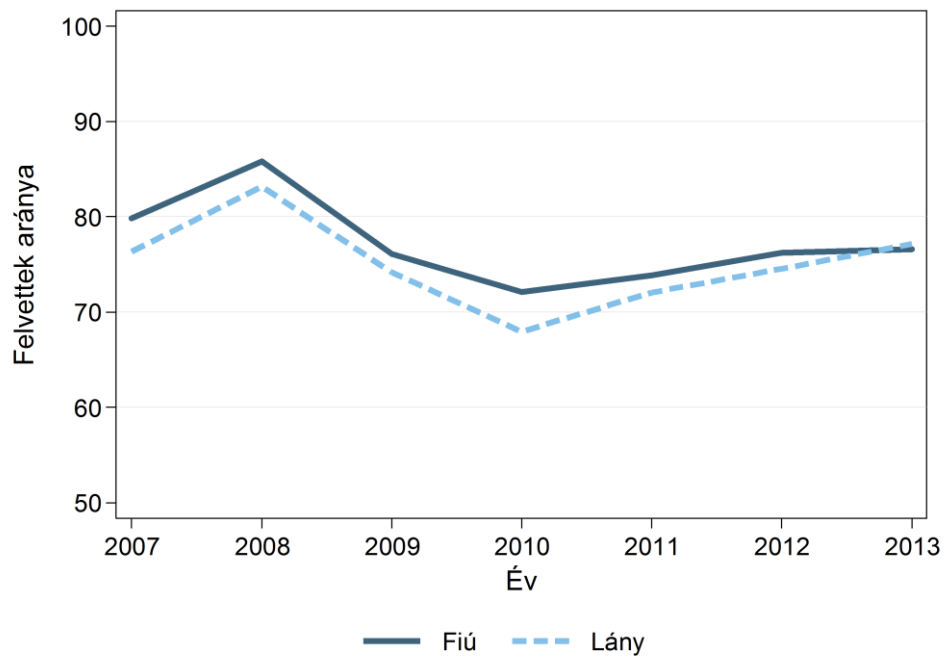
Nemek közötti különbségeket nem igazán lehet látni (D1.8.3. ábra). A gimnáziumokban végzett és onnan felsőoktatásba jelentkezett tanulók 10–15 százalékkal nagyobb arányát veszik fel felsőoktatásba, mint a szakközépiskolákban vagy az más középiskola-típusban végzett tanulókat (D1.8.4. ábra).⁴⁴

⁴⁴ A „más középiskola” típusba – a felhasznált adminisztratív adatbázis kategorizálását megtartva – a dolgozók középiskolája, a külföldi középiskolák és a külföldi rendszerű középiskolák tartoznak.

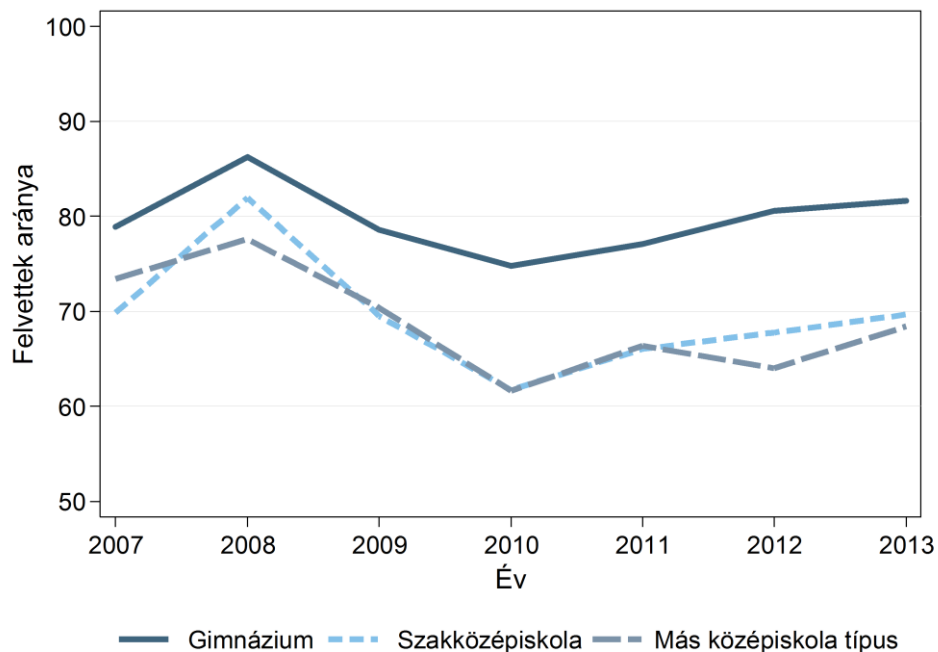
D1.8.2. ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya, finanszírozási forma szerint



D1.8.3. ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya, nemek szerint



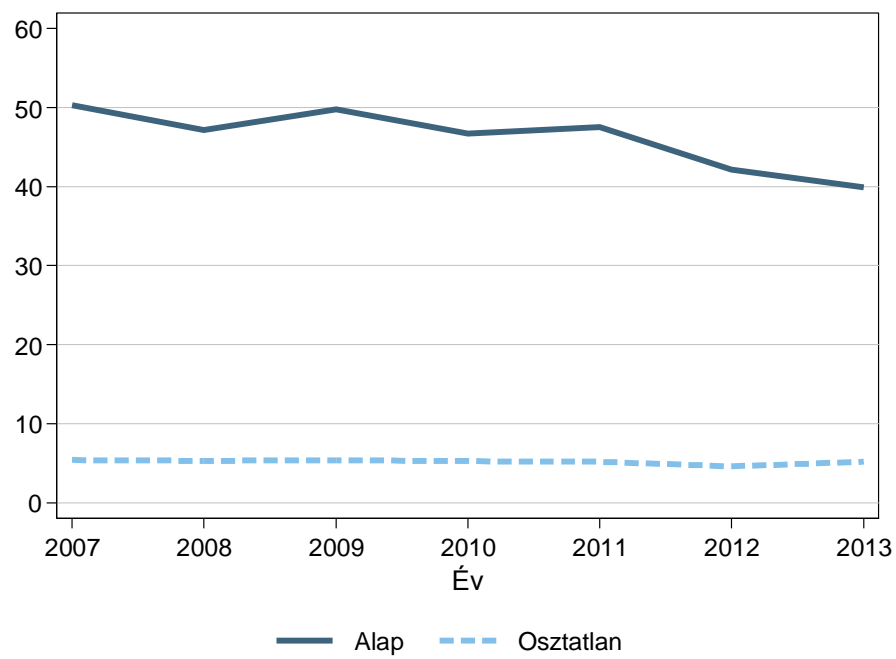
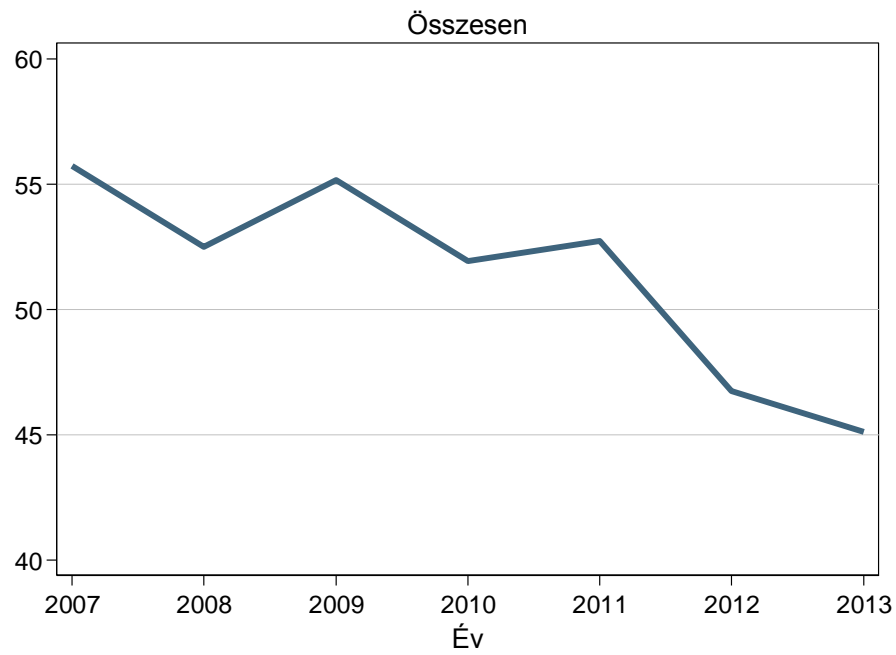
D1.8.4. ábra Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek aránya, iskolatípus szerint



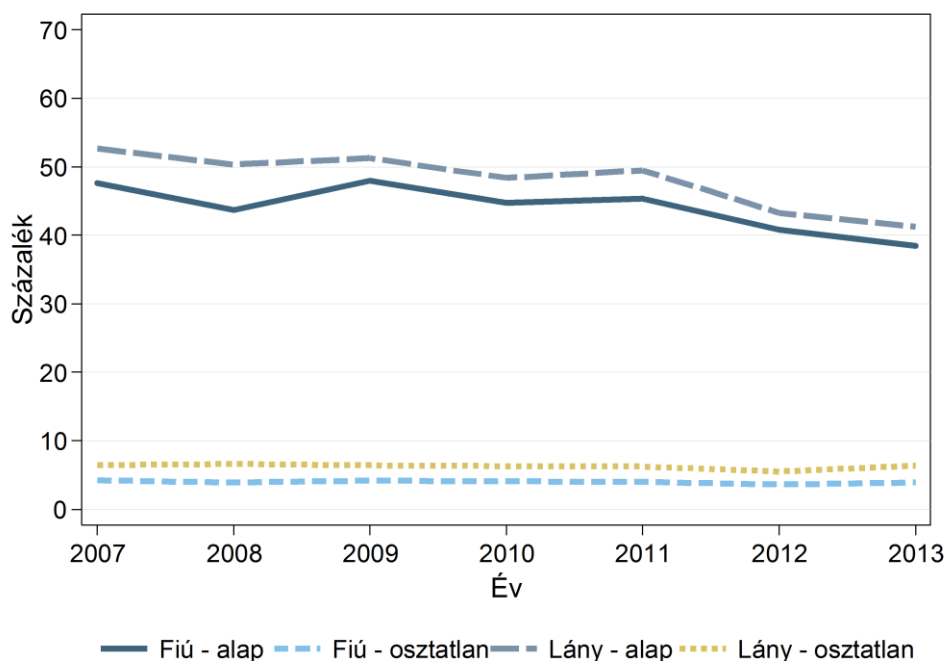
D1.9. INDIKÁTOR: Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya

A D1.9. indikátorok az adott évben érettségizett és ebből az adott évben felsőoktatási továbbtanulásra jelentkezett tanulók arányát mutatják. A D1.9.1. ábrán látható, hogy a jelentkezési arányok a vizsgált időszak elején számottevően nem változtak meg, de úgy tűnik, 2011 utáni két évben egy jelentősebb, 7 százalékpont feletti visszaesés látható a jelentkezők arányában (D1.9.1. ábra és D1.9.1. táblázat). A vizsgált években átlagosan a tanulók kicsit több mint fele szeretett volna továbbtanulni, ez az arány az időszak végére 50 százalék alá csökkent. Az érettségizett tanulók túlnyomó többsége az alapképzésre jelentkezik, míg 5 százaléknál kicsit többen osztatlan képzésre. A fiúk és lányok közti különbségek nem változtak jelentősen az évek során, de arányaiban 5–7 százalékponttal kevesebb fiú szeretne tovább tanulni, mint lány (D1.9.2. ábra és D1.9.2. táblázat).

D1.9.1 ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya



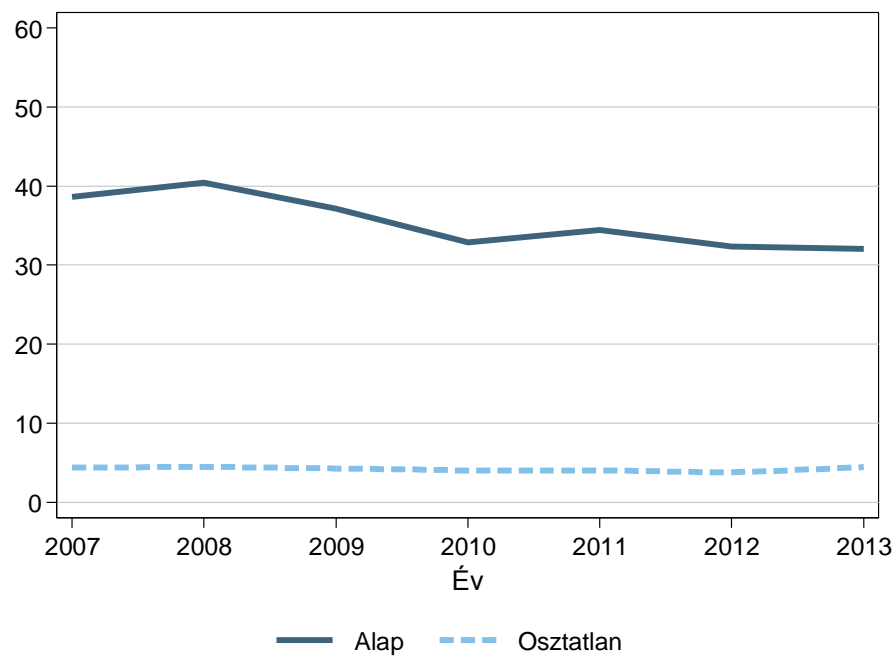
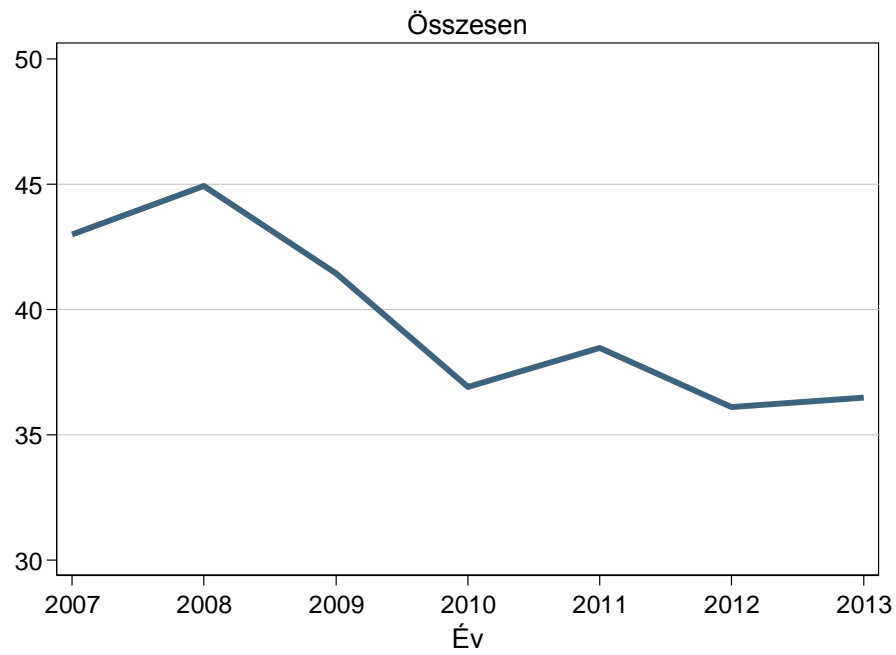
D1.9.2. ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya, nemek szerint



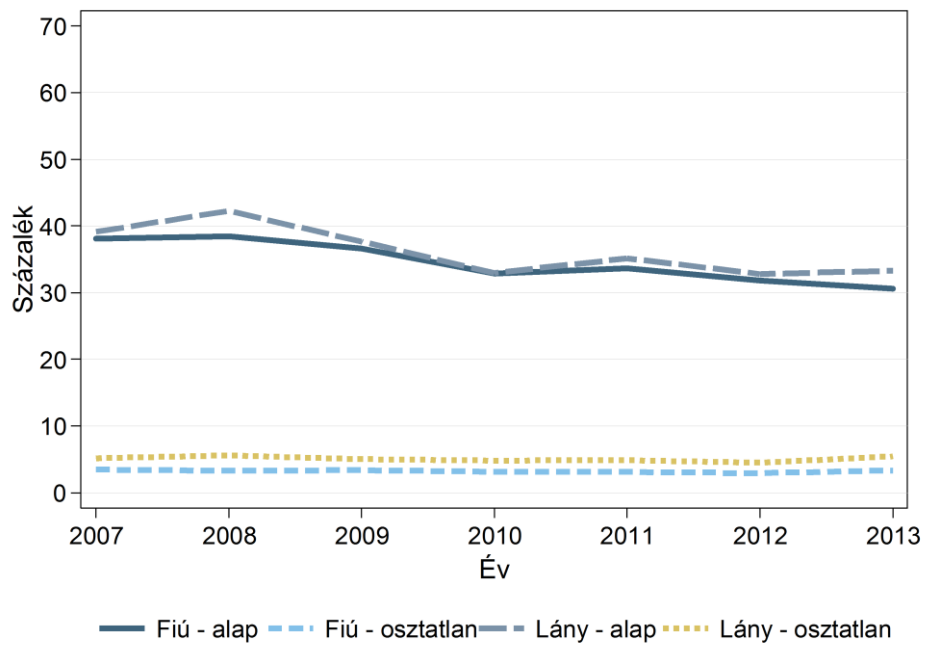
D1.10. INDIKÁTOR: Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya

Az adott évben érettségit szerzett tanulók közül a bolognai rendszer bevezetése után átlagosan a tanulók 40 százalékát vették fel felsőoktatásba. Ez az arány 2010-ig majdnem folyamatosan, lassú ütemben csökkent, azóta stagnál. Alapképzésre a tanulók átlagosan körülbelül 35 százalékát, míg osztatlan képzésre kevesebb mint 5 százalékát vették fel. A fiúk és a lányok között nincsenek jelentős különbségek: különösen 2009 után mindkét nem képviselői ugyanolyan eséllyel kerültek be a felsőoktatásba.

D1.10.1 ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya



D1.10.2 ábra Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya, nemek szerint



D2. Külső eredmények

A közoktatási rendszer külső eredményeit a leíró D2. indikátorok azt mutatják be, hogy milyen hatása van az iskolázásnak a fiatalok későbbi életpályájára, hogyan alakul az átmenet az iskolából a munkaerőpiacra, melyek az iskolázás munkaerő-piaci hatásai.

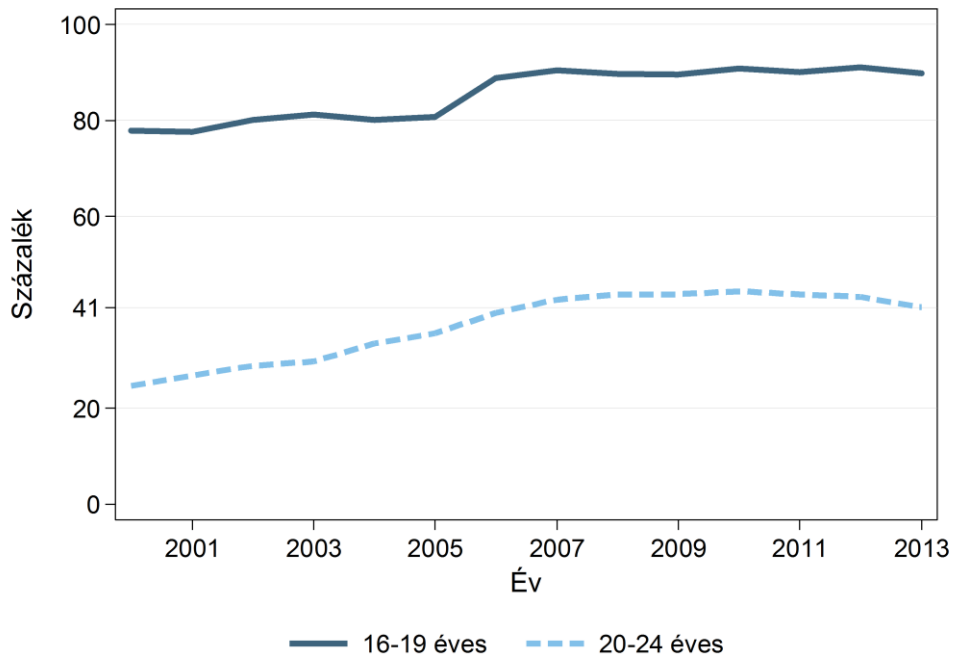
A D2.1. INDIKÁTOR a 16–19 és 20–24 éves korcsoportban a nappali tagozaton tanuló fiatalok arányát, a D2.2. INDIKÁTOR a munkanélküli fiatalok arányát, a D2.3. INDIKÁTOR pedig a foglalkoztatottak arányát mutatja ugyanebben a két korcsoportban. A D2.4. INDIKÁTOR a későbbi munkaerő-piaci sikeresség szempontjából legveszélyeztetettebb csoport, a sem nem dolgozó, sem nem tanuló fiatalok arányának változását írja le. A D2.5. INDIKÁTOR azt mutatja be, hogy a 20–24 évesek legmagasabb befejezett iskolai végzettségüket tekintve – legfeljebb általános iskola, szakiskola, érettségi, felsőfok – milyen arányban tartoznak a különböző iskolázottságúak csoportjához. Bár a felsőfokú végzettségűek aránya a későbbi életkorokban még növekszik, és ennek következtében az érettségizettek aránya csökken, mivel a legfeljebb 24 évesek egy része 24 évesnél idősebb életkorban szerez felsőfokú végzettséget, az alacsonyabb szinten végzettek aránya 24 éves kor után már nem változik jelentősen. A D2.6. INDIKÁTOR a nem nappali tagozatos iskolarendszerű képzésben résztvevő fiatalok arányát írja le. A nem nappali tagozatos képzés azért tartható érdeklődésre számot, mivel ez a képzési forma korrekciós lehetőséget jelenthet a korábban a nappali tagozatos iskolarendszert elhagyó fiatalok számára. Végül a D2.7. INDIKÁTOR az iskolázottság keresetekben mért hozadékát méri, a végzettség szintje szerinti medián kereseteket.

D2.1. INDIKÁTOR: Nappali tagozaton tanulók aránya a fiatalok korcsoportjaiban

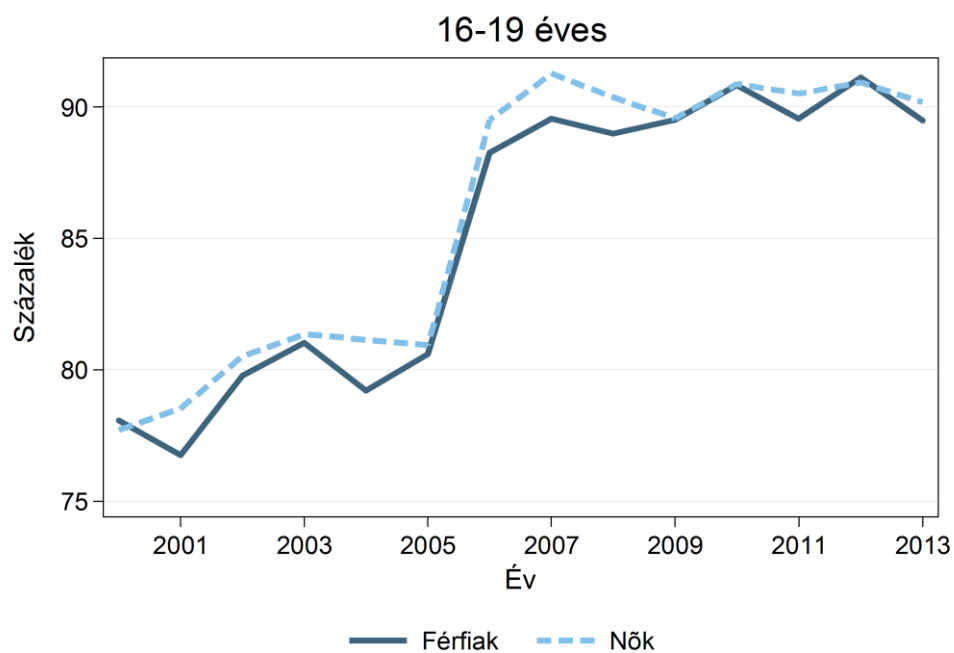
A D2.1. indikátor a 16-19 évesek és a 20-24 évesek között vizsgálja a nappali tagozaton tanulók arányát. A 16–19 évesek között 2000 és 2006 között tíz százalékponttal növekedett a nappali tagozaton tanulók aránya. 2012-ben e korcsoport 91 százaléka vett részt nappali tagozatos oktatásban. Még nagyobb mértékben nőtt a nappali tagozatos képzési részvétel a 20–24 évesek körében. 2000-ben a 20–24 évesek korcsoportnak még csak egynegyede tanult nappali tagozaton, majd az arány több mint 40 százalékra nőtt a 2007-ig. 2007 után mindkét korcsoportban állandósult a nappali tagozaton tanulók aránya, az utolsó évben, 2013-ban pedig mindkét korcsoportban 1-2 százalékpontos csökkenés volt megfigyelhető (D2.1.1. ábra és D2.1.1. táblázat). *Nemek szerint* vizsgálva a részvételi arányokat, a 16–19 évesek körében nem látunk markáns különbséget. A 20–24 évesek között a nők részvételi aránya gyorsabban nőtt, mint a férfiaké, és magasabb szintet is ért el. 2010-től a 20–24 éves nők részvételi aránya csökkenni kezdett a nappali tagozatos képzésben. 2012-től pedig már alig haladta meg a férfiak részvételi arányát (D2.1.2. ábra és D2.1.2. táblázat). A *nappali tagozatos* részvétel területi különbségei kisebbek a 16–19 évesek, mint a 20–24 évesek között. A 16–19 évesek körében a legalacsonyabb a részvételi arány Bács-Kiskun megyében, mindössze 80,4 százalék, a legmagasabb Fejér megyében, 93 százalék. A 20–24 évesek között nagyon alacsony a nappali tagozaton tanulók aránya Nógrád, Bács-Kiskun és Szabolcs-Szatmár-

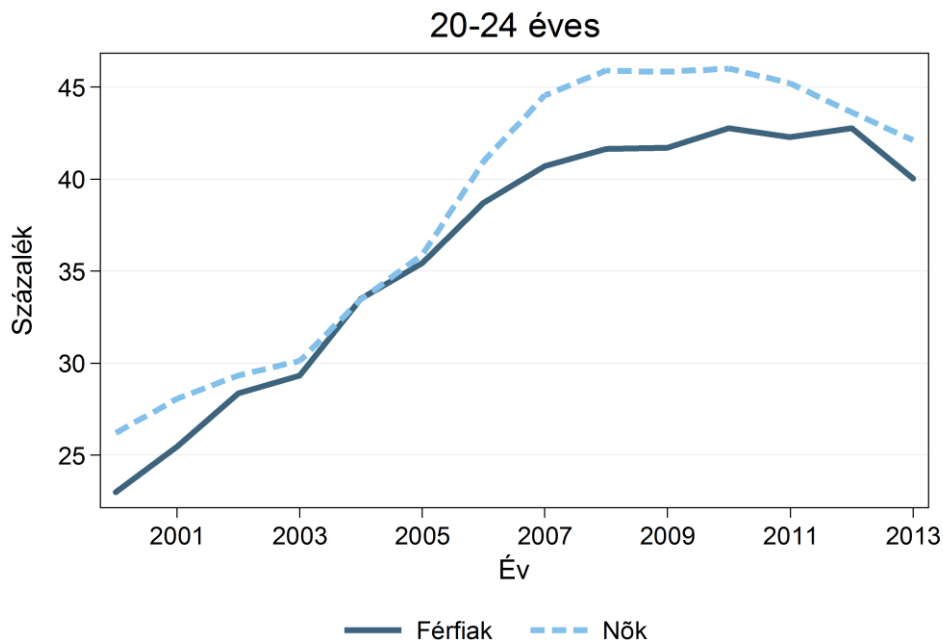
Bereg megyében. Budapesten kimagaslóan magas a nappali tagozatos képzésben részt vevők aránya ebben a korcsoportban (D2.1.3. ábra és D2.1.3. táblázat).

D2.1.1. ábra Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, 2000–2013

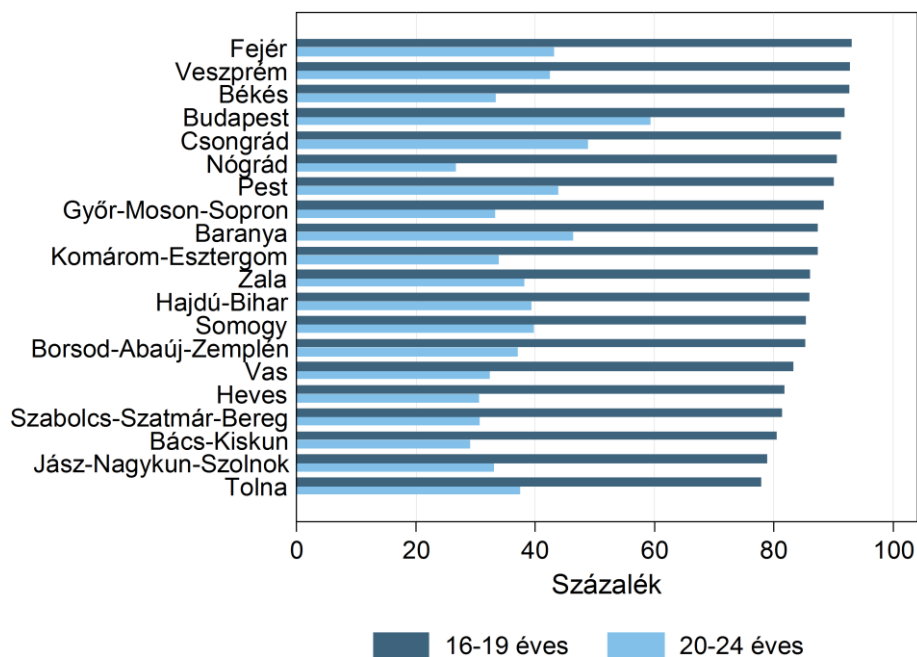


D2.1.2. ábra Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 évesek körében, nemenként, 2000–2013





D2.1.3. ábra Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, megyénként, 2013



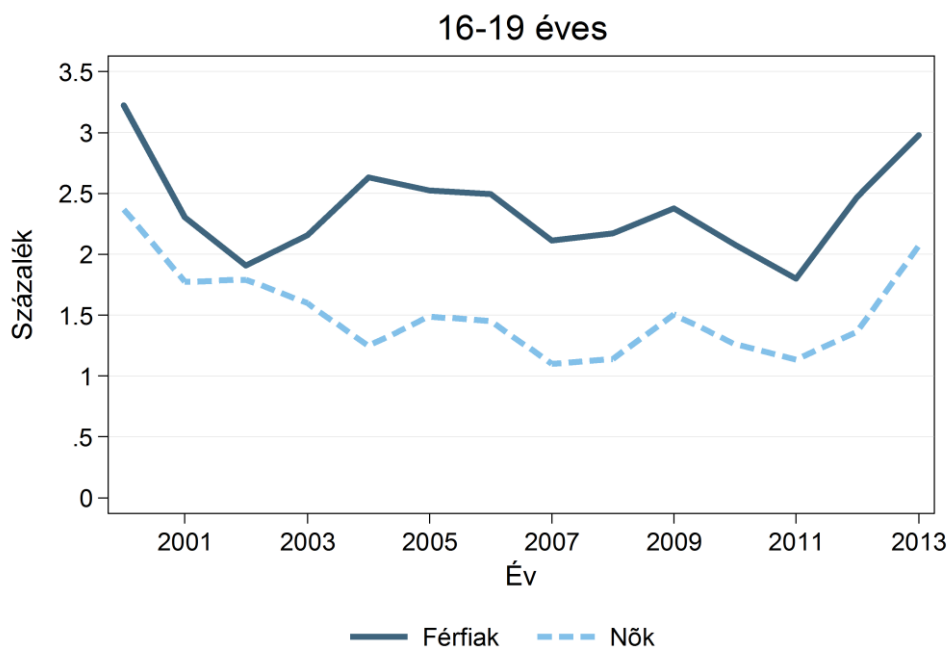
D2.2. indikátor: Munkanélküli fiatalok aránya

A 16–19 évesek között mindössze 2-3 százalék a munkanélküli fiatalok aránya. Ennek elsősorban az a magyarázata, hogy a 16–19 évesek túlnyomó többsége még nappali tagozatos oktatásban vesz részt. 2011-et követően növekedést látunk a munkanélküli fiatalok

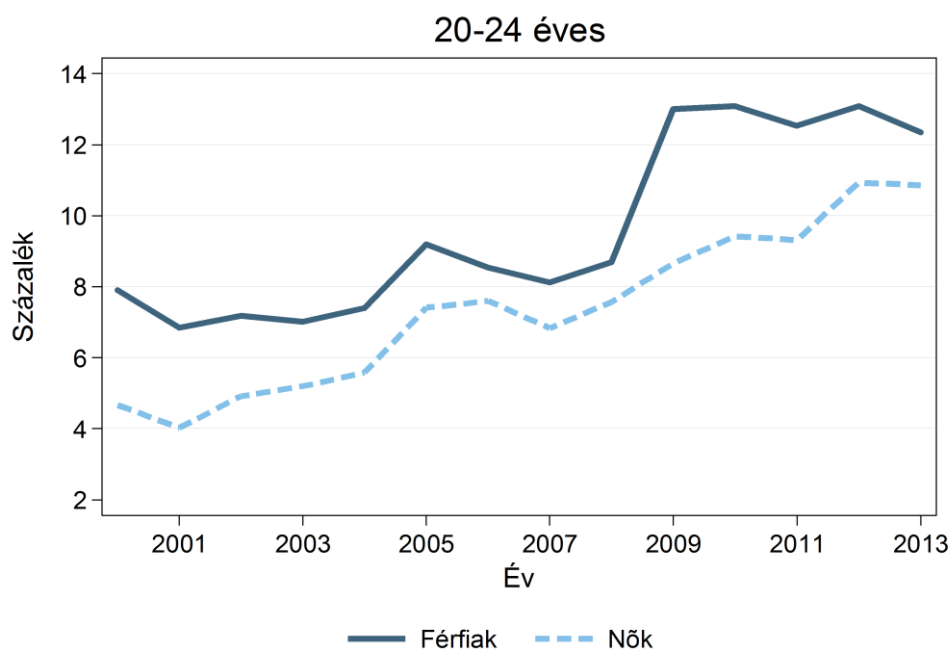
arányában, e korcsoportban, mindkét nem esetében. A 20–24 évesek között 12-13 százalék a munkanélküliek aránya (D2.2.1. ábra és D2.2.1. táblázat).

A férfiak között mindkét korcsoportban nagyobb a munkanélküliek aránya, mint a nők között. A férfiak között nem látunk lényeges változást 2009 után, a nők között viszont az arány növekszik (D2.2.2. ábra és D2.2.2. táblázat).

D 2.2.1. ábra Munkanélküliek százalékaránya a 16-19 évesek között nemek szerint, 2000–2013

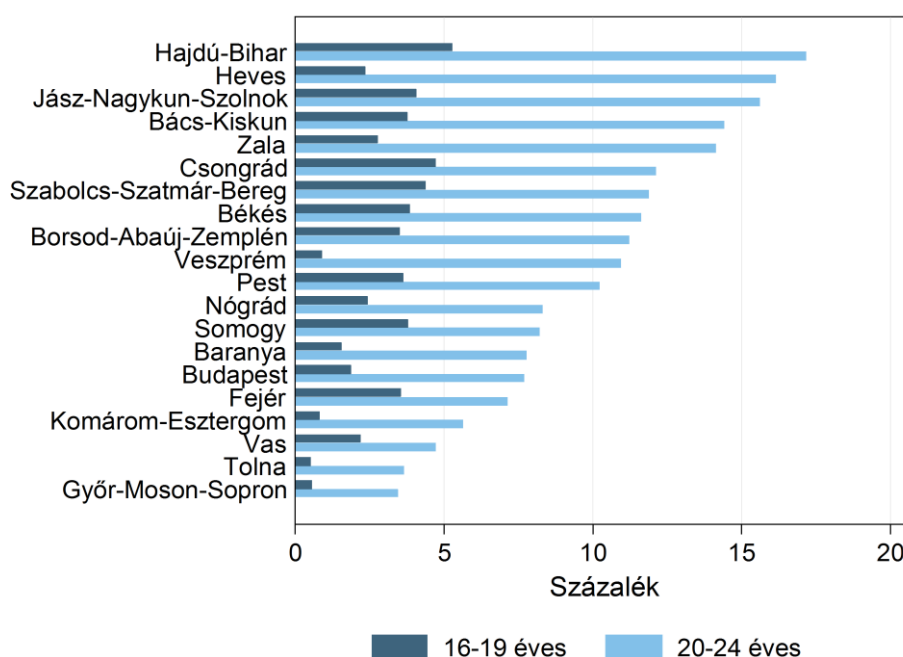


D 2.2.2. ábra Munkanélküliek százalékaránya a 20-24 évesek között nemek szerint, 2000–2013



Jelentősek a területi különbségek mindkét korcsoportban. A 16–19 évesek között Győr-Moson-Sopron és Jász-Nagykun-Szolnok megyében fél százalék körüli a munkanélküliek aránya, míg Hajdú-Bihar megyében több mint 5 százalék és Csongrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig több mint 4 százalék. A 20–24 évesek között is jelentősek a területi különbségek a munkanélküli fiatalok arányát tekintve. Hajdú-Bihar, Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megyében több mint 15 százalék, Győr-Moson-Sopron megyében mindössze 3,4 százalék a munkanélküliek aránya (D2.2.3. ábra és D2.2.3. táblázat).

D2.2.3. ábra Munkanélküliek százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között megyék szerint, 2013



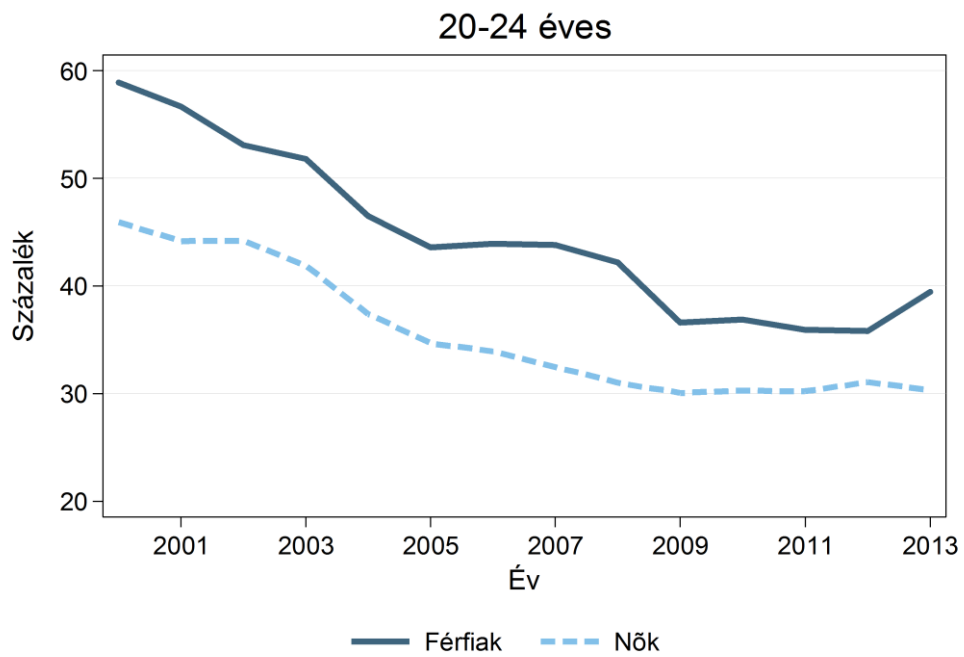
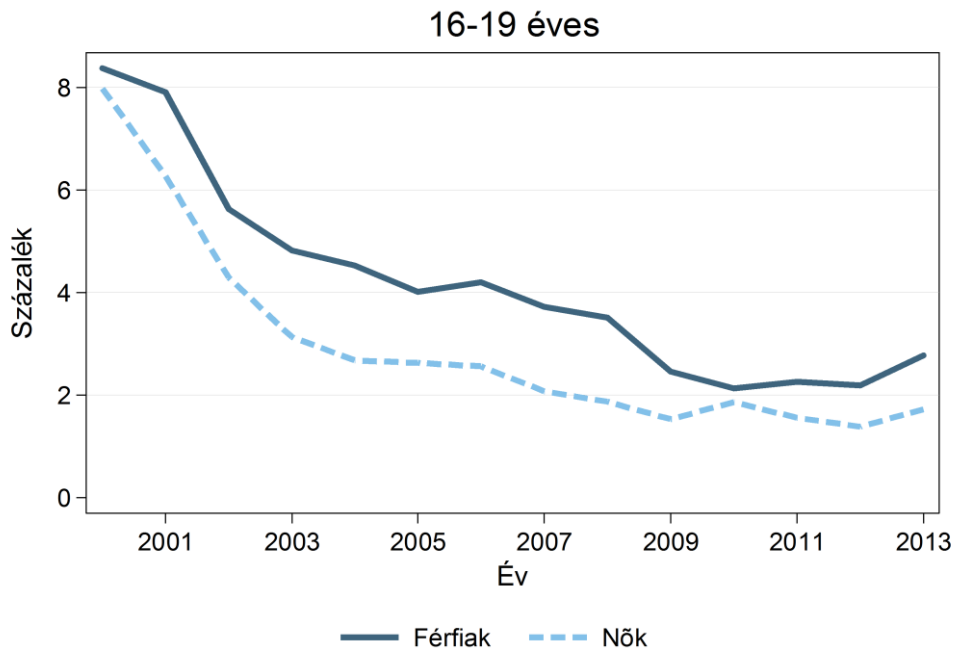
D2.3. INDIKÁTOR: Foglalkoztatott fiatalok aránya

A nappali tagozatos részvételi arányok növekedésével együtt csökkent a foglalkoztatottak aránya mindkét korcsoportban 2000 és 2010 között (D2.3.1. táblázat).

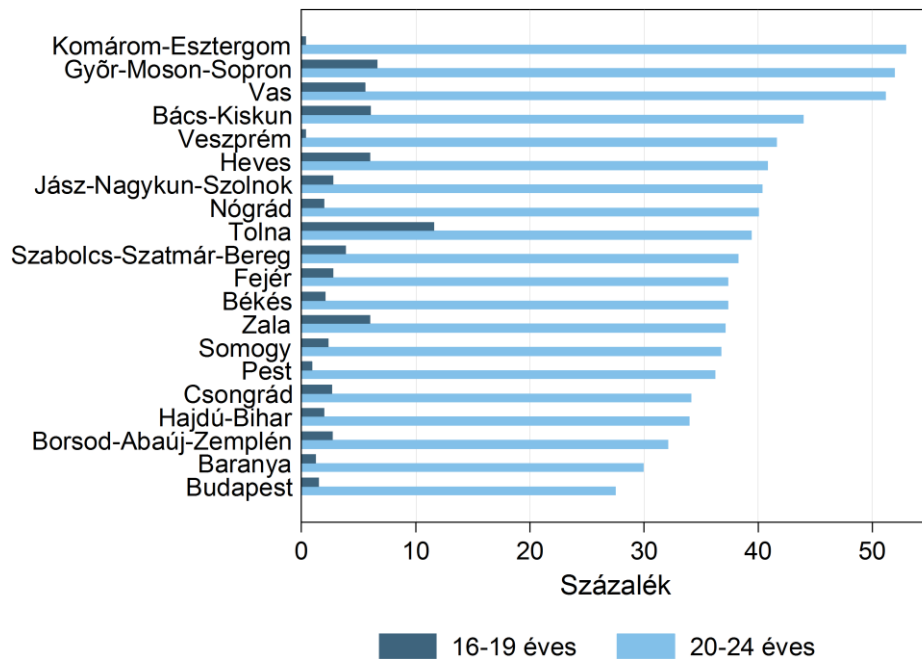
2013-ban a 16–19 éveseknek már kevesebb, mint 2 százaléka volt foglalkoztatott. A 20–24 éveseknek már jóval nagyobb hányada hagyta el az iskolarendszert, ezért körükben nagyobb a foglalkoztatottak aránya. 2013-ban 35 százalékuk volt foglalkoztatott. A férfiak foglalkoztatási aránya mindkét korcsoportban nagyobb, mint a nőké (D2.3.1. ábra és D2.3.2. táblázat).

Megyéenként vizsgálva jelentős különbségeket látunk. A 16–19 évesek között kiugróan magas a foglalkoztatási arány Tolna megyében, 9 százalék. A 20–24 évesek között a legmagasabb az arány Komárom-Esztergom, Győr-Moson-Sopron és Vas megyében, a legalacsonyabb Budapesten. Ez utóbbi magyarázata, hogy Budapesten átlag feletti a nappali tagozaton tanulók aránya (D2.3.2. ábra és D2.3.3. táblázat).

D2.3.1. ábra Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 évesek, valamint a 20–24 évesek körében, nemek szerint, 2013



D2.3.2. ábra Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében megyék szerint, 2013



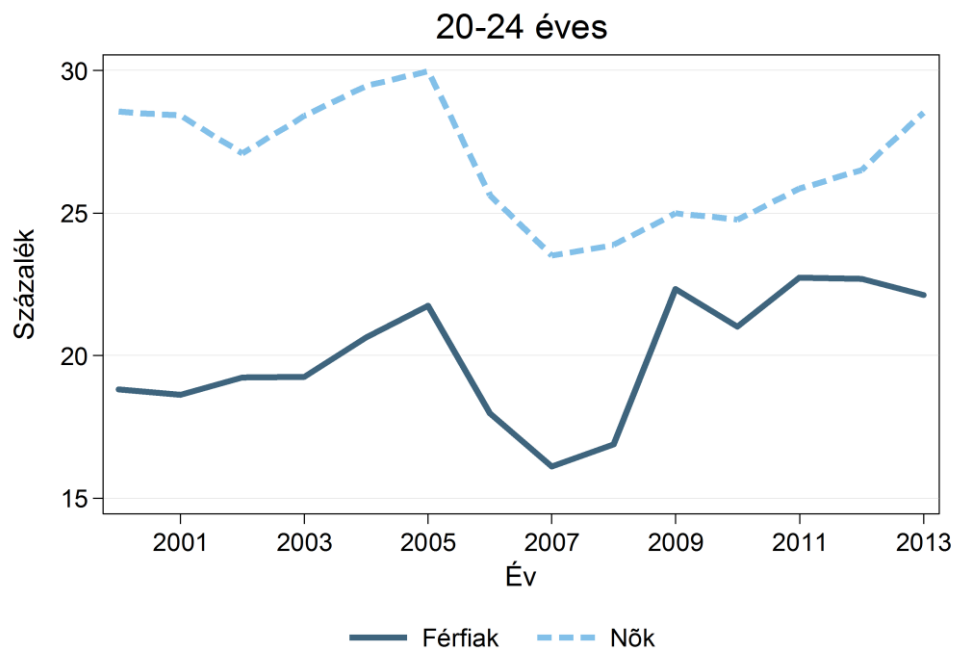
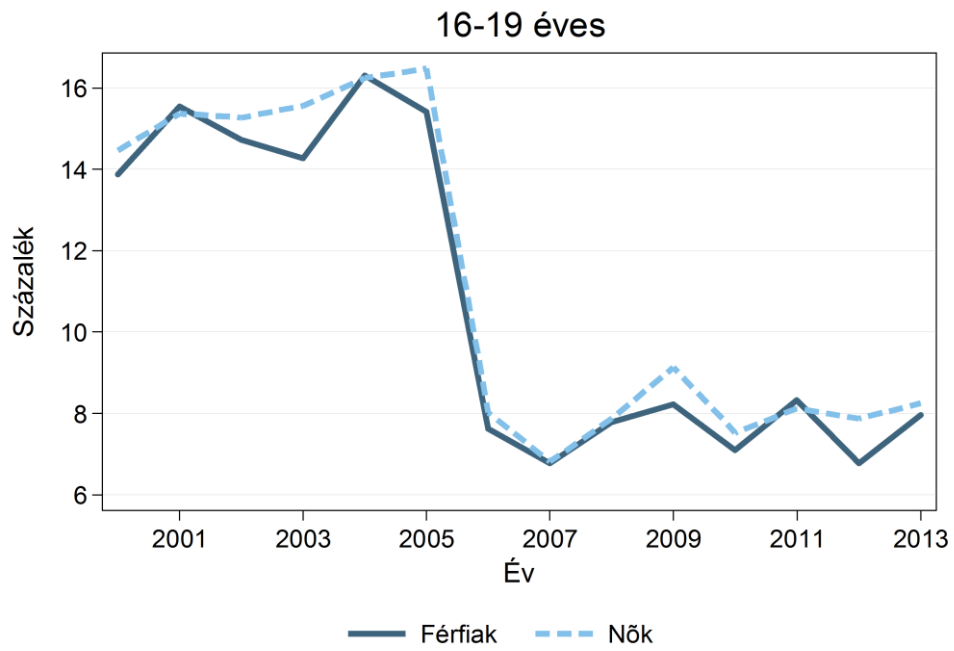
D2.4. INDIKÁTOR: A nem dolgozó és nem is tanuló fiatalok aránya

A D2.4. indikátor a későbbi munkaerő-piaci sikeresség szempontjából legveszélyeztetettebb csoport arányát mutatja be, azoknak a fiataloknak az arányát méri, akik nem dolgoznak és nem is vesznek részt nappali tagozatos oktatásban. 2005 után jelentősen csökkent az e kategóriába tartozó 16–19 évesek aránya. 2013-ban a 16–19 évesek 8 százaléka nem dolgozott és nem is tanult, a 20–24 éveseknek pedig egynegyede (D2.4.1. táblázat). A 20-24 évesek között 2007 után növekedni kezdett a se nem dolgozó, se nem tanuló fiatalok aránya.

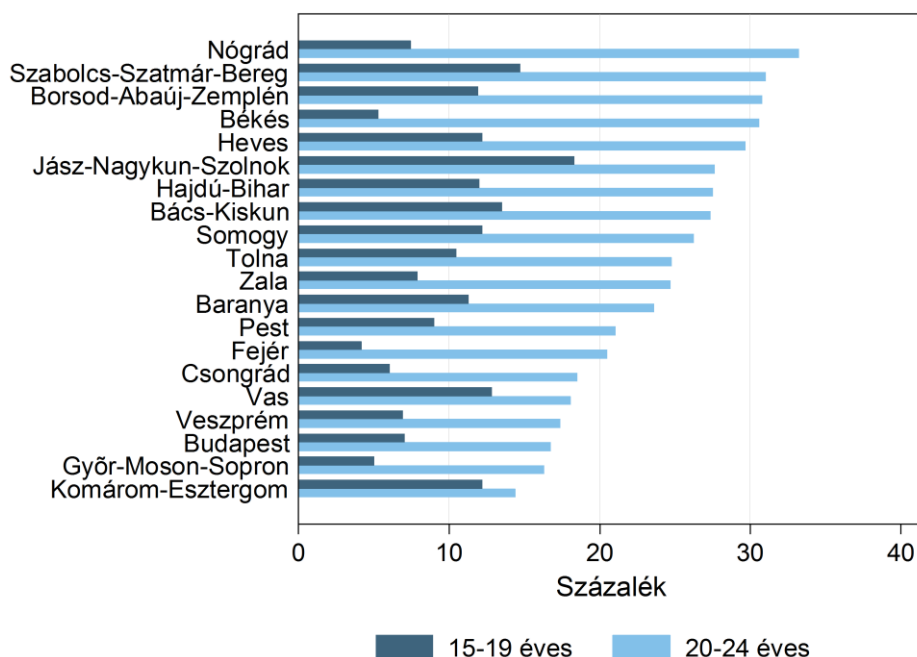
A 16–19 évesek között nem figyelhetők meg jelentős nemek közötti különbségek. A 20–24 évesek között a nők jóval nagyobb és az utolsó években növekvő arányban tartoznak e csoporthoz. 2013-ban már a 20–24 éves nők 28,5 százaléka nem dolgozott és nem is tanult, míg a férfiak 22,1 százaléka (D2.4.1. ábra és D2.4.2. táblázat).

Jelentősek a területi különbségek a nem dolgozó és nem is tanuló fiatalok arányát tekintve mindkét korcsoportban. A 16–19 évesek között Jász-Nagykun-Szolnok megyében 18,3 százalék nem dolgozik és nem is tanul, míg Fejér megyében mindössze 4,2 százalék. A 20–24 éves fiatalok között Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén és Békés megyében több mint 30 százalék nem dolgozik és nem is tanul, míg Komárom-Esztergom megyében 15 százalék (D2.4.2. ábra és D2.4.3. táblázat).

D2.4.1. ábra A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 éves körében, nemenként, 2013



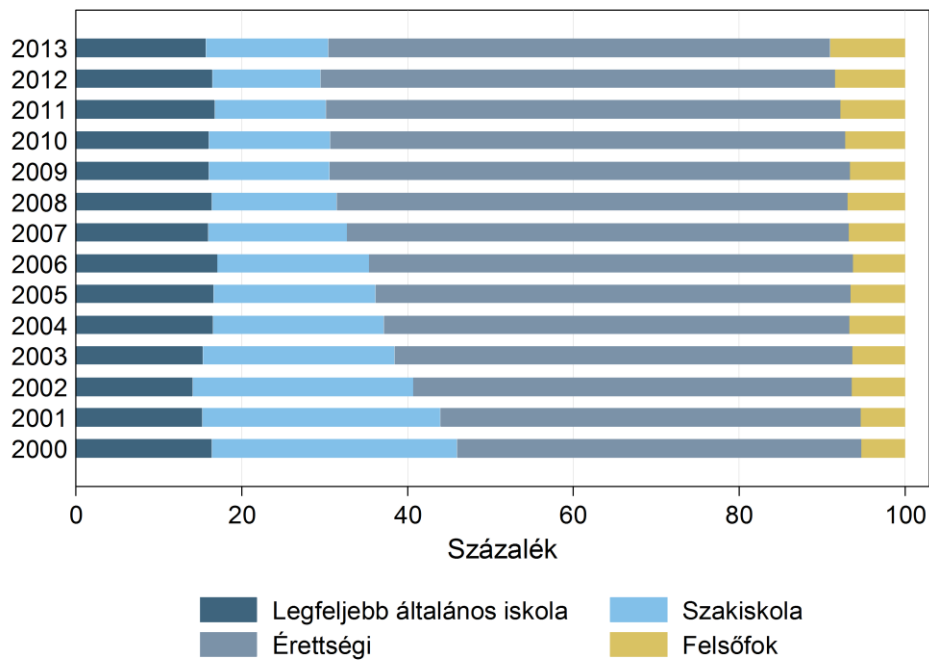
D2.4.2. ábra A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek körében, megyék szerint, 2013



D2.5. INDIKÁTOR: A 20-24 éves népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint

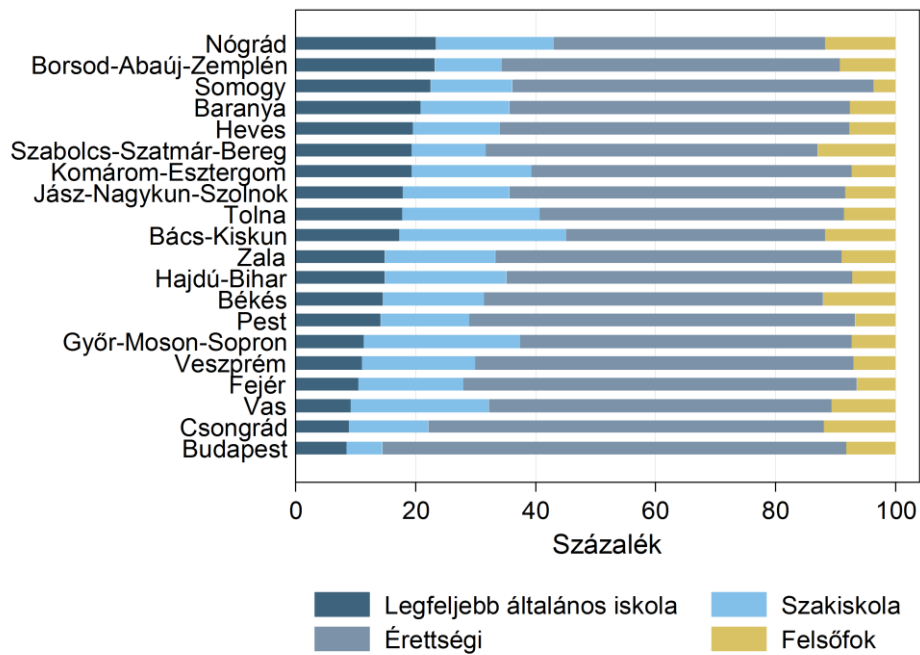
A D2.5. indikátor a 20–24 évesek legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlását ismerteti. Az általános iskolai végzettségű fiatalok aránya 16 százalék körül volt 2000 és 2013 között. A szakiskolai végzettségűek aránya több mint 16 százalékponttal csökkent ugyanebben az időszakban, 2000 és 2012 között, majd 2013-ban kismértékben nőtt a szakiskolai végzettségűek aránya. Ennek megfelelően változott az érettségizettek aránya, 2000 és 2012 között 13 százalékponttal emelkedett, 2013-ban pedig csekély mértékben csökkent. A felsőfokú végzettségűek aránya mindvégig növekedett, 2013-ban 9 százalék volt. A legtöbb fiatal viszont későbbi életkorban szerzi meg felsőfokú végzettségét, ezért ebben a korcsoportban viszonylag kicsi a diplomások aránya (D2.5.1. ábra és D2.5.1.táblázat).

D2.5.1. ábra A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2000–2013



Nemek és megyék szerinti bontásban is jelentős különbségek figyelhetők meg. A 20–24 éves nők között alacsonyabb a legfeljebb általános iskolát és szakiskolát végzettek aránya, mint a férfiak között és magasabb az érettségizettek és diplomások aránya. Budapesten a legiskolázottabbak a 20–24 évesek (D2.5.2. ábra és D2.5.2. táblázat). Borsod-Abaúj-Zemplén, Baranya, Nógrád, Szabolcs-Szatmár, Heves, Somogy, Szabolcs-Szatmár és Zala megyében a 20–24 éves férfiak több mint 20 százalékának csak általános iskolai végzettsége van. Csongrád megyében csak 9, Veszprém megyében 9,5 és Budapesten 11 százalékuknak. A 20–24 éves nők között csak Nógrád és Jász-Nagykun-Szolnok megyében éri el az általános iskolai végzettségük aránya a 20 százalékot (D2.5.2. ábra és D2.5.2. táblázat).

D2.5.2. ábra A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint megyénként, 2013

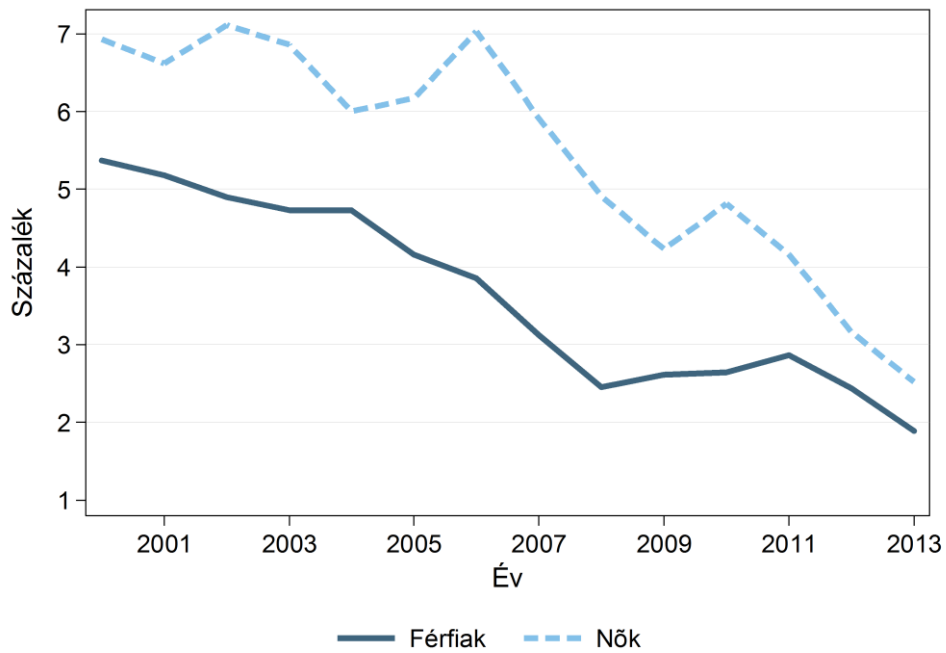


D2.6. INDIKÁTOR: Felnőttoktatásban, nem nappali tagozatos iskolai képzésben résztvevő 20-24 évesek aránya

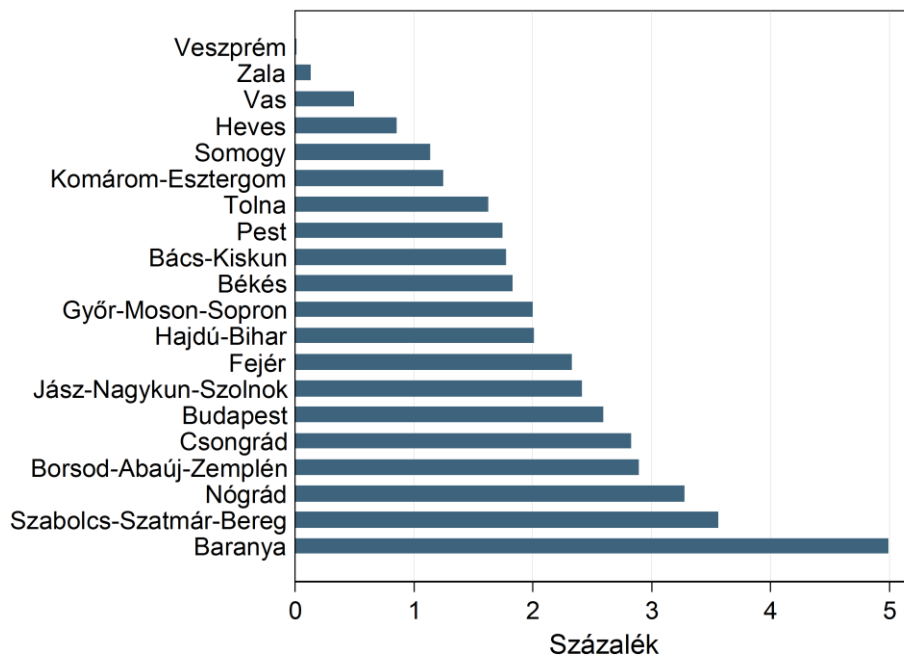
A nem nappali rendszerű, felnőttoktatási, iskolai képzés korrekciós lehetőséget nyújt azoknak a fiataloknak, akik félbehagyták tanulmányaikat. A D2.6. indikátorok a felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek arányát mérik.

2001 és 2013 között a férfiak részvételi aránya több mint 5 százalékról kevesebb mint 2 százalékra csökkent, a nőké 7 százalékról két és fél százalékra (D2.6.1. ábra és D2.6.1. táblázat). A megyék között jelentős különbségek vannak. Míg Békés megyében a 20–24 évesek 5 százaléka vesz felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben addig Zala és Nógrád megyében ez az arány kevesebb, mint 1 százalék (D2.6.2. ábra és D2.6.2. táblázat).. A képzési részvétel csökkenése minden településtípuson megfigyelhető volt (D2.6.3. ábra és D2.6.3. táblázat).

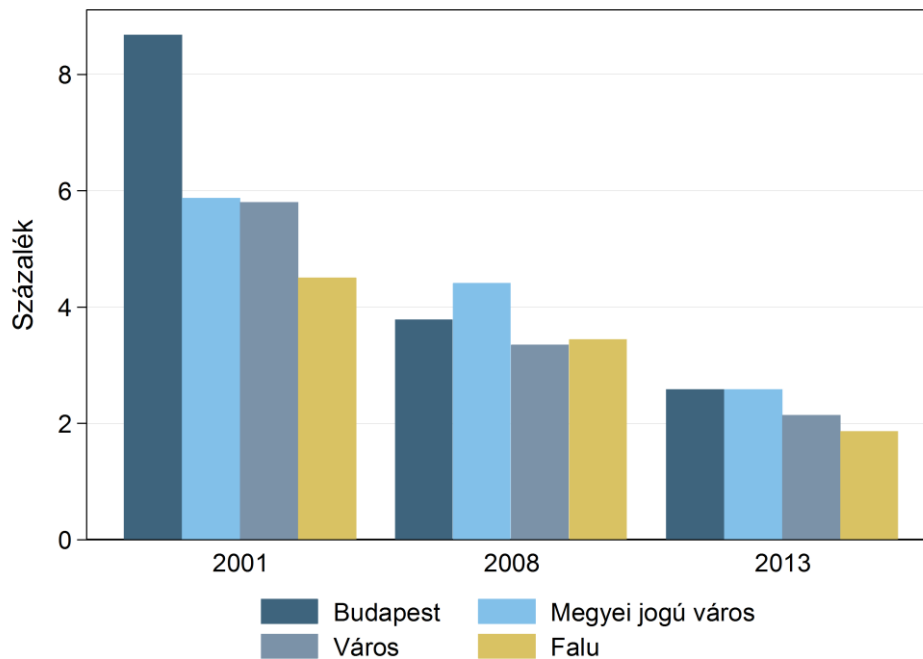
D2.6.1. ábra A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya nemek szerint, 2001–2013



D2.6.2. ábra A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya megyék szerint, 2013



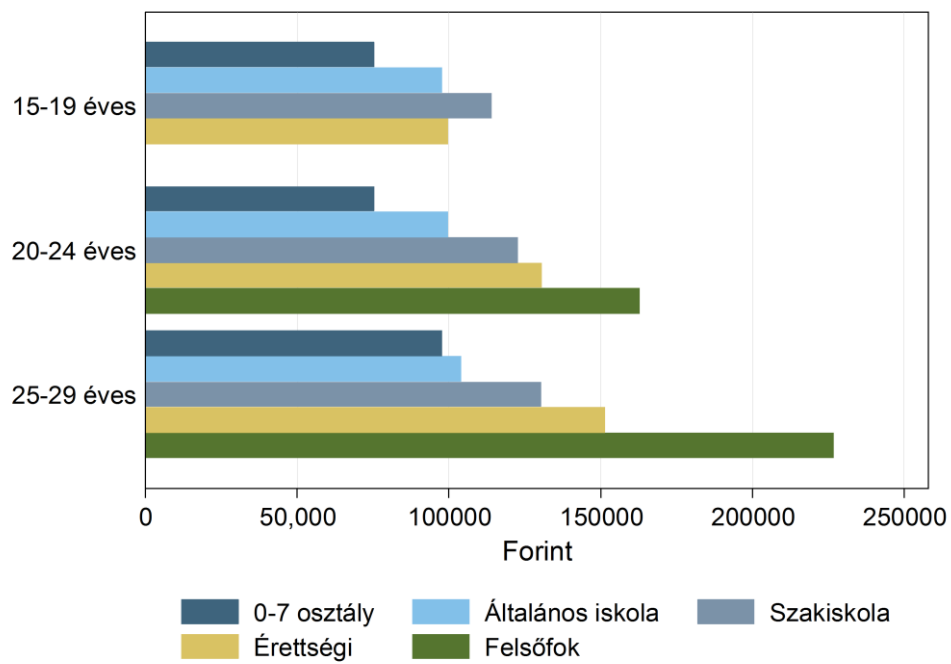
D2.6.3. ábra A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya településtípusok, 2001 2008, 2013



D2.7. INDIKÁTOR: Mediánkeresetek a végzettség szintje szerint

A D2.7. indikátor az iskolázottság és a keresetek közötti kapcsolatot írja le, a fiatalok korcsoportjaiban végzettségi kategóriánként mutatja be a medián kereseteket. A magasabb iskolázottságúak minden korcsoportban többet keresnek, mint az alacsonyabb végzettségűek. Kivételt jelent, hogy a 16–19 évesek korcsoportjában az érettségizettek medián keresete alacsonyabb a szakiskolai végzettségűek medián kereseténél. Ez a különbség az idősebb korcsoportokban azonban megfordul, a 20–24 évesek és 25–29 évesek között az érettségizettek medián keresete már nagyobb mint a szakiskolai végzettségűek keresete, és az érettségizettek előnye a 25–29 éves korcsoportban még nagyobb, mint a 20–24 évesek között.

D2.7. ábra Medián bruttó havi keresetek iskolai végzettségi csoportok szerint, 16–19, 20–24 és 25–29 évesek, forint



TÁBLÁZATOK

A) Táblázatok

A1.1.1 táblázat Az óvodáskorú népesség száma (3–5 korú évesek)^a

Év	Fő
2001	311 995
2002	297 593
2003	287 447
2004	287 348
2005	288 005
2006	291 001
2007	287 732
2008	286 714
2009	288 100
2010	293 888
2011	296 414
2012	297 767
2013	293 835

^a Az adott év január 1-jén.

A1.2.1 táblázat A kötelező iskoláztatási korú népesség száma (6–16 évesek)^a

Év	Fő
2001	1 356 678
2002	1 340 093
2003	1 311 575
2004	1 281 710
2005	1 254 284
2006	1 225 621
2007	1 202 147
2008	1 174 412
2009	1 146 457
2010	1 120 963
2011	1 101 574
2012	1 093 196
2013	1 080 785

^a Az adott év január 1-jén.

A1.3.1 táblázat A középiskolás korú népesség száma (14–20 évesek)^a

Év	Fő
2001	947 453
2002	922 845
2003	902 720
2004	891 357
2005	888 368
2006	887 058
2007	874 507
2008	861 098
2009	849 426
2010	840 197
2011	822 056
2012	818 529
2013	789 365

^a Az adott év január 1-jén.

A1.1.2 táblázat Az óvodáskorú népesség száma megyénként (3-5 évesek), 2003, 2013^a

Megye	2003	2013
Budapest	38 343	50 259
Baranya	10 881	10 752
Bács-Kiskun	15 220	14 999
Békés	10 839	9 224
Borsod-Abaúj-Zemplén	24 876	21 259
Csongrád	11 512	11 241
Fejér	12 038	12 430
Győr-Moson-Sopron	11 674	13 315
Hajdú-Bihar	17 457	16 260
Heves	9 336	8 727
Komárom-Esztergom	8 832	8 893
Nógrád	6 328	5 405
Pest	35 123	42 459
Somogy	9 618	8 513
Szabolcs-Szatmár-Bereg	21 765	18 353
Jász-Nagykun-Szolnok	12 240	11 256
Tolna	6 892	6 351
Vas	7 008	6 738
Veszprém	9 883	9 968
Zala	7 582	7 433

^a Az adott év január 1-jén.

A1.2.2 táblázat A kötelező iskoláskorú népesség száma megyénként (6–16 évesek), 2003, 2013^a

Megye	2003	2013
Budapest	170 223	149 999
Baranya	51 457	40 084
Bács-Kiskun	73 534	57 457
Békés	51 920	39 251
Borsod-Abaúj-Zemplén	108 721	84 804
Csongrád	54 263	42 830
Fejér	58 587	45 732
Győr-Moson-Sopron	55 535	48 062
Hajdú-Bihar	796 64	64 540
Heves	41 451	34 525
Komárom-Esztergom	42 006	33 025
Nógrád	28 435	22 531
Pest	150 420	148 181
Somogy	43 928	34 942
Szabolcs-Szatmár-Bereg	91 077	75 118
Jász-Nagykun-Szolnok	57 177	44 254
Tolna	33 186	24 564
Vas	34 333	26 390
Veszprém	48 665	36 676
Zala	36 993	27 820

^a Az adott év január 1-jén.

A1.3.2 táblázat A középiskolás korú népesség száma (14–20 évesek) megyénként (14–20 évesek), 2003, 2013^a

Megye	2003	2013
Budapest	127 624	107 016
Baranya	36 461	30 306
Bács-Kiskun	49 454	42 621
Békés	35 989	29 882
Borsod-Abaúj-Zemplén	72 906	62 410
Csongrád	38 095	33 228
Fejér	39 225	33 826
Győr-Moson-Sopron	41 163	35 227
Hajdú-Bihar	53 827	48 864
Heves	28 689	25 520
Komárom-Esztergom	28 447	23 963
Nógrád	18 709	16 270
Pest	96 259	99 540
Somogy	29 893	26 071
Szabolcs-Szatmár-Bereg	60 524	54 929
Jász-Nagykun-Szolnok	38 259	32 531
Tolna	22 540	18 370
Vas	23 231	19 848
Veszprém	34 620	28 141
Zala	26 805	20 802

^a Az adott év január 1-jén.

A1.4.1 táblázat Az óvodáskorú népesség (3–5 évesek) százalékaránya (3–5 évesek) ^a

Év	Százalék
2001	3,1
2002	2,9
2003	2,8
2004	2,8
2005	2,9
2006	2,9
2007	2,9
2008	2,9
2009	2,9
2010	2,9
2011	3,0
2012	3,0
2013	3,0

^a Az adott év január 1-jén.

A1.5.1 táblázat A kötelező iskoláztatási korú népesség százalékaránya (6–16 évesek)

Év	Százalék
2001	13,3
2002	13,2
2003	12,9
2004	12,7
2005	12,4
2006	12,2
2007	11,9
2008	11,7
2009	11,4
2010	11,2
2011	11,0
2012	11,0
2013	10,9

^a Az adott év január 1-jén.

A1.6.1 táblázat A középiskolás korú népesség százalékaránya (14–20 évesek)

Év	Százalék
2001	9,3
2002	9,1
2003	8,9
2004	8,8
2005	8,8
2006	8,8
2007	8,7
2008	8,6
2009	8,5
2010	8,4
2011	8,2
2012	8,2
2013	8,0

^a Az adott év január 1-jén.

A1.4.2 táblázat Az óvodáskorú népesség százalékaránya megyénként (3–5 évesek), 2013a

Megye	Százalék
Budapest	2,9
Baranya	2,9
Bács-Kiskun	2,9
Békés	2,6
Borsod-Abaúj-Zemplén	3,1
Csongrád	2,7
Fejér	3,0
Győr-Moson-Sopron	3,0
Hajdú-Bihar	3,0
Heves	2,8
Komárom-Esztergom	2,9
Nógrád	2,7
Pest	3,5
Somogy	2,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3,3
Jász-Nagykun-Szolnok	2,9
Tolna	2,8
Vas	2,6
Veszprém	2,8
Zala	2,6

^a Az adott év január 1-jén.

A1.5.2 táblázat A kötelező iskoláztatási korú népesség (6–16 évesek) százalékaránya megyénként (6–16 évesek) , 2013

Megye	Százalék
Budapest	8,6
Baranya	10,6
Bács-Kiskun	11,1
Békés	10,9
Borsod-Abaúj-Zemplén	12,4
Csongrád	10,5
Fejér	10,9
Győr-Moson-Sopron	10,7
Hajdú-Bihar	11,9
Heves	11,3
Komárom-Esztergom	10,9
Nógrád	11,2
Pest	12,2
Somogy	11,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	13,3
Jász-Nagykun-Szolnok	11,4
Tolna	10,7
Vas	10,3
Veszprém	10,4
Zala	9,9

^a Az adott év január 1-jén.

A1.6.2 táblázat A középiskolás korú népesség százalékaránya megyénként (14–20 évesek), 2013a

Megye	Százalék
Budapest	6,2
Baranya	8,0
Bács-Kiskun	8,2
Békés	8,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	9,1
Csongrád	8,1
Fejér	8,0
Győr-Moson-Sopron	7,9
Hajdú-Bihar	9,0
Heves	8,3
Komárom-Esztergom	7,9
Nógrád	8,1
Pest	8,2
Somogy	8,2
Szabolcs-Szatmár-Bereg	9,7
Jász-Nagykun-Szolnok	8,4
Tolna	8,0
Vas	7,8
Veszprém	8,0
Zala	7,4

^a Az adott év január 1-jén.

A2.1.1 táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–5 évesek között

Év	Százalék
2007	19,8
2008	19,5
2009	20,3
2010	20,1
2011	21,2
2012	22,2
2013	23,3

A2.2.1 táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–17 évesek között

Év	Százalék
2007	18,8
2008	19,7
2009	20,6
2010	20,3
2011	23,0
2012	22,6
2013	23,2

A2.1.22. táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–5 évesek között a szülők legmagasabb iskolai végzettsége szerint

Év	Szülők legmagasabb iskolai végzettsége		
	ISCED 0–2	ISCED 3–4	ISCED 5–6
2007	54,8	20,4	2,9
2008	63,6	17,4	4,1
2009	62,9	21,0	0,7
2010	65,2	19,7	2,4
2011	66,8	18,8	2,5
2012	73,6	19,2	1,5
2013	73,5	21,3	0,9

A2.2.2 táblázat A szegény háztartásban élők százalékaránya a 0–17 évesek között a szülők legmagasabb iskolai végzettsége szerint

Év	Szülők legmagasabb iskolai végzettsége		
	ISCED 0–2	ISCED 3–4	ISCED 5–6
2007	56,9	17,3	3,5
2008	57,9	17,3	3,5
2009	58,5	18,8	2,2
2010	60,5	17,0	3,1
2011	67,8	18,8	2,9
2012	69,8	17,7	2,2
2013	72,7	18,1	1,6

A2.3.1 táblázat A hátrányos helyzetű (HH) tanulók százalékaránya

Év	1–8.	9–13.
	évfolyam	
2010	34,9	18,5
2011	34,6	19,1
2012	33,7	19,0
2013	28,7	15,5

A2.4.1 táblázat A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók százalékaránya

Év	1–8.	9–13.
	évfolyam	
2010	13,5	4,4
2011	13,4	4,7
2012	12,9	4,3
2013	11,4	3,8

A2.3.2 táblázat A hátrányos helyzetű (HH) tanulók százalékaránya, évfolyamonként, 2013

Évfolyam	Százalék
1.	27,5
2.	29,0
3.	29,0
4.	29,9
5.	30,0
6.	29,5
7.	28,4
8.	26,7
9.	20,8
10.	17,9
11.	14,7
12.	11,7
13.	6,0

A2.4.2 táblázat A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók százalékaránya, évfolyamonként, 2013

Évfolyam	Százalék
1.	10,2
2.	10,9
3.	11,2
4.	11,7
5.	12,2
6.	12,0
7.	11,8
8.	10,9
9.	5,3
10.	4,6
11.	3,6
12.	2,6
13.	1,0

A2.4.3 táblázat A hátrányos helyzetű (HH) tanulók százalékaránya, megyénként, 2013

Megye	1-8. évfolyam	9-13. évfolyam
Budapest	8,9	5,1
Baranya	35,3	22,1
Bács-Kiskun	30,4	12,5
Békés	38,0	18,8
Borsod-Abaúj-Zemplén	48,8	27,9
Csongrád	25,7	13,5
Fejér	19,0	6,8
Győr-Moson-Sopron	10,7	4,4
Hajdú-Bihar	45,2	25,9
Heves	40,3	18,1
Komárom-Esztergom	18,6	8,4
Nógrád	44,1	21,1
Pest	19,0	9,8
Somogy	40,3	20,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg	55,9	37,8
Jász-Nagykun-Szolnok	45,3	29,2
Tolna	36,1	21,8
Vas	15,0	8,6
Veszprém	19,6	10,2
Zala	23,6	12,4

A2.4.4 táblázat A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók százalékaránya, megyénként, 2013

Megye	1-8. évfolyam	9-13. évfolyam
Budapest	1,2	0,6
Baranya	13,0	3,9
Bács-Kiskun	9,4	2,4
Békés	11,5	2,9
Borsod-Abaúj-Zemplén	25,3	8,2
Csongrád	6,8	2,9
Fejér	5,5	0,8
Győr-Moson-Sopron	2,3	0,6
Hajdú-Bihar	20,2	7,3
Heves	17,7	3,8
Komárom-Esztergom	3,8	0,8
Nógrád	21,9	4,7
Pest	5,6	1,9
Somogy	16,8	4,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	30,6	14,4
Jász-Nagykun-Szolnok	20,2	8,5
Tolna	14,6	5,8
Vas	4,9	0,8
Veszprém	5,5	1,9
Zala	9,1	2,3

A2.5. táblázat A veszélyeztetett tanulók százalékaránya

Év	Százalék
2004	6,8
2005	6,8
2006	6,0
2007	5,5
2008	n. a.
2009	5,2
2010	5,4
2011	5,4
2012	5,3
2013	4,7

A2.6. táblázat Az ingyen étkező tanulók százalékaránya

Év	Az összes étkező	Az összes tanuló
	arányában	
2004	6,2	2,8
2005	15,3	7,1
2006	19,1	8,9
2007	21,0	9,5
2008	n. a.	n. a.
2009	30,6	14,0
2010	35,6	17,0
2011	37,9	18,5
2012	37,4	18,6
2013	36,0	19,1

A2.7.1 táblázat A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya

Év	1–8.	9–13.	Összes
	évfolyam		
2001	4,6	1,6	3,6
2002	5,1	1,9	4,0
2003	5,7	2,0	4,4
2004	6,2	2,3	4,7
2005	6,8	2,4	5,1
2006	7,2	2,8	5,4
2007	6,9	3,1	5,4
2008	6,5	3,3	5,2
2009	6,6	3,66	5,3
2010	6,7	4,1	5,55
2011	6,7	4,33	5,7
2012	6,7	4,55	5,8
2013	6,7	4,88	5,9

A2.7.2 táblázat A speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya évfolyamonként, 2013

Évfolyam	Százalék
1.	4,8
2.	5,2
3.	5,9
4.	7,1
5.	7,4
6.	7,6
7.	7,8
8.	8,1
9.	5,5
10.	5,5
11.	5,1
12.	4,5
13.	1,9

A2.8.1 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban, százalék Teljes népesség

Év	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
2000	22,2	32,7	30,5	14,6
2001	22,0	33,3	29,9	14,8
2002	21,4	33,7	30,1	14,8
2003	19,4	33,4	31,0	16,0
2004	18,7	32,6	31,0	17,7
2005	18,3	32,6	31,1	18,0
2006	17,4	32,1	31,7	18,8
2007	16,8	32,1	31,8	19,3
2008	16,6	31,4	31,1	20,9
2009	16,0	30,5	31,9	21,6
2010	15,8	29,9	32,5	21,8
2011	15,3	29,2	32,0	23,5
2012	14,9	28,1	32,0	25,0
2013	14,8	27,9	31,9	25,4

A2.8.2. táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban, százalék, Nők

Év	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
2000	25,6	22,2	36,1	16,1
2001	25,2	22,7	35,8	16,3
2002	24,4	23,6	35,8	16,2
2003	21,6	23,9	36,6	17,9
2004	20,7	23,5	36,0	19,8
2005	20,2	23,2	36,1	20,5
2006	19,1	23,2	36,3	21,4
2007	18,4	23,5	36,0	22,1
2008	17,8	23,0	35,0	24,2
2009	17,1	22,2	35,3	25,4
2010	16,9	21,7	35,6	25,8
2011	16,2	21,2	35,1	27,5
2012	15,4	20,0	35,1	29,5
2013	15,4	20,1	34,6	29,9

A2.8.3 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban, százalék, Férfiak

Év	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
2000	18,4	43,7	24,8	13,1
2001	18,6	44,4	23,8	13,2
2002	18,3	44,0	24,3	13,4
2003	17,1	43,3	25,3	14,3
2004	16,6	41,9	26,0	15,5
2005	16,5	42,1	25,8	15,6
2006	15,6	41,3	26,9	16,2
2007	15,2	40,8	27,5	16,5
2008	15,3	39,8	27,2	17,7
2009	15,0	38,9	28,4	17,7
2010	14,8	38,0	29,4	17,8
2011	14,4	37,1	29,0	19,5
2012	14,3	36,1	29,0	20,6
2013	14,2	35,7	29,1	21,0

A2.8.4 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban megyék szerint, százalék, 2013 Teljes népesség

Megye	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
Budapest	6,7	14,3	35,6	43,4
Baranya	20,6	31,3	28,6	19,5
Bács-Kiskun	18,7	34,2	28,6	18,5
Békés	18,2	31,4	32,9	17,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	21,4	28,1	31,5	19,0
Csongrád	8,8	34,7	32,0	24,5
Fejér	13,7	30,7	33,0	22,6
Győr-Moson-Sopron	11,0	36,4	32,1	20,5
Hajdú-Bihar	19,3	25,9	32,0	22,8
Heves	17,1	35,4	28,5	19,0
Komárom-Esztergom	17,3	30,5	33,3	18,9
Nógrád	27,2	29,8	28,5	14,5
Pest	11,7	28,7	33,7	25,9
Somogy	18,9	36,2	25,0	19,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	24,8	28,8	27,5	18,9
Jász-Nagykun-Szolnok	19,5	33,8	26,5	20,2
Tolna	14,8	37,3	27,5	20,4
Vas	15,8	30,5	33,9	19,8
Veszprém	11,3	34,4	33,0	21,3
Zala	15,8	31,4	33,9	18,9

A2.8.5. táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban megyék szerint, százalék, 2013, Nők

Megye	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
Budapest	7,6	11,0	35,7	45,7
Baranya	21,1	24,9	30,8	23,2
Bács-Kiskun	20,3	25,5	31,5	22,7
Békés	21,0	21,6	36,3	21,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	23,6	18,8	34,0	23,6
Csongrád	8,3	29,6	33,4	28,7
Fejér	12,0	22,1	37,4	28,5
Győr-Moson-Sopron	11,3	26,3	38,1	24,3
Hajdú-Bihar	18,4	18,3	35,7	27,6
Heves	18,6	26,5	30,5	24,4
Komárom-Esztergom	18,5	21,8	36,4	23,3
Nógrád	33,3	19,0	28,9	18,8
Pest	11,6	19,8	38,1	30,5
Somogy	20,0	27,4	27,1	25,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	26,0	20,2	30,2	23,6
Jász-Nagykun-Szolnok	21,3	25,1	29,3	24,3
Tolna	16,7	23,8	31,2	28,3
Vas	17,6	21,9	37,0	23,5
Veszprém	11,4	26,8	34,6	27,2
Zala	16,0	25,2	35,3	23,5

A2.8.6 táblázat A népesség iskolázottságának megoszlása a 25–50 éves korcsoportban megyék szerint, százalék, 2013, Férfiak

Megye	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
Budapest	5,7	17,9	35,4	41,0
Baranya	20,1	37,6	26,5	15,8
Bács-Kiskun	17,4	42,6	25,7	14,3
Békés	15,3	41,2	29,6	13,9
Borsod-Abaúj-Zemplén	19,5	36,7	29,2	14,6
Csongrád	9,4	39,8	30,6	20,2
Fejér	15,4	39,0	28,7	16,9
Győr-Moson-Sopron	10,8	46,0	26,2	17,0
Hajdú-Bihar	20,2	33,4	28,4	18,0
Heves	15,7	43,9	26,6	13,8
Komárom-Esztergom	16,1	38,7	30,5	14,7
Nógrád	21,5	39,8	28,2	10,5
Pest	11,7	37,6	29,4	21,3
Somogy	18,0	44,5	23,0	14,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	23,7	37,3	24,8	14,2
Jász-Nagykun-Szolnok	17,9	42,0	23,8	16,3
Tolna	13,0	49,7	24,0	13,3
Vas	14,0	38,9	30,9	16,2
Veszprém	11,2	41,7	31,4	15,7
Zala	15,6	37,4	32,6	14,4

A2.9.1 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves korcsoportban legmagasabb végzettség szerint, , 2000–2013

Év	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
2000	6,9	5,7	3,4	1,2
2001	7,0	4,7	2,9	1,0
2002	7,3	4,6	2,9	1,5
2003	7,5	5,3	2,9	1,2
2004	7,5	5,2	3,2	1,8
2005	8,6	6,3	4,0	2,1
2006	10,5	6,4	4,3	2,1
2007	11,5	6,0	4,1	2,5
2008	12,2	6,7	4,1	2,1
2009	14,6	8,9	5,5	3,2
2010	16,5	9,9	6,7	4,1
2011	15,8	10,2	6,6	3,5
2012	16,1	10,3	6,9	3,6
2013	15,7	9,4	6,5	3,2

A2.9.2 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves korcsoportban legmagasabb végzettség szerint, 2000–2013, Férfiak

Év	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
2000	9,7	6,0	3,4	1,3
2001	10,2	5,0	3,1	0,9
2002	9,9	4,8	2,8	1,3
2003	9,5	5,6	2,8	1,1
2004	9,5	5,1	2,7	1,4
2005	10,1	6,0	3,5	1,9
2006	11,8	6,2	3,7	2,4
2007	13,7	5,6	3,7	2,4
2008	14,7	6,6	3,9	1,9
2009	16,7	9,1	6,0	3,4
2010	19,0	10,2	6,7	4,7
2011	17,4	10,5	5,9	3,8
2012	17,9	10,4	7,6	3,9
2013	17,9	9,3	6,4	2,9

A2.9.3 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves korcsoportban legmagasabb végzettség szerint, 2000–2013 Nők

Év	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
2000	5,0	4,9	3,4	1,1
2001	4,6	4,0	2,8	1,0
2002	5,3	4,2	2,9	1,6
2003	5,8	4,9	3,0	1,3
2004	5,9	5,4	3,6	2,0
2005	7,4	6,8	4,4	2,3
2006	9,3	6,8	4,7	1,9
2007	9,7	6,8	4,4	2,6
2008	10,0	7,0	4,4	2,3
2009	12,8	8,7	5,2	3,1
2010	14,3	9,3	6,6	3,7
2011	14,4	9,5	7,1	3,3
2012	14,4	10,2	6,4	3,3
2013	13,5	9,5	6,6	3,4

A2.9.4 táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 25–50 éves népességben legmagasabb végzettség szerint megyénként, 2013

Megye	Együtt	Férfiak	Nők
Budapest	1,44	5,77	6,39
Baranya	1,18	5,54	5,71
Bács-Kiskun	3,00	10,09	6,15
Békés	3,11	8,34	6,68
Borsod-Abaúj-Zemplén	2,69	6,64	8,23
Csongrád	3,78	5,57	7,32
Fejér	2,89	6,63	5,35
Győr-Moson-Sopron	0,48	2,62	5,47
Hajdú-Bihar	4,34	12,63	12,02
Heves	1,87	9,25	8,12
Komárom-Esztergom	0,68	5,43	4,59
Nógrád	1,80	8,63	9,53
Pest	3,23	6,87	5,46
Somogy	2,83	8,01	4,48
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3,60	11,89	9,94
Jász-Nagykun-Szolnok	3,20	5,65	7,69
Tolna	0,41	5,37	2,63
Vas	1,87	4,36	6,41
Veszprém	0,79	5,28	5,58
Zala	3,74	10,29	9,90

B) Táblázatok

B1.1.1. táblázat Az egy diákra jutó kiadások a költségvetési szektorban az oktatás szintje szerint,
2012. évi árakon, ezer forint, 2000–2012

Év	Óvodai ellátás	Általános iskolai oktatás	Középfokú oktatás*
	Összes kiadás		
2000	502,8		473,8
2001	548,2		502,6
2002	658,0		591,1
2003	789,2		697,9
2004	768,9		690,7
2005	808,0	740,3	705,8
2006	815,2	761,7	711,7
2007	738,5	712,6	708,9
2008	732,7	698,5	699,8
2009	701,1	673,8	623,0
2010	689,3	669,7	603,1
2011	610,5	618,0	545,5
2012	590,8	583,8	514,2
	Működési és felújítási kiadás		
2000	496,7		446,3
2001	538,3		472,0
2002	640,9		553,9
2003	778,2		667,2
2004	759,7		664,5
2005	796,7	718,1	654,3
2006	800,6	738,1	664,8
2007	721,5	695,5	669,2
2008	723,2	681,1	656,4
2009	675,9	650,2	599,3
2010	652,0	632,2	572,4
2011	592,2	593,2	523,1
2012	581,4	575,7	501,4
	Beruházási kiadás		
2000	6,0		27,5
2001	9,9		30,7
2002	17,1		37,2
2003	11,0		30,7
2004	9,2		26,2
2005	11,3	22,2	51,5
2006	14,7	23,6	47,0
2007	17,0	17,1	39,7
2008	9,5	17,5	43,4
2009	25,2	23,6	23,7
2010	37,2	37,5	30,8
2011	18,3	24,7	22,4
2012	9,5	8,2	12,9

Megjegyzés: a KSH fogyasztói árindexszel 2012-es árakra átszámítva.

* 2000–2004: az általános iskolai és középfokú oktatás együtt.

B1.2.1. táblázat Az egy diákra jutó kiadások az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban oktatási szintenként, 2011

Ország	Óvoda, iskola előtti ellátás	Alapfokú oktatás	Alsó középfokú oktatás	Felső középfokú oktatás	Középfokú oktatás együtt	Középfok utáni nem felsőfokú oktatás
Ausztria	20,8	24,7	31,5	31,8	31,7	13,8
Belgium	15,8	23,1	–	–	29,3	–
Csehország	15,9	17,0	28,6	25,5	26,9	8,2
Dánia	33,8	22,5	26,2	26,1	26,1	–
Egyesült Királyság	28,6	29,1	41,0	19,2	28,5	–
Észtország	11,3	23,1	26,0	29,0	27,7	36,1
Finnország	14,8	21,1	32,5	21,9	25,4	–
Franciaország	18,2	19,0	26,6	35,9	30,5	–
Görögország	–	–	–	–	–	–
Hollandia	18,6	18,6	27,9	28,2	28,0	26,7
Írország*	–	19,8	26,6	27,0	26,8	27,1
Izland	23,9	27,0	26,6	19,5	22,2	–
Lengyelország*	29,5	28,7	27,6	26,5	27,0	48,8
Lettország	21,8	24,9	25,1	24,9	25,0	27,3
Luxemburg*	28,3	26,9	18,2	18,3	18,3	–
Magyarország*	20,4	20,4	21,0	19,9	20,4	14,1
Németország	20,4	18,5	22,6	29,3	25,1	23,6
Norvégia*	14,4	26,7	27,3	31,8	29,9	–
Olaszország*	23,2	24,9	25,6	25,2	25,3	–
Portugália*	22,1	22,8	32,3	35,6	33,8	–
Spanyolország	20,9	22,7	29,0	31,4	29,9	–
Svájc*	10,2	25,0	29,3	32,0	30,8	–
Svédország	16,6	24,7	25,9	26,4	26,2	9,6
Szlovákia	18,5	22,0	20,3	19,0	19,7	–
Szlovénia	28,9	32,9	35,3	27,4	30,4	–

* Csak állami szektor.

B1.2.2. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, óvoda, 2000-2011

Ország	Nyugat-Európa	Csehország	Észtország	Lengyelország*	Magyarország*	Szlovákia	Szlovénia
2000	17,5	17,6		20,6	23,9	14,6	
2001	17,4	16,5		22,1	21,4	15,4	
2002	17,8	16,4		24,2	24,0	16,9	
2003	17,6	15,4		26,4	28,2	20,1	
2004	17,0	16,4	8,2	25,6	30,9	17,6	29,6
2005	16,9	16,5	11,0	25,9	30,4	18,2	27,6
2006	17,2	16,3	10,5	25,0	30,6	17,5	29,0
2007	17,3	15,4	10,8	22,9	28,6	16,9	31,9
2008	17,8	16,2	14,7	22,9	32,1	17,1	27,5
2009	19,3	17,4	12,9	23,5	29,7	19,6	29,4
2010	19,4	16,7	12,6	23,1	28,6	18,6	29,1
2011	20,7	15,9	11,3	20,4	29,5	18,5	28,9

*Csak állami szektor.

B1.2.3. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, alapküvetés, 2000-2011

Ország	Nyugat-Európa	Csehország	Észtország	Lengyelország*	Magyarország*	Szlovákia	Szlovénia
2000	19,4	13,2		18,4	22,1	11,6	
2001	20,0	12,6		19,9	22,4	11,1	
2002	21,1	12,5		21,0	23,1	11,7	
2003	21,3	13,2		21,7	24,7	15,4	
2004	20,9	14,4	20,0	23,3	23,9	14,2	
2005	21,0	13,9	20,3	26,1	24,4	17,7	
2006	20,9	14,6	19,8	25,5	25,4	17,9	
2007	20,7	14,0	19,7	24,8	24,9	17,3	
2008	21,4	14,7	25,6	21,7	26,9	17,8	
2009	23,1	16,4	27,8	22,2	28,0	22,5	
2010	23,9	16,2	25,6	22,7	29,6	24,7	33,5
2011	23,4	17,0	23,1	20,4	28,7	22,0	32,9

*Csak állami szektor.

B1.2.4. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, alsó középfokú oktatás, 2000-2011

Ország	Nyugat-Európa	Csehország	Észtország	Lengyelország*	Magyarország*	Szlovákia	Szlovénia
2000	25,2	22,7		17,3		13,8	
2001	26,1	21,8		17,8		13,1	
2002	26,6	21,7		19,7		14,4	
2003	26,2	22,8		21,6	23,3	16,1	
2004	25,7	24,5	24,8	20,8	21,6	16,3	34,5
2005	25,5	24,0	22,8	23,5	21,9	15,3	34,7
2006	25,3	24,6	21,0	23,1	22,3	15,8	34,2
2007	24,7	23,5	21,8	23,0	22,3	14,5	30,1
2008	26,7	24,5	28,7	23,4	24,5	16,0	31,8
2009	28,1	27,2	31,5	24,2	25,8	21,0	34,6
2010	28,3	27,3	29,6	22,6	27,1	22,2	35,2
2011	28,1	28,6	26,0	21,0	27,6	20,3	35,3

*Csak állami szektor.

B1.2.5. táblázat Az egy diákra jutó kiadások alakulása az egy főre jutó GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, felső középfokú oktatás, 2000-2011

Ország	Nyugat-Európa	Csehország	Észtország	Lengyelország*	Magyarország*	Szlovákia	Szlovénia
2000	27,7	24,3		23,2	18,8	22,1	
2001	29,1	24,7		22,9	25,0	21,7	
2002	29,5	22,0		24,9	23,2	21,4	
2003	29,4	24,5		30,6	27,5	20,9	
2004	28,6	24,7	25,4	24,0	22,5	21,5	23,5
2005	28,3	23,8	24,2	21,2	23,1	19,1	24,2
2006	27,9	23,7	26,1	21,0	23,6	17,1	26,3
2007	27,2	22,6	25,2	22,0	21,7	17,1	22,9
2008	28,4	23,3	29,6	21,6	25,5	18,0	24,9
2009	30,0	24,6	34,1	20,7	27,3	20,2	27,3
2010	28,9	24,6	34,0	21,6	27,6	19,4	28,0
2011	27,5	25,5	29,0	19,9	26,5	19,0	27,4

*Csak állami szektor.

B1.3.1. táblázat Közoktatási kiadások a GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban
oktatási szintenként, 2011

Ország	Óvoda, iskola előtti ellátás	Iskolai oktatás összesen	Alapfokú, alsó középfokú oktatás	Felső középfokú oktatás	Középfok utáni nem felsőfokú oktatás
Ausztria	0,59	3,63	2,27	1,32	–
Belgium	0,64	4,37	1,56	2,81	–
Csehország	0,51	2,87	1,76	1,07	–
Dánia	1,41	4,38	3,05	1,33	–
Egyesült Királyság	0,42	4,74	3,71	1,04	–
Észtország	0,42	3,38	2,02	1,08	0,28
Finnország	0,45	4,08	2,49	1,59	–
Franciaország	0,71	3,93	2,57	1,33	–
Görögország	–	–	–	–	–
Hollandia	0,44	4,00	2,70	1,30	–
Írország	–	4,57	3,33	0,89	0,35
Izland	0,96	4,93	3,59	1,34	–
Lengyelország	0,71	3,44	2,43	0,97	–
Lettország	0,83	3,04	2,06	0,94	–
Luxemburg	0,76	3,35	2,53	0,82	–
Magyarország*	0,63	2,59	1,50	0,99	0,10
Németország	0,59	3,15	1,98	1,00	0,16
Norvégia*	0,51	4,93	3,32	1,61	–
Olaszország	0,49	3,10	1,85	1,16	0,09
Portugália	0,39	3,66	2,56	1,11	–
Spanyolország	0,93	3,23	2,50	0,73	–
Svájc	0,19	4,05	2,60	1,45	–
Svédország	0,72	3,87	2,57	1,28	–
Szlovákia	0,49	2,78	1,81	0,97	–
Szlovénia	0,79	3,81	2,66	1,15	–

* Csak állami szektor.

** 2007-ig csak állami szektor.

B1.3.2. táblázat Iskolai kiadások a GDP százalékában nemzetközi összehasonlításban, 2005–2011

Ország	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ausztria	4,25	3,91	3,72	3,71	3,56	3,59	3,84	3,66	3,63
Belgium	–	4,12	4,06	4,06	4,10	4,42	4,43	4,40	4,37
Csehország	3,33	2,69	2,90	2,99	2,76	2,64	2,88	2,82	2,87
Dánia	3,97	4,11	4,47	4,43	4,26	4,25	4,78	4,80	4,38
Egyesült Királyság	3,56	3,51	4,32	4,26	4,25	4,10	4,52	4,55	4,74
Észtország**	–	–	3,46	3,46	3,32	3,85	4,13	3,90	3,38
Finnország	4,01	3,58	3,86	3,77	3,64	3,76	4,12	4,15	4,08
Franciaország	4,46	4,32	4,01	3,93	3,90	3,92	4,08	4,07	3,93
Görögország	2,03	2,68	2,82	–	–	–	–	–	–
Hollandia	3,36	3,39	3,81	3,73	3,69	3,71	4,12	4,11	4,00
Írország	3,77	2,91	3,39	3,50	3,48	4,12	4,61	4,72	4,57
Izland	–	4,78	5,36	5,30	5,09	5,06	5,16	4,93	4,93
Lengyelország	3,55	3,89	3,74	3,71	3,42	3,61	3,64	3,65	3,44
Lettország	–	–	–	–	–	–	–	–	3,04
Luxemburg**	–	–	3,70	3,34	3,08	–	3,92	3,55	3,35
Magyarország*	3,25	2,77	3,29	3,41	3,17	2,99	2,95	2,81	2,59
Németország	3,42	3,31	3,22	3,11	3,02	3,00	3,31	3,27	3,15
Norvégia*	5,00	5,02	5,06	3,65	3,69	4,82	5,23	5,09	4,93
Olaszország	3,48	3,14	3,12	3,46	3,09	3,17	3,22	3,06	3,10
Portugália	3,50	3,75	3,67	3,65	3,51	3,40	3,98	3,89	3,66
Spanyolország	3,84	3,17	2,90	2,91	2,93	3,07	3,32	3,31	3,23
Svájc	3,78	3,96	4,24	4,22	3,99	3,90	4,24	4,04	4,05
Svédország	4,07	4,22	4,20	4,11	4,07	4,04	4,22	3,98	3,87
Szlovákia	3,06	2,68	2,87	2,73	2,55	2,62	3,08	3,07	2,78
Szlovénia	–	–	4,12	4,16	3,63	3,68	3,95	3,92	3,81

*Csak állami szektor.

** 2007-ig csak állami szektor.

B1.4.1. táblázat Az óvodák és iskolák egy diákra jutó bevételei forrás szerint oktatási szintenként, ezer forint, 2013

Oktatási szint	Központi költségvetés	Önkormányzat	Fenntartói támogatás (nem önkormányzat)	Térítési és tandíj	Egyéb saját	EU-támogatás	Összes
Óvoda	407,9	92,7	5,6	7,7	16,0	4,2	534,2
Általános iskola	365,4	38,0	6,9	3,0	7,4	7,2	428,0
Középfok	340,4	11,7	8,5	7,0	21,1	8,6	397,3

B1.4.2. táblázat Az óvodák és iskolák egy diákra jutó bevételei forrás szerint, a fenntartó típusa szerint, oktatási szintenként, ezer forint, 2013

Fenntartó	Forrás						
	központi költségvetés	önkormányzat	fenntartói támogatás (nem önkormányzat)	térítési és tandíj	egyéb saját	EU-támogatás	összes
Óvoda							
Állam, önkormányzat	425,1	105,6	0,0	4,8	15,6	4,5	555,6
Egyház	298,6	4,3	16,8	1,5	13,5	3,1	337,7
Alapítvány, egyéb magán	276,6	18,1	130,9	114,6	37,3	1,5	579,2
Általános iskola							
Állam, önkormányzat	339,5	43,3	0,0	0,7	2,9	7,1	393,5
Egyház	551,2	3,6	18,5	2,5	31,2	8,2	615,3
Alapítvány, egyéb magán	369,5	15,0	272,5	122,3	65,3	3,9	848,5
Középfok							
Állam, önkormányzat	320,8	14,2	0,0	4,0	17,1	8,5	364,6
Egyház	464,1	4,8	14,8	7,8	35,5	6,2	533,3
Alapítvány, egyéb magán	324,2	3,7	54,3	24,1	29,7	12,1	448,0

B1.5.1. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriák szerint oktatási szintenként, ezer forint, 2013

Oktatási szint	Pedagógus-bérbiztosítás	Más bérbiztosítás	Dologi kiadás	Beruházási és felújítási kiadás	Összes kiadás
Óvoda	306,4	126,8	87,5	32,3	553,1
Általános iskola	353,4	38,4	79,9	6,7	478,4
Középfok	290,0	54,7	99,5	10,7	454,9

B1.5.2. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriák fenntartók és oktatási szintek szerint, ezer forint, 2013

Fenntartó	Pedagógus-bérkiadás	Más bérkiadás	Dologi kiadás	Beruházási és felújítási kiadás	Összes kiadás
Óvoda					
Állam, önkormányzat	319,2	132,1	88,0	33,2	572,5
Egyház	196,6	80,8	56,8	28,3	362,5
Alapítvány, egyéb magán	261,3	111,3	173,2	19,1	564,9
Általános iskola					
Állam, önkormányzat	347,0	31,9	71,7	3,4	454,1
Egyház	380,0	74,7	112,5	29,1	596,4
Alapítvány, egyéb magán	488,2	107,5	259,4	14,4	869,5
Középfok					
Állam, önkormányzat	299,1	51,1	86,7	6,6	443,5
Egyház	310,3	76,4	125,0	25,5	537,2
Alapítvány, egyéb magán	214,0	51,9	146,8	18,4	431,2

B1.5.3. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriánként oktatási szintek és településtípus szerint, ezer forint, 2013

Településtípus	Pedagógus-bérkiadás	Más bérkiadás	Dologi kiadás	Beruházási és felújítási kiadás	Összes kiadás
Óvoda					
Budapest	333,9	162,7	113,1	52,6	662,2
Megyei jogú város	295,9	117,9	82,6	16,3	512,7
Más város	292,7	121,4	79,4	30,4	523,9
Falu	314,1				
Általános iskola					
Budapest	395,0	40,2	70,7	6,8	512,6
Megyei jogú város	337,6	36,6	98,6	7,4	480,3
Más város	345,5	36,8	74,1	7,9	464,3
Falu	314,1				
Középfok					
Budapest	307,5	57,9	106,8	13,1	485,3
Megyei jogú város	293,8	54,1	100,0	7,6	455,4
Más város	274,1	53,0	92,7	11,2	431,1
Falu	321,7	60,4	142,6	31,3	556,0

B1.5.4. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriánként, oktatási szintek és megyék szerint, ezer forint, 2013

Megye	Pedagógus- bérkiadás	Más bérkiadás	Dologi kiadás	Beruházási és felújítási kiadás	Összes kiadás
			óvoda		
Budapest	333,9	162,7	113,1	52,6	662,2
Baranya	289,1	127,4	94,6	25,7	536,9
Bács-Kiskun	276,7	117,3	67,0	69,2	530,2
Békés	272,9	101,2	64,7	16,7	455,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	293,1	108,8	84,6	31,5	518,1
Csongrád	313,9	100,7	76,7	5,0	496,3
Fejér	317,8	130,5	101,0	22,3	571,6
Győr-Moson-Sopron	304,0	114,4	87,8	20,3	526,5
Hajdú-Bihar	292,3	131,3	85,0	17,9	526,5
Heves	307,4	114,1	84,1	29,2	534,9
Komárom-Esztergom	315,6	118,4	97,8	76,3	608,2
Nógrád	399,7	114,8	85,5	7,4	607,4
Pest	294,7	110,9	78,4	28,4	512,3
Somogy	334,4	148,2	95,0	40,5	618,2
Szabolcs-Szatmár-Bereg	278,6	97,9	71,4	41,1	489,1
Jász-Nagykun-Szolnok	283,8	106,2	64,5	15,9	470,5
Tolna	327,5	130,4	84,0	10,8	552,7
Vas	314,3	120,7	94,4	11,0	540,4
Veszprém	316,9	216,6	90,7	12,1	636,3
Zala	306,2	119,1	83,5	9,4	518,2
			Általános iskola		
Budapest	395,0	40,2	70,7	6,8	512,6
Baranya	445,4	68,0	99,6	3,2	616,2
Bács-Kiskun	384,2	50,4	74,4	4,5	513,4
Békés	371,9	44,9	97,3	14,6	528,6
Borsod-Abaúj-Zemplén	330,5	40,6	83,9	12,0	467,0
Csongrád	323,3	39,1	116,9	7,3	486,5
Fejér	351,1	41,1	51,5	2,2	446,0
Győr-Moson-Sopron	339,3	33,2	106,7	7,7	486,9
Hajdú-Bihar	361,0	30,8	51,5	2,8	446,1
Heves	371,2	44,6	89,4	2,8	508,1
Komárom-Esztergom	345,0	22,6	46,1	11,9	425,6
Nógrád	329,6	39,4	101,8	3,4	474,2
Pest	300,3	27,7	63,4	5,2	396,7
Somogy	343,9	49,5	99,6	1,3	494,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	327,5	41,5	107,5	8,2	484,7
Jász-Nagykun-Szolnok	330,6	41,3	103,1	8,0	483,0
Tolna	504,7	44,1	72,9	1,5	623,2
Vas	372,2	38,9	105,7	7,9	524,7
Veszprém	337,7	40,4	84,0	14,8	476,9
Zala	371,5	30,6	82,7	3,5	488,3
			Középfok		
Budapest	307,5	57,9	106,8	13,1	485,3
Baranya	267,1	38,2	74,8	5,3	385,4
Bács-Kiskun	314,0	61,1	109,1	6,7	490,9
Békés	283,6	58,6	89,0	5,8	437,0
Borsod-Abaúj-Zemplén	322,4	74,0	117,9	9,7	524,0
Csongrád	263,7	47,7	79,3	11,4	402,0
Fejér	283,1	45,7	67,6	8,2	404,6
Győr-Moson-Sopron	248,7	66,7	100,2	13,6	429,1
Hajdú-Bihar	322,5	44,9	79,3	2,0	448,8
Heves	287,1	43,5	112,4	15,8	458,8
Komárom-Esztergom	260,5	51,2	91,8	39,5	443,0
Nógrád	260,4	58,3	96,7	7,7	423,1
Pest	254,5	57,9	81,8	8,4	402,7
Somogy	300,5	45,4	109,4	11,3	466,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	267,6	35,1	81,4	4,3	388,4
Jász-Nagykun-Szolnok	305,5	72,6	152,3	6,8	537,3
Tolna	286,7	89,3	134,5	14,9	525,4
Vas	317,6	46,8	97,4	9,6	471,4
Veszprém	258,0	51,8	108,8	20,9	439,6
Zala	269,0	10,5	81,0	4,5	365,0

B1.5.5. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriáinként oktatási szintenként a hátrányos helyzetű diákok aránya szerinti ötödökben, ezer forint, 2013

HH ötöd	Pedagógus-bérkiadás	Más bérkiadás	Dologi kiadás	Beruházási és felújítási kiadás	Összes kiadás
Óvoda					
1.	308,33	147,11	101,44	46,88	603,66
2.	306,11	126,22	87,00	33,66	552,88
3.	300,33	124,11	84,44	27,33	536,11
4.	315,55	121,11	85,33	39,99	561,88
5.	303,44	106,88	79,11	13,00	502,33
Általános iskola					
1.	338,44	40,55	85,11	10,55	474,55
2.	320,11	26,44	66,11	9,55	422,00
3.	315,99	29,11	77,77	5,0	427,88
4.	341,11	32,88	78,33	6,33	458,44
5.	362,77	45,11	89,11	2,55	499,3
Középfok					
1.	293,00	53,55	104,22	17,11	467,99
2.	280,33	47,77	82,33	6,22	416,66
3.	283,55	56,33	88,55	11,55	439,88
4.	277,11	64,2	123,22	10,77	475,22
5.	290,22	48,44	104,11	4,77	447,33

Megjegyzés: SNI programot működtető óvodák és iskolák nélkül.

B1.5.6. táblázat Az óvodák és iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriák szerint oktatási szintenként, a kistérségek egy lakosra jutó jövedelem szerinti ötödeiben, ezer forint, 2013

Kistérségi jövedelmi ötöd	Pedagógus-bérkiadás	Más bérkiadás	Dologi kiadás	Beruházási és felújítási kiadás	Összes kiadás
Óvoda					
1.	288,1	108,0	75,9	32,2	504,3
2.	303,5	115,1	80,0	25,7	524,3
3.	299,3	133,6	82,3	24,6	539,8
4.	307,8	119,0	89,7	27,8	544,3
5.	331,9	157,4	109,3	50,4	649,1
Általános iskola					
1.	383,5	47,8	88,0	3,3	522,7
2.	329,2	40,0	84,0	10,6	463,8
3.	329,0	34,8	91,2	6,1	461,1
4.	341,0	31,8	64,3	5,8	442,8
5.	385,1	37,3	72,9	7,3	502,6
Középfok					
1.	303,6	54,9	106,8	5,9	471,2
2.	282,7	61,1	97,0	8,7	449,5
3.	280,9	48,9	98,1	10,9	438,8
4.	277,6	49,9	91,3	12,3	431,1
5.	308,1	58,3	106,1	12,9	485,5

Megjegyzés: a KSH 175-ös kistérségi beosztása szerint.

B1.5.7. táblázat Az óvodák és általános iskolák egy tanulóra jutó kiadásai fő kiadási kategóriák szerint a falvak és a városok egy lakosra jutó jövedelem szerinti ötödeiben, ezer forint, 2013

Települési jövedelmi ötöd	Pedagógus bérkiadás	Más bérkiadás	Dologi kiadás	Beruházási és felújítási kiadás	Összes kiadás
Falú-óvoda					
1.	282,7	100,1	76,4	15,6	474,7
2.	309,4	110,1	78,0	11,9	509,5
3.	311,9	119,8	84,6	27,9	544,2
4.	329,3	126,3	90,9	49,0	595,4
5.	333,3	124,6	93,1	54,3	605,2
Falú-általános iskola					
1.	357,9	51,0	90,9	4,4	504,1
2.	353,2	51,0	89,2	1,5	494,9
3.	338,9	43,3	80,0	2,8	465,1
4.	356,9	32,7	73,0	5,1	467,7
5.	338,3	31,0	77,4	7,5	454,2
Falú-középfok					
1.	438,3	104,4	100,3	0,0	643,0
2.	454,6	111,4	201,0	13,1	780,2
3.	170,5	24,3	99,6	0,9	295,3
4.	492,0	106,9	191,5	53,2	843,5
5.	291,5	38,3	150,3	65,0	545,1
Város-óvoda					
1.	275,8	100,5	71,3	33,2	480,8
2.	294,0	113,6	77,2	26,6	511,3
3.	301,4	135,7	87,5	26,0	550,6
4.	288,8	121,8	74,5	21,7	506,8
5.	326,0	149,1	107,5	44,0	626,6
Város-általános iskola					
1.	371,4	36,6	74,1	4,3	486,4
2.	365,0	51,5	86,9	5,4	508,8
3.	335,1	33,2	98,3	12,9	479,5
4.	332,1	35,2	79,5	8,6	455,3
5.	372,1	35,8	68,2	5,9	482,0
Város-középfok					
1.	304,5	59,1	165,3	9,7	538,6
2.	276,4	54,6	78,3	7,0	416,2
3.	291,5	56,5	93,4	9,6	451,0
4.	281,9	48,9	101,2	11,3	443,3
5.	297,6	57,5	100,1	11,3	466,6

Megjegyzés: a városokra és falvakra külön kiszámított jövedelmi ötödek.

B1.6. táblázat Az egy tanárra jutó bérkiadás oktatási szint és fenntartó szerint, ezer forint, 2013

Fenntartó	Óvoda	Általános iskola	Középfok
Állam, önkormányzat	3471,9	3377,5	3357,7
Egyház	3226,0	3419,8	3462,7
Alapítvány, egyéb magán	2833,4	2835,5	3078,0

B2.1. táblázat Az egyes programtípusokban foglalkoztatottak tanárok százalékaránya a foglalkoztatás formája szerint, 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Egyéb feladat	Együtt
Teljes munkaidős								
2003	19,73	54,92	5,08	0,66	0,50	11,88	7,22	100
2004	19,60	54,18	5,14	0,69	0,56	12,08	7,76	100
2005	19,59	53,43	5,34	0,78	0,62	12,25	7,99	100
2006	19,81	52,78	5,38	0,87	0,70	12,42	8,04	100
2007	20,40	51,63	5,67	0,92	0,81	12,53	8,04	100
2008	20,86	51,35	5,67	0,97	0,90	12,34	7,90	100
2009	21,02	50,48	5,73	1,02	0,98	12,54	8,24	100
2010	21,22	49,85	6,04	1,03	1,02	12,49	8,37	100
2011	21,56	49,73	5,88	1,03	1,15	12,23	8,42	100
2012	21,79	49,73	5,79	1,05	1,20	12,02	8,41	100
2013	21,67	50,43	5,44	1,07	0,96	11,72	8,70	100
Rész munkaidős								
2003	2,48	27,56	5,47	0,25	16,83	17,76	29,65	100,00
2004	2,51	26,59	5,26	0,38	17,42	17,56	30,29	100,00
2005	2,39	24,72	5,78	0,34	17,50	16,24	33,04	100,00
2006	2,40	22,78	5,50	0,36	21,27	17,05	30,65	100,00
2007	3,05	25,01	5,44	0,34	23,16	15,17	27,84	100,00
2008	3,85	25,34	5,49	0,36	22,76	15,78	26,43	100,00
2009	3,33	24,19	5,71	0,52	22,30	15,84	28,12	100,00
2010	3,29	23,93	5,80	0,52	21,62	16,10	28,74	100,00
2011	3,47	25,00	6,26	0,73	22,23	15,27	27,03	100,00
2012	3,17	24,95	6,46	0,62	22,09	16,81	25,91	100,00
2013	2,36	22,32	7,08	0,54	23,01	17,00	27,68	100,00
Óraadó								
2003	0,61	11,88	8,20	0,23	17,64	35,77	25,67	100,00
2004	0,68	10,80	7,82	0,23	17,12	33,81	29,55	100,00
2005	0,71	10,56	7,31	0,28	17,23	36,60	27,31	100,00
2006	0,82	11,55	8,43	0,33	14,20	37,89	26,78	100,00
2007	0,74	14,00	9,40	0,35	15,45	40,50	19,55	100,00
2008	0,65	15,79	10,08	0,28	16,69	37,48	19,04	100,00
2009	0,70	17,21	12,35	0,22	15,28	36,07	18,17	100,00
2010	0,69	17,10	12,75	0,18	15,44	36,67	17,17	100,00
2011	0,69	19,08	13,06	0,21	15,46	35,11	16,40	100,00
2012	0,80	23,22	12,10	0,26	14,46	33,72	15,46	100,00
2013	1,50	22,70	11,39	0,36	14,25	33,63	16,16	100,00

B2.2.1. táblázat A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint, 2001–2013

Év	Főállású	Részmunkaidős	Óraadó
2001	80,75	68,40	57,54
2002	80,79	68,88	59,21
2003	82,19	71,04	60,01
2004	82,08	70,55	59,60
2005	82,17	71,05	58,43
2006	82,14	70,21	60,27
2007	82,36	70,88	57,40
2008	82,64	71,35	57,86
2009	82,53	69,95	59,07
2010	82,59	70,80	59,04
2011	82,79	71,31	58,69
2012	82,82	70,69	59,53
2013	82,66	69,00	59,62

B2.2.2. táblázat A nők százalékaránya a pedagógusok között a munkaszerződés típusa szerint programtípusonként, 2001–2013

Év	Főállású	Részmunkaidős	Óraadó	Főállású	Részmunkaidős	Óraadó
	Óvoda			Speciális szakiskola		
2003	99,86	98,62	92,63	65,38	65,52	58,33
2004	99,78	98,95	93,64	66,45	67,44	51,35
2005	99,86	99,65	92,92	68,20	58,54	59,09
2006	99,83	99,69	91,15	68,52	68,75	47,83
2007	99,83	98,79	88,37	69,88	47,83	53,66
2008	99,83	99,80	93,33	71,40	46,81	43,75
2009	99,82	99,55	93,75	72,43	60,00	68,00
2010	99,80	98,91	86,75	72,75	61,11	61,90
2011	99,79	98,57	93,90	72,96	50,49	60,00
2012	99,77	98,70	93,20	72,36	52,22	51,52
2013	99,76	99,30	90,91	71,17	57,58	48,89
	Általános iskola			Gimnázium		
2003	86,94	83,18	65,52	71,31	70,93	56,30
2004	87,04	82,59	65,87	71,48	71,11	56,96
2005	87,18	82,54	64,72	71,56	69,72	56,89
2006	87,20	83,44	65,71	71,53	68,77	55,95
2007	87,54	82,95	64,94	71,94	70,26	55,63
2008	87,69	83,49	67,54	71,44	69,57	56,97
2009	87,57	83,32	69,86	71,19	69,30	56,53
2010	87,69	82,93	68,02	71,62	70,61	57,31
2011	87,77	83,78	67,03	71,71	68,96	54,77
2012	87,62	82,75	64,90	71,42	68,56	56,85
2013	87,39	81,06	69,87	71,18	68,26	56,63
	Szakiskola			Szakközépiskola		
2003	49,64	54,63	52,85	63,31	62,20	55,83
2004	49,77	59,00	51,18	63,62	62,16	52,34
2005	50,83	58,85	51,16	64,34	63,63	52,46
2006	50,23	56,80	49,01	64,74	61,74	56,20
2007	50,52	59,00	47,61	64,91	62,41	54,17
2008	50,47	60,41	49,91	65,65	62,79	52,78
2009	50,09	51,82	50,67	65,71	61,53	54,19
2010	50,28	58,88	50,00	65,49	62,13	55,28
2011	49,86	58,73	52,28	65,71	62,39	54,64
2012	49,84	57,80	49,33	65,50	63,11	55,29
2013	48,45	58,42	51,77	64,83	60,81	53,52

B2.3.1 táblázat Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya 2003–2013

Év	-29 éves	30-39 éves	40-49 éves	50-59 éves	60- éves
2003	15,46	28,03	33,16	20,20	3,15
2004	14,31	27,62	33,14	21,62	3,31
2005	13,41	27,43	32,92	22,97	3,27
2006	12,30	27,30	32,65	24,36	3,39
2007	11,98	27,48	33,46	24,49	2,58
2008	10,18	26,87	33,81	26,47	2,68
2009	9,50	26,65	33,69	27,72	2,44
2010	8,70	26,06	33,03	29,81	2,40
2011	7,80	25,55	32,82	31,35	2,48
2012	7,33	24,89	32,79	32,34	2,64
2013	7,29	24,64	32,44	33,30	2,33

B2.3.2. táblázat Az egyes korcsoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013

Év	-29 éves	30–39 éves	40–49 éves	50–59 éves	60– éves	-29 éves	30–39 éves	40–49 éves	50–59 éves	60– éves
	Óvoda					Speciális szakiskola				
2003	11,13	29,49	42,34	16,49	0,55	13,56	19,18	33,12	29,28	4,86
2004	9,48	27,98	42,75	19,24	0,55	12,31	20,93	32,35	29,74	4,67
2005	8,27	26,63	42,53	22,04	0,53	12,27	22,20	29,70	30,83	5,00
2006	7,88	25,33	41,81	24,35	0,64	10,73	22,34	29,88	31,47	5,58
2007	7,94	24,81	41,43	25,29	0,52	9,53	24,75	30,86	30,42	4,44
2008	7,77	23,36	40,64	27,62	0,62	7,71	25,60	30,62	31,90	4,17
2009	7,61	22,28	39,81	29,76	0,53	8,94	23,75	30,09	33,36	3,87
2010	7,30	21,04	37,86	33,19	0,60	6,85	25,03	29,64	34,12	4,35
2011	7,09	20,28	36,31	35,57	0,74	5,66	23,80	30,17	35,37	5,01
2012	7,43	19,37	35,14	37,17	0,89	5,86	23,16	29,86	36,43	4,68
2013	7,60	19,20	33,52	38,78	0,90	6,01	23,14	30,40	36,22	4,24
	Általános iskola					Gimnázium				
2003	14,82	28,99	34,82	19,27	2,09	18,52	31,09	26,66	18,51	5,23
2004	13,32	28,13	35,41	20,99	2,15	17,00	32,14	26,52	19,12	5,23
2005	12,29	27,44	35,52	22,70	2,05	15,86	32,66	26,95	19,37	5,16
2006	11,12	26,77	35,56	24,54	2,01	14,01	33,27	27,07	20,19	5,47
2007	10,49	26,60	36,88	24,73	1,30	13,63	34,02	27,96	20,14	4,25
2008	9,07	25,22	36,96	27,50	1,26	10,46	34,12	29,63	21,52	4,26
2009	8,26	24,48	36,84	29,30	1,12	9,39	33,49	30,41	22,78	3,92
2010	7,41	23,57	35,90	31,98	1,14	8,53	32,86	31,33	23,66	3,62
2011	6,72	23,09	35,15	33,77	1,27	7,60	31,29	32,36	24,97	3,78
2012	6,37	22,57	34,63	34,96	1,48	6,54	29,99	33,96	25,74	3,77
2013	6,57	22,63	33,37	35,98	1,45	6,26	28,78	35,07	26,54	3,35
	Szakiskola					Szakközépiskola				
2003	15,47	17,94	25,95	34,19	6,45					
2004	14,70	18,68	24,79	34,13	7,71	17,20	26,24	24,88	25,24	6,44
2005	14,99	20,12	23,65	33,45	7,79	16,22	27,69	24,28	25,29	6,52
2006	14,31	21,30	22,99	33,42	7,98	15,05	29,07	23,98	25,31	6,60
2007	14,96	23,45	23,51	32,05	6,03	15,19	29,95	24,83	24,90	5,13
2008	12,57	25,19	23,93	31,89	6,43	12,01	30,96	25,79	25,46	5,78
2009	11,42	26,31	23,86	32,34	6,06	11,26	32,22	26,52	25,03	4,98
2010	10,29	27,78	24,03	32,38	5,53	9,99	32,25	26,66	26,14	4,96
2011	8,25	28,21	24,65	33,47	5,42	8,45	32,51	27,66	26,55	4,82
2012	6,88	28,75	25,57	32,87	5,93	7,36	32,00	28,93	26,63	5,07
2013	6,77	28,44	25,63	32,95	6,20	6,56	31,56	30,60	27,27	4,01

B2.4.1. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, óvoda, 2003–2013

Év	Felsőfokú	Középfokú	Egyéb végzettségű
	végzettségű óvodapedagógus	pedagógus	
2003	92,92	3,21	3,86
2004	93,35	2,97	3,68
2005	93,49	2,79	3,72
2006	93,65	2,71	3,64
2007	93,94	2,59	3,48
2008	94,22	2,44	3,34
2009	94,16	2,30	3,54
2010	93,57	2,31	4,11
2011	93,66	2,16	4,17
2012	93,34	2,19	4,47
2013	93,72	2,27	4,01

B2.4.2. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, általános iskola, 2003–2013

Év	Középfokú tanár	Általános iskolai tanár	Tanító	Egyéb végzettségű
2003	7,14	42,16	43,32	7,38
2004	7,34	42,02	43,14	7,50
2005	7,49	41,72	43,13	7,66
2006	7,75	41,34	43,07	7,84
2007	7,77	40,66	43,66	7,91
2008	7,99	40,08	43,87	8,07
2009	8,09	39,42	44,56	7,93
2010	8,38	39,03	44,79	7,79
2011	8,95	38,15	45,21	7,68
2012	10,03	36,78	45,41	7,78
2013	10,78	35,80	45,53	7,89

B2.4.3. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, szakiskola, 2003–2013

Év	Középfokú tanár	Általános iskolai tanár	Szakoktató tanár	Szakmai	Középfokú	Egyéb végzettségű
				nem pedagógus végzettségű		
2003	21,60	26,71	17,60	4,07	7,23	22,78
2004	23,41	24,93	18,27	3,72	7,08	22,60
2005	24,68	24,31	17,05	4,01	6,72	23,23
2006	25,84	23,47	17,20	4,25	6,39	22,85
2007	27,33	21,59	17,98	3,79	5,99	23,31
2008	29,15	20,08	17,63	3,99	5,57	23,58
2009	29,93	19,13	18,47	4,50	5,07	22,90
2010	31,21	17,45	16,92	5,57	5,66	23,19
2011	33,34	16,33	16,89	5,11	5,68	22,66
2012	33,89	13,08	17,13	5,31	5,62	24,97
2013	32,77	11,66	17,73	6,34	8,26	23,24

B2.4.4. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, speciális szakiskola, 2003–2013

Év	Középiskolai pedagógus	Általános iskolai pedagógus	Gyógypedagógus	Szakoktató pedagógus	Szakmai nem pedagógus végzettségű	Középfokú	Egyéb végzettségű
2003	4,96	13,56	41,53	9,17	3,84	7,48	19,46
2004	4,40	12,76	43,49	10,42	4,49	5,03	19,41
2005	5,25	13,24	41,73	11,46	3,95	5,81	18,56
2006	4,79	12,55	44,89	10,73	3,55	3,84	19,65
2007	5,31	13,32	46,72	11,79	2,33	4,29	16,23
2008	4,95	11,32	47,45	10,68	2,26	5,16	18,18
2009	5,34	13,34	47,63	11,74	1,80	5,00	15,14
2010	5,27	11,92	50,00	9,09	3,03	3,56	17,13
2011	6,24	10,27	50,98	10,92	1,69	4,62	15,28
2012	7,55	9,69	50,75	10,54	1,56	4,68	15,22
2013	6,83	8,41	51,45	8,53	1,26	4,30	19,22

B2.4.5. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, gimnázium, 2003–2013

Év	Középiskolai tanár	Általános iskolai tanár	Egyéb végzettségű
2003	87,54	10,80	1,66
2004	88,35	9,99	1,67
2005	88,30	9,93	1,77
2006	89,16	9,13	1,72
2007	89,12	9,11	1,77
2008	90,17	8,01	1,82
2009	91,04	7,25	1,71
2010	92,40	6,40	1,21
2011	92,88	5,70	1,42
2012	93,56	5,23	1,21
2013	94,30	4,56	1,14

B2.4.6. táblázat Az egyes végzettségi csoportokhoz tartozó pedagógusok százalékaránya, szakközépiskola, 2003–2013

Év	Középiskolai tanár	Általános iskolai tanár	Szakoktató tanár	Szakmai, nem pedagógus végzettségű	Egyéb végzettségű
2003	65,20	12,56	3,72	2,86	15,67
2004	66,31	12,30	3,34	3,02	15,03
2005	68,10	11,32	3,34	2,66	14,58
2006	68,68	10,54	3,22	3,08	14,49
2007	70,02	9,75	2,90	2,36	14,97
2008	71,28	9,38	3,01	2,57	13,77
2009	72,38	8,28	3,23	2,57	13,53
2010	74,33	7,04	2,86	2,41	13,36
2011	75,19	6,09	2,73	2,57	13,42
2012	76,12	4,68	2,84	2,64	13,72
2013	75,02	4,26	3,03	3,38	14,30

B2.5. táblázat Belépő tanárok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	2,2	3,9	5,3	3,1	6,0	5,8
2004	1,7	3,0	5,2	3,0	5,3	5,7
2005	1,8	2,8	4,7	3,3	5,2	5,6
2006	2,0	2,4	5,5	4,1	5,2	5,5
2007	2,2	2,7	5,7	3,7	4,7	4,5
2008	2,4	3,1	6,3	3,3	4,9	5,8
2009	2,3	2,7	5,0	2,8	4,1	4,6
2010	2,0	2,3	4,4	2,8	3,9	4,3
2011	2,2	3,0	3,8	1,5	3,3	3,2
2012	2,1	3,1	3,4	1,8	3,6	3,3
2013	3,2	4,5	5,4	2,5	4,7	5,1

B2.6. táblázat Pályakezdő tanárok százalékaránya, programtípusonként, 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	0,9	1,8	2,0	0,8	2,5	2,4
2004	0,6	1,2	1,6	0,9	2,0	2,0
2005	0,6	1,2	1,2	0,9	1,8	1,8
2006	0,7	1,0	1,1	0,7	1,4	1,6
2007	0,8	0,9	1,1	1,0	1,1	1,2
2008	0,9	1,0	1,3	0,6	1,2	1,3
2009	0,8	1,0	1,2	0,5	1,2	1,4
2010	0,7	0,8	1,2	0,5	1,0	1,3
2011	0,7	0,7	0,7	0,3	0,7	0,6
2012	0,8	0,8	0,5	0,7	0,5	0,6
2013	1,2	1,1	0,9	0,6	0,9	0,9

B2.7. táblázat Nyugdíjas pedagógusok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	1,06	2,98	6,59	5,14	6,14	6,87
2004	1,04	2,64	7,35	5,39	5,80	6,75
2005	0,96	2,46	7,23	4,68	5,58	6,72
2006	1,19	2,45	7,75	5,22	5,44	6,94
2007	1,34	2,31	6,78	4,22	5,21	6,42
2008	1,13	1,89	6,31	3,89	4,38	5,97
2009	0,60	1,19	4,76	3,14	3,32	4,23
2010	0,48	0,87	4,10	2,90	2,89	3,69
2011	0,43	0,84	3,88	3,12	2,49	3,43
2012	0,52	0,81	3,86	2,67	2,17	3,47
2013	0,23	0,26	1,56	0,51	1,26	1,04

B2.8. táblázat Részmunkaidős pedagógusok százalékaránya programtípusonként 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	0,92	3,50	6,42	2,62	9,60	7,84
2004	0,93	3,41	6,09	3,74	9,64	7,63
2005	0,94	3,41	6,88	3,20	10,04	7,31
2006	1,06	3,61	7,35	3,37	13,53	8,70
2007	1,38	4,26	7,37	3,25	15,36	8,28
2008	1,70	4,32	7,34	3,25	14,74	8,75
2009	1,49	4,28	7,52	4,59	14,95	8,94
2010	1,50	4,39	7,43	4,68	14,90	9,23
2011	1,60	4,71	8,33	6,59	15,63	9,23
2012	1,51	4,82	8,94	5,73	16,24	10,44
2013	0,92	3,54	8,64	4,06	14,38	9,07

B2.9. táblázat Az óraadó pedagógusok százalékaránya programtípusonként, 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	0,30	2,03	12,90	3,26	13,49	21,17
2004	0,36	1,98	12,92	3,22	13,52	20,95
2005	0,37	1,93	11,51	3,43	13,09	21,81
2006	0,37	1,88	11,54	3,23	9,25	19,79
2007	0,29	2,03	10,83	2,90	8,72	18,81
2008	0,25	2,37	11,85	2,21	9,51	18,28
2009	0,27	2,59	13,84	1,64	8,71	17,30
2010	0,27	2,70	14,06	1,36	9,17	18,11
2011	0,27	3,05	14,72	1,60	9,22	17,99
2012	0,34	4,00	14,92	2,10	9,47	18,67
2013	0,60	3,68	14,21	2,77	9,10	18,33

B2.10. táblázat Tartósan távollévő pedagógusok százalékaránya programtípusonként

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	6,09	6,70	3,38	1,31	7,32	5,43
2004	5,71	6,59	3,51	2,34	7,48	5,57
2005	5,70	6,69	3,71	2,74	7,89	5,81
2006	5,54	6,84	3,99	3,26	7,70	6,09
2007	5,51	7,56	4,94	3,64	8,40	6,90
2008	5,38	7,25	4,85	4,17	8,34	7,21
2009	4,48	6,59	4,75	4,60	7,70	7,01
2010	4,27	6,09	4,06	3,43	7,16	6,49
2011	4,97	6,55	4,64	3,58	7,11	6,65
2012	4,74	5,85	4,24	3,38	6,91	6,44
2013	4,43	5,47	3,70	2,91	6,33	5,84

B2.11.1. táblázat Diák–tanár arány az iskola típusa szerint, fő, 2003–2013

Év	Óvodai ellátás	Általános iskolák	Középfokú iskolák	Távol lévőkkel és helyettesítőkkel korrigált		
				óvodai ellátás	általános iskolák	középfokú iskolák
2003	10,5	10,5	11,9			
2004	10,7	10,5	11,9			
2005	10,7	10,4	11,7			
2006	10,8	10,3	11,6			
2007	10,9	10,8	12,0			
2008	11,0	10,9	12,2			
2009	11,0	10,9	12,2			
2010	11,2	10,8	12,1			
2011	11,3	10,8	12,2	11,3	10,9	12,4
2012	11,2	10,7	11,9	11,3	10,8	12,1
2013	10,7	10,4	11,3	10,7	10,5	11,5

Megjegyzés: általános iskolák: középfokú oktatást nem nyújtó iskolák; középfokú iskolák: középfokú oktatást (is) nyújtó iskolák.

B2.11.2. táblázat Diák–tanár arány oktatási szint és programtípus szerint, fő, 2003–2013

Év	Általános iskolai oktatás		Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
	alsó tagozat	felső tagozat			
2003	10,6	11,1	12,1	12,5	13,6
2004	10,6	11,3	12,1	12,4	13,7
2005	10,4	11,1	12,1	12,2	13,1
2006	10,2	11,0	12,0	12,3	12,8
2007	10,6	11,2	12,5	12,8	13,3
2008	10,7	11,0	12,7	12,9	13,5
2009	10,8	10,7	12,7	13,0	13,8
2010	10,7	10,3	12,7	12,9	13,2
2011	10,7	10,1	12,5	12,9	13,7
2012	10,6	9,9	12,4	12,7	12,8
2013	10,5	9,5	12,1	11,9	11,9

Megjegyzés: a kismimnáziumok a gimnáziumok között szerepelnek.

B2.11.3. táblázat Diák–tanár arány az iskola és a fenntartó típusa szerint, fő, 2003–2013

Év	Óvodai ellátás	Általános iskolai	Középfokú iskolai
Állami és önkormányzati			
2003	10,5	10,6	11,8
2004	10,7	10,6	11,8
2005	10,8	10,5	11,7
2006	10,8	10,4	11,6
2007	11,0	10,9	12,0
2008	11,1	11,0	12,1
2009	11,1	11,0	12,1
2010	11,3	10,8	11,9
2011	11,4	10,9	11,8
2012	11,3	10,8	11,5
2013	10,8	10,4	10,9
Egyházi			
2003	10,2	9,6	11,0
2004	10,6	9,7	11,2
2005	10,7	9,7	11,1
2006	10,7	9,9	11,2
2007	10,6	10,3	11,3
2008	10,7	10,4	11,3
2009	10,6	10,4	11,3
2010	10,9	10,5	11,4
2011	11,0	10,5	11,5
2012	11,3	10,6	11,6
2013	10,8	10,6	11,6
Alapítványi és egyéb magán			
2003	9,0	6,8	13,5
2004	9,4	7,8	13,1
2005	9,3	7,2	12,7
2006	9,5	7,3	12,1
2007	9,3	7,8	12,8
2008	9,1	7,8	13,2
2009	9,2	7,8	13,9
2010	9,0	8,0	13,9
2011	9,0	8,1	14,8
2012	9,0	8,5	14,7
2013	9,1	7,7	13,9

Megjegyzés: általános iskolák: középfokú oktatást nem nyújtó iskolák; középfokú iskolák: középfokú oktatást (is) nyújtó iskolák.

B2.11.4. táblázat Diák–tanár arány az iskola és a település típusa szerint, fő, 2003–2013

Év	Óvodai ellátás	Általános iskolák	Középfokú iskolák	Óvodai ellátás	Általános iskolák	Középfokú iskolák
	Budapest			Megyei jogú város		
2003	9,2	9,1	10,8	10,2	10,6	12,2
2004	9,5	9,2	10,8	10,5	10,7	12,2
2005	9,6	9,0	10,5	10,6	10,6	12,0
2006	9,6	8,9	10,6	10,7	10,4	12,1
2007	9,8	9,4	11,2	10,8	11,0	12,4
2008	9,9	9,5	11,2	11,0	11,1	12,5
2009	10,1	9,4	11,3	11,0	11,1	12,6
2010	10,2	9,5	11,1	11,3	11,0	12,6
2011	10,3	9,6	11,4	11,4	11,1	12,5
2012	10,4	9,6	11,7	11,3	11,1	12,2
2013	10,3	9,6	11,3	10,7	10,9	11,5
	Város			Falu		
2003	10,7	11,3	12,5	11,1	10,2	10,5
2004	10,9	11,4	12,5	11,1	10,2	10,0
2005	11,0	11,3	12,4	11,2	10,2	9,8
2006	11,0	11,1	12,2	11,2	10,1	9,6
2007	11,1	11,6	12,4	11,3	10,7	9,9
2008	11,2	11,7	12,7	11,4	10,7	10,1
2009	11,2	11,6	12,6	11,4	10,7	10,3
2010	11,4	11,5	12,5	11,5	10,5	10,3
2011	11,4	11,5	12,5	11,7	10,5	10,8
2012	11,4	11,5	12,0	11,5	10,4	10,3
2013	10,8	11,2	11,3	10,8	9,8	10,2

Megjegyzés: általános iskolák: középfokú oktatást nem nyújtó iskolák; középfokú iskolák: középfokú oktatást (is) nyújtó iskolák. A települések 2006-os jogállása szerinti kategóriák. A feladatellátási hely települése szerint.

B2.12. táblázat A gyermekjólétet segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények százalékaránya, programtípusonként, 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	3,06	21,68	16,94	15,27	27,13	24,52
2004	2,81	21,48	15,35	13,64	28,75	26,29
2005	2,68	20,45	16,21	16,54	27,94	25,67
2006	2,9	20,24	16,48	12,14	26,66	24,06
2007	2,5	18,21	12,32	11,11	25,53	22,03
2008	2,45	21,79	16,09	10,81	24,3	20,89
2009	3	25,28	17,63	8	26,52	26,13
2010	2,55	26,64	18,46	11,27	28,24	25,96
2011	3,35	24,51	14,89	14,6	24,96	20,6
2012	2,72	24,55	16,22	10,32	23,67	21,19
2013	4,64	14,45	9,22	38,89	10,69	7,83

B2.13. táblázat A pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottat foglalkoztató intézmények százalékaránya, programtípusonként, 2003–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2003	93,66	28,46	6,94	24,43	22,79	19,08
2004	92,13	29,31	8,69	24,24	22,36	20,27
2005	91,12	29,01	7,42	26,32	20,25	20,1
2006	92,75	29,66	7,66	27,14	20,03	18,74
2007	77,74	25,59	6,25	26,14	17,07	16,49
2008	87,09	31,31	8,72	29,73	16,72	16,31
2009	92,64	32,01	8,09	30,67	16,69	16,51
2010	95,38	33,23	8,3	34,51	17,94	16,74
2011	90,41	31,87	4,63	34,31	13,24	9,2
2012	91,89	33,36	7,69	39,68	14,26	12,99
2013	80,01	38,28	6,56	8,73	13,68	11,75

B2.14. táblázat A szakképzett pedagógusok relatív keresete, százalék, 2000–2013

(A szakképzett pedagógusok átlagos bruttó keresete az azonos végzettségű egyéb dolgozók átlagos bruttó keresetének százalékában)

Év	Együtt	Főiskolai végzettségű	Egyetemi végzettségű
2000	43,2	50,9	44,2
2001	43,3	48,7	44,5
2002	49,6	55,7	50,9
2003	63,8	70,8	65,0
2004	60,9	68,6	61,5
2005	58,2	65,5	56,9
2006	59,7	66,8	58,6
2007	56,2	63,3	56,0
2008	57,7	63,8	57,3
2009	56,0	59,2	58,4
2010	58,8	65,1	57,3
2011	53,2	59,9	50,4
2012	48,9	55,3	45,6
2013	50,4	56,2	47,7

B2.15. táblázat A pályakezdő pedagógusok relatív keresete, százalék, 2000–2013

(A pályakezdő pedagógusok bruttó keresete az azonos végzettségű egyéb pályakezdők bruttó keresetének százalékában)

Év	Együtt	Főiskolai végzettségű	Egyetemi végzettségű
2000	47,6	38,9	41,3
2001	36,0	39,4	33,8
2002	43,6	48,6	40,1
2003	61,4	66,1	54,4
2004	63,0	68,7	56,1
2005	67,0	74,6	64,1
2006	71,1	79,3	69,0
2007	64,1	70,0	62,7
2008	65,4	70,2	64,8
2009	62,0	68,4	59,5
2010	67,6	75,3	65,1
2011	66,2	70,3	58,0
2012	57,1	68,4	54,6
2013	58,6	65,7	56,8

Megjegyzés: pályakezdő: 0–5 évvakorlati idejű.

B2.16. táblázat Egyes szakképzett pedagógusfoglalkozásokban dolgozók relatív keresete, százalék, 2013

(Az egyes szakképzett pedagógus munkakörökben dolgozók keresete az azonos végzettségű egyéb diplomások bruttó keresetének százalékában)

Munkakör	Százalék
Középiskolai pedagógus	47,4
Szakoktató	38,6
Általános iskolai pedagógus, tanító	56,6
Óvodapedagógus	50,7
Gyógypedagógus	42,3
Konduktor	50,8
Pedagógia tanácsadó, szakértő	62,7
Egyéb szakképzett pedagógus	61,1

C) táblázatok

C1.1.1. táblázat Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban összesen és nemenként, 2001–2013 (százalék)

Év	3	4	5	6
	évesek			
összesen				
2001	71,9	90,3	96,3	73,0
2002	73,6	91,8	97,9	71,8
2003	71,2	92,5	97,9	74,1
2004	72,7	90,8	97,3	74,4
2005	71,8	93,0	96,2	74,3
2006	73,0	92,6	97,8	72,8
2007	72,3	92,6	96,8	72,6
2008	73,2	92,5	97,3	72,5
2009	72,1	92,9	96,0	72,8
2010	74,3	93,0	96,1	71,5
2011	74,4	93,3	95,6	70,9
2012	75,4	93,2	96,3	69,0
2013	79,0	94,0	95,6	62,0
lányok				
2001	73,1	90,2	96,5	69,8
2002	74,0	91,7	97,6	68,8
2003	71,6	92,0	97,9	70,8
2004	74,1	90,7	96,6	71,2
2005	73,1	93,6	95,9	70,5
2006	74,6	92,9	97,9	69,3
2007	73,0	93,5	97,0	69,3
2008	74,2	92,6	97,9	69,2
2009	72,7	93,1	95,8	69,8
2010	75,0	93,0	95,9	68,3
2011	75,2	93,2	95,4	67,6
2012	76,3	93,2	96,1	65,6
2013	79,7	93,8	95,4	58,1
fiúk				
2001	70,8	90,4	96,1	76,1
2002	73,2	91,9	98,2	74,6
2003	70,7	92,8	98,0	77,2
2004	71,4	90,9	98,0	77,6
2005	70,5	92,5	96,6	78,0
2006	71,4	92,3	97,7	76,2
2007	71,6	91,8	96,6	75,8
2008	72,2	92,4	96,7	75,6
2009	71,5	92,8	96,1	75,6
2010	73,6	93,0	96,3	74,5
2011	73,6	93,4	95,8	73,9
2012	74,5	93,2	96,5	72,2
2013	78,3	94,2	95,8	65,7

C1.1.2. táblázat Az óvodáskorú népesség részvétele az óvodai ellátásban megyénként, 2013
(százalék)

Megye	3	4	5	6
	évesek			
Budapest	74,8	92,1	97,1	60,0
Baranya	79,6	93,8	95,3	62,2
Bács-Kiskun	75,8	95,2	95,2	65,3
Békés	82,5	95,2	93,8	60,8
Borsod-Abaúj-Zemplén	73,8	93,2	94,9	64,0
Csongrád	87,4	94,4	97,2	64,5
Fejér	82,4	96,2	95,0	64,4
Győr-Moson-Sopron	82,0	95,4	97,8	58,7
Hajdú-Bihar	82,5	94,5	95,6	67,7
Heves	86,8	99,0	96,2	59,6
Komárom-Esztergom	85,3	96,4	99,2	59,2
Nógrád	77,3	93,9	94,2	65,8
Pest	76,6	91,9	94,0	58,3
Somogy	82,3	93,2	94,0	58,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	81,5	93,8	93,3	66,4
Jász-Nagykun-Szolnok	81,1	96,2	96,2	62,8
Tolna	83,9	93,1	95,5	62,1
Vas	79,5	95,1	95,8	61,7
Veszprém	75,2	93,1	94,8	66,4
Zala	77,3	94,8	95,4	57,1

C1.2.1. táblázat A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban összesen és nemenként, 2001–2013 (százalék)

Év	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	évesek								
összesen									
2001	97,3	88,8	83,6	57,3	28,0	13,2	5,7	2,4	0,9
2002	99,7	91,9	83,4	59,1	29,1	13,8	6,1	2,8	1,0
2003	99,5	94,2	86,9	60,4	33,1	17,6	7,5	3,4	1,2
2004	99,9	95,4	89,9	63,0	32,9	18,6	8,2	3,6	1,3
2005	98,4	95,3	90,2	66,9	33,9	17,8	8,4	3,9	1,3
2006	100,3	94,2	90,2	67,5	35,9	18,6	7,8	3,5	1,3
2007	100,0	97,6	89,6	68,7	37,5	20,5	8,4	3,6	1,3
2008	99,5	97,9	94,1	70,7	40,0	20,3	9,1	3,8	1,3
2009	100,4	99,1	97,4	77,1	43,0	22,4	10,7	4,8	1,5
2010	99,4	99,8	97,0	79,1	46,6	23,9	11,5	5,2	1,7
2011	100,2	98,2	98,1	80,1	48,2	25,9	12,3	5,7	2,0
2012	97,5	94,1	92,1	76,7	45,1	24,6	12,1	5,6	2,2
2013	97,9	93,8	90,2	74,1	42,6	22,7	9,1	3,6	1,3
lányok									
2001	96,9	88,5	83,8	55,2	26,8	12,8	5,7	2,4	1,0
2002	99,6	91,9	83,8	57,1	27,0	13,2	5,5	2,6	1,0
2003	99,1	94,8	87,1	57,9	29,9	15,4	6,5	2,7	1,0
2004	99,3	95,0	90,7	60,4	29,8	16,4	7,2	3,1	1,1
2005	98,4	95,2	90,4	65,6	31,9	16,2	7,6	3,6	1,3
2006	100,3	94,6	90,5	65,8	33,7	16,8	6,9	3,1	1,3
2007	99,7	97,6	89,9	66,6	34,5	18,6	7,5	3,2	1,1
2008	99,2	97,9	93,8	69,4	36,8	18,3	8,4	3,5	1,3
2009	100,3	99,0	97,0	75,4	39,8	20,3	10,1	4,6	1,5
2010	99,2	100,0	96,7	77,2	43,4	21,9	10,7	5,0	1,6
2011	99,9	98,3	97,7	78,7	45,5	23,6	11,2	5,1	1,9
2012	97,2	94,0	92,2	76,3	43,8	23,4	11,7	5,3	2,0
2013	97,7	93,7	90,2	74,2	41,1	21,5	8,6	3,4	1,2
fiúk									
2001	97,7	89,2	83,4	59,3	29,2	13,6	5,8	2,4	0,9
2002	99,8	91,8	83,1	61,1	31,2	14,5	6,6	2,9	1,1
2003	99,9	93,6	86,7	62,7	36,3	19,7	8,5	4,0	1,4
2004	100,4	95,8	89,2	65,5	35,9	20,8	9,3	4,0	1,5
2005	98,5	95,3	89,9	68,2	35,9	19,3	9,2	4,3	1,4
2006	100,4	93,8	89,9	69,2	38,0	20,3	8,5	3,9	1,4
2007	100,2	97,7	89,4	70,8	40,3	22,4	9,3	3,9	1,5
2008	99,8	97,9	94,3	71,9	43,1	22,1	9,8	4,1	1,4
2009	100,5	99,2	97,9	78,8	46,2	24,4	11,3	5,1	1,6
2010	99,5	99,7	97,4	80,9	49,7	25,8	12,3	5,4	1,8
2011	100,5	98,2	98,4	81,4	50,7	28,0	13,3	6,2	2,1
2012	97,8	94,2	92,0	77,1	46,4	25,6	12,5	5,9	2,4
2013	98,0	94,0	90,2	74,0	44,1	24,0	9,7	3,8	1,3

C1.2.2. táblázat A középiskolás korú népesség részvétele a közoktatásban programtípusonként, 2001–2013 (százalék)

Év	Általános	Gimnázium	Szakközép	Szakiskola	Általános	Gimnázium	Szakközép	Szakiskola
	15 évesek				16 évesek			
2001	12,5	31,2	34,7	19,0	3,5	29,3	33,5	22,6
2002	12,0	32,2	36,4	19,1	3,5	30,9	34,4	23,2
2003	12,1	32,8	35,7	18,9	3,4	31,9	35,4	23,4
2004	12,5	33,6	35,2	18,5	3,6	32,8	35,6	23,4
2005	12,1	33,9	34,3	18,1	3,6	33,6	35,0	23,0
2006	11,8	35,3	35,2	18,0	3,5	33,6	34,5	22,7
2007	11,5	34,8	35,9	17,8	3,9	35,4	35,3	23,0
2008	12,4	35,1	35,2	16,8	4,1	34,9	35,6	23,3
2009	13,1	34,9	35,3	17,2	4,1	35,5	36,0	23,5
2010	13,0	35,5	34,8	16,2	4,2	35,1	36,3	24,2
2011	12,9	37,0	33,9	16,4	4,1	35,8	35,5	22,9
2012	13,0	35,7	32,0	16,8	3,5	35,5	33,0	22,1
2013	12,5	36,8	31,7	16,9	3,0	35,9	32,9	22,1
	17 évesek				18 évesek			
2001	0,7	28,0	31,6	23,1	0,2	13,8	27,9	15,4
2002	0,7	28,7	31,8	22,3	0,1	14,8	27,8	16,4
2003	0,7	30,3	33,0	22,9	0,1	15,6	28,3	16,3
2004	0,7	31,5	34,4	23,3	0,2	17,0	28,8	17,0
2005	0,7	31,8	34,0	23,6	0,1	18,6	30,6	17,6
2006	0,7	33,3	33,5	22,8	0,1	19,6	30,2	17,6
2007	0,9	32,8	33,3	22,6	0,2	20,7	29,7	18,2
2008	1,5	34,4	34,1	24,0	0,2	23,3	28,7	18,5
2009	1,6	34,6	35,2	26,0	0,4	25,3	30,8	20,7
2010	1,5	34,8	34,8	26,0	0,3	25,7	31,5	21,6
2011	1,5	34,6	35,2	26,8	0,3	26,3	31,6	21,8
2012	1,0	33,6	33,1	24,5	0,2	25,3	30,9	20,3
2013	0,6	35,0	31,9	22,7	0,1	26,1	30,3	17,6
	19 évesek				20 évesek			
2001	0,1	1,8	19,3	6,8	0,0	0,2	9,9	3,1
2002	0,1	1,8	19,7	7,5	0,0	0,2	10,4	3,2
2003	0,1	2,2	22,4	8,5	0,0	0,3	13,3	3,9
2004	0,1	2,4	21,3	9,1	0,0	0,4	13,8	4,5
2005	0,0	2,6	22,2	9,1	0,0	0,5	12,7	4,6
2006	0,0	2,8	23,4	9,6	0,0	0,5	13,5	4,5
2007	0,0	3,0	22,9	11,6	0,0	0,4	14,4	5,7
2008	0,0	5,3	22,4	12,2	0,0	0,5	14,1	5,7
2009	0,0	6,1	23,8	13,0	0,0	0,5	15,5	6,4
2010	0,1	7,1	25,1	14,4	0,0	0,7	16,2	7,0
2011	0,1	7,2	25,7	15,2	0,0	0,7	17,0	8,2
2012	0,1	7,5	25,7	11,9	0,0	0,7	17,0	6,8
2013	0,0	7,6	24,0	11,0	0,0	0,8	15,5	6,4
	21 évesek				22 évesek			
2001	0,0	0,1	4,3	1,3	0,0	0,0	1,8	0,6
2002	0,0	0,1	4,6	1,4	0,0	0,0	2,1	0,7
2003	0,0	0,1	5,8	1,7	0,0	0,0	2,7	0,7
2004	0,0	0,2	6,2	1,8	0,0	0,0	2,8	0,7
2005	0,0	0,2	6,2	2,0	0,0	0,1	3,0	0,9
2006	0,0	0,2	5,7	1,8	0,0	0,1	2,7	0,8
2007	0,0	0,2	6,2	2,1	0,0	0,1	2,7	0,8
2008	0,0	0,2	6,4	2,6	0,0	0,1	2,7	1,0
2009	0,0	0,2	7,7	2,8	0,0	0,1	3,7	1,1
2010	0,0	0,3	8,0	3,2	0,0	0,1	3,8	1,2
2011	0,0	0,3	8,2	3,8	0,0	0,1	3,9	1,6
2012	0,0	0,3	8,7	3,2	0,0	0,2	4,1	1,3
2013	0,0	0,2	6,3	2,6	0,0	0,1	2,5	1,0

C1.3. táblázat Az óvoda nélküli települések százalékaránya, 2001–2012

Év	Települések
2001	26,8
2002	26,2
2003	26,5
2004	26,8
2005	27,4
2006	27,6
2007	28,9
2008	29,4
2009	29,4
2010	29,5
2011	29,8
2012	29,9

C1.4.1. táblázat Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya, 2001–2012

Év	Óvoda nélküli település
2001	2,7
2002	2,4
2003	2,5
2004	2,4
2005	2,4
2006	2,5
2007	2,8
2008	2,7
2009	2,4
2010	2,4
2011	2,4
2012	2,4

C1.4.2. táblázat Az óvoda nélküli településeken élő 3–5 éves népesség százalékaránya megyénként, 2012

Megye	Óvoda nélküli település
Budapest	0,0
Baranya	13,7
Bács-Kiskun	0,3
Békés	0,7
Borsod-Abaúj-Zemplén	3,6
Csongrád	0,3
Fejér	0,8
Győr-Moson-Sopron	2,6
Hajdú-Bihar	0,1
Heves	2,2
Komárom-Esztergom	0,7
Nógrád	2,1
Pest	0,1
Somogy	9,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1,9
Jász-Nagykun-Szolnok	0,5
Tolna	1,7
Vas	12,2
Veszprém	6,9
Zala	11,7

C1.5. táblázat Az általános iskola nélküli települések százalékaránya, 2001–2012

Év	Általános iskola nélküli település	Felső tagozat nélküli település
2001	31,4	42,1
2002	31,7	42,3
2003	32,6	42,7
2004	33,2	42,9
2005	35,0	43,5
2006	35,6	43,8
2007	39,1	48,2
2008	40,2	48,9
2009	40,5	49,3
2010	40,7	49,6
2011	41,2	50,2
2012	41,6	50,4

C1.6.1. táblázat Az általános iskola nélküli településen élő 6–13 éves népesség százalékaránya, 2001–2012

Év	Általános iskola nélküli település	Felső tagozat nélküli település
2001	3,3	5,6
2002	3,3	5,6
2003	3,5	5,7
2004	3,6	5,8
2005	3,9	5,9
2006	4,0	5,9
2007	4,9	7,3
2008	5,1	7,4
2009	5,1	7,4
2010	5,0	7,4
2011	5,1	7,5
2012	5,1	7,4

C1.6.2. táblázat Az általános iskola nélküli településeken élő 6–13 éves népesség
százalékaránya megyénként, 2012

Megye	Általános iskola nélküli település	Felső tagozat nélküli település
Budapest	0,0	0,0
Baranya	18,7	21,5
Bács-Kiskun	0,7	3,0
Békés	1,4	3,1
Borsod-Abaúj- Zemplén	7,7	11,5
Csongrád	0,7	2,3
Fejér	3,8	6,0
Győr-Moson- Sopron	6,6	12,2
Hajdú-Bihar	1,2	1,8
Heves	6,5	10,6
Komárom- Esztergom	2,1	4,3
Nógrád	11,1	16,9
Pest	0,8	1,3
Somogy	17,6	23,9
Szabolcs-Szatmár- Bereg	5,0	7,2
Jász-Nagykun- Szolnok	0,4	2,3
Tolna	8,7	16,5
Vas	19,3	23,6
Veszprém	13,8	16,9
Zala	19,3	22,1

C1.7. táblázat A középfokú iskola nélküli települések százalékaránya programtípusonként, 2001–2012

Év	Mindhárom középfokú programtípus	Bármilyen középfokú iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
	nélküli település				
2001	95,5	91,0	93,5	93,9	92,9
2002	95,6	90,9	93,4	93,7	92,9
2003	95,5	90,9	93,4	93,8	92,9
2004	95,5	90,7	93,3	93,8	92,7
2005	95,5	90,6	93,3	93,7	92,5
2006	95,5	90,5	93,3	93,5	92,4
2007	95,6	90,4	93,3	93,5	92,4
2008	95,6	90,5	93,3	93,7	92,7
2009	95,3	90,3	93,3	93,5	92,3
2010	95,3	90,3	93,2	93,5	92,3
2011	95,5	90,3	93,3	93,5	92,3
2012	95,4	90,4	93,3	93,5	92,3

C1.8. táblázat A középfokú iskola nélküli településeken élő 14–17 éves népesség százalékaránya programtípusonként, 2001–2012

Év	Mindhárom középfokú programtípus	Bármilyen középfokú iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
	nélküli település				
2001	46,2	37,2	40,4	42,0	42,5
2002	46,8	37,5	40,8	42,3	42,9
2003	47,4	38,0	41,3	43,0	43,5
2004	47,8	37,9	41,4	43,4	43,5
2005	48,3	38,0	41,7	43,7	43,9
2006	48,4	38,1	41,9	43,4	43,8
2007	49,0	38,2	42,1	43,5	44,3
2008	49,4	38,7	42,4	44,2	45,2
2009	48,5	38,6	42,8	44,0	44,2
2010	48,8	38,8	42,8	44,4	44,6
2011	49,7	39,2	43,4	44,8	45,1
2012	49,9	39,7	43,6	45,3	45,3

C1.9. táblázat A bejáró diákok százalékaránya programtípusonként, 2001–2013

Év	Óvoda	Általános iskola	Középfok összesen	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
2001	4,5	9,6	38,6	27,0	40,3	51,8
2002	4,7	10,1	39,5	27,8	41,6	52,4
2003	5,1	10,6	40,6	28,5	42,9	53,7
2004	5,4	11,1	41,9	30,3	44,0	55,1
2005	5,6	11,6	42,1	30,3	44,7	54,8
2006	5,8	12,1	42,3	30,8	45,0	55,2
2007	6,0	13,1	43,0	31,7	45,8	55,1
2008	6,0	13,6	43,5	32,2	46,2	56,1
2009	6,0	13,9	44,1	32,5	46,6	56,5
2010	5,7	14,1	44,6	33,0	47,1	57,0
2011	5,7	14,3	45,5	33,2	48,8	57,5
2012	5,7	14,3	45,5	33,8	48,4	57,8
2013	5,7	14,5	46,2	34,2	49,9	59,0

Megjegyzés: a kisgimnazisták a középfokon tanulók, illetve a gimnazisták között szerepelnek.

C1.10.1. táblázat A kollégista diákok százalékaránya programtípusonként, 2002–2013

Év	Általános iskola	Középfok összesen	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
2002	0,9	12,6	10,8	14,1	12,2
2003	0,9	12,2	10,7	13,3	12,3
2004	0,9	11,8	10,5	12,6	12,1
2005	0,8	11,6	10,3	12,3	12,1
2006	0,8	11,3	10,4	12,0	11,4
2007	0,8	10,7	9,9	11,2	10,9
2008	0,7	10,0	9,3	10,4	10,2
2009	0,7	9,6	9,2	10,0	9,4
2010	0,7	9,4	9,0	9,8	9,2
2011	0,6	9,0	8,8	9,4	8,6
2012	0,6	8,9	8,7	9,4	8,6
2013	0,7	9,3	8,6	10,1	8,9

Megjegyzés: a kisgimnazisták a középfokon tanulók, illetve a gimnazisták között szerepelnek.

C1.10.2. táblázat A kollégista diákok százalékaránya a középfokú oktatásban, megyénként, 2002, 2013

Megye	2002	2013
Budapest	4,7	4,5
Baranya	14,9	11,8
Bács-Kiskun	16,4	10,7
Békés	22,5	16,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	14,0	8,6
Csongrád	14,4	11,0
Fejér	12,5	8,0
Győr-Moson-Sopron	15,1	11,6
Hajdú-Bihar	14,8	11,3
Heves	15,8	15,7
Komárom-Esztergom	8,3	7,8
Nógrád	10,5	7,1
Pest	5,7	3,8
Somogy	22,4	16,1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	18,5	11,9
Jász-Nagykun-Szolnok	15,7	9,6
Tolna	15,1	12,1
Vas	18,3	12,3
Veszprém	17,2	13,7
Zala	10,8	9,0

Megjegyzés: a középfokon tanulók tartalmazzák a kisgimnazistákat is.

C1.11. táblázat A nem a lakóhely szerinti körzeti általános iskolában tanuló nyolcadikos diákok százalékaránya a lakóhely településtípusa és a diák halmozottan hátrányos helyzete szerint, 2011

Településtípus	Összes diák	HHH	Nem HHH
Budapest	58,8	37,3	59,3
Megyei jogú város	53,4	36,3	54,1
Város	27,6	12,9	29,1
Falu	25,1	10,0	28,1
Összesen	34,2	13,1	36,6

C2.1.1. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya oktatási szintenként, 2001–2013

Év	Alsó tagozat	Felső tagozat	Középfok	Gimnázium	Szakközépiskola.	Szakiskola
2001	2,5	2,2	3,2	1,6	3,2	5,1
2002	2,4	2,4	3,4	1,6	3,5	5,4
2003	2,2	2,1	3,6	1,6	3,8	5,9
2004	2,1	2,1	3,3	1,3	3,5	5,5
2005	1,9	2,1	3,1	1,1	3,2	5,4
2006	1,9	2,2	3,0	1,1	3,2	5,3
2007	1,7	2,4	3,1	1,1	3,3	5,3
2008	2,0	2,4	3,5	1,1	3,5	6,6
2009	1,8	2,1	4,0	1,2	3,7	7,9
2010	1,8	2,2	4,4	1,4	4,0	8,9
2011	1,9	2,1	4,7	1,4	4,2	9,5
2012	1,8	2,3	5,3	1,5	4,3	11,7
2013	1,7	2,1	4,8	1,4	4,4	10,3

Megjegyzés: a kisgimnazisták a felső tagozaton tanulók között szerepelnek; a középfok és gimnázium kategóriákban nem szerepelnek.

C2.1.2. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya nemenként és oktatási szintenként, 2001–2013

Év	Alsó tagozat		Felső tagozat		Középfok	
	fiúk	lányok	fiúk	lányok	fiúk	lányok
2001	3,0	2,0	3,0	1,4	4,1	2,4
2002	2,9	1,9	3,1	1,5	4,2	2,5
2003	2,6	1,7	2,6	1,4	4,4	2,9
2004	2,5	1,7	2,8	1,4	4,0	2,6
2005	2,2	1,5	2,7	1,5	3,8	2,3
2006	2,2	1,6	2,8	1,5	3,7	2,3
2007	2,0	1,4	3,0	1,7	3,7	2,4
2008	2,4	1,6	3,0	1,8	4,2	2,8
2009	2,1	1,5	2,5	1,6	4,6	3,3
2010	2,1	1,5	2,8	1,7	5,1	3,7
2011	2,2	1,5	2,6	1,6	5,3	4,0
2012	2,2	1,4	2,8	1,7	6,0	4,5
2013	2,0	1,4	2,6	1,6	5,4	4,1

Megjegyzés: a kisgimnazisták a felső tagozaton tanulók között szerepelnek; a középfok és gimnázium kategóriákban nem szerepelnek.

C2.1.3. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya az általános iskolában évfolyamonként, 2001–2013

Év	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
	Nem speciális nevelési igényű oktatási programok							
2001	4,2	1,9	1,4	1,5	2,6	2,9	2,5	0,6
2002	4,1	1,9	1,3	1,3	2,8	2,9	2,6	0,7
2003	3,9	1,5	1,1	1,1	2,6	2,3	2,3	0,6
2004	3,9	1,6	1,0	1,1	2,6	2,3	2,5	0,6
2005	3,4	1,4	1,0	1,0	2,6	2,3	2,6	0,6
2006	3,5	1,3	1,0	1,1	2,6	2,2	2,6	0,7
2007	3,1	1,1	0,8	1,0	2,9	2,3	2,8	0,8
2008	3,2	1,2	0,9	1,7	2,9	2,5	2,6	0,9
2009	3,2	1,2	0,7	1,4	2,3	2,1	2,4	0,8
2010	3,0	1,3	0,8	1,3	2,4	2,3	2,6	0,8
2011	2,7	1,6	1,1	1,3	2,2	2,2	2,7	0,9
2012	2,9	1,5	0,9	1,1	2,3	2,3	2,9	1,1
2013	2,8	1,3	0,9	1,0	2,4	2,3	2,5	0,9
	Speciális nevelési igényű oktatási programok							
2001	21,0	8,0	4,8	4,4	4,8	4,3	4,0	2,8
2002	22,3	7,6	5,3	4,3	5,4	4,9	4,9	3,2
2003	22,8	8,5	5,6	5,1	5,8	4,7	4,9	3,8
2004	21,1	6,2	5,8	5,1	6,0	5,9	4,9	4,0
2005	17,6	6,8	5,5	5,2	6,5	5,7	5,2	4,2
2006	19,0	6,4	5,6	6,6	7,3	6,1	6,3	5,2
2007	17,1	5,6	6,1	6,9	7,1	6,9	6,2	6,6
2008	19,0	7,9	6,7	7,9	8,3	9,3	8,1	8,0
2009	18,2	6,7	6,4	7,3	8,5	8,9	8,1	8,2
2010	16,4	7,5	6,0	9,0	8,5	8,2	8,3	7,7
2011	23,0	6,9	5,9	6,0	7,5	6,4	7,0	7,0
2012	22,5	9,3	7,3	7,8	8,7	7,7	8,4	7,7
2013	26,1	6,9	7,1	5,5	6,5	6,5	6,9	5,4

Megjegyzés: a kisgimnazisták a felső tagozaton tanulók között szerepelnek.

C2.1.4. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya a szakközép- és szakiskolákban évfolyamonként, 2001–2013

Év	9.	10.	11.	12.	13.
évfolyam					
Gimnázium					
2001	2,8	1,8	1,4	0,4	0,0
2002	2,7	1,9	1,3	0,3	0,4
2003	2,7	1,9	1,3	0,3	0,1
2004	2,2	1,5	1,0	0,2	0,1
2005	1,8	1,4	1,0	0,2	0,1
2006	2,0	1,3	0,9	0,2	0,1
2007	2,1	1,4	0,8	0,2	0,0
2008	2,4	1,3	0,8	0,2	0,1
2009	2,1	1,4	1,0	0,3	0,2
2010	2,4	1,9	1,3	0,5	0,1
2011	2,5	1,6	1,3	0,4	0,2
2012	2,9	1,8	1,3	0,4	0,6
2013	2,4	1,7	1,2	0,5	0,8
Szakközépiskola					
2001	6,4	4,4	3,7	1,0	0,8
2002	6,9	5,2	3,7	1,2	0,7
2003	7,7	5,5	3,8	1,5	0,9
2004	7,4	5,1	3,9	1,0	0,9
2005	6,4	4,5	3,3	0,9	1,0
2006	6,4	4,4	3,3	1,0	1,1
2007	7,0	4,2	3,1	1,0	1,3
2008	7,5	4,8	3,3	1,0	1,3
2009	8,3	5,3	3,8	1,2	0,9
2010	8,4	6,1	4,1	1,5	1,2
2011	9,9	6,0	4,4	1,4	1,2
2012	10,4	6,4	4,2	1,8	1,4
2013	9,5	6,8	4,5	1,9	0,7
Szakiskola					
2001	11,1	4,1	3,2	0,9	2,1
2002	11,2	4,0	4,0	2,0	0,8
2003	12,1	4,8	4,4	2,0	1,2
2004	11,6	4,6	3,8	1,8	1,4
2005	11,1	4,4	3,5	2,0	1,7
2006	11,1	4,1	3,7	1,7	1,0
2007	11,8	4,5	3,6	1,9	0,4
2008	15,4	5,8	3,7	2,0	0,7
2009	17,9	7,0	5,7	1,5	1,0
2010	18,9	7,9	6,9	2,6	0,7
2011	20,4	7,7	7,3	2,8	1,3
2012	23,0	9,7	7,5	3,4	1,1
2013	19,6	7,7	7,0	2,7	1,5

C2.1.5. táblázat Az évismétlő diákok százalékaránya oktatási szintenként és programtípusonként és megyénként, 2013

Megye	Alsó tagozat	Felső tagozat	Középfok	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
Budapest	1,0	1,6	3,8	1,7	4,0	8,9
Baranya	2,1	2,0	5,8	2,2	5,8	11,3
Bács-Kiskun	1,8	1,6	3,7	0,4	2,8	8,6
Békés	1,0	1,4	5,2	1,5	3,7	12,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	3,7	3,9	5,4	1,4	4,9	9,9
Csongrád	0,9	1,0	4,1	1,6	4,4	7,2
Fejér	1,7	1,8	5,6	1,2	5,5	10,0
Győr-Moson-Sopron	0,9	1,7	3,6	0,7	2,5	9,2
Hajdú-Bihar	2,2	2,1	5,1	2,3	4,5	11,2
Heves	2,1	2,3	5,2	0,7	4,3	12,1
Komárom-Esztergom	1,5	3,0	5,5	1,5	5,2	10,8
Nógrád	3,7	3,6	5,3	1,5	5,4	9,6
Pest	1,4	1,7	5,1	0,7	6,4	11,8
Somogy	2,3	2,2	6,4	0,9	5,4	11,9
Szabolcs-Szatmár-Bereg	2,4	2,9	5,9	1,8	4,0	12,7
Jász-Nagykun-Szolnok	2,1	3,1	5,4	1,5	4,7	10,2
Tolna	1,6	2,2	4,7	0,7	5,0	9,4
Vas	1,2	1,5	3,3	0,6	3,2	6,3
Veszprém	1,4	2,3	5,6	2,2	4,3	10,7
Zala	1,2	1,9	5,2	0,7	4,2	12,5

Megjegyzés: a kisgimnazisták a felső tagozaton tanulók között szerepelnek; a középfok és gimnázium kategóriákban nem szerepelnek.

C2.2.1. táblázat A legalább egyszer, illetve a többször évismétlő diákok százalékaránya a 8. és 10. évfolyamon HHH státus, programtípus és nemek szerint, 2013

	Évet ismételt legalább egyszer			Évet ismételt többször		
	összesen	fiúk	lányok	összesen	fiúk	lányok
8. évfolyam						
Összesen	6,1	7,3	4,9	0,8	1,1	0,5
HHH	18,1	21,3	15,4	3,1	4,3	2,0
nem HHH	4,6	5,7	3,6	0,6	0,8	0,4
10. évfolyam						
Összesen	13,3	15,1	11,6	2,4	3,0	1,9
HHH	24,0	27,0	21,5	4,6	6,4	3,0
Nem HHH	12,8	14,6	11,1	2,3	2,9	1,8
Gimnázium	4,2	4,6	3,9	0,5	0,6	0,4
Szakközépiskola	13,6	13,4	13,8	2,0	2,2	1,9
Szakiskola	33,7	34,3	32,7	7,8	8,3	6,9

C2.3.1. táblázat A középfokú továbbtanulásra jelentkezett tanulók százalékos megoszlása az 1. helyen történt jelentkezés programtípusa szerint, 2002–2014

Év	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Hatosztályos gimnázium	Nyolcosztályos gimnázium
2002	30,5	43,0	23,9	6,5	4,5
2003	31,7	41,9	24,2	6,8	4,6
2004	32,7	41,3	23,1	6,5	4,5
2005	34,1	41,2	22,5	6,4	4,4
2006	33,9	41,9	22,4	6,5	5,1
2007	33,1	42,0	23,1	6,1	4,7
2008	32,7	43,0	22,6	6,3	4,4
2009	32,4	42,7	23,5	6,3	4,7
2010	34,8	41,2	23,1	6,4	4,9
2011	35,2	39,2	24,5	6,5	5,1
2012	33,9	38,6	26,2	6,7	5,1
2013	34,7	38,1	25,2	7,1	5,3
2014	36,0	38,1	23,9	7,0	5,3

C2.3.2. táblázat Középfokú továbbtanulásra jelentkezett tanulók százalékos megoszlása az 1. helyen történt jelentkezés programtípusa szerint nemenként, 2002–2014

Év	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Hatosztályos gimnázium	Nyolcosztályos gimnázium
	Fiúk				
2002	23,5	44,3	28,8	5,7	4,1
2003					
2004	25,3	43,2	27,7	5,8	4,0
2005	26,0	43,1	27,1	5,5	3,9
2006	26,0	43,9	26,8	5,6	4,2
2007	25,7	43,6	27,8	5,2	4,1
2008	25,3	44,5	27,3	5,6	4,0
2009	24,9	44,3	28,4	5,6	4,3
2010	27,5	42,8	27,9	5,7	4,3
2011	28,1	40,7	29,3	5,7	4,4
2012	27,0	39,4	31,2	5,8	4,4
2013	27,8	39,0	30,5	6,5	4,8
2014	28,9	40,0	28,3	6,5	5,1
	Lányok				
2002	37,8	41,5	18,7	7,5	5,0
2003					
2004	40,6	39,3	18,1	7,3	5,1
2005	42,7	39,1	17,6	7,4	4,9
2006	42,4	39,7	17,6	7,5	5,9
2007	41,1	40,3	18,0	7,1	5,3
2008	40,6	41,3	17,6	7,0	4,9
2009	40,4	41,1	18,2	7,1	5,2
2010	42,4	39,1	17,7	6,6	5,0
2011	42,6	37,4	19,2	6,6	5,3
2012	41,2	37,5	20,7	7,2	5,5
2013	42,2	37,1	19,5	7,6	5,7
2014	43,7	36,1	19,1	7,5	5,5

C2.4.1. táblázat A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint, 2002–2014

Év	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Hatosztályos gimnázium	Nyolcosztályos gimnázium
2002	25,9	38,9	24,7	4,3	2,8
2003					
2004	28,0	38,1	24,1	4,2	2,8
2005	28,8	37,7	23,8	4,3	2,9
2006	28,9	38,6	23,9	4,4	3,2
2007	29,3	39,2	24,4	4,3	3,2
2008	29,2	39,5	24,3	4,3	3,0
2009	29,2	39,4	24,9	4,5	3,2
2010	30,2	39,2	24,7	4,7	3,2
2011	31,6	38,1	25,6	4,6	3,2
2012	30,7	37,6	26,7	4,6	3,2
2013	31,6	37,9	25,2	4,7	3,3
2014	32,6	38,0	24,4	4,8	3,1

C2.4.2. táblázat A középfokon továbbtanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus szerint, nemenként, 2002–2014

Év	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Hatosztályos gimnázium	Nyolcosztályos gimnázium
	Fiúk				
2002	19,4	39,9	29,2	3,7	2,4
2003					
2004	21,3	39,4	28,3	3,7	2,4
2005	21,5	39,1	27,9	3,6	2,5
2006	21,7	40,3	27,9	3,7	2,6
2007	22,3	40,2	29,0	3,5	2,7
2008	22,2	40,6	28,8	3,8	2,7
2009	22,1	40,5	29,6	4,0	2,9
2010	23,3	40,3	29,5	4,0	2,7
2011	24,8	39,6	30,0	4,1	2,7
2012	24,3	38,2	31,3	4,0	2,7
2013	24,9	38,5	30,5	4,3	2,9
2014	25,9	39,3	29,0	4,3	2,9
	Lányok				
2002	32,9	37,8	19,8	5,0	3,1
2003					
2004	35,2	36,8	19,5	4,7	3,3
2005	36,6	36,1	19,4	5,1	3,3
2006	36,7	36,7	19,6	5,1	3,8
2007	36,7	38,1	19,6	5,1	3,6
2008	36,7	38,3	19,5	4,8	3,4
2009	36,9	38,2	19,9	5,1	3,6
2010	37,3	37,7	19,4	5,0	3,4
2011	38,7	36,3	20,7	4,7	3,5
2012	37,6	36,7	21,6	5,0	3,6
2013	38,7	37,2	19,6	5,1	3,6
2014	39,9	36,5	19,4	5,3	3,3

C2.5. táblázat A 10. évfolyamon tanuló tanulók százalékos megoszlása programtípus és halmozottan hátrányos helyzet szerint, 2008–2013

Év	Nem HHH/HHH	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Hatosztályos gimnázium	Nyolcosztályos gimnázium
2008	nem HHH	31,8	40,6	19,5	4,7	3,0
2008	HHH	10,5	28,9	56,1	0,6	0,2
2009	nem HHH	31,0	40,7	19,6	5,1	3,2
2009	HHH	10,6	29,8	55,7	0,6	0,2
2010	nem HHH	31,2	40,8	19,5	5,0	3,2
2010	HHH	11,9	28,1	58,2	0,5	0,2
2011	nem HHH	31,0	40,6	19,5	5,3	3,4
2011	HHH	12,9	30,1	54,6	0,7	0,3
2012	nem HHH	32,2	40,2	19,1	4,9	3,3
2012	HHH	13,0	30,4	55,1	0,4	0,3
2013	nem HHH	33,1	38,6	19,7	5,1	3,4
2013	HHH	13,2	30,0	55,1	0,5	0,3

C2.6.1. táblázat A különböző életkorban érettségihez nem kötött szakmai végzettséget szerzők százalékaránya születési kohorszonnként, 2004–2012

Születési év	Év 18 éves korban	17 éves	18 éves	19 éves	20 éves	21 éves	22 éves	23 éves
1988	2006	0,3	4,2	5,3	4,9	2,4	1,3	0,5
1989	2007	0,3	2,8	5,2	5,2	2,5	1,3	0,8
1990	2008	0,3	2,0	5,0	5,4	2,7	2,0	0,6
1991	2009	0,2	1,7	5,2	5,3	3,8	1,3	
1992	2010	0,1	1,8	5,0	6,8	2,9		
1993	2011	0,1	2,0	7,6	4,1			
1994	2012	0,1	3,4	6,4				
1995	2013	0,2	3,5					
1996	2014	0,4						

Megjegyzés: a fiatalabb kohorszok esetében a magasabb életkorban megszerzett végzettségadatok azért hiányoznak, mert 2012/13-as tanévben még nem érték el azt az életkort.

C2.6.2. táblázat A különböző életkorban érettségit szerzők százalékaránya születési kohorszonnként, 2004–2012

Születési év	Év 18 éves korban	17 éves	18 éves	19 éves	20 éves	21 éves	22 éves	23 éves
1988	2006	1,7	22,9	29,9	5,0	1,2	0,5	0,3
1989	2007	1,6	23,3	27,7	9,2	1,3	0,7	0,3
1990	2008	1,4	19,5	30,7	9,9	1,5	0,7	0,2
1991	2009	0,9	19,5	30,6	10,4	1,5	0,5	
1992	2010	1,1	19,1	31,4	10,8	1,3		
1993	2011	1,1	18,2	30,4	10,6			
1994	2012	1,0	18,1	29,3				
1995	2013	1,5	17,0					
1996	2014	1,2						

Megjegyzés: a fiatalabb kohorszok esetében a magasabb életkorban megszerzett végzettség-adatok azért hiányoznak, mert 2012/13-as tanévben még nem érték el azt az életkort.

C2.6.3. táblázat A különböző életkorban érettségihez kötött szakmai végzettséget szerzők százalékaránya születési kohorszonnként, 2004–2012

Születési év	Év 18 éves korban	17 éves	18 éves	19 éves	20 éves	21 éves	22 éves	23 éves
1988	2006	0,0	0,2	2,6	6,1	6,2	3,2	1,7
1989	2007	0,0	0,2	2,1	5,6	6,5	3,7	1,7
1990	2008	0,0	0,1	1,5	5,9	7,3	3,9	1,5
1991	2009	0,0	0,1	1,8	6,2	7,4	3,5	
1992	2010	0,0	0,1	2,0	5,9	6,9		
1993	2011	0,0	0,1	1,8	5,6			
1994	2012	0,0	0,1	1,6				
1995	2013	0,0	0,1					
1996	2014	0,0						

Megjegyzés: a fiatalabb kohorszok esetében a magasabb életkorban megszerzett végzettség-adatok azért hiányoznak, mert 2012/13-as tanévben még nem érték el azt az életkort.

C3.1 táblázat Az intézmények intézményfenntartó szerinti százalékos megoszlása, 2001–2013

Év	Állami	Önkormányzati	Egyházi	Egyéb
Óvodák				
2001	1,8	90,5	2,4	5,3
2002	1,7	90,3	2,6	5,4
2003	1,8	89,4	2,9	5,8
2004	1,3	89,7	3,1	5,9
2005	0,6	90,0	3,2	6,2
2006	0,6	89,3	3,5	6,6
2007	0,7	87,2	4,5	7,6
2008	0,7	85,8	5,2	8,3
2009	0,7	84,7	5,5	9,0
2010	0,7	84,1	5,6	9,6
2011	0,7	81,9	7,3	10,1
2012	2,0	79,1	8,7	10,2
2013	3,1	79,7	8,0	9,2
Általános iskolák				
2001	2,9	88,6	5,7	2,7
2002	2,5	89,0	5,8	2,7
2003	2,4	88,5	6,2	2,9
2004	1,7	88,5	6,6	3,1
2005	1,2	88,7	7,0	3,2
2006	1,2	88,4	7,1	3,3
2007	1,3	85,6	8,9	4,1
2008	1,5	84,5	9,6	4,5
2009	1,5	83,7	10,2	4,6
2010	1,6	83,4	10,3	4,7
2011	1,6	81,7	12,2	4,6
2012	4,9	75,5	15,2	4,4
2013	79,0	1,0	15,9	4,0
Középiskolák				
2001	4,1	71,9	10,1	13,9
2002	4,4	71,3	9,8	14,6
2003	4,2	70,4	9,9	15,5
2004	3,5	70,7	10,2	15,7
2005	3,4	69,9	10,5	16,2
2006	3,4	69,3	10,7	16,6
2007	3,2	67,6	11,2	18,0
2008	2,7	66,9	11,7	18,6
2009	2,7	66,0	12,3	19,0
2010	2,8	65,8	12,3	19,2
2011	2,8	63,7	13,6	19,8
2012	15,7	49,2	16,8	18,3
2013	64,4	0,7	17,9	17,0

C3.2. táblázat A tanulók intézményfenntartó szerinti százalékos megoszlása, 2001–2013

Év	Állami	Önkormányzati	Egyházi	Egyéb
Óvodák				
2001	2,3	93,8	1,7	2,2
2002	2,2	93,7	1,9	2,3
2003	2,5	93,1	2,2	2,2
2004	1,5	93,8	2,5	2,3
2005	0,7	94,5	2,5	2,3
2006	0,7	94,2	2,7	2,4
2007	0,7	93,8	3,0	2,5
2008	0,7	93,5	3,3	2,5
2009	0,7	93,2	3,5	2,6
2010	0,7	93,0	3,6	2,7
2011	0,7	92,0	4,6	2,7
2012	0,8	90,6	6,0	2,6
2013	1,0	89,9	6,3	2,8
Általános iskolák				
2001	4,1	90,3	4,5	1,1
2002	3,5	90,7	4,7	1,1
2003	3,2	90,5	5,0	1,3
2004	2,3	90,9	5,3	1,5
2005	1,6	91,4	5,5	1,4
2006	1,6	91,1	5,7	1,5
2007	1,7	90,4	6,2	1,8
2008	1,7	89,9	6,6	1,8
2009	1,8	89,4	7,0	1,8
2010	1,8	89,0	7,4	1,8
2011	1,8	87,3	9,1	1,9
2012	3,2	82,8	12,1	1,8
2013	84,5	0,4	13,3	1,7
Középiskolák				
2001	3,5	83,0	5,3	8,2
2002	3,9	82,3	5,5	8,3
2003	3,6	81,7	5,7	9,0
2004	2,9	82,2	5,8	9,1
2005	2,8	82,2	6,0	9,0
2006	3,0	82,0	6,2	8,8
2007	2,8	81,2	6,2	9,8
2008	3,1	80,0	6,5	10,4
2009	3,1	78,5	6,6	11,7
2010	3,1	77,8	6,7	12,4
2011	3,1	76,4	7,9	12,7
2012	17,0	59,2	11,4	12,3
2013	76,4	0,3	13,0	10,3

C3.3. táblázat Átlagos tanulói létszám az iskolai képzésekben képzési típus szerint, 2001–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Szakközépiskola	Gimnázium
2001	246,0	216,5	291,0	328,4
2002	246,1	215,1	293,1	328,4
2003	244,1	218,2	294,8	336,5
2004	241,8	215,3	294,5	335,7
2005	239,3	205,9	292,6	342,4
2006	232,3	196,7	292,9	340,6
2007	238,3	200,9	295,1	347,3
2008	236,1	205,9	306,4	348,6
2009	233,1	203,9	301,4	341,0
2010	230,5	199,8	296,0	335,6
2011	232,0	199,1	289,2	335,3
2012	230,7	183,3	284,2	328,5
2013	209,6	158,5	253,1	324,2

C3.4. táblázat Az 500 fősnél nagyobb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók százalékaránya, 2001–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Szakközépiskola	Gimnázium
2001	33,4	35,0	42,6	51,0
2002	32,7	33,7	42,2	50,9
2003	31,1	35,3	42,9	52,2
2004	30,4	33,7	42,6	51,7
2005	28,1	30,7	40,9	52,3
2006	25,8	29,7	41,7	52,8
2007	25,8	30,9	46,7	53,3
2008	25,2	32,0	49,3	54,6
2009	24,1	32,1	47,9	53,4
2010	23,7	30,0	46,8	53,9
2011	24,7	30,2	43,8	55,6
2012	25,3	22,4	41,8	54,2
2013	21,4	14,8	37,3	52,3

C3.5. táblázat A 100 fősnél kisebb tanulói létszámú iskolai képzésben tanulók százalékaránya, 2001–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Szakközépiskola	Gimnázium
2001	5,3	7,6	3,7	2,6
2002	5,3	8,0	3,4	2,6
2003	5,5	8,3	3,4	2,8
2004	5,5	8,3	3,4	2,4
2005	5,6	8,9	3,1	2,5
2006	6,0	10,6	3,4	2,6
2007	5,4	10,2	3,7	2,5
2008	5,4	10,3	3,7	2,7
2009	5,4	9,5	3,9	3,0
2010	5,5	10,0	3,8	3,4
2011	5,6	10,2	4,0	3,2
2012	5,6	10,9	4,4	3,6
2013	7,5	13,5	5,8	3,6

C3.6. táblázat Átlagos osztálylétszám, 2001–2013

Év	Általános iskola	6- és 8 osztályos gimnázium (alapfok)	Szakiskola	Szakközépiskola	4 osztályos gimnázium
2001	19,4	28,7	22,0	25,9	27,1
2002	19,3	29,3	22,1	25,9	27,3
2003	19,3	29,5	22,1	25,2	27,3
2004	19,2	29,5	21,6	24,8	27,2
2005	19,4	29,0	21,0	24,5	27,4
2006	19,3	29,0	20,3	24,1	27,5
2007	19,8	29,2	20,7	24,6	27,4
2008	19,8	29,0	20,5	24,6	27,4
2009	19,7	29,0	20,4	24,6	27,1
2010	19,6	28,6	20,7	24,5	27,1
2011	19,6	28,7	20,8	24,2	26,8
2012	19,5	28,6	20,8	24,1	26,3
2013	19,6	29,2	19,1	23,2	26,1

C3.7. táblázat A 30 főnél nagyobb létszámú osztályok százalékaránya, 2002–2012

Év	Általános iskola	6 és 8 osztályos gimnázium (alapfok)	Szakiskola	Szakközépiskola	4 osztályos gimnázium
2002	3,2	53,6	29,6	38,6	47,1
2003	2,9	50,9	27,9	35,1	47,6
2004	2,5	48,2	27,3	34,8	48,0
2005	2,2	46,4	22,9	34,8	50,0
2006	2,0	48,1	19,5	33,6	50,6
2007	2,8	48,4	20,6	34,8	48,8
2008	2,7	49,7	20,3	34,7	48,4
2009	2,6	52,3	21,3	34,4	46,8
2010	2,7	52,0	21,3	33,6	46,5
2011	2,8	51,7	23,0	31,9	45,4
2012	3,0	53,2	22,6	28,6	42,0

C3.8. táblázat A legfeljebb 10 fős osztályok százalékaránya, 2002–2012

Év	Általános iskola	6 és 8 osztályos gimnázium (alapfok)	Szakiskola	Szakközépiskola	4 osztályos gimnázium
2002	7,9	0,5	9,0	3,1	1,1
2003	8,0	0,4	9,4	3,3	1,4
2004	7,8	0,8	10,1	3,8	1,6
2005	7,8	1,1	11,7	4,3	1,5
2006	7,8	1,1	11,8	4,3	2,1
2007	6,7	0,8	11,1	4,1	1,7
2008	6,6	0,6	11,3	4,2	2,3
2009	6,6	0,8	12,1	4,2	3,0
2010	6,9	2,5	11,8	4,6	2,0
2011	6,7	1,0	12,8	4,6	2,4
2012	6,7	1,3	13,4	4,7	2,5

C3.9.1. táblázat Szegregációs index, 2010–2013

Év	HH tanulók alapján számítva	HHH tanulók alapján számítva
2010	27,2	29,2
2011	27,4	30,7
2012	27,9	31,8
2013	32,9	34,0

C3.9.2. táblázat Települési szegregációs indexeinek átlagos értéke településtípus szerint, 2010–2013

Év	HH tanulók alapján számítva	HHH tanulók alapján számítva
Nem megyei jogú városok		
2010	6,2	7,4
2011	6,8	7,9
2012	7,2	8,6
2013	8,3	8,0
Megyei jogú városok		
2010	11,6	10,0
2011	11,6	10,0
2012	11,9	9,4
2013	14,9	9,2
Budapest		
2010	16,7	14,9
2011	15,8	14,5
2012	15,4	13,5
2013	20,3	15,8

C3.10.1. táblázat A magántanulók százalékaránya, 2004–2013

Év	Magántanulók aránya	Szakértői döntés alapján	Saját/szülői döntés alapján
2004	0,47	0,13	0,34
2005	0,47	0,14	0,33
2006	0,49	0,14	0,36
2007	0,53	0,13	0,40
2008	0,64	0,15	0,49
2009	0,64	0,14	0,49
2010	0,65	0,14	0,51
2011	0,67	0,14	0,52
2012	0,66	0,14	0,52
2013	0,62	0,13	0,49

C3.11.1. táblázat A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók százalékaránya, 2010–2013

	Összes évfolyam	1–8. évfolyam	9–13. évfolyam
2010	3,6	2,6	5,2
2011	2,6	1,4	4,5
2012	3,0	1,5	5,4
2013	2,5	1,2	4,7

C3.11.2. táblázat A 30 vagy több igazolatlan órát hiányzó tanulók százalékaránya megyénként, 2013

Megye	1–8. évfolyam, általános iskola	9–13. évfolyam, szakiskola
Budapest	0,9	16,0
Baranya	1,1	13,0
Bács-Kiskun	0,9	16,1
Békés	0,7	11,4
Borsod-Abaúj-Zemplén	3,4	18,4
Csongrád	0,5	12,1
Fejér	1,1	8,5
Győr-Moson-Sopron	0,6	8,3
Hajdú-Bihar	1,2	17,5
Heves	2,0	16,9
Komárom-Esztergom	0,9	12,7
Nógrád	2,8	24,0
Pest	0,8	16,5
Somogy	1,3	11,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1,8	17,7
Jász-Nagykun-Szolnok	2,0	17,6
Tolna	1,1	11,7
Vas	0,3	7,4
Veszprém	0,7	10,0
Zala	1,0	12,5

C3.12.1. táblázat Az integráltan és gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya, 2002–2013

Év	Integráltan oktatott SNI			Gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott SNI		
	1–8.	9–13.	minden	1–8.	9–13.	minden
	évfolyam					
2001	0,9	0,3	0,7	3,8	1,3	3,0
2002	1,4	0,3	1,0	3,7	1,6	3,0
2003	2,0	0,4	1,4	3,7	1,6	3,0
2004	2,6	0,5	1,88	3,5	1,7	2,9
2005	3,4	0,6	2,3	3,4	1,8	2,8
2006	3,9	0,9	2,7	3,3	1,9	2,7
2007	3,9	1,1	2,8	3,0	1,9	2,6
2008	3,7	1,4	2,8	2,7	1,9	2,4
2009	4,0	1,7	3,0	2,6	1,9	2,3
2010	4,2	2,1	3,3	2,5	2,0	2,2
2011	4,3	2,4	3,5	2,4	1,9	2,2
2012	4,4	2,6	3,7	2,3	1,9	2,1
2013	4,5	2,9	3,88	2,2	1,9	2,1

C3.12.2. táblázat Az integráltan és gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott speciális nevelési igényű (SNI) tanulók százalékaránya évfolyamonként, 2013

Évfolyam	Integráltan oktatott	Gyógypedagógiai tanterv szerint oktatott
1.	3,0	1,9
2.	3,3	1,9
3.	4,0	2,0
4.	4,9	2,3
5.	5,2	2,2
6.	5,3	2,3
7.	5,3	2,5
8.	5,4	2,7
9.	3,4	2,1
10.	3,3	2,2
11.	3,1	2,0
12.	2,6	2,0
13.	1,2	0,7

C3.13.1. táblázat Egy férőhelyre jutó óvodások száma, 2002–2013

Év	Tanuló/férőhely
2002	0,91
2003	0,93
2004	0,93
2005	0,92
2006	0,94
2007	0,93
2008	0,91
2009	0,89
2010	0,89
2011	0,89
2012	0,88
2013	0,86

C3.13.2. táblázat Egy férőhelyre jutó óvodások száma, megyénként, 2002–2013

Megye	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Budapest	0,93	1,00	1,00	0,95	0,98	0,88
Baranya	0,89	0,88	0,86	0,88	0,91	0,93
Bács-Kiskun	0,89	0,89	0,91	0,95	0,91	0,92
Békés	0,90	0,91	0,91	0,99	0,91	0,92
Borsod-Abaúj-Zemplén	0,96	1,03	0,97	0,95	1,04	0,94
Csongrád	0,88	0,87	0,88	0,90	0,92	0,97
Fejér	0,90	0,98	0,91	0,91	0,92	0,79
Győr-Moson-Sopron	0,79	0,80	0,79	0,82	0,81	0,94
Hajdú-Bihar	0,95	0,94	0,96	0,96	0,96	0,92
Heves	0,93	0,94	0,95	0,94	0,92	0,88
Komárom-Esztergom	0,89	0,88	0,86	0,88	0,90	0,88
Nógrád	0,81	0,84	0,85	0,88	0,92	1,05
Pest	1,00	1,02	1,03	1,01	1,06	0,87
Somogy	0,87	0,87	0,87	0,87	0,86	0,96
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1,05	1,13	1,01	0,98	0,97	1,06
Jász-Nagykun-Szolnok	0,95	0,94	0,93	0,96	1,05	0,86
Tolna	0,83	0,84	0,98	0,83	1,00	0,90
Vas	0,82	0,81	0,86	0,86	0,89	0,83
Veszprém	0,83	0,82	0,81	0,87	0,84	0,79
Zala	0,83	0,82	0,82	0,80	0,80	0,96
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Budapest	0,99	0,93	0,90	0,91	0,90	0,89
Baranya	0,89	0,88	0,92	0,89	0,89	0,85
Bács-Kiskun	0,87	0,86	0,88	0,87	0,87	0,84
Békés	0,88	0,86	0,84	0,84	0,84	0,79
Borsod-Abaúj-Zemplén	0,90	0,89	0,89	0,88	0,88	0,94
Csongrád	0,98	0,91	0,91	0,92	0,88	0,87
Fejér	0,95	0,92	0,89	0,89	0,89	0,88
Győr-Moson-Sopron	0,81	0,83	0,85	0,86	0,85	0,80
Hajdú-Bihar	0,96	0,95	0,93	0,90	0,89	0,84
Heves	0,89	0,86	0,89	0,90	0,87	0,84
Komárom-Esztergom	0,88	0,86	0,87	0,86	0,86	0,83
Nógrád	0,88	0,86	0,86	0,84	0,83	0,80
Pest	0,97	0,95	0,93	0,93	0,92	0,90
Somogy	0,87	0,87	0,87	0,87	0,86	0,96
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1,05	1,13	1,01	0,98	0,97	1,06
Jász-Nagykun-Szolnok	0,95	0,94	0,93	0,96	1,05	0,86
Tolna	0,83	0,84	0,98	0,83	1,00	0,90
Vas	0,82	0,81	0,86	0,86	0,89	0,83
Veszprém	0,83	0,82	0,81	0,87	0,84	0,79
Zala	0,83	0,82	0,82	0,80	0,80	0,96

C3.13.3. táblázat Egy férőhelyre jutó óvodások száma, településtípus szerint, 2002–2013

Év	Budapest	Megyeszékhely	Város	Falu
2002	0,93	0,94	0,97	0,86
2003	1,00	0,99	1,01	0,86
2004	1,00	0,95	1,00	0,86
2005	0,95	0,97	1,00	0,86
2006	0,98	1,01	1,02	0,87
2007	0,96	0,98	1,02	0,85
2008	0,99	0,95	0,98	0,84
2009	0,93	0,95	0,94	0,83
2010	0,90	0,96	0,94	0,84
2011	0,91	0,95	0,94	0,84
2012	0,91	0,93	0,93	0,83
2013	0,89	0,94	0,89	0,81

C3.14.1. táblázat Szükségtermet is használó iskolák százalékaránya, 2001–2013

Év	Az iskolában van általános iskola	Az iskolában van középiskola
2001	25,1	15,9
2002	23,5	15,3
2003	22,2	14,3
2004	20,8	12,5
2005	19,6	11,9
2006	18,5	11,6
2007	16,1	10,3
2008	17,9	10,3
2009	17,4	10,0
2010	16,4	9,8
2011	14,0	8,9
2012	14,1	9,0
2013	13,7	8,2

C3.14.2. táblázat Szükségtermet is használó iskolák százalékaránya, megyénként

	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
Budapest	16,8	9,6	15,4	8,7	15,0	8,1	14,6	7,6	13,0	7,0	11,8	7,8	12,9	12,0
Baranya	15,4	21,2	14,0	22,5	11,4	17,3	11,5	16,7	10,3	14,9	11,2	13,7	15,5	10,6
Bács-Kiskun	29,8	22,1	28,6	22,7	27,4	22,9	21,1	14,6	20,7	15,6	18,2	14,6	12,6	8,8
Békés	20,0	12,9	18,6	16,0	17,6	14,9	17,7	14,9	17,1	13,8	15,6	13,5	21,7	11,0
Borsod-Abaúj-Zemplén	29,4	18,3	30,0	16,2	28,3	13,0	26,4	9,4	26,2	9,7	23,2	11,7	9,5	5,8
Csongrád	26,2	12,7	25,2	12,1	20,2	9,4	20,2	8,0	19,6	8,2	19,4	6,4	25,7	19,0
Fejér	30,6	25,0	28,1	22,7	24,8	21,1	25,9	18,2	28,2	22,4	27,0	21,5	9,7	14,7
Győr-Moson-Sopron	15,8	21,7	17,4	23,2	12,6	17,9	12,0	17,0	9,9	16,5	10,5	15,3	19,0	9,1
Hajdú-Bihar	40,3	16,5	36,1	15,9	38,5	14,4	33,1	13,0	27,1	10,6	23,0	8,5	11,6	9,2
Heves	16,9	6,8	19,7	11,5	18,4	8,2	15,7	10,2	12,7	9,5	13,6	9,5	15,8	14,8
Komárom-Esztergom	26,3	20,7	23,7	16,7	23,0	19,8	21,9	18,1	20,5	17,9	16,5	17,3	10,8	18,9
Nógrád	21,9	23,1	22,8	23,7	21,9	23,7	18,0	20,0	16,1	20,0	13,4	16,7	27,3	9,8
Pest	38,9	16,2	34,9	13,3	34,2	15,6	34,2	11,6	32,4	10,9	31,0	10,9	18,0	13,2
Somogy	24,5	15,6	23,3	15,2	22,1	17,5	20,4	16,9	19,6	17,3	22,1	16,0	19,1	11,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	34,6	14,0	28,4	16,8	26,7	15,9	24,4	14,9	22,9	11,1	21,1	11,6	17,6	16,0
Jász-Nagykun-Szolnok	30,4	17,3	28,8	15,8	27,3	19,0	26,2	18,2	22,5	16,0	22,1	15,2	8,9	23,3
Tolna	15,8	25,0	13,7	24,4	12,8	26,8	13,7	24,4	13,4	22,0	15,2	19,0	11,5	8,3
Vas	14,9	9,8	13,2	7,7	14,2	7,5	11,7	7,3	11,3	6,9	11,8	6,9	17,9	13,9
Veszprém	22,0	18,4	22,1	18,4	23,3	17,7	23,8	14,8	22,8	14,6	18,7	13,9	11,0	8,2
Zala	15,2	23,2	12,0	18,6	9,9	8,3	8,7	7,3	9,7	5,6	10,7	3,9	9,3	4,8
	2008		2009		2010		2011		2012		2013			
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		
Budapest	8,6	5,1	8,9	4,7	9,3	4,8	9,0	4,7	9,8	5,7	10,4	4,6		
Baranya	10,4	11,8	12,1	11,6	12,7	11,9	9,1	10,6	9,0	9,7	11,4	7,6		
Bács-Kiskun	22,0	12,6	23,0	14,5	19,4	11,7	18,0	13,0	19,8	11,7	16,3	7,8		
Békés	14,8	13,8	13,3	13,1	10,0	9,5	9,6	9,5	10,1	10,3	7,2	9,8		
Borsod-Abaúj-Zemplén	22,3	10,5	22,9	11,2	22,9	10,4	19,1	7,6	19,4	7,1	18,5	7,6		
Csongrád	12,5	4,3	9,3	2,1	12,3	5,9	10,1	4,6	10,1	3,5	11,3	4,3		
Fejér	29,4	18,5	29,4	19,8	24,8	18,1	19,2	16,5	19,4	17,9	20,0	16,5		
Győr-Moson-Sopron	13,1	13,4	11,4	12,4	11,6	12,4	8,3	11,2	10,2	12,4	10,1	10,4		
Hajdú-Bihar	24,6	9,6	21,0	10,4	17,9	7,6	12,4	7,4	12,3	10,0	12,8	8,7		
Heves	11,3	8,3	11,2	6,8	12,6	10,7	9,6	6,5	10,8	3,3	11,7	1,7		
Komárom-Esztergom	17,8	12,7	14,1	15,9	11,3	12,5	13,7	13,2	9,3	13,4	9,5	11,3		
Nógrád	15,9	25,8	14,3	13,3	16,1	22,6	10,8	9,1	10,0	8,8	11,3	5,7		
Pest	26,4	7,8	24,7	8,2	25,2	10,2	21,5	10,9	24,2	10,7	22,6	9,5		
Somogy	16,8	12,1	20,0	17,2	19,7	14,3	18,3	14,8	19,7	16,7	16,2	18,9		
Szabolcs-Szatmár-Bereg	19,7	10,3	21,8	11,0	15,9	9,2	15,0	6,3	12,5	6,2	11,8	6,3		
Jász-Nagykun-Szolnok	28,4	16,7	25,6	14,5	25,8	17,9	22,8	20,0	24,7	18,6	24,7	21,5		
Tolna	9,0	22,5	12,3	21,2	12,2	15,6	6,3	11,8	6,4	11,1	6,3	10,8		
Vas	16,4	7,7	15,7	9,6	11,6	9,8	8,6	9,8	5,8	10,2	5,8	6,1		
Veszprém	22,5	15,7	18,8	11,3	17,0	10,3	16,0	10,0	11,3	7,6	9,9	7,6		
Zala	10,9	6,3	11,8	6,1	10,6	5,9	9,5	5,9	7,6	4,3	9,0	9,1		

a) Van általános iskola is az iskolában.

b) Van középiskolai is az iskolában.

C3.15.1. táblázat Egy számítógépre jutó tanulók száma, 2002–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2002	18,6	14,0	12,7	14,9	8,9
2003	17,4	13,1	14,2	26,0	8,3
2004	15,1	11,8	11,5	22,4	7,4
2005	13,9	9,4	10,8	22,6	6,8
2006	11,5	8,8	8,4	21,0	6,4
2007	10,9	8,0	9,7	19,7	6,7
2008	10,7	7,0	7,8	16,5	5,6
2009	9,1	6,7	7,8	15,1	5,3
2010	13,0	9,5	9,1	21,8	7,3
2011	10,3	9,2	8,0	18,0	7,0
2012	10,2	8,8	8,4	17,3	7,0
2013	11,3	9,3	7,6	11,5	6,5

C3.15.2. táblázat Egy számítógépre jutó tanulók száma, településtípusonként, 2007–2013

Év	Településtípus	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2002	Budapest	18,6	14,0	5,3	16,1	9,6
2002	Megyeszékhely	22,6	14,2	12,7	15,4	9,6
2002	Város	23,3	14,0	13,6	13,3	8,0
2002	Falu	15,5	13,2	15,8	26,5	8,9
2003	Budapest	17,1	14,7	6,3	24,9	9,7
2003	Megyeszékhely	20,2	13,9	18,1	16,8	8,7
2003	Város	21,9	12,0	14,9	26,9	7,1
2003	Falu	14,6	13,8	12,7	72,8	8,8
2004	Budapest	14,0	15,7	5,8	14,4	7,6
2004	Megyeszékhely	18,2	11,4	14,1	22,2	7,9
2004	Város	18,8	10,7	12,3	23,6	6,9
2004	Falu	12,9	12,9	10,0	49,4	6,9
2005	Budapest	13,1	10,7	4,8	14,0	6,6
2005	Megyeszékhely	16,8	10,6	11,0	18,0	7,7
2005	Város	17,5	8,4	12,2	26,4	6,2
2005	Falu	11,7	9,1	11,5	56,4	6,2
2006	Budapest	11,9	10,5	4,5	21,5	7,6
2006	Megyeszékhely	13,5	9,8	8,0	16,4	6,1
2006	Város	14,4	7,9	9,6	19,9	6,1
2006	Falu	9,5	7,7	8,9	38,2	6,6
2007	Budapest	10,9	9,8	5,1	21,3	7,6
2007	Megyeszékhely	13,0	8,2	13,2	13,1	7,4
2007	Város	13,6	7,7	9,4	19,4	5,8
2007	Falu	9,0	6,2	10,4	35,0	5,8
2008	Budapest	10,6	7,7	5,2	19,8	6,0
2008	Megyeszékhely	12,3	7,4	7,3	10,4	5,8
2008	Város	13,3	7,1	9,1	15,7	5,0
2008	Falu	8,9	4,6	6,6	29,7	7,5
2009	Budapest	9,4	8,7	4,9	18,3	4,9
2009	Megyeszékhely	10,5	6,5	12,9	8,9	6,4
2009	Város	10,9	6,5	6,9	13,6	4,6
2009	Falu	7,8	5,1	5,2	30,7	5,3
2010	Budapest	14,5	10,8	5,5	24,2	7,1
2010	Megyeszékhely	16,4	9,5	12,4	20,5	8,1
2010	Város	16,8	9,5	9,1	19,0	6,7
2010	Falu	9,8	7,4	6,6	32,5	7,9
2011	Budapest	14,4	11,7	6,0	23,6	10,1
2011	Megyeszékhely	13,7	9,3	10,1	12,5	6,8
2011	Város	12,2	8,9	7,7	16,0	5,6
2011	Falu	7,7	6,9	7,8	28,4	6,7
2012	Budapest	14,7	12,6	6,5	22,1	10,0
2012	Megyeszékhely	13,8	9,7	8,9	11,7	7,0
2012	Város	12,0	7,7	8,8	15,5	5,6
2012	Falu	7,4	6,7	7,0	27,3	5,3
2013	Budapest	15,8	13,8	7,3	11,4	7,9
2013	Megyeszékhely	13,7	11,3	7,7	10,5	7,1
2013	Város	14,2	7,5	7,9	10,7	5,4
2013	Falu	8,3	5,3	6,0	17,8	7,4

C3.16.1. táblázat Internet-hozzáférésű tantermek aránya, 2007–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2007	20,6	33,9	20,7	39,7	47,7
2008	25,8	40,9	26,8	45,2	54,8
2009	31,7	40,7	27,2	46,4	62,4
2010	40,1	37,6	32,9	49,3	63,6
2011	60,9	43,4	39,7	60,6	75,6
2012	67,7	45,5	42,4	63,4	76,7
2013	67,8	51,2	46,9	67,5	78,8

C3.16.2. táblázat Internet-hozzáférésű tantermek aránya, településtípusonként, 2007–2013

Év	Településtípus	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2007	Budapest	25,4	34,2	18,4	44,9	48,2
2007	Megyeszékhely	19,7	40,4	27,9	46,1	47,6
2007	Város	19,0	35,6	21,7	38,8	48,8
2007	Falu	20,7	15,5	8,9	18,8	36,0
2008	Budapest	33,9	44,7	45,5	48,8	56,1
2008	Megyeszékhely	26,2	41,1	29,6	51,1	50,6
2008	Város	23,9	42,2	22,8	45,2	60,1
2008	Falu	24,8	32,4	15,2	24,3	32,6
2009	Budapest	41,9	43,0	32,8	50,4	66,2
2009	Megyeszékhely	32,7	41,7	33,2	49,8	56,9
2009	Város	30,7	45,6	26,8	47,5	67,3
2009	Falu	29,7	19,9	9,9	27,7	41,2
2010	Budapest	47,6	41,2	39,7	51,7	72,2
2010	Megyeszékhely	40,1	40,5	42,1	53,8	57,6
2010	Város	39,9	42,3	28,4	52,6	66,3
2010	Falu	38,5	12,5	25,1	25,4	44,8
2011	Budapest	52,8	48,4	39,2	58,0	80,8
2011	Megyeszékhely	57,5	50,1	51,7	64,9	67,6
2011	Város	60,3	47,6	38,5	69,0	82,1
2011	Falu	63,8	13,4	21,5	27,8	52,0
2012	Budapest	59,1	45,7	41,6	59,7	76,7
2012	Megyeszékhely	69,5	50,5	60,5	72,1	76,2
2012	Város	68,1	52,3	40,1	71,9	80,2
2012	Falu	68,9	17,6	18,2	26,7	52,4
2013	Budapest	58,1	50,9	41,0	63,3	76,1
2013	Megyeszékhely	71,4	58,1	62,4	73,3	77,0
2013	Város	67,5	58,1	40,5	76,2	85,7
2013	Falu	69,1	19,9	47,7	32,0	38,7

C3.17.1. táblázat Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya, programtípusonként, 2007–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2007	20,6	33,9	20,7	39,7	47,7
2008	25,8	40,9	26,8	45,2	54,8
2009	31,7	40,7	27,2	46,4	62,4
2010	40,1	37,6	32,9	49,3	63,6
2011	60,9	43,4	39,7	60,6	75,6
2012	67,7	45,5	42,4	63,4	76,7
2013	67,8	51,2	46,9	67,5	78,8

C3.17.2. táblázat Interaktív táblával felszerelt tantermek aránya, településtípusonként és programtípusonként, 2007–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2007	25,4	34,2	18,4	44,9	48,2
2007	19,7	40,4	27,9	46,1	47,6
2007	19,0	35,6	21,7	38,8	48,8
2007	20,7	15,5	8,9	18,8	36,0
2008	33,9	44,7	45,5	48,8	56,1
2008	26,2	41,1	29,6	51,1	50,6
2008	23,9	42,2	22,8	45,2	60,1
2008	24,8	32,4	15,2	24,3	32,6
2009	41,9	43,0	32,8	50,4	66,2
2009	32,7	41,7	33,2	49,8	56,9
2009	30,7	45,6	26,8	47,5	67,3
2009	29,7	19,9	9,9	27,7	41,2
2010	47,6	41,2	39,7	51,7	72,2
2010	40,1	40,5	42,1	53,8	57,6
2010	39,9	42,3	28,4	52,6	66,3
2010	38,5	12,5	25,1	25,4	44,8
2011	52,8	48,4	39,2	58,0	80,8
2011	57,5	50,1	51,7	64,9	67,6
2011	60,3	47,6	38,5	69,0	82,1
2011	63,8	13,4	21,5	27,8	52,0
2012	59,1	45,7	41,6	59,7	76,7
2012	69,5	50,5	60,5	72,1	76,2
2012	68,1	52,3	40,1	71,9	80,2
2012	68,9	17,6	18,2	26,7	52,4
2013	58,1	50,9	41,0	63,3	76,1
2013	71,4	58,1	62,4	73,3	77,0
2013	67,5	58,1	40,5	76,2	85,7
2013	69,1	19,9	47,7	32,0	38,7

C3.18.1. táblázat A pedagógiai képesítés nélkül tanítók százalékaránya az óvodai csoportvezetők, osztálytanítók és szakos tanítást végzők között, 2003–2013

Év	Óvodapedagógus	Osztálytanító	Szakos tanítást végző
2003	0,88	0,30	3,29
2004	0,63	0,23	3,20
2005	0,51	0,23	3,21
2006	0,40	0,22	3,22
2007	0,39	0,19	2,72
2008	0,29	0,20	2,49
2009	0,32	0,15	2,44
2010	0,34	0,08	2,59
2011	0,38	0,11	2,61
2012	0,51	0,12	2,63
2013	0,57	0,18	3,11

C3.18.2. táblázat Pedagógiai képesítés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya programtípusonként, 2003–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola
2004	0,69	9,91	7,18	0,57	6,46
2005	0,71	9,96	6,10	0,55	5,74
2006	0,61	10,28	5,83	0,56	6,43
2007	0,56	9,00	3,60	0,50	5,94
2008	0,47	9,64	4,39	0,42	5,59
2009	0,47	9,41	4,75	0,51	5,46
2010	0,35	11,21	4,84	0,33	5,70
2011	0,39	10,88	3,33	0,30	6,28
2012	0,39	11,81	3,45	0,30	6,14
2013	0,47	16,30	3,83	0,36	6,62

C3.18.3. táblázat Pedagógiai képesítés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya településtípusonként, 2003–2013

Év	Budapest	Megyei jogú város	Város	Falu
2003	2,41	3,22	3,95	3,03
2004	1,94	3,54	3,65	3,24
2005	2,06	3,45	3,67	3,19
2006	2,04	3,84	3,74	2,58
2008	1,35	3,27	3,17	1,80
2009	1,61	3,24	3,00	1,51
2010	1,49	2,93	3,05	1,28
2011	1,71	3,34	3,20	1,44
2012	1,73	3,60	3,02	1,26
2013	1,84	3,47	3,12	1,36

C3.18.4. táblázat Pedagógiai képesítés nélkül szakos tanítást végzők százalékaránya fenntartónként, százalék, 2003–2013

Év	Állam	Önkormányzat	Egyház	Alapítvány, egyéb
2003	4,91	2,91	1,96	9,05
2004	3,06	2,74	2,14	9,76
2005	3,91	2,65	2,18	9,54
2006	5,34	2,63	2,17	8,47
2007	3,75	2,41	1,91	5,76
2008	3,82	2,19	1,59	5,37
2009	4,04	2,19	1,92	4,48
2010	5,24	2,15	2,13	5,60
2011	6,22	2,13	1,28	6,69
2012	4,84	1,83	1,97	6,90
2013	2,53	1,12	1,71	9,94

C3.19.1. táblázat A matematikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesítettek százalékaránya programtípusonként, 2003–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Együtt
2003	3,64	3,30	8,70	0,44	1,43	2,77
2004	2,99	2,20	4,17	0,54	1,26	2,27
2005	2,68	3,14	7,38	0,53	0,60	2,03
2006	2,53	2,82	6,21	0,98	0,38	1,94
2007	2,33	1,42	2,60	0,43	0,36	1,59
2008						1,35
2009	1,67	1,87	6,59	0,50	0,71	1,31
2010	1,50	2,53	1,77	1,89	1,67	1,65
2011	1,86	2,34	4,35	1,29	1,15	1,66
2012	1,53	2,28	1,63	1,16	1,02	1,39
2013	1,54	1,30	1,06	1,21	0,59	1,32

C3.19.2. táblázat A matematikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesítettek százalékaránya településtípusonként, 2004–2013

Év	Budapest	Megyei jogú város	Város	Falu
2004	1,29	0,82	2,57	4,00
2005	0,77	0,82	2,15	4,03
2006	0,95	0,92	1,75	4,11
2008	0,58	0,76	1,33	3,85
2009	0,64	0,68	1,09	3,24
2010	0,95	0,90	1,10	2,66
2011	0,68	1,35	1,64	2,57
2012	0,74	1,73	1,27	3,06
2013	0,37	1,32	1,18	2,39

C3.19.3. táblázat A matematikatanítást végzők között a nem az adott szakra képesítettek százalékaránya az egyes fenntartókhöz tartozó iskolákban

Év	Állam	Önkormányzat	Egyház	Alapítvány, egyéb
2003	1,58	2,92	1,72	1,47
2004	1,87	2,36	1,32	1,57
2005	1,66	2,08	1,21	2,03
2006	0,00	2,02	1,30	2,06
2007	0,37	1,70	0,99	0,81
2008	0,00	1,44	0,85	1,10
2009	5,93	1,29	0,35	1,13
2010	4,05	1,52	2,91	1,23
2011	2,02	1,79	0,79	0,82
2012	2,22	1,44	0,79	0,71
2013	1,45	3,51	0,38	1,38

C3.19–C3.21.4.táblázat A matematika-, fizika- és idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok százalékaránya megyénként, 2013

Megye	Matematika	Fizika	Idegen nyelv
Budapest	0,62	2,76	0,84
Baranya	1,47	10,89	0,76
Bács-Kiskun	1,26	5,36	1,90
Békés	0,44	4,40	7,29
Borsod-Abaúj-Zemplén	2,59	9,52	3,29
Csongrád	1,33	1,80	0,87
Fejér	3,96	11,22	3,55
Győr-Moson-Sopron	1,94	6,42	1,05
Hajdú-Bihar	0,00	0,87	0,48
Heves	2,27	6,06	0,72
Jász-Nagykun-Szolnok	0,74	5,88	2,18
Komárom-Esztergom	9,58	28,07	14,96
Nógrád	1,97	6,59	2,73
Pest	0,64	3,57	3,14
Somogy	0,61	6,21	4,24
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1,45	8,89	3,19
Tolna	2,37	5,45	2,56
Vas	0,00	1,54	2,22
Veszprém	1,12	2,20	1,48
Zala	0,48	2,60	1,19

C3.20.1. táblázat A fizikatanítást végzők között a nem az adott szakra képezett pedagógusok aránya programtípusonként, százalék 2003–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Együtt
2003	8,40	8,59	21,62	0,27	1,61	5,17
2004	7,91	5,48	17,07	0,40	0,83	4,69
2005	8,04	5,21	10,64	0,46	0,47	4,63
2006	8,10	5,56	6,98	0,81	0,48	4,70
2007	7,76	4,14	4,55	0,35	0,09	4,13
2008	,	,	,	,	,	3,80
2009	7,44	3,59	8,00	0,63	0,92	4,17
2010	7,94	7,61	6,90	1,59	1,79	5,07
2011	7,78	3,21	3,13	1,39	1,94	4,76
2012	7,84	3,01	6,25	1,43	0,99	4,66
2013	6,06	5,97	6,25	1,55	1,57	3,90

C3.20.2. táblázat A fizikatanítást végzők között a nem az adott szakra képezett pedagógusok százalékaránya településtípusonként, 2003–2013

Év	Budapest	Megyei jogú város	Város	Falu
2004	1,24	0,61	2,82	14,41
2005	0,69	0,91	2,32	14,94
2006	1,05	0,78	2,12	15,37
2008	0,48	0,63	1,65	14,75
2009	0,83	0,52	1,49	13,87
2010	0,44	1,00	1,85	14,10
2011	0,58	1,64	2,95	15,54
2012	0,58	2,11	1,66	15,15
2013	1,18	1,78	2,06	14,69

C3.19.3. táblázat A fizikatanítást végzők között a nem az adott szakra képezett pedagógusok százalékaránya az egyes fenntartókhoz tartozó iskolákban, 2003–2013

Év	Állam	Önkormányzat	Egyház	Alapítvány, egyéb
2003	0,92	5,65	1,95	0,50
2004	1,73	5,01	3,16	0,00
2005	1,48	5,01	2,38	0,44
2006	0,69	5,06	3,29	1,39
2007	0,85	4,49	2,64	1,45
2008	0,00	4,17	1,39	2,08
2009	3,92	4,43	1,88	3,52
2010	5,00	5,38	2,49	3,92
2011	1,87	5,08	2,69	4,43
2012	2,31	5,18	3,52	3,35
2013	4,11	14,29	2,86	2,78

C3.21.1. táblázat Az idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok aránya programtípusonként, százalék 2003–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Együtt
2003	9,37	7,49	13,89	1,20	1,78	5,26
2004	7,31	5,54	14,29	0,83	1,56	4,07
2005	6,51	2,90	9,09	0,67	0,98	3,41
2006	5,86	3,28	12,50	0,91	0,97	3,15
2007	5,08	2,01	5,88	0,40	0,83	2,53
2008						2,06
2009	3,64	1,90	4,88	0,98	0,65	2,06
2010	3,35	2,79	2,38	1,40	1,63	2,32
2011	3,44	1,94	2,50	1,27	1,54	2,26
2012	3,14	1,98	4,76	0,96	1,16	1,97
2013	2,34	1,32	3,03	1,41	0,95	1,73

^a Nemzetiségi nyelvek nélkül (lásd az MTA KRTK KTI 2014-es Közoktatás indikátorrendszere – szakmai címűkiadvány indikátorsablonjait!)

C3.21.2. táblázat Az idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok százalékaránya településtípusonként, 2003–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Speciális szakiskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Együtt
2003	9,37	7,49	13,89	1,20	1,78	5,26
2004	7,31	5,54	14,29	0,83	1,56	4,07
2005	6,51	2,90	9,09	0,67	0,98	3,41
2006	5,86	3,28	12,50	0,91	0,97	3,15
2007	5,08	2,01	5,88	0,40	0,83	2,53
2008						2,06
2009	3,64	1,90	4,88	0,98	0,65	2,06
2010	3,35	2,79	2,38	1,40	1,63	2,32
2011	3,44	1,94	2,50	1,27	1,54	2,26
2012	3,14	1,98	4,76	0,96	1,16	1,97
2013	2,34	1,32	3,03	1,41	0,95	1,73

C3.21.3. táblázat Az idegennyelv-tanítást végzők között a nem az adott szakra képesített pedagógusok aránya az egyes fenntartókhoz tartozó iskolákban, százalék

Év	Állam	Önkormányzat	Egyház	Alapítvány, egyéb
2003	4,16	5,55	3,76	2,99
2004	1,78	4,45	2,28	2,02
2005	0,87	3,61	3,24	1,53
2006	0,48	3,38	2,67	1,93
2007	1,46	2,79	1,36	1,35
2008	0,00	2,30	1,14	1,24
2009	4,83	1,98	1,59	2,38
2010	3,61	2,25	2,76	1,90
2011	1,34	2,50	1,54	0,99
2012	1,93	2,19	1,50	0,62
2013	1,84	8,33	1,62	0,35

C3.22. táblázat Heti öt vagy több órában idegen nyelvet tanulók százalékaránya programtípusonként, 2013

Év	Programtípus	Angol	Német	Francia	Olasz	Spanyol
		Alapfok				
2009	Általános iskola	5,1	1,9	0,0	0,0	0,0
2009	Szakiskola					
2009	Szakközépiskola					
2009	Gimnázium	18,1	7,7	0,1	0,0	0,1
2010	Általános iskola	5,5	4,6	0,0	0,0	0,0
2010	Szakiskola					
2010	Szakközépiskola					
2010	Gimnázium	18,2	8,0	0,1	0,1	0,0
2011	Általános iskola	6,2	5,4	0,0	0,0	0,0
2011	Szakiskola					
2011	Szakközépiskola					
2011	Gimnázium	18,8	8,1	0,1	0,1	0,0
2012	Általános iskola	6,7	3,6	0,0	0,0	0,0
2012	Szakiskola					
2012	Szakközépiskola					
2012	Gimnázium	19,9	8,0	0,2	0,1	0,1
2013	Általános iskola	6,9	3,2	0,0	0,0	0,0
2013	Szakiskola					
2013	Szakközépiskola					
2013	Gimnázium	17,6	7,1	0,1	0,0	0,0
		Középfok				
2009	Általános iskola					
2009	Szakiskola	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0
2009	Szakközépiskola	14,7	6,8	0,1	0,1	0,1
2009	Gimnázium	29,6	12,5	2,1	1,1	1,3
2010	Általános iskola					
2010	Szakiskola	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0
2010	Szakközépiskola	14,7	6,1	0,1	0,1	0,1
2010	Gimnázium	31,1	12,5	2,0	1,2	1,4
2011	Általános iskola					
2011	Szakiskola	0,6	0,5	0,0	0,0	0,0
2011	Szakközépiskola	13,7	5,4	0,1	0,0	0,1
2011	Gimnázium	31,2	11,7	2,0	1,2	1,4
2012	Általános iskola					
2012	Szakiskola	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0
2012	Szakközépiskola	13,3	5,3	0,2	0,1	0,1
2012	Gimnázium	31,4	12,1	2,2	1,2	1,6
2013	Általános iskola					
2013	Szakiskola	0,7	0,3	0,0	0,0	0,0
2013	Szakközépiskola	12,9	5,0	0,1	0,0	0,1
2013	Gimnázium	31,8	13,1	2,2	1,2	1,7

C3.23. táblázat Emelt szintű oktatásban részt vevő tanulók százalékaránya programtípusonként, 2011–2013

Év	Programtípus	Matematika	Történelem	Informatika	Fizika	Kémia
2011	Általános iskola	1,6	0,0	0,7	0,0	0,0
2011	Szakiskola	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2011	Szakközépiskola	1,5	0,7	1,0	0,2	0,1
2011	Gimnázium	6,8	4,9	2,6	1,8	2,0
2012	Általános iskola	1,6	0,0	0,8	0,0	0,0
2012	Szakiskola	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2012	Szakközépiskola	1,8	1,0	1,0	0,3	0,2
2012	Gimnázium	7,2	5,1	3,1	2,4	2,3
2013	Általános iskola	1,5	0,0	0,6	0,0	0,0
2013	Szakiskola	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2013	Szakközépiskola	1,7	0,7	0,9	0,3	0,1
2013	Gimnázium	7,7	4,7	2,8	2,5	2,7

C3.24. táblázat Fejlesztő foglalkozásban részt vevő tanulók százalékaránya programtípusonként, 2002–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Szakközépiskola	Gimnázium
2002	5,5	1,8	3,1	4,5
2003	6,1	2,7	3,4	4,1
2004	6,9	3,0	2,9	4,3
2005	7,8	3,0	2,4	3,8
2006	8,6	3,9	2,6	3,1
2007	8,9	3,6	2,4	2,6
2008	9,4	3,8	2,5	2,7
2009	10,2	4,0	2,0	2,8
2010	10,9	4,2	2,4	2,8
2011	11,6	4,8	2,5	2,4
2012	11,8	4,3	3,1	2,3
2013	11,4	4,4	3,5	2,6

C3.25. táblázat Tehetség gondozásban részt vevő tanulók százalékaránya programtípusonként, 2002–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Szakközépiskola	Gimnázium
2002	19,0	1,5	7,4	24,6
2003	19,0	1,4	7,6	24,0
2004	20,2	2,0	8,4	25,3
2005	20,3	2,0	9,5	26,3
2006	21,6	2,9	8,6	26,0
2007	20,9	2,3	8,2	24,4
2008	21,3	2,1	8,4	25,1
2009	21,1	1,6	8,4	23,7
2010	23,0	1,2	8,0	22,3
2011	22,2	1,2	6,8	21,6
2012	22,1	1,0	5,7	21,0
2013	24,5	1,9	7,4	23,9

C3.26. táblázat Logopédiai foglalkozásban részt vevő tanulók százalékaránya évfolyamonként, 2009–2013

Év	Óvoda	1. évf.	2. évf.	3-4. évf.	5-8. évf.
2009	15,4	13,3	5,5	2,7	0,9
2010	15,7	14,0	5,7	2,8	1,0
2011	16,1	14,4	6,1	2,9	1,0
2012	16,7	14,4	5,9	2,7	0,9
2013	18,2	13,9	6,1	2,6	0,8

C3.27. táblázat Gyógytestnevelésben részt vevő tanulók százalékaránya programtípusonként, 2002–2013

Év	Általános iskola	Szakiskola	Szakközépiskola	Gimnázium
2002	3,8	2,2	2,7	3,4
2003	4,0	2,5	2,6	3,6
2004	4,1	2,4	2,6	3,6
2005	4,5	2,6	2,6	3,4
2006	5,5	2,6	2,5	3,5
2007	6,2	2,5	2,3	3,6
2008	6,4	2,4	2,5	3,6
2009	7,1	2,5	2,3	3,8
2010	7,7	2,6	2,4	4,1
2011	7,8	2,5	2,4	4,1
2012	7,9	2,9	2,4	4,2
2013	6,4	2,7	2,3	3,5

D) táblázatok

D1.1.1. táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, országos átlag, 2010–2013

Év	Évfolyam	Szövegértés	Matematika
2010	6.	11,0	18,3
2010	8.	4,1	6,6
2010	10.	3,2	5,3
2011	6.	10,8	20,8
2011	8.	4,2	9,1
2011	10.	2,5	4,7
2012	6.	10,4	18,7
2012	8.	4,9	7,7
2012	10.	3,0	5,6
2013	6.	10,1	19,0
2013	8.	5,3	7,5
2013	10.	2,5	5,6

D1.1.2. táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika nemek szerint, 2010–2013

Év	Évfolyam	Szövegértés		Matematika	
		fiú	lány	fiú	lány
2010	6.	14,9	6,9	18,1	18,5
2010	8.	6,0	2,1	6,1	7,2
2010	10.	5,0	1,5	3,9	6,6
2011	6.	13,7	7,8	20,2	21,4
2011	8.	5,8	2,5	8,7	9,5
2011	10.	3,7	1,2	4,0	5,3
2012	6.	12,7	8,0	18,6	18,8
2012	8.	5,9	3,8	7,9	7,5
2012	10.	4,1	1,9	5,4	5,7
2013	6.	11,8	8,3	19,2	18,8
2013	8.	6,1	4,5	7,5	7,4
2013	10.	3,3	1,7	5,4	5,8

D1.1.3. táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika HHH státus szerint, 2010–2013

Év	Évfolyam	Szövegértés		Matematika	
		nem HHH	HHH	nem HHH	HHH
2010	6.	7,9	33,7	14,5	46,1
2010	8.	3,0	14,5	5,1	21,8
2010	10.	2,8	12,7	4,7	16,6
2011	6.	7,8	31,9	16,9	48,5
2011	8.	2,9	15,4	7,0	27,8
2011	10.	2,1	9,4	4,0	17,9
2012	6.	7,3	33,7	14,8	47,9
2012	8.	3,0	20,1	5,5	25,5
2012	10.	2,5	13,5	4,8	20,7
2013	6.	7,0	33,0	15,2	48,0
2013	8.	3,3	21,7	5,3	26,0
2013	10.	2,0	13,7	4,8	23,9

D1.1.4.sz táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként,

Év	Évfolyam	Általános iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
2010	6.	11,5	0,4		
2010	8.	4,5	0,4		
2010	10.		0,5	1,2	13,2
2011	6.	11,2	0,8		
2011	8.	4,6	0,3		
2011	10.		0,3	1,0	10,0
2012	6.	10,8	0,5		
2012	8.	5,4	0,2		
2012	10.		0,4	1,2	12,8
2013	6.	10,5	0,4		
2013	8.	5,9	0,4		
2013	10.		0,3	0,7	11,1

D1.1.4.m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként,

Év	Évfolyam	Általános iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
2010	6.	18,9	2,6		
2010	8.	7,2	0,9		
2010	10.		1,4	3,7	16,5
2011	6.	21,5	3,9		
2011	8.	10,0	1,5		
2011	10.		0,8	2,6	17,0
2012	6.	19,4	2,0		
2012	8.	8,5	0,6		
2012	10.		1,1	3,5	20,2
2013	6.	19,7	1,8		
2013	8.	8,2	0,9		
2013	10.		1,1	3,2	20,8

D1.1.5.sz táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon, országos kompetenciamérés, szövegértés, megyénként, 2010–2013

Megye	2010			2011			2012			2013		
	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.
	évfolyam											
Budapest	5,1	2,3	2,6	4,6	1,6	1,5	4,4	1,8	1,7	3,9	1,9	1,2
Baranya	9,8	3,1	3,1	10,7	4,1	2,8	9,6	2,5	2,9	8,2	4,7	2,5
Bács-Kiskun	10,6	3,8	2,5	10,9	3,6	1,8	9,6	3,7	1,6	9,5	3,9	1,6
Békés	13,9	5,9	3,7	13,5	5,1	2,6	14,3	5,0	3,5	12,7	6,5	2,4
Borsod-Abaúj-Zemplén	19,7	7,1	5,7	18,4	7,1	4,3	18,2	11,9	6,7	18,8	11,6	5,8
Csongrád	8,7	3,0	1,7	7,8	2,9	1,3	8,6	2,7	1,6	7,7	2,3	1,0
Fejér	10,1	4,1	3,5	10,6	4,5	2,6	9,3	3,9	2,9	10,0	5,3	2,2
Győr-Moson-Sopron	5,6	1,6	1,6	5,9	1,9	0,8	4,7	1,7	1,3	5,7	2,2	0,8
Hajdú-Bihar	12,8	4,9	4,5	13,1	5,9	3,5	14,4	6,7	4,2	12,9	7,1	3,9
Heves	12,9	4,7	3,1	14,5	6,2	2,6	12,1	6,1	3,2	13,2	8,6	2,3
Komárom-Esztergom	9,6	3,3	3,1	8,9	3,1	3,9	8,8	4,0	2,7	9,1	3,8	1,5
Nógrád	16,9	5,0	1,9	14,8	6,1	1,4	16,7	9,1	2,2	15,5	7,0	1,8
Pest	8,3	2,8	2,5	8,6	2,7	2,1	8,6	3,1	2,4	8,1	3,7	1,8
Somogy	12,9	4,3	2,8	11,7	5,0	2,4	11,9	5,6	3,8	10,7	6,6	4,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	16,2	6,8	6,2	15,2	7,6	5,1	16,3	10,0	5,6	16,2	9,1	5,8
Jász-Nagykun-Szolnok	17,5	7,7	3,5	18,4	8,6	3,5	16,6	8,7	4,5	14,0	9,7	3,6
Tolna	12,2	4,5	4,7	11,1	3,8	2,5	10,2	4,4	2,7	12,3	5,0	2,4
Vas	7,6	2,5	2,4	7,4	2,1	2,0	7,2	2,4	2,1	6,5	3,5	1,6
Veszprém	9,1	3,3	2,1	8,2	2,3	1,3	7,5	2,3	2,1	8,0	3,3	2,6
Zala	8,7	3,0	1,9	8,4	2,4	2,0	5,8	2,3	1,8	6,7	3,2	1,3

D1.1.5m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon, országos kompetenciamérés, matematika, megyénként, 2010–2013

Megye	2010			2011			2012			2013		
	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.
	évfolyam											
Budapest	10,4	4,2	4,3	11,7	5,2	3,1	9,4	3,8	3,7	9,9	3,4	3,7
Baranya	14,9	6,1	5,0	19,7	8,4	4,4	16,9	5,4	5,9	16,3	6,5	5,6
Bács-Kiskun	19,0	6,0	4,8	22,4	8,3	3,8	18,9	6,6	3,7	19,5	6,7	4,4
Békés	22,8	9,1	5,6	27,7	11,4	5,5	24,4	9,4	7,1	24,6	10,0	5,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	26,9	9,2	7,4	27,6	13,1	7,5	27,6	13,7	9,7	29,2	13,0	9,7
Csongrád	14,4	5,1	5,0	16,1	6,6	3,2	15,2	5,4	3,5	15,8	4,9	3,3
Fejér	17,8	6,2	5,0	21,0	9,5	5,1	20,1	8,2	5,4	20,1	8,6	5,1
Győr-Moson-Sopron	12,1	3,0	2,8	16,9	5,2	2,3	11,9	4,5	2,6	13,5	4,0	2,1
Hajdú-Bihar	21,4	8,2	6,1	25,1	12,8	6,2	23,7	10,5	7,3	22,8	9,7	7,9
Heves	21,8	7,1	4,7	23,9	10,0	5,4	18,3	7,7	5,3	21,4	10,4	4,7
Komárom-Esztergom	17,0	5,9	5,7	19,0	7,2	4,3	17,7	6,9	5,1	19,3	6,2	4,4
Nógrád	23,0	8,7	5,6	23,9	11,1	5,2	26,5	12,3	5,4	26,7	8,5	6,6
Pest	15,2	4,8	4,6	18,3	7,8	4,0	16,5	5,3	5,4	17,3	5,8	4,9
Somogy	20,8	8,9	5,6	23,3	11,3	6,0	23,4	9,7	6,9	20,4	9,1	8,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	23,9	9,8	7,4	25,2	13,7	8,2	25,5	12,7	9,1	25,6	12,1	10,7
Jász-Nagykun-Szolnok	28,4	12,5	7,7	31,5	14,8	7,3	27,0	13,0	8,7	25,1	12,9	8,4
Tolna	20,9	7,8	7,3	20,6	9,5	5,3	20,9	8,4	4,4	19,9	7,9	6,1
Vas	14,3	5,1	4,4	18,3	6,5	3,2	14,2	4,9	4,1	13,0	4,0	3,9
Veszprém	17,1	5,3	4,2	20,1	6,8	2,7	17,1	4,8	4,8	15,7	5,2	4,8
Zala	15,5	5,3	4,0	17,8	6,7	2,8	13,4	5,5	3,9	16,6	4,3	3,4

D1.2.t táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, természettudomány, az egyes években

Ország	1995	2003	2007	1995	1999	2003	2007
	4. évfolyam			8. évfolyam			
Ausztria	5,6		6,5				
Belgium		2,2		5,9	3,2	5,6	
Bulgária				6,9	10,7	19,2	20,0
Ciprus	26,0	14,2		28,2	22,7	29,1	26,2
Csehország			7,0	2,1	3,8		3,1
Dánia			7,1				
Egyesült Királyság	22,7	6,0	5,2	14,1		4,0	6,4
Görögország	18,1						
Hollandia		1,4	2,5	4,4	4,1	2,2	
Lettország	14,6	3,7	2,3	17,1	9,3	5,2	
Litvánia		5,4	4,9	21,3		4,6	7,5
Magyarország	10,0	6,0	6,6	4,5	4,1	3,4	4,2
Norvégia		21,3	16,0			9,4	12,7
Németország			5,8				
Olaszország		9,2	5,5	12,9	14,2	12,9	11,5
Portugália	26,5						
Spanyolország						10,5	9,4
Svédország			5,0			5,3	9,0
Szerbia						21,0	19,2
Szlovákia			7,5	5,4	4,4	6,4	
Szlovénia	6,4	15,0	7,0	3,1	5,9	6,5	3,5
Észtország						1,1	
Írország	9,4						

D1.2.m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS, matematika, az egyes években

Ország	1995	2003	2007	1995	1999	2003	2007
	4. évfolyam			8. évfolyam			
Ausztria	5,5		7,1				
Belgium		0,7		3,5	2,8	5,3	
Bulgária				10,0	10,1	18,4	25,7
Ciprus	21,1	10,6		23,4	17,7	23,4	22,3
Csehország			11,8	2,1	6,1		8,2
Dánia			4,7				
Egyesült Királyság	39,8	7,9	6,4	22,2		10,5	10,3
Görögország	24,3						
Hollandia		0,9	2,0	5,3	4,1	2,8	
Lettország	12,0	4,2	3,3	13,2	8,7	7,4	
Litvánia		4,3	5,6	19,0		10,0	9,5
Magyarország	8,6	5,8	11,8	5,8	6,8	5,3	9,0
Norvégia		25,3	17,1			19,3	15,0
Németország			4,1				
Olaszország		11,1	8,9	15,8	17,8	14,4	15,1
Portugália	30,0						
Spanyolország						8,9	7,8
Svédország			6,8			9,0	10,2
Szerbia						19,7	16,9
Szlovákia			11,9	4,4	4,3	9,6	
Szlovénia	6,3	18,9	8,4	3,4	6,0	13,2	7,9
Észtország						3,0	
Írország	8,6						

D1.3.sz táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012

Ország	2000	2003	2006	2009	2012
Ausztria	19,3	20,7	21,5		19,5
Ausztrália	12,5	11,8	13,4	14,2	14,2
Belgium	19,0	17,9	19,4	17,7	16,1
Chile	48,2		36,3	30,6	33,0
Cseh Köztársaság	17,5	19,3	24,8	23,1	16,9
Dánia	17,9	16,5	16,0	15,2	14,6
Egyesült Királyság			19,0	18,4	16,6
Egyesült Államok	17,9	19,4		17,6	16,6
Finnország	7,0	5,7	4,8	8,1	11,3
Franciaország	15,2	17,5	21,7	19,8	18,9
Görögország	24,4	25,3	27,7	21,3	22,6
Hollandia		11,5	15,1	14,3	14,0
Izland	14,5	18,5	20,5	16,8	21,0
Izrael	33,2		38,9	26,5	23,6
Japán	10,1	19,0	18,4	13,6	9,8
Kanada	9,6	9,5	11,0	10,3	10,9
Korea	5,8	6,8	5,8	5,8	7,6
Lengyelország	23,2	16,8	16,2	15,0	10,6
Luxemburg		22,7	22,9	26,0	22,2
Magyarország	22,7	20,5	20,6	17,6	19,7
Mexikó	44,1	52,0	47,0	40,1	41,1
Norvégia	17,5	18,1	22,4	15,0	16,2
Németország	22,6	22,3	20,0	18,5	14,5
OECD	19,3	19,2	20,9	18,5	18,0
Olaszország	18,9	23,9	26,4	21,0	19,5
Portugália	26,3	21,9	24,9	17,6	18,8
Spanyolország	16,3	21,1	25,7	19,6	18,3
Svájc	20,4	16,7	16,4	16,8	13,7
Svédország	12,6	13,3	15,3	17,4	22,7
Szlovákia		24,9	27,8	22,2	28,2
Szlovénia			16,5	21,2	21,1
Törökország		36,8	32,2	24,5	21,6
Észtország			13,6	13,3	9,1
Írország	11,0	11,0	12,1	17,2	9,6
Új-Zéland	13,7	14,5	14,5	14,3	16,3

D1.3.m táblázat A gyengén teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012

Ország	2003	2006	2009	2012
Ausztria	18,8	20,0		18,7
Ausztrália	14,3	13,0	15,9	19,7
Belgium	16,5	17,3	19,1	19,0
Chile		55,1	51,0	51,5
Cseh Köztársaság	16,6	19,2	22,3	21,0
Dánia	15,4	13,6	17,1	16,8
Egyesült Királyság		19,8	20,2	21,8
Egyesült Államok	25,7	28,1	23,4	25,8
Finnország	6,8	6,0	7,8	12,3
Franciaország	16,6	22,3	22,5	22,4
Görögország	38,9	32,3	30,3	35,7
Hollandia	10,9	11,5	13,4	14,8
Izland	15,0	16,8	17,0	21,5
Izrael		42,0	39,5	33,5
Japán	13,3	13,0	12,5	11,1
Kanada	10,1	10,8	11,5	13,8
Korea	9,5	8,9	8,1	9,1
Lengyelország	22,0	19,8	20,5	14,4
Luxemburg	21,7	22,8	23,9	24,3
Magyarország	23,0	21,2	22,3	28,1
Mexikó	65,9	56,5	50,8	54,7
Norvégia	20,8	22,2	18,2	22,3
Németország	21,6	19,9	18,6	17,7
OECD	21,5	22,5	22,0	23,0
Olaszország	31,9	32,8	24,9	24,7
Portugália	30,1	30,7	23,7	24,9
Spanyolország	23,0	24,7	23,7	23,6
Svájc	14,5	13,5	13,5	12,4
Svédország	17,3	18,3	21,1	27,1
Szlovákia	19,9	20,9	21,0	27,5
Szlovénia		17,7	20,3	20,1
Törökország	52,2	52,1	42,1	42,0
Észtország		12,1	12,6	10,5
Írország	16,8	16,4	20,8	16,9
Új-Zéland	15,1	14,0	15,4	22,6

D1.4.1. táblázat A jól teljesítő (5. szint felett) tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, országos átlag

Év	Évfolyam	Szövegértés	Matematika
2010	6.	6,6	3,7
2010	8.	16,9	13,0
2010	10.	26,0	13,0
2011	6.	4,9	3,6
2011	8.	15,5	10,6
2011	10.	23,3	14,2
2012	6.	6,2	2,6
2012	8.	15,6	11,5
2012	10.	21,4	15,8
2013	6.	9,3	3,0
2013	8.	13,6	12,8
2013	10.	24,2	15,6

D1.4.2. táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, nemek szerint

Év	Évfolyam	Szövegértés		Matematika	
		fiú	fiú	lány	lány
2010	6.	4,6	4,6	2,8	8,7
2010	8.	12,5	14,9	11,2	21,3
2010	10.	20,8	16,6	9,4	31,1
2011	6.	3,9	4,2	2,9	5,9
2011	8.	11,9	12,0	9,2	19,2
2011	10.	19,3	17,4	10,9	27,3
2012	6.	4,9	3,4	1,8	7,5
2012	8.	12,6	13,2	9,6	18,7
2012	10.	19,4	19,2	12,3	23,5
2013	6.	7,6	3,7	2,2	11,1
2013	8.	11,5	14,6	10,9	15,7
2013	10.	21,7	19,1	12,0	26,8

D1.4.3 táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés és matematika, HHH státus alapján

Év	Évfolyam	Szövegértés		Matematika	
		nem HHH	HHH	nem HHH	HHH
2010	6.	7,4	0,4	4,2	0,4
2010	8.	18,4	2,0	14,1	2,5
2010	10.	27,0	5,0	13,5	1,4
2011	6.	5,5	0,4	4,0	0,7
2011	8.	17,0	1,9	11,6	2,0
2011	10.	24,3	3,9	14,8	2,1
2012	6.	7,0	0,4	2,9	0,4
2012	8.	17,4	1,6	12,7	1,3
2012	10.	22,3	3,7	16,4	2,6
2013	6.	10,5	0,6	3,3	0,3
2013	8.	15,1	1,2	14,1	1,7
2013	10.	25,2	3,8	16,3	1,8

D1.4.4.sz táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, programtípusonként

Év	Évfolyam	Általános Iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
2010	6.	5,9	22,5		
2010	8.	14,1	42,5		
2010	10.		48,2	16,3	1,1
2011	6.	4,4	16,3		
2011	8.	12,8	40,5		
2011	10.		44,1	13,7	0,9
2012	6.	5,6	21,1		
2012	8.	12,8	40,8		
2012	10.		40,0	12,1	0,7
2013	6.	8,5	29,3		
2013	8.	11,2	34,8		
2013	10.		44,3	13,7	1,0

D1.4.4.m táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, programtípusonként

Év	Évfolyam	Általános Iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola
2010	6.	3,4	12,0		
2010	8.	10,9	33,1		
2010	10.		25,3	7,1	0,4
2011	6.	3,3	9,6		
2011	8.	8,9	26,2		
2011	10.		27,2	8,0	0,5
2012	6.	2,3	8,7		
2012	8.	9,6	28,3		
2012	10.		29,7	8,5	0,7
2013	6.	2,7	8,6		
2013	8.	10,6	32,1		
2013	10.		29,7	7,7	0,4

D1.4.5.sz táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, szövegértés, megyénként

Megye	2010			2011			2012			2013		
	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.
	évfolyam											
Budapest	12,4	26,1	31,4	9,3	27,0	31,3	11,8	1,8	1,7	3,9	22,7	31,4
Baranya	5,8	18,2	28,1	5,0	15,7	24,3	6,5	2,5	2,9	8,2	13,5	25,7
Bács-Kiskun	4,9	16,3	26,0	3,0	13,2	22,8	5,0	3,7	1,6	9,5	10,8	24,9
Békés	4,6	13,1	19,6	3,5	10,8	18,0	3,2	5,0	3,5	12,7	10,6	18,9
Borsod-Abaúj-Zemplén	3,5	11,7	19,7	2,2	10,0	17,2	3,6	11,9	6,7	18,8	7,7	17,2
Csongrád	7,2	18,6	28,8	6,2	17,0	23,4	6,4	2,7	1,6	7,7	17,8	27,4
Fejér	6,0	15,6	23,8	3,9	14,4	19,6	5,0	3,9	2,9	10,0	13,3	22,1
Győr-Moson-Sopron	8,0	20,1	32,6	5,5	18,0	28,6	7,2	1,7	1,3	5,7	16,5	30,0
Hajdú-Bihar	6,0	14,9	24,9	5,2	14,1	21,8	5,7	6,7	4,2	12,9	12,3	21,0
Heves	5,4	15,5	22,2	3,6	13,9	19,7	4,8	6,1	3,2	13,2	12,3	22,0
Komárom-Esztergom	5,3	15,0	24,5	4,0	13,6	21,4	5,3	4,0	2,7	9,1	13,3	23,6
Nógrád	5,4	12,3	23,1	3,6	10,9	20,7	4,1	9,1	2,2	15,5	9,2	19,9
Pest	7,2	17,7	29,7	5,4	15,5	25,9	6,8	3,1	2,4	8,1	13,6	28,4
Somogy	4,8	13,6	21,8	4,0	11,3	16,3	4,7	5,6	3,8	10,7	11,6	17,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4,2	11,6	20,0	3,3	10,8	16,9	3,6	10,0	5,6	16,2	8,6	16,2
Jász-Nagykun-Szolnok	4,2	11,9	20,5	2,9	10,1	18,3	3,6	8,7	4,5	14,0	8,2	17,6
Tolna	5,3	14,4	22,4	3,7	12,7	20,5	5,1	4,4	2,7	12,3	11,6	21,3
Vas	6,1	17,2	25,5	4,7	16,0	24,3	7,0	2,4	2,1	6,5	12,9	23,5
Veszprém	7,3	17,9	28,3	5,3	16,4	23,0	5,9	2,3	2,1	8,0	15,0	23,7
Zala	6,6	16,4	26,6	4,3	14,6	23,8	5,6	2,3	1,8	6,7	13,0	26,6

D1.4.5.m táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes évfolyamokon az egyes években, országos kompetenciamérés, matematika, megyénként

Megye	2010			2011			2012			2013		
	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.	6.	8.	10.
évfolyam												
Budapest	7,2	21,7	16,9	6,3	17,6	19,4	5,3	20,8	21,7	5,5	22,1	21,4
Baranya	3,6	13,3	14,3	4,2	10,9	13,3	2,3	11,7	14,1	2,5	12,3	16,2
Bács-Kiskun	2,9	11,4	12,3	2,5	8,4	12,7	1,6	9,4	14,7	1,8	11,1	14,1
Békés	2,3	8,6	9,4	1,5	7,1	9,4	1,3	6,8	10,9	1,6	8,5	11,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	2,1	9,7	9,6	2,5	7,3	10,2	1,6	6,5	11,6	1,5	7,8	10,5
Csongrád	3,9	12,8	13,9	3,8	10,7	14,0	2,1	13,1	16,5	2,6	15,0	17,3
Fejér	4,2	12,8	11,2	3,7	10,0	11,6	3,0	11,3	14,1	2,6	11,7	13,5
Győr-Moson-Sopron	4,2	15,5	17,1	3,1	11,6	18,8	3,0	14,1	21,4	3,3	15,1	20,4
Hajdú-Bihar	3,4	11,7	12,0	3,4	10,1	13,6	2,8	9,9	14,8	2,9	12,2	13,9
Heves	3,1	12,5	10,2	1,7	10,1	10,7	1,2	9,8	13,6	2,1	9,9	13,3
Komárom-Esztergom	3,1	12,2	12,0	2,7	9,1	13,3	2,1	9,2	13,9	1,8	12,0	15,7
Nógrád	2,5	8,2	10,8	1,8	7,5	10,5	0,9	6,3	10,0	1,6	7,1	10,7
Pest	3,6	13,1	15,4	3,8	9,8	16,6	2,6	11,2	18,9	3,1	12,7	18,9
Somogy	2,8	8,9	8,9	3,0	8,2	11,0	1,5	8,8	10,7	1,8	9,6	9,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	2,7	11,0	9,6	4,4	10,2	10,1	2,2	8,6	10,8	3,1	9,0	10,0
Jász-Nagykun-Szolnok	2,3	9,9	8,8	2,3	7,2	11,2	2,0	7,5	11,2	1,6	8,6	10,6
Tolna	2,7	9,4	11,4	2,8	9,0	12,4	1,8	9,4	14,6	2,7	11,1	14,9
Vas	3,0	12,0	12,3	3,0	11,7	14,8	2,3	10,4	13,6	3,5	11,9	15,1
Veszprém	4,7	12,6	14,1	2,9	9,6	15,5	2,8	12,1	16,9	3,5	13,1	14,9
Zala	3,8	12,9	14,2	3,8	12,3	14,1	2,0	12,5	16,6	3,7	14,5	17,9

D1.5. táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, TIMSS

Ország	Természettudomány							Matematika						
	4. évfolyam			8. évfolyam				4. évfolyam			8. évfolyam			
	1995	2003	2007	1995	1999	2003	2007	1995	2003	2007	1995	1999	2003	2007
Ausztria	13,4							10,4		3,1				
Belgium		2,3	8,7		8,6	2,8			10,1		14,7	19,0		
Bulgária				9,0	11,6	4,1	22,0				16,6	8,8		4,2
Ciprus	1,1	1,7		21,6	1,8	0,5	1,2	4,6	7,6		3,0	2,4	9,4	2,3
Csehország			7,0		1,9		11,2			1,9	15,4	9,0		3,4
Dánia			17,4	14,1						6,6			1,3	
Egyesült Királyság	5,6	13,8	6,9			14,1	15,7	1,3	12,9	15,1	3,0		5,5	8,0
Görögország	2,5		13,4	8,3				3,4						
Hollandia		2,7			13,5	6,4			5,4	6,6	8,8	10,8	5,2	
Lettország	4,8	7,7	3,7	12,2	5,4	4,3		6,2	10,0	10,8	3,7	5,9		
Litvánia		3,4	10,1	3,3		6,2	8,0		10,0	9,7	2,3		9,9	6,4
Magyarország	6,8	10,3	3,3	2,2	18,5	13,8	12,7	11,0	9,6	9,0	9,9	12,7	5,0	9,8
Norvégia		1,9	13,4	11,8		2,1	1,9		0,7	1,7			5,5	0,3
Németország			9,6	1,5						5,6				11,3
Olaszország		9,0	13,0			3,7	3,6		6,0	5,5	5,0	3,8	2,8	0,5
Portugália	2,0		5,8	5,9				1,0						
Spanyolország						2,6	2,7						1,3	2,5
Svédország			8,0			7,7	6,3			2,7			3,4	
Szerbia						2,5	2,2						2,2	4,9
Szlovákia					11,6	7,2				4,8	11,4	10,7	2,3	
Szlovénia	9,1	2,9	10,6	11,8	13,4	3,9	10,8	10,2	1,7	3,3	10,2	12,3	4,1	4,1
Észtország				6,5	13,6	12,8							8,7	7,5
Írország	8,3							10,3					2,0	

D1.6.1.sz táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban, PISA, szövegértés, 2003, 2006, 2009, 2012

Ország	2000	2003	2006	2009	2012
Ausztria	7,5	8,3	9,0		5,5
Ausztrália	17,6	14,6	10,6	12,8	11,7
Belgium	12,0	12,5	11,3	11,2	11,8
Chile	0,5		3,5	1,3	0,6
Cseh Köztársaság	7,0	6,4	9,2	5,1	6,1
Dánia	8,1	5,2	5,9	4,7	5,4
Egyesült Királyság			9,0	8,0	8,8
Egyesült Államok	12,2	9,3		9,9	7,9
Finnország	18,5	14,7	16,7	14,5	13,5
Franciaország	8,5	7,4	7,3	9,6	12,9
Görögország	5,0	5,7	3,5	5,6	5,1
Hollandia		8,8	9,1	9,8	9,8
Izland	9,1	7,1	6,0	8,5	5,8
Izrael	4,2		5,0	7,4	9,6
Japán	9,9	9,7	9,4	13,4	18,5
Kanada	16,8	12,6	14,5	12,8	12,9
Korea	5,7	12,2	21,7	12,9	14,1
Lengyelország	5,9	8,0	11,6	7,2	10,0
Luxemburg		5,2	5,6	5,7	8,9
Magyarország	5,1	4,9	4,7	6,1	5,6
Mexikó	0,9	0,5	0,6	0,4	0,4
Norvégia	11,2	10,0	7,7	8,4	10,2
Németország	8,8	9,6	9,9	7,6	8,9
OECD	8,9	8,2	8,1	7,7	8,4
Olaszország	5,3	5,2	5,2	5,8	6,7
Portugália	4,2	3,8	4,6	4,8	5,8
Spanyolország	4,2	5,0	1,8	3,3	5,5
Svájc	9,2	7,9	7,7	8,1	9,1
Svédország	11,2	11,4	10,6	9,0	7,9
Szlovákia		3,5	5,4	4,5	4,4
Szlovénia			5,3	4,6	5,0
Törökország		3,8	2,1	1,9	4,3
Észtország			6,0	6,1	8,3
Írország	14,2	9,3	11,7	7,0	11,4
Új-Zéland	18,7	16,3	15,9	15,7	14,0

D1.6.1.m táblázat A jól teljesítő tanulók százalékaránya az egyes országokban,PISA, matematika, 2003, 2006, 2009, 2012

Ország	2003	2006	2009	2012
Ausztria	14,3	15,8		14,3
Ausztrália	19,8	16,4	16,4	14,8
Belgium	26,4	22,3	20,4	19,5
Chile		1,5	1,3	1,6
Cseh Köztársaság	18,3	18,3	11,6	12,9
Dánia	15,9	13,7	11,6	10,0
Egyesült Királyság		11,1	9,8	11,8
Egyesült Államok	10,1	7,6	9,9	8,8
Finnország	23,4	24,4	21,7	15,3
Franciaország	15,1	12,5	13,7	12,9
Görögország	4,0	5,0	5,7	3,9
Hollandia	25,5	21,1	19,9	19,3
Izland	15,5	12,7	13,6	11,2
Izrael		6,1	5,9	9,4
Japán	24,3	18,3	20,9	23,7
Kanada	20,3	17,9	18,3	16,4
Korea	24,8	27,1	25,6	30,9
Lengyelország	10,1	10,6	10,4	16,7
Luxemburg	10,8	10,6	11,4	11,2
Magyarország	10,7	10,3	10,1	9,3
Mexikó	0,4	0,8	0,7	0,6
Norvégia	11,4	10,4	10,2	9,4
Németország	16,2	15,4	17,8	17,5
OECD	14,6	12,8	12,7	12,6
Olaszország	7,0	6,2	9,0	9,9
Portugália	5,4	5,7	9,6	10,6
Spanyolország	7,9	7,2	8,0	8,0
Svájc	21,2	22,6	24,1	21,4
Svédország	15,8	12,6	11,4	8,0
Szlovákia	12,7	11,0	12,7	11,0
Szlovénia		13,7	14,2	13,7
Törökország	5,5	4,2	5,6	5,9
Észtország		12,5	12,1	14,6
Írország	11,4	10,2	6,7	10,7
Új-Zéland	20,7	18,9	18,9	15,0

D1.7. táblázat Emelt szintű érettségit szerzett tanulók százalékaránya az egyes tantárgyakból, nemek szerint

Bizonyítvány kiállításának éve	Tantárgy neve	Összesen	Fiúk	Lányok
2005	magyar nyelv és irodalom	2,5	1,0	3,6
2005	matematika	3,3	4,8	2,0
2005	történelem	4,8	4,6	4,7
2006	magyar nyelv és irodalom	4,9	2,0	7,3
2006	matematika	5,5	7,3	3,8
2006	történelem	9,7	8,6	10,4
2007	magyar nyelv és irodalom	3,8	1,6	5,8
2007	matematika	3,6	5,3	2,4
2007	történelem	8,3	7,5	9,2
2008	magyar nyelv és irodalom	2,4	0,7	3,8
2008	matematika	3,1	4,1	2,1
2008	történelem	6,1	5,4	6,5
2009	magyar nyelv és irodalom	1,3	0,4	2,0
2009	matematika	2,2	3,0	1,5
2009	történelem	4,7	4,4	4,9
2010	magyar nyelv és irodalom	1,0	0,3	1,6
2010	matematika	2,2	3,1	1,5
2010	történelem	5,1	4,8	5,3
2011	magyar nyelv és irodalom	1,1	0,3	1,7
2011	matematika	2,4	3,2	1,6
2011	történelem	5,8	5,5	6,1
2012	magyar nyelv és irodalom	1,3	0,4	2,1
2012	matematika	3,2	4,4	2,1
2012	történelem	6,8	6,3	7,2
2013	magyar nyelv és irodalom	1,7	0,5	2,9
2013	matematika	3,9	5,5	2,5
2013	történelem	6,0	5,6	6,4
2014	magyar nyelv és irodalom	1,8	0,5	3,0
2014	matematika	3,6	5,2	2,3
2014	történelem	6,5	6,2	6,8

D1.8.1. táblázat Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek százalékaránya, összesen és finanszírozási forma szerint

Év	Képzési szint	Összesen	Állami ösztöndíjas	Költségtérítéses
2007	alap	78,4	73,6	91,9
2007	osztatlan	72,9	69,9	91,0
2008	alap	85,0	83,5	88,9
2008	osztatlan	78,0	75,2	86,7
2009	alap	75,0	71,2	87,7
2009	osztatlan	75,0	71,2	87,7
2010	alap	69,6	68,2	78,5
2010	osztatlan	71,5	68,9	84,9
2011	alap	72,7	69,8	82,4
2011	osztatlan	74,7	70,6	88,5
2012	alap	75,3	73,8	78,5
2012	osztatlan	75,8	72,1	83,9
2013	alap	76,8	77,6	74,3
2013	osztatlan	77,7	77,5	78,2

D1.8.3 táblázat Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek százalékaránya, nemek szerint

Év	Nem	Százalék
2007	fiú	79,9
2007	lány	76,3
2008	fiú	85,8
2008	lány	83,2
2009	fiú	76,1
2009	lány	74,2
2010	fiú	72,1
2010	lány	67,9
2011	fiú	73,9
2011	lány	72,1
2012	fiú	76,3
2012	lány	74,6
2013	fiú	76,6
2013	lány	77,1

D1.8.4 táblázat Felsőoktatásba jelentkezők közül a felvettek százalékaránya, iskolatípus szerint,

Év	Gimnázium	Szakközépiskola	Egyéb középiskola
2007	78,9	69,9	73,4
2008	86,2	81,9	77,6
2009	78,6	69,5	70,4
2010	74,8	61,7	61,6
2011	77,1	66,0	66,3
2012	80,6	67,8	66,3
2013	81,6	69,7	68,4

D1.9.1 táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők
százalékaránya

Év	Összesen	Alapképzés	Osztatlan képzés
2007	55,7	50,3	5,4
2008	52,5	47,2	5,3
2009	55,2	49,8	5,4
2010	51,9	46,7	5,3
2011	52,7	47,6	5,2
2012	46,7	42,1	4,6
2013	45,1	39,9	5,2

D1.9.2. táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba jelentkezők aránya,
nemek szerint százalék

Év	Nem	Összesen	Alapképzés	Osztatlan képzés
2007	fiú	51,8	47,6	4,2
2007	lány	59,1	52,7	6,4
2008	fiú	47,6	43,7	3,9
2008	lány	56,9	50,3	6,6
2009	fiú	52,2	48,0	4,2
2009	lány	57,6	51,2	6,4
2010	fiú	48,8	44,7	4,0
2010	lány	54,6	48,4	6,3
2011	fiú	49,3	45,4	4,0
2011	lány	55,7	49,5	6,2
2012	fiú	44,4	40,8	3,6
2012	lány	48,8	43,3	5,5
2013	fiú	42,3	38,4	3,9
2013	lány	47,6	41,2	6,3

D1.10.1. táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvett
százalékaránya

Év	Összesen	Alapképzés	Osztatlan képzés
2007	43,0	38,6	4,4
2008	44,9	40,4	4,5
2009	41,4	37,2	4,3
2010	36,9	32,9	4,0
2011	38,5	34,4	4,0
2012	36,1	32,4	3,8
2013	36,5	32,0	4,4

D1.10.2. táblázat Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek százalékaránya, nemek szerint

Év	Nem	Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya	Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya, alapképzés	Adott évben érettségizettek közül a felsőoktatásba felvettek aránya, osztatlan képzés
2007	fiú	41,5	38,1	3,4
2007	lány	44,3	39,1	5,1
2008	fiú	41,7	38,4	3,3
2008	lány	47,8	42,3	5,6
2009	fiú	40,0	36,6	3,4
2009	lány	42,6	37,6	5,0
2010	fiú	35,9	32,8	3,1
2010	lány	37,7	33,0	4,8
2011	fiú	36,7	33,6	3,1
2011	lány	40,0	35,1	4,8
2012	fiú	34,8	31,9	2,9
2012	lány	37,3	32,8	4,5
2013	fiú	34,0	30,6	3,3
2013	lány	38,7	33,3	5,4

D2.1.1. táblázat Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 évesek között

Év	Együtt	Férfi	Nő
2000	77,9	78,1	77,7
2001	77,6	76,7	78,5
2002	80,1	79,8	80,5
2003	81,2	81,0	81,3
2004	80,2	79,2	81,1
2005	80,8	80,6	80,9
2006	88,9	88,3	89,5
2007	90,4	89,5	91,3
2008	89,7	89,0	90,4
2009	89,5	89,5	89,6
2010	90,8	90,8	90,9
2011	90,0	89,6	90,5
2012	91,0	91,1	90,9
2013	89,8	89,5	90,2

D2.1.2. táblázat Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 20–24 évesek között, nemek szerint

Év	Együtt	Férfi	Nő
2000	24,6	23,0	26,2
2001	26,7	25,5	28,0
2002	28,8	28,3	29,3
2003	29,7	29,3	30,1
2004	33,5	33,5	33,5
2005	35,6	35,4	35,9
2006	39,8	38,7	41,0
2007	42,6	40,7	44,5
2008	43,8	41,6	45,9
2009	43,7	41,7	45,8
2010	44,4	42,7	46,0
2011	43,7	42,3	45,0
2012	43,2	42,7	43,6
2013	41,1	40,0	42,1

D2.1.3. táblázat Nappali tagozaton tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, megyék szerint

Megye	16–19 éves	20–24 éves
Budapest	91,8	59,3
Baranya	87,5	46,4
Bács-Kiskun	80,4	29,0
Békés	92,6	33,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	85,3	37,1
Csongrád	91,3	48,9
Fejér	93,0	43,3
Győr-Moson-Sopron	88,4	33,3
Hajdú-Bihar	86,0	39,3
Heves	81,7	30,5
Komárom-Esztergom	87,4	34,0
Nógrád	90,6	26,7
Pest	90,0	43,9
Somogy	85,4	39,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	81,3	30,7
Jász-Nagykun-Szolnok	78,9	33,2
Tolna	77,9	37,5
Vas	83,3	32,4
Veszprém	92,7	42,6
Zala	86,1	38,2

D2.2.1. táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, 2000–2013

Év	16–19 éves	20–24 éves
2000	2,8	6,3
2001	2,0	5,4
2002	1,9	6,0
2003	1,9	6,1
2004	1,9	6,5
2005	2,0	8,3
2006	2,0	8,1
2007	1,6	7,5
2008	1,7	8,1
2009	1,9	10,8
2010	1,7	11,3
2011	1,5	10,9
2012	1,9	12,0
2013	2,5	11,6

D2.2.2. táblázat Munkanélküliek százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között nemek szerint, 2000–2013

Év	16–19 éves	20–24 éves
Férfiak		
2000	3,2	7,9
2001	2,3	6,8
2002	1,9	7,2
2003	2,2	7,0
2004	2,6	7,4
2005	2,5	9,2
2006	2,5	8,5
2007	2,1	8,1
2008	2,2	8,7
2009	2,4	13,0
2010	2,1	13,0
2011	1,8	12,5
2012	2,5	13,0
2013	3,0	12,3
Nők		
2000	2,4	4,7
2001	1,8	4,0
2002	1,8	4,9
2003	1,6	5,2
2004	1,2	5,5
2005	1,5	7,4
2006	1,4	7,6
2007	1,1	6,8
2008	1,1	7,6
2009	1,5	8,7
2010	1,3	9,4
2011	1,1	9,3
2012	1,4	10,9
2013	2,0	10,9

D2.2.3. táblázat Munkanélküli fiatalok százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között megyék szerint

Megye	16–19 éves	20–24 éves
Budapest	1,9	7,7
Baranya	1,6	7,8
Bács-Kiskun	3,8	14,4
Békés	3,8	11,6
Borsod-Abaúj-Zemplén	3,5	11,2
Csongrád	4,7	12,1
Fejér	3,5	7,2
Győr-Moson-Sopron	0,6	3,4
Hajdú-Bihar	5,3	17,2
Heves	2,4	16,2
Komárom-Esztergom	0,8	5,6
Nógrád	2,4	8,3
Pest	3,6	10,2
Somogy	3,8	8,2
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4,4	11,9
Jász-Nagykun-Szolnok	4,0	15,6
Tolna	0,5	3,6
Vas	2,2	4,7
Veszprém	0,9	11,0
Zala	2,8	14,1

D2.3.1. táblázat Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 éves és 20–24 éves népességben, 2000–2013

Év	16–19 évesek	20–24 évesek
2000	8,2	52,5
2001	7,1	50,5
2002	5,0	48,7
2003	4,0	46,9
2004	3,6	41,9
2005	3,3	39,2
2006	3,4	38,9
2007	2,9	38,1
2008	2,7	36,6
2009	2,0	33,3
2010	2,0	33,6
2011	1,9	33,1
2012	1,8	33,4
2013	2,3	34,9

D2.3.2. táblázat Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 éves és 20–24 éves népességben, nemek szerint, 2000–2013

Év	16–19 évesek	20–24 évesek
Férfiak		
2000	8,3	58,9
2001	7,9	56,7
2002	5,6	53,1
2003	4,8	51,8
2004	4,5	46,5
2005	4,0	43,6
2006	4,2	43,9
2007	3,7	43,8
2008	3,5	42,2
2009	2,4	36,6
2010	2,1	36,8
2011	2,2	35,9
2012	2,2	35,8
2013	2,8	39,4
Nők		
2000	8,0	45,9
2001	6,3	44,2
2002	4,3	44,2
2003	3,1	41,9
2004	2,7	37,4
2005	2,6	34,7
2006	2,6	33,9
2007	2,1	32,4
2008	1,9	31,0
2009	1,5	30,0
2010	1,9	30,3
2011	1,6	30,2
2012	1,4	31,0
2013	1,7	30,3

D2.3.3. táblázat Foglalkoztatottak százalékaránya a 16–19 éves és 20–24 éves népességben, megyék szerint, 2013

Megye	16–19 éves	20–24 éves
Budapest	1,2	27,5
Baranya	1,0	30,0
Bács-Kiskun	4,8	43,9
Békés	1,7	37,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	2,1	32,1
Csongrád	2,1	34,1
Fejér	2,3	37,3
Győr-Moson-Sopron	5,5	51,9
Hajdú-Bihar	1,7	34,0
Heves	4,8	40,9
Komárom-Esztergom	0,3	53,0
Nógrád	1,4	40,1
Pest	0,8	36,2
Somogy	1,8	36,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3,2	38,3
Jász-Nagykun-Szolnok	2,0	40,4
Tolna	9,0	39,4
Vas	4,7	51,2
Veszprém	0,3	41,6
Zala	4,9	37,2

D2.4.1. táblázat A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, 2000–2013

Év	16–19 éves	20–24 éves
2000	14,2	23,6
2001	15,5	23,4
2002	15,0	23,1
2003	14,9	23,8
2004	16,3	25,0
2005	15,9	25,8
2006	7,8	21,8
2007	6,8	19,8
2008	7,8	20,4
2009	8,7	23,6
2010	7,3	22,8
2011	8,2	24,3
2012	7,3	24,6
2013	8,1	25,3

D2.4.2.táblázat A nem dolgozók és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között, nemenként, 2000–2013

Év	16–19 éves	20–24 éves
Férfiak		
2000	13,9	18,8
2001	15,6	18,6
2002	14,7	19,2
2003	14,3	19,2
2004	16,3	20,6
2005	15,4	21,7
2006	7,6	18,0
2007	6,8	16,1
2008	7,8	16,8
2009	8,2	22,3
2010	7,1	21,0
2011	8,3	22,7
2012	6,8	22,7
2013	8,0	22,1
Nők		
2000	14,5	28,5
2001	15,4	28,4
2002	15,3	27,1
2003	15,6	28,4
2004	16,2	29,5
2005	16,5	30,0
2006	8,0	25,6
2007	6,8	23,5
2008	7,9	23,9
2009	9,1	25,0
2010	7,5	24,8
2011	8,1	25,9
2012	7,8	26,5
2013	8,2	28,5

D2.4.3. táblázat A nem dolgozó és nem is tanulók százalékaránya a 16–19 és 20–24 évesek között megyék szerint, 2013

Megye	16–19 évesek	20–24 évesek
Budapest	7,1	16,7
Baranya	11,3	23,6
Bács-Kiskun	13,5	27,4
Békés	5,3	30,6
Borsod-Abaúj-Zemplén	11,9	30,8
Csongrád	6,1	18,5
Fejér	4,2	20,5
Győr-Moson-Sopron	5,0	16,3
Hajdú-Bihar	12,0	27,5
Heves	12,2	29,7
Komárom-Esztergom	12,2	14,4
Nógrád	7,5	33,2
Pest	9,1	21,0
Somogy	12,2	26,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	14,7	31,0
Jász-Nagykun-Szolnok	18,3	27,7
Tolna	10,5	24,8
Vas	12,8	18,0
Veszprém	6,9	17,4
Zala	7,9	24,7

D2.5.1. táblázat A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség és nemek szerint, 2000–2013

Év	Legfeljebb általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
Teljes népesség				
2000	16,4	29,6	48,7	5,3
2001	15,3	28,7	50,6	5,4
2002	14,1	26,6	52,9	6,4
2003	15,3	23,1	55,3	6,3
2004	16,5	20,6	56,2	6,7
2005	16,6	19,5	57,3	6,6
2006	17,0	18,3	58,5	6,2
2007	16,0	16,7	60,5	6,8
2008	16,4	15,0	61,7	6,9
2009	16,0	14,6	62,7	6,7
2010	16,0	14,6	62,2	7,2
2011	16,7	13,4	62,2	7,8
2012	16,5	13,1	62,1	8,4
2013	15,7	14,8	60,5	9,0
Férfiak				
2000	16,7	36,3	42,9	3,9
2001	15,5	34,7	45,8	4,0
2002	14,5	32,7	48,0	4,7
2003	16,6	28,0	50,7	4,6
2004	18,0	25,2	52,3	4,5
2005	18,1	24,3	53,1	4,5
2006	18,8	23,2	53,7	4,3
2007	17,5	21,6	56,3	4,6
2008	18,3	19,4	57,3	5,0
2009	17,9	18,3	59,0	4,9
2010	18,0	18,6	58,4	5,0
2011	18,0	17,1	59,6	5,3
2012	18,0	16,8	59,0	6,2
2013	17,0	19,6	56,4	7,0
Nők				
2000	15,9	22,9	54,7	6,6
2001	15,0	22,7	55,5	6,7
2002	13,7	20,4	57,8	8,2
2003	14,0	18,2	59,8	8,0
2004	15,1	15,9	60,2	8,9
2005	15,1	14,8	61,4	8,7
2006	15,3	13,3	63,2	8,2
2007	14,4	11,9	64,8	8,7
2008	14,5	10,6	66,0	8,9
2009	14,2	10,8	66,5	8,5
2010	14,1	10,6	66,0	9,4
2011	15,6	9,6	64,6	10,4
2012	14,9	9,3	65,2	10,0
2013	14,2	9,9	64,8	11,0

D2.5.2. táblázat A 20–24 éves népesség százalékos megoszlása legmagasabb iskolai végzettség, megyék és nemek szerint, 2013

Megye	Általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
Teljes népesség				
Budapest	8,5	6,0	77,3	8,2
Baranya	20,8	14,9	56,7	7,6
Bács-Kiskun	17,2	27,8	43,3	11,7
Békés	14,6	16,7	56,6	12,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	23,3	11,0	56,5	9,2
Csongrád	8,8	13,5	65,8	11,9
Fejér	10,5	17,5	65,6	6,4
Győr-Moson-Sopron	11,3	26,2	55,2	7,3
Hajdú-Bihar	14,9	20,3	57,6	7,2
Heves	19,5	14,5	58,4	7,6
Komárom-Esztergom	19,4	20,0	53,3	7,3
Nógrád	23,5	19,5	45,3	11,7
Pest	14,2	14,8	64,3	6,7
Somogy	22,6	13,5	60,4	3,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	19,3	12,4	55,4	12,9
Jász-Nagykun-Szolnok	17,9	17,8	55,9	8,4
Tolna	17,7	23,0	50,7	8,6
Vas	9,1	23,1	57,1	10,7
Veszprém	11,0	19,0	63,0	7,0
Zala	14,9	18,4	57,8	8,9
Férfiak				
Budapest	10,6	7,7	73,9	7,8
Baranya	23,4	15,3	56,2	5,1
Bács-Kiskun	15,8	36,0	38,0	10,2
Békés	12,5	17,2	60,6	9,7
Borsod-Abaúj-Zemplén	26,8	16,0	51,3	5,9
Csongrád	9,0	15,7	67,7	7,6
Fejér	12,6	27,3	55,5	4,6
Győr-Moson-Sopron	17,4	26,4	50,8	5,4
Hajdú-Bihar	18,7	23,7	52,3	5,3
Heves	21,0	15,1	61,4	2,5
Komárom-Esztergom	22,3	24,5	47,2	6,0
Nógrád	26,3	25,0	42,4	6,3
Pest	15,2	18,9	62,9	3,0
Somogy	26,8	19,6	53,1	0,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	23,6	14,0	51,2	11,2
Jász-Nagykun-Szolnok	15,5	20,9	56,5	7,1
Tolna	16,2	29,9	50,9	3,0
Vas	12,4	31,3	47,2	9,1
Veszprém	9,5	27,3	55,2	8,0
Zala	21,7	23,3	50,3	4,7
Nők				
Budapest	6,5	4,4	80,6	8,5
Baranya	18,3	14,4	57,2	10,1
Bács-Kiskun	18,6	19,8	48,4	13,2
Békés	16,8	16,5	52,2	14,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	19,7	5,7	61,8	12,8
Csongrád	8,7	11,0	64,1	16,2
Fejér	8,2	7,5	76,0	8,3
Győr-Moson-Sopron	5,3	26,0	59,6	9,1
Hajdú-Bihar	10,8	16,7	63,3	9,2
Heves	17,9	13,7	55,2	13,2
Komárom-Esztergom	16,3	15,4	59,6	8,7
Nógrád	20,4	13,5	48,5	17,6
Pest	13,1	10,5	65,8	10,6
Somogy	18,6	7,8	67,2	6,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg	14,9	10,7	59,8	14,6
Jász-Nagykun-Szolnok	20,4	14,5	55,4	9,7
Tolna	19,4	15,2	50,5	14,9
Vas	5,6	14,3	67,8	12,3
Veszprém	12,5	10,7	70,9	5,9
Zala	7,5	13,2	65,8	13,5

D2.6.1. táblázat A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben részt vevő 20–24 évesek százalékaránya, nemenként, 2000–2013

Év	Férfiak	Nők	Együtt
2000	5,37	6,93	6,14
2001	5,18	6,62	5,89
2002	4,90	7,11	6,02
2003	4,73	6,86	5,80
2004	4,73	6,00	5,36
2005	4,16	6,17	5,15
2006	3,85	7,03	5,40
2007	3,12	5,91	4,45
2008	2,45	4,91	3,63
2009	2,61	4,23	3,39
2010	2,64	4,81	3,68
2011	2,86	4,16	3,49
2012	2,44	3,16	2,79
2013	1,89	2,52	2,20

D2.6.2. táblázat A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben részt vevő 20–24 évesek százalékaránya, megyénként, 2013

Év	Budapest	Baranya	Bács-Kiskun	Békés	Borsod-Abaúj-Zemplén	Csongrád	Fejér
2000	9,93	3,97	4,74	5,13	7,58	4,48	4,89
2001	8,68	4,63	4,78	7,17	5,42	3,70	5,63
2002	8,58	3,86	6,96	5,02	6,54	2,54	5,94
2003	7,65	5,67	6,77	5,58	5,16	4,78	8,51
2004	7,71	2,66	4,40	5,46	4,62	3,38	4,94
2005	8,14	2,89	5,04	6,43	3,06	4,08	4,80
2006	6,38	2,02	6,44	5,37	5,36	3,68	6,18
2007	5,88	3,18	5,30	2,30	4,82	1,38	5,08
2008	3,78	3,53	4,31	4,35	2,69	1,73	4,11
2009	3,53	4,21	3,08	4,81	2,89	1,55	4,91
2010	5,65	6,30	3,21	4,66	3,15	0,52	5,15
2011	4,25	3,06	2,63	4,77	5,36	2,22	7,47
2012	4,78	3,33	2,53	4,93	3,48	2,99	0,75
2013	2,59	4,99	1,78	1,83	2,89	2,83	2,33
Év	Győr-Moson-Sopron	Hajdú-Bihar	Heves	Komárom-Esztergom	Nógrád	Pest	Somogy
2000	6,44	4,09	4,33	3,10	5,85	4,31	2,80
2001	6,60	3,30	3,89	6,42	5,02	4,42	5,41
2002	6,26	6,35	4,34	6,36	5,71	6,12	8,11
2003	5,32	4,84	5,20	5,36	6,02	6,87	3,97
2004	4,73	3,59	3,10	7,51	4,54	6,06	5,39
2005	3,24	4,37	4,31	6,30	1,47	5,43	4,30
2006	3,28	5,67	3,45	7,34	3,58	6,26	4,65
2007	4,04	4,62	2,49	6,71	3,51	5,51	2,06
2008	4,48	4,10	2,41	3,85	1,81	3,12	5,49
2009	3,24	3,90	1,41	2,79	3,95	3,96	4,07
2010	1,84	3,52	1,92	2,40	2,40	4,07	0,74
2011	2,65	3,02	3,02	2,92	2,48	2,81	2,29
2012	2,46	1,93	1,66	1,82	3,81	2,40	1,32
2013	2,00	2,01	0,85	1,25	3,28	1,75	1,14
Év	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Jász-Nagykun-Szolnok	Tolna	Vas	Veszprém	Zala	
2000	6,60	8,20	7,45	6,25	0,06	4,18	
2001	8,29	6,33	6,00	5,88	0,05	3,65	
2002	5,87	3,76	5,64	4,78	0,02	3,66	
2003	4,94	4,32	5,32	4,60	0,04	1,92	
2004	6,24	3,26	8,31	5,41	0,04	5,62	
2005	5,21	5,08	6,95	5,78	0,04	4,45	
2006	7,15	5,66	6,97	3,48	0,05	3,97	
2007	6,03	5,19	1,34	3,28	0,04	3,38	
2008	6,68	4,04	2,12	2,54	0,04	1,67	
2009	3,99	4,24	1,30	1,94	0,03	1,97	
2010	5,33	3,29	0,32	2,87	0,03	4,50	
2011	3,25	3,13	2,11	3,21	0,04	1,70	
2012	2,56	2,23	0,99	0,60	0,03	0,99	
2013	3,56	2,41	1,63	0,49	0,01	0,13	

D.2.6.3. táblázat A felnőttoktatásban, nem nappali rendszerű iskolai képzésben résztvevő 20–24 évesek százalékaránya, településtípusonként, 2000–2013

Év	Budapest	Megyei jogú városok	Többi város	Községek
2000	9,93	6,22	5,94	4,20
2001	8,68	5,87	5,80	4,50
2002	8,58	6,12	6,58	4,17
2003	7,65	6,82	5,66	4,28
2004	7,71	5,19	5,50	4,29
2005	8,14	5,26	4,55	4,22
2006	6,38	5,56	5,66	4,74
2007	5,88	4,20	4,63	4,02
2008	3,78	4,41	3,35	3,44
2009	3,53	3,64	3,78	2,91
2010	5,65	3,74	3,55	3,00
2011	4,25	3,94	3,22	3,14
2012	4,78	2,90	2,02	2,42
2013	2,59	2,59	2,14	1,86

D2.7. táblázat Mediánkeresetek a végzettség szintje szerint (forint), 2013

(Bruttó havi átlagkeresetek a legmagasabb iskolai végzettség és korcsoportok szerint a fiatalok korcsoportjaiban)

Korcsoport	0–7 osztály	Általános iskola	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
15–19 éves	75 500	98 000	114 013	100 000	–
20–24 éves	75 500	99 935	123 000	130 564	163 015
25–29 éves	98 000	104 225	130 413	151 469	226 786